

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

—●—
1'inci Toplantı

3 Temmuz 2024 Çarşamba

—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, Komisyonun (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşüleceği bugünkü gündemine ve kanun teklifinin görüşmelerinde uygulanacak usule ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, EĞİTİM-İŞ Sendikası Genel Başkanı Kadem Özbay'ın (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, Anayasa Mahkemesinin 13/7/2023 tarihli kararına, (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlandığına ve tali komisyonlarda görüşülmediği için tali komisyonlara iade edilmesini rica ettiklerine ilişkin açıklaması

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tali komisyonlarda görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239)

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

1'inci Toplantı

3 Temmuz 2024 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu saat 13.59'da açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mahmut Özer,

Komisyonun (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşüleceği bugünkü gündemine ve kanun teklifinin görüşmelerinde uygulanacak usule,

İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine,

EĞİTİM-İŞ Sendikası Genel Başkanı Kadem Özbay'ın (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş, Anayasa Mahkemesinin 13/7/2023 tarihli kararına, (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlandığına ve tali komisyonlarda görüşülmediği için tali komisyonlara iade edilmesini rica ettiklerine,

Ankara Milletvekili Murat Emir, (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tali komisyonlarda görüşülmesi gerektiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

(2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'yle ilgili olarak CHP milletvekilleri tarafından verilen Anayasa'ya aykırılık denetiminin yapılması ve Anayasa'ya aykırılıklar nedeniyle teklifin teklif sahiplerine iade edilmesine ilişkin önerge, reddedildi.

Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak maddelerinin görüşmelerine başlandı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığı yerden devam etmek için 4/7/2024 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere saat 03.51'de toplantıya son verildi.

3 Temmuz 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.59

BAŞKAN: Mahmut ÖZER (Ordu)

BAŞKAN VEKİLİ: Filiz KILIÇ (Nevşehir)

SÖZCÜ: Nazım MAVİŞ (Sinop)

KÂTİP: Mehmet Emin ÖZ (Erzurum)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun çok değerli üyeleri, çok kıymetli milletvekillerimiz, ilgili kurumlardan, kamu kurum ve kuruluşlarından gelen çok değerli bürokratlar, değerli katılımcılar, basınımızın çok değerli mensupları; hepiniz hoş geldiniz. Sizleri sevgi, saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır; Komisyonun 28'inci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın 1'inci Oturumunu açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, Komisyonun (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşüleceği bugünkü gündemine ve kanun teklifinin görüşmelerinde uygulanacak usule ilişkin açıklaması

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Değerli milletvekilleri, malumunuz olduğu üzere, gündemimizde, Meclis Başkanlığınca 26 Haziran 2024 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi yer almaktadır.

Teklifin geneli üzerinde görüşmeleri açıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, teklifin geneli üzerinde görüşmelerimizde, malumunuz olduğu üzere, öncelikle ilk imza sahiplerine, daha sonra da istem üzerine, istem sırasına göre kıymetli milletvekillerimize söz vereceğiz.

Yine, Komisyonumuzda toplantı süresince Millî Eğitim Bakanlığımız, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığımız, Adalet Bakanlığımız, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız, Hazine ve Maliye Bakanlığımız ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığımızın kıymetli bürokratları hazır bulunacaklar; ihtiyaç olması durumunda, belirsizlikleri aşmak için değerli bürokratlarımızın görüşlerine başvuracağız.

Şimdi teklif hakkında...

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, izninizle.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Usulle ilgili olarak söz almak istiyoruz.

Bir, Anayasa'ya aykırılık durumuyla ilgili söz almak isterim; bir de usulle ilgili söz almak isterim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Önce ilk imza sahibine bir söz verelim; ondan sonra önerlerinizi alalım.

MURAT EMİR (Ankara) – Anayasa'ya aykırılık iddiamız vardır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Onu alacağız.

Şimdi, teamül gereği teklif hakkında Komisyonumuzu ilk bilgilendirmek üzere teklifin ilk imza sahibi Sinop Milletvekilimiz Sayın Nazım Maviş'e söz veriyorum.

Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, şöyle: Usule dair itirazımızın genel görüşmenin başlamasıyla birlikte görüşülmesi gerekiyor. İvedilikle görüşülmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Önce Nazım Maviş’e söz vereceğim, sonra sizin önergenizi alacağım.

Söz Sayın Nazım Maviş’tedir.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, usul üzerinde...

Dilekçemiz var usulle ilgili Sayın Başkan, usulün önce konuşulması lazım. İç Tüzük’e göre önce görüşülmesi lazım.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Önceki uygulamalar bu yönde.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Daha önceki uygulamalar, ilk önce teklif sahibi görüşünü belirttikten sonra diğer önergelerin alınması.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ona söz verdiğinizde görüşmeye geçiyorsunuz zaten Sayın Başkan.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, ben tekrar arz edeyim konuyu: Anayasa’ya aykırılık iddiamız var, Anayasa’ya aykırılık iddiamızı şimdi görüşebiliriz veya teklif hakkında sunum yapıldıktan sonra görüşebiliriz.

Usulle ilgili itirazımız var; dolayısıyla usul hepsinden önce geldiği için öncelikle usul itirazımızın görüşülmesi lazım.

Sayın Komisyon Sözcümüz ifade edecekler.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Usulle ilgili önergeniz var mı Kıymetli Vekilim?

MURAT EMİR (Ankara) – Usulle ilgili önerge olmaz ki itiraz edilir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamam buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, Anayasa Mahkemesinin 13/7/2023 tarihli kararına, (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlandığına ve tali komisyonlarda görüşülmediği için tali komisyonlara iade edilmesini rica ettiklerine ilişkin açıklaması

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzun değerli üyelerini ve kıymetli vekillerini saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Türkiye için çok önemli bir kanun teklifini görüşmek için buradayız. 1 milyon 154 bin öğretmenimizin gözleri kulakları, kalpleri beyinleri burada; herkes burayı izliyor. Bu çok önemli bir kanun fakat maalesef, hazırlanması gerektiği şekilde hazırlanmış bir kanun teklifi değil.

Usul olarak bir itirazımız var. Anayasa Mahkemesinin kararı var, 13/7/2023 tarihinde verildi bu karar, eylül ayında da yayınlandı. Anayasa Mahkemesi iktidara dokuz ay süre verdi ve verdiği tarih 27 Haziran 2024. Maalesef mevcut iktidar bu yasa teklifini 26 Haziran 2024’e kadar bekletti yani aslında 27 Haziran 2024’e kadar dokuz aylık süre verilmişti; o dokuz aylık sürede... Neden Anayasa Mahkemesi bu süreyi veriyor? Dokuz ay süre verilmesinin arkasında bir gerekçe var: İlgili sivil toplum

örgütleriyle, sendikalarla, uzmanlarla bu konu görüşülsün; görüşüldü mü? Hayır, görüşülmedi çünkü Bakanlık birkaç sendikayı davet ederek kendilerine yazılı bir belge bile vermeksizin sadece bir sunum yaparak “Maddeler böyle olacak.” dedi.

Burada usulle ilgili başka bir durum da var. Burada imzacı olan vekilimiz var, Sayın Nazım Maviş’e söz vereceksiniz. Aslında bu, sayın milletvekillerinin hazırladığı bir kanun teklifi değil; bu, Bakanlığın hazırladığı bir kanun tasarısı. Bunu nereden anlıyoruz? Sayın Millî Eğitim Bakanının açıklamasından anlıyoruz. Sayın Millî Eğitim Bakanına bu soru sorulduğu zaman Millî Eğitim Bakanımız da diyor ki: “Biz bunu hazırladık, Külliye’de görüşüldü, Meclise de gelecek, vekillerimize de bunu grup imza ettirecek.” Yani aslında elimizde bir kanun teklifi yok, bir kanun tasarısı var Bakanlık tarafından hazırlanan. İşin siyasal tarafında Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçerken yasama ile yürütmenin kalın çizgilerle ayrılacağı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığının artacağı gibi birtakım tezlerde bulunulmuştu, biz o tezlere itiraz etmiştik zamanında. Bu kanun teklifi her şeyiyle, her maddesiyle Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmıştır fakat burada bir sorun var: Millî Eğitim Bakanlığı hiçbir kurumdan resmî toplantılarla görüş almadığı için sonuç itibarıyla bu kanun tasarısı son güne kalmıştır yani bir gün kala Meclise getirilmiştir, saygıdeğer milletvekillerimiz de imzalamışlardır; bunu Bakanın açıklamasından anlıyoruz, Bakan çok net bir şekilde söylüyor kendisinin hazırladığını.

Şimdi, burada başka bir durum var Sayın Başkanım. Günün sonunda bu teklif buraya geldiğinde, tasarı değil teklif bile olsa sonuç itibarıyla bunun iki ayrı komisyonda görüşülmesi gerekir; bunlardan bir tanesi Adalet Komisyonudur, diğeri de Plan ve Bütçe Komisyonudur. Sizin Başkanlığınızda, riyasetinizde bu iki komisyona yazılmış, iki komisyon da bunu görüşemeyeceğini dile getirmiş. Şimdi, bakın, 1 milyon 154 bin öğretmenle ilgili, aileleriyle birlikte 5 milyona yakın insan, 20 milyon öğrenci... Bir gün kala geliyor, o geldikten sonra diğer komisyonlara tartışılması için söyleniyor -bugün 3 Temmuz- diğer komisyonlar ne zaman tartışacaklar, ne zaman bize kararımız için, tartışmalarımız için aydınlatıcı bir metin oluşturacaklar? Doğal olarak Adalet Komisyonumuz da Plan ve Bütçe Komisyonumuz da “Ben bunu görüşemem.” demiş.

Burada bir başka sorun var: “Bunu görüşemem.” diyen Komisyon Başkanlarımız yine tasarayı hazırlayan iktidar partisinin mensuplarıdır. Aslında kendi komisyonlarını toplamamışlar bile yani burada bir yasama kurnazlığı söz konusu. Millî Eğitim Bakanlığı bir kanun tasarısı hazırlıyor -şahsınızı tenzih ederek söylüyorum- iktidar partisi mensubu bir Komisyon Başkanına gönderiyor, Komisyon Başkanlığı yine iktidar partisi mensubu olan diğer komisyonların başkanlarına gönderiyor, Komisyon Başkanları “Vallahi, biz bunları görüşemeyiz.” diyor ve o iki komisyondan görüş almak mümkün olmuyor; usul açısından bu doğru değildir. Yasama süreci açısından Adalet Komisyonunun ve Plan ve Bütçe Komisyonunun bu süreçlerin içerisinde yer alması gerekir. Yangından mal kaçırır gibi tartışmanın bir anlamı yoktur. 26’sında gönder, diğer komisyonlar zaman bulamayıp görüşemesinler, 3 Temmuzda burada herkesi toplayalım; bu böyle olmaz. Eğer Meclisin saygınlığını arttırmak istiyorsak bu yasa... Anayasa değişikliğinin müellifleri olarak Cumhuriyet Halk Partisi, Adalet ve Kalkınma Partisi ve ortakları “Meclisin saygınlığını arttıracakız, yasamanın gücünü artıracakız.” diyorsa yasamaya gerekli zamanın verilmesi gerekir. Bir hafta kala hiçbir komisyonun görüşemeyeceği bir şey gelmez. Dolayısıyla, Sayın Başkanım...

Bu arada, bunun sonucu şu oluyor, geçmişte de böyle olmuştu, hep böyle bir usul tercih ediliyor: Bu yasa teklifi gelecek, daha önce olduğu gibi Cumhuriyet Halk Partisi ya da diğer gruplar Anayasa Mahkemesine itiraz edecekler -Anayasa’ya aykırılık meselesini ayrıca konuşacağız ama bu da Anayasa’nın hukukun üstünlüğü, yasamanın kalitesi ilkelerine aykırı olan bir konu- dolayısıyla Anayasa Mahkemesinden dönüyor olacak. Ne yaşanmış olacak? 1 milyon 154 bin öğretmenin sorunları

yine ertelenmiş olacak; çünkü bunu nereden biliyoruz? Sizin Bakanlığınız döneminde, 2022 yılında, daha iki yıl önce çıkmış olan kanunun bazı maddelerinin Anayasa Mahkemesinden dönmesinden biliyoruz. Dolayısıyla Komisyon Başkanı olarak size ve Komisyonumuza “Bu usul doğru usul değildir.” diyoruz. Adalet Komisyonunda, Plan ve Bütçe Komisyonunda, o komisyonların toplanması sağlanarak, reddedilecekse o Komisyonların diğer mensupları ve üyelerinin tartışmasının sonucunda buraya, Komisyonumuza gelmesi... Milyonlarca insanı etkileyen böyle bir konu ilgili komisyonlarda görüşülmeden burada görüşülemez; bu çok önemli bir sorundur, bu sorunu yaratmamak gerekir.

Şunu anlıyorum: Sayın Yusuf Tekin Millî Eğitim Akademisini geçirme telaşı içerisinde. Bunu bir hafta on gün içerisinde buradan çıkartmak istiyor. Böyle yasama süreci olmaz. Bakanın telaşıyla yasama faaliyeti yürütemeyiz. Eğer böyle bir niyet vardıysa -geçen yıl, 27 Eylüldeydi- görüş alınırdı; ekim, kasım, aralık... Martta gönderirlerdi, nisanda gönderirlerdi, biz de görüşürdük. İstirham ediyoruz, iktidar partisi milletvekillerinden istirham ediyoruz; bu yüce Meclisin, bu Gazi Meclisin yasama faaliyetini hakkıyla yerine getirmesi gerekir. Dolayısıyla bu öncelikle bizim Meclisin şahsiyetine sahip çıkmamızla olacak olan bir şey. Dolayısıyla, usul olarak doğru bulmuyoruz. Tali komisyonların bunu reddetmeleri için düzgün, makul, akla yatkın bir neden olması gerekiyor. Ben çok açık söyleyeyim, Adalet Komisyonunun da Plan ve Bütçe Komisyonunun da düzgün, makul, akla yatkın bir gerekçesi var çünkü tartışacak kadar süre verilmemiş. Tartışacak kadar süre verilmeyen bir şeyi o komisyonlar nasıl tartışacaklar? Dolayısıyla, ricamız bunların bu komisyonlara tekrar iade edilmesidir. Usul olarak bu doğru değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederim Kıymetli Milletvekilim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tabii, biz Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu olarak, esas komisyon olarak tali komisyonlara, sizin de zikrettiniz gibi, Adalet Komisyonuna ve Plan ve Bütçe Komisyonuna yazılarımızı gönderdik. İlgili her iki Komisyon da ilave ek bir süre istemedi; dolayısıyla tekrar komisyonların toplanması ve oradan görüş alınmasıyla ilgili bir süreç yok. Bizim açımızdan süreç tamamlandı çünkü toplanmayacaklarını ve görüşlerinin de olmadığını, olmayacağını bize Komisyon olarak bildirdiler. Dolayısıyla, biz kaldığımız yerden sürece devam edeceğiz.

Katkılarınız için, eleştirileriniz için teşekkür ediyorum.

Şimdi teklifin ilk sahibi...

MURAT EMİR (Ankara) – Başkanım, bu usulen büyük bir sakatlık değil midir?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, bunu tartışmıyoruz Kıymetli Vekilim.

MURAT EMİR (Ankara) – Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları Meclisin bir parçası değil mi?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim, bunu tartışmıyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) – Tam bunu tartışıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Benim Komisyon Başkanı olarak görevim, bana gelen kanun teklifini ilgili komisyonlara göndermektir.

MURAT EMİR (Ankara) – Süre vermemişsiniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İlgili komisyon -bakın, Tüzük de açık- ek süre isteyebilir, ek süre de istemedi “Tekrar toplanmayacağım.” dedi.

MURAT EMİR (Ankara) – Peki, o istemeyenler bu Meclisin parçası değil mi?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bunun yorumunu yapmıyorum Kıymetli Vekilim.

MURAT EMİR (Ankara) – Yapmak zorunda değil miyiz, tam da bunun için burada değil miyiz?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Siz yapın, ben yapmıyorum ve geneliyle ilgili...

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, bir dakika istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ben usulle ilgili bu bağlamda...

Kıymetli vekillerimiz, bu bağlamda...

(Gürültüler)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, bir saniye, sakın olun, biz konuşacağız.

Bakın, geneliyle ilgili, müzakereleriyle ilgili bir kısıtımız yok, istediğimiz kadar konuşacağız. Biz sadece milletvekillerimizin değil, ilgili kurumların görüşlerine de başvuracağız, sendikalarımızın görüşlerine de başvuracağız. Bununla ilgili yangından mal kaçırır gibi bir tutumumuz söz konusu değil ama Komisyon Başkanı olarak ben ilgili komisyonlara göndermem gereken evrakı gönderdikten sonra, komisyonlar “Hayır, biz ek süre istemiyoruz ve Komisyonu toplamıyoruz, bir görüşümüz yoktur.” dedikten sonra “Hayır, illa komisyonu toplayın ve bize görüş bildirin.” deme yetkim de yoktur, haddime de değildir. Onun için kaldığımız yerden devam ediyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, bir dakika süre istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederim Kıymetli Vekilim, bakın, dinledim, arkadaşımızı da dinledim.

MURAT EMİR (Ankara) – Bir konunun altını çizmemiz lazım yani.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ben nasıl size saygı gösteriyorsam...

MURAT EMİR (Ankara) – Ben de saygı göstereceğim, bir dakika istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Siz de bana bu süreçte... Sürecin suhuletle gitmesiyle ilgili karşılıklı bir şekilde, saygılı bir şekilde götürelim.

MURAT EMİR (Ankara) – Götüreceğim Sayın Başkanım ama bir dakikalık bir söz istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun, söz vereceğim size. Ondan sonra bir dakikanın üzerinde süre olmayıp direkt Nazım Maviş’e sözü vereceğim.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir’in, (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin tali komisyonlarda görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; bizim de söz konusu yasa teklifine -tabii, tasarı demek lazım buna- olumlu, somut katkılar vereceğimizden hiç kimsenin şüphesi olmasın. Sizin elbette komisyonlara ısrarla yazı yazamayacağınızın da farkındayız ancak burada çok önemli bir sıkıntı yaşandı. Daha önce buna benzer bir kanun bu Komisyondan geçti, Genel Kuruldan geçti ama Anayasa Mahkemesi iptal etti. O zaman da -bizim notlarımızda var, tutanaklara bakılırsa- acele ettiğimizde, yeteri kadar çalışmadığımızda komisyonları etkili kılmadığımızda ve bu komisyonları bir mutfağa dönüştürmediğimizde kısa sürede Anayasa Mahkemesinden döndüğünü de gördük. Ben, tekrar, grubum adına bunu değerlendirmenizi, acele etmememiz gerektiğini, hiç olmazsa komisyonlara, Adalet

ve Plan ve Bütçe Komisyonuna bir kez daha sorulması gerektiğini, bizim bunu birkaç gün geciktirerek hiçbir şey kaybetmeyeceğimizi ama çok önemli kazanımlar elde edebileceğimizi dikkatinize sunmak istiyorum. Ama, Anayasa'ya itirazımızı da sunumdan sonra değerlendireceğiz tekrar.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ediyorum.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) (*)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şimdi usulle ilgili tartışmaları bitirdikten sonra ilk sözü ilk teklif sahibi Sayın Nazım Maviş'e bırakıyorum.

Buyurun Sayın Maviş.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Komisyonumuzun Değerli Başkanı, kıymetli Komisyon üyelerimiz, milletvekillerimiz, Millî Eğitim Bakanlığımızın kıymetli bürokratları, Komisyonumuzun davetiyle aramızda bulunan kamu kurumlarımızın ve sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, kıymetli basın mensuplarımız; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Türk eğitim sistemimiz ve öğretmenlerimiz açısından önemli ve tarihî bir kanun teklifini görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz. Öncelikle, çalışmalarımızın millî eğitim sistemimiz, öğretmenlerimiz, öğrenci ve velilerimiz için hayırlı olmasını, ülkemizin geleceği ve yarınlarımız için katkı sağlamasını temenni ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, eğitimle ilgili konular bazen siyasi parti aidiyetlerimizi aşan ortak bir düşünce, tasavvur ve amaçlar gerektirmektedir. Hepimiz biliyoruz ki eğitimle ilgili çalışmalarımız sadece her birimizin politik tercihlerinin bir parçası değil, bir millet borcu, ortak geleceğimize dair bir sorumluluk çabasıdır. Bu çerçeveden olmak üzere, Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleriyle önceki dönemlerde olduğu gibi üyelerimizin eğitimle ilişkili mesleki kökenleri ve kimlikleriyle mütenasip, verimli, iş birlikçi ve oldukça seviyeli bir tartışma ve çalışma yürüteceğimize inanıyorum. Eğitim sistemimizin niteliğine pozitif katkı sağlayacak bu kanun teklifimizin sayın vekillerimizin takdiriyle Komisyonumuzda kabul edileceğini umuyor, şimdiden katkı verecek herkese teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, kıymetli misafirler; insani kalkınma hedefimizin temelini eğitim oluşturmaktadır. Biz geleceğimizin güçlü inşasını eğitimin gücünde görüyoruz. Eğitimi, insanımızın yaşam kalitesini yükselten, ülkemizin insan kaynağını dünyayla rekabet edebilir donanımına kavuşturan bir süreç olarak görüyoruz. Biz sosyal ve ekonomik kalkınmada sahip olduğumuz en önemli zenginliğin insan kaynağımız olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle temel önceliğimiz hep insana yönelik yatırımlar olmuştur. 2002'den bu yana her yıl bütçeden en büyük payı millî eğitime ayırmamızın nedeni, bu temel bakış açımızdır. Ülkemizin stratejik hedeflerine ulaşmasının güçlü eğitim yapısına bağlı olduğunu düşünüyoruz. Küresel ve bölgesel aktör olmamızın nitelikli insan kaynağına bağlı olduğunu biliyoruz. Bilimde, sanayide, teknolojiye hedeflerine ulaşmış güçlü ve büyük Türkiye'yi ancak eğitimdeki başarılarımızla kurabileceğimize inanıyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, hepimiz biliyoruz ki bir eğitim sisteminin gücü ve başarısı öğretmenin gücüne ve başarısına bağlıdır. Bir okul, içindeki öğretmenler kadar iyidir. Öğretmenler eğitimin kalbi ve ruhudur. Öğretmen olmak sınıfta bir konuyu öğretmekten çok daha fazlasıdır. Nurettin Topçu Türkiye'nin Maarif Davası isimli kitabında “Muallim hayatımızın sahibi olmaktan ziyade sanatkândır.”

* (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

diyor. “Maarif demek, muallim demektir.” diyor. “Kitap, program, imtihan ve bütün öğretim meselelerini çözümlenecek olan, bir milletin muallim ordusudur.” diyor. Biz de eğitim sistemimize bakarken bu perspektiften hareketle bakıyoruz yani eğitim sistemimizi güçlendirmenin yolunun öğretmeni güçlendirmekten geçtiğini biliyor ve buna inanıyoruz. Bu nedenle, bugüne kadar iktidarlarımız boyunca bir yandan eğitim ortamlarını iyileştirecek fiziki yatırımları, altyapı yatırımlarını hızla tamamlarken diğer yandan da öğretmeni güçlendirecek birçok adımı attık. AK PARTİ olarak öğretmenlik mesleğinin saygınlığını, statüsünü, öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerini ve özlük haklarını iyileştirecek birçok düzenleme yaptık, öğretmeni uyguladığımız bütün eğitim politikalarının merkezine koyduk.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bunlardan öğretmenlerin haberi var mı?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Değerli milletvekilleri, dünyamızda küreselleşme ve bilişim teknolojileriyle birlikte ortaya çıkan değişim eğilimleri yalnızca insanların günlük yaşam alışkanlıklarında bir değişim yaratmamış, içinde eğitimin de yer aldığı birçok sektör için paradigmatik bir kaymayı da beraberinde getirmiştir. Bilgiye erişimin mesele olmaktan çıktığı ve çeşitlendiği bir dünyada öğretmenin rolü de tartışmaya açılmıştır. Değişimi okuyabilmek, sürekli kendini geliştirmek, empati yapabilmek, etkili iletişim kurabilmek ve problem çözmek gibi liderlik becerileri öğretmenliğin mesleki ve teknik özelliklerinin bütünleşik bir parçası olmuştur. Artık entelektüel yönden gelişmiş, estetik duygusu olan ve gücünü yetkisinden değil yarattığı etkisinden alan yeni bir öğretmen modeli vardır.

Sayın milletvekilleri, çocuklarımıza dünyada akranlarıyla rekabet edebilecekleri bilgi ve becerileri kazandıracak yenilik ve iyileştirme çabalarımızı sürekli kılmaya ihtiyacımız var. Şu anda dünyada eğitimin dönüşümü açısından bir geçiş süreci yaşanmaktadır. Dünyanın her tarafında geleceğin eğitimini nasıl tasarlayacağımız ve hangi parametrelerin üstüne oturtacağımız yoğun bir şekilde tartışılmaktadır. Yaşadığımız dönemin belirgin özelliklerinden biri değişimin kazandığı hızdır; artık toplumsal, siyasal ve ekonomik dönüşümler kavramakta zorlandığımız çok büyük bir hızla gerçekleşmektedir. Yaşanan dönüşümler yeni ihtiyaçları doğurmakta, bu ihtiyaçlara cevap verebilme arayışı eğitim sistemlerinin kendini dönüştürmesini zorunlu kılmaktadır. Her bir öğrencinin ayrı bir kişilik, öğrenme kapasitelerinin farklı, ilgi ve zevklerinin çeşitli olduğu bir dünyada bütün bir eğitim ekosistemini yeniden ama hızlıca tartışmamız gerekmektedir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biraz geç kaldınız.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bu ekosistemin en güçlü öznesi yine öğretmen olacaktır, ancak böyle bir çağda öğretmenin yetkinliklerini ve rolünü de sürekli yenilemek, güncellemek temel bir zaruret hâlini almıştır. Genetik, yapay zekâ, robotik, nanoteknoloji ve biyoteknolojideki gelişmeler farklı bir geleceğe kapı açmaktadır. Ekonominin talep ettiği becerilere sahip iş gücü bulmak güçleşmektedir. Demografik, sosyoekonomik, teknolojik faktörler becerilerde değişimin daha önce hiç olmadığı kadar hızlı gerçekleşmesine neden olmaktadır. Eğitim sisteminin değişikliklere ve taleplere hızlı bir şekilde tepki vermesini sağlayacak mekanizmalar geliştirilmelidir. Son yıllarda ortaya çıkan değişiklikler sonucunda üretim sektöründeki birçok mavi yaka iş ortadan kalkmıştır. Neredeyse birkaç yıllık periyotlara inmiş değişim hızının ürettiği yeni ihtiyaçları mevcut yapı ve yöntemlerle ne kadar karşılayabiliriz? Yeni toplumsal ihtiyaçlara cevap verebilmek, ihtiyaç duyulan beceri ve iş gücünün yetiştirilebilmesi açısından eğitimin hayatla, bilimle, teknolojiyle bağıni uygulamalı bir şekilde kurmak, yeni dönemde öğretmen yetiştirme sistemlerinin temel hedeflerinden biri olmalıdır. Bütün bu hızlı dönüşüm ve gelişmeler öğretmen yetiştirme sistemlerimizi yenilemeyi, güncellemeyi, sürekli hâle getirmeyi zorunlu kılmaktadır. Sayın Komisyon Başkanımız Mahmut Özer Bey’in bugüne kadar

yayınladığı birçok kitapta dile getirdiği bir ifadeyi sizlerle paylaşmak istiyorum: “Eğitim reformu sürekli bir çabadır. Çağın getirdiği yeni sorunlar karşısında eğitim sistemleri sürekli dönüşüme açık bir zihniyetle yapılandırılmalıdır.”

Sayın milletvekilleri, öğretmen yetiştirme sistemleri dünyanın her yerinde eğitim sistemlerinin en önemli reform ve çalışma alanıdır. Eğitimin niteliğini büyük oranda öğretmenin niteliğine endekslediğimizde öğretmen yetiştirme sistemleri de eğitim sistemlerinin merkezî meselesi hâline gelmektedir. Dünyanın gelişmiş eğitim sistemlerinde; Finlandiya, Singapur, Güney Kore gibi ülkelerde farklı uygulamalar söz konusudur. Öğretmenlik, diğer mesleklerden farklı olarak üniversiteye kabul, eğitim öğretim süreci, mesleğe kabul, adaylık ve hizmet içi eğitim aşamalarının her biri açısından ciddi tartışmaların konusu olmuştur.

Bu teklif hazırlanırken dünyadaki öğretmen yetiştirme sistemleri incelenmiş, millî eğitim sistemimizin üst politika belgelerindeki tavsiyeler dikkate alınmıştır. Velilerimizden gelen arayış ve talepler, öğretmenlerimizin yönlendirmeleri hesaba katılmıştır. Bu çerçevede, daha önce Bakanlığımızca yayımlanan Öğretmen Yeterlilikleri Belgesi ve Öğretmen Stratejileri Belgesi dikkate alınarak öğretmen yetiştirme sistemimiz yeniden gözden geçirilmiştir. Özellikle Millî Eğitim şûra kararlarında, kalkınma planları ve Millî Eğitim Bakanlığı stratejik planlarında sıkça vurgulanan öğretmen yetiştirme programlarında öğretmenlik uygulamalarının etkinliği ve verimliliği hususu ile uygulama derslerinin oranının artırılmasına, OECD ülkelerinin uygulama ders saatlerine yaklaştırılmasına dönük sık tavsiyeler dikkate incelenmiştir.

Gelişmiş eğitim sistemine sahip birçok ülkede öğretmenleri mesleğe hazırlamak üzere öğretmen akademileri düzenlenmiştir. Ülkemizde de 1989 yılında yayımlanan 385 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de, 1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’un 55’inci maddesinde ve birçok şûra kararında Millî Eğitim Akademisinin kurulması talebi yer almıştır. Bütün bu ihtiyaç, talep ve tavsiyeler dikkate alınarak öğretmen yetiştirme sistemimizi güçlendirmek adına Millî Eğitim Akademisinin kurulması teklifimizde öngörülmüştür.

Ülkemizde öğretmen yetiştirme sistemimizin tarihi oldukça eskiye gitmektedir. Yıllar içinde doğan yeni ihtiyaçlar dikkate alınarak öğretmen yetiştirme sistemlerimiz birçok kez değişikliklere uğramıştır. Bu bağlamda, 16 Mart 1848’de kurulan Dârulmuallimîn-i Aliye’den eğitim fakültelerine kadar yeni ihtiyaçlara ve gelişmelere göre öğretmen yetiştirme sistemlerimizde değişikliklere gidilebilmiştir.

Birçok ülkede öğretmenlerin öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarına girişlerinde merkezî sınavın dışında çoklu seçme yöntemleri uygulanmaktadır. Bazı ülkelerde de mesleğe kabuldense önce yine çoklu seçme yöntemleri ve bir dizi mesleğe hazırlık eğitimi uygulaması yürütülmektedir.

Sayın milletvekilleri, bu bakış açılarımızın sonucu olarak öğretmenlerimizle ilgili yine güçlü bir adım daha atıyoruz, çocukları için daha güçlü eğitim sistemleri talep eden milyonlarca velimizin beklentilerine cevap verecek bir çaba ortaya koyuyoruz. Öğretmenlerimiz için önemli güçlendirmelerin yer aldığı Öğretmenlik Meslek Kanunu’nu yüce Meclisimize teklif ediyoruz. Böylesine önemli bir mesleği ele almak, bu mesleği çerçevelemek, mesleğin gelişimine yönelik bir düzenleme yapmak hem onurlu hem de zor bir iştir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nda öğretmenlik “bir ihtisas mesleği” olarak tanımlanmasına rağmen 2022 yılına kadar bir meslek kanunu yapılamamıştır. Öğretmenlerin hak, yetki, görev ve sorumlulukları 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, İlköğretim ve Eğitim Kanunu ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nde yer almıştır.

Bildiğiniz gibi, 2022 yılında Sayın Bakanımız Mahmut Özer Bey'in de çok yoğun istek ve çabasıyla bir Öğretmenlik Meslek Kanunu hazırlanmış ve yüce Meclisimizin takdirleriyle yasalaştırılmıştır. Yapılan bu düzenlemeyle öğretmenlerimiz önemli kazanımlar elde etmiştir; her şeyden önce ve önemlisi öğretmenler bir meslek kanununa kavuşmuştur. Her ne kadar 2022'de yaptığımız düzenlemenin kapsamı sınırlı olmakla eleştirilmişse de o gün bu düzenlemenin bir zemin olduğu ve bundan sonraki süreçlerde eğitim sistemimizin ve öğretmenlerimizin lehine yeni kazanımlarla genişletileceği vurgulanmıştı. Ancak her şeye rağmen 2022'de yapılan bu ilk düzenlemeyle öğretmenlerimiz önemli kazanımlar elde etmiş, böylelikle mesleğin statüsünü güçlendiren bir sonuç ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, 3600 ek gösterge, mesleğin kariyer basamakları, uzman ve başöğretmenlikle ilgili mali destekler öğretmenlerimiz lehine sağlanan önemli kazanımlar olmuştur. Bu düzenlemeden sonra 657.425 öğretmenimiz uzman ve başöğretmen ünvanı kazanmış ve bunun mali sonuçlarından da yararlanmıştır. Bu vesileyle bir kere daha 2022'deki düzenlemede çok büyük emeği ve mücadelesi olan Sayın Bakanımız Mahmut Özer Bey'e ve o günkü ilk imza sahibi Konya Milletvekilimiz Orhan Erdem Bey'e öğretmenlerimiz adına teşekkür ediyorum.

Şimdi, yeniden Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili bir düzenlemeyi görüşmek üzere bir aradayız. Anayasa Mahkemesinin kanunun bazı hükümlerinin iptaline ilişkin verdiği karar, önümüzde devam eden iş ve işlemlerimizin yürütülebilmesi açısından bir yasal zorunluluk doğurmuştur. Hukuk devletin gereği olarak bu yasal zorunluluğu gidermek elbette ki temel amacımızdır, ancak Anayasa Mahkemesinin verdiği bu kararı da fırsat bilerek kanunu yeniden değerlendirmiş, başta sunmaya çalıştığım temel perspektifimiz, kamuoyunun beklentileri, güncel ihtiyaçlar ve daha kapsamlı bir düzenleme talebi dikkate alınarak yeniden bir kanun teklifi hazırlanması yoluna gidilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifimizi çalışırken Bakanlığımızın yayınladığı Öğretmen Strateji Belgesi ve Öğretmen Yeterlilikleri Belgesi ile şûra kararları, kalkınma planları, Millî Eğitim Bakanlığının stratejik planları gibi üst politika belgeleri, PISA ve TIMSS sınavlarının sonuçları ve TALIS değerlendirmeleri temel dayanaklarımız olmuştur.

Değerli milletvekilleri, teklifimizi hazırlarken farklı ülkelerde hâlen uygulanan öğretmen geliştirme ve istihdam sistemleri incelenmiştir, başta Avrupa ülkeleri olmak üzere, birçok ülkenin yatay ve dikey kariyer sistemleri kurdukları görülmüştür. Ayrıca, ülkemizde Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili birçok kuruluşumuz tarafından yapılan çalışmalar incelenmiştir. Sendikalarımız, düşünce kuruluşlarımız ve siyasi partilerimiz Öğretmenlik Meslek Kanunu'na dönük çalışmalar yapmış, raporlar hazırlamıştır. Cumhurbaşkanlığı Eğitim Politikaları Kurulumuz da Öğretmenlik Meslek Kanunu'na dönük hazırlıklar yapmış, raporlar hazırlamış, kanun çalışmalarına altlık oluşturacak teklifler sunmuşlardır. Biz de bu çalışmayı hazırlarken yapılan tüm bu çalışmalardan yararlandık, Cumhuriyet'in Komisyon üyeleriyle de istişareler yürüterek birlikte mutabık kaldığımız bu teklifi hazırladık.

Değerli milletvekilleri, kanunla öğretmenlerin seçilmeleri, yetiştirilmeleri, atamaları, hakları, ödev ve sorumlulukları, ödül ve cezaları, kariyer basamaklarında ilerlemeleri düzenlenmektedir. Öğretmenlik mesleğine ilişkin diğer hususlar ile Millî Eğitim Akademisinin kurulması, görevleri ve teşkilat yapısına ilişkin hususların düzenlenmesi amaçlanmıştır. Bu düzenlemeyle kariyer basamaklarında ilerlemede sınav ve mesleki çalışmalar şartı kaldırılıyor, uzman öğretmenlik için en az on, başöğretmenlik için ise uzman öğretmenlikte en az on yıl hizmetin bulunması, kademe ilerleme cezasının bulunmaması, akademi tarafından verilen eğitim programlarının tamamlanması şartı yeterli kabul ediliyor.

Ayrıca, kanunun yürürlüğe gireceği tarihte görevde bulunan öğretmen ve uzman öğretmenlerin öğretmenlikte veya uzman öğretmenlikte yirmi yıllık çalışma süresini tamamlamaları hâlinde doğrudan başöğretmen unvanı için başvuruda bulunabilmelerine imkân sağlanmıştır.

Ayrıca, bu teklifle eğitim çalışanlarına yönelik şiddete uygulanacak cezalar artırılmıştır; cezaların yarı oranında artırılması, hapis cezasının ertelenmesi hükümlerinin uygulanmaması, görevleri sebebiyle öğretmenlere karşı işlenen kasten yaralama suçunun tutuklama sebebi hâline getirilmesi düzenlenmiştir.

Ayrıca, öğretmen adaylarının mesleğe hazırlanması, göreve yeni atanan öğretmenlerin mesleğe uyumu, öğretmen, yönetici ve diğer personelin mesleki gelişimi, kariyer basamaklarında ilerlemeleri ve görevde yükselmeleri için eğitim programları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla Millî Eğitim Akademisi kurulması teklif edilmiştir. Öğretmen adaylarının hazırlık eğitimi yoluyla mesleğe en iyi şekilde hazırlanmaları amaçlanmıştır. Hazırlık eğitimi, öğretmenlik meslek bilgisi ve özel alan bilgisi başta olmak üzere bir öğretmende olması gereken bütün yeterlilikler esas alınarak yürütülecek teorik ve uygulamalı derslerden oluşacaktır. Eğitim çalışanlarının bilimsel ölçütler ve bilimsel gelişmeler doğrultusunda meslek içinde eğitimlerinin yapılması, kariyerlerinin geliştirilmesi ve eğitim kurumu yöneticilerine yönelik yöneticilik formasyonu kazandırılması amaçlanmaktadır.

Öğretmen adayları akademiye KPSS puan üstünlüğüne göre alınacak, öğretmen adaylarına eğitim süreleri boyunca her ay 18.650 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılacaktır. Başarılı olan herkes başka hiçbir şart aranmaksızın puan üstünlüğü ve tercihlerine göre atanacaktır. Akademi eğitimi yürürlüğe girdikten sonra aday öğretmenlik hükümleri öğretmenliğe geçiş şartı olarak uygulanmayacaktır.

Sayın milletvekilleri, bunların yanı sıra, öğretmenlerin yer değişikliklerinde, hizmet puanının belirlenmesinde görev yaptığı eğitim kurumunun özellikleri de değerlendirmeye alınacaktır. Eğitim kurumlarına yönetici yetiştirmek üzere yönetici adaylarının Yönetici Yetiştirme Programı'na alınmaları da düzenlenmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin hizmet sınıfının değiştirilmesine dönük hükümler öğretmenlerin lehine ağırlaştırılmıştır. Teklifte yer alan disiplin hükümlerinin tamamı 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na, YÖK'ün Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'ne ve Türk Ceza Kanunu'nun hükümlerine dayandırılarak düzenlenmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, düzenlemenin öğretmenlerimize, eğitim sistemimize, öğrenci ve velilerimize hayırlı olmasını diliyorum. Çok geniş istişare ve müzakerelerin sonucu olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğumuz bu düzenlemede emeği geçen başta Sayın Bakanımız Yusuf Tekin Bey'e, önceki dönem Bakanımız ve Komisyon Başkanımız Sayın Mahmut Özer'e, Bakan Yardımcımız Kemal Şamlıoğlu'na, Bakanlık bürokratlarımıza, Komisyon üyelerimize, benimle birlikte imzacı olan Sivas Milletvekilimiz Rukiye Toy Hanımefendi'ye ve Konya Milletvekilimiz Latif Selvi Bey'e, ilk Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun imzacısı olan Konya Milletvekilimiz Orhan Erdem Bey'e ve katkı veren bütün milletvekillerimize, sivil toplum kuruluşlarımıza, sendikalarımıza teşekkür ediyorum; Komisonumuzun kıymetli üyelerini ve değerli heyetimizi saygıyla selamlıyorum.

Detaylarını maddelerde görüşmek üzere, her birinize ayrı ayrı saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Çok teşekkür ediyoruz Kıymetli Vekilim değerli görüşlerinizden dolayı.

Görsel basınınızın...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Teklif sahibi içeriğiyle ilgili bir şey konuşmadı.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Efendim?

VELİ AĞBABA (Malatya) – İçerikle ilgili hiçbir şey konuşmadı.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Dinlemedi Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Nasıl dinlemedim?

Bir de eksik yaptı, saraya...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şimdi, yorum yapmayalım Kıymetli Vekilim.

Görsel basınımızın değerli temsilcilerine değerli katkıları için, katılımları için çok teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, görsel basınımızın değerli temsilcileri...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, sen daha kanunu okumadın.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, eğer karşılıklı atışmazsak...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hayır, okumamış, kanun teklifini okumamış.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - ...Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna yakışan bir suhuletle süreçleri yönetebilme imkânımız olacak.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Geleceğim oraya Kıymetli Başkanım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, öğretmen odasında 4 çeşit öğretmen var, hangisini kapsıyor?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yazılı basınımızın değerli temsilcileri burada kalabilirler.

Teşekkür ediyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ücretli mi, kadrolu mu...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Şimdi, bir önergemiz var.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, görsel basın da kalsın.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, teamüller...

MURAT EMİR (Ankara) – Çok önemli bir kanun yapıyoruz, milyonlarca öğretmeni, 20 milyon öğrenciyi ilgilendiren bir kanun yapıyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yazılı basınımızın tüm temsilcileri burada.

MURAT EMİR (Ankara) – Tüm Türkiye’nin gözü önünde yapmamızda yarar var Sayın Başkan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Zaten tüm Türkiye’nin gözü önünde yapıyoruz çünkü tüm konuşmalar kayıt altında, tüm milletvekillerimiz burada.

MURAT EMİR (Ankara) – Bakın, niye rahatsız oluyorsunuz o zaman kameralardan?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ben rahatsız olmuyorum ki teamül neyse teamülleri, usulleri uyguluyorum. Niye sürekli konuyu bağlamından çıkartıyoruz? Ben ihdas etmedim bunu yani.

Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, yeni bir önergemiz var, önergemizi okutuyoruz:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının (2/2239) esas numaralı Teklifi’nin görüşülmesine geçilmeden önce Anayasa’nın 11’inci maddesinin ikinci fıkrasının “Kanunlar Anayasa’ya aykırı olamaz.” hükmü ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 38’inci maddesinde ifade edilen “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasa’nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir teklifin Anayasa’ya aykırı olduğunu

gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.” hükmü gereğince önce Anayasa’ya aykırılık denetiminin yapılmasını, ekte gerekçesini sunduğumuz aykırılıklar nedeniyle kanun teklifinin teklif sahiplerine geri iade edilmesini arz ederiz.

Suat Özçağdaş

Hikmet Yalım Halıcı

İstanbul

Isparta

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

İstanbul

Ordu

İsmet Güneşhan

Nurten Yontar

Çanakkale

Tekirdağ

Murat Emir

Ankara

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Şimdi önergeyle ilgili, önergeyi sunan Kıymetli Vekilimiz Suat...

MURAT EMİR (Ankara) – Ben konuşacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Murat Emir’e söz veriyoruz.

Buyurun Sayın Vekilim.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, çok değerli Komisyon üyeleri, teklif sahipleri, Komisyonumuza eşlik eden konuklarımız ve basın emekçileri; hepinizi en içten saygılarımla selamlıyorum.

Önümüzde çok önemli bir yasa teklifi var; gerçi buna bir “teklif” demek çok zor ama yine de teknik anlamıyla “teklif” diyelim ve 1 milyonun üzerinde öğretmenimizi, 20 milyonun üzerinde öğrencimizi ve ülkemizin geleceğini yakından ilgilendiren bir teklifle karşı karşıyayız. Dolayısıyla, bu teklifin tüm yönleriyle ayrıntılı bir biçimde, tüm tarafların katıldığı, etkin olduğu, süreçlerinin işletildiği, Komisyon çalışmasının bir mutfağa dönüştürüldüğü bir süreçte yürütülmesi son derece değerlidir. Özellikle biz buna ısrarla “teklif” dememeye gayret ediyoruz çünkü teknik olarak teklif olsa da daha önce Sayın Bakanın ifade ettiği, bu teklifin sahiplerinin ifade ettiği gibi, bu yasa tasarısı Bakanlığın koridorlarında hazırlanmış, kimlerden görüş alındığını biliyoruz ve sonuçta da Komisyonumuzun önüne getirilmiş. Yine Komisyonumuzun önüne getirildikten sonra da âdeta kaçırır gibi tali komisyonlara göndermiş olmasına rağmen, yeterli süre verilmediği için, tali komisyon başkanları, aslında yetki aşımı yaparak komisyonlarını toplamadan karar vermişler ve “Bizim böylesine bir kanun teklifine vereceğimiz bir katkı yoktur.” demişler. Dolayısıyla da alelacele yürütülen bir kanun süreciyle karşı karşıyayız.

Gerçi biz buna alışkınız; özellikle millî eğitim söz konusu olduğunda, Türkiye’nin konuşmadığı, konuşturulmadığı, tarafların düşüncesini söyleyemediği, aktaramadığı ve birilerinin bir yerlerde pişirip taşıyıp, Meclisin önüne getirip acele bir komisyon çalışması, acele bir Genel Kurul çalışmasıyla geçirdiği yasalara alışkınız.

Dolayısıyla, bakın, burada, öncelikle usul açısından, yapım tekniği açısından Anayasa 153’e açık bir aykırılık var -153 değil, pardon- Anayasa’mıza göre, Anayasa 88’e göre kanun teklifleri ancak milletvekilleri tarafından verilebilir ve kanun teklifi verme tekeli milletvekillerindedir, kanun teklifini ancak milletvekilleri hazırlayabilir. Dolayısıyla, Bakanlıktaki Sayın Bakanın, ilgili bürokratların, ilgili size yakın sendikaların “Biz kanun teklifini hazırladık, bitirdik, inşallah, Meclis de görüşecek.” gibi sözleri Anayasa’ya açık bir aykırılık içermektedir, yasamanın devredilmezliği ilkesi açıkça çiğnenmiştir.

Anımsayanlar olacaktır içinde, 2017 ucube Anayasa değışikliğı getirildiğinde, tek adam rejimi Türkiye'ye dayatıldığında biz "Böylesine geniş yetkiler, yasama, yürütme ve yargının birinci elden belirlenmesi yetkisi bir kişiye verilemez." dediğimizde demişlerdi ki: "Sandığınız gibi değil, aslında parlamenter sistemde kuvvetler birliğı vardır, yasama ile yürütme birbirine iç içe geçmiştir; dolayısıyla, biz yasamayla yürütmeyi tamamen birbirinden ayırıyoruz." Hatta o sizin Bülent Arınç'ın da beğenmediğı, sert eleştirdiğı Mehmet Uçum o zaman "Biz, Meclisten hükümeti kovuyoruz." demişti ama öylesine bir noktaya geldik ki, bırakın hükümeti kovmayı, Hükümet her şeyiyle burada, Bakan burada, Bakanın kanun teklifleri, tasarıları burada, biz de bunu milletvekilleri hazırlamış gibi görüşüyoruz, üzerinde çalışıyoruz.

Bakınız, elimde daha önce çıkarılmış, yine aynı yöntemlerle hazırlanmış, yine arka kapılarda, karanlık odalarda üretilmiş Öğretmenlik Meslek Kanunu var. Biraz önce Sayın Suat Milletvekilimiz bahsettiler, burada özellikle bir süre var ve süre bitmiş olmasına rağmen, ne yapıyorsanız, başka hangi önemli işleriniz var ise bekletmişsiniz, çalışmamışsınız ve şimdi geç de olsa getiriyorsunuz ama Komisyonu acele ettiriyorsunuz. Sizin gecikmenizin bedelini Türkiye'de milyonlarca öğrenci, milyonlarca öğretmen ve Türk halkı, maalesef, geleceğinin karartılması yoluyla ödemek zorunda kalacak; bir defa bu gecikmeyi ne bizim ne öğrencilerimizin asla affetmeyeceğini tutanaklara geçirmek isterim.

Çok daha önemli bir nokta arkadaşlar, bakınız, Anayasa Mahkemesi birçok yönden bu kanunu iptal etti; merak edenler, açıp tutanaklara bakabilirler. Biz, yine bu Komisyon salonunda, yine sözlerimizde bu kanun tasarısının yanlış olduğunu, bu kanun tasarısının eksik olduğunu, bu kanun tasarısının Türkiye'nin eğitiminin hiçbir sorununu çözemeyeceğini ısrarla söylemiştik ama o zaman da kulaklar tıkanmıştı, parmaklar kalkmıştı, inmişti ve alelacele geçmişti. Peki sonuçta ne oldu? Anayasa Mahkemesi birçok yönden iptal etti çünkü yeterli çalışmadı, herkesin görüşü alınmadı, yasa teklifi olgunlaştırılmadı, Anayasa göz göre göre çiğnendi. Güvenilen neydi? "Nasılca Anayasa Mahkemesinin kararları geriye doğru yürümüyor, biz bir tarafından başlayalım, Anayasa Mahkemesi iptal ederse eder, bir daha gönderirse aynısını çıkartır göndeririz ve -hatta bazen söyledikleri gibi- gerekiyorsa Anayasa Mahkemesini de kaldırırız, Anayasa Mahkemesi bizden üstün mü canım?" yaklaşımı da söz konusuydu.

Bakınız, Anayasa Mahkemesi... Burada, bu kanunda özellikle atamalar, terfiler birçok yönüyle idareye bırakılıyordu, Milli Eğitim Bakanına ve onun bürokratlarına öğretmenlerin özlük haklarıyla ilgili birçok yaşamsal konu aktarılıyordu. Anayasa Mahkemesi dedi ki: "Hukuk devletinde böylesine kanunsuz yetkiler bir kişiye veya bir bürokratik kadroya bırakılamaz, yetki ancak kanuni olabilir." Hukuk devleti açısından, Anayasa'nın 2'nci maddesi açısından bu kanun teklifini iptal etti, idarenin ancak kanuni olabileceğini söyledi. Aynı şekilde, Anayasa Mahkemesi öğrencilerimizin eğitim hakkının ihlal edildiğini söyledi. Aynı şekilde, bu kanun, atamalarla ilgili olduğu için, gençlerimizin; o umudunu öğretmen olmak üzere biriktirmiş, anne-babasının o zor koşullarında eğitim fakültelerinden mezun olmuş, öğretmen olma hayali kuran idealist öğretmenlerin ve "Benim çocuğum bir gün öğretmen olacak, sınıfına güneş olarak doğacak, Türkiye'ye fikri hür, vicdanı hür, yeni nesiller yetiştirecek." diyen ailelerin umutlarını karartmıştır ama Anayasa Mahkemesi bu yasanın gençlerimizin çalışma hakkını ve öğrencilerimizin eğitim hakkını ihlal ettiğini söylemiştir. Maalesef, bugün önümüze getirilen kanun teklifi yine aynı içeriktedir.

Bakınız, burada, özellikle dokuz ay içerisinde yapılması gereken bir yasal düzenlemenin hâlâ yapılmamış olması Anayasa Mahkemesinin kararlarının bağlayıcılığı ilkesini ortadan kaldırmaktadır. Anayasa 153'e göre Anayasa Mahkemesi kararları bağlayıcıdır; yasama, yürütme ve yargı organlarını bağlar ama sizin bu Anayasa 153'le başınız belada, bunu biliyoruz. Özellikle Can Atalay kararında

görüldüğü gibi, Anayasa Mahkemesi 2 kez... Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşürülmesi, Can Atalay'ın milletvekili seçilmiş olmasına rağmen tutukluluğunun sürdürülerek milletvekilliği görevini yapamaz kılınması ve Yargıtayın özellikle Anayasa Mahkemesine uymayacak şekilde yeni kararlar alması, hatta son kararında Anayasa Mahkemesini küçük düşürecek şekilde yetkisini son derece aşarak bir hukuk devletinde asla olmayacak bir biçimde “Ortada uyulması gereken bir kanuni karar yok.” diyecek kadar şirazeden çıktığı bir dönemde bu Anayasa 153'ün uygulanması son derece önemli. Anayasa Mahkemesi kararları bizi bağlıyorsa dokuz ay süre var iken ne yaptınız, niye beklediniz? Niye görevinizi yapmadınız? Niye bu Komisyonu çalıştırmadınız? Niye Meclisi çalıştırmadınız? O arada daha önemli hangi işiniz vardı ve bugün bizi, yine böylesine alelacele bir kanun yapmak noktasına niye taşıyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, bakınız, bu kanun teklifi -birazdan biraz daha ayrıntılı anlatacağım- bir bütün olarak Anayasaya aykırıdır. Özellikle yasamanın usulü çiğnenmiştir, biraz önce ifade ettiğim gibi, Bakanlığın hazırladığı bir tasarıdır aslında, teknik olarak “teklif “diyorsunuz ama bu bir teklif değil, zaten taraflarını itirafı var ama özellikle eşitlik ilkesi çiğnenmektedir, özellikle kimi yetkiler Bakana verilirken hiçbir nesnel ölçüt getirilmemiştir, objektif kriter konmamıştır. Bir hukuk devletinde bir idari makam, bakan dahi olsa, yetkilerini keyfi kullanamaz, kimse kanundan kaynaklanmayan bir yetkiyi kullanamaz. Dolayısıyla, burada idareye son derece geniş yetkiler vererek... Ne gibi? İşte, bu elimdeki iptal edilen kanun gibi. Sonuç olarak Anayasa Mahkemesinin yine iptal edeceği ve yine Anayasa'nın her tarafından ilga edildiği bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Yine, sosyal devlet ilkesi ortadan kaldırılmaktadır; kişinin maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkı, eğitim hakkı, çalışma hakkı, gençliğin korunması, kamu hizmetine girme hakkı... Yani, Anayasa'nın 5'inci, 10'uncu, 17'nci, 42'nci, 48'inci, 49'uncu, 58'inci, 70'inci, 88'inci, 153'üncü ve çok daha önemlisi Anayasa'nın 2'nci maddesi, hukuk devleti ilkesi maalesef çiğnenmiştir.

Değerli arkadaşlar, vaktinizi çok almak istemiyorum ama biraz maddelerle ilgili de Anayasa'ya aykırılıkları Komisyonumuzun gündemine getirmek isterim. Bakınız, “hazırlık eğitimi” adı altında bir kavram ihdas ediliyor ve 10'uncu maddede hazırlık eğitiminde başarının nasıl belirleneceği, hazırlık eğitiminin ne olduğu da 9'uncu maddede belirleniyor. Oysa, YÖK Kanunu'na baktığınızda, YÖK Kanunu'nun 4'üncü maddesine göre öğrencileri ilgi ve yetenekleri yönünde, yurt kalkınmasına ve ihtiyaçlarına cevap verecek, aynı zamanda kendi geçim ve mutluluğunu sağlayacak bir mesleğin bilgi, beceri, davranış ve kültürüne sahip vatandaşlar olarak yetiştirmek görevi YÖK'e verilmiştir. Dolayısıyla, YÖK'e verilmiş bir yetkinin sonrasında Millî Eğitim Bakanlığına devri Anayasa'ya aykırıdır ve Anayasa'nın ilgili hükümlerini ortadan kaldırmaktadır. Öğretmen yetiştirme sistemimizde öğretmen adayı öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarını seçen, öğretmen ise programlardan mezun olanlardır. Oysa, şimdi bir “hazırlık eğitimi” kavramı getiriliyor, bunun nasıl ölçütlendirileceği belli değil, nasıl karar verileceği belli değil; idareye bu eğitimi nasıl düzenleyeceği, başarılı olmayanın nasıl olacağı... Ve özellikle de yükseköğretime dayalı insan gücü yetiştirme, özel kanunda belirtildiği gibi meslek sahibi yapma yetkisinin Millî Eğitim Bakanlığına aktarılması Anayasa'ya açık bir aykırılık teşkil etmektedir.

Bakınız, teklife göre, ilgili yükseköğretim programının bitirilmesiyle değil ancak hazırlık eğitiminin başlamasıyla kazanılan bir ünvan hâline geliyor; bu, son derece önemli. Bugüne kadar, kurulu sistemde eğitim fakültelerine devam eden ve bunu bitiren öğretmenlerimiz öğretmen adayı oluyorlardı ve bu kişiler öğretmen olmaya hak kazanıyorlardı. Oysa şimdi yepyeni bir kavram üretiliyor, “hazırlık eğitimi” deniliyor ve sonrasında da bu yolla da yepyeni bir baraj konuluyor gençlerimizin önüne. Âdeta 1 milyon atanmayan öğretmeni bir anda yok ediyorsunuz; bu, çok büyük bir sihirbazlık. Atanmayan

öğretmenler bitiyor çünkü eğitim fakültesi mezunlarına artık “öğretmen adayı” demiyorsunuz, “Biz bunları bir şekilde hazırlık eğitimine alacağız, hazırlık eğitimini geçebilirlerse biz bunlara ‘öğretmen adayı’ diyeceğiz.” diyorsunuz ama bu hazırlık eğitiminden ne anladığınızı, bu hazırlık eğitimine öğrencileri nasıl alacağınızı, hangi objektif kriterlerle kabul edeceğinizi ve hangi öğrencilerin hangi objektif kriterlerle bu eğitimi geçmiş sayacağınızı söylemediğiniz için tamamen keyfi, bir hukuk devletinde olmayacak kadar idareye geniş yetkiler tanıyan ve en nihayetinde de Anayasa’nın ilga edildiği bir maddeyle karşı karşıya kalmış bulunuyoruz.

Yine, 13’üncü maddesinde, bakınız, Bakan 5 kişilik bir Disiplin Kurulu -birçok kanunda görüyoruz ve Anayasa Mahkemesi bunları iptal ediyor- oluşturuyor. Bir defa, Bakanın ve bu Disiplin Kurulunun kendi disiplinlerinin nasıl sağlanacağı bir muamma çünkü onların da belirli bir disiplin tüzüğüne bağlı olması gerekir; o bir defa muamma ama sonuçta bu Disiplin Kurulunun hukuk devleti ilkesine aykırı olacağı apaçık ortada çünkü burada bu kurulun nasıl çalışacağı, bu kurulun hangi kriterlere göre çalışacağı, bu kriterlerin nasıl belirleneceğine yönelik hiçbir şey yok.

Şimdi Sayın Başkan bana olumlu anlamda kafa sallıyor, öyle anlıyorum ki “Var.” anlamında söylüyor veya oluşturulacak.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – O sizin yorumunuz.

MURAT EMİR (Ankara) – Evet yani şöyle bir noktaya geliyorsak eğer, bakın, hukuk devletinde işte, biz buna karşıyız; “Biz bu kanunu çıkarırız, merak etmeyin, yönetmeliğini çıkarırız.” deniyorsa bu işler yönetmelikle düzenlenmez. Bu işler, özellikle disiplin işleri kanunla düzenlenmek zorundadır. İdareye, Bakana, ne olursa olsun “Disiplin Kurulunu oluştur, bu Disiplin Kurulunun nasıl çalıştırılacağına, nasıl işleyeceğine, nasıl karar vereceğine sen karar ver, biz karışmıyoruz.” diyemeyiz; bunları belirlemek kanunilik ilkesine göre bu Komisyonun ve yasamanın, Meclisimizin görevidir.

Aynı şekilde, bakınız, 15’inci maddede bir “sözleşmeli öğretmen” kavramı var. Değerli arkadaşlar, sözleşmeli öğretmenlik ülkemizde eğitimin ağır bir yarasıdır, çok önemli bir sorundur; öğretmenin sözleşmeli olması olmaz. Öğretmen kamu görevi yapıyor Anayasa’mıza göre. Bakınız, diyor ki Anayasa 128: “Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.”

Değerli arkadaşlar, eğitim, bir devletin üstlenebileceği en önemli kamu görevlerinin başında gelir. Eğitimin kamu görevi olduğu konusunda içinde herhangi bir tereddüdü olan bir arkadaşım olmasa gerektir. Eğer eğitim gerçekten de bir kamu görevi ise -ki öyledir- o zaman kamu görevlileri tarafından yürütülmesi de asıldır, esastır. Bir sözleşmeli öğretmen modeliyle geçici olarak kimi okullarda akan kanı durdurmak için, bir sorunu o an için gidermek için sözleşmeli öğretmen alınmış olabilir ama bize düşen, sözleşmeli öğretmenliği kurumsallaştırmak, yerleştirmek, ona yasal bir destek sunmak yerine sözleşmeli öğretmenlik sorununu bu Komisyonunda birlikte çalışarak ortadan kaldırmaktır. Öğretmenlerimiz bizden bunu bekliyor, atanmayan öğretmenler bunu bekliyor, öğretmen aileleri, öğretmen anne-babaları bizden bunu bekliyor. Dolayısıyla da bırakın sözleşmeli öğretmenliği burada kurumsallaştırmayı, tam tersine sözleşmeli öğretmenliği bu ülkenin gündeminden çıkaracak etkili önlemleri almak bu Komisyonun en başta gelen görevi olmalıdır.

Bakınız, kanun teklifinin 22’nci maddesinde yine, Anayasa’nın 2’nci maddesine yani hukuk devleti ilkesine açık bir aykırılık var. Ben maddeyi okuyayım: “Yurt içi veya yurt dışında, yerli veya yabancı kurum ve kuruluşlarla veya başka ülkelerle iş birliği anlaşması çerçevesinde kurulan ve ulusal veya uluslararası proje yürüten okul ve kurumlara, Bakan onayı ile özel program ve proje uygulayan okul ve kurum olarak seçilenler ile Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan

kurumlara yapılacak öğretmen atamaları ve yönetici görevlendirmeleri Bakan tarafından yapılır.” diyor. Bakın, bu kadar yetkiyi bir kişiye veriyoruz, bu bir hukuk devletinde olacak bir şey değildir. Daha önce -anımsayacaksınız- şu iptal edilen kanunda bizim ısrarla karşı çıktığımız, Türkiye’nin ayağa kalktığı proje okulları getirdiniz, proje okullarda yer alan öğretmenleri, yöneticileri atama keyfiyetini Bakana bıraktınız. Türkiye’de herkes ayağa kalktı, eğitimin bütün tarafları ayağa kalktı, dinlemediniz ama bunlar iptal edildi. Şimdi, tekrar dönüyorsunuz, bu kadar geniş yetkiyi Bakana veriyorsunuz. Sayın Bakan, bu kadar yetki kullanmaya niye meraklısınız? Siz Millî Eğitim Bakanlığında hangi kadrolaşmanın peşindesiniz ve özellikle Türkiye’ye dayattığınız Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli... Ki o ismi söylemekten bile bence biraz, bizim değil ama sizlerin yüzünün kızarması lazım çünkü en nihayetinde AKP’nin seçim propagandası malzemesiydi. AKP’nin bir seçim propagandası malzemesi, seçim sloganı olarak kullandığı bir sözü getirip de eğitim gibi objektif, tarafsız, eşit, çağdaş ve gençlerimizi geleceğe hazırlayacak bütün nitelikleri taşıması gereken önemli bir hayati konuda getirip AKP’nin seçim sloganını başlık yaparsanız, bu, gerçekten hiçbir vicdanın kabul etmeyeceği ve vicdanı olan AKP’lilerin de önüne bakacağı bir durumdur ama o Maarif Modeli’nin içine baktığımızda, Türkiye’de özellikle laik devlet ilkesinin unutulduğunu, çağdaş eğitimin unutulduğunu, Atatürk’ün unutulduğunu, Atatürk devrimlerinin unutulduğunu açıkça görüyoruz. Dolayısıyla, bu kafadaki bir Millî Eğitim Bakanına böylesine yetkilerin verilmesinin, kafalarına göre olan bir toplum modeli, kafalarına göre bir eğitim modeli, hayallerindeki, özellikle tedrisatından geçtikleri malum o “Yunan kazansaydı.” diyenlerin veya Atatürk’ü ve Kurtuluş Mücadelemizi bir türlü benimseyemeyenlerin görüşlerine katılacak bir biçimde o örümcek tutmuş kafalarındaki o ideolojik saplantıların gençlerimize empoze etmek üzere bir eğitim modeli dayatan Bakanın bunca yetkiyi ne tür atamalar için, kimleri bir yerlere getirmek için kullanacağını da elbette biliyoruz ama burada tekrar ifade etmek isterim ki hangi Bakana verirsiniz verin, Bakanın kişiliğinden, tutumundan bağımsız olarak bir idari makama böylesine kanunsuz, geniş yetkiyi vermeyi asla doğru bulmuyoruz. Aynen bunun da sonu iki yıl önceki teklife benzeyecek, Anayasa Mahkemesi bunu iptal edecek ama sizin arada atadıklarınız size kâr kalacak. İşte, bu yüzden Anayasa’yı çiğniyorsunuz, Anayasa’yı çiğnemekten de asla geri durmuyorsunuz.

Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bakınız, yine, 6’ncı maddede... 34’üncü maddede, Bakanlık müfettişi veya eğitim müfettişinin denetim ve incelemesi sonucunda öğretmenlik mesleği yeterlilikleri çerçevesinde görevini yerine getirmede yetersizliği tespit edildiğinde bu öğretmenimizi bir daha teftiş ediyorsunuz, “2 defa yetersizlik tespit ederse de genel idare hizmetleri sınıfına aktaracağız.” diyorsunuz. Bunu neye göre yapacaksınız? Bakın, bir hukuk devletinde -yani bu kelimeyi çok kullanıyorum çünkü Anayasa 2’ye açıkça aykırı- bir idareci -bu kişinin sıfatı “Millî Eğitim müfettişi” veya “eğitim müfettişi”- bir öğretmenimizi denetliyor; nasıl denetleyecek, hangi ölçütlere göre denetleyecek, nasıl sonuçlandıracak, hangi kriterleri kullanacak belli değil ve bu kişinin görev yeri değiştirilecek, eğitimden çekilecek bu kişi. Bakın, çok net bir karar veriyor, bir öğretmene “Sen artık öğretmenlik yapamazsın.” diyor, “Sen sınıfa giremezsin.” “Senin çocuklarla, gençlerle, öğrencilerle yan yana gelmen bu ülke için olumsuzdur, olamaz.” diyor. Bunu söyleyen kişi, bir kişi arkadaşlar. Bir hukuk devletinde böylesine geniş bir yetki, bir kişinin bütün kariyeriyle oynayabilecek bir yetki bir idari makama verilebilir mi? Böyle bir yasaya “ölçülü, yerinde, hukuka uygun, sınırları belirli bir yetki kullanılıyor” denilebilir mi? Bakın, tekrar ediyorum, bu olacak şey değil, bu yanlıştan dönün. Bu “Biz bizimkileri bir atayalım, geride bir şeyler kaldıysa onları da hemen temizleyiverelim.” yasaıdır, başka bir şey değil ve bilin ki bu Komisyonda eller kalkar iner, Genel Kurulda aceleye getirirsiniz ama bu ülke, bu gelecek, bu ülkenin gelecek nesilleri sizi affetmez.

Eninde sonunda gidiyorsunuz, eninde sonunda gideceksiniz, eninde sonunda bu teklifler iptal edilecek, eninde sonunda, gelen diğer kadrolarla, bu tekliflerle, bu Anayasa'ya aykırı, yetkisiz, aslında olmayan yetkilerin kullanıldığı, Anayasa'dan kaynaklanmayan yetkilerin kullanıldığı bu yasa tasarılarıyla yaptığınız bütün yanlışları onaracağız, bütün eksiklikleri gidereceğiz, bütün kadrolaşmalarınıza tekrar, bir şekilde, hukuk düzeni içerisinde elbette hesaplaşılabilecek ama gelecek nesiller sizi affetmeyecek.

Bu Komisyon çalışmalarının verimli olmasını, söylediğimiz hususların tekrar dikkate gelmesini, Anayasa'ya uygun bir yasama faaliyeti yürütmemizi ve özellikle de usuli açıdan yapılan yanlışlıklardan geri dönülmesini, hiç olmazsa Komisyon çalışmalarının tali komisyon çalışmalarıyla birlikte ayrıntılı, yeterli, doyurucu ve herkesin görüşünü ifade edebildiği bir şekilde olgunluğa getirilmesini diliyorum.

Komisyonumuzun çalışmalarında başarılar diliyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, kıymetli vekilimize çok teşekkür ediyoruz.

Öncelikle bir düzeltme yapayım: Bakışlarımdan anlam çıkartmayın, o zaman hiçbirinizin yüzüne bakmamam gerekir; böyle, farklı, lehte veya aleyhte durum...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Biz anlarınız Sayın Bakanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Biz de anlarınız ama dile getirmeyiz. Yani onun için onu bir düzeltelim.

Teşekkür ediyoruz.

Önergeyle ilgili başka görüş? Yok.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Sayın Başkan, bir şey ekleyebilir miyim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Özcan.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, öncelikle şunun için teşekkür ediyorum: Anayasa'ya aykırılık çok önemli bir husus çünkü kanunlar Anayasa'ya aykırı olamaz ve bu temel normun etkisiyle beraber aslında en önemli ve öncelikle hepimizin denetlemesi ve sorgulaması gereken bir konuyu görüşüyoruz, o nedenle de bu konu büyük bir önem arz ediyor. Nitekim bugün içinde bulunduğumuz yasama faaliyetini yapıyor olmamızın amacı da yine bir Anayasa'ya aykırılık iddiası ve bunun gerekçelendirilmesi üzerine yeni bir yasama faaliyeti yürütülmesine ilişkindir. Anayasa Mahkemesi bir karar vermiştir, bu kararın gerekçeleri açıktır ve bu gerekçeleri ihtiva eden bir kanunun da yasama tarafından yapılması gereklidir ancak baktığımız zaman bugün gelen teklife iptal gerekçelerinin kanun teklifinde karşılanmadığını görüyoruz ve bu iptal gerekçelerinin karşılanmaması nedeniyle de Anayasa 153'e tamamiyle aykırıdır önümüze gelen metin; öncelikle bunun çok iyi değerlendirilmesi lazım. Biz isterdik ki ve dilerdik ki bu, tali komisyonlara havale edilsin, bu yönden de hazırlanan metin değerlendirilsin, buraya daha sağlıklı bir şekilde gelsin ve yeni bir Anayasa'ya aykırılığa sebebiyet vermeden yasalaşabilsin isterdik. Orada bir hukukçu olarak o komisyonlarda tartışılmasını dilerdim ancak ne olacak: Şimdi yeni bir Anayasa'ya aykırılık iddiası ortaya çıkaracak bu yasama faaliyeti bu şekliyle geçtiği durumda ve Anayasa Mahkemesi muhtemeldir ki tekrar Anayasa'ya aykırılıkla ilgili bir karar verecek. Peki, biz bu durumda etkin bir yasama faaliyeti gerçekleştirmiş olacak mıyız? Ne yazık ki olamayacağız. Hepimizin bu yüce Meclisin milletvekilleri olarak öncelikli olarak burada etkin bir yasama faaliyetini gerçekleştirebiliyor olması lazım.

Geneli üzerine bunu ifade ettikten sonra, biraz önce Başkanımın ifade ettiklerinde tekrara düşmeden hemen maddeler üzerinde çok önemli bir konuyu ifade etmek istiyorum. Burada 22'nci maddede, proje okulları ve atamaları kısmında hukuk devletinin kanunilik ilkesine aykırı, idarecinin şahsına devredilmesi gibi bir durum söz konusu. İdarecinin şahsında yetki olmaz, yetkiler kanunda yer alır; bunu bir kez daha ifade etmek istiyoruz. Bu yetki devrine de karşı çıkıyoruz ve ben bu Komisyonun bugün öncelikle maddelere tek tek geçilmeden önce Anayasa'ya aykırılık konusunda tekrar değerlendirme yapmasını takdirlerinize sunuyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın vekilimize çok teşekkür ediyoruz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın vekillerimizin iddialarıyla ilgili bir iki hususu...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım, öncelikle katkı veren milletvekillerimize, Murat Emir ve diğer milletvekili arkadaşımıza katkılarından dolayı teşekkür ediyorum; elbette ki hassasiyetleri hepimiz için kıymetli. Bu Mecliste her birimiz Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın bize verdiği yetkiyle ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'ndaki Andımız'a bağlı kalarak yasama faaliyetlerimizi yürütüyoruz. Yasama faaliyetlerimizi yürütürken her birimiz milletimizin lehine, milletimizin beklentilerine cevap verecek yasalar üretmeye, yasalar yapmaya çalışıyoruz. Anayasa Mahkemesi sistemimizin elbette ki bir parçasıdır. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığımız yasama Anayasa Mahkemesinin her zaman denetimine açıktır ve Anayasa Mahkemesi kararları hukuk devletinin gereği olarak her birimizi bağlar. Bu çerçevede hiçbirimizde bir yaklaşım problemi yok, öncelikle bunu ifade etmek istiyorum. Ancak Anayasa Mahkemesinin bir önceki kanunla ilgili iptal gerekçelerini dikkate alarak, iptal ettiği maddeleri ve iptal ettiği fıkraları dikkatle inceleyerek, bu madde ve fıkralarla ilgili gerekçelerini çok dikkatli bir şekilde hesaba katarak bu teklifi hazırlayıp sizlerin takdirlerine sunduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Sayın Grup Başkan Vekilimiz Anayasa'ya aykırılıkla ilgili birçok cepheden kendince yorumlarını bizlerle paylaştı ancak birkaç hususta kendi kanaatimi, kendi yaklaşımımı, müsaade ederseniz Sayın Başkanım, paylaşmak istiyorum. Tabii, buradaki arkadaşlarımızın her birisinin mesleki kökenleri, birikimlerinden bağımsız olarak yasama yapma biçimi hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygın birer üyesi olmamız münasebetiyle her birimizin bir fikri var ancak ben siyaset bilimi de okumuş bir arkadaşınız olarak ve doktorasını siyaset biliminde yapmış bir arkadaşınız olarak dünyanın birçok ülkesinde yasama faaliyetlerinin nasıl yapıldığını en az sizler kadar biliyorum. Dolayısıyla yasama faaliyetleri parlamentoların, meclislerin içerisinde milletvekillerinin kalemi eline alarak, kâğıdı eline alarak yaptığı, düzenlediği, yazdığı metinler hiçbir zaman değildir. Öncelikle kanun yapma süreçleri birkaç aşamadan geçerek tamamlanmaktadır; bunlardan birincisi ihtiyaçların tespiti. İhtiyaçları ya toplumu dinleyerek, toplumdan gelen talepler doğrultusunda tespit edersiniz ya da yürütmenin sizden beklentilerine cevap vermek üzere ihtiyaçları tespit edersiniz. İhtiyaçları tespit ettikten sonra kanun yapım süreçlerinde vekillerimizin, sivil toplum kuruluşlarımızın ve Bakanlıklarımızın sürecin içerisinde aktif rolleriyle yasa oluşturulur ve teklif milletvekilleri tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Bunu en asgari yasama bilgisine sahip olan bütün arkadaşlarımız bilirler. Bu açıdan ben burada kanun teklifinin Bakanlık tarafından hazırlandığı ve altına bizim imza attığımız yorumlarının büyük bir kısmına -altını çizerek söylüyorum- şu çekincelerimi ifade etmek istiyorum: Elbette ki bakanlıklarımız yasa yapım süreçlerinde ihtiyaçlarını, taleplerini belirleyecekler. Bu ihtiyaç ve talepler doğrultusunda milletvekillerinden, yasama Meclisinden talepte bulunacaklar hatta hazırladıkları

teklifleri varsa, hazırladıkları teklifleri, tasarıları milletvekillerine “Bu teklifi sahiplenmenizi istiyoruz.” diyebilecekler. Dünyanın bütün yasama meclislerinde yasama hazırlığı böyledir. O açıdan şunu rahatlıkla söyleyebilirim Sayın Murat Emir... (CHP milletvekillerinin laf atmaları)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli arkadaşlar, lütfen...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Şunu rahatlıkla söyleyebilirim...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim, hızlı bir şekilde toparlayalım. (CHP sıralarından laf atmalar, gürültüler)

Arkadaşlar... Sevgili arkadaşlar... Sevgili arkadaşlar... Kıymetli arkadaşlar...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerinin tamamını dikkate alarak bu teklifi düzenlemiş... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, bakın...

Nazım Bey...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – ...ve Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerini dikkate alarak bu teklifi sunmuş.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim... Sayın Vekilim...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Değerli Komisyonumuzun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dayanamıyoruz.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Dayanamıyoruz, bıçak kemiğe dayandı.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Dayanamıyorsan çıkacaksın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – “Çıkacaksın.” ne demek? Sen çıkacaksın! Sen çıkacaksın!

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bakın... Sayın Vekilim, lütfen, lütfen... Sayın Vekilim...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, söylediği cümlelere bak! (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim... Sayın vekillerim...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Cumhurbaşkanlığı sisteminde bakan mı var da... Bakan memur.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli arkadaşlar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sokaktan kimsenin haberi yok herhâlde.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Millet ekmek derdinde ekmek, milletin karnı aç.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Bakın, önce nezaket gerekir, nezaket.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İlyas Hocam... İlyas Hocam, lütfen...

Bakın, kıymetli arkadaşlar, bakın, arkadaşlar, bir saniye...

Sayın Vekilim, lütfen ya, Komisyon Başkanı olarak ben konuşayım yani. (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Komisyon Başkanı sen misin? Sayın Vekil, Sayın Vekil... Komisyon Başkanına saygısızlık yapıyorsun. Sen mi yönetiyorsun burayı? Bırakın Başkan müdahale etsin.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Niye bağırıyorsun?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sen bana akıl verme hakkına sahip değilsin. Sen kimsin!

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar... Sevgili arkadaşlar... (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben de seçilmiş vekilim ben de ya!

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Ben de seni dinlemek zorunda değilim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Önce anlattığı olaylardaki doğruyu saptamak lazım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İlyas Hocam... İlyas Hocam... Arkadaşlar... Kıymetli arkadaşlar... (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Gerçekten dinlemiyorsunuz, dinleseniz... (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben de seçilmişim. Ne demek “Siz kimsiniz?” ya?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tutanakları al, tutanakları al. Söylediğin cümleyi kendin bile duymuyorsun ya! Ben kimmişim ya! Ben kimim, ben seçilmiş vekilim senin gibi. Yapmayın ya!

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Dinle o zaman!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Çıkın dışarı o zaman rahatsızsanız. Ben de bu kanun teklifinden rahatsızım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, ya, benim konuşmama imkân vermiyorsunuz ya. Arkadaşlar, bakın, bakın... (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

Sayın Vekilim... Ya, Sayın Vekilim, lütfen...

Bakın, başlangıcından itibaren istedik ki ister Komisyon üyesi olsun ister olmasın tüm milletvekillerimize, tüm STK’lerimize, buraya gelen herkese konuşma fırsatı verelim, genelle ilgili görüşlerini herkes rahat bir şekilde dillendirsın.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Ama görüş...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ama bir saniye, bir saniye Sayın Vekilim. Bir saniye ya, bir saniye sayın vekiller. Arkadaşlar, bir saniye...

Biz her konuşulan metnin içeriğini kabul etmek durumunda değiliz ama dinlemek ve saygı göstermek durumundayız. Bakın, siz kıymetli vekilimiz konuştunuz, sonra diğer kıymetli vekilimiz konuştu. Bakın, hiçbir diğer milletvekillerimizden tek bir müdahale...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ama dayanılacak gibi değil.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Umursamadıkları için öyle, umursamadıkları için. Umursasalar öyle ses çıkarırlar mı?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, dayanma...

Bakın, ben de eski Millî Eğitim Bakanı olarak o Anayasa Mahkemesinin iptaliyle ilgili çok şeyler söyledim, hiç söylemedim çünkü suhuletli bir şekilde süreç ilerlesin yani bağlamından çıkan cümleler de vardı, kelimeler de vardı ama konuşmadık çünkü konu o değil. Nazım Maviş Vekilimiz de söz istedi.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Hakaret etmedim Sayın Vekilim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hayır, bir de...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, bir saniye, bir saniye Veli Vekilim, Kıymetli Malatyalı Vekilim, lütfen.

Eğer beğenmediğiniz bir şey varsa söz istersiniz söz veriz yani ama karşılıklı bir şeye girdiğimiz zaman yani Komisyonun suhuletli bir şekilde çalışmasını engellemiş oluruz. Dolayısıyla Anayasa'ya aykırılıkla ilgili müzakere sürecini nihayetlendiriyoruz, Anayasa'ya aykırılık önergesinin oylamasına geçiyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, hayır, ben de Başkan olarak inisiyatifimi kullanıyorum; görüşleri aldık.

MURAT EMİR (Ankara) – Ben de Grup Başkan Vekiliyim. Bana şunu söyledi.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkanım, Anayasa'ya aykırılık konusunda benim de söz talebim var.

MURAT EMİR (Ankara) – Ya, bakın, komisyon burası Sayın Başkan, bakın, gerçekten tartışmayı büyütme derdimiz yok. İnanın, memnun olacaksınız söz verdiğiniz; büyütme derdimiz yok. Lütfen.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamam, bir dakika sataşma nedeniyle, iddiasıyla söz veriyoruz ve ondan sonra oylamaya geçeceğiz artık.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Başkanım, benim de söz talebim var ama ya.

MURAT EMİR (Ankara) – Şimdi Nazım Bey'e bu değerli katkısı için teşekkür ederim öncelikle. Tabii, bu bir itiraf niteliğinde oluyor, dolayısıyla da kendisinin Bakanlıkla birlikte, Bakanlığın görüşleriyle birlikte söylediğini söylüyor ama gerçek durumun bunun daha üstünde olduğunu elbette biz de biliyoruz.

Bir defa bu, Anayasa 88'e açıkça aykırı. Anayasa 88 diyor ki: "Teklif metni milletvekillerince hazırlanır." Dolayısıyla burada Bakanlık falan yok; bir. İkincisi, bir yetki devredilemezliği söz konusudur, bu, Meclisin üzerine titremesi gereken bir husustur. Bakın, idareye çok geniş yetkiler verilir, yürütme kendi alanında anayasal bir organdır ama yürütmenin herhangi bir şekilde, herhangi bir yasamanın aşamasında yasamaya bir öneride bulunma yetkisi dahi bu Anayasa'da yoktur, varsa söyleyin. Yani sizin aldığınız eğitimde bu varsa, bizim bilmediğimiz İç Tüzük'te ve Anayasa'da idarenin, bakanlığın, milletvekillerine "Şuna ihtiyaç duyuyoruz, şunu şu şekilde hazırlayın, şunu gelin, birlikte şurada oturalım." dediğine tanık mısınız? Yani sizin dediğinizi kabul etsek dahi -kaldı ki sizin dediğiniz bir defa doğru değil- daha fazlasının yapıldığını biliyoruz. Bu, sizin yemininize de sadık değil ayrıca Sayın Hocam yani biz Anayasa'ya bağlılık yemini ettik.

Dolayısıyla, bakın, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçerken biz bu tartışmaları çok yaptık, siz de buradaydınız, dedik ki... Bakın, yasamanın yetkisi sınırlanıyor, yasama yürütmeden çekiliyor, yasamanın yürütmeyi denetleme yetkisi azalıyor, şuraya bakan bile gelmiyor, dolayısıyla da Meclisin yetkileri tırpanlanıyor, siyasi güç merkezi saray oluyor, bürokrasi oluyor dediğimizde "Ya, merak etmeyin, yasaları sadece siz yapacaksınız, yüce Meclis yapacak, millî irade yapacak; gerisi, yürütme onların işi." Beğenmediğiniz zaman istediğiniz yasayı çıkartıp "Alın bunu böyle uygulayacaksınız"

dediniz; bu meselenin özü budur. Üstelik siz çok iddialı konuştunuz. Dünyada yüzlerce anayasal sistem var yani bakın, bir Amerika'da mesela -sizin çok özendiğiniz ama, Amerika'nın çok daha üstüne çıkartarak yetki verdiniz- herhangi bir bakanın Senato'ya, Temsilciler Meclisine "Alın, şu yasayı çıkartın." dediğini duysalar o kişi o gün istifa eder; haberiniz olsun. İtirafınız için teşekkür ederiz ama hiç olmazsa şu Komisyon'da bunun böyle olmadığını mutlaka bilinmesi lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Bakanım, Sayın Bakanım, çok özür dilerim. Bir şeyi eklememe müsaade edin, çok önemli, çok önemli.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun, buyurun.

Bir dakika, hızlı bir şekilde...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Maviş, efendim, sizi dinlerken başka bir ülkede yaşadığımı zannettim. Bakın, tarih 14 Mayıs 2024, AK PARTİ Genel Merkezi genişletilmiş il başkanları toplantısı, kişi Yusuf Tekin, kaynak TRT Haber; herhâlde bunların hiçbirisiyle ilgili bir sorun yoktur, uzantı da veririm istiyorsanız. "Tekin, AK PARTİ Genel Merkezinde düzenlenen genişletilmiş il başkanları toplantısının ardından gazetecilerin sorularını yanıtladı. Öğretmenlik Meslek Kanunu'na ilişkin çalışmaların sorulduğu Tekin şunu söyledi: 'Millî Eğitim Bakanlığı, Külliye çalışmaları sona erdi. Önümüzdeki hafta Mecliste Eğitim Komisyonuna gelir.'" Maşallah(!) Maşallah bana ait. "Süreç bitti, önümüzdeki hafta Mecliste Eğitim Komisyonunda tamamlanır, Külliye'deki ilgili kurullarla koordinasyon toplantımızı Cevdet Bey'le yaptık, redaksiyonunu yapıyoruz, Grup Başkanı imza sürecini takip edecek." Görevlendirmesini de yapmış Bakan. "Grup Başkanı imza sürecini takip edecek."

Sayın Vekilim, birbirimizi duyalım isterim, bakın, bu açıkça Anayasa'ya aykırıdır, birbirimizi duyalım isterim. Sayın Bakan, bizzat kendisi... Ya Sayın Bakan yalan söylüyor, bu kanun teklifini siz hazırlamışsınız, çok saygın bir milletvekili olarak siz ve imzacı arkadaşlarınız hazırlamış ya da Bakan doğru söylüyor, siz Grup Başkanı imza sürecini takip edecek talimatının sonucu olarak burada imzalamışsınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Aynen öyle.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Aynen öyle.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Birbirimize ve burada dokuz ay sonra, süre bittikten sonra -çok özür dilerim Sayın Başkanım, sözüme sadık kalmak isterim- konuşmanızda -çok dikkatle dinliyorum sizi- diyorsunuz ki: "İlgili kişilere ve kurumlara sorularak..." Sormadınız. Kime sordunuz? Muhalefet partilerine sormadınız, sendikalara sormadınız, sivil toplum örgütlerine sormadınız, "Ya, siz ne yapıyorsunuz?" diyenlere "Yapıyoruz bir şeyler." dediniz. Bir hafta on gün kala ilgili sendikaları davet ederek ve sadece Bakan bir fotoğraf versin diye oradaki bazı sendikaları çağırıp, maddeleri de ekrandan gösterip "İşte bu bizim yasa teklifimiz." dedi, onu da Yusuf Tekin yaptı; onu da siz yapmadınız bu arada. Yani yasa teklifinin sahibi sizsiniz ama mesela hayatın doğal akışı olarak bu yasa teklifi size aitse Sayın Maviş, o zaman bu sunumu sendikalara sizin yapmanız gerekir mi? Gerekir, değil mi? Yasa teklifinin sahibi sizsiniz. Allah aşkına, bu Meclis yüz yıllık Gazi Meclis, birbirimizi kandırmayalım. Bu yasa teklifi size ait değil, bu bir kanun tasarısı, bu Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapıldı, ilgili paydaşlara sorulmadı. İçinde "proje okulları" deniliyor, 2 bin okul, 100 bin öğretmen; hangi insan evladı 100 bin öğretmeni hangi kritere göre tek tek atayabilir? Atayamazsınız; ben atayamam, siz atayamazsınız, Cumhurbaşkanı atayamaz; bilemeyiz ya, 100 bin öğretmeni kim tanıyabilir?

Hulki Bey, tanıyabilir misiniz 100 bin öğretmeni? 2 bin okula 100 bin öğretmen atıyorsunuz tahminen, sayıları belli değil. Bu, deli saçması. O yüzden sürekli patinaj yapıyor Türkiye, o nedenle Anayasa'ya aykırı bu. Bir öğretmen sınıfta ders veriyor... Türkiye'de yaşıyoruz değil mi, hiç kimse uzay gemisiyle gezmiyor? A sendikasına sahip olan ve... Burada açık konuşmak gerekir; iktidarın bir sendikası var, yakın olduğu -olabilir, olur, var- o sendika mensubu müfettişler -Allah'a şükür, görev alanların tamamı neredeyse oradan(!)- sınıftaki kendi sendikasına mensup olmayan birisine "Sen yapamazsın kardeşim." dediğinde, adam gitti otuz sene sonra, 52 yaşında öğretmen gitti, 48 yaşında öğretmen gitti. Böyle devlet mi yönetilir, böyle iş mi olur! Dolayısıyla bu, Anayasa'ya aykırıdır ve biz bunu burada tartışmayacaksak biz yok hükmündeyiz, Türkiye Büyük Millet Meclisi yok demektir.

Siz diyorsunuz ki: "Saray ve Külliye çalıştı, biz de buna el kaldırırsınız." Siz "El kaldırırsınız." dersiniz, bu işi yangından mal kaçırır gibi yaparsanız; 2 Komisyon Başkanı -aynı partinin mensupları- "Tartışmayız abiciğim biz bu işleri." derse o zaman muhalefet ne yapacak? "Laf atmasın arkadaşlar." Ne yapacağız o zaman? Elinizdeki matematiksel çoğunluğu kullanarak ve iktidar gücünü kullanarak Meclisin kendi saygınlığını zedeliyorsunuz. Ya, yalvarıyorum size; bu işler sadece 15 Temmuzla olmuyor, sadece bombayla olmuyor, bizimle oluyor.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Haksızlık ediyorsunuz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Rica ediyorum...

Dolayısıyla bu, Anayasa'ya aykırıdır.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Haksızlık ediyorsunuz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Haksızlık etmiyorum efendim, çok açık söylüyor, Bakan kendisi söylüyor "Ben yaptım, gönderdim, Meclis Grup Başkan Vekilleri de imzaları tamamlatacak." diyor. Tebrik ederim sizi(!)

Dolayısıyla, Sevgili Vekilim, çok özür dilerim sizden ama bize lütfen şöyle anlatmayın: "Vallahi, yaptım bu işleri, çok da güzel oldu. Nereden çıkarıyorsunuz?" falan demeyin yani en azından birbirimizi kandırmayalım. Bu Komisyon, Türkiye'nin başat sorununun komisyonudur. O yüzden, birbirimize karşı açık yüreklilikle konuşabilmemiz lazım.

Bir miktar uzattım, özür diliyorum şahsen.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederim.

Konuyla ilgili söz isteyen Kars Milletvekilimiz İnan Akgün Bey.

Sayın Vekilim, buyurun.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben Adalet Komisyonu üyesiyim. Görüşülmekte olan teklifin 2 maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğunu iddia ediyorum, gerekçemi arz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, eğer görüşülmekte olan teklifin 34'üncü maddesi teklifteki gibi yasalaşırsa Anayasa'nın 2, 13 ve 70'inci maddelerine aykırı olacaktır çünkü teklifin 34'üncü maddesine göre "Bakanlık müfettişlerinin yapacakları incelemeyle -birer eğitim yılı arayla daha doğrusu yapacakları incelemeyle- yetersizliğini tespit ettiği öğretmenler genel idare hizmetleri sınıfında durumlarına uygun kadrolara atanacaktır." şeklinde bir ibare var. Bu ibare, Anayasa'nın 70'inci maddesine şu gerekçeyle aykırılık teşkil ediyor sayın vekiller: Anayasa'mızın 70'inci maddesi kamu hizmetine girme hakkını düzenlemektedir. Maddeye göre "Her Türk, kamu hizmetine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği nitelikten başka hiçbir ayırım gözetilemez." Bu madde Anayasa Mahkememizin 2021/104 esas sayılı ve 2021/87 karar sayılı Kararı'na konu olmuştur; Anayasa Mahkemesi, anılan

hakkın sadece kamu hizmetine girmeyi değil, kamu hizmetinde kalmayı da güvence altına aldığına karar vermiştir. Eğer biz 34'üncü maddeyi bu şekilde yasalaştırırsak; müfettiş raporuna göre öğretmenlerin genel idare sınıfına ayrılması, kamu hizmetinde kalmalarına ilişkin durumlarında değişiklik yaratacağından, Anayasa'nın 70'inci maddesinde güvence altına alınan kamu hizmetinde kalma hakkını ihlal etmiş olacaktır. Bu nedenle, madde bu gerekçelerle Anayasa'ya aykırıdır.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – 2'nci madde neydi Sayın Vekilim? “34'üncü madde Anayasa'ya aykırı.” dediniz...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Başkanım, Anayasa'nın...

Ben, zamanı ekonomik kullanmak için, aslında Komisyon üyesi de olmadığım için arkadaşların çok fazla hakkına girmemek için yarıda bıraktım.

Sayın Başkanım, bu teklifin 14'üncü maddesi de Anayasa'ya aykırılık ihtiva ediyor çünkü 14'üncü madde, adaylık süresince öğretmen adaylarının genel sağlık sigortası kapsamında kalacaklarını fakat akademiye geçen sürenin hizmetten sayılmayacağını düzenlemiştir. Eğer madde bu şekilde yasalaşırsa “emeklilikte akademiye takılanlar” şeklinde yeni bir mağdur sınıfı yaratabilir. Hem bu riski içinde barındırıyor Sayın Başkanım hem de eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiği için Anayasa'ya aykırıdır düşüncesindeyim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir dakika söz almak istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Öncelikle çok teşekkür ederim hoşgörünüz için Sayın Bakanım.

Şimdi, aslında burada size çok söz hakkı düşüyor Komisyon Başkanı olarak çünkü bu kanun, sizin daha önce yaptıklarınızı bozan bir kanun; sizin de aslında muhalefet etmeniz lazım ama Komisyon Başkanı olarak bu konuda çok muhalefet edeceğiniz gözüküyor. Bu nedenle, size destek amaçlı da bir iki şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Benim desteğe ihtiyacım yok, rahat olun yani.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hakikaten diyorum yani şimdi, Sayın Bakanın geçtiğimiz yıllarda büyük bir gösteriyle açıklamış olduğu Meslek Kanunu vardı uzman öğretmenlik, başöğretmenlik gibi; şimdi bunlar gidiyor yani size de haksızlık yapılıyor. İki yıl önce büyük bir gösteriyle, Sayın Bakan, açıklamıştınız bu Meslek Kanunu'nu. O zaman da sendikalar karşı çıkmıştı, eylemler yapılmıştı, maalesef dinlenilmedi. Ya sizin yaptığınız doğru ya onun yaptığı yanlış. Yani bunu da gündeme getirmek istiyorum. Şimdi, biri yapıyor, biri bozuyor. Bakın, biri yapıyor, biri bozuyor yani sadece size mahsus bir şey de değil ama hakikaten burada Sayın Mahmut Özer'e büyük bir haksızlık yapıldığı kanaatindeyim. Sayın Özer konuşmadığı için bir iki şey söyleme gereği duydum.

Ayrıca, bakın, Türkiye'nin en çok değişen bakanlığı Millî Eğitim Bakanlığı ve maalesef, en çok başarısız olduğumuz alan da millî eğitim yani okullar. Bunu sadece bir partinin mensubu olarak söylemiyorum yani hangi siyasi partiye oy veriyorsanız verin, AK PARTİ, MHP, CHP, İYİ Parti, DEM PARTİ, hepsinin, bütün ailelerin ortak görüşü bu. Kimse bu eğitimden, Millî Eğitimin yapmış olduğu uygulamalardan memnun değil; bunu öncelikle söyleyeyim.

Ayrıca, Sayın Maviş biraz önce söyledi “Önce bir şey söyleyeyim, hepimizin mesleğine göre işler yapmamız lazım.” dedi.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Öyle bir şey söylemedim ama bir yanlış anlaşılma olmuş herhâlde.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yani o zaman, Sayın Maviş’in burada Millî Eğitim sözcüsü olmaması lazım çünkü kendisi özel eğitim kurumu yöneticisi ve eski millî görüşle ilgili kitap yazarı yani gömleği değiştirenlerden birisi millî görüş gömleğini çıkaran arkadaşlardan birisi. O konuda kitaplar yazmış ama gömleği çıkarmış.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Nereye geldik ya?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, şuna geleceğim: Yani o zaman, bu konuda hiç kanun teklifi hazırlamamanız lazım. Ve burada tekrar -diğer arkadaşlarımızın söylediği gibi- bir şey daha söyleyeyim: Bu Sayın Yusuf Tekin “Biz bu kanun teklifini Külliye’de hazırladık ve Grup Başkan Vekillerimiz imza sürecini takip edecekler.” diyor.

Değerli arkadaşlar, bu, aslında, milletvekillerine de Meclisin kişiliğine de büyük hakaret, bunu değerlendirirsek. Ya, sen kimsin? AK PARTİ’nin Grup Başkan Vekillerinin hakkını da savunayım. Sen kimsin, Grup Başkan Vekiline talimat veriyorsun da imza sürecini tamamlıyorsun, “İmza tamamlanacak.” Diyorsun? Ya, bu, hiçbirimiz açısından kabul edilecek bir durum değildir. Bunu, bir siyasi partiden bağımsız da söylemek istiyorum.

Ayrıca, bakın, Sayın Başkan, iki haftadan beri sendikalar Meclisin önünde seslerini duyurmaya çalışıyorlar, eylemler yapıyorlar, keşke onları biraz daha uzun süre dinleseydiniz. Ki birçok alanda -sadece millî eğitimle ilgili söylemiyorum- birçok kanun da tartışılmadığı için, kurumların, STK’lerin, meslek örgütlerinin fikri alınmadığı için sonra tekrar değiştiriliyor. Bunu çokça gördük, bunu en son referandumda da gördük; referandumda birçok şeyin aksak işlediğini gördük. Yani burada eğer muhalefet sözcülerinin söylemiş olduğu birçok şey gerçekleşmiş olsaydı belki bugün bu değişiklikler olmayacaktı.

Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilimize...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, bir dakika söz verir misiniz? Bir dakika sonra kapatabilirsiniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir saniye, eğer izin verirseniz bir dakika da ben konuşayım olur mu Sayın Vekilim?

Şimdi, benim eski Millî Eğitim Bakanı olarak kendimi savunmayla ilgili hiçbir aciziyetim yok yani sonuçta, o dönemde yapmış olduğum her şeyin arkasındayım, sonuna kadar da savunurum, rasyonelitesinin ne olduğunu da bilirim çünkü ben, kıymetli vekilimizin iddia ettiği gibi, o karanlık odalarda falan görüşerek, müzakere ederek falan süreçler yönetmedim. Hatta ben Bakanlığımda “Reform yapmayacağım.” dedim, tamam mı? “Üç tane alanda; okul öncesi eğitim, mesleki eğitim ve öğretmenlerin özlük haklarının güçlendirilmesiyle ilgili adımlar atacağız.” dedim.

Bakın, Anayasa Mahkemesinin iptal kararları bu toplantıda, Komisyon toplantısında bağlamından çıkartılıyor. Anayasa Mahkemesi uzman öğretmenliği iptal etmedi, Anayasa Mahkemesi başöğretmenliği iptal etmedi; Anayasa Mahkemesi, o tüm sendikaların “Öğretmen sınava giremez.” iddiası varsayımıyla, sınavla ilgili, yapılmasıyla ilgili talebi de reddetmedi. Anayasa Mahkemesi, sadece, özlük haklarıyla ilgili kanunla düzenlenmesi gereken şeyleri biz yönetmeliğe aktardığımız için, özellikle aday öğretmenliğin kaldırılmasıyla ilgili şeyleri iptal etti. Dolayısıyla, bu kanun teklifinde

de, evet, sayın vekilimizin söylediği gibi, Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği maddelerin bağlamının ötesinde başka maddeler de var; akademi var, işte, öğretmene şiddet uygulanmasıyla ilgili düzenlemeler var. Ama uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik kaldırıldığından dolayı yeni bir düzenleme falan yapılmıyor, öncelikle onu net olarak koymamız lazım.

İkincisi, ben büyük törenlerle Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu falan duyurmadım; tam tersine, ben Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili hakkaniyetsiz ve haksız bir şekilde çok saldırıya maruz kaldım. Aslında bizim derdimiz orada... Şu anda savunmak Komisyon Başkanı olarak bana düşmez çünkü ben Bakan değilim, Komisyon Başkanım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bakan burada olsa söylerdik kendisine.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Ama oradaki şey, Millî Eğitim Bakanı olarak benim bir tasarrufum değildi; yıllardan beri eğitim paydaşlarının, şûralara katılanların, herkesin müktesebatının yani Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşlarının eğitimin, öğretmenin sistematiğiyle ilgili birikimlerinin şûralara, diğer yazılı metinlere yansımalarının yani eğitim sistemiyle ilgili yazının bir sonucu olarak ortaya çıkan metnin en asgari şekliydi ve mümkün olduğu kadar da o zaman da istişare süreçleri çalıştı. Şimdi, mevcut Bakanın durumu ve süreç yönetimiyle ilgili şeyleri söylemek bana düşmez. Dolayısıyla, o benim dönemimdeki Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili bu şeyi söylemek ihtiyacı hissettim. Yani, ben o dönemde yaptığımız her şeyle ilgili çok açık yüreklilikle konuşabilirim çünkü Allah'a şükür ben...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Biz sizi..

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Yok, yok, beni desteklemenize gerek yok, buna ihtiyacım yok yani. Allah razı olsun, Biz Malatya depreminde, Malatyalı Kıymetli Vekilimizle 6 Şubat depreminde ilk günden itibaren orada olduğumuz için... Kıymetli Kültür Bakanımız Mehmet Nuri Ersoy'la bir hukukumuz var. Dolayısıyla, bunu o hukukun bir duygusal yansıması olarak değerlendiriyorum. Teşekkür ediyorum ama yaptığımız...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Emeğiniz çok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bir de Yusuf Tekin'i görünce sizin kulaklarınızı ondan biraz çınlatıyor.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Neyse, ona artık girmiyorum.

Yani, sonuç olarak ben söylemem gereken şeyleri söylerim. Allah'a şükür Allah dil de verdi, retorikimle ilgili de bir sıkıntım yok yani eğitimle ilgili de süreçlerle ilgili de müktesebatım, Allah'a şükür, Türkiye ortalamasının çok çok üzerindedir yazdığım kitaplarla, metinlerle ve tutarsız bir adım da atmadım ben. Atılan adımlar anlaşılacak, zaman gerekiyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Onu söylüyoruz biz de.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - İnşallah bir gün daha farklı bağlamlarda konuşma imkânımız olur.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Başkanım, Veli Bey de aslında aynısını söylemeye çalışıyor.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Tamam, yorumlamaya gerek yok; ne Veli Bey'in konuşmasının yorumlanmasına gerek var ne de benim konuşmamın yorumlanmasına gerek var.

Teşekkür ediyorum.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Sayın Başkan, bir dakika...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Önergeyle ilgili arkadaşlar.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Evet, önergeyle ilgili.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Bakın, önce usulle ilgili bir şey söyleyeyim: Şimdi, teklifin geneliyle ilgili müzakere başlattık. İlk olarak Nazım Maviş'le, teklifi ilk veren milletvekilimizle başladık. Burada bulunan tüm milletvekilleri, ister Komisyon üyesi olsun ister olmasın söz isteyen herkes konuşacak. Sadece siz konuşmayacaksınız; ilgili STK'ler, sendikalar da konuşacak. Gerekmesi durumunda...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Başkan, Komisyon üyesi olarak benim konuşmamam gibi bir opsiyon söz konusu olamaz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Bu, Anayasa'ya aykırılıkla ilgili.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Hayır, Anayasa'ya aykırılık değil.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Hayır, ona geleceğiz.

O zaman, Anayasa'ya aykırılık önergesini artık oylamaya sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Teşekkür ederiz.

Şimdi, kanun teklifiyle ilgili genel görüşmelere devam ediyoruz ama buradaki istem sırasına göre. İlk istemde bulunana ilk sözü verecek şekilde görüşmelerimize, müzakerelerimize devam ediyoruz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, ilk önce ben...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Grup sözcülerine geneli üzerinde mütalaa yapmak üzere söz verelim.

Önce Şenol Hocama bir söz verelim.

Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, Değerli Bakanlık yetkilileri, Komisyon üyeleri, sayın basın mensupları; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Evet, eğitimin niteliğini, kalitesi ve gücünü doğrudan etkileyen en önemli faktörlerden biri şüphesiz ki öğretmendir çünkü öğretmenler eğitim sistemi içinde politika ve stratejileri uygulayan, uygulama sonuçlarını gözlemleyen ve aksayan yönlerinin tespitini yapma imkânına sahip olan temel unsurlardır. Diğer bir ifadeyle, öğretmenler, bir ülkede belirlenen eğitim politikalarını uygulayan ve anlamlı kılan en temel taşlardır. Şimdi, değerli milletvekilleri, tabii, bu arada, iyi bir politikanız varsa, politikalarınız yanlış değilse öğretmenler bu politikaları uygulayacaklardır; bunun aksine, öğretmenler politikalar bozursa ne yapacaktır?

Evet, Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun amacı ne olmalıdır? Birçok arkadaşımız da eğitim camiasından geliyordur, ilgilidir en azından Millî Eğitim Komisyonunda olmuş olmalarından dolayı. Bir kere, Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda öğretmene saygınlık kazandırmak, öğretmenlerin özlük haklarını iyileştirmek, öğretmenlerin mesleki gelişimini düzenlemek; kısaca öğretmenlik adına ciddi iyileştirmeler ve kazanımlardır Öğretmenlik Meslek Kanunu.

Şimdi soruyorum size Değerli Komisyon üyeleri: Nasıl bir öğretmen yetiştirmek istiyoruz? Yeniliklere, gelişime, değişime açık, hayat boyu öğrenen bir öğretmen mi; alanında başarılı, güven veren, millî ve evrensel değerler sistemini içselleştirmiş, lider öğretmen mi; her öğrencinin öğrenebileceğinin, vazgeçilecek hiçbir çocuğun olmadığını bilincinde, mesleğine adanmış öğretmen mi yoksa evlatlarımızı -hani, o ismi koydunuz ya- Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'yle ortaya koyduğunuz kendi ideolojinize uygun kimlik inşasına yönlendirecek, beyin yıkayacak öğretmen yapısını mı oluşturmaya çalışıyorsunuz? Bakın, eğer böyle bir amacınız varsa başaramazsınız, vazgeçin bundan.

Evet, bu taslak metin Bakan tarafından, Sayın Maviş, iki ay önce açıklandı. Biraz önce de sayın hatiplerin söylemiş olduğu gibi “Grup Başkan Vekilleri bunu imzalatacak.” dedi ve konuyla ilgili kanunda olmayan şeyler de anlatıldı. Size de soracağım onları ve kanun teklifi... Ama şimdi, sizin bu kanun teklifini vermiş olmanız mümkün değil. Bu sadece Millî Eğitimle ilgili bir kanun teklifinde olmuyor, her kanun teklifinde maalesef Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu şekilde milletvekillerinin eline kanun teklifleri veriliyor. Hatta öyle şeyler yaşadık ki milletvekillerinin kanun teklifi maddelerini bile anlamakta zorluk çektikleri olan konular oldu bugüne kadar.

Şimdi, Nazım Bey, yani her ne kadar sizin de görüşünüzün alındığını söylemişsiniz ben size sormak istiyorum: Stajyer öğretmenleri yani eğitim fakültelerinde staj yapmış veya pedagojik formasyon alan kişileri yetiştiren öğretmenlerle veya alan öğrencilerle hiç görüşünüz mü? Aksaklık nerede diye hiç araştırma yaptınız mı? Yani Millî Eğitim Bakanlığı mevcut öğretmenlik uygulaması sonuçlarını hiç değerlendirdi mi? Okul uygulama öğretmenleriyle eksikliklerin ne olduğunu hiç tartıştınız mı bu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’ni hazırlarken?

Şimdi, bu gelen taslağın genel gerekçesinde iktidarda geçen yirmi iki yıldır nitelikli öğretmen yetiştiremediğinizi itiraf ediyorsunuz. Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi diye getirdiğiniz nedir bakalım? Bu taslağa aslında öğretmenlere mobbing kanunu diyebiliriz. Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi öğretmenliğin yararına ve saygınlığının artırılmasına yönelik değil; tam aksine, öğretmenlik mesleğini tehdit edici ve özellikle sınırları belirlenmemiş, kervan yolda dizilir mantığıyla muğlak birçok ifadeyi içeren, bir akademi vasıtasıyla öğretmen atamalarını baskı altına alma hedefiyle hazırlanmış bir taslaktır. Bu taslak metin, bir meslek kanunu değildir; meslek kanunu adı altında akademi dayatmasıdır, meslek kanunu adı altında ceza dayatmasıdır, meslek kanunu adı altında öğretmen atamalarının tamamen kontrol altına alınmasıdır.

Bakın, Türk Silahlı Kuvvetleri Kanunu 204 maddeden, Yükseköğretim Kanunu 66 maddeden oluşmaktadır. Ülkenin en büyük meslek grubunu oluşturan öğretmenlerle ilgili meslek kanununun da adaylık sürecinden emekliliğe, özlük haklarından disiplin hükümlerine kadar tüm süreçleri kapsamaması beklenir ama Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi bu hâliyle, aday öğretmenlik, öğretmenliğe atanma ve daha çok Millî Eğitim Akademisinin kuruluşu gibi sığ bir alana sıkışmış görünmektedir. Sonradan yamalı bohça hâline dönmemesi için bu konuşmalarımız ve görüşmelerimiz de fırsat bilinerek kanun kapsamlı olarak düzenlenmeli, öğretmenlerin ve yöneticilerin talepleri karşılanır hâle getirilmelidir. Bu yüzden, değerli Komisyon üyelerim, kanun teklifini veren değerli milletvekili arkadaşlarım; çekin bu teklifi. Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nde öğretmenlik etik ilkelerine yer yok, mesleki gelişim muğlak, ödül sistemi hakkında yeterli madde yok. Öğretmenlerin kazanımları nedir diye baktığımızda hiçbir şey yok.

Sayın milletvekilleri, bu taslak kanun teklifi sistematik açısından da çok problemlidir. Millî Eğitim Akademisinin kuruluşu 26’ncı maddede, fakat 8’inci maddede akademiden bahsediliyor. Yani “Millî Eğitim Akademisinin Kuruluşu ve Görevleri” başlığının mevzuattaki yerinin 7’nci maddeden sonra olması gerekirken 26’ncı maddeye getirilmiş. Öğretmenlik meslek kanunu görevdeki öğretmenler için değil, çoğunlukla atama bekleyen öğretmenler için hazırlanmış. Akademiye alınacak öğretmenler için sayfalar dolusu akademi maddesi var. Akademinin kuruluşu, disiplin hükümleri, hazırlık ve benzeri; bu da akademinin aslında yeni atanacak öğretmenleri baskı altına almak için yaptığını göstermektedir.

Şimdi, 17 sayfalık Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nde mesleki gelişime 0,33 sayfa ayrılmış, o da çok muğlak, o da çok enteresan; Bakanlıkça mesleki gelişimin yapılacağı ifade ediliyor. Disiplin hükümlerine tam 4,5 sayfa yani 13,5 kat sayfa ayrılmış. 17 sayfa Öğretmenlik Mesleği Kanun Teklifi’ni

hazırlayıp ellide 1 oranında mesleki gelişimden bahsetmek ve onu da muğlak bir şekilde ele almak öğretmenlik meslek kanununun nasıl bir baskı aracı olarak kullanılacağını göstermektedir. Meslek kanunu değil de yani neredeyse ceza kanunu niteliğinde bir kanun hazırlanmıştır maalesef.

Millî Eğitim Bakanlığı, hizmette olan yani görevde olan öğretmenlerin mesleki gelişimine yeterli oranda önem vermemektedir. Kurulmakta olan akademinin bu işlevi yerine getirmesi gerekirken bununla ilgili hükümler madde 19'da yoktur. Yani Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin içinde maalesef bunlar yoktur, muğlak ya da çok muğlak şekilde birkaç ifadeyle geçirilmiştir. Mesleki gelişim önemlidir ve mesleki gelişimin nasıl yapılacağı, neleri kapsayacağı, yöntemi, kredisi, kapsamı, süresi, kişiye özelliği vurgulanarak ortaya konmalıdır.

Ya, o kadar enteresan, maddeler üzerinde böyle ayrı ayrı durmak istemiyorum ama öğretmenleri akademiye alıyorsunuz, KPSS'den başarılı olanları yani, atanacak olan öğretmenleri hizmet içi eğitime alıyorsunuz ama on – on dört ay -bu da böyle muğlak bir ifade- bir kısımda üç dönem, bir kısımda dört dönem olacağı ifade ediliyor. Eğitim fakültelerinden gelenlerin üç dönem, diğer fakültelerden gelenlerin dört dönem eğitime alınacağı söyleniyor ve bunlara da 14 bin lira bir harçlık verileceği. Peki, bu çocuklar nerede kalacak, ev mi tutacak, yurtlar mı olacak? Bunlar yok, hiçbir açıklık yok bu konuda.

Şimdi, görüldüğü kadarıyla bu taslaktaki akademi eğitim fakültelerine paralel bir yapılanma içerisinde. Önümüzdeki süreçte öğretmen yetiştirme işini herhâlde devralmayı düşünüyorsunuz. Bu taslakla getirilen akademi, eğitim fakültesi mezunlarına asla ve asla uygulanmamalıdır. Zaten formasyon ve alan eğitimiyle mezun olan diploma sahibi öğretmenlere yeniden eğitim vermenin bir anlamı da yoktur. 34'üncü maddeden bahsetti bazı vekiller. Her madde geldiğinde görüşeceğiz mutlaka ama 34'üncü madde gerçekten Anayasa'ya aykırı. Zaten denetim sisteminizin iflas ettiği bir düzende, siz, bir de öğretmenleri müfettişlerle denetleyip görevlerini bir başka alana şey yapabileceksiniz yani genel idare alanına yönlendirebileceksiniz. Böyle bir şeyin söz konusu olması mümkün değil.

Yine, kariyer basamaklarıyla ilgili sadece sınavı kaldırılıyorsunuz; uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik ünvanları hâlen durmakta. Yine bir teklifimiz olacaktır, uzman öğretmenlik ve kıdemli uzman öğretmenlik olmalı, başöğretmenlik de olmamalı. Bunun da gerekçelerini madde geldiğinde ifade edeceğim. Sadece yirmi yılını dolduranlara başöğretmenlik verilmesi gündemde. Uzman öğretmenlik gibi ünvanların yetki ve sorumlulukları bulunmamaktadır bildiğiniz gibi, sadece tazminat ödemek için verilmektedir. Lisansüstü eğitime dair hiçbir şey yok bu kanun teklifinde. Şimdi, son yıllarda Millî Eğitim Bakanlığı lisansüstü eğitimi teşvik etmekten imtina etmektedir. Neden? Hâlbuki asıl kariyer basamağı lisansüstü eğitimidir ve öğretmenlerin bilim uzmanı, doktor ünvanlarıyla meslektaşlarından daha iyi bir konuma taşınmaları sağlanmalıdır.

Yine, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi, öğretmenlere şiddetle ilgili maddeler içermektedir, evet, şiddete ceza getirmektedir. En olumlu bulduğumuz madde de bu maddedir.

Sayın Komisyon üyeleri, bir eğitim fakültesinde yıllarca öğretmen yetiştirmiş birisi olarak sizlere hitap ediyorum. Eğer gerçekten nitelikli öğretmen yetiştireceksek, bu ülkeye, bu ülkenin çocuklarına nitelikli öğretmenlerle eğitim vermek istiyorsak, öğretmen liselerini açmak zorundayız. Nüfusu 1 milyonu aşan illerde... Öğretmen lisesi isterseniz demeyelim adına, eğitim bilimleri listesi diyelim. Bu liseler yatılı ve gündüzlü olabilir, bu liselere fen, sosyal bilgiler, matematik, Türkçe ve yabancı dil başarısında en az yüzde 10'luk dilime giren öğrenciler yerleşsin. Eğitim fakültelerine girişte eğitim bilimleri liselerinden mezun olanlara kontenjan ve ek puan verilerek öncelik tanınsın. Bu öğrencilere burs ve sosyal imkânlarla destek verilsin. Eğitim fakültelerinin kontenjanlarını azaltalım Değerli Komisyon üyeleri. 100'den fazla zannediyorum, Sayın Özer, eğitim fakültesi var. Bu kadar çok eğitim fakültesini açmanın ne anlamı var? Millî Eğitim Bakanlığı ile YÖK niye bir araya gelip de bunları

düzenlemiyor? Niye aynı hükûmetin bürokratları birbiriyle anlaşıyor? Köklü eğitim fakülteleri kalsın ama eğitim fakültelerini yok etmeyin, bu “Millî Eğitim Akademisi” adı altında kurduğunuz ve tek bir merkezden yönetilecek yapıyla Türkiye’nin öğretmen yetiştirme kaderini bozmayın.

Şimdi, Sayın Nazım Maviş, bu taslağın gerekçesinde, konuşmanızda da var, taslağınızda da var diyorsunuz ki: “Türkiye’de sadece eğitim fakülteleri 6 alanda öğretmen yetiştirme işini yapıyor.” Doğru değil. Ben eğitim fakültelerinde yıllarca hocalık yaptığım için söylüyorum. Gazi Eğitim Fakültesinde 8 bölüm vardır, 28 ana bilim dalı vardır ve 28 alanda öğretmen yetişir. Bunun gibi köklü üniversitelerin eğitim fakültelerinde alan sayısı fazladır. Eğitim fakültelerinin bölümlerini, eğitim politikalarına ve çağın gerektirdiği yeniliklere uygun olarak yeniden yapılandırmalıyız ve öğretmen yetiştirme programlarının niteliğini güvence altına almalıyız ve eğitim fakültelerine girişte taban puan yükseltilecek bu programı başarılı öğrencilerin tercih etmesini sağlamalıyız. Bir zaman eğitim fakülteleri bu hâle gelmişti; en başarılı öğrenciler Gazi Eğitime, Marmaraya, Atatürk Eğitim Fakültesine gidiyordu, sonra da o kadar çok eğitim fakültesi açıldı ve öğretmenlikte her sene mezun olan sayı arttıkça bu şeylerin de değeri düştü.

Eğitim fakültelerinin, Değerli Komisyon üyeleri, eğitim öğretim süreçlerini teori-pratik dengesini göz önünde bulundurarak yapılandırmak durumundayız. Her eğitim fakültesinde her kademedede en az bir uygulama okulu açmalıyız. Eğitim fakültelerinde temel aktör olan öğretim elemanlarının yeterliliklerini arttıran düzenlemeleri de hayata geçirmeliyiz. Ancak böyle nitelikli öğretmen yetiştireceğiz. Eğitim fakülteleri öğrencilerinin lisans eğitimi aşamasında eğitim bilimi uzmanı olarak yetiştirilmeleri amacıyla eğitim bilimleri alanında yani eğitim yönetimi, program geliştirme, ölçme, değerlendirme gibi çift dal eğitimi almalarını sağlamalıyız. Ha, bunları niye söylüyorum? Yıllardır bunların yapılması gerekirken yapılmadığı için söylüyorum. Öğretmen akademileri, kimse karşı değil öğretmen akademilerine ama buradaki amaç aşmış, farklı bir yöne doğru gidiyor.

Öğretmen akademileri, Sayın Maviş, görevdeki öğretmenlere meslek gelişimi, akredite, sertifika programları, dijital beceri, uzaktan eğitim teknolojilerinin etkin kullanımı ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili konularda hizmet içi eğitim için olmalı. Bir de öğretmen akademilerinde mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında öğretmen olmak isteyen ve başvuru kriterlerine uygun adayların pedagojik formasyon almaları sağlanmalı. Yani söylemek istediğim, en büyük sıkıntı, eğitim fakültelerinde yetişen öğretmenler normal liselerde alan derslerine giriyor, bir sıkıntı yok ama mesleki ve teknik ortaöğretimde öğretmen sıkıntısı çekiliyor. Bu öğretmenlerin yetişmesi için işte öğretmen akademileri, Millî Eğitim Akademisi görev yapmalı. Öğretmen akademilerinde alan yeterliliği üst düzeyde olan öğretim elemanları, usta öğreticiler ve mesleğinde başarılı olan öğretmenler görevlendirilmeli.

Evet, saygın öğretmense amaç yani saygın öğretmenlikse amaç kadrolu öğretmenlik kurumsallaşmalı, sözleşmeli ve ücretli öğretmen uygulamaları kaldırılarak çalışma barışı sağlanmalı. Türkiye’de öğretmenlik mesleğine özgü ve performans ve ödüllendirmeye dayalı bir kariyer ve ilerleme sistemi maalesef yok. Öğretmenlerimizin sosyal haklarını ve kariyer basamaklarını yeniden düzenlemek zorundayız.

Uzman öğretmenlik, başöğretmenlik konusunda dediğimize gelindi, imtihan kalktı, bence iyi de oldu ama biraz önce de ifade ettiğim gibi, başöğretmenlik yerine kıdemli uzman öğretmenlik diyebiliriz ve en önemli konulardan biri şube müdürleri, Millî Eğitim müdür muavinleri, il Millî Eğitim müdür muavinleri, ilçe Millî Eğitim müdürleri, müfettişler, eğitim uzmanları, bunlar maalesef bu kariyer basamaklarından faydalanamıyorlar yani uzman öğretmen ve başöğretmen -sizin deyiminizle

başöğretmen- özlük haklarından yararlanamıyorlar. Bu büyük bir haksızlık. O yüzden müfettişleri de imtihanlara soktuğunuza hiç... 750 kişilik müfettişlik imtihanı açılıyor, 450 kişi bile başvurmuyor çünkü özlük hakları öğretmenlere göre daha düşük durumda.

Yine, lisansüstü eğitim yapmaya hak kazanan öğretmenler için Bakanlık YÖK koordinasyonunda gerekli tedbirleri almak durumunda. Öğretmen atamalarında aile bütünlüğü göz önünde bulundurulmalı. Kalkınmada öncelikli bölgelerde görev yapan öğretmenlerimizi ek imkânlarla desteklemek zorundayız. Öğretmenlerimize ödenen eğitim öğretim tazminatını bir maaş olarak ödemeliyiz eski Sayın Bakanım. Özel sektör öğretmenlerini de bu ülkenin öğretmenleri dışında görmeyiniz ve taban aylıklarının resmî okullardakinin altında olmaması için bir önerge de verdim, o konu geldiğinde görüşeceğiz ama denetim sistemi -ki burada müfettişlik birçok yerde geçiyor- üzerinde mutlaka ve mutlaka durmak zorundayız yani denetim sistemi kontrol ve değerlendirmeyle sınırlı kalmamalı, iyileştirme ve geliştirme süreçlerini de kapsamalıdır. Okulların kendi öz denetimlerini de yapmaları sağlanmalıdır. Yani müfettişlerin mesleki yardım ve rehberlik rolleri etkin hâle getirilmelidir ama bu kadar büyük sayıda, 1 milyon 200 bin öğretmenin olduğu ve sadece resmî devlet okullarının değil, eğitimle ilgili diğer birçok konuların denetleneceği ülkemizde müfettişlik yapısının çok iyi değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Maddeler geldiğinde ayrı ayrı mutlaka konuşacağız. Ben önerilerimi sıraladım, biraz da olması gerekenleri sıraladım. Aynı şekilde, böyle yamalı bohça gibi bir daha gitsin, bir daha gelsin... Biraz önce Anayasa'ya aykırı olduğu söylendi bazı maddelerin ki buna katılıyorum, doğru ama Sayın Maviş de dedi ki: "Anayasa Mahkemesi uygun görür veya görmez." Hâlbuki burada bu meseleyi tartışıp değerlendirebilmeliydik biz milletvekilleri olarak.

Söylemek istediğim; tabii ki millî eğitim her şeyden önemli, doğru şeyler çıkaralım burada. Birbirimizle bir polemik içine girmenin bir anlamı olduğunu düşünmüyorum; görüşlerimizi ifade edeceğiz, bu görüşlere göre de değerlendirmede bulunacağız diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok çok teşekkür ederim.

Şimdi, biraz önce Suat Bey bir öneride bulundu, dedi ki: "Grup sözcülerimize, partilerin grup sözcülerine öncelik verelim, ondan sonra diğer milletvekilleri konuşmalarına devam eder." Biz de "tamam" dedik. Bu çerçevede, AK PARTİ'den Rukiye Toy milletvekilimize, ondan sonra CHP Milletvekili Suat Özçağdaş'a, ondan sonra MHP Samsun Milletvekilimiz Sayın İlyas Topsakal Hocamıza, ondan sonra Saadet Partisi temsilcisi sözcüsü olarak Mehmet Karaman Hocamıza ve en son da DEM Parti İstanbul Milletvekilimiz Keziban Konukcu Kok'a söz vereceğiz. Böylece grup sözcülerinin bir...

Kaldım ayakta.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Benim hakkım baki diye düşünüyorum Başkanım, Sıramı ona verdik ya.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kısa değil mi?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kısa.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamam.

Ondan sonra şöyle yapacağız: Sayın vekilimiz kısa bir konuşma yapacak, ondan sonra Rukiye Hanım'a söz vereceğiz, biraz önce bahsettiğimiz sırayla diğer...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Sıralamayı nasıl belirlediniz Sayın Başkan, sorabilir miyim?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Efendim?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Sıralamayı nasıl belirlediğinizi sorabilir miyim?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sıralamayı şöyle, rakamı oraya koydum, dedim ki: “AK PARTİ 1’inci sıradır, CHP 2’dir...”

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – DEM...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – 3’üncü sırada da DEM’e verelim, tamam yani şey değil.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Olur, olur.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yanlış yapmış olabiliriz, 3’üncü sırada siz olun, problem yok yani. Ben burada sıra koyarken fotoğraflardaki şeye göre... Yani tamam.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Hiç problem değil, 1 de olabilirsiniz, hiç önemli değil, hiç problem değil.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Biz aslında sendikadan arkadaşlarımızın basın açıklamasından geldik, kusura bakmayın, biraz geç kaldık o yüzden.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Estağfurullah.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Sendikadan gelen arkadaşlarımıza ne zaman söz vereceksiniz?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Milletvekillerinin tamamı görüşlerini bildirdikten sonra geneliyle ilgili görüşmelerde, artık ondan sonra sendika temsilcilerine ve burada bulunan STK temsilcilerine söz vereceğiz. O konuda problem yok yani herkes görüşünü ifade edecek.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – O sınırlamayla mı devam edeceksiniz yoksa önerdiğimiz gibi gelen sendikalar konuşabilecek mi?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Gelen sendikaları konuşturacağız.

Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Söz sırası az önce bendeydi.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle hepimizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, biri yapar, biri bozarmış. Öncelikle size teşekkür ediyorum, şükranlarımı sunuyorum. “Niçin?” dersiniz, o çocuklarımıza bir öğün, karnı aç olan, guruldayan çocuklarımızla ilgili bir öğün yemek vardı sizlerin sayesinde geçen dönem. Ama yeni Bakan geldi, çocuklara bir öğün yemeği dahi çok gördü. Ben isterdim ki bu kanun teklifinde ve şeyde öncelikle o eğitim alan çocuklarımızın karınlarının doyurulmasıydı.

Bakınız, uluslararası birçok kuruluş analiz yapıyor ve çocukların gelişimleriyle, bütün çocukların gelişimleriyle ilgili, kansızlık ve diğer durumlarıyla ilgili sorunlar ortaya çıkıyor. Biz bunları tartışacağımıza gidiyoruz, akademi.

Şimdi, ben buradan soruyorum: Bu kadar lisans eğitimi için okul açtık, gurur duyduunuz, anlatıyorsunuz, işte “Şuraya okulu açtık, buraya okul açtık, üniversite açtık.” Şimdi üniversiteleri siz yok sayıyorsunuz ve lisans eğitimi alan öğretmenlerimize diyorsunuz ki: “Siz başarısızınız, beceriksizsiniz.” Ki akademiye bunu tekrar eğitime tabi tutacaksınız. Arkadaşlar, ayıptır, günahıdır. O çocukların aileleri var, anne babaları var ve zor şartlarda çocuklarına eğitim aldırıyorlar ve yemiyor, kendi yemiyor çocuğuna yediriyor, gönderiyor. Size de geliyordur aynı dertler mezun olduktan sonra.

572 bin genç arkadaşımız geçen yıl KPSS'ye girmiş. Bakanlık işte diyor: "68 bin ihtiyacımız var." Ama daha da fazla. Şimdi, onunla beraber, eğer bu kanun gerçekleşirse, altmış beş yılda hiçbir şey almazsak, okullardakilerle beraber, o çocukların iş akitleri sağlanacak. Ya, bırakın! Gerçeklerle örtüşelim.

Bakınız, ben Sayın Bakanı en çok burada eleştiririm; size değil Sayın Bakanım, şimdi, mevcut Bakana. Yusuf Tekin bana yalan söyledi. Bunu ben Meclis kürsüsünden de dillendirdim. Kendisi Tekirdağ'a geldiğinde kalktı bir şeyler söyledi. Ya, bizim burada konuşmamız gereken çocuklarımızın eğitimi ve onların ders aldığı o sınıfların ne kadar modern olması. Ya, Tekirdağ'da okul yok, okul. Kalkıyor, Sayın Bakan, bana bir de masal okuyor, gazel okuyor, diyor ki: "Siz bilmiyorsunuz." Ama Bakana verilen belge ile bize gelen resmî belge farklı. Büyükşehir "Okul yapacağım." diyor, "Öyle bir talep yok." diyor Sayın Bakan; ayıptır, günahtır. Dedim ki: "Yalanla." "Ben yalancı çıkarsam... Eğer yalansa gitsin beni mahkemeye versin." dedim, veremedi.

Şimdi, "Şu kadar okulumuz var, şu kadar şeyimiz var." diyor. Ya, hep hikâye anlatıyoruz birbirimize. La Fontaine'den hikâyeler var ya, ondan anlatıyor. Gerçek ne biliyor musunuz arkadaşlar? İnsanlar, çocuklarının okullarının kapısında aileler nöbet tutuyorlar. Niçin? Uyuşturucudan dolayı. Evet, bu gerçek, ilkokullara kadar indi uyuşturucu yaşı. Bunu bizim tartışmamız lazım. Bunu nasıl engelleriz?

Sayın Maviş diyor ki: "Ben emek koydum." Helâlühöş olsun emek koyduysa, hakkını takdir ediyorum. Eğer bu kanunu kendi yazdıysa helâlühöş olsun. Tarım Komisyonunda da yaşıyoruz, ya, geliyor, bir imzacı arkadaşla vermişler. Ben Tarım Komisyonu üyesiyim, tarım konusunda ihtisaslıyım, eğitim almışım. Ondan sonra, affedersiniz, bir söz var ya, kedi köpekle nasıl oynuyor, biz de gelen arkadaşımızla, özür diliyorum bak bunu söylerken, tartışıyoruz; konudan haberi yok, konudan, konudan haberi yok çünkü eline tutuşturmuşlar ve geline kanunu savunmaya çalışıyor burada, açık düşünüyor.

Şimdi, kalkmış bana diyor ki: "Şunu yapacağız, bunu yapacağız." Sayın Maviş, öncelikle KPSS'ye giren 572 bin gencimizin geleceği ne olacak? Lisans eğitimi alan o öğretmen adaylarımızın geleceği ne olacak? Diyorsunuz ki siz: "Hiçbir şey bilmiyorsunuz. Boşa eğitim almışsınız." O kadar okul açtınız, üniversite açtınız, anne babanın alın terini oralara heba ettirdiniz, o çocuklara şimdi iş yok. "Gelin, akademide ben sizi tekrar sınava sokacağım, eğitime alacağım." Ya, dalga geçmeyin insanlarla ve toplumun derdi bu değil, toplumun derdi bu değil.

Ha, ben Sayın Tekin'i anlıyorum çünkü çok güzel sözler söylüyor ve gelsin Tekirdağ'da benimle otursun ve müzakere edelim karşılıklı. Gidelim, Büyükyoncalı'daki o yıkılan okula. Neden Büyükşehir "Ben yapmak istiyorum." dediğinde de izin vermediğine... O sınıflarda okuyan çocuklarımız, 40'lı, 60'lı sınıflarda... Tekirdağ'dan bahsediyorum, Anadolu'dan bahsetmiyorum; Tekirdağ'da 40'lı, 60'lı sınıflarda çocuklar eğitim alıyorlar. Ben orada eğitimdeki öğretmen yetersizliğini tartışmam lazımken ben burada neyi tartışıyorum? "Öğretmen açığımız var." diyoruz, öğretmen açığı. Tekirdağ Avrupa'ya açılan bir il, modern bir il, vergi veriyoruz ama geri almaya kalktığınız zaman, Sayın Başkanım, maalesef yok. Okullarımız yıkıldı ve 2014'ten itibaren bunların depremelliği çıkmış ortaya.

Sayın Bakanıma ben teşekkür ediyorum, geçmiş dönemde geldi ve oradaki İl Millî Eğitim Müdürüne gerekli cevabı verdi çünkü "Para var." dedi fakat yapamayan... Maalesef, işte, liyakatsiz kadrolar yüzünden okullar yapılamadı, yıkıldı ve çocuklarımız sınıflarda kaldı. Ben teşekkür ediyorum, bak karşısında.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Deprem nedeniyle değil mi?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Deprem nedeniyle... 2014'ten itibaren bunların depremsellik raporları hazırlanmış.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Kaç okul sizde...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 100’den fazla okulumuz var. Yapılan bir şey yok ortada ama buradan ben şimdi yine Tekirdağ Valimiz Recep Soytürk’e teşekkür ediyorum, Sayın Valiye, Kilis Valisiydi, geldiği günden beri Tekirdağ’da bir şey yapmak için uğraşıyor.

Ya, arkadaşlar, bakınız, gerçekler bu. Onun için benim içim acıyor Sayın Vekilim. Biz şimdi kalkmışız neyi tartışıyoruz? Sayın Maviş de diyor ki: “Ben hazırladım.” Ya, oradan çıkıyor, Sayın Bakan gözümüzün içine baka baka bize yalan söylüyor. Neden? Bak ne dedim? Belge koydum ortaya ben geçenlerde, belgeyle konuştum. Büyükşehirin talebi var ama o diyor ki: “Öyle bir talep yok.” Ve bu kadar net konuştum. Eğer çıkıyorsa, gücü varsa gitsin beni yargıya versin.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Büyükşehir kendi yapmak için...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet, yıkılan okulu yapmak istiyor.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Millî Eğitim izin vermiyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet.

Vali Bey de diyor ki... Bakınız, Sayın Bakan diyor ki: “Öyle bir talep yok.” Ama, belge çıkıyor, Millî Eğitimin herhâlde arka raflarında duruyor.

Sayın Başkan, bilmiyorum, bakarlar, sorun değil ama şu var: Burada Atatürk’ten rahatsız olanlar var. Bakın, bu 39 maddede tamamen Anayasa’dan Atatürk’le ilgili olanları çıkaramıyor ama Millî Eğitim kendi uhdesinden çıkartmaya çalışıyor, kitaplardan. Ne yaparsanız yapın Atatürk sevgisini bu çocukların kalbinden çıkaramayacaksınız.

Bakın, tartışmamız gereken, şu anda tarikatlardaki o çocukların sıkıntılı sürecini hep beraber yaşıyoruz, girmek istemiyorum ama maalesef gerçek de o. Onun için, o çocuklarımızın, bir, eğitimini iyi aldirmamız lazım; iki, sağlığı açısından beslenmesini aldirmamız gerekirken biz “Öğretmenlere şöyle mi olmuş, böyle mi yapalım, kendimize hazır asker öğretmen mi yapalım?” Arkadaşlar, burası Çin mi? Burası neresi? Kore mi burası? Kuzey Kore gibi olduk yani kendine sınıf oluşturmaya çalışıyoruz. Bu dersten vazgeçmemiz lazım, yanlış yolda gidiyoruz.

Sayın Bakan görev yaptı, Bakan Yardımcısıydı mevcut Bakan, geldi, o dönemde hazırladıkları her şeyi aldı, kenara koydu, şimdi tekrar bir şey getiriyor. Ya, yazıktır, günahıdır. Yani şimdi kendi makamına, oturduğu o makama da saygı duymak lazım.

Şimdi, gelinen noktada, arkadaşlar, hepiniz kafanızı kuma gömmüşsünüz, lütfen, kafanızı kumdan çıkarın, “Gerçek sokakta.” diyorum. O anne babalar çocuklarının eğitim alması için, harçlıklarını sağlamak için kendi yemiyor yediyor; giymiyor giydiriyor; bir diploma alsın diye uğraşıyorlar. Şimdi de kalkıyor, diyorsunuz ki: “Ya, senin okuduğun okul boş, hikâye okumuşsun, yetmez, tekrar sınava gireceksin, akademide eğitime geleceksin, ondan sonra da benim eğer şartlarıma uyarsan, disipline de, Bakanlığın oluşturduğu o 5 kişilik Disiplin Kurulunun şartlarına da uyarsan ve sıkıntı olmazsa, işte, seni ben öğretmen yapacağım.” Ya, hangi ülkede böyle bir şey var? Kendi üniversitelerinden mezun olan öğrencilerin gençlerine inanmayan, güvenmeyen ve... O öğretmenlere ve hocalarımıza saygı lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Aygun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O öğretmenlere de bir saygı lazım, çocuklara eğitim veren öğretmenlerimize, hocalarımıza, bizi eğiten öğretmenlere saygı duymamız lazım; o insanların sesine kulak verelim. Onların derdi geçim derdi, onları çözmemiz lazım. Öğretmenlerimize sahip çıkmak gerekirken biz neyle uğraşıyoruz, onları kategorize ediyoruz, sınıflandırıyoruz.

Bir an evvel, yol yakinken, Sayın Maviş, sizin hazırlamadığınız belli, hiç merak etmeyin, her şey ortada ama gelinen noktada bu yanıltan siz de vazgeçin. Gelin, yol yakinken, otoban öncesi şey var ya, köprüden önce son çıkış, köprüden önce son çıkışı siz bir an evvel görün, bu kanunu geri çekin, insanlar nefes alsın. Ha, yeni bir kanun yapacaksınız, ben size öneri getireyim: O çocuklarımıza bir öğün yemek verilmesini, o çocuklarımızın daha iyi bir eğitim almasını, tam gün eğitim almasını beklerdim. Geçmiş dönemdeki Millî Eğitim Bakanı ve Başbakan çıktı “Türkiye’de, bütün okullarımızda 2019’dan sonra tam gün eğitim olacak.” dedi. Vallahi, ben tam gün göremedim, tam gün bırakın, artık çocuklarımız sabah 5’te okula gidiyor, beşte; akşam sekizde, dokuzda çıkıyorlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kış saati uygulaması var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O çocuklarımızın daha sağlıklı saatlerde ve gün aydınlıkken eğitim alması gerektiğini düşünüyorum. Sizler de sağlıkçılara bir sorun, ben sağlıkçı değilim, sağlıkçı hocam var; o çocuklar uyuması gereken saatlerde kalkıyorlar, okula gidiyorlar.

Sayın Başkanım, son cümle: Tekirdağ Süleymanpaşa’da 50 küsur tane mahalleden çocuklarımız sabah minibüse biniyorlar, Barbaros’taki bir okula geliyorlar. Arkadaşlar, bakınız, 50 tane mahalle dedim. Bizim Süleymanpaşa’nın en uzak mahallesi Ormanlı, dibi Şarköy, Şarköy’ün sınırında, o Ormanlı’daki çocuğumuz kalkıyor, 55 kilometre merkezdeki Barbaros’a geliyor. Yine, Hayrabolu’nun sınırındaki Generli Mahallemizdeki çocuğumuz kalkıyor, Süleymanpaşa’daki, Barbaros’taki okula geliyor; bu ayıp bize yeter. Bizim bunları konuşmamız gerekirken biz neyi konuşuyoruz?

Ben bir an evvel Millî Eğitim Bakanlığının gerçek sorunlarla karşı karşıya kalmasını bekliyorum, umut ediyorum; inşallah, sizlerin de vicdanına seslendiğimi düşünüyorum. Arkadaşlar, elinizi kaldırırken artık birilerinin arkasındaki bu gelen metne göre hareket etmeyin, vicdanınızla hareket edin; hepiniz babasınız, hepiniz annesiniz, çocuklarımızın geleceği sizlerin elinde, ona göre karar verin.

Sayın Başkan, bu kanun, Türkiye’nin geleceğine dinamittir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz Kıymetli Vekilim.

Sayın Vekilim, öncelikle bir düzeltme yapalım: Şu andaki Millî Eğitim Bakanı benim Bakan Yardımcım değildi yani Hacı Bayram Üniversitesi Rektörüydü, daha önceden Millî Eğitim Bakanlığında beş yıl müsteşarlık yaptı, onu düzeltelim, bir.

İkincisi, ikinci konu; bakın, deprem bölgesindeyiz, 6 Şubatta ciddi bir deprem, 10 ili kapsayan, gerçekten yüzyılın en büyük depremini yaşadık, hâlâ mağduriyetlerle ilgili, o süreçlerle ilgili çok ciddi çalışmalar yapılıyor. İşte, Malatya’daydık, diğer bölgelerin hepsini gezdik. Bakın, Ziya Selçuk Bakanımız zamanında, 2019 yılı -tam net hatırlamıyorum- o zaman tüm Türkiye’deki okulların güçlendirme, yıkımı ve yapıyla ilgili rapor nihayetlendi. O zaman Bakan Yardımcısı Reha Denemeç vardı -buradan hayırla yâd ediyorum- gerçekten, İnşaat ve Emlak ve diğer, Strateji kendisine bağlıydı, tüm o riskli durumlara rağmen Türkiye’deki okulların yıkılmasıyla ilgili süreçlerini tamamladılar, güçlendirmeyle ilgili çalışmalara da ciddi kaynaklar aktarıldı. Ben Bakan olduktan sonra da aynı çalışmayı çok şiddetli bir şekilde devam ettirdim ve inanın, kaynakla ilgili hiçbir sıkıntı çekmedik.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yok, onu söyledim Sayın Başkan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Biliyorum, biliyorum, ben de genel çerçeveyi çiziyorum.

Tekirdağ’daki yaşanan sorunu da biliyorum, bu bağlamda biliyorum yani buraya paradan ziyade...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sizin fırça attığınızı da söyledim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, paradan ziyade süreçlerin yönetimiyle ilgili, oradaki arkadaşların sıkıntılarından kaynaklanan... Yani, şu anda hiç kimse diyemez ki güçlendirme ve yıkım çalışmalarıyla ilgili para yetersizliğinden kaynaklanan bir gecikme olsun çünkü bizim amacımız... Millî Eğitim Bakanlığında ben bakan olurum, başka bir arkadaş bakan olur, fark etmez; bir toplumdaki en korunaklı yapıların okullar olması lazım, okulların toplanma merkezi olması lazım. Bakın, bu depremde gördük, depremde en sağlam binalar okullar çıktı ve okulları biz oradaki mağdur vatandaşlarımızın konaklaması için kullandık. Biz, okullarımızı İçişleri Bakanlığının, Emniyetin, Jandarmanın işlemlerini, süreçlerini yönettiği merkezlere dönüştürdük. Biz, okullarımızı kaymakamlıklara verdik. Eğer okullarda sıkıntılar yaşamış olsaydık oradaki travma çok daha farklı olacaktı. Onun için, yeni Bakanın da aynı hassasiyeti sürdürdüğünü biliyorum ben yapımlarla ilgili; yanlış anlaşılmalarda olabilir, mutlaka onu da...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hayır, Sayın Başkanım, bunu düzeltme, tamamlama anlamında...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, bakınız, raporlama bitmiş, neyin ne yapılacağı çok iyi bilinirken 6 Şubat depremi olduktan sonra birden herkeste kıvılcım çıktı, o raporlar, deprem şeyleri hatırlandı.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yok, yok; ondan çok önce, çok önce, ben içindeydim bakın, açık olarak söylüyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hatta, bakın, ben Ziya Selçuk Bakanımıza, Reha Denemeç Bakan Yardımcımıza özellikle teşekkür ediyorum diyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Aynen şunu söyledim: Hazırlanmış raporlar fakat ağustos böceği gibi Covid’de yatmışız, sonrasında yatmışız, birden 6 Şubat depreminde gün doğunca aklımız başımıza geldi, depremi, raporu gördük.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Onun için, bir an evvel, gerçekler ortada, gerçeklere bakmamız lazım. Bu kanun gerçeklerle örtüşmüyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Şimdi, AK PARTİ adına sözü Sayın Rukiye Toy’a veriyorum.

Buyurun Sayın Toy.

RUKİYE TOY (Sivas) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri ve kıymetli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gündemimiz olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi için bugüne kadar emek harcayan milletvekillerimize, Sayın Bakanımız ve mesai arkadaşları ile tüm katkı sağlayanlara şükranlarımı sunuyorum. Toplantımızın uhulet ve suhulet ortamında sürmesini, nihayetinde verimli ve yapıcı önerilerle öğretmenlerimiz için en hayırlı kararların alınmasını temenni ediyorum.

Bu arada biraz önceki Vekilimiz akademinin gerekliliğini çok güzel anlattı, Şenol Hanım’a da çok teşekkür ediyorum.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Ama buradaki gibi değil istediğimiz akademi.

RUKİYE TOY (Sivas) – Evet ama sizin bahsettiğiniz mevcut öğretmenlerle ilgili olandı, biz de isteriz ki eğitimin başlangıcında hazırlıklı olarak gelsinler.

Değerli arkadaşlar, insanlık tarihi boyunca öğretmenlik, toplumsal değerlerin gelecek kuşaklara aktarıcısı ve bilgi ile bilgiye talepte bulunanlar arasında bir köprü olduğu için en saygın meslekler arasında yer almıştır. Bilenlerle bilmeyenlerin aynı olmadıklarının vurgulandığı kültürümüzde, ilim sahipleri önemsenmiş ve ilim öğretenlere her zaman büyük değer verilmiştir, öyle ki “Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum.” söylemi toplumda geniş yer bulmuştur. Öğretmenlik mesleğine yüklenen bu anlam öğretmenlerin toplumsal sorumluluklarını daha da artırmıştır.

Günümüzde toplumsal yaşam tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar hızlı ve sürekli bir değişim içerisinde. Bu değişime sebep olan en önemli etkenlerden biri insan bilgisinin çoğalması, derinleşmesi ve tüm dünyaya hızla yayılmasıdır. Dünya, teknolojik gelişmelerdeki sıçramalarla belirli dönemlerde büyük atılımlar yaşamış ve bu atılımlar ülkelerin ekonomik gelişmişliklerini, sosyal yapısını ve bireylerin günlük yaşamlarını önemli oranda etkilemiştir. Bu durum göz önüne alındığında öğretmenlerin bu sürece intibak sağlaması çok önemli bir hususken gelişen ve değişen dünyada toplumların bu değişimlere ayak uydurması ve hatta toplumda istenilen değişimlerin gerçekleşmesi en kolay ve hızlı olarak öğretmenler marifetiyle mümkün olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumsal beklentilerin karşılanması ve hedeflenen başarıların yakalanabilmesi için öğretmenlerimizin meslek öncesinde yetiştirilmelerinden mesleğe kabullerine, mesleki gelişimlerinden kariyer basamaklarında ilerlemelerine kadar meslekle ilgili tüm aşamalar bir bütünlük içerisinde ele alınmalıdır. Bu bağlamda, öğretmenlik mesleğinin görev, hak ve sorumlulukları ile çalışma esaslarına ilişkin düzenlemeler ve buna bağlı olarak müstakil bir kanun gerekliliği düşüncesi yıllara sâri bir konudur. 2002 yılında 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Geçen sürede mevcut kanunun bazı hükümlerinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi, öğretmenlik mesleğini tüm yönleriyle düzenleyen bir kanun olmadığı algısı ve güncel ihtiyaçlar sebebiyle bugün görüşeceğimiz kanun teklifi hazırlanmıştır. Teklifte, öğretmen adaylarının mesleğe hazırlanması, göreve yeni atanan öğretmenlerin mesleğe uyumu, öğretmen, yönetici ve diğer personelin mesleki gelişimi, kariyer basamaklarında ilerlemeleri ve görevde yükselmeleri için eğitim programları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek üzere Bakanlığa bağlı Millî Eğitim Akademisi kurulacaktır.

Değerli arkadaşlar, akademi yeni konuşulan bir konu değildir, 1989 yılında yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’de ve 1992 yılında yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’da Millî Eğitim Akademisi bağlı kuruluş olarak yer almıştır. 1993, 1996, 1999, 2006, 2014 ve 2021 yıllarında düzenlenen Millî Eğitim Şûralarında da Millî Eğitim Akademisinin kurulması talebi yer almıştır. Akademinin kurulmasındaki temel hedef, öğretmenlerin görev öncesinde mesleğe olabildiğince hazır olarak gelmesini sağlamak ve adaylara öğretmenlik deneyimini kazandırmaktır. Bu durumun tesis edilmesinde öğretmenlik uygulaması, diğer bir ifadeyle staj çok önemli bir süreci teşkil etmektedir. Son dört yılın Millî Eğitim Şûrası’nda da öğretmenlik uygulamalarının etkinliği, verimliliği ve çeşitliliğinin artırılmasına yönelik kararlar alınmış ve yeterince uygulama olmaması da zaman zaman tenkit konusu hâline gelmiştir. Öğretmenlik uygulaması süresinin ülkemizde doksan altı saat iken İspanya ve İtalya’da beş yüz elli saat, Hollanda’da üç yüz yetmiş, Fransa’da bu sürenin iki yüz on altı saat olması yapılan düzenlemelerin gerekliliğini açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Yapılacak düzenlemelerle, akademi sayesinde uygulama süresi beş yüz, hatta altı yüz saatlere ulaşacaktır.

Ülkemizde öğretmen yetiştirme konusunda tek bir model yoktur. Türkiye’de sadece 6 alanda öğretmen yetiştirme işi eğitim fakülteleri marifetiyle yapılmaktadır. Çoğunluğu lise düzeyi alanlarda olmak üzere...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Onu değiştirin vallahi, genel gerekçeden de onu çıkarın, doğru değil o.

RUKİYE TOY (Sivas) – ...20 alanda eğitim fakülteleri ve fen edebiyat fakülteleri başta olmak üzere diğer fakülteler öğretmen yetiştirmektedir. İstihdam edilen 62 alanda ise öğretmenler eğitim fakülteleri dışındaki fakültelerde de yetişmektedir. Akademikle bu farklılıklar giderilerek öğretmen adaylarının nasıl yetiştirileceği hususu da bir standarda kavuşmuş olacaktır.

Bir öğretmen olarak belirtmeliyim ki bir öğretmenin aldığı üniversite eğitimiyle yaklaşık kırk yıl süren meslek yaşamını hızla değişen dünyada sağlıklı, etkin ve verimli sürdürebilmesi beklenemez. Bu sebeple, görev yapan öğretmenlerin mesleklerini gerektiği gibi yerine getirmeleri için değişen ve gelişen müfredat, eğitim teknolojisi, eğitim materyali, ölçme ve değerlendirme anlayışı, pedagojik bilgi ve benzeri hususlarda sürekli desteklenmesi gerekmektedir. Bu ihtiyacın hizmet içi eğitimlerle karşılanması da mümkün değildir çünkü yapılacak eğitimlerin sayısı 1 milyonu geçen öğretmenler için kamusal hiyerarşi içerisinde yalnızca merkezî bir organizasyonla istenilen kalite ve standartta olması da beklenemez.

Önemine binaen bahsetmek isterim; Millî Eğitim Akademisi hiçbir şekilde yükseköğretim kurumlarının alternatifi veya muadili bir yapılanma değildir. Aksine, akademi üniversitelerle yoğun iş birliği içerisinde ve yetiştirme sürecinin tamamlayıcısı niteliğindedir. Çünkü burada esas olan, kurumlar değil, müşterek hedef kitle olan öğretmenlerimizin mükemmel yetiştirilmesidir. İlahiyat mezunları için Diyanet Akademisi, hukuk mezunları için Adalet Akademisi neyse öğretmenlerimiz için de Millî Eğitim Akademisi aynı amacın ürünüdür. Burada esas olan, ilgili fakültelerin yetersizliği değil, göreve başlayacak adayları mesleğe ve kuruma daha iyi hazırlamaktır. Sözün özü, akademi, Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü’nün görevlerini üstlenen, bunun yanında, atama kararı verilen öğretmenleri mesleğe ve görev yapacağı kuruma hazırlayan idari bir birimdir.

Değerli arkadaşlar, akademinin kuruluşu, işleyişi, adayların nasıl alınacağı, verilecek eğitimin içeriği ve hangi şartlarda atanmaya hak kazanılacağı gibi detayları teklif görüşülürken detaylı bir şekilde yeniden görüşeceğiz. Bu sebeple, ben daha fazla detaya girmeden, Değerli Başkanımıza ve siz Komisyon üyelerine katkılarınız ve destekleriniz için şimdiden teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz Kıymetli Vekilim.

Tabii, orada bir cümle geçti akademinin kurulmasıyla ilgili, “önceki Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun yetersizliği” gibi bir ifade geçti. Şimdi, önceki Öğretmenlik Meslek Kanunu, 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu çıkarılırken iddiamız şuydu, onu belirtmem gerekiyor: “Bu kanun her şeyi kapsamıyor, sadece bir başlangıç. Sistematğin ana iskeletleri ortaya konuluyor ama her geçen gün bu geliştirilerek çok daha iyi noktalara taşınacak.” Onu belirtmemde fayda var. Dolayısıyla, biz zaten kanunu ilk çıkardığımız zaman öğretmenlikle ilgili tüm meseleleri kapsayan bir kanun olmadığını söylemiştik. Sadece kariyer sisteminin inşasıyla ilgili bir sistematğin ilk başlangıcıydı, onun süreciydi. Eğer o yol açılmamış olsaydı bugün zaten Öğretmenlik Meslek Kanunu’yla ilgili bu tartışmaların yapılabilmesi de mümkün değildi. Dolayısıyla, bu işlerde süreklilik vardır, her önceki bir sonrakinin devam etmesiyle ilgili bir katkı sağlar. Bunu özellikle belirtmekte fayda hissediyorum.

Katkılarınız için çok teşekkür ederim.

Şimdi, sözü CHP İstanbul Milletvekilimiz Sayın Suat Özçağdaş’a bırakıyorum.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Şimdi, bu kanunla ilgili konuşulması gereken son derece fazla konu var ama şuradan başlayayım, sondan başlamış olayım: Milli Eğitim Bakanlığının açıklamalarını bir önceki Milli Eğitim Bakanımızın bile düzeltmesi gerektiğini görüyorum şimdi. Şöyle bir ülke düşünün... (AK PARTİ milletvekillerinin laf atmaları)

Ya, buradan gireyim bir de.

Şöyle Sayın Başkan... Şimdi, bu Milli Eğitim Bakanlığı...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Arkadaşlar, dikkat edelim, Bakanımızı koruyalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Vallahi şahsınızla ilgili değil, ben sizi korumak için de değil yani sonuçta ...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, korunmaya ihtiyacım yok benim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Tabii, sizin korunmaya ihtiyacınız yok efendim, siz Bakanlık yapmışsınız, rektörlük yapmışsınız, ÖSYM Başkanlığı yapmışsınız sonuçta...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Korunmaya ihtiyacım yok.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Tabii, tabii, bizim hiç öyle bir hassasiyetimiz de yok.

MURAT EMİR (Ankara) – Kamu görevi yapmanız dolayısıyla...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ayrıca şöyle: Biz muhalefet milletvekilleri olarak herhangi bir iktidar milletvekilini savunmak durumunda da değiliz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir saniye Sayın Vekilim...

Ben bir yerde bir yanlışlık görürsem AK PARTİ, MHP, CHP, DEM ayrımını yapmam.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Çok iyi yaparsınız.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Düzeltilmesi gereken bir şey varsa... Yani sonuçta hepimiz hakikat ve doğrunun peşindeyiz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Tabii.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İlkesel bir şekilde yönetiyoruz. Benim orada bir cümle dikkatimi çekti ve dedim ki: “Ya, bu böyle.” Tamam mı? Çünkü eskilerin tabiriyle “efradını cami, ağyarını mânî” bir sistematik kurmadık o zaman.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Doğru.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir yola çıkalım, bununla ilgili bir tartışma zemini olsun, tüm taraflar bir katkı versin, tartışılsın ama insani bir ölçekte tartışılsın. Yani bugün de bunlar konuşuluyorsa o çabaların, emek veren insanların devamı olan, açılan yolun devamıdır diye. Yoksa eski Bakan-yeni Bakan çatışması, şu bu... Her Bakanın farklı tasarrufu vardır, katkısı farklıdır; ona bir şey diyemem yani.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, kendinizi yeniden ifade ettiyseniz ben konuşmama başlamak istiyorum.

Şimdi, şöyle: Türkiye’de çok temel bir sorunumuz var, birazdan konuşacağız. Ben Nazım Bey’i de çok dikkatli dinledim, Rukiye Hanım’ı da çok dikkatli dinledim, çok sayıda da not aldım, her birine de cevap vereceğim ama söyleyeceklerimi de söyleyeceğim öncelikle. Birinci söyleyeceğim şey şu: Türkiye’de Yusuf Tekin ülkenin geleceğini esir almış gözüküyor. Maalesef kendisiyle birlikte sadece 20 milyon öğrenciyi ve velileri değil, aynı zamanda kendisinin destekçisi olduğunu, kendisi seçildiği için ona destek verdiğini düşündüğü Cumhurbaşkanını da Adalet ve Kalkınma Partisini de son derece yanlış bir yola... Biraz önce söylediğim meselenin üzerinden geçiyorum. Daha bir yıl önce -biraz önce İlhami

Bey söyledi- okul öncesindeki çocuklara yemek konulmuştu, Bakan gelir gelmez kaldırdı. Birazdan okuyacağım; Cumhurbaşkanı, Bakan “Mülakat olmayacak.” dedi, mülakat koydu. Dolayısıyla, bir önceki dönemde ne yapılıyorsa şimdi... Bu tartışmada da Sayın Bakan “Basamaklandırma için, kariyer için sınav gerekir, sınavsız kariyer olmaz.” demişti, şimdi o değişti. Elbette ki yıllar içerisinde işler değişir ama bu kadar çabuk değişmez. Bir önceki dönemde yapılan her şey sürekli değiştiriliyorsa devlette devamlılık da söz konusu olmaz.

Şimdi, Nazım Bey çok doğru bir tespitte bulundu, dedi ki: “Eğitim sisteminin başarısı öğretmenler üzerindedir, öğretmen ana odaktır. Eğitim ekosisteminin bütünüyle tartışılması gerekir.” Burada yok, burada öyle bir şey yok. Sadece Öğretmenlik Mesleği Kanunu var. Bir kere, ilk tespitimizi yapalım, bu taslağın taslak hâlindeki ismi Öğretmenlik Mesleği ve Millî Eğitim Akademisi Kanunu’du. Çok açık söylüyorum, Yusuf Tekin’in aklı fikri, zihni Millî Eğitim Akademisini çıkartmak. Bu kanun bunun aracı, bu bir paravan, tek dert bu, tek dert kadrolaşmak. Bunun nedenlerini anlatacağım birazdan. Dolayısıyla bir önceki dönemde yapılmış olan kanun, ona gönderilen açıklama vesaire; bunların tamamı aslında Millî Eğitim Akademisinin nasıl bir perde arkasına gizlenmek istendiğini gösteren bir husus.

Bakın, bir ekosistemden bahsedelim mi hep beraber? Şöyle bir ekosistem var: 2002 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi iktidar oldu. Şimdi, bu meseleleri, 1 milyon 154 bin öğretmenin içinde bulunduğu ekosistemi konuşmamız lazım değil mi öncelikle? 9 bakan değişti, her bakan arasında birçok şey değişti; Fatih Projeleri vardı, tarih oldu; eğik yazı vardı, tarih oldu. Saymayacağım şimdi çok zamanınızı almamak için. 4’ü büyük 18 kere müfredat değişti, eğitim programı değişti. Yetmedi, sınav sistemleri değişti. En son adını burada test yapsam bazı vekiller en sonuncusunun adını söyleyemez; TEOG oldu, Zorunlu oldu, Teksas oldu, Tommiks oldu, ha bire değişti, sınav sistemleri ha bire değişti. Ya, aynı parti yönetiyor Türkiye’yi, çeyrek asırdır aynı parti yönetiyor. Böyle bir ortamın içinde öğretmenlerin durumunu konuşuyoruz. Eğitime merkezî yönetim bütçesinden ayrılan pay -büyük bir gururla söylüyordunuz- 13,38’lerden 9,84’e düştü. Bu bütçenin de üstelik yüzde 81’i personel maaşı, yüzde 7’si bunun sigorta işlemleri yani yüzde 90’ı aslında toplamda personel maaşları. Hatta Millî Eğitim Bakanı -kelimeyi dikkatle söylüyorum- hiç utanmadan “Öğretmenleri fonluyoruz.” dedi. Böyle bir bakandan hicap duyuyorum, “Öğretmenleri fonluyoruz.” diyen bir bakandan hicap duyuyorum. Sonra bütçeden yatırıma ayrılan pay 1998’de yüzde 30,63; 2003’te 14,53 -yani iktidar olduğunda Adalet ve Kalkınma Partisi- 2024’te yüzde 9,15.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Yanlış bu sayılar.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – İyi, düzeltirsiniz o zaman.

Okullar... Sayın Bakan geçen hafta, kendisi Finlandiya kökenli olduğu için, velilerimizin nasıl bir hayat yaşaması gerektiğine dair bir bilgi notu iletti bize, tüm kamuoyuyla paylaştı. Bugün itibarıyla okul aile birlikleri para toplamasa, okul aile birlikleri olmasa bu devlet ne bir temizlik görevlisi verebiliyor, ne bir güvenlik görevlisi veriyor. Biraz önce...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Geçmişte de veremiyordu.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Hanımefendi, yirmi beş yıldır iktidarsınız, bir zahmet düzeltin ya, bir zahmet düzeltin. Yani açıklamanız şu mudur Sayın Böhürler: “Geçmişte de yoktu, o yüzden güvenlik vermiyoruz. Geçmişte de yoktu, o yüzden temizlik elemanı vermiyoruz.” mu? Hoş mu bu yani? Yani bu laf atma tarzınız hoş mu? Memnun musunuz bundan? Efendim, memnun musunuz bundan? Rica ederim.

Şimdi, bana cevabınız şu olabilir: “Hayır Beyefendi, sen nasıl böyle bir yalan söyleyebilirsin. Biz temizlik görevlisi de veriyoruz.”

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – “Yanlış söylediniz rakamları.” dedim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, düzeltirsiniz yanlışsa. Benim notumda böyle, siz de düzeltirsiniz. Yalan başka, yanlış başka.

Başka bir şey söyleyeyim: Eğer dersenez ki bana...

CEVDET AKAY (Karabük) – 92 milyar Sayın Vekilim, genel bütçeden ayrılan. 11 trilyon 89 milyarda genel oran 9,84...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Evet, şimdi efendim, özür diliyorum, bizim vekillerimizden, diğer vekillerden de rica ediyorum, uzun sürecek çünkü bu konuşma, söyleyeyim; konuşmamız gereken konular var. Rakam 9,84-10,84; düşmüş mü? Düşmüş yatırımlara ayrılan pay. Şimdi, burada anlatıyoruz “İnsan yetiştirmek çok önemli, teknoloji çok hızlı geliyor, çağıma yetişmemiz gerekiyor, işte bu yüzden bunları hazırladık.” falan... Yatırıma pay ayıracaksınız kardeşim, bilime pay ayıracaksınız, laboratuvarlara pay ayıracaksınız, bütün teknoloji altyapısına pay ayıracaksınız. Azaltmışsınız, şimdi neyi konuşuyoruz yani? 9,84-9,85-10,05 falan.

Gelelim başka bir şeye, benim söylediğimde bir yanlış yok. Okullarda güvenlik görevlisi yok, veremiyorsunuz. Biraz önce Sayın Bakan çok doğru bir şey söyledi: Bu ülkede en üst düzeyde korunması gereken kişi ve kişiler çocuklardır. Var mı itirazı olan buna? Herhangi bir devlet kurumunda -rencide etmek için söylemem- herhangi bir bakanlığa bağlı taşra teşkilatında güvenlik elemanı olmayan bir taşra teşkilatı var mı? Herhangi bir şube müdürlüğü -tekrar bir bakanlık adı zikretmek istemiyorum- var mı? Ama okullarda yok. Temizlik görevlisi okullarda yok. Okul aile birliği para verirse 1 tane, 2 tane; bu. Türkiye bu. “Türkiye’yi konuşalım” dedi ya İlhami Bey, Türkiye bu.

Devam edelim: Köy okulları, yatılı okullar neredeyse yok oldu. Sayıları var, arzu ederseniz veririm. İmam-hatip ortaokul, liseleri, özel okullar ve açık öğretim arttı. Bir tespit olarak söylüyorum. Bunlar azalmış, bunlar artmış, 6 kat, 7 kat artmışlar. Dolayısıyla piyasalaşmış, özel okullaşmış, dindarlaşmış, gericileşmiş bir şey ve arkasından da açık öğretimin artması; öğrenciler kaçıyor okuldan. Tespit bu, gerçek. Net, çocuklar uluslararası testlerde, 2002 öncesine kadar PISA testlerinde okuma, fen, matematik; tamamında geri gitti, hepsi orada duruyor, bakın, tamamında geri gitti. Sonuç olarak niteliksizleşmiş, piyasalaşmış, dinselleştirilmiş bir eğitim var. Bundan mutlu olabilirsiniz ama gerçek bu. İhtiyacımız olan ne? Başka bir şey. Peki, Milli Eğitim Bakanlığı ne getiriyor? Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli. Onu da konuşacağız.

Şimdi, çocuklar geleceklerini nerede arıyorlar? Yurt dışında. Aileler ne yapıyorlar? Özel okullara sığınıyorlar ancak ekonomik koşullar nedeniyle çocuklarını bu okullara da gönderemiyorlar çünkü ekonomist Cumhurbaşkanımızın “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” teoremi nedeniyle... Şimdi rasyonelleştik gerçi, tam tersi oldu ama bir öz eleştiri duymadık Sayın Cumhurbaşkanından. Ülke ekonomisi tarumar olduktan sonra enflasyonist ortam nedeniyle artık orta sınıflar özel okullara da çocuklarını gönderemiyorlar. Varsa yanlış, birisi çıkar burada söyler. Dolayısıyla yoksul ailelerin çocukları MESEM’lerde -ki Sayın Bakanın icraat olarak çok güvendiği, övündüğü bir icraattır- haftada dört gün çalışıyorlar, bir gün okula gidiyorlar. Kökten karşıyım, tartışırız bir gün ama günün sonunda yoksul ailelerin çocuklarına MESEM’lerde kayıt dışı çırak olmaktan başka bir şey kalmadı, ölmekten başka bir şey kalmadı. İtirazlar ettik, binlerce...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Çocuğunuz nerede okuyor?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Benim oğlum devlet okulunda okuyor, Hasan Tan İlkokulunda okuyor 4’üncü sınıfta.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Benimki de öyle.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Konuyla ne bağlamı?

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Bakımsız bir devlet okulu yok. Ben bütün çocukların devlet okulunda böyle bir mağdur, mahkûm... Böyle bir devlet okulu yok ya. Hangi devlet okulunda...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Siz Türkiye’de yaşıyorsunuz, değil mi? İyi, güzel, memnun oldum.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Vekilim, ben böyle olduğunu söylüyorum, siz de olmadığını söylüyorsunuz. Bakın, ben böyle olduğunu söylüyorum; okullarda temizlik, güvenlik görevlilerinin olmadığını, güvenlik görevlisinin olmadığını. Burada bakanlık yapmış bir vekilimiz var. Temizlik görevlilerinin... (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, Türkiye’yi gezmiyor musunuz?

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Geziyorum.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bakın, Sayın Vekilim, temizlik görevlilerinin asla yeterli olmadığını ve okul aile birlikleri o maaşları vermese onların da istihdam edilemediğini... Çok açık söylüyorum, getirin rakamını: Bakın, Milli Eğitim Bakanlığı kadrosuyla temizlik görevlisi kaç kişi çalışıyor? Kaç okul var, kaç kişi çalışıyor?

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – 3 oğlum da devlet okulunda.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Beyefendi, anlatıyorum size. Bakın, ben size net bir şey söylüyorum. Siz iktidar partisi değil misiniz? (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

Efendim, böyle mi devam edeceğiz?

Bravo ya (!)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar... Sevgili arkadaşlar... Sevgili arkadaşlar... (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

Sayın milletvekillerimiz, hanımefendiler, arkadaşlar... Sevgili arkadaşlar, bakın... (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sorun yok da ondan mı iki yılda bir Bakan değiştiriyorsunuz siz ya?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İsmet Vekilim, bir dur.

Kıymetli vekillerimiz, ya arkadaşlar, bakın, aynı şeyi...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, tuvalet kâğıdı yok, sabun yok.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, arkadaşlar, eğer...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen herhâlde İstanbul Çengelköy’de falan oturuyorsun. Sen gel Malatya’yı falan gör de...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Ben özel okula göndermiyorum ya.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Onlar mı konuşacaklar, ben mi konuşacağım? İlginç yani, ilginç.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gel, Ankara’nın okullarını bir gezelim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, arkadaşlar, özel okullar devlet okullarının düşmanı değil; önce bunu bir yerine koyalım. Eğitim sisteminin mütemmim bir cüzü. Özel okula göndermek ayıp değil, suç değil, günah değil.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Vekilin demek istediği o değil de...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir saniye ya, ben kanaatimi söylüyorum, sayın vekiliniz falan değil. Şimdi, bu bir.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Kimse parasının düşmanı değil.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, tamam. Bunu bir kenara koyalım. İkincisi... (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

Ya, arkadaşlar, bakın, usul olarak yanlış bir yere doğru gidiyoruz. Eğer böyle sataşmalarla, söz verilmeden konuşulacaksa ben gideyim, hiç gerek yok.

MURAT EMİR (Ankara) – Bunu da vekilimize söylüyorsunuz benim anladığım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, hepinize söylüyoruz, hepimize söylüyoruz. Ya, Suat Bey konuşacak, eksiklik varsa hiç kimse bir yere gitmiyor, düzeltin, açıklama getirin. Ben de eski Bakan olarak söyleyeceğim şeyler olur, söylerim. O da der ki: “Evet, bunu yeni öğrenmişim, böyledir şöyledir.” Ama öbür türlü...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – İnsafsızlık yaptığı için...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, konuşmanızda bunu söyleyin, tamam mı? O da sataşma olarak değerlendirirse söz ister, söz veririm ama öbür türlü mesafe alamayız ya, genel müzakereleri bitiremeyiz ya. Ya, gece uzun, hepimiz buradayız, konuşacağız, konuşacağımız her şeyi konuşacağız yani.

Buyurun, devam edin.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, şöyle: Arkasında durarak söylüyorum: Türkiye’de veliler olmasa okullarda doğru düzgün temizlik hizmeti verilmesi bugün itibarıyla mümkün değil. Güvenlik hizmeti de yok zaten. Bunun karşısını söyleyen Millî Eğitim Bakanlığının okullarda görevlendirdiği temizlik görevlisi sayısını öğrenci hesabıyla gelir burada söyler.

Devlet okullarının tamamını bilenler -güvenlik zaten pek yok da- temizlik ve güvenlik meselesinin velilerin sırtına bırakılmış bir yük olduğunu söyler ama beslenme başka bir sorun. Sayın Bakan yemeği getirdi, bir sonraki Bakan ilk iş olarak onu değiştirdi; ben bu vicdani durumu da anlamakta zorlanıyorum zaten. Buna ben niye bağırarak zorunda kalıyorum Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili olarak; buna bağırması gereken mevcut iktidar milletvekilleri. “Ya, sen ne yapıyorsun Sayın Bakan, biz yeni getirdik.” demesi lazım. Ben mesela şöyle söyleyeyim Sayın Bakanım, hepinize de söyleyeyim: Biz şu anda Türkiye’nin yerel yönetimlerde 1’inci partisiyiz değil mi? Benim alanımda yanlış olacağını düşündüğüm bir şey olduğu zaman ilgili belediye başkanını arıyorum, diyorum ki: “Sen ne yapıyorsun? Ben iktidarı böyle eleştiriyorum, sen şimdi böyle bir şey yapıyorsun.” Oldu böyle konular, oluyor, gurur duyuyorum bununla. Sizin sormanız lazım Bakana “Ya, sen ne istedin okul öncesi çocukların yemeğinden?” demeniz lazım. Üstelik yetersiz beslenmenin bu coğrafyanın ana meselesi olduğunu ve yetersiz beslenme nedeniyle çocukların zihinsel gelişiminin de kötü yönde etkilendiğine dair yüzlerce bilimsel rapor olduğunu biliyoruz.

Dolayısıyla ben konuma dönüyorum: Peki, öğretmenler ne durumda? Yoksulluk sınırının altında yaşıyorlar. Ben bordro göstereyim size; yirmi sekiz yıllık uzman 41.192 lira alıyor, yirmi iki yıllık uzman 40.606 lira alıyor, yirmi altı yıllık başöğretmen 44.135 lira alıyor; aldıkları maaş bu, yeni gelenleri söylemiyorum, onlar 36-37 bin lira alıyor. Peki, yoksulluk sınırı ne? 3 rakam vereyim: 59, 61, 70 bin lira yani tek kişiyseniz -herkesin sonuçta kendisi gibi eğitilmiş biriyle evlenmek gibi bir yükümlülüğü mü var- bir aileye gelir getiren tek kişiyseniz otomatikman bu devlet... Öğretmen eskiden sokakta yürüdüğü zaman “Hoca hanım geliyor.” “Öğretmen bey geliyor.” idi. Sonuç itibarıyla, bugün itibarıyla yoksulluk sınırının altında bir maaşa hapsedilmiş durumdayız. Hiç kusura bakmayın, iktidarı devraldığınızda bu ülkede atanmayan öğretmen sayısı 68 bindi. Gaziantep’te yaptığı açıklamada

şunu söylemişti Sayın Cumhurbaşkanını Sayın Bülent Ecevit'e, rahmetliye sesleniyordu: "Yahu neden atamıyorsun? Bu çocukları boşa niye okuttun?" "Biz iktidara gelince sorunu çözeceğiz." dedi. Bu 1 milyon 572 bin KPSS başvurusu var, başvurmayanlar var. Kim yaptı bunu? Adalet ve Kalkınma Partisinin en önemli şapkadan tavşan çıkarma numarası, konuların birbiriyle bağını koparmaktır. Sayın Rukiye Toy'u dinledim. Yahu sanki YÖK'ü siz yönetmiyorsunuz. İsterseniz şöyle yapalım, biz artık YÖK'ü yönetmeyi bırakalım, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz yönetmeyelim YÖK'ü. Eğitim fakültelerini, niteliklerini falan da biz yapıyoruz, yapmayalım. O kadar eğitim fakültesini biz açtık, ben Kemal Bey'e, Sayın Kılıçdaroğlu'na çok söyledim "Açma bu kadar eğitim fakültesi." dedim, açtı. Sonra bizim Engin Özkoç vardı, o da YÖK'ü yönetiyordu.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Lale Hoca'ydı.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Lale Hoca falan... "Yahu, yapma, bu pedagojik formasyon vererek falan..." Ya, siz yaptınız, siz yaptınız; siz her bölüme pedagojik formasyon vererek, her yerde fakülte açarak 1 milyon yaptınız. İddianız neydi? Benim değil ya! Gaziantep'te -söylüyorum- Sayın Cumhurbaşkanımız, AKP Genel Başkanımız, sizin deyiminizle AK PARTİ Genel Başkanımız kendisi söylemiş. Ya, insan çıkar der ki: "Biz kamuoyuna böyle laflar ediyorduk, 1 milyona geldi dayandı." Hadi, rakamın yanlış, 572 bin KPSS başvurusu var, rakam doğru da. Şimdi, dolayısıyla, bu sorunu içinden çıkılmaz hâle getiren kim?

Şimdi, biraz önce Murat Emir doğru söyledi, bu kanunu çok istiyorsunuz çünkü bu kanun bir anda atanmayan öğretmen sorununu sizin açınızdan ortadan kaldıracak, çok net, Bakan Tekin açısından çünkü anayasal hakkı olan öğretmen ünvanını almış öğretmen. Siz diyorsunuz ki: "Ben seni öğretmen saymam." Söyleyeceğim birazdan ama burada yeri gelmişken söyleyeyim: 2 öğretmen var, karşımda oturuyorlar. Öğretmenin birine diyorum ki: "Devlete gireceksen seni öğretmen saymam." Yanındaki var, o da gitmiş özel okula, ona diyorum ki: "Sen öğretmen sayılabilirsin çünkü yüksekokulu bitirdin." Bu kadar deli saçması bir şey hayatım boyunca duymadım. Bu kadar yanlış bir şeyi, bu kadar çifte standardı hayatım boyunca duymadım.

Devam edelim. Şu an itibarıyla "ücretli ve sözleşmeli öğretmenlik" diye bir şey var. Çok net söylüyorum, kul hakkı diye bir şey var değil mi, önemli bir şey değil mi? Ya, ücretli öğretmenlik emek sömürüsü kardeşim, bu insanlar "full" çalışsalar 16 bin lira maaş alabiliyorlar, asgari ücretin altında, emekli olma şansları bile yok; siz yarattınız bunu. 85 bin ücretli öğretmen var. Norm açıklarını soruyor sendikalar. Siz istatistik paylaşmayı sevmeyen için hiçbir istatistiği paylaşmıyorsunuz muhalefet öğrenmesin diye. Bir sendika, üstelik size yakın bir sendika soruyor "Kaç norm açığı var?" diye. 91 bine yakın. Onu saymıyorum, sadece ücretli öğretmen... Eğer bir devlet diyorsa ki: "Ben 85 bin ücretli öğretmen atadıysam bunun tanımı nedir? Sizin şu anda 85 bin kişiye ihtiyacınız var. Başka? Millî Eğitim Bakanı dedi ki: "68 bin açığımız var." Sayıştay daha fazla söyledi. Ben Yusuf Tekin'e güveneyim, Yusuf Tekin dedi ki: "68 bin." Daha kötüsünü söyleyeyim, Maliye Bakanı dedi ki: "Emekli olan kadar alacağız." Ya, insan bir sözünü tutar be kardeşim. 23.670 emekli olan var, 20 bin kişi aldınız, "68 bin ihtiyaç var." dediniz, 20 bin kişi aldınız. 1 milyond insanı nasıl eriteceksiniz?

Eğitim fakültelerinin yapısını, sayısını, içeriklerini değiştirmek konusunda hiçbir şey yapmıyorsunuz. Bir tek dert var: Millî Eğitim Akademisi kuralım, o Millî Eğitim Akademisiyle beraber seçelim. Akademiye cevap vereceğim, akademi lazım, onun tartışması yok zaten. Akademi lazım, onu da hatırlatayım, akademiyi de siz kapattınız. Bu Millî Eğitim Akademisini de siz kapattınız. Siz getirdiniz, vardı bu Millî Eğitim Akademisi, personel atadınız, akademi başkanı atadınız, üç sene durdu orada o profesör, çalıştırmadınız, sonra geldiniz, akademiyi kapattınız. Sayın Toy şimdi bana

akademinin faziletlerini anlatıyor. Aldım notlarımı, söyleyeceğim şimdi. Tabii ki akademi lazım. Kimse size “Akademiye niye açıyorsunuz?” demiyor ki. Söylediğimiz çok basit bir şey: Akademi, seçme sürecinin bir parçası olamaz, Anayasa’ya aykırı çünkü.

Devam edelim. Deprem bölgesinde çifte mağduriyet yaşayan öğretmenler var. Bu öğretmenler evlerini kaybetmiş; anlatıyoruz ya işte burada hepimizi üzen bir şekilde. Ya, evlerini kaybetmiş, okulunu kaybetmiş, özel okulda çalışıyormuş, okulu yıkılmış, atanamamış, orada duruyor. Bu insanların sorunu özel değil mi? Bunlara bir şey yapmamız gerekiyor mu?

Başka... Bizzat söz verilmiş, Fahrettin Altun -Üsküdarlı o da, ben de- çıktı dedi ki: “2022 KPSS olmadı, yanlışlar oldu, sizi mağdur etmeyeceğiz.” Ne yaptınız peki? Üstüne yattınız, 2022 KPSS mağdurlarının feryadını duymadınız, o çocuklar KPSS’ye tekrar hazırlanmadılar, size güvendiler. Size güvenen hiç kimse rahat edemeyecek mi Türkiye’de? Öğretmen açığı sayısından başlayarak söylüyorum.

Başka... Bir yıl önce Sayın Mahmut Özer -söylemek durumundayım- “Her 100 öğrenciye 1 rehber öğretmen atayacağız, norm kadromuz hazır, yönetmeliği gönderiyoruz.” dedi. Nerede, nerede bu? Yok, yapılmayacak çünkü bu meseleler devlette devamlılık meselesi olarak görülüyor, mesele bir disiplin meselesi olarak görülüyor. Biraz önce Şenol Hanım da söyledi; 17,5 sayfa yasa teklifi göndermişsiniz, vallahi 4,5 sayfası disiplin, 7 sayfası “hazırlık eğitimi” denen işler. Ya, böyle Öğretmenlik Meslek Kanunu falan mı olur yani! Bunu sonra bizim eleştirmememizi bekliyorsunuz. Siz muhalefet olsanız eleştirmeyecek miydiniz bunu? Dolayısıyla aslında burada aradığımız şey şu öğretmenlerle ilgili, çok net: Bir kere -yönetim açısından söyleyeyim- öğretmenler ne noktadalar? Yüzde 94,6’sı “Maaşım yeterli değil.” diyor; normal, yoksulluk sınırının altında. Yüzde 83’ü “Toplumda saygınlığım azaldı.” diyor; doğru. Yüzde 84’ü “Çocuklarımla ihtiyacımı karşılayamıyorum.” diyor. Kötüsü, yüzde 50’si “Daha iyi bir iş bulsam giderim.” diyor; bu hâl geldi bu meslek “Daha iyi bir iş bulsam giderim.” diyor. Evet, yıllar geçtikçe onlara daha fazla kaynak sağlamak, para vermek doğrudur.

Bence yönteminiz yanlış, düşünce doğrudur ama farklı bir şey yapılabilir; tartışırız, siyaset budur işte, onu tartışırız ama günün sonunda insanlar yokluk içerisindeler sayın vekiller, insanlar yokluk içerisindeler, mesleği bırakmayı düşünüyorlar. “Gelirimde yetersizlikler var, psikolojik sorunlar yaşıyorum.” diyor. Yüzde 75’i, 4 kişiden 3’ü “Gelecekte ümitli değilim.” diyor. 4 kişiden 3’ü “Gelecekte ümitli değilim.” diyor, burada anlatılıyor, efendim, EĞİTİM-İŞ’in raporunu okursunuz. Yüzde 54... Siz ama tabii, muhalif herhangi bir unsur gördüğünüzde okumadığınız için.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) - Sayın Özçağdaş, CHP’nin...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tabii, CHP’nin mi oldu şimdi, çok iyi, o zaman TÜRK EĞİTİM-SEN’in raporu... TÜRK EĞİTİM-SEN’i çağırın, EĞİTİM-BİR-SEN’i çağırın, çağırın. Ve yüzde 54,2’si birinci derece yakınlarından yardım alıyor.

Öğretmenlik Meslek Kanunu’nu konuşuyoruz ya, çok iddiayla söylüyorum, anasının babasının yanına taşınan öğretmenler var büyükşehirde. Ben İstanbul’da oturuyorum, vekil de İstanbul’da oturuyor, buradan oturanlar da var; kiralara 35 bin, 40 bin liradan başlıyor. Siz o kadar maaş veriyorsunuz bu insanlara. Düşünmüyor muyuz 16 milyon nüfusu olan şehirde bu adam kaç para alacak, kaç para kira verecek diye? Zaten kendi evi barkı olan bir adam olsa iş kurar değil mi? Yani devlet memuru olduysa, büyük bir çoğunluğu memur maaşıyla idare ediyor demektir.

Türkiye'nin gerçek gündemi budur, öğretmenlerin gerçek gündemi budur; bunları konuşmamamızı istiyorsanız o olmaz, konuşuyorsak da sonuç almamız lazım. Ben sizi dinliyorum, notlarımı alıyorum, benim söylediğim rakamlarda yanlış mı var? Düzeltiriz. Rakamlarda yanlış varsa bile bu gerçeği değiştirmez. Türkiye'nin öğretmenleri geleceklerine umutsuz bakıyor.

Peki, sonra bir iktidar partisi milletvekili çıkıp ne diyor? “Ya, eskiden limon mimon satıyorlardı, ek işler yapıyorlardı, niye yapmıyorlar?” diyor. Hadsiz, hadsiz, açık söylüyorum, dava etsin, hadsiz! Devletin öğretmenine -ki bir toplumda herhâlde en saygın meslek olması gerekir- “Neden limon satmıyorsun?” diyor. Bu olacak iş mi ya! Yoksulluktan yakınan kitlelere bir başkası da şöyle demişti: “Ben koyunu bütün alıyorum, öyle daha ucuza geliyor.” Şimdi, bu derece şuurunu kaybetmiş olan insanlara laf anlatmaya çalışıyoruz. Koyunu bütün alacakmış da ucuza gelecekmiş falan. Şimdi, dolayısıyla ben bunları söylemek zorundayım, Cumhuriyet Halk Partisi de, diğer muhalefet partileri de bunları söylemek durumunda.

Sayın Cumhurbaşkanı, 11 Nisan 2023; “Kamuya işe alımları, görevin getirdiği zorunluluklar dışında mülakatı kaldırarak gençlerimizi sınavlardaki başarı sıralamasına göre yapacağız.” Sayın Mahmut Özer, 12 Mayıs 2023; “Mülakat olmayacak artık. KPSS puanına göre çok hızlı şekilde atamasını gerçekleştireceğiz.” Devamı da var, örnekler veriyor “Böyle olacak.” diyor. Alkışlamıştım, çok güzeldi. Ne oldu? Arkasından başka bir Bakan geldi “Hop, hop, bir dakika...” dedi. Bize anlatıyor; mülakatın faziletlerini anlatıyor, neden mülakat lazım, bilmem ne... Çok net söylüyorum, mülakat subjektif bir yöntemdir. Türkiye'nin kendi içerisindeki yapısal bozukluklarını bir kenara koyuyorum, derin kutuplaşmış bir toplum olmamız, onu bir kenara koyuyorum; herkes aynı fikirde olsa bile... Yani şöyle bir örnek vereyim: Tamamı Adalet ve Kalkınma Partisi mensuplarından olan, böyle, inanmış, hepsi Nurettin Topçu yolunda ilerliyor, harika reisimiz, devam; bunların hepsi bu öğretmenleri mülakata alsa aynı sonuçlar çıkmaz çünkü mülakatta o günkü durumunuz vardır, adaylar arasında fark vardır, hani filmlerde var ya, sıfırcı hoca olan vardır, bol not veren vardır. Ya, siz Türkiye'ye mülakat yapamazsınız ya! Siz insanların hakkını çiğniyorsunuz, yapamazsınız çünkü siz mülakatı sokuyorsanız subjektif bir değerlendirmeden geçiriyorsunuz demektir.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Devlet belirleyecek, devlet.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Devlet... Beyefendi...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Bütün mülakatlar subjektif olmak zorunda, böyle saçma şey mi olur ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Allah aşkına, siz söyledigiinize inanıyor musunuz ya?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Efendim, çok net bir şey söyleyeyim: Siz “Saçma.” diyorsunuz -“saçma” kelimesini kullandığınız için söylüyorum- sizin bu mülakatın bir değerlendirme kriteri olarak, bir değerlendirme aracı olarak ne kadar subjektif bir değerlendirme aracı olduğunu bilmemenizi tam bir saçmalık olarak görüyorum ama şunu söyleyeyim...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Zaten siz söylediniz...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bakın, siz söylüyorsunuz, Amasya'da, Kayseri'de, Diyarbakır'da, Tekirdağ'da aynı öğretmen adayını... Basit bir şey söylüyorum: Ben 7-8 tane ölçme değerlendirme dersi aldım, size de tavsiye ederim. Şimdi, bakın, şunu tavsiye ederim size...

MURAT EMİR (Ankara) - Ama sizin hiç bilmediğiniz çok belli.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Çok belli.

Diyarbakır... Ya, örnek veriyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – “Mülakat tabii ki subjektif olacak.” diyen birisiyle nasıl konuşacağız?

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Devletin sanatçısı da subjektif olmak durumunda. (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı konuşmalar)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Bakanım, böyle mi olacak ya!

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Suat Bey, hızlı bir şekilde toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ama hızlı bir şekilde anlatıyorum. Kusura bakmayın, hızlı bir şekilde anlatıyorum ama böyle olmaz. Ben gerçekleri söylemeye devam edeceğim.

Sayın Vekilim, ben size bütün saygımla... Sayın Vekilim...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Çok formulu...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Vekilim, kimin ne formu olduğunu kamuoyu takdir eder ama çok basit bir şey söylüyorum. Sizden istihdam ediyorum, mülakatın ne kadar güvenilir bir seçme aracı olduğunu kendi partinize mensup ölçme değerlendirme uzmanlarına sorarsınız. Çok basit bir şey söylüyorum: Bir sınıf öğretmeni alacağız, o sınıf öğretmenine Diyarbakır’da başka bir grup, Kayseri’de başka bir grup, Tekirdağ’da başka bir grup giriyor. Ya, hangi ortak kriterle? Tekirdağ’da giren grup o gün biraz daha iyi hissediyor, gelene 80 veriyor, Kayseri’deki eşiyse kavga etmiş, 70 veriyor; mülakat budur, mülakat subjektif bir değerlendirmedir, aradaki başarıyı ölçemezsiniz, ölçtüğünüz şey ekiplerin başkalaşmasıdır; bunu benim size anlatmak zorunda kalmam yüce Meclis çatısı altında vallahi üzüntü verici. Dolayısıyla, bu mülakat meselesi tam olarak bir sorundur. Aynı zamanda şunu da söylemiyorum, siz Millî Eğitim Bakanlığındaki atamaların neredeyse tamamını belirli bir sendikanın tavsiyeleri üzerine yapıyorsunuz. Onu da bir kenara koyuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim, Suat Bey...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hadi, diyelim, onu da bir kenara koyuyorum. (AK PARTİ milletvekillerinin laf atmaları)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Suat Bey, bir saniye...

(Uğultular)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Efendim, böyle devam edemeyiz ya, olmaz böyle. Ben de mi laf atayım her konuşana? Ya, böyle bir şey olur mu!

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Tam da zurnanın...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ama bakın, böyle bir usul yok.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Yani tamam, şey...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Cemaatlara, tarikatlara geleceğiz daha.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Orkestra falan yapmıyoruz yani Suat Bey’in böyle bir şeye ihtiyacı yok ya. Bir saniye... Benim diyeceğim farklı bir şey.

Şimdi, bakın, buradaki tüm milletvekilleri konuşacak.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Usulü doğru mu buluyorsunuz şu an?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Ya, ben diyorum ki ister arkadaşlarımız, aynı partideki arkadaşlarımız satışsınlar, doğru değil yani.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Değil.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Herkes konuşur, yanlış bulduğu bir şey varsa düzeltir, sonrasında açıklar, bunda bir problem yok ama bakın, şöyle bir şey var: Şimdi teklif ettiniz, dediniz ki: “Parti grup sözcüleri konuşsunlar.”

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Evet.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Şimdi, Şenol Hocam konuştu, sonra Rukiye Hanım konuştu, beşer, onar dakika konuştu; şu anda otuz sekiz dakika oldu sizin.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ama ne yapayım?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Bakın, sizin milletvekilleriniz konuşacak, milletvekilleriniz konuşacak.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yücel Bey, biz sizi sanatçı biliyorduk, içinizden bir canavar çıktı, ne yapalım?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Burada konuşmayacağız nerede konuşacağız anlamıyorum. Sonra “yüce Meclis” diyoruz kendi kendimize yani “yücelik” sıfatını kendimiz veriyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Lütfen, toparlayalım tamam mı? Toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Saygıdeğer Bakanım...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Usul usul değil, diğer arkadaşlar da konuşsunlar, o anlamda...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Saygıdeğer Bakanım, iktidarın, iktidar mensuplarının -bakın, biz birbirimizi hiç aldatmayalım- temel hedefi bizzat Bakanlık tarafından hazırlanmış olan bu kanun teklifinin hızla geçmesidir. Rukiye Hanım eline verilmiş notu okudu ya da kendisinin hazırladığı notu okudu.

RUKİYE TOY (Sivas) - O üslupla konuşmayın.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Özür diliyorum, geri alıyorum, geri alıyorum.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Çok saygısızca bir şey!

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Ne yapsın yani özür diliyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ya, geri alıyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Suat Bey geri aldı, Suat Bey geri aldı, tamam.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Rukiye Hanım, özür dilerim. Siz anında hatasını fark eden ve geri alan bir vekil görmediğiniz için ben diyorum ki özür diliyorum, hakkınıza girdim.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Ya, siz özür dilerken bile kendinizi yücelterek konuşuyorsunuz, ayıp ya!

RUKİYE TOY (Sivas) – Ön yargılarla hüküm kesiyor öyle. (AK PARTİ milletvekillerinin laf atmaları, gürültüler)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Efendim, anladığım kadarıyla iktidara mensup arkadaşlar gerçekleri duymak istemedikleri için konuşmamı istemiyorlar ama konuşacağım.

RUKİYE TOY (Sivas) - Otuz sekiz dakika konuşmuşsunuz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Söylediklerim... Gerekiyorsa... Siz yirmi dakika böldünüz zaten.

MURAT EMİR (Ankara) - Susun, dinleyin, dinlemiyorsunuz.

RUKİYE TOY (Sivas) - Konudan konuya geçiyorsunuz, bir bütünlük de yok.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - O bütünlüğü görmemeniz zaten sorun, sorun sizin bir ekosistem olduğunu ve o ekosistemde yaşanan sorunları görmüyor olmanız, aslı sorun bu zaten. (AK PARTİ milletvekillerinin laf atmaları, gürültüler)

Böyle mi devam edeceğiz? Ben bir döneceğim Rukiye Hanım'la konuşacağım, bir Yücel Bey'le konuşacağım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Suat Bey...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Böyle bir usul var mı?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Ya, bakın...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ben de böyle yaparım her konuşana, sabaha kadar gideriz. Böyle bir usul var mı ya! Hoş mu ama efendim! Hoş mu bu yani!

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Suat Bey, şunu da yapmayın...

RUKİYE TOY (Sivas) - Siz de oturduğunuz yerden konuşuyorsunuz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Rukiye Hanım, bir saniye...

Ama bakın, Suat Bey, şunu yapmayın...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Neyi yapmayayım efendim? Söyleyin, neyi yapmamam gerekiyorsa yapmayayım, onu da öğreneyim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - "Elinize hazır metin verildi." Deyip, Rukiye Hanım'ı töhmet altında bırakıp ondan sonra bir şey söylendiği zaman da...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Ya, üç saniye sonra geri aldım, üç saniye sonra.

NAZİM MAVİŞ (Sinop) - Kendilerine gelince saygın milletvekili, buradaki arkadaşlarımıza gelince eline kâğıt tutuşturulmuş! Böyle bir şey kabul edilebilir mi kardeşim!

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Yani bunu yapmayalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Geri aldı.

RUKİYE TOY (Sivas) - Siz de keşke konudan konuya bu kadar atlamasanız biz de sabırla dinlemeyi biliriz ama bu kadar da bir bütünlük içerisinde konuşmadığınız için tabii...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu otuz sekiz dakikanın sekiz dakikasını Suat Bey konuştu, otuz dakikasını Böhürler konuştu, hocam konuştu. (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Ya, arkadaşlar, tamam.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Böyle olmaz efendim, böyle olmaz; ben bunu kabul etmiyorum, böyle olmaz.

NAZİM MAVİŞ (Sinop) - Biz de bunu kabul etmiyoruz Suat Bey.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Böyle olmaz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Kimse hiçbir milletvekilinin ne konuşacağına karar veremez.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Evet, teşekkür ederim.

RUKİYE TOY (Sivas) - Özrünüz için de teşekkür ederim ayrıca, sağ olun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Rica ederim efendim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Her milletvekili konuşacağını konuşur ama doğru, bağlamında, veriler doğru bir şekilde, bağlamından çıkartmadan ve itham ettiği kişinin de hakkına, hukukuna riayet ederek yani, tamam mı? Buna hassasiyet göstererek şu süreci tamamlamak istiyoruz, hepsi bu. Tekrar bu çerçeve içerisinde diğer CHP’li milletvekili arkadaşlarımızın da konuşacağını göz önüne alarak konuyla ilgili değerlendirmelerinize devam etmenizi istiyoruz.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Efendim, öncelikle şu tespiti yapmak isterim, o da şudur: Benim Sayın Yusuf Tekin gibi bir zaman mefhumum yok. Ben bu Parlamentonun bir milletvekiliyim, bu Komisyonun bir üyesiyim. Konuşulması gereken konular gerekiyorsa bir hafta, gerekiyorsa on beş gün konuşulur; mesele bundan ibarettir, oraya noktayı koyuyorum.

İkinci mesele şudur: Bu kadar bağırarak bir şey yok. Bir şey söylüyorum, anında özür diliyorum.

RUKİYE TOY (Sivas) - Siz bağırıyorsunuz, bir saattir siz bağırıyorsunuz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Devam ediyorum.

Bakın, Rukiye Hanım, sözümü kesmezseniz belki daha kısa sürer. Bakın, gene başladınız, devam edin böyle.

RUKİYE TOY (Sivas) - Başından beri diyorsunuz ki: “Kanunu siz hazırlamadınız, notu siz hazırlamadınız.” Ya, bizim aklımız yok mu?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kanunu siz hazırlamadınız, Bakanınız söylüyor, ben söylemiyorum hanımefendi. Neden gerçekler sizi rahatsız ediyor? Kanunu siz hazırlamadınız hanımefendi. “Kanunu ben hazırladım.” der misiniz? “Kanunu ben hazırladım.” der misiniz?

LATİF SELVİ (Konya) - Niye polemik yaratıyorsunuz?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Rukiye Hanım, “Kanunu ben hazırladım.” der misiniz? Böyle bir usul yok tabii ama olur mu böyle! Ya, şimdi söylediniz, hâlâ laf atıyor. Ya, bana değil...

LATİF SELVİ (Konya) – Sayın Başkanım, arkadaşımız Komisyona hitap etsin.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Evet efendim, laf atmazsanız öyle olur.

LATİF SELVİ (Konya) – Böyle kişileştirerek, polemik üreterek saatleri zayı etmenin bir anlamı yok.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim, aynı fikirdeyim.

LATİF SELVİ (Konya) – O zaman öyle yapalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Aynı fikirdeyim.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Susarsanız yapacak.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkanım, gerçekte...

LATİF SELVİ (Konya) – Zaten şu ana kadar konuşulanın yüzde 50’sini Suat Bey konuştu ya! Hâlâ daha sen neyi söylüyorsun anlamadım. Bakın, Şenol Hanım’ı dinledik...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, on bir dakikadan beri sizi dinliyoruz, on bir dakikadan beri sizi bekliyoruz ya!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Şimdi, Başkanım, siz EĞİTİM-BİR-SEN kökenli olduğunuz için rahatsız olduğunuzun farkındayım.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ya, sizin istediğiniz şekilde mi konuşmak zorundayız? Şenol Hanım’ı dinlediniz, ne oldu, çok mu bir şey öğrendiniz, bir şey mi değiştireceksiniz?

LATİF SELVİ (Konya) – Sizin dayatmanız doğru mu ama yani?

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Dayatma değil, sözcümüz konuşuyor, konuşacak.

LATİF SELVİ (Konya) – Eyvallah, dinliyoruz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – EĞİTİM-BİR-SEN kökenli olduğu için çok rahatsız oluyor Bakanım.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Siz böylesiniz işte, tamam mı? Ona EĞİTİM-BİR-SEN, buna TÜRK EĞİTİM-SEN, falancaya bilmem ne... EĞİTİM-SEN kökenli olmasının sizin için ne...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Nazım Bey, biraz önce siz Ayşe Hanım’ı duymadınız, EĞİTİM-İŞ’in raporunu söyleyince “CHP’nin sendikası” dedi.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bak, burada bütün sendikalar var, kimsenin kökenine falan baktığımız yok.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bence de, aynı fikirdeyim.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bak, kişiselleştiriyorsun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Nazım Bey, kişiselleştiren sizsiniz, gerçekleri duymamak için sırayla gürültü yapıyorsunuz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Ama kişiselleştirirseniz, üslubunuzu bizim şahsımıza hakarete dönüştürürseniz buna tahammül edemeyiz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Şimdi, bakın, söz hakkı bende olmasına rağmen sürekli koro hâlinde biriniz devreye girip konuşuyorsunuz; anladığım kadarıyla çok rahatsız oluyorsunuz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Hakaret etmeseydiniz sizi dinlerdik burada.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Ne hakareti ya!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın vekiller, söz hakkı bende, sürekli konuşuyorsunuz.

RUKİYE TOY (Sivas) – Yarım saatten fazla dinledik...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bak, hâlâ susamıyorsunuz. Sayın Başkan da sizi sürekli uyarıyor, diyor ki: “Konuşmanın devam etmesi lazım ama siz susmuyorsunuz.” Tebrik ederim sizi!

RUKİYE TOY (Sivas) – Sessizce dinlediğimiz zaman da sayın vekilim “Umursamadığınız için sessizce dinlediniz.” dedi.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Şimdi, bakın...

RUKİYE TOY (Sivas) – Konuşunca da diyorsunuz ki...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Rukiye Hanım...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Siz de buraları mı umursuyorsunuz? “Sendika...” dedi, biraz sonra tarikat, cemaat diyecek.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sevgili arkadaşlar...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu koşullarda konuşmak mümkün olmuyor, ben ne yapacağım bilmiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sevgili arkadaşlar, şöyle: Şimdi, herkes meramını anlattı, söz almadan karşılıklı olarak da meramını anlattı, bunu nihayetlendirelim artık.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, kanunun içeriğine gelelim: Genel ekosistem bu. Öğretmenlik Meslek Kanunu... Bir kere, Sayın Bakanın böylesi önemli, milyonları ilgilendiren bir kanun teklifi tartışılırken buraya gelip dinlememesi hicap vericidir; bunu net olarak söylüyorum. Bu kadar önemli bir kanun konuşulurken gelmemesi hicap vericidir.

Basit bir şey söyleyeyim: İki yıl önce bir kanun geldi, adı Öğretmenlik Meslek Kanunu; iki yıl sonra bir kanun geldi, Öğretmenlik Mesleği Kanunu; adını bile değiştirme ihtiyacı var. Arada bir ara Millî Eğitim Akademisi Kanunu da vardı ama o çok dikkat çekecek diye taslağın içinden çıktı. İki yılda birbirinden bambaşka, farklı yaklaşımlar var. Bakanlık tarafından hazırlanmış olmasını biraz önce anlattım. Bunun Anayasa'ya aykırı olduğunu defalarca söyledik, onu bir daha hatırlatmak istiyorum, maddelere gelince de konuşuruz.

Şimdi, bu kanun teklifi özetle -biraz önce Rukiye Hanım da söyledi- diyor ki: “Öğretmenlik mesleği çok önemli, burada da bir bütünlük içinde ele alınmalıdır.” Şimdi, öğretmen yetiştirme görevi Anayasa'ya göre yükseköğretim kurumlarına verilmiştir sayın vekillerim dolayısıyla bu kanun teklifi o anlamıyla Anayasa'ya aykırıdır. Söylediniz, bizzat söylüyorsunuz, sözcünüz de söyledi “Bir bütünlük içinde olmalıdır.” diyorsunuz, “Sadece 6 bölüm.” diyorsunuz. 77'ye yakın alan var, bunların bir kısmı farklı yerlerden geliyor ama günün sonunda bunlar “öğretmen” Ünvanını taşıyan insanlar, bu insanlar öğretmen, öğretmen adayı pozisyonuna dönüştürülemezler; böyle bir hak ne Yusuf Tekin'e ne bana ne size, kimseye verilemez; diplomasında “öğretmen” yazıyor bu insanların.

Şimdi, bakın, bu bir paradigma değişikliğidir. Böyle bir paradigma değişikliği yapamaz mıyız? Yapabilirsiniz, elhak yapabilirsiniz. Nasıl yaparsınız? Gidersiniz Anayasa'yı değiştirirsiniz, yükseköğretim sistemini değiştirirsiniz, sonra gelirsiniz Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu değiştirirsiniz ya da Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nu değiştirirsiniz. Bakın, bu kanun teklifinin bir tane gelme amacı var, ana amaç şu: “Ben Millî Eğitim Akademisinde güvencesiz bir şekilde bu öğretmenleri çalıştırayım -bir kere ‘Mülakat olmayacak.’ dendi- mülakatla alayım.” Sonra da -disiplin maddelerinde var- işte, efendim “Karşıındakini kaba sözle rencide eden...” falanla -hiçbir tanımı yok, tamamen muğlak-gözünün üzerinde kaşın var diyen ne kadar beğenmediğiniz, kendi stratejinize, ideolojinize uygun bulmadığınız, belki beğendiğiniz yerlerde örgütlenmemiş öğretmen adayı varsa bunları daha memur ünvanı kazanmadan elemek; bütün Millî Eğitim Akademisi güzellemleri bu yüzden yoksa Millî Eğitim Akademisinin olmaması gerektiğini söyleyen yok, üstelik kapatan sizsiniz. Muhalefetin tamamı olarak yıllardır söylüyoruz çünkü çağ değişiyor, geliyor, 1 milyon 154 bin öğretmen varsa o öğretmenlerin -on yıl önce, on beş yıl önce, yirmi yıl önce, yirmi beş yıl önce mezun olmuş öğretmenlerin- bu insanların meslek içi eğitim alması lazım, o yüzden Millî Eğitim Akademisi lazım. Keşke kapatmasaydınız, devam etseydi. Millî Eğitim Akademisi olmasına itiraz eden yok sevgili arkadaşlar, olsun ama Millî Eğitim Akademisi seçme sürecinin bir parçası olamaz, anayasal olarak olamaz çünkü o fakültelere verdiniz o görevi, Anayasa öyle verdi.

Peki, burada başka bir şey söyleyeceğim. Bu eğitim fakülteleriyle ilgili Rukiye Hanım da söyledi “Burada sorunlar var. Neden bunu böyle yapıyorsunuz?” diye. Ya bu eğitim fakültelerinde, YÖK'te Millî Eğitim Bakanlığının 3 temsilcisi yok mu? Eğitim Fakülteleri Dekanlar Konseyi yok mu? YÖK'ün yönetimi sizde değil mi? YÖK'ün yönetimi de sizde, hatırlatayım, yirmi iki yıldır sizde. Eğer eğitim fakültelerinden mezun olan öğrencilerin stajlarını yeterli bulmuyorsanız -ki doksan altı saat değil, daha fazla ama stajlarını yeterli bulmuyorsanız- siz bunlara daha fazla staj uygulayacak bir eğitim modeline fakülteleri neden geçirmiyorsunuz? Muhalefetin orada hiçbir söz hakkı yok. 21 YÖK üyesini bile siz atadınız, 21'ini. Dolayısıyla, bütün eğitim fakültesi dekanlarını siz atıyorsunuz. Anayasa Mahkemesinin

altı yıl sonra iptal ettiği karara göre altı yıldır dekanları bile siz atıyorsunuz, herkesi siz atıyorsunuz, neden eğitim fakültesini değiştirmiyorsunuz, dönüştürmüyorsunuz da “Oradan kötü çıkıyor, ben burada yeni bir eleme yapacağım.” Diyorsunuz?

Başka bir şey söyleyeyim: 97 tane eğitim fakültesi -sayı umuyorum böyledir- 1.400 profesör, 10 bin akademisyen var -9 bin küsur, 9.560 gibi bir şey- bunlar yapamamışlar, bu öğrenciler dört yıl eğitim almış, iki bin yüz, iki bin iki yüz saat ders almışlar, projeler, birtakım etütler, çalışmalarla 3.360 saate yakın eğitim görmüşler, yapılamamış; Yusuf Tekin’in Millî Eğitim Akademisi -yine sizin yönetiminizde olan eğitim fakültelerinde yapılamamış- gelecek, burada on haftalık, on dört haftalık 3 ya da 4 dönemde yapacaktı. Peki, kiminle yapacaktı? Onu da Finlandiya’dan mı transfer etmiş? Kiminle yapacaktı bu Millî Eğitim Akademisini? O Millî Eğitim Akademisini de yine o beğenmediği eğitim fakültelerinden alacak, gene oradan getirecek. Madem öyle yapıyorsa niye eğitim fakültelerinde revizyon yapmıyorsunuz, neden ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirmiyorsunuz? Alın size çok açık bir öneri söylüyoruz, neden bunu yapmıyorsunuz?

Başka bir şey söyleyeyim: Bu arkadaşlarımızı alıyorsunuz, bunlar kim? Bunlar devlet memuru değil -öyle bir şey söz konusu olamaz- bunlar sözleşmeli personel değil, garip bir şey söyleyeyim ki bunlar kursiyer değil. Bunlara 14 bin lira veriyormuşsunuz ki o da çok enteresan, 14.190 lira. Zannedirim Bakanlıktaki arkadaşlar şeyi çok iyi hesaplamışlar “Zam gelecek, 17 bin lira asgari ücreti tuttururuz.” Yani kazara 2-3 bin lira fazla veririz diye o teklif geldiğinde bile asgari ücreti yazmamışlar. Şimdi, peki, tebrik ederim, tam olarak asgari ücrete denk getiriyorsunuz çünkü asgari ücrete de zam yapmayacaksınız, o anlaşılıyor, tam olarak onu getirmişsiniz.

Peki, şunu düşünmüyor musunuz ya, İlhami Vekil biraz önce dedi ki: “Babasınız, anasınız ‘30 yerde bunları yetiştireceğim.’ diyorsunuz.” 14.190 liraya zam geldi, 17 bin lira oldu; Nevşehir’den ayrılacak, Kırşehir’e gidecek ve nerede barınacak, nasıl yaşayacak, nasıl hayatını idame ettirecek? Üç yıl güvencesiz, onu sevmeyen -biraz önce bağıştık ya burada- o sendikalar, bu sendikalar ve kendisi tamamen subjektif koşullarla, üç yılın sonunda istihdam hakkından vazgeçerek elendiğinde ne olacak? Bunlar subjektif işler. 14.190 lirayı, güvencesiz işi bu arkadaşlara layık gördünüz. Çok açık söyleyeyim, Anayasa Mahkemesinden dönecek, net dönecek çünkü bu insanlar... Sonuç itibarıyla -biraz önce Murat Emir söyledi- devlette eğitim hizmetleri asli görevdir, siz bunu ancak devlet memurları aracılığıyla verebilirsiniz. Öğretmenlik ünvanı almış olan insanlara “öğretmen adayı” diyemezsiniz, onlar öğretmendirler. Devlet Memurları Kanunu gereği göreve başladıkları anda adaylık dönemleri vardır, aday öğretmen olurlar yani tekrar söylüyorum, öğretmen adayı olamazlar, aday öğretmen olurlar; bunun da Anayasa Mahkemesinden döneceğini göreceksiniz.

Peki, bunların hepsi yapılmış, hepsi gitmiş. 16-17 sayfa Öğretmenlik Meslek Kanunu içinde öğretmenlik mesleğinin tanım yok. Öğretmenlik Mesleği Kanunu’nda öğretmenliğin meslek tanımı yok, yok burada. 7 sayfa şey var; 4,5 sayfa disiplin var. Bu içerikleri kim verecek, dersleri kim verecek? Sayın Bakan geldi, burada konuştu Plan Bütçede; “Sizin tarikat, cemaat dediğiniz, bizim STK dediğimiz...” Bunlar derslere girecekler mi, kim yapacak? Kanunda hiç böyle bir şey görünmüyor; kimin vereceği belli değil, nasıl olacağı belli değil. Bunlar Yusuf Tekin’in dünyasında problem değil çünkü Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’ni de kimin yazdığı belli değil. Bakın, Türkiye, yüz yıllık cumhuriyet, üç bin yıllık bir medeniyet. Burada böyle bir devlet anlayışı var olmadı. 20 milyon insanı etkileyen bu Maarif Modeli’nizi de kimin yazdığı belli değil; kaynakçası belli değil, hangi eğitim modeline referans olduğu belli değil. Dolayısıyla, şimdi bize diyorsunuz ki: “Bir eğitim akademisi getireceğiz, bunları yönetmelikle düzenleyeceğiz.” 13 tane yönetmelik; düşünün, 39 madde geliyor, 39 maddede bunları konuşmayacağız, 13 tane yönetmelik...

Rukiye Hanım dedi ki: “Öğretmenlik mesleği tüm yönleriyle ele alınmalı.” Peki, sizin getirdiğiniz kanun öyle mi? Bu kanun içerisinde hüküm bulmayan bir yığın kanun var. Şöyle bir kanun yapma tekniğiyle yapmak gerekiyordu eğer bu Öğretmenlik Meslek Kanunu olacaksa: Diğer kanunların tamamında yer alan kanunları araştırıyordunuz, onları mülga hâline getirecektiniz ve buraya koyacaktınız. Siz neyi mülga ettiniz? Bakan kusura bakmasın, bir önceki Bakan döneminde gelen yasayı mülga ettiniz, başka hiçbir şeyi mülga etmediniz. Daha da fazla bunun üzerinde de konuşmak istemiyorum, asıl sorun da budur. Biraz önce oradaki açıklamalara da yansımış olan da budur, asıl hikâye de budur. Dolayısıyla, siz bir öğretmenlik meslek kanunu da hazırlamadınız, hazırlamış olsanız yaptığımız diğer eleştirilerle size canımız feda.

Peki, teklifte ne yok? Öğretmenlerin sorunları yok. Mesela, benim Sayın Bakanla en anlaşılmadığım konulardan birini söyleyeyim: Şimdi, sizin bu teklifinizle bu ünvanları verdiğiniz insanlar, 7 farklı insan aynı öğretmen odasında duruyor, 7 farklı insan; aday öğretmen, öğretmen, uzman öğretmen, başöğretmen, sözleşmeli öğretmen, ücretli öğretmen. Ben eminim yakında 2 kategori daha bulursunuz. Peki, hepsi ne yapıyor? Sizin verdiğiniz müfredatın, eğitim programının ve ders kitaplarının aynısını uyguluyor. Biz hepimiz 7 farklı statüdeyiz, 7’imiz de aynı matematik programını uyguluyoruz. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir şey olamaz. Eğer ünvanlar verilirken farklılaşma olmayacaksa o ünvanlara gerek yoktur, onların maaşlarına, özlük haklarına yansıtabilirsiniz. Aramızda tartışacağımız nokta budur ama günün sonunda bu, iç barışı, eğitim barışını, eşit işe eşit ücret ilkesini reddeden bir iştir.

Burada öğretmenlerin hakları, ödevleri, sorumlulukları var. İktidar partisi milletvekillerine rica ediyorum, hangi hakları tanımlamışsınız? Ödevleri tanımlamışsınız, sorumlulukları tanımlamışsınız; adamları bir falakaya yatırmadığınız kalmış; 4,5 sayfa disiplin hükmü var; bağlamında konuşmuyor muyum? 4,5 sayfa. Peki, hangi haklarını tanımlamışsınız? Öğretmenlerin herhangi bir hakkı tanımlanmış mı orada? Mesela, öğretmenlerin kendi içeriklerini oluşturmak konusunda akademik bir özgürlükleri var mı? Orada konuştuklarında bir tür kürsü masuniyetleri var mı Anayasa ve kurallar çerçevesinde? Bunların hiçbirini tanımlanmamış. İş sağlığı, güvenliğiyle ilgili konular var mı? Bunların hiçbirini tanımlanmamış. Söylemeyelim mi bunları? Ödevler, sorumluluklar var ama haklar yok Allah’a şükür. Son derece otoriter, yer yer faşizan, sadece dışarıya atmaya yönelik. Madde 34 konuşuldu, söylendi, 2 kişinin kendi arasında husumet varsa bir diğerinin hayatını etkileyebilecek bir kanun teklifi getiriyorsunuz çünkü bu kanun teklifini getiren Bakanın -sizleri tenzih ediyorum, sizlerin öyle olmadığını inanıyorum ama- bir tane derdi var; “Bu Milli Eğitimin içerisinde benimle aynı fikirde olmayan yüz binlerce öğretmen var, ben bunlarla yavaş yavaş hepsinden kurtulayım, yenisini de almayayım, mümkünse hiç kimse oradan aşağıya girmesin.” diyor.

Şimdi, günün sonunda şöyle bir gerçeğe karşı karşıyayız: Bu kanun teklifinin içerisinde eğitimin diğer bileşenleri yok. Örneğin, hizmet sınıfındakiler yok, ekosistem ya bu, büyük bir ekosistem, bunların hiçbirisi yok. Ya, elimizde UNESCO’nun Öğretmenlerin Statüsü Tavsiyesi var, oradan hiçbir şekilde yararlanılan bir doküman yok. Kırsal ya da uzaktaki bölgelerde görev yapan öğretmenlerin ihtiyaçlarıyla ilgili özel bir durum yok. Eğitim ortamlarının niteliğiyle, ders materyallerin niteliğiyle ilgili hiçbir şey yok. Peki, ne var? Söyleyelim: Proje okulları var. Allah aşkına, elinizi vicdanınıza koyarak bana söyleyin, hangi insan evladı 2 bin okulun tüm müdürlerini ve öğretmenini atayabilir? Nasıl bir siyasal hırstır ki bu “Ben hepsini atarım.” Ben de iddiayla söylüyorum, hodri de meydan diyorum Yusuf Tekin’e; bu atamaları yaptığı zaman ben yanında oturacağım, laf da atmayacağım, ses çıkarmayacağım. Milli Eğitim Bakanı 100 bine yakın öğretmeni atamaya kalksa, kendi imzalamaya kalksa yorulur insan, yorulur, atayamaz.

Bu “proje okullar” dediğiniz okulların tekniği gereği en iyi okullar olması lazım, en iyi öğretmenlerin seçilmesi lazım. Var mı öyle bir kriter? Neye göre seçilecekler? Hiçbir şey yok. Yasamanın yetkisi devredilemez. Sonuç itibarıyla, proje okullarla ilgili durum ortada değil mi? Söylemeyelim mi bunu? O yetkilerin tamamını Bakana veriyorsunuz. Onların tamamı da... “Zarif ol, terbiyeli ol, böyle yapma.” Ben çok net söylüyorum, hiçbir Bakan, ne siz ne ben ne Cumhurbaşkanı ne Bakanlar 100 bin kişiyi eleyerek atayamayız ya, böyle bir şey mümkün değil.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Bunları daha önce söylediniz ama.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, bu kanunun geneliyle ilgili konuşuyorum müsaade ederseniz. Dolayısıyla, bu önemli; o başka bir konuydu, bu başka bir konu. Siz istediğiniz zaman gidebilirsiniz.

MURAT EMİR (Ankara) – Hakkınız yok.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Böyle olmaz yani.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Kaç dakika oldu...

MURAT EMİR (Ankara) – Çıkın dışarı, zor geliyorsa çıkın dışarı.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Yücel Bey, rica ederim, yapmayın bunu ya.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın vekillerim, bakın....

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ya bunu yapmayın, ne kazanıyorsunuz anlamıyorum ben burada.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bakın, yine aynı şeyi tekrarlıyoruz. Eğer süreyle ilgili sıkıntısı varsa önerge verir, usulle ilgili...

MURAT EMİR (Ankara) – Veremez.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Verir.

MURAT EMİR (Ankara) – Veremez efendim. O Komisyonunda...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İşleyişle ilgili verir.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bu çözüm müdür efendim? Bu çözüm müdür?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yoksa “Uzun konuştu, kısa konuştu.” diye bir şey demeyiz yani.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sürekli bir laf atma Yücel Bey, sorun nedir? Yapmayın böyle Yücel Bey. Sen de bir saat konuş, ben dinlerim seni ya.

MURAT EMİR (Ankara) – Bu Komisyonu çalıştırmak üzere buradayız. Zor gelen varsa çıkar, hava alır gelir.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Vekilim, Başkanınızın insicamını bozuyorsunuz. Milletvekilliği milletin muhalefetine sabrı gerektirir. Burada milletin sorunlarını tartışıyoruz, Başkanınızın insicamını bozuyorsunuz. Eğitim sisteminin yirmi iki yıllık birikmiş sorunlarını tartışıyoruz, lütfen müdahale etmeyin hatibimize.

MURAT EMİR (Ankara) – Yapmayın böyle Sayın Başkan, gereğini yapın.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Yücel Bey, ben sizinle uzun uzun başka bir şey konuşacağım sonra.

Şimdi asıl sorun şu: Yücel Bey çok haklı. Neden çok haklı biliyor musunuz? Çünkü bir emme basma tulum gibi, Parlamente'ye gelen bütün kanunlara...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Hayır...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Müsaade edin efendim, ben sizi çok haklı buluyorum.

Efendim, bugüne kadar, son yirmi yılda Parlamentoda muhalefetin önerdiği 1 tane yasa teklifi kabul edilmedi, iktidarınkilerden de 2 tane reddettiniz, onu da “Biz destek veriyoruz.” diye yanlışlıkla reddettiniz. Dolayısıyla, çok haklı Yücel Bey.

LATİF SELVİ (Konya) – Suat Bey, emme basma tulumba ne demek?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Şunu söyleyeceğim efendim.

LATİF SELVİ (Konya) – Türkçe biliyorsunuz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Tabii, tabii, söyleyeceğim efendim.

Yücel Bey haklı, diyor ki: “Bizim parlamenter faaliyet pratiğimizde bir teklif gelir, eller kaldırılır, eller indirilir; siz muhalefetsiniz, biraz bir şeyler söyleyin, çok da üzerinde konuşmayalım.” Yani böyle emme basma tulumba gibi geçsin, geçsin; geçsin, geçsin; bunu söylüyorum efendim. Bu parlamenter faaliyet değildir hatta ben size bir şey söyleyeyim, o örneği veremeyeceğim o yüzden, noterlik faaliyeti de değildir çünkü bir notere bir şeyi onaylatmaya gittiğiniz zaman “O, Anayasa’ya uygun mudur, yasalara uygun mudur?” diye bakar. İçinde bulunduğu Parlamentoya -şimdi çok net bir siyasi eleştiri olarak söylüyorum- muhalefetin her dediğini reddeden, hiçbir tartışmayı duymayan, hiçbir kanun maddesini değiştirmek üzere koşullanmış olarak gelmiş ve her söylediğimizi bağlamından kopuk eleştiriler olarak görme alışkanlığını yirmi iki yılda edindiniz. İlk geldiğinizde böyle değildiniz, ilk geldiğinizde Irak tezkeresini falan reddetmiştiniz yani içinde farklı düşüncelere saygılar vardı. Şimdi öyle değil, hiçbir yasa teklifini kabul etmiyorsunuz, araştırma önergesini kabul etmiyorsunuz, hatta Özlem Hanım üç-dört hafta önce polislerle ilgili verdiğimiz araştırma önergesinde çıktı, dedi ki: “Ya, racona ters, istiyorsanız biz getiririz.” Şimdi, bunlar benim laflarım değil, sizin laflarınız.

Özetle söyleyeceğim şey şu: 20 milyon öğrenci, 1 milyon 154 bin öğretmen ve burada binlerce sorun var; yoksulluk var, baskılar var, şiddet var, bin tane sorun var burada; siz yok zannedebilirsiniz ama var. Bunların değişmesi için kapsamlı, Anayasa’ya uygun, Devlet Memurları Kanunu’na uygun bir değişiklik yapılması lazım. Kusura bakmayın, biz bu kanunu sizin süratle geçirme telaşınız nedeniyle geçiremeyiz. Üç ay önce getirseydiniz bu kadar zaman sınırı olmazdı belki üzerinizde. Dolayısıyla, bizim bunu boyutlarıyla konuşmamız gerekiyor. Maddelere geçtiğimizde de konuşacağız. Her biriyle ilgili detaylı olarak konuşmamız gereken şeyler var ama şunu gerçekten söylemek isterim: Tıpkı altı yıl önce rektör atamalarını Cumhurbaşkanıya bağladığımızdaki gibi -hepsi reddedildi- aynı şekilde bir önceki yasada olduğu gibi bunu yapmayın; bu kamunun kaynaklarına yazık, kamunun güvenilirliğine, güçlenmesine yazık, bunu yapmayın. Sizden rica ediyoruz, bu kanunun derhâl düzeltilmesi lazım.

Özetle tekrar söylüyorum: Millî Eğitim Akademisi doğru bir uygulamadır ama seçme sisteminin bir parçası olmamalıdır ve hâlihazırda Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğünün yetkileri vardır, Millî Eğitim Akademisi diye bir yere ayırabilirsiniz, yapabilirsiniz, onu tekrar kurabilirsiniz ama bu işlerin bütün amacı sadece istemediği öğretmenleri seçmemek olmamalıdır. Bu kanun bunun için yol vermektedir, tek istediği budur, buna izin vermemenizi hepinizden istirham ediyoruz.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ediyoruz kıymetli vekilimize.

Şu anda DEM PARTİ’den Kezban Konukçu Vekilimiz konuşacaklar.

Buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, eğitim politikalarını konuşurken bazen bir ucundan tartışıyoruz, bütünü görmediğimizde sanki bir tarafı düzelirse her şey düzelecekmiş gibi görünüyor ancak meseleye bütünsel baktığımızda çok ciddi sorunların, aslında eğitimde özelleştirme politikalarının adım adım uygulanmasıyla karşımıza çıktığını görüyoruz. Aynı zamanda, eğitimde özelleştirme politikaları sadece bu iktidarla başlayan bir mesele değil, uzun zamandır karşımızda olan bir mesele. Ancak, bu iktidarın -hani böyle Allah'ın lütfü falan diyorlar ya arada- Allah'ın bir lütfü gibi olanağını bulduğu her noktada kamu alanındaki özelleştirmeleri karşımıza çıkardığını görüyoruz, hızlandırdığını görüyoruz çok büyük bir hevesle. Aynı zamanda şunu da görüyoruz bu iktidar sürecinde: Kendi istedikleri gibi bir toplumu yaratma adına neredeyse bir toplum mühendisliği yaparak eğitim politikalarından pek çok başka politikalara kadar ama başta eğitim politikalarında bir toplumun yeniden şekillendirilmesi uygulamalarının şu an biz Öğretmenlik Meslek Kanunu boyutuyla karşı karşıyayız. Ancak, biz bir özelleştirme eleştirisi yapmadan, buna dair sözümüzü söylemeden ne öğretmenlerin yaşadığı sorunları ne öğrencilerin ne de ebeveynlerin, vatandaşların, anne-babaların yaşadığı sorunları tam olarak algılayamayız.

Şimdi, bakın, “Öğretmenlik Meslek Kanunu” deniyor ancak çok ciddi oranda özelleştirmeye karşı karşıya olduğumuz bir noktada, özel okulların sayısının arttığı, özel sektörde çalışan öğretmenlerin, eğitimcilerin sayısının arttığı bir koşulda özel sektörde çalışan öğretmenleri hiçbir şekilde kapsamayan bir meslek kanunuyla karşı karşıyayız. Şimdi, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası uzun zamandır hemen burnumuzun dibinde, Çankaya Kapısı'na yakın parkta nöbet tutuyorlar ve taleplerini uzun zamandır dile getiriyorlar. En baştaki talepleri 2014 yılında kaldırılan taban maaş uygulamasıdır. Taban maaş uygulamasının bu kanun teklifinde olmamasını çok büyük bir eksiklik olarak düşünüyoruz ve derhâl taban maaş uygulaması bu kanun teklifine tekrar getirilmelidir. Şimdi, biz parti olarak kesinlikle şunu da söylemek isteriz: Kamu alanında, özellikle eğitim gibi, sağlık gibi direkt insanların geleceğini belirleyen, sağlığını belirleyen konularda özelleştirmenin karşısındayız.

Yani burada şu tartışmayı yapmayı da doğru bulmuyoruz: Senin çocuğun özel okulda mı, değil mi falan çok spesifik, kişiselleştirilmiş tartışmalar hiçbir vatandaşın, halkın sorununu çözen tartışmalar değildir. Devlet okullarının durumunu tartışıyoruz, işte yirmi yıl boyunca eğitim emekçiliği yapmış, öğretmenlik yapmış biri olarak müstahdem var mıydı, yok muydu? Arkadaşlar, bu, süreç boyunca, uzun zamandır, yirmi yılda hızlandı ancak öncesinde başlayan eğitimdeki özelleştirmeleri görüyoruz. Niye devlet okullarına bütçe aktarılmıyor? Yani birileri... Şimdi, sadece, şöyle kavradığımızda, iktidar yapmıyor. Evet, iktidar yapmıyor -bir mantığı var, onu birazdan anlatacağım- ancak bu özelleştirme politikalarına bütün muhalefet partilerinin karşı durması lazım çünkü “özelleştirme” demek, vatandaştan alıyorsun vergisini, bir kasada biriktiriyorsun, “Kamu hizmeti vereceğim sana.” diye bunu yapıyorsun. Hani bir espri vardı ya biz küçükken; yol, su, elektrik olarak dönecek, okul olarak dönecek diye. Bu toplanan vergilerin nereye gittiğini sorduğumuzda -ki bunları soranlardan biri olarak KHK'yle ihraç edilen bir öğretmenim ben- ya da “Veliden para topla.” diye dayatıldığında buna karşı çıktığımızda soruşturmalar geçirip ihraç edilen insanlardan biriyim ben de. Meselenin kendisine bütünsel olarak bakmadığımızda çocuğun orada mıydı, burada mıydı tartışmasını buranın seviyesine uygun bulmuyorum. Yani Millet Meclisinde milletin sorunlarını, halkın sorunlarını çözmemiz gerekirken kimin çocuğunun nerede okuduğunu çok da umursamıyoruz. Bizim halkın çocukları nerede, nasıl yaşıyor, yaşayabiliyor mu, bunu en başta önemsememiz lazım. Özelleştirme politikalarını masaya yatırmadan meseleyi algılayamayız.

Bu meslek kanununda kesinlikle özel sektör öğretmenlerinin taban maaş hakkı yer almalıdır, bunun bir kez daha altını çizmek istiyorum. Sendikadan arkadaşlarımız da burada kendi görüşlerini de mutlaka dile getireceklerdir. Bu konuyu ele almadan meseleyi tam kavrayamayız.

Şimdi, gelelim devlet okullarına yani bu kavramların kendisini bazen gerçekten sorgulamamız gerekiyor. Yani, zaten okul dediğimiz şey, eğitim dediğimiz şey bir kamu hizmeti olarak sunulmalı. Bu birkaç gerekçeyle böyle olmalı. Birincisi, vatandaş vergisini veriyor, hizmet olarak karşılığını almak ister. İkincisi, şimdi, bir “özel okul” kavramı ortaya çıktığında statüler, hem öğrenciler arası statü farklılıkları, öğretmenler arası statü farklılıkları alınan eğitimin kalitesinin ölçülmesini, nereye kadar ölçülebileceği... Aynı zamanda her gelen iktidarın kafasına göre, kendi siyasal anlayışına göre -onu birazdan göreceğiz, zaten anlatmaya çalışacağım- kendi istediği bir toplumu, kendi mantığına uygun, ideolojisine uygun bir toplum modelini hayata geçirme yaklaşımlarının topyekûn karşısında olduğumuzu söylemek isterim. Bu iktidar boyunca gördüğümüz en önemli şeyler; çok önemli bunlar, mutlaka altını çizmemiz gerekiyor. Kendi istediği gibi bir nesil yaratmak için, kendi ifadeleriyle dindar ve kindar bir nesil yaratmak için ÇEDES Projesi’nden MESEM Projesi’ne, Maarif Modeli’ne kadar eğitimin ne hâle geldiğini görüyoruz. Kimsenin, ben özellikle çalıştığım yirmi yıl boyunca gerçek anlamda vatandaşın sorununu, vatandaş geleceğe hazırlayan, insanları üretim sürecine hazırlayan, üretim sürecinin bir parçası olarak kendisinin ifade kanallarını açan ve bunun için de planlamalar yapan.... Bu planlamalarda deniyor ki: “Öğretmen okullarından, fakültelerden fazla mezun oluyor, biz bunları atayamıyoruz.” Öyle şey yok, ona göre plan yapacaksınız, planlama diye bir şey var. Bakacaksınız, toplumda ne kadar öğretmene ihtiyaç var, eğitim fakültelerinde kaç tane kontenjan var, karşılıyor mu karşılamıyor mu? Bütün bunlar planlanabilir, çok basit bunlar. Artık işte “yapay zekâ” falan deniyor ama gerçekten insan inanmıyor bu karşısına çıkan şeylere. Bunların hepsi planlanabilir, bilinçli olarak planlanmıyor çünkü isteniyor ki istedikleri gibi bir toplum olsun, kademeli olsun. Aynı mesleği yaptığım arkadaşlarımla öğretmenler odasına girdiğimde ücretli olarak çalışan arkadaşımın bizim, aldığımız maaşın neredeyse dörtte 1’ini aldığını gördüğümüzde... Düşünün aynı sınıfa giriyor, aynı öğrenci kahrını çekiyor, aynı derste anlatıyor... Bu akıl alır gibi değil, hiçbir mantık bunu açıklayamaz, hiçbir şey bunu açıklayamaz. Aynı okulları bitirmişiz, aynı fakülteleri bitirmişiz, formasyonumuzu almışız. Sonra ne olmuş? Efendim, atanmadı, git özel dershanede çalış. Şimdi, bu meslek kanunu teklifi hazırlanırken özel okul ve dersane patronlarıyla kim bilir kaç kere görüşüldü, sayısını bilmiyoruz ama sendikalarla hakikaten bir fotoğraf vermek için görüşüldü ve hiçbir şekilde önerilerinin de yansıdığını görmüyoruz biz zaten buraya. Yani patron yanlısı bir kanun teklifiyle karşı karşıya olduğumuzun bir kere daha altını çizmek istiyorum.

Peki, neydi bu toplum mühendisliği? Şimdi, dindar ve kindar bir nesil olsun ama ne olsun? Ucuz iş gücü olsun. Ucuz iş gücü olabilmesi için de fazla sorgulamasın, biz ÇEDES’ler diyelim. Bu ÇEDES Projeleriyle, tamamen, eğitimin büyük oranda dinselleştirildiği, sorgulamayan, itaat eden bir nesil yetiştirelim, buna da ÇEDES diyelim, güzel güzel isimler, Çevreme Duyarlıyım falan gibi isimler koyalım; işin içini bilen hiç kimse bunlara aldanmıyor. Sonra yanı sıra MESEM’leri açalım. MESEM’lerde de emekçilerin çocukları mecbur kalsın -özel okula gönderemiyor ya çocuğunu- MESEM’lere yollasın. Sayılara bakın sayın milletvekilleri, sayılara bakın; o MESEM’lerde çocuklar ölüyorlar, hiçbir tedbir alınmadığı için çocuklar hayatlarını kaybediyorlar, bizim sorumluluğumuzda. Bizim sorumluluğumuzda olan insanların çocuklarının ölümüne bu kadar göz yumma gerçekten anlaşılır gibi değil ancak bu bir modelin bir parçası. Dindar olsun, kindar olsun, geleceği sorgulamasın ki itaat etsin, asgari ücretle çalışmaya itaat etsin, açlık sınırının altında yaşamaya ses çıkarmasın, zaten asgari ücrete zam yapılmayacak deniyor, emekliler de zaten 10 bin lirayla yaşasın. Şimdi, yeni bir zam oranı açıklandı, gerçekten inanılır gibi değil.

Bütün bunun içinde bir de Maarif Modeli diye bir şey çıktı. Maarif Modeli hazırlanırken kimden görüş aldınız? Pat diye önümüze çıktı, on gün askıda kaldı, hop bakalım, bakmayalım derken biz zaten incelemeye fırsat bulamadan hop bu yeni müfredat geçirildi. Şimdi, bu yeni müfredata baktığımızda

tamamen bu, az önce söylediğimiz toplum mühendisliği meselesinin bir bütünleyicisi olarak karşımıza çıkıyor. Bir KHK'ler ortamı yarattınız, KHK'ler rejimi yarattınız, "Allah'ın lütfü." dediniz 15 Temmuz darbe girişimine, oradan hiç alakası olmayan birilerini işten attınız bizler gibi. Sonra arkasından dediniz ki: Öyle olmadı, hadi öğretmenleri... Öğretmenlikle ilgili kısmını söyleyeyim: Önceden biz bir yıl staj yapıyorduk, işte bizim bir yıllık staj dönemimiz vardı memur olarak atandığımızda, sonra öğretmen oluyorduk hatta ben stajyer öğretmenken vallahi sendikaya da üye olmuştum, kimse de bir şey diyememişti, o kadar da güvenceli çalışıyorduk. Şimdi, işte o güvenceli çalışma ortamını tamamen ortadan kaldırmak için bu KHK'ler rejiminde kamu hizmetleri özelleşsin, kamuda çalışan doktoru, öğretmeni güvenceli çalışmasın artık, taşeron sistem tamamen hayata buralarda da geçirilsin diye böyle bir uygulamayla karşı karşıyayız biz. Bunu kesinlikle mantıklı ve doğru bulmadığımızı ifade etmek isterim.

Maarif Modeli'yle ilgili de birkaç bir şey fırsat bulmuşken gerçekten söylemek isterim. Maarif Modeli'ne baktığımızda, birincisi, çok cinsiyetçi yaklaşımlar var. Şimdi, onunla ilgili de hazır buradayken söylemek isterim. Eğitim emekçileri bilirsiniz, öğretmenler büyük oranda kadınlardan oluşur ama bakın, şurada kaç tane kadın vekil var? Gerçekten ben bunu düşünmek gerektiğini düşünüyorum. Yani kadın olan, kadın vekillerin daha çok söz alması gerektiğini, bu alanda uzman olan kadın vekillerin mutlaka olduğunu düşünüyorum. Bu cinsiyetçi politikalarda Maarif Modeli'nde örneğin diyor ki: İşte, ailenin reisi babadır, devlet ile onun arasında bağlantıyı kuruyor -oradan devam ediyor- gibi pek çok nokta var. İşte, efendim, toplumda bazı bozulmalar olmuş, boşanmadan dolayı olmuş, şundan dolayı olmuş yani kadınların... Şimdi, dokuzuncu yargı paketi de geliyor nafaka hakkına falan saldırın. Kadınların konumunu tamamen tekrar ikincilleştirmeye dönük, kadın mücadelesinin kazanımlarını ortadan kaldırmaya dönük bu yaklaşımları da kesinlikle kabul etmediğimizi ifade etmek isterim.

Aynı zamanda, bu Maarif Modeli'nde tekçi bir yaklaşım var ama sadece burada yok, cumhuriyet kurulduğundan bu tarafa bu tekçi yaklaşımla biz karşı karşıyayız; tek millet, tek devlet, tek din, tek mezhep yaklaşımıyla karşı karşıyayız. Bu, eğitim politikalarıyla devam ettiriliyor; bunun da kesinlikle karşındayız. Ana dilde eğitim hakkını savunduğumuzu tekrar burada ifade etmek isterim. İşte, seçmeli ders konuldu Kürtçe olarak, bir bakıyoruz atanan öğretmenlerin sayısına, örneğin -rakamlar yanlış olabilir, tamamen oransal anlamda söylüyorum- 400 küsur din kültürü öğretmeni atanmışken 4-5 Kürtçe öğretmeni atanıyor. Ben Kürt illerine gidiyorum, orada da insanlarla konuşuyorum, gençlerle sohbet ediyorum, seçmeli ders olarak Kürtçeyi istediklerini ama öğretmen yokluğunda bu derslerin açılmadığını söylüyorlar bize. Bunu da dikkatinize mutlaka sunmak istiyorum.

Şimdi, bakın, kanuna gelip baktığımızda, az sonra... Ben aslında şöyle isterdim: Biz az konuşalım, sendikalar çok konuşsun, beşer dakika konuşacakmış arkadaşlarımız. Keşke onlar yarım saat, bir saat konuşsa da ben beş dakika konuşmaya razıydım gerçekten ama öyle olmadığı için onların talepleri de elimizde, belki eksik kalır, beş dakikada tamamlayamazlar diye birkaç noktaya mutlaka değinmek istiyorum.

Şimdi, bakın, bu öğretmen akademileri konusunda 20'nci Eğitim Şûrası referans veriliyormuş, 20'nci Eğitim Şûrası'nda şöyle şöyle dendi falan diye. Bakın, o 20'nci Eğitim Şûrası'nda "Okullarda ücretsiz öğle yemeği ve beslenme desteği sağlanmalıdır." denmiş. Neden bu ortadan kaldırıldı? Bunun hesabını neden soramıyoruz? İnsanlar bize soruyorlar bunun hesabını. Biz gezdiğimizde insanların içinde "Benim çocuğum aç..." Ben öğretmenlik yaptığımda sınıfımızda olurdu, evet, çocuklarımız olurdu beslenme getiremeyen, belki 1 kişi 20 kişinin içinde, 30 kişinin içinde, onu da bir şekilde hallederdik ama şu an oranlara bakıyoruz, neredeyse yüzde 20'si, 25'i aç geliyor bu çocukların okullara,

beslenme yapamıyorlar. Bu nasıl bir vicdandır? Bütün kamu olanakları bir yerlere aktarılırken, lüks ve şatafattan tasarruf edilmezken nasıl oluyor da biz çocuklarımızın açlığına böyle göz yumabiliyoruz, bunu kesinlikle aklımız almıyor.

Şimdi, bakın, o şûranın kararlarından bir tanesi de “Sözleşmeli öğretmenlik kaldırılmalı, öğretmen alımlarında kadrolu istihdam esas alınmalı, mülakat uygulaması kaldırılmalı.” denmiş. Tamamen tersi yapılıyor. Ya, bazen insan düşünüyor, o şûralar da mı numaradan, komisyonlar da mı numaradan? Konuşuyoruz konuşuyoruz, bir şey değişmiyor, insanlar bize hesap soruyor, halkın arasına indiğimizde hesap soruyor ve o hesabı biz vermek istiyoruz. O yüzden de buralara geliyoruz, düşüncelerimizi ifade ediyoruz.

Özellikle bir diğer şûra kararı -bu da çok önemli bence- özel öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin devlet okullarında görev yapan öğretmenlerle asgari aynı düzeyde özlük haklarına sahip olmaları yönünde düzenleme yapılmalı yani taban maaş düzenlemesi yapılmalı yaklaşımı var.

Ben sizi gerçekten çok fazla sıkmak, bunaltmak istemiyorum, herkes uzun uzun umarım konuşabilir. Ben bir ricada bulunacağım, sendikalara -ben de EĞİTİM-SEN’de yirmi yıl boyunca üyesi olmuş, orada aktif çalışmış, KHK’yle de sendika üyesi olduğum için aynı zamanda atılmış biri olarak- arkadaşlarımıza onar dakika süre vermenizi rica edeceğim. Gerekirse biz az konuşalım, maddeler üzerinde hakkımız olan beş dakikalarımızı kullanmayalım; arkadaşlarımız en az onar dakika konuşabilirse çok mutlu oluruz.

Teşekkür ediyorum hepinize arkadaşlar.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın vekilimize çok teşekkür ederiz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, özel okullarla ilgili...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Özel okullarla ilgili, bir dakika...

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, şöyle: Çok kritik bir mesele var, ben de bu tartışmalar sırasında atladım ama kayıtlara geçmesi gerekir. Bu kanunun adı Öğretmenlik Meslek Kanunu ve Millî Eğitim Temel Kanunu, ister özel okul olsun -ki 3 katına çıktı özel okul sayısı; 1,6 milyon öğrenci var, 15 bin okul var- ister kamu okulları olsun, bütün öğretmenlerin çalışma yaşamını düzenliyor olması gerekir. Böyle bir meslek kanunu varsa hepsini düzenliyor olması gerekir. Maalesef, devlet şu anda bu kanunda özel sektörde çalışan öğretmenleri öngörmüyor. Bu öğretmenler aslına bakarsanız, dersleri, içerikleri, kitapları, kılık kıyafetleri, davranışları, her şeyiyle devletin mekanizmasına bağlı ama sadece özlük hakları ve maaşları konusunda “Kendi hâlinize... Nasıl yaparsanız kendinizi kurtarın.” diyor. Bu asla kabul edilebilir bir şey değil. Eğer bu “Kamu Öğretmenlik Meslek Kanunu”ysa ona göre düzenleyelim ama eğer bu “Öğretmenlik Meslek Kanunu”ysa ve özel okullarda görev yapan öğretmenlerin tamamı Millî Eğitim Temel Kanunu çerçevesinde ve Millî Eğitim Bakanının direktifleriyle, içerikleriyle, müfredatlarıyla çalışmak durumundalarsa o zaman özlük haklarının da burada kayıt edilmesi gerekir. Bu çok önemli bir eksiklikti, konuşmamda bunu söylemek isterim. Bunu mutlaka telafi etmemiz gerekiyor.

Saygılar sunarım hepinize.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederim.

Şimdi, söz sırası Sayın İlyas Topsakal Hocamızda.

Buyurun.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Teşekkür ederim.

Saygıdeğer milletvekilleri, sevgili meslektaşlarımız; tabii, öğlen 14.00'ten itibaren Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve milletimizin en önemli -belki de her zaman böyle oldu ama- geleceğimizi çizen, geleceğimizi de yönlendirecek, yüzyıllarca sonra bizleri temsil edecek nesilleri yetiştiren bir meselesini tartışıyoruz, önemli. Herkesin de söyleyeceği çok sözü var, bizlerin de var. Sözler de ilginçtir, gerçekten her şey doğru aslında, sadece bakış açısıyla bunlar ölçülebilir. Çünkü eksiklik çok, 24-25 milyon ama toplumun tamamını, 85 milyonu ilgilendiren bir meselenin ağırlık ve odak noktasını bulmak siyasetin işi, hepimizin işi ama bunu bulmak çok zordur. Bunu sosyolojik olarak düşünün, 85 milyonun ortalama noktasını bulmak çok zor. Bunu biliyoruz ama temel meseleleri burada tartışacağız, önümüze de bir meslek kanunuyla ilgili, bir de akademiyle ilgili bir mesele geldi, bunu tartışacağız, aslında, eksikliğimiz ne, bunu göreceğiz. Herkes merak ediyor, herkesin de burada eksikliği ortaya koyması bir erdem aslında çünkü görüyoruz, hepimiz eksik, fazlayı ve ileride neyin yapılacağını, yapılmayacağını görüyoruz.

Ben meseleye her zaman olduğu gibi... Ben programlarda da kendi meslek hayatımda da devlet okullarında okumuş biri olarak özel okul ve devlet okulu meselesinden başlamak isterim. Ben hayatımda her zaman iddia ettim, ben özel okullara karşıyım dedim çünkü eğitimde özel diye bir şey olmaz. Eğitim devletin işidir ve herkes eğitimde eşit hak ve hürriyete sahiptir, cumhuriyetin kuruluş felsefesi de budur ama dünyada bu gerekliliktir. Evet, hepimiz bilim insanıyız ama bunun ölçüleri vardır. Ölçüsü nedir dünyada? En liberal ülkeye bakılır, bu ülke Amerika Birleşik Devletleri'dir -eğer öyle sayarsak- onun da oranı, devlet okullarına oranı yüzde 3,5'tur. Dolayısıyla, bu oranlara bakılır, devletimiz de hükümetlerimiz de oranlara bakacak, devletin yönelimini ona göre planlaması lazım. Tabii, genel şeyleri söylüyoruz, şu an bunun önümüze gelen bir kanunla ilgisi yok.

Bu, şu demektir arkadaşlar: Evet, STK'ler olacak, her türlü STK olur, sadece kanuna uyması yeterlidir, şeffaf olması yeterlidir. O STK'lerin ve özel okulların da kuralları konulur. Nedir? Mesela bu kampüs kuralı veya işte sosyal imkânlar kuralı, öğrencinin ürünün çıkış kuralları gibi... Bu kurallara da uymak lazım. Türkiye'de görüyoruz ki hem millî eğitimin kurallarına uymayan... Mesela, çift dilli okullar var Türkiye'de. Türkiye Cumhuriyeti devletinin bütünlüğüne tehdittir, hangi dil olursa olsun bu fark etmez. Bu İngilizce de olabilir, Fransızca da olabilir, Arapça da olabilir, başka dil de olabilir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel felsefesine uymayan anaokullarının, özel okulların kapatılması gerekir. Bu bir millî sorumluluktur ve milletvekilinin de görevidir ayrıca. Yıllarca bunu söyledik. Ben kayıtlara geçsin diye söylüyorum bunları. Bu, şu demek: Özel okulların çağımızdaki fonksiyonlarına karşı olmak değildir, bunlara kural getirmekle ve kurallara uyulmasıyla ilgilidir bizim bu itirazlarımız. Hiçbirimiz bundan altmış yıl önceki sosyalist devlet felsefesini yaşamıyoruz. Yani liberal de olsanız, sosyal adalete uygun bir devlet felsefesi de getirmek zorundasınız. Yani çocuğunuzu, ailenizi, bireyleri -ister kadın olsun ister erkek- olsun bunları korumak zorundasınız. Dolayısıyla, bu genel felsefeyle ben başlamak istedim sözlerime.

Bu meselenin yeni öğretmenlerin özlük haklarıyla ve mesleki kanunla ilgili işleri elbette önce adalet ve hukuk işi... Maddeler koyarsınız ama hepimiz milletvekiliyiz, bazılarımız hukukçu, hukuktan anlar, anayasa hukukunu da bilir, bunu değerlendirebilir. Ben, genel bir Türk tarihçisiyim yani kendim tarihçi olduğum için hukuki metinlerin nereye evrileceğini bilemiyorum, o kadar tecrübeli de değilim ama burada tartışılan maddelere baktığımızda şöyle de bir avantajımız var: Olabilecek aksaklıkları -hukuken diyorum- en azından burada tartışmalarda göreceğiz ve gönderirken de bunlara dikkat çekeceğiz; bu olumlu bir şey.

İkincisi, akademiyle ilgili mesela, biliyorsunuz, Türkiye’de moda oldu akademiler, her kurum kendi akademisini kuruyor. Bu faydalı da -siz de söylediniz- bir şeydir çünkü çağlara göre sizin standartlarınızı ve çevrenizi geliştirmek ve süslemek için eğitiminizin yapısını değiştirebilirsiniz ama burada bizden çok mutlaka YÖK’ümüz, YÖK Başkanımız, YÖK Başkanlığının ilgili elemanları, akademiyle ilgili ise bu mevzu, önceden kendi aralarında istişare ettiler ve bize bu metni beraberce getirmiş oldular. Ben burada bir vekil olarak YÖK’ün bir itirazını görmediğime göre, YÖK tarafını YÖK tarafına bırakıyorum. Bize gelen şekliyle değerlendirmek zorundayız, öyle değil mi?

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Vekilim, YÖK’e sormuş olamazlar çünkü “Teorik olarak teklif hazırlandı, Meclis çatısı altında hazırlandı.” diyor.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Sayın Vekilim, şimdi bize geldi, hepimiz devletten....

MURAT EMİR (Ankara) – Öyle bir siyasi mekanizma yok efendim.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Bilmiyorum, en azından...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Hocam, bir saniye, oraya bir müdahale edelim. YÖK Başkan Vekilimiz burada, Başkan Vekilimize şahidim, bu süreçlerde aktif olarak yer aldı dolayısıyla...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Resmî görüş alındı mı Sayın Başkan?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Görüşlerini resmî görüşü olarak....

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – YÖK’e resmî sorulmuş mu?(CHP milletvekillerinin laf atmaları)

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Sayın Başkanım, bana müsaade eder misiniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Konumuz YÖK değil.

Buyurun.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Konumuz o değil. Rica ederim, ben hepinizi dinledim. Ben zaten dinlemeyi seviyorum, siz de konuşacaksınız. Hepinizin itirazlarını biz dinleyeceğiz, biz de alacağımızı alacağız, o yüzden ben sayın vekillerime sitemde bulundum. Biz dinleyelim, herkesi dinleyelim, kim olursa olsun, ondan sonra inandıklarımızı da söyleyelim çünkü kayıtlara geçiyor. Yüz yıl sonra bu kayıtlar açılıyor. Bakın, biz, yüz yıl önce -tarihçi olduğumuz için- ne söylenmiş, Atatürk ne söylemiş, onun muarızları ne söylemiş bakıyoruz; dolayısıyla bize de bakacaklar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama pek anlayan yok.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Ya, anlamasınlar, ileride anlayan olacak Sayın Vekilim, şimdi anlamaya gerek yok, her şeyin zamanında anlaşılması gerekiyor.

Şimdi, ben YÖK’ümüzün... Bizim kurumlarımız şöyle çalışır: Kurumlar arasında -biz de kendimiz bürokrat olduğumuz için- bir şeye başladığımız zaman ilgili kurumları toplarız, hepsinden görüş alırız; bu devletimizin geleneğidir. Siz de iktidara veya bir başka arkadaşımız da kurum başına geldiğinde böyle yapacak. Biz varsayıyoruz ki -burada itiraz olmadığına göre varsayıyorum ki ben, bilmiyorum çünkü- demek ki bizim kurumlarımız kendi aralarında çalıştılar, böyle bir ihtiyaca binaen bize bir metin getirdiler. Önemli olan...

MURAT EMİR (Ankara) – Olamaz böyle bir şey...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Çok önemli değil. Tamam, olamazsa sorarsınız efendim.

MURAT EMİR (Ankara) – Ama önemli bir konu bu Sayın Başkan.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Parlamenter sistemde öyleydi ya, Cumhurbaşkanlığı sisteminde öyle bir şey yok. “Milletvekili getirir.” diyor, milletvekili ne bulursa getiriyor işte.

MURAT EMİR (Ankara) – Geçmiş olsun!

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Tamam. Ben devam edeyim mi efendim; lütfen, rica ediyorum.

Şimdi, dolayısıyla akademiyle ilgili bize gelen maddeleri biz tek tek kendi aramızda tartışacağız. Hangisinin verimli, hangisinin verimli olmadığını söylemek de bizim vazifemiz; bu çerçevede bakacağız bütün maddelere. Benim de mesela yaklaşık üç aydır hem vekil olduğum hem de görevde bulunduğum yerlere bu metinle ilgili bir sürü uyarı geldi. Ben başta beş tanesini not ettim ve beş tanesini burada söylemek istiyorum.

Birincisi, mesela bu öğretmenlere yapılan şiddet olaylarının kamu davası olmaması; mutlaka bunun kamu davası olması gerekiyor çünkü öğretmen kendi kendini koruyamıyor. Biz de öğretmen kökenliyiz hepimiz, size bir müdahale olduğu zaman çevresel şartlar veya kendi durumunuz korkutuyor sizi ve o davayı siz savunamıyorsunuz, bu olayın kamuya yansması gerekir; mesela, birincisi bu.

İkincisi, özlük haklarıyla ilgili -genel konuşuyorum- bir sürü şikâyet aldık, demek ki özlük haklarıyla ilgili de biraz daha dikkatli ve hassas olunması gerekiyor. Şimdi, bir de hazırlık aşamasında ücretlerle ilgili, mesela diğer kurumlarda üçte 2 ödeme yapıyormuş. Yarın bir gün -ben uyarmak için söylüyorum- “Siz üçte 1 ödüyorsunuz, diğerleri üçte 2 ödüyor.” diye bir tartışmaya da mahal vermemek için uyumlu hareket etmek lazım.

Üçüncüsü de bu şeyle ilgili, hazırlık eğitiminde gerekçesiz devam etmediğiniz zaman diyor ki: “Üç yıl sonra bir daha aynı eğitimi alırsınız.” Bir gerekçeniz yok ve başlamadınız “Ben gelmiyorum.” dediniz, onun da mesela süresinin... Ben uzmanlarıyla, öğretmen arkadaşlarla -kendimiz de öğretmen olduğumuz için- o sürenin bir yıla indirilmesini mesela... Bir de şube müdürleriyle ilgili vardı ama o biraz da Maliyeyle ilgili, bize çok şikâyet geldi onunla ilgili. Biz burada bütün bu aksaklıkları tartışalım ki yani herkes bizi seyrediyor burada, “Benim hakkımda insanlar ne dedi?” diye bakacaklar. Şimdi, bunlar teknikti, bir de felsefi noktası var bu işin.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Sayın Vekilim “Savunamıyoruz.” dediğiniz şeyde siz ne talep ettiniz?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Şimdi, bizim taleplerimiz gelecek, merak etmeyin. Şimdi, biz önergelerimizi veya ilgili sendika...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Üç yılı bire indir...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Olacak, olacak.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Ötekinde ne dediğinizi avukatlar açısından önemli olduğu için...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Mesela, kamu davasının kesinlikle yapılması gerekir yani metinde...

MURAT EMİR (Ankara) – O zaten yapılız Sayın Vekilim, başka türlü olamaz zaten.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Ama metinde onun mesela yapılması gerekiyor. Biz şimdiden... Hani, açıklıklarımızı anlatmak için söyledim.

Şimdi, tabii, buralar teknikti, bir de felsefi olarak konuşmak lazım. Şimdi, arkadaşlarımızın bazılarının iddiaları insanlara mühendislik yapıldığına dair. Bakın, ben de üniversitede tam otuz yıl hocalık yaptım; felsefe dersi anlattım, dinler tarihi anlattım. Ben tarihçiyim, umumi Türk tarihi anlattım, aklınıza gelen bütün tarih derslerini anlattım. Artık bizim ülkemizde ve dünyada bırakın toplumları dizayn ve yönlendirmeyi, kendi çocuklarınızı bile öyle kolay kolay yönlendiremiyorsunuz. Bu eski klasik lafları, hele hele yüce Meclisimizde konuşmamak lazım. Bunun yerine, çocuklarımızı nasıl paylaşımcı, nasıl birbirini anlayan, öz güvenini geliştirici modelleri geliştirmeye bakmak lazım. Ben, şimdi, Maarif Modeli’ni okudum, baştan aşağı okudum, kendim de eğitimciyim zaten. Maarif

Modeli'nde insanı yönlendirici, insanı insanlıktan çıkaracak bir modele... Ve bu bir sürü model olabilir, siyasal modeller olur veya tarikatların, cemaatlerin dinî ritüelli modelleri olur; bir sürü model var dünyada. Batı Avrupa'da ayrı, Kuzey Avrupa'da, Amerika'da ayrı olabilir yani politik dinî modellemeler olur. Açıkçası, ben baştan aşağı kadar okudum, sadece bir yerde mesela benim itirazım olacak, onları söyleyeceğim. Mesela, benlik konusunda hep çocuğa fazla öz güven vermişler. Orada, mesela, paylaşımı da o benliğin içine sokmak lazım yani biz bunları öneri olarak da söylüyoruz zaten. Dolayısıyla, bence, ideolojik tartışmalardan çok, bu konularda ne katma değer sunarız... Hükûmet olabilir bu, başka kurumlar olabilir, STK'ler olabilir. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti devletinin bu politik ve birbirini yaralayan, siyaseti sahaya çekip birbirini yaralayan olaylardan kaçınması gerekiyor; bu bizim için daha iyi olur diye düşünüyorum.

Dördüncüsü, yine, genel çerçevede, biliyorsunuz, Türkiye Cumhuriyeti devleti, Millî Eğitim Bakanlığı dönem dönem hem şûralarını yapar hem de programlarını yeniler; bu sene de büyük bir program yapıldı, programlarını yeniledi. Benim eşim de programcı, hem matematik programcısı hem profesör. Ben kendim de tarihçiyim, programları baştan aşağı ben de okudum ve takip ettim. Ben kendi şahsi görüşümü söylüyorum, Bakan Bey'e de ilettim. Ana eğitim programlarını beğenmedim ama bu benim kendi özel düşüncem, sebebi şu: Ben gelenekçi muhafazakâr bir insanım, benim çocuğumun kendi milletimin geleneği ve göreneği ne ise bunun üzerine ritüeller yaşama... Mesela ne? Bayramını yaşamasını isterim. Nasıl mesela? Ben, İngiltere'de, Oxford'ta da üç yıl hocalık yaptım. Oradaki çocuk yeni yıla girerken Christmas'ı o kadar güzel kutluyor ki üç ay, belki beş ay Christmas kutluyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biz de millî bayramları yasakladık!

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Şimdi, bir dakika... Ben de kendi çocuğumu geleneğine göre Kurban Bayramı'nı, Cumhuriyet Bayramı'nı, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nı, 19 Mayıs Bayramı'nı, Ramazan bayramını, dinî bayramları, Peygamber Efendimiz'in doğumunu...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – 10 bin lira maaşla kurban da kesilmiyor.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Evet, bakın, ritüel olarak kurbanını... Neden biliyor musunuz? Eleştirdiğim nokta, hepsinde, bilgiden ziyade bir millette ritüel olmazsa o milleti siz bir bütünlük çerçevesinde ve bir davranış biçimi çerçevesinde tutamazsınız, mümkün değil. O yüzden, demek ki Millî Eğitimde bilgiden... Bu çocuklarımızı çalıştırıyoruz, çalıştırıyoruz, sınavlara sokuyoruz, sokuyoruz; ne oluyor yani? Çocuk mutlu mu? Mutlu olacak bir nesil yetiştiriyor musunuz? Mesele budur. Benim genel çerçevede itirazlarım var yoksa buraya bize bir şey geldi...

Bence akademi de gerekli, onun da sebebini söyleyeyim Hocam, neden gerekli? Şimdi, biz 2 tane eğitim veriyoruz -Şenol Hanım gitti, biraz bahsetmişti o- eğitimin biri alan, biri eğitim bilimleri. Eğitim fakülteleri bu işi yapıyor, yalnız eğitim fakültesinde... Benim eşim de eğitim fakültesinde hoca Fen Matematik Bölüm Başkanı, kendisi kurdu Yıldızı. Şimdi, şöyle bilgi vereceğim: Eğitim fakültesindeki çocuk üç yıl, dört yıl alan eğitiminde yeterli seviyeye gelmiyor. Yani bu ne demek? Fen, matematik, fizik, kimya gibi alanlarda çocuğun karşısında -çünkü çocuklar da çok cevval- yeterli taban eğitimine sahip olamıyor. Öbür taraf daha avantajlı yani fen edebiyat fakülteleri var ve edebiyat fakülteleri var bizde, ben de Edebiyat Fakültesi Tarih Bölüm Başkanıydım eskiden, profesörüm. Buradaki alan bilgisi çok iyi olduğu için bu çocuklar hemen altı ayda eğitimde derslerini alıyorlar, eğitim fakültesinin önüne geçiyorlar çünkü çocuk zaten matematik, fizik, kimya dersi alıyor. O beş saat alıyorsa diğeri yirmi saat alıyor, dolayısıyla böyle çok büyük avantajlara sahip oluyorlar. Türkiye'de böyle bir problem vardı, hâlâ da var.

O zaman, bence, YÖK'ün -şimdi, sayın vekilimiz de burada, biz YÖK Başkanıyla da bu sohbeti yaptık ve çalışmaya da başlamıştı ama neticesi gelmedi- bizim meslek alanlarımıza dair büyük bir verisi olmalı. Nedir bu veri? İşte, atıyorum, şu kadar mühendise ihtiyacım var, 2 katını yetiştiririm; şu kadar öğretmene ihtiyacım var, şu kadarını yetiştiririm... Çünkü onu bir ayarlaması lazım ki yarın siyasal ve sosyal problemler olmasın yani yirmi yıldaki problemi hepiniz söylediniz. O zaman böyle bir veriye ihtiyacımız var acilen bizim. Demeli ki Bakanlığa “İşte, ben şu kadar, şu proje...” Sadece bu eğitim için değil, başka başka şeyler için de gerekli.

O zaman, yeni bir şeye başlıyoruz demek ki. Bütün bunları unutalım yani biz yapıcıyız, bir şey yapalım. O zaman, akademiye planlarken bu yanlışlardan arındırılmalı yani akademi planlansın ama akademi planlanırken de bu büyük veri çerçevesinde planlansın ki on yıl sonra aynı meseleyi biz bu Meclise bir daha getirmeyelim. O yüzden, YÖK'e düşen görev de çok önemli. İtirazlarını bilmiyorum, mutlaka onlar kendi aralarında konuşmuşlardır, ben eminim -ben de bürokrat olduğum için- mutlaka konuşmuşlardır. Şimdi, arkadaşım anlatır, buradaki sayın hocamız bize anlatır, öyle herkes istediği kuralı, istediği gibi... Siz de iktidar olacaksınız, biz de hocalık yaptık, rektörlük yaptık, istediğimizi istediğimiz şekilde getiremedik yani Türkiye Cumhuriyeti devletinde böyle umursamazlık yoktur. Bürokratlar açısından söylüyorum, siyasiler belki biraz daha serbest de...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – O eskidendi, devletin çivisi çıktı.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Yok yok, siyasiler biraz serbest.

Şimdi, dolayısıyla, ayrıntıları zaten madde madde görüşeceğiz. Ben o yüzden... Bir de Maarif Modeli'yle ilgili bir şey söyleyeceğim. Sayın Hasan Ali Yücel'i bilirsiniz, Maarif Modeli onun modelidir.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Vallahi, herhâlde bu odada sadece siz biliyorsunuz, başka bilen yok, sayenizde de öğrendik!

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Yok yok, bizim büyüğümüzdür.

Şimdi, Hasan Ali Yücel, biliyorsunuz, millî eğitimimizde hem Doğu klasiklerini hem Batı klasiklerini hem İslam ansiklopedisini hem de Türk tarihini yazan büyüklerimizden birisidir, çok büyük bir entelektüeldir ama o da “Maarif Modeli” der. O yüzden, sakın isimlere takılmayın diye söyledim bunu. (CHP milletvekillerinin laf atmaları)

Şimdi, bizim tarihîmiz... Ya, önemli değil. Bakın, şöyle düşünün: Türkiye Cumhuriyeti devleti 2024'le sınırlı değil, tarihle de başlangıcından itibaren bu devletin kuralları cumhuriyetimizle beraber taçlanıyor yani son yüzyılı böyle, binlerce de yıl gidecek. Biz de o süreçte sadece katkı veren veya katkıyı dinamitleyen insanlar olarak bileceğiz, ben kendimi böyle niteliyorum. Dolayısıyla, burada gelen yanlış bir şey varsa ben de itiraz edeceğim, yanlış ama yani. Çünkü bu gerekli bir şey ama biz burada öğretmenlerimizi koruyacağız, öğretmen olacakları koruyacağız, onların haklarına bir halel getiriyor muyuz zarar getiriyor muyuz, ona bakacağız. Dolayısıyla, bütün Meclisteki milletvekili arkadaşlarımın da böyle baktığını düşünüyorum. Bir şey daha gelmeden, hiçbir şeyi görmeden, hiçbir şeyi okumadan... Maarif'te oldu o ve programlarda oldu.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Buraya hiçbir şeyi görmeden mi geldik, hiçbir şeyi okumadık mı?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Yok, şimdi bakın...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İsmet Bey'e bakınca...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Yok, sadece göz göze geldik ama şunu gördüm: Emin olun, televizyonda programlar tartışıldı. Biliyor musunuz programları yapan kimler? Ben size söylesem ben bildiğim için... ODTÜ, Hacettepe, Yıldız, Boğaziçi. Bütün profesör arkadaşlar ve hiçbirisi de aslında -ben muhafazakâr gelenekçi olduğumu söyledim- muhafazakâr gelenekçi değil ama çıktılar...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Yazsınlar altına isimlerini.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – İşte, ben söyledim Bakan Bey'e, dedim ki: Efendim, çıkın, bunların kim olduğumu yazın; söyledim ben ve ondan sonra, televizyona çıkıp yaptığı şeyi eleştiren insanlar. O yüzden diyorum, bakın, bu işleri siyasi olarak görmüyorum. Millî eğitim siyasal bir alan değil, millî güvenlik meselesi, siyasal bir alan değil; isterseniz de yapamazsınız. Bakın, kendi çocuğumu yapamıyorum ben, benden farklı düşünüyor. Korkmayın, ne kindar ne dindar; siz neyseniz o olacaktır yani sen kindarsan o olacak. Hiç kimse senin söylediğinle dindar veya kindar... Sen dindarsan o dindar olacak, başka türlü olmayacak.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Öyle de olmaz, o da yanlış.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Ya, o senin tercihin ama.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Babası dindar diye çocuk dindar...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Ama o senden rol model alacak, istesen de o olmayacak, rol model alacak; bu kadar basit. Kimse kimseyi öyle kodlayarak, ben şunu yaptım... Çocuklarımız çok farklı, o yüzden ona göre davranmak lazım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İmam hatiplere zorla gidenlerin çoğu deizme geçti.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Ya, şimdi gönderemezsin zorla, isteyerek gider yani hepimizin çocuğu var, o yüzden mevzuyu kapatalım arkadaşlar.

Ben hepinize verimli bir çalışma diliyorum, hem sağlık hem huzur hem güzellik diliyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederiz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hocam, siz tarih profesörüsünüz, benim de 5 tane tarih kitabım var ama endüstri mühendisiyim.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Çok güzel Hocam, ne güzel bir şey.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şimdi, hocama güzellemeler yapıyorsunuz da hocam dedi ki: “Veriyle konuşalım.” Şimdi, siz dediniz ki: “İmam-hatiplilerin çoğu deist oldu.” hangi veriye göre konuşuyorsunuz?

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Diyanet İşleri söylüyor.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır yani hangi veriye göre konuşuyorsunuz? İmam-hatip lisesinde okuyan 1,5 milyon öğrenciyi, ailelerini de töhmet altında bırakan bir cümle kullanıyoruz değil mi?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakanım, o konuyu oturalım, ben size bir bir anlatayım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, sevgili arkadaşlar, bakın...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çocuğun tercihi olmadığı hâlde, oraya gönderilen çocukların daha sonra o okuldan çıktıktan sonra nerelerde, ne şekilde olduğunu beraber tartışalım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bu konu çok tartışma götürür ama bazı kesimler...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İmam-hatip okullarına karşı değiliz, imam-hatip okulları bu ülkenin ihtiyacıdır ama çocuklara okul bırakmayıp oraya yönlendirerek o çocukları imam-hatip... İmam-hatibe kimse karşı değil, Cumhuriyet Halk Partisi açtı imam-hatipleri.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şimdi, bakan, Millî Eğitim Bakanlığının görevi, mevcut eğitim sisteminin içerisindeki öğrencilerin gitmek istedikleri okulda kapasite oluşturmaktır. Millî Eğitim Bakanlığının görevi belli okullara zorla yönlendirmek değildir; Millî Eğitim Bakanlığı da bunu yapmaz zaten.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan, geçen yıl Niğde’de 10 okul kapandı, kapanan okul öğrencileri...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şimdi, yerel zemine, Niğde’ye çektiniz, tamam.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ama benim mahallemde bile öyle.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ben ispatlı konuşuyorum yoksa imam-hatip açılınsın, ben imam-hatibe karşı değilim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bakın, konuyu imam-hatipler, “Oraya öğrenciler götürülüyor.”a getirdiniz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Karşı değilim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Benim söylemek istediğim şey şu; siz diyorsunuz ki: “İmam-hatiplerde okuyan öğrencilerin büyük bir kısmı deist.”

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Büyük değil, imam-hatibe gidip de deist olan çok sayıda öğrenci var diyorum çünkü almak istediği eğitimi alamadığı için...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yani ne? Yani cümlede bir farklılık mı var ya?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Diyanet İşleri de söylüyor; bak, onu da doğru söylüyor.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, insanlarımızla ilgili böyle genellemeleri çok kolay bir şekilde yapmayalım. Ne olur, ne olur, yapmayalım ya.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakanım, imam-hatibe giden çıktığı zaman bir camide imamlık yapabiliyordu, şimdi o eğitimi de vermiyorsunuz ya.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, vardır yani olabilir ama bunu...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O eğitimi de vermiyorsunuz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şimdi, sayın vekilimize teşekkür ediyoruz.

Bu sözcü konuşmalarına devam ediyoruz.

Şimdi Saadet Partisi Samsun Milletvekilimiz Sayın Mehmet Karaman’a sözü veriyorum.

Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Kıymetli Komisyon Başkanı ve milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcıları, değerli kamu yöneticileri, uzmanlar, sivil toplum kuruluşlarımızın kıymetli temsilcileri, çok değerli basın mensupları; sizleri hürmet ve muhabbetle selamlıyorum. Komisyon toplantımıza hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Öncelikle, Öğretmenlik Meslek Kanunu’nu Komisyonumuza getirdiği için emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Sayenizde Komisyon üyelerimizle bir araya gelebildik. Türkiye Büyük Millet Meclisi 28’inci Dönemin ilk resmî Komisyon toplantımızı yapıyoruz. Toplantımızın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Tabii, resimler önümüze dağıtıldı, buradan arkadaşlarımızı tanımaya çalışıyoruz ama Sayın Başkanımız sık sık toplantı yapacağını dün ifade etti, kendisine teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, yasama faaliyetleri veya herhangi bir kanun iktidar-muhalefet ayrımı yapılmaksızın genele sağladığı fayda nispetinde başarılıdır; bu başarı da ancak birlik ve beraberlik içerisinde istişareyle yürütüldüğünde sağlanır. Hepimiz farklı ideoloji ve nazardan dünyaya bakabiliriz. “Ben böyle uygun gördüm, yaptım, oldu.” gibi bir tavır doğru bir yaklaşım değildir. Bizler “Akıl akıldan üstündür.” düsturuyla yetişmiş bir milletiz. Bu yüzden, en başta icra makamı ve iktidar olarak size yönelen tüm seslere kulak kabartmalısınız; bunu yapmadığınız takdirde hiçbir zaman istenilen çalışma ve hizmetler sıhhatli bir şekilde ortaya konamayacaktır.

Malumunuz, 14 Şubat 2022’de yayımlanan 7354 sayılı bir Öğretmenlik Meslek Kanunu vardı ki gerek bütçe görüşmelerinde gerek Genel Kurulda bizler bu kanunun bir meslek kanunu olmaktan çok uzak olduğunu ifade ettik. Nitekim, yürürlük maddeleri hariç 8-9 maddeden oluşan kanunun 5, 6 ve 8’inci maddeleri de Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilince elimizde bir kanuncuk kaldı. Dolayısıyla, kapsamı, hükümleri ve eksikleriyle artık yeni bir öğretmenlik meslek kanunu zorunluluk oldu. Şimdi bu zorunluluğun ne kadar giderilebileceğini hep beraber gözden geçireceğiz.

Kıymetli milletvekilleri, şimdi değerlendirecek olduğumuz bu hazırlık gayet gerekli ama yetersiz. Ülkemizin geleceği olan evlatlarımızın en iyi şekilde yetişmesi, onlara çağın gerektirdiği bilgiyi, donanımı ve deneyimi kazandıracak olan öğretmenlerimize bağlıdır. Bu sebeple, hak ettiği değerin verilmesi gereken öğretmenlerimize özgü bir meslek kanunu acilen çıkarılmalıdır ancak sonradan yamalı bohçaya dönüşmemesi için şimdi bu elimizdeki fırsatı değerlendirip en iyisini, en idealini çıkarmak mecburiyetindeyiz. Gözüken odur ki bu kanunda da birtakım eksiklikler bulunuyor. Şimdi, bizler hep beraber bu yetersizliği nasıl giderebiliriz, bunu düşünmeli ve buna yönelik çalışmalar yapmalıyız. Ancak bakın, milletvekili arkadaşlarım, bu çalışmaların yürütüleceği yer, aziz milletimizin iradelerinin temsil edildiği Gazi Meclisimizdir; yasama çalışmaları Gazi Meclisimizin uhdesindedir.

Kıymetli milletvekilleri, çok yoğun bir süreçten geçiyoruz. Türkiye ve dünya gündemini bir kenara koyuyorum ama eğitim politikaları da çok hızlı değişiyor, ne yetişmek ne adapte olmak mümkün. Mayısta müfredat değişti, müfredat üzerine yetersiz askı süresiyle gelen, tavsiyelerin değerlendirilmesine zaman kalmayan bir süreç yaşadık. “Daha ne olacak? Bu müfredat ne zaman güncellenecek?” demeye kalmadan Öğretmenlik Meslek Kanunu konuşmaya başlandı; maşallah, hızınıza yetişemiyoruz. Anayasa Mahkemesinin verdiği süreye ancak bir gün kala yetiştirebildiniz. Bu kadar hızlı giderken, Allah muhafaza, düşüp yaralanmanızı da istemeyiz. Bu sebeple, daha sakın, daha aklı başında bir süreç izlemenizi, en azından 1 milyondan fazla insanımızı, öğretmenlerimizi ilgilendiren bu kanunda doğru usulleri uygulamanızı temenni ediyoruz.

Tabii, bu gündemler sürerken iki arada bir derede 20 bin öğretmen ataması açıklandı. Biz bu sayının da yetersiz olduğunu, aslında Millî Eğitim Bakanlığımızın da daha fazla öğretmen talebi olduğunu biliyoruz. Konumuz Öğretmenlik Meslek Kanunu olduğu için buna da değinmeden geçmek istemedim.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli dinleyiciler; bakınız, bu yangından mal kaçırma tutumu uygun değil. Olgunlaşmadan, istişare edilmeden “Yaptık, oldu.” kararlarıyla yapılan işlerin neticesinde hepimiz kaybedeceğiz. Biraz sakinleşelim, ani kararlar almayalım, bunlar devlet tavrına yakışan hareketler değil.

Kıymetli milletvekilleri, biz Saadet Partisi olarak tüm çalışmalarımızda merhum liderimiz Profesör Doktor Necmettin Erbakan Hocamızın “hayra motor, şerre fren” düsturuyla hareket etmekteyiz. O yüzden, sadece biz değil, bizim dışımızdaki tüm insanların hayırlı katkılarına destek olmayı kendimize borç biliyoruz ancak bu süreçlerin de doğru yönetilmesi ve gereken zamanın verilmesi gerekiyor. Bakınız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzüğü’nün 37’nci maddesinde, kanun tekliflerinin esas komisyonlara havale gününden itibaren en geç kırk beş gün içerisinde sonuçlandırılması gerektiği

hüküm altına alınmıştır. Sizce bu hüküm neden vardır? Neden on değil de kırk beş gündür? Sadece bir işin son zamanını belirlemek için konmuş bir hüküm olduğunu düşünmüyoruz, aynı zamanda bir kanunla ilgili yürütülen süreçlerin sıhhatli bir şekilde, etraflıca yapılabilmesi için de bu süre önemlidir. Önümüze gelen kanun tekliflerinin komisyonda iyice incelenerek herhangi bir hata, eksik, revizyon varsa tamamlayıp en güzel şekilde hayata geçirilmesini sağlamak için bu süre öngörülmüştür ancak ne yazık ki bugün gelinen noktada İç Tüzük'ün bu öngörüsü tamamen rafa kaldırılmıştır. Sekizinci yargı paketi dışında hemen hemen bütün kanunlar bir gün içerisinde Komisyondan geçirilmiştir; bu da yetmeyip bizim değil milletin talebi olan ve bu talepler doğrultusunda hazırlanan kanunların hiçbir sırası geldiğinde Komisyonda görüşülmemiştir. Bakın, önümüzdeki Öğretmenlik Meslek Kanunu da benzer şekilde hızlıca geçirilmeye çalışılıyor diyorum ama Başkanımız “Konuşmalara sınır getirmeyeceğim.” diyerek bunu biraz rahatlatmış, teşekkür ediyoruz.

TBMM Başkanlığına sunulması, Komisyona havale edilmesi, ilk toplantının belirlenmesi, Genel Kurula gelmesi derken bir hafta içinde bitirmek niyetinde olmayasınız gibi; işte biz bu tutuma karşıyız kıymetli arkadaşlar. Sizler sadece kendi gündemlerinizi yangından mal kaçırmak gibi hayata geçirmeye çalışıyorsunuz ancak milletimizin taleplerine ne yazık ki bazen göz yumuyorsunuz. İşte, biz, bu tutumunuzu milletin yararına olmadığı için milletimiz adına doğru bulmuyor ve sizleri bu noktada biraz ikaz etmek istiyoruz. Yanlış yapıyorsunuz, bizlerle yapacağınız iş birliği ve uyumdan kötülük çıkmaz, aksine vatandaşımız için güzel hizmetlerin ortaya çıkmasını sağlar. Ayrıca, siyasette normalleşmelerin konuşulduğu bugünlerde yapılacak uzlaşmalar normalleşme iddiasının ne kadar iyi niyetli ve gerçekçi olduğunu ispatlayacaktır.

Kıymetli Komisyon üyeleri, az önce ifade ettiğim gibi, biz gerekli olan bu Öğretmenlik Meslek Kanunu'na asla ama asla karşı değiliz. Bakınız, birazdan maddeye geçeceğiz ve beraber incelemeler yapacağız. Mülga olan Öğretmenlik Meslek Kanunu zaten bir meslek kanunu değildi, âdeta uzman ve başöğretmenlik kanunuydu; yetersiz kaldı ve hataları vardı, gerek Anayasa Mahkemesi gerek milletimizin talepleri ve iradesiyle âdeta eriyerek kayboldu.

Konuşmamıza başlamadan önce Sayın Başkanımız “Tali komisyonlar görüş bildirmediler.” dediler. Şimdi, ben burada şunu merak ediyorum: Sayın Başkanım, bu tali komisyonlara yazı yazdınız da bu komisyonlar size yazılı bir cevap verdiler mi “Biz bunu görüşmeyeceğiz.” diye?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yok...

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Ha, onu okumadınız da sadece öyle söylediniz. Ben bizim bu komisyonlarda üye olan arkadaşlarımızla da görüştüm, dedim ki: Siz herhangi bir toplantı yaptınız bu konuyu konuşmama üzerine karar mı verdiniz? “Hayır, bizi toplantıya bile çağırmadılar.” dediler. O hâlde, burada bu iki tali komisyonun görevini yapmadığı konusunu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına iletmemiz lazım. Bu iki komisyon görevini yapmamıştır. Hâlbuki, bunlar arkadaşları muhalefet partileriyle birlikte toplasa ve istişare etse, sonunda bu kararı verse, zaten çoğunluk vardı, bu çoğunlukla bu kararı alabileceklerdi; almayarak tek başına karar vermesini doğru bulmuyorum.

Bu konuda da çok güzel düzenlemeler var, emeği geçenlere hassaten teşekkür ediyorum ancak görüyoruz ki bir önceki kanun uzman ve başöğretmenlik kanunuyken bu da âdeta akademi kanunu olmuş efendim yani sırf akademi kanunu hâline getirilmiş. Akademi kanununa da karşı değiliz, onu da daha sonra anlatacağım. Dolayısıyla, tekrar söylüyorum: Eksik, eksik, eksik. Biz, bu kanunun önceki kanunla aynı kaderi paylaşmasını istemiyoruz çünkü bir yanlış düzeltmek bir şeyi sıfırdan inşa etmekten çok daha zordur; bu süreçlerde harcanan emekler ve mağdur olan insanımız ise cabası.

Kıymetli milletvekilleri, kanunla alakalı bazı kısımlara değinecek olursak önce akademiye ele alalım. Evet, hepimiz öğretmenlerimizin donanımlı ve yetişmiş olmasını istiyoruz, sonuçta geleceğimizi teslim ediyoruz. Eğitime tabi tutulmaları gerekiyor ama “Akademi uygulaması ne kadar doğru ya da başka alternatif çözümler üretilebilir mi?” sorusunu da sormadan edemiyoruz. Bakınız, öğretmen adaylarımız zaten bir lisans eğitimi alıyor, ardından ciddi bir KPSS hazırlık süreci oluyor, üstüne bir de akademiye tabi tutulursa mesleğe ve hayata geç atılmak zorunda kalacaklar. Ayrıca, bu yıpratıcı süreç mesleklerine karşı içtenlikle sarılmalarını sağlayan enerjilerinin tükenmesine sebep olacak.

Bu akademi özellikle üniversitelerden büyük tepki çekti. Haklı olarak soruyorlar: “Üniversitelerimiz eğitim fakültelerinde yeterli eğitimi veremiyor da mı akademiye gerek kalıyor?” Burada cevabımız “hayır”sa akademiye gerek yok, cevabımız “evet”se aslında yine akademiye gerek yok. Çözüm, eğitim fakültelerimizdeki öğretmenlik mesleğinin icrasına uygun olmayan bu eksiklikleri düzeltmek mi yoksa akademi gibi yeni bir yapı kurmak mı?

Bu konuya da şuradan bir bakalım: Teklif sahipleri kanunun genel gerekçesinde bazı şûra kararlarına atıf yapmışlar. 2006, 2010, 2014 ve 2021 yıllarında yapılan Millî Eğitim Şûralarında alınan kararlarda “Öğretmen Yetiştirme Programlarında öğretmenlik uygulamalarının etkinliği, verimliliği ve çeşitliliği artırılmalıdır. Bu kapsamda, öğretmen yetiştiren kurumlar ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel öğretim kurumları arasında güçlü iş birliği kurulmalıdır.” ifadelerini görmekteyiz. Şimdi, Millî Eğitim Bakanlığının bu şûra kararlarına binaen iş birliği kurma girişiminde bulunup bulunmadığını sormak istiyorum. Millî Eğitim Bakanlığı 2006’dan beri bu nitelik problemini çözmek için nasıl bir iş birliği teklifinde bulundu? Ortak bir çalışma yapmak istediği hâlde karşılık alamadığı için mi akademiye kurmak istemiştir yoksa süreci kendi tekellerine almak mı istiyorlar? Gelin, önce, gerçekten eğitim fakülteleri üzerinden öğretmen niteliğini artıracak çalışmalara odaklanalım. Eminim, bu konuda YÖK de fakülteler de iş birliğine açık olacaklardır. Tüm bunlara rağmen, akademideki dersleri vermek üzere akademisyenlerin de görevlendirileceğini görünce şaşırдық. Arkadaşlar, hani fakültelerde nitelikli eğitim verilmiyordu? Aynı hoca fakültede olunca niteliksiz de akademide olunca nitelikli mi oluyor?

Değerli milletvekilleri, bakınız, örneğin, önümüzdeki sene de 20 bin öğretmen alımı yapacak olsak bu 20 bin öğretmen adayının tamamı akademiye alınacak. 3’üncü maddede eğitim süresinin 4 dönem ve her dönemin de on-on dört haftadan oluşacağı söylenmiş; bu süre belirsiz. Üniversitelerde olduğu gibi yapılacaksa iki yıl sürer ki bu süre boyunca atamalar nasıl planlanacak? İki yıl biriken açık nasıl tamamlanacak? En azından bir yıl hiç atama yapılmayacak mı?

Bir diğer husus: 20 bin aday için kaç eğitim merkezi tesis edilecek ve bu tesisler nerelerde olacak? Eğer büyük şehirler üzerinden bir planlama yapıldıysa taşradan gelen öğrencilerin barınma, diğer ihtiyaçları ne olacak? Bu tip ihtiyaçların dışında, an itibarıyla bir aday akademiye başlayacak olsa madde 14’e göre her ay 18.650; gösterge rakamının aylık memur katsayısıyla çarpımı neticesinde 14.190 TL ödeme yapılacak. Bunu toplam aday sayısı ve eğitim süresi iki yıl kabul ederek hesaplayacak olursak; eğitim merkezlerinin görevlilerini, öğretmenlerini, yöneticilerini ve organizasyon maliyetlerini hesaba katmasak bile 6 milyar 811 milyon TL sadece adayların mesleğe hazırlığı ek maliyet oluşturacaktır ki her dönem bu katbekat artacaktır. Tasarruf tedbirlerinin uygulamaya konulduğu bu ekonomik krizde Hazine ve Maliye Bakanından bu bütçe için acaba söz aldı mı arkadaşlar, onu da merak ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri ve kanunda emeği geçen bütün arkadaşlar, bu çalışma verimli bir çalışma olsun. Birçok açıdan da ele alındığında, harcanan emek, kaynak ve insan bakımından da daha efektif bir çalışma düzenlenebilir. Mezûr kaynağı, şûralarda alınan kararlara da uygun olarak üniversitelerle entegre bir şekilde Bakanlığımızın yürüteceği çalışmalara ayıracak olursak çok daha verimli bir çalışma

ortaya koyacağımızı ümit ediyorum. Hatta, Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü bünyesinde bile bu çalışmanın yapılabileceğini düşünüyorum ayrıca bir akademi kurmadan ama kurulacaksa da onunla ilgili düşüncelerimizi madde madde açıklayacağız.

Kıymetli arkadaşlar, daha önce söylediğim gibi, kanun kötü değil ama eksik, gözden kaçırılan hadiseler var. Akademinin kuruluşunun gerekliliğini topyekûn gözden geçirmenin yanı sıra uzman öğretmenlik, başöğretmenlik ve diğer kariyer basamaklarının emeklilik maaşına etki etmemesi öğretmenleri bayağı düşündürüyor. Öğretmenlerimizin verdiği özveriye karşılık bir yıpranma payının olmaması bu kutsal mesleğe yakışır durum da değildir.

Bir diğer husus: Müfettiş, il ve ilçe millî eğitim müdürleri gibi idarecilerimizle ilgili düzenlemeler, uzmanlık ve başöğretmenlik kariyerlerinden istifade edememeleri, mali ve özlük hakları ile sorumlulukları kıyaslandığında cazip olmaması ve bu durumun hâlen çözümlenmemiş olması tecrübeli idarecilerimizi mağdur edecektir. Bu durum, bu sorumlulukları yüklenmek istememelerine sebep olmaktadır ve olmaya da devam edecektir.

Bir diğer husus, müdürlük gibi idareci görevlerinin ikincil bir görev olarak sayılması. Bildiğiniz üzere, daha önceki yıllarda idarecilik bir görevlendirme değil, kazanılmış bir haktır. Bu durum, hem sivil bürokraside bir kurumsallaşmayı sağlıyor hem de bir yönetim kültürünün oluşmasını temin ediyordu. Bugün bu görevlerin ikincil görevlendirme olması özellikle tayin durumlarında ciddi mağduriyetler oluşmasına da sebep olmaktadır. Bunun önüne geçilmesi için hâlihazırda yöneticilerin rotasyonunu öngören maddeler de düzenlenmişken mezkûr görevlerin tekrar kazanılmış hak statüsüne dönüştürülmesi gerekmektedir. Bu düzenleme yapılırken de eğitim yönetimi ve ilişkili alanlarda yüksek lisans ve doktora eğitimleri yapan personelleri önceleyen bir yapının kurulması oldukça elzemdir.

En önemli hususlardan biri de kanunun kapsayıcı olmayışındır. 2014 yılından beri günden güne sömürülme oranları artan özel okul öğretmenleri, müfettişler, öğretmenlikten gelen merkez ve taşra teşkilatı çalışanları kanunun herhangi bir yerinde yoklar. Özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin özlük haklarının gasbedilmesine göz yummaya devam eden bir kanun, Öğretmenlik Meslek Kanunu olamaz; adına “devlet öğretmeni kanunu” dersek belki uygun olabilir. Bizler, özelde de olsa, devlette de olsa Millî Eğitim Temel Kanunu’na, Millî Eğitim Bakanlığının yönetmeliklerine ve ilgili eğitim programlarına uygun faaliyet gösteren kurumlarda çalışan tüm öğretmenleri eşit şekilde sahiplenmek mecburiyetindeyiz.

Kıymetli arkadaşlar, bu komisyonlarda bizim en asli görevimiz, vazifemiz, en iyi yasama çalışmalarını ortaya koymak ve bu sayede milletimizin iradesini temsil etmek. Gelin, bu kez bir istisna yapalım ve acele etmeden, hiçbir şeyi atlamaadan Öğretmenlik Meslek Kanunu üzerine ciddi anlamda kafa yoralım. Bizim yarınlarımızı dizayn eden öğretmenlerimizi ve öğrencilerimizi etkileyecek bu önemli kanunu ortak bir akılla, istişareyle ve bir uzlaşıyla Genel Kurula sunacak şekilde burada revize edelim. Biz muhalefet olarak sizin düşmanınız değiliz; bizlerin de derdi, milletimizin yararına en güzel olanı ortaya çıkarmak için çalışmak. Bakın, siz bu kanunu getirdiniz, biz de bize düşen görevi yapmaya çalışıyoruz; amacımız üzüm yemek, bağcıyı dövmek değil.

Evet, arkadaşlar, bu kanunda güzel şeyler yok mu? Tabii, var. Bir öğretmenlik meslek kanunu çıkarma çabası bile kendi başına güzel bir adım ama söylediğimiz gibi, ne yazık ki geç kalınmış ve eksik. 33’üncü madde kapsamında, eğitim çalışanlarına yönelik şiddetin suçun nitelikleri hâllerine dâhil edilmesi günümüzde eğitim kurumlarında şiddete maruz kalan çalışanlarımız için oldukça yerinde ama geç kaldığımız için kaç öğretmenimizin canı gitti? Bu arada, maddede geçen suçlara iftira suçunun da mutlaka eklenmesi gerektiğini söylemeliyiz.

Biz bunları ülkemizin yararına söylüyoruz, siz de kulak veriniz. Birazdan maddelerin özelinde de önerge ve görüşlerimizi tek tek sunduğumuzda dikkate almanızı ve makul talepleri, önergeleri kabul etmenizi bekliyorum ve umuyorum. Son olarak bir talebimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Kıymetli çalışma arkadaşlarımız, Türkiye’de yaklaşık 1,2 milyon öğretmenimiz var. Kendileri, aileleri ve öğrencileriyle neredeyse toplumun en önde gelen kitlesidir öğretmenlerimiz. Bu kanunun kıymetli öğretmenlerimizin haklı taleplerini karşılayamadığını düşünüyorum. Bizlerin daha kapsayıcı ve daha güzel bir hazırlıkta, âdeta yıllara meydan okuyacak ve herkesin içine sinecek güçlü bir kanun yapma kudretimiz olduğunun da düşüncesindeyim. Bu sebeple, kanun teklifini Komisyondan bu hâliyle geçirmeyelim. Birkaç gün gece yarısına kadar bir yere varamayan tartışmalar yerine, gerekirse İç Tüzük’ün bize verdiği kırk beş günlük sürenin bir kısmını kullanalım. Kanunu didik didik edip toplumun her kademesiyle geniş çaplı bir istişare yapalım. Sürece tüm partilerin Komisyon üyelerini de dâhil ederek, ilgili bütün kurum ve kuruluşların, ülke genelindeki STK ve sendika temsilcilerinin de görüşlerini alarak, hata, eksik, fazla ne varsa hepsini gözden geçirerek tam bir uzlaşî içerisinde sağlayalım ve tastamam bir kanun yapalım.

Şimdi, kanun teklifini getiren arkadaşlar belki “Biz sivil toplum örgütleriyle konuştuk, kamu kurumlarıyla konuştuk, biz buraya dercettik.” diyebilirler ama biz bu düşüncelerden bihaberiz. Bu arkadaşlarımızı da biz Komisyona davet ederek dinlersek, karşılıklı soru-cevaplar yaparsak bu kanun teklifi daha güzel bir şekilde olgunlaşır diye ümit ediyorum. Kanun teklifini de Komisyondan ve Genel Kuruldan hep beraber ittifakla geçirelim çünkü bu bütün Türkiye’nin kanunudur; bir kurumun, bir partinin kanunu değildir arkadaşlar.

Yapacağımız tüm çalışmaların öğretmen adaylarımız, öğretmenlerimiz ve ülkemiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, bütün katılımcıları ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Allah yâr ve yardımcımız olsun.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Sayın Başkan, işleyişe ilişkin ben bir öneride bulunmak istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, şu konuşmaları bir tamamlayalım, parti sözcüleriyle ilgili süreci bir tamamlayalım, ondan sonra dinleyelim sizi de; siz zaten sıradasınız.

Şu anda sözü Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen’e veriyorum.

Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Bakan, Değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Millî Eğitim Bakanlığını temsilen aramızda bulunan Sayın Bakan Yardımcısı ve bürokratlara da yüce Meclisimize hoş geldiniz diyorum.

Bu bir süreçten geçirilerek önümüze getirilmiş bir teklif mutlaka ama biz de DEVA Partisi olarak bu teklif Meclise ulaştığında hem sendikalardan hem sektörün değişik paydaşlarından, en önemlisi de öğretmenlerden görüş alarak bir parti görüşü hazırlamaya çalıştık. Birkaç başlık altında partimizin görüşlerini ifade etmeye çalışacağım.

Bir “Kim hazırladı?” tartışması yaşandı. Bence bu Türk tipi başkanlık sisteminin en önemli görünen sorunlarından birine... Yani böyle Batı’da, İngilizcede bir deyim var: “Ortadaki, masadaki fil hakkında konuşamamak.” Burada rahat olmalıyız, böyle bir teklif zaten Millî Eğitim Bakanlığıyla konuşulmadan, istişare edilmeden ve desteği alınmadan buraya gelmiş olsaydı yanlış olurdu. Dolayısıyla, Bakanlığın bunun hazırlanma sürecine olan katkısını ifade etmekten çekinmemek lazım ama niye itiraz ediliyor?

Sayın vekiller de hatırlattığında iktidar partisi milletvekillerimiz cevap veremiyor. Başkanlık sistemi sunulduğunda bunun en önemli kazanımı olarak yürütme ve yasama arasındaki bağın kopması ifade edildi. Evet, bu bağ koptu, yürütme yasamadan koptu arkadaşlar ama yasama yürütmeden kopmadı. Biz Bakanlarımızı Meclisimizde göremiyoruz. Mesela Millî Eğitim Komisyonu ilk defa toplanıyor ve çok önemli bir teklif burada ama keşke Sayın Bakan burada bu tartışmalara nezaret edebilse ve bu tartışmalardan kendi çıkarımlarını, çalışmalarını yürütseydi. Yürütme yasamadan koptu ama yasama yürütmeden kopamıyor çünkü yapılması gereken birçok çalışma ancak arkasında bir bürokratik akıl, destek ve işleyiş olursa sonuca erebiliyor. Dolayısıyla, burada böyle bir çalışma... İlk imzacı Sayın Maviş'e de teşekkür ediyoruz, Sayın Maviş'in imzasıyla gelmiş olmakla birlikte, arkasındaki Millî Eğitim ve diğer paydaşların aklını ifade etmek ve onlara da olumlu katkıları için teşekkür etmekten çekinmemek gerekir, bunu ifade etmekten de çekinmemek gerekir.

Şimdi, sevgili arkadaşlar, yirmi iki yıllık bir iktidarın sonunda AK PARTİ'li arkadaşlarımıza bir soru sormak istiyorum: AK PARTİ'nin çok başarılı olduğu alanlar var, başarılı olduğu alanlar var ve başarısız olduğu alanlar var.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Hangi alanlarda başarısız?

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – İzin verirsiniz...

Yücel Bey, siz bir öncekinde de öyle yaptınız, çok provokatif bir tutumunuz var; bu tutumunuz devam ederse bizim hiç konuşmamamız daha doğru olacak.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, acaba Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığının yirmi iki yıllık karnesine biz nasıl bir not verebiliriz? Bir defa, herhangi bir alanda başarı elde edebilmek için yarım, eksik ve yanlış dahi olsa o alanda bir istikrar görmemiz lazım arkadaşlar. Mesela şöyle dönüp bir bakıyorum, Millî Eğitim Bakanı 2002'den bu yana tam 9 kere değişmiş. Altı ay bakanlık yapan arkadaşımız var, bir yıl altı ay, bir yıl on ay bakanlık yapan arkadaşlarımız var. Burada ne gibi bir sorun var da ortalama iki yıl dört ayda bir bakan değişiyor? Niçin bir istikrar yok? Niçin bütçeli bakanlıklarda sekiz yıl, dokuz yıl, on yıl devam eden ve rekor kıran işler Millî Eğitim Bakanlığında ve Kültür Bakanlığında yok?

Ben kendi eğitim hayatımın tamamını sadece devlet okullarında okudum, 3 çocuğum var, 3'ü de sadece devlet okullarında okudu ve okuyorlar. Doğrusu, millî eğitim sistemine çok güvendiğim için değil, çocuklarımın sosyal hayattan kopmaması, bir fanusa girmemesi için devlet okullarını tercih ediyorum. Memnunum da ilk oğlum İstanbul Hukuktan mezun oldu, ikinci kızım Cerrahpaşa Tıpta okuyor; o zaman Millî Eğitimin de hakkını yemeyelim yani oradan aldıkları eğitimle gelmişler, bu başarılı okullardan da mezun olmuşlar. Türkiye'de derece yapan okullar arasında üniversiteye kabulde, liseye kabulde birçok millî eğitim mezunu öğrencimiz var. Dolayısıyla, makul bir yerden yaklaşmamız lazım ama bugün biz "Çocuğumu Millî Eğitime teslim ederim ve gözümü kapatırım, onun eğitimini ister değerler eğitimi boyutuyla ister maddî eğitim boyutuyla herhangi bir şekilde desteklemem." diyemiyorsak o zaman burada bir başarı hikâyesinden bahsedemeyiz. Tabii ki uluslararası derecelerdeki Türkiye'nin hâli, yükselen ve çoğunlukla düşen grafiği de zaten bir ölçü.

Diğer açıdan, Kültür Bakanlığına bakalım. Niye bu iki Bakanlığı seçtim? Şimdi, en çok ifade edilen şey ne? Yerli ve millî bir iktidar, yerli ve millî bir anlayış. Yerli ve millî bir anlayışın arka planı ne? Değerler eğitimi. Şimdi, itiraz ediliyor hangi veri var diye. En az 10 tane araştırma var ki elimizde, son on yılda ateizm, deizm ve inançsızlık yüzde 10'lara varan rakamlarda artmıştır. Yirmi iki yıllık bir iktidarın sonucunda AK PARTİ eğer artan ateizm, deizm ve inançsızlık karşısında kendi

Millî Eğitim Bakanlık süreçlerini, kendi Kültür Bakanlığı süreçlerini başarılı addediyorsa -sayın vekillerimiz buradan, sağdan soldan laf atma yoluyla, tabiatına uygun itirazlarda bulunuyorlar- o zaman bir diyeceğim yoktur.

Kültür Bakanlığında durum ne olmuş arkadaşlar? Millî Eğitimden farklı değil, yirmi iki yılda 10 kere Kültür Bakanı değişmiş. On ay Kültür Bakanlığı yapan arkadaşımız var. 2 Kültür Bakanımız beş yılı devirmiş; birisi Sayın Ertuğrul Günay, bir diğeri görevdeki Mehmet Nuri Ersoy. Çok iddialı, kültür politikalarına dair arka planı olan Sayın Mahir Ünal bile dokuz ay Bakanlık yapabilmiş Kültür Bakanlığında.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onu masa yedi, masa.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Niçin bir Ulaştırma Bakanlığındaki, bir Enerji Bakanlığındaki hatta bir Sağlık Bakanlığındaki bakan istikrarını AK PARTİ, Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığında gösterememiştir?

TİKA'nın, Vakıflar Genel Müdürlüğünün ve dahi birçok kültürel unsurun büyük bir güçle cumhuriyet tarihinde ilk defa Kültür Bakanlığına bağlandığı bir dönemde siz Kültür değil Turizm Bakanı atamayı tercih etmişsiniz ve Sayın Turizm Bakanının en büyük becerisi plaj turizmini canlandırmak ve güçlendirmek. Turizm Geliştirme Fonu'nun faaliyetlerine bakınız, Bakanlığın faaliyetlerine bakınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kendi de geliştirdi, bayağı güzel geliştirdi.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Velî Bey, kendi özel ticari işlerini ben burada ifade etmiş olmayayım.

Dolayısıyla, arkadaşlar, bugün açıklanmış -Sayın Cumhurbaşkanının da birçok konuşmasında ifade ettiği üzere- önümüzdeki veriler Kültür ve Millî Eğitim Bakanlığı açısından maalesef başarılı bir yirmi iki yıla tekabül etmiyor.

Şimdi, önümüzde bir meslek kanunu var. Doğrusu “meslek kanunu” deyince herkesin beklentisi; dört başı mamur, âdeta beşikten mezara, mesleğe kabulden son güne kadar bütün boyutları ihata eden bir teklifin gelmesiydi ama kabul edelim ki bu teklif daha çok mesleğe kabule odaklanmış bir tekliftir ve mesleğe kabule de disiplin merkezli ve odaklı olarak yaklaşmış bir tekliftir. Özellikle öğretmenlerden bu konuda ciddi itirazlar var; bunların bu süreçte gerek Bakanlık bürokrasisi gerekse de teklif sahibi arkadaşlarımız tarafından -Sayın Mehmet Bey'in de Saadet Partisi Milletvekilimizin de ifade ettiği gibi- değerlendirilmesini istirham ediyoruz.

Arkadaşlar, öğretmen odaları toplantıları yaptınız, büyük işler oldu gerçekten. Ben merak ediyorum -bilmiyorum, usul olarak Bakanlık bürokratlarımız burada söz alıp izahat yapıyor mu ama- öğretmen odası toplantılarınızda öne çıkan 10 başlığın kaçısı bu kanunda var? Öğretmenler bakıyor, Bakan Bey alışık olunmadık bir şey yaptı, geldi öğretmen odamıza misafir oldu, bizi dinledi; çok şükür, Allah razı olsun ama bir yandan da kanuna bunun kaçısı işlendi diye de bakıyorlar.

Şimdi, Millî Eğitim Komisyonu ilk defa toplanıyor. Ben Millî Eğitim Bakanlığımızın... Tabii ki Anayasa Mahkemesinin iptalinden kaynaklanan bir baskı da var ama bir kanun teklifini buraya -Millî Eğitim Bakanlığı destekli diyelim- bir milletvekilimiz getirecekse ben bunun doğrusu, birincisi, uzunca bir süredir kopmuş ve bir tespihin taneleri gibi her biri bir köşeye dağılmış olan ve bu teklifin de arka plandaki en önemli sorun olan Yükseköğretim linki ile Millî Eğitim linkini birbirine bağlayacak bir teklifin gelmesini isterdim. Arkadaşlar, şu anda Yükseköğretim ile Millî Eğitim arasında bir bağ yok. Ne ilk üniversitelere kabul kotaları açısından bir bağ var ne verilen eğitim ne de mezunların gidişatı açısından bir bağ var. Bunu niye getiriyoruz? Arzı disipline etmeye çalışıyoruz değil mi? “Atanamayan öğretmen” kavramı niye var? Adam mezun olmuş, atanamadığı için var. Oysa üniversitelerin kotaları

ilk günden bu yana doğru bir şekilde yönetilmiş olsaydı bugün -örnek veriyorum- 100 bin değil de 10 bin atanamayan öğretmenden bahsediyor olacaktık. BİM'e giderken, A101'e giderken, kurye kapımıza bir ürün getirdiğinde eğitim mezunu gencecik çocuklarla karşılaşmayacaktık; dolayısıyla bu linki yerine oturtmamız gerekiyor.

İkinci kanun teklifini ne beklerdim? Sayın Şamlıoğlu'nun büyük emek vererek uzunca bir süredir hazırladığı mesleki eğitimle ilgili beklerdim. Sanayinin ihtiyaçları ile -ister KOBİ olsun ister büyük sanayi olsun- Millî Eğitim arasındaki link kopmuştur arkadaşlar; bunun bir an önce tesis edilmesi lazım. İlköğretimden başlayarak üniversiteden mezuniyete kadar -gerekirse lisede tamamlanarak, herkes üniversite okumak zorunda değil- mesleki eğitimin yeniden formüle edilmesi lazım. Ben önemli çalışmaların olduğunu biliyorum ancak bunların yasal güvenceye kavuşturulması gerekir. Neyi kastediyorum? MESEM'ler bana göre büyük bir facia. Sayın Tekin göreve başladıktan sonra çok kritik, olumlu müdahaleler yaptı; bunların gözden geçirilerek artırılacağına inanıyorum ama MESEM'leri tamamen ele almayan, ilk, orta, lisede mesleki eğitimi ele almayan bir yaklaşım kanuni bir güvenceye sahip olmadıkça başarılı olamaz.

Bakınız, basit bir örnek vereceğim -mutlaka Sayın Bakan da ilgili arkadaşlarımız da biliyor- OSB'lerde ve dışında kurulan mesleki teknik liseler var; kanunda buralar için öğretmen yetiştirme maliyetinin 1,5'una kadar destek verilebileceği söyleniyor. Bu okullar -yanlış hatırlamıyorsam-Sayın Bakan Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğe açıldığında 4,7 asgari ücret mukabilinde destek sağlanıyordu. Devlete güvenerek "Devlette devamlılık esastır." diye bu okulları açan arkadaşlar şu anda 0,97 asgari ücret oranında destek alıyor. Bu işi nasıl sürdürecekler ve biz mesleki eğitimi nereye oturtacağız? Dolayısıyla, Millî Eğitim ile Yükseköğretim arasındaki linki kalıcı bir şekilde onarmayan, mesleki eğitimle, sektörlerle Millî Eğitim arasındaki linki öncelemeyen bir anlayışın da bu noktada ben yanlış olduğunu düşünüyorum.

Kanun teklifine gelirse: Kanun teklifiyle ilgili olarak burada ifade edilen Anayasa'ya aykırılık iddialarını lütfen ciddiye alınız. Lütfen, bu kanun teklifi görüşmeleri esnasında gerekirse Anayasa Mahkemesi uzmanlarından da destek talep ederek bu kanun teklifinin bir kere daha Anayasa Mahkemesi duvarına çarpmayacak bir şekilde ilgili noktalarının düzeltilmesini sağlayınız.

Şimdi, bu kanun çıktığında... Ben Sayın Maviş'e sormak istiyorum: Sizce bu kanunla ilgili tartışmaları gören bir genç, dört yıllık ana eğitimden sonra iki yıllık tezsiz yüksek lisans benzeri bir süreyle toplam altı yıllık eğitim. Bu, eğitim fakültelerinin cazibesini artıracak mıdır azaltacak mıdır? Benim gözlemim ve bana gelen ilk sinyaller azaltacağı yönünde. Yani eğitim fakültelerine giden öğrenci kalitesini artıracak tedbirler almak gerekirken... Burada böyle bir cazibe var mı? Maaşlarıyla, fazla mesai ücretleriyle, onurlu bir hayat yaşamalarıyla "Ben öğretmenim." diye göğsünü gere gere gezebilecek bir meslekten bahsedebiliyor muyuz? Hayır. Bahsedemiyorsak bu teklif, eğitim fakültelerine girecek öğrenci kalitesini aşağı çekebilir; bu da uzun vadede başka bir sorun yaratacaktır.

Millî Eğitim Akademisi doğru bir yaklaşım olabilir, buna kategorik olarak karşı değiliz ama pratik ile teorik eğitim arasındaki bağın yine eğitim fakültelerinde 1'inci sınıftan itibaren kurulması gerektiğine inanıyoruz. Bunun dünyadaki başarılı örnekleri incelendi mi? Eğer incelendiyse Nazım Hocam, siz bize buradaki modelin dünyadaki hangi ülkede veya ülkelerde başarıyla uygulandığına dair bir izahatta bulunabilir misiniz?

Bu teklifle ilgili olarak ben birkaç konuya daha değinip sözlerimi toparlayacağım.

Öğretmenliği düz bir memuriyetten çıkarıp hâkimlik, savcılık benzeri, gerçekten toplumsal itibarı yüksek ve öğretmen olmanın yokluktan değil, o mesleğe kabul heyecanı, isteği ve arzusuyla yarışmalı hâle geleceği bir noktaya getirmek zorundayız.

Tabii, bir de eğitim gündemi var. Bu eğitim gündeminde de birkaç konuya değinip sözlerimi tamamlayacağım. Birincisi, mülakatın zaten kaldırılacağı ifade edilmişti, bugün geline nokta çok farklı bir nokta. Norm fazlası öğretmenler sorunumuz var, birçok ilde öğretmen bulunamazken birçok ilde de norm fazlası öğretmen var; bununla ilgili bir çalışma yapılması düşünülüyor mu?

Arkadaşlar, öğrenciler bir özel üniversiteye kayıt oluyor, birinci yıl 39 bin lira ücret ödüyor -üniversitenin ismi elimde var, YÖK temsilcimiz isterse paylaşabilirim- bu yıl talep edilen para 233 bin lira. Üç yıl içerisinde 4 kat, 5 kat artış var. Özel okullarla ilgili bir yönetmelik var, biliyorum; o da bence yeterince uygulanmıyor ama özel yurtlar... Benim kızımın kaldığı yurt ilk yıl 3 bin lira, ikinci yıl 9 bin lira talep etti. Özel yurtlar, özel okullar ve özel üniversitelerle ilgili, memur maaşına mı endekslenir, TEFE TÜFE'ye mi endekslenir ama bir şekilde böyle önü açık ve vahşi fiyat artışlarının önüne geçmek zorundayız.

Farklı dil ve lehçelerle ilgili atamaların yetersiz olduğu ifade edildi. Bu hak tanındığından bu yana toplam -yanlış hatırlamıyorsam- 130 öğretmen atanmış, bunun da 50'si branş değiştirmiş. Eğitim süreçleriyle ilgili sorunlar var, örneğin Muş'ta formasyon alamıyorlar çünkü orada atanmış tek bir öğretmen bile olmadığı için. Hem eğitim süreçlerinin hem eğitim sonrası atama süreçlerinin daha sağlıklı bir şekilde ele alınması gerekir.

Son sözüm de -Sayın Bakana da bunu arz etmiştim- mevsimlik tarım işçilerinin durumuyla ilgili olarak ilki 2010 yılında Sayın Ömer Dinçer zamanında çıkarılmış çok güzel bir Başbakanlık genelgesi var. 2017 yılında bu genelge -gerçekten bir muhalefet vekilinin titizliğiyle söylüyorum- neredeyse dört başı mamur bir şekilde yayınlanmıştı ama uygulanmamıştı. Sonra ne oldu arkadaşlar? 2018'de başkanlık sistemine geçtik, bu genelge unutuldu, unutuldu, güncellenmedi, yenilenmedi. Israrlı takiplerimizle -Sayın Tekin'in de katkısı olduğunu biliyorum çünkü kaç kez kendisine sunduk- iki ay önce bu genelge başkanlık sistemine uygun bir şekilde yayınlandı ama hâlâ uygulanmıyor. Bakanlık temsilcilerinden ricamız, mevsimlik tarım işçilerinin genelgede size ayrılan görevlerini hayata geçirmenizdir, başka bir şey istemiyoruz. Sezon açıldı, bu çocuklar ve bu ailelerle ilgili olarak -merak eden arkadaşlarımız o genelgeyi bulup okuyabilir- bu genelgenin gereğinin hayata geçirilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederim.

Tabii, talihsiz bir ifade kullandınız “MESEM’ler bu ülkede büyük facia.” dediniz.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Evet, ben gerçekten buna inanıyorum, talihsiz görmüyorum yani aksini savunabilirim.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Eksik söyledi, facianın önde gideni.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Almanya “dual” mesleki eğitim yaptığı zaman baş tacı, tüm ülkelere örnek teşkil ediyor. “Dual” ne demek? İkili. Yani iş yeri ve okul temelli mesleki eğitimi Türkiye “MESEM” adı altında yaptığı zaman “Kahrolsun Türkiye’deki MESEM!” Böyle bir şey yok ya.

YILMAZ HUN (İğdır) – Orada iş güvenliği var.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Başkanım, modelin kendisine değil, uygulamadaki sorunlarına işaret ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Uygulamadaki sorun ayrı bir konu, MESEM’in teorik dizaynı ayrı bir konudur.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Başkanım, okullar ile işverenler arasında...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Her kanun, her düzenleme sahaya indiği zaman sosyolojik olarak insanımızın kalitesi ve ahlakıyla ilişkili bir şekilde sahaya iner.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Denetim yapacaksınız o zaman.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Dolayısıyla, Çalışma Bakanlığı gerekli denetimi yapar ama MESEM’e “facia” diyemezsiniz. MESEM, bu ülkenin çırac, kalfa ve ustaları yetiştirmeyle ilgili tek enstrümandır. Eğer MESEM’ler olmazsa Türkiye’de çırac da yetişemez, kalfa da yetişemez, usta da yetişemez. Türkiye’de yıllardan beri mesleki eğitimle ilgili yapılan en büyük hata, tüm sorunların mesleki eğitimle ilgili yeterlilikleri göz ardı ederek mesleki teknik Anadolu liselerinden karşılanmaya çalışılmasıdır. Mesleki teknik Anadolu liseleri MESEM’lerin alternatifi değildir. MESEM’ler, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin mesleki eğitim insan kaynağı ihtiyacını karşılayan Türkiye’nin önündeki tek enstrümandır; bu bir.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Çocukları çalıştırmadan da yapabilirsiniz bunu.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İkincisi, yıllardan beri bir kesim ısrarla MESEM’le ilgili kirlenme operasyonu olarak çocuk işçiliğini ön plana çıkarıyor. MESEM, tam tersine tüm dünyada mesleki eğitim çocuk işçiliğine karşı kullanılan en güçlü enstrümandır. Çocuk işçiliği ayrı bir şeydir, çocuk işçiliği potansiyeli olan bir öğrenciyi, bir genci, bir garibanı sistemin içerisine, eğitim sisteminin içerisine dâhil etmek apayrı bir şeydir.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – O gariban çocukları okutsunlar, çalıştırmaları.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Onun için MESEM konusunda sahada yapılan kirlilikler, istismarlar, iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili önlem alınmadan o çocukların eğitimiyle ilgili yapılan yanlışlıklar düzenlenmesi ve kontrol edilmesi gereken şeylerdir. Dolayısıyla MESEM, facia değil, bu ülkenin çıkış noktalarının en önemlilerinden bir tanesidir. Onun için geçen dönemde...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Çalıştırmadan da meslek edindirebilirsiniz.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Ben bir cevap hakkımı kullanabilir miyim?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Almanya “dual” mesleki eğitimi yaptığı zaman çocuk işçiliği olmuyor, UNICEF tarafından, OECD tarafından dünyanın en “top” mesleki eğitim veren ülkesi oluyor; Türkiye yaptığı zaman çocuk işçiliği oluyor, facia oluyor, istismar oluyor, başka şey oluyor.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Sayın Bakanım...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kendi ülkemize saygı duyalım lütfen ya.

Çok teşekkür ediyorum.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Sayın Başkanım, bir dakikayı geçmeyen cevap hakkı rica ediyorum, sadece bir dakika.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Sayın Bakanım, öncelikle çok teşekkür ediyorum. Bütün konuşmamda sizin zaviyenizden tek facia cümlemin o olmasına memnun oldum.

İkinci olarak MESEM’ler doğrudur, ben buraya keşke bir mesleki eğitim kanunu gelseydi dedim. MESEM’ler doğrudur, MESEM’ler...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Geldi, geldi; hatırlamıyorsunuz.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – MESEM’ler doğrudur, MESEM Projesi doğrudur... Özur diliyorum, cümlemi düzeltiyorum...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – MESEM’lerle ilgili 25 Aralık 2021’de 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu geldi ve geçti.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Sayın Başkanım... Sayın Bakanım...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Haberiniz yok ya!

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Sayın Bakanım, cümlemi düzeltiyorum, MESEM’in uygulaması bir faciadır, bir an önce müdahale edilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim, geçen Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 1’inci Kabinesinde, 2021 yılın sonunda 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu’yla ilgili düzenleme yüce Meclisin takdirleriyle geçti. Öyle bir düzenleme yapıldı. Millî Eğitim Bakanlığı elbette bununla ilgili grup çalışmaları yaptığı zaman mutlaka iyileştirmeye ilgili de adımlar atılır.

Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, sözü Sevda Karaca Demir’e bırakıyorum.

Buyurun.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, öncelikli olarak şunu ifade etmek isterim: Bu önemli kanunun tartışmasında, baştan itibaren tartışmalarda burada görüş bildirmesi gereken, tartışması gereken, bazı durumlarda karşılıklı fikir tartışması da yapması gereken vekillerin yerine özel olarak, Komisyon Başkanı olarak cevap veriyor olmanız oldukça dikkat çekiciydi. Zannediyorum bu, burada eleştiri konusu olan eğitimle ilgili bütün tartışmaların bizzat müsebbiblerinden birisi olmanızdan kaynaklanıyor diye düşünüyorum ama böyle yapmamanız gerektiğine ilişkin de bir değerlendirmemiz var çünkü siz Komisyon Başkanıydınız.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ne yapacağımıza siz mi karar vereceksiniz?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Eleştiri yapıyor.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Dolayısıyla, bu Komisyon Başkanlığının biraz da hani burada bir eşitlik sağlama üzerine olduğunu da ifade etmek isterim. Devam edeceğim ben bu konuyla ilgili.

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri, aramızda sendikalar var, aramızda emek meslek örgütleri var. Aynı zamanda, bu önemli kanunla ilgili aslında bizzat muhataplıkları olan bu konudaki demokratik kitle örgütleri var demeyi çok isterdim ama zannediyorum burada çok az sayıda kurum temsilcisi var. Şimdi, bu toplantının, esasen, aslında yani ağır bir itibarsızlaştırmanın sonucunda şiddete maruz kalan, gerçekten açık bir biçimde yoksulluk ve hatta bazı durumlarda da açlık sınırı altında çalışan, asgari ücret dahi alamayan öğretmenlerle başlaması gerektiğini düşünüyorum. Bunu ifade etmek isterim. Onların gerçekleri üzerinden sonra burada kimi tartışmalar yapılmalıydı çünkü ancak o gerçekler konuşulduğunda, burada bir gazete haberini Google’a bir ifadeyi yazıp gerçeklerin ne olduğunu bile göremeyen sayın milletvekillerimiz, belki onların anlatımlarından bazı sonuçlar çıkarabilirdi. Dinleyeceğiz ama umarım, uzun da söz verirsiniz.

Şimdi, biz çok önemli bir gerçeklik gördük, başka kanun tekliflerinde gördüğümüz gibi bir gerçeklik bu kanun teklifinde de. Şimdi, bu ancak birkaç yandaş sendika temsilcisi dışında kimsenin sokulmadığı odalarda planlanıp devreye sokulmuş bir plan ve şu anda bunu meşru kılmaya çalışan bir toplantıdayız. Tıpkı eğitim sendikalarıyla yaptığınız gibi aslında burada da tartışmayı yönettiğinizi görüyoruz. Onlara da söz hakkı dahi vermediğiniz göstermelik toplantılara, yemeklere davet etmenin dışında tek bir görüş sormadınız oysa bu kanunu tartışacak ve hatta yazacak olanlar, milletvekillerinden önce bu sorunları

bire bir yaşayan muhataplar yani öğretmenler olmalıydı. Ben diğer vekillerimizden daha az konuşmaya, daha kısa konuşmaya çalışacağım çünkü esasen konunun muhatabı olan sendikalar, demokratik kitle örgütleri, emek ve meslek örgütleri konuşmalı diye düşünüyorum ve onların sürelerinin artırılması konusundaki talebe bizim de destek verdiğimizizi söylemek istiyorum.

Şimdi, Öğretmenlik Meslek Kanunu ilk defa yürürlüğe girdiğinde Bakan koltuğunda siz oturuyordunuz, dolayısıyla itirazlara da tartışmalara da en hâkim olan sizsiniz. Zannediyorum, bu tartışmayı biraz da kişiselleştiriyorsunuz, o yüzden sürekli cevap verme ihtiyacı hissediyorsunuz. Ben hem Komisyonumuzda hem size şöyle bir şey hatırlatmak istiyorum: Yandaş sendika dışındaki bütün eğitim sendikalarının tamamı bu kanun teklifine karşı çıkmıştı, tek biri bile dinlenmedi. Ve bu tartışmaların yapıldığı bir önceki Komisyonda bu meslek kanununa ilişkin muhalefetin ortaya koyduğu şeylere kulak kapatıldı, tek biri bile dinlenmedi ve çok iyi bir şeymiş gibi sunulan ve kabul edilen o teklifin üstünden, kanunun üstünden daha iki sene geçmeden şimdi baştan yazılmaya çalışılıyor burada. Ben bunun öncelikle akılla açıklanabilir bir tarafı olmadığını söylemek istiyorum. İkincisi de aynı zamanda bu komisyonlarda ortaya konulan fikirlerin bir tek virgül bile değiştiremeyecek olduğu bilgisiyle muhalefet vekillerini burada oturmak zorunda bırakmanız gerçekten de çok antidemokratik bir uygulama; tam da bu yüzden burada bu kadar karşılıklı tartışmanın olmak zorunda olduğunu maalesef ifade etmek durumundayım.

Şimdi, aslında bir bütün olarak Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda ve eğitim alanının tamamında yapılan şey, nöbetleşe oturan koltuklarda pervasız bir keyfiyetle eğitim alanında ülkenin geleceğini dizayn etmek. Mesela, yeni müfredat. Yeni müfredat için ne söylemişsiniz? Demıştiniz ki: “On yıldan fazladır üzerinde çalışıyoruz.” Kimin haberi vardı bu müfredatın üzerinde on yıldır çalıştığınızdan? Kimsenin haberi yoktu. Şimdi de yine aynı biçimde, adına “Meslek Kanunu” dediğiniz ama mesleğin sahiplerinden bile gizlediğiniz, aslında öğretmenlere yeni ve katmerli bir istibdat dönemi -açıkça söyleyelim, istibdat dönemi- organize edilen bu kanun için de burada vekil arkadaşlarımız “Kaç yıl, nerede, kiminle çalıştınız?” diye sordu; hiçbir tatmin edici cevap yok.

Bakın, bu kanun özünde bir meslek kanunu bile değil; adına “akademi” denilen ama apaçık bir kadrolaşma ve sermaye planı olan bir sistem kurmanın kanunu bu. Kanunun gerekçesinde de bu açık bir biçimde itiraf ediliyor ve deniyor ki: “Kendi müfredatımızı uygulatabileceğimiz bir sistem planını ortaya koyuyoruz.” Şimdi, bu kanunla, zaten eğitim almış öğretmenleri bir de iki yıla yakın bir süre bir hapisaneye tıkıp asgari ücretin altında bir maaşla, eleştiri hakkını bile elinden alarak aslında bir şeye mahkûm ediyorsunuz. Akademiden başarılı çıkana da öyle sonra kadro falan da yok. Bir de üstelik üç yıl sözleşmeli çalışmaya zorluyorsunuz. En iyi ihtimalle beş yıllık survivor sürecinden sağ çıkana da belki bir ihtimal kadro vereceksiniz.

Şimdi, bir yandan eleyebildiğinizi elemek için çeşitli engeller çıkarırken öte yandan da zaten yıllardır biz güvencesiz, örgütsüz bir öğretmen kuşağı oluşturduğunuz ve bugün onların tepkileriyle de karşı karşıya kaldığınızı çok iyi biliyoruz. İşte, aramızda da oturuyorlar, aylardır ve haftalardır tam şurada, 200 metre ileride; bu oluşturduğunuz güvencesizlik, örgütsüzlük düzeni içerisinde itirazını yükselten öğretmenlerin en önemli itirazlarından birisi bu düzenin ta kendisi zaten. Ve maalesef, öğretmenler parçalı istihdama “hayır” dedikçe -belli ki bu düzen size yetmiyor- kadroları bile böyle bir parçalıyorsunuz. “Uzman öğretmen”, “başöğretmen” sıfatlarıyla, toplumda zaten itibarını kaybettirdiğiniz öğretmenlere de çeşitli ünvanlar verip yeni bir kast sistemi inşa ediyorsunuz bununla beraber.

Şimdi, bakın, bu kanunun reklamı nasıl yapılmıştı? Hep beraber tekrar hatırlamak durumundayız. “Öğretmene şiddeti bitireceğiz.” diye yapılmıştı ve biz, emekli olduktan sonra bir özel eğitim kurumunda yaşını başını almış, artık evinde emekliliğini geçirmesi gereken bir öğretmenimizin katledilmesi sonunda bu sürecin hızlandığı gerçeğiyle karşı karşıyayız. Öğretmen sendikaları birleşerek, birlikte mücadele ederek bu şiddetle mücadelenin nasıl gerçekleşeceğine ilişkin taleplerini ortaya koydular, pek çok rapor hazırladılar ve o raporların bir tane virgülünü bile olumlu bir değerlendirme olarak bu kanuna getirmediğinizi, koymadığınızı görüyoruz. Bu kanunda Anayasa Mahkemesinin iptal edeceği şimdiden açık olan uyduruk bir madde dışında öğretmene şiddete dair tek bir maddenin bile olmaması açık. Krizi açık bir biçimde fırsata çeviriyorsunuz ve bunun ölen öğretmen arkadaşımızın kanı üzerinden rant devşirmek olduğunu buradan ifade etmek isterim.

Sözler verdiğiniz özel sektörde çalışan öğretmenlerin hakları için de bu kanunda bir tek madde yok. Dahası, akademide elekten geçirdiğiniz, kadro vermemek için uğraştığınız öğretmenlere ya süpermarket kasalarını ya da özel okulları siz bu kanunla bir kere daha aslında gösteriyorsunuz. İşte, dün taban maaş için özel sektör öğretmenlerinin asgari ücretin altında korkunç koşullarda çalıştırılmasına karşı uzun zamandır mücadele veren, dün darp edilerek gözaltına alınan, bugün söz kullanma hakkına en çok sahip olan Özel Sektör Öğretmenleri Sendikasının Başkanı Eren Edebalı aramızda. O anlatsın size; özel sektör öğretmenleri, özel okul patronlarına nasıl kul köle hâline getirildi ve bu kanun teklifi, bu kul köleliği nasıl bir kere daha meşru hâle getiriyor. Asıl olarak onları dinlemek durumundayız.

Burada bahsi geçmeyen ama böl-parçala-yönet uygulamasıyla eğitim alanında büyük tahribat yarattığınız başka öğretmen biçimleri, eğitim biçimleri, öğretmenlik biçimleri de var. Onlardan bir tanesi, örneğin PIKTES. Bakın, son günlerde biz, özellikle mültecilerin bu toplumla uyumlu bir biçimde yaşama koşullarının oluşturulabilmesinin, karşılıklı bir eğitimin, hem yerli hem mülteci halkın birlikte bir yeni yaşam kurabilmesinin olanaklarını artırmanın ne kadar önemli olduğunu son saldırılarla birlikte bir kere daha gördük. Bu ülkede “PIKTES” diye bir uygulama var ve bu PIKTES uygulamasında, sekiz yıldır uygulanan bu uygulamada biz, örneğin geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların eğitime erişimlerine ve sosyal uyumlarına katkıda bulunmak için görevlendirilen öğretmenlerimizin neredeyse köle gibi çalıştırıldığını ve aylardır bas bas bağırarak kadro istediklerini ve meslek düzenlemesi istediklerini görüyoruz. Bu kanunda bir kelime bile geçmiyorlar ve aynı zamanda öğretmenlerin ücretleri, kadrolu öğretmenleri bırakalım, ücretli öğretmenlerin bile ücretlerinin altında. Neden burada bir cümle bile PIKTES öğretmenlerine ilişkin hiçbir şey yok? Neden ekonomik zorlukların bu kadar arttığı memlekette, üstelik yaptıkları işin bugün gerçekten birlikte yaşamın koşulları açısından bu kadar önemli olduğu koşullarda PIKTES öğretmenlerine dair bir tek cümle yok? Bunu açıklamak durumundasınız.

Ücretli öğretmenlerin durumunu sürekli dile getiriyoruz. Bu böl-parçala-yönetin en önemli ve maalesef en sağlıksız sonuçlar yaratan öğretmenlik biçimlerinden bir tanesi. Öğretmenlerimiz neredeyse seyyanen zamlardan bile faydalanamıyorlar. Asgari ücretin altında, eksik sigorta priminin devlet eliyle gerçekleştirildiği koşullarda çalışmak durumunda bırakılıyorlar. Yine onlarla ilgili bir tek cümle yok.

Yine, Kürtçe seçmeli ders, ana dilinde eğitimle ilgili -diğer vekil arkadaşlarımız da ifade etti-onlarla ilgili, onların mesleklerinin itibarının kazandırılması ve haklarının gerçekten gereğinin yerine getirilmesiyle ilgili bir tek kelime yok.

Tarafınız belli; taban maaş, güvence, insanca çalışma isteyen, öğretmenliğin itibarını yeniden kazanmak isteyen öğretmenler aslında sizin nezdinizde önemli değil ama özel okul sahipleri çok önemli. Dolayısıyla, biz bu kanunun kiminle yapıldığını sormuştuk, kiminle yazıldığını sormuştuk, cevaplardan birinin şu olduğunun altını çizmek istiyorum: Bu kanun, özel sektör öğretmenleriyle değil,

ücretli öğretmenlerle değil, PIKTES öğretmenleriyle değil, seçmeli derslerde görevlendirilip 3 kuruşla korkunç koşullarda çalıştırılan seçmeli ders öğretmenleriyle birlikte değil ama özel sektör sahipleriyle, patronlarıyla birlikte yazılmış açık açık, tamamen onun perspektifini taşıyor.

Biraz önce MESEM'lerle ilgili yapılan tartışmada biz şunu çok iyi gördük: Nasıl ki öğretmenler için bir meslek kanunu yazılırken öğretmenleri değil, özel sektör patronlarını kale alan, onların ihtiyaçlarını dikkate alan bir kanun yazıyorsanız mesleki eğitim için de gençlerin, çocukların, bu ülkenin mesleki eğitiminin ihtiyaçlarını değil, patronların ihtiyaçlarını kale alarak bir mesleki eğitim düzeni kurdunuz ve sizin kurduğunuz bu düzende sadece bir sene içerisinde 12 çocuk, devletin hiçbir denetleme kuruluşunun bir kere bile girmedeği ve MESEM'lerle çocukları boyunduruk altına aldığınız işletmelerde hayatını kaybetti, çocuklar öldü bu ülkede. Bu konuyla ilgili verdiğimiz soru önergelerine bile bir tek cevap vermediniz ama biz bu MESEM'lerin aynı zamanda devletin katkısı olarak ödenen, devletin, hazinenin bütçesiyle karşılanan ve yine yoksulların üstüne ağır bir yük olarak bırakılan kurumlar, kuruluşlar olduğunu gayet iyi biliyoruz. Ve biliyoruz ki siz çocuk emeğinin patronlara bedava iş gücü olarak devlet teşviki biçiminde sunulmasından ibaret bir şeyi bize dünyanın ve ülkenin en önemli mesleki eğitim projesi olarak sunuyorsunuz. Ben bunun üstüne daha fazla tek bir şey bile söylemek istemiyorum. Bir kelime söyleyeceğim: Utanmanız gerekiyor. MESEM projesinin bu kadar patron ve sermaye yanlısı bir eğitim biçimi olmasının karşısında, bu kadar çocuk ölümüyle, bu kadar korkunç koşullara mahkûm edilen çocukluk gerçeğiyle böyle övünüyor olmanız karşısında sadece utanmanız gerektiğini söylüyorum.

Şimdi, biraz önce, okulda temizlik parası yokmuş da öğrenciler, öğretmenler mutluymuş da... Uzatmayacağım efendim, size burada sadece iki resim göstereceğim. Bakın, biz burada konuşurken AKP'li vekiller "Yok öyle bir şey, bir tane örnek gösterin." derken Google'a sadece "bağış yapmadığı için okula temizlik yapan veli" yazdım, bu kadar. Çıkan sonuçları gösteriyorum size, buyurun, sadece iki örnek; bir saniye sonucunda çıktı bunlar. Ben size söyleyeyim bu okullar nereler: Bunlardan bir tanesi Kocaeli'de Derince Yavuz Sultan Mahallesi'nde bulunan Şükrü Aracı İlkokulu, diğer bir okul ise Gebze'de. Buyurun efendim, ben bunları size veriyorum. Şimdi, bağış parası altında o korkunç ücretleri veremedikleri için temizlik yapan velilerin olduğu, her 3 çocuktan 1'inin okula aç gittiği, bizim öğretmenlerimizin çocukların boş beslenme çantası karşısında, okulda açlıktan bayılan öğrenciler olduğu gerçeği karşısında, 3 kuruşluk ücretlerinden çocuklara poğaça yapıp, kep yapıp okula gönderdiği gerçekliğiyle şekillenmiş korkunç bir eğitim sisteminden, o eğitim sistemi içerisindeki Öğretmenlik Meslek Kanunu'ndan bahsediyoruz. Biz bugün dolayısıyla siz ÇEDES'lerle, MESEM'lerle, adına "Öğretmenlik Mesleği Kanunu" dediğiniz ama öğretmenlerin tek bir ihtiyacını bile gidermeyen bu kanunla, aslına bakarsanız, öğrencileri de velileri de öğretmenleri de büyük bir şiddet sarmalının, yoksulluk sarmalının, güvencesizlik sarmalının içine atıyorsunuz. Açıkça söyleyelim: AKP'nin eğitim sistemi; öğrenciye düşman, veliye düşman, öğretmene düşman bir eğitim sistemi ve bunu her fırsatta da her yeni kanunla göstermeye devam ediyorsunuz. Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nizde öğretmenlerin taleplerinin bir tekini bile karşılamayan bu kanun da işte sizin öğrenciye düşman, veliye düşman, öğretmene düşman eğitim sisteminize eklenmek istenen kanunlardan bir tanesi. Biz bu kanuna ve bu çerçevede yapılan, bütün eğitim planlarını kanunmuş gibi karşımıza çıkarıp meşrulaştırmaya çalışan bütün uygulamalarınıza karşı çıkıyoruz. Bu kanunu neden böyle geçirmemeniz gerektiğini ise öncelikli olarak burada bulunan eğitim sendikalarından, bütün bu zorlukları yaşayan eğitimcilerden dinlemeniz gerektiğini bir kere daha söylüyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, sayın vekilimize teşekkür ediyoruz.

Şimdi, söz hakkı Nurten Yontar Vekilimizde.

Buyurun Nurten Hanım.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, sevgili vekiller; evet, yirmi iki yıldır AKP iktidarında 9 Millî Eğitim Bakanı değişti, hepiniz biliyorsunuz. 16 kez eğitim sistemi değişti, şimdi 17'ncisi karşımızda ve hâlen bir şeyleri değiştirmeye çalışıyorsunuz.

Kanunun adı “Öğretmenlik Mesleği Kanunu” ama içine her zamanki gibi bir şeyler sokuşturulmuş, bunlardan bir tanesi de Eğitim Akademisi. Keşke kanunun adına “öğretmen meslek ve eğitim akademisi kanunu” konsaydı, bence daha doğru olurdu, 2 tane ismi bir arada bulundururdu en azından. Ve bu akademileri 30 ilde kurmayı düşünüyorsunuz. Burada, bu akademiler yeni mi yapılacak, binalar mı kiralanacak? Bu akademilerde kimler eğitim verecek? Bunu nasıl belirleyeceksiniz? Diyanet Akademisi modelinin Millî Eğitime uyarlanma çalışmasını burada da görüyoruz. MEB’e bağlı imam-hatip okullarıyla ilahiyat fakültelerini din görevlisi yetiştirmekten çıkarıp Diyanet Akademisine vermiştiniz; şimdi, aynı şekilde, bu akademiyle eğitim fakültelerinden çıkan öğretmenleri kabul etmeyip akademiden tek tip öğretmen yetiştirmek istiyorsunuz.

Aynı zamanda bu kanun teklifinde “ders yılı” ve “öğretim yılı” birbirinden farklı 2 kavram gibi algılanmakta, herhâlde bu kavramların böyle düşünülmesinin nedeni de iki aylık tatili olan, yaz tatili olan öğretmenlerin bu tatilini de ellerinden almak.

Yine “öğretmen adayı” tanımı, kanun teklifinin kamu personel rejimine getirdiği değişimi yansıtmaktadır. Eğitim fakültelerini bitiren tüm öğrenciler, aday öğretmen olarak mezun olmaktadırlar. Ülkemizde 2 şekilde öğretmen yetiştirilmekte; ya eğitim fakülteleri aracılığıyla ya da meslek eğitimi sonrası pedagojik formasyon eğitimi aracılığıyla ama siz, bunları, bu akademiye koyarak yok sayacaksınız. Akademide on-on dört hafta eğitim alan nasıl bir süreçte mezun olacak, nasıl öğretmen olacak yine siz karar vereceksiniz yani mülakatın diğer bir versiyonu.

Görev, doğrudan mesleğe yetiştirme değil; yetiştirilenleri nesnel, objektif kurallara bağlı kalarak istihdam etmek ve istihdam edilenlerin mesleki gelişimlerini sağlayıcı eğitimlerde bulunmak Millî Eğitimin aslında aslı görevidir.

Teklifinin en sorunlu yanı da hazırlık eğitimi. Çünkü buradaki hazırlık eğitimi, öğretmen olarak mezun olanları içermekte. Millî Eğitim Bakanlığına, Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 44’üncü maddesiyle öğretmen ihtiyacını karşılamak için yükseköğretim kurma görevi verilmiştir; ilgili madde şöyledir: “Öğretmenlik formasyonu veren ve öğretmen yetiştiren Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim yüksekokulları, Cumhurbaşkanlığı kararıyla kurulabilir.” Dolayısıyla kanun teklifinin düzenlediği hazırlık eğitimi, nitelikli öğretmen ihtiyacının karşılanmasıyla ilgili değildir. Bu kanun teklifine gerek kalmaksızın, mevcut mevzuattan hareketle, Millî Eğitim Bakanlığı YÖK’le birlikte hareket ederek pedagojik formasyon veren ve öğretmen yetiştiren bir yükseköğretim kurabilir veya mevcut olanları iyileştirebilir. Siz, şimdi, bu akademiyle, eğitim fakültelerinden mezun olan öğrencileri başarısız, eğitim fakültelerinde eğitim veren tüm hocaları da niteliksiz sayıyorsunuz. Aynı soruyu bir daha tekrarlamak istiyorum: Akademide kimler eğitim verecek? Hangi öğretim görevlileri eğitim verecek?

Meslek olarak öğretmenliğin tanımı yok bu yasada; var olan, tanım görevi üzerinden sadece öğretmenin tanımıdır. Oysa bir meslek kanunu, o mesleğin tüm yönlerini içerecek biçimde düzenlendiğinde adına “meslek kanunu” denir.

Kanun teklifi olarak sunulmuş Türkiye Büyük Millet Meclisine ama aslında bir kanun tasarısıdır. Önceki Öğretmenlik Meslek Kanunu’na yönelik Anayasa Mahkemesi iptali ve gerekçeleri açıkça dikkate alınmamıştır bu teklifte.

Aday öğretmenlik, bu kez, hazırlık eğitimi içinde aynen korunmuştur. Öğretmenleri, aynı zamanda, uzman öğretmen, başöğretmen, sözleşmeli öğretmen, ücretli öğretmen olarak ayrıştırdınız. Bizim tek bir başöğretmenimiz var, o da Mustafa Kemal Atatürk'tür, başka hiçbir başöğretmeni kabul etmiyoruz. Öğretmenleri böyle sınıflandırmayı da kabul etmiyoruz; öğretmen öğretmendir. Madem nitelik gerekiyor, eğitim fakültelerini bitiren öğretmenlere kendi alanlarında, yine eğitim fakültelerinde bölümleri kurularak veya okullarda staj yaptırılarak, aynı ders verilerek ama atamaları yapılarak yapılmalıdır.

Bu kanun teklifine göre de siz, MEB'i çok başarılı ama eğitim fakültelerini başarısız göstermektedirsiniz. Bir meslek kanunu, o mesleği yapmayı özendirici hükümler taşır, mesleğin değeri ve önemi özel olarak vurgulanır; mesleği yapanların mesleğin öneminden kaynaklanan saygınlığını koruyucu, yükseltici özellikler taşıması gerekmektedir. Ama biz, burada, maalesef ki öğretmen olarak mezun olan hiç kimseye bu tanımı vermiyoruz.

En çetin mücadele, öğretmen kaynağının tekleştirilmesi ve eğitim standartlarının ortaklaştırılması hedefinden tümüyle sapılmaktadır. Öğretmen kaynağı, tekrar, asıl görevi öğretmen yetiştiren kurumların dışına çıkarılmamalıdır. Bu mesleği yapanların, öğretmenlik mesleğini icra edenlerin hakları korunmalıdır. Burada görev ve sorumluluklar, disiplin hükümleri, cezalar ayrıntılı bir şekilde sayılırken öğretmenin haklarına dair bir hüküm bile yoktur. Öğretmenin okul içindeki özerkliği, yönetim kararlarında pay sahibi olması, sınıf içinde kürsü dokunulmazlığı; tatil, dinlenme, örgütlenme, kendini geliştirmesi için tanınması gereken imkânlardan bir cümle dahi söz edilmemiştir.

Kanun teklifiyle, öğretmenlik mesleği, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kurulacak akademide verilecek olan hazırlık eğitimiyle kazanılacak bir meslek olarak görülmektedir. Hazırlık eğitimine alınan öğretmenin statüsü, ne çalışan ne öğrenci ne kursiyer ne de stajyer öğretmendir. Bu yasa teklifiyle getirilen öğretmen istihdam sistemi, kamuda istihdamda görevin gerektirdikleri nitelikleri arama yerine, görevin gerektirdikleri nitelikleri kazandırma gibi daha önceki hazırlık eğitimlerini anlamsız hâle getiren bir şekle büründürülmüştür.

Gelelim Tekirdağ'da yaşanan Millî Eğitimin sorunlarına, benim için çok önemli. Çünkü Sayın Bakan Yusuf Tekin'e Tekirdağ'da okulların durumuyla ilgili soru önergesi vermiş ve aşağıdaki soruları sormuştum, bunu bilmenizi istiyorum:

Tekirdağ'da bulunan tüm okullarımızın dayanıklılık testinden geçirilip geçirilmediği... Depreme dayanıklı olmadığı gerekçesiyle yıkma kararı çıkarılan okul var mıdır, eğer varsa hangi okullardır? Deprem riski olması dolayısıyla kaç okul yıkılmıştır, yerine kaç okul yapılmıştır; yapıldı ise bu okullar hangileridir?

Sayın Bakanın verdiği cevaptan sonra Tekirdağ'da sınıfların neden 70 kişinin üstünde olduğunu, neden bir okul binasının önünde 4 tane okul isminin, 4 tabelanın yer aldığını daha iyi anlamış olduk. Çünkü 63 okul yıkılmış ama yerine sadece 8 okul yapılmış. Yapılmama sebebi de maalesef ki içimizi acıttı, deprem bölgesi savunması yapıldı. Evet, zor bir süreç geçirdik ama deprem bölgesindeki yıkım, diğer bir şehrin yıkımıyla ilgili olmamalı, orada da daha yapılan herhangi bir şey yok. Siz, 11 şehri imar edeceğiz diye geri kalan şehirleri yok edemezsiniz, oradaki eğitimi sıfırlayamazsınız, çocukları 70 kişilik ikili eğitime tabi tutamazsınız; bizim amacımız, tekli eğitim, tam gün eğitime çocukları yönlendirmek olmalı.

Bu arada verilen görevler var valilere; sanayicilerin, iş insanlarının peşinden koşup onlardan yardım istenerek şehirlerimizde okul yapılması. Allah razı olsun, yardımseverler, hayırseverler okul yapmakta şehirlerde ama bu, en üst kamu yetkilisinin görevi olmamalı. Biz sosyal devletiz, sosyal devlette bir bakanlık varsa bakanlığın birinci görevi, o şehirde ihtiyacı olanları tespit edip orada okullaşmayı

sağlamalı. Bakın, bu süreçte, deprem öncesi pandemi sürecinde, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi okul yapmak istedi -çünkü biz bunu gördük, olamayacağını gördük, tespit ettik- büyük mahallelerdeki, köyden mahalleye dönüşen büyük mahallelerdeki okulları Belediyemiz tekrar yenileyerek eğitime açmak istedi ama maalesef “hayır” cevabını aldı. Yeniden okul yapmak istedi -ki göreve gelir gelmez 11 tane okul yapmıştı Büyükşehir Belediyesi- buna da “hayır” dendi ki tüm imkânları vardı Belediyenin. Ama bütün bunlara “hayır” denmesi sonucunda, var olan kaynağın da Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından kullanılmaması sonucu, bugün bizim Tekirdağ’da çocuklarımız sabahın köründe, saat beş buçuk altıda -ilkokul çocukları bunlar, anaokulu çocukları- 60 kilometrelik yol yapıp ders almaya gidiyor ve aynı kilometreyle öğle saati evine geliyor; ikinci eğitim için de aynı şekilde. Dolayısıyla hepimiz anne babayız, hepimizin çocukları var, birazcık empati yapmamız gerekiyor, ilkokul çağındaki çocuğa böyle bir ziyeti nasıl çektirebiliriz?

Artı, “anaokulu eğitimi” “kreş eğitimi” diyoruz; zorunluluk vardı, anaokulu eğitimi zorunluydu, okul öncesi eğitim. Kaldı mı? Valla, artık 4’üncü sınıftan sonra okula, ilkokula gitmiyor çocuklar, gitmek istemiyor; ekonomik koşullar çok zor durumda.

Bakın, biz emeklinin 10 bin lirayla geçinmesini istiyoruz; istiyorsunuz, biz istemiyoruz ama 10 bin lirayla bu ülkede geçinilmez! Ve bu çocukların bir öğün yemeğini bile kaldırdık. “Kaldırdık.” diyorum çünkü muhalefet olarak ne kadar da “hayır” desek, iktidar vekilleri olarak siz “evet” diyorsunuz ve o yasa geçiyor. Yani biz çocuklarımızın o bir öğün yemeği yemesini istiyoruz, sınıflarda hangi velinin durumu iyiye veline telefon edip öğretmenin “İşte, bu sınıfta 70 öğrenci var, 70 poğaça yap, getir.” demesini istemiyoruz. Bizim için akademiden öncelikli çocuğumuz; akademi belki üç yıl sonra, beş yıl sonra da yapılır; eğitim fakültelerinin içinde bunu sağlamlaştıralım, güçlendirelim. İyi eğitim alan hiçbir öğrenci bu ülkede kalmak istemiyor, bunu tartışalım. Herkes bir yolunu bulup, vatandaşlık kazanıp yurt dışına kaçmaya çalışıyor. Ya, en basiti, yanımızda, Trakya’nın bitişiğindeki 2 ülke, Yunanistan ve Bulgaristan, bugün vize vermiyor Türk vatandaşına; bu, acı değil mi? Ama biz, herkese “gel” diyoruz, herkese “gel.”

Valla, dediğim gibi, öğretmen okullarımız vardı, kapatıldı; bilim, sanat, teknoloji eğitimi veren ortaokullarımız, liselerimiz vardı; onlar da kapatıldı; ben de burada, bu akademiden ziyade, bu okulların tekrar açılmasını bekliyorum. Eğitimse eğitim fakültelerinde verilebilir; hepsi de kendi alanlarında, kendi branşlarında eğitim fakültelerinde birer yıl daha fazla eğitim alırlar; sonuçta fakültenin yeri belli, orada ikâmet imkânı var gidenin, giden öğretmen adayının en azından. Ama sonra siz bunu, bir de iki yıl daha başka bir şehre gönderecekseniz 14 bin lirayla; o kişinin yerine bir de kendinizi koyun, yapıp yapamayacağınızı düşünün.

Bu yasanın çıkmaması için, en azından, benim muhalefet vekili olarak “hayır” diyeceğimi bilmenizi istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ederim Kıymetli Vekilim.

Şimdi söz, İbrahim Akın Vekilimizin.

Buyurun.

İBRAHİMAKIN (İzmir) - Değerli Başkan, sevgili Komisyon üyeleri; ben de hepinizi selamlıyorum.

Şimdi, öncelikle, yani sabahtan bu yana yürüttüğümüz tartışma, gerçekten, birinci basamak olarak değerlendirdiğimizde bir usul tartışması yapılmıştı. Usul tartışması, aslına bakarsanız, yaşadığımız, özellikle yasama ve yürütme arasındaki ilişki bakımından esas ilgilendiren bir durum. Bu esas ilgilendiren durum hakkında eğer sessiz kalırsak doğru sonuçlara ulaşamayacağımızı düşünüyorum, o

nedenle şöyle bir şey söyleyeyim, yaşadığım pratikten de hareketle söyleyeyim: Birincisi, biz; bilimsel, demokratik, katılımcı, ana dilde eğitim istiyoruz. Eğer bilimsel, demokratik, katılımcı, ana dilde eğitim istiyorsak bunun tartışmasını da bunun yasama sürecindeki pratiğini de ona göre yapmamız lazım. Ama şu anda herkesin itiraz ettiği bir durum var ki usul bakımından, pratik bakımından, muhatapları bakımından, hiçbir katılımcılık söz konusu değil; hatta biz sadece eğitim kurumlarının ve sendikaların değil, aynı zamanda bunun muhatabı olan öğrencilerimizin de bu süreç içerisinde görüşlerinin alınması gerektiğini düşünüyoruz ama maalesef o konuyla ilgili o safhaya gelemiyoruz.

Şimdi, özellikle iktidar ortakları ve vekilleri ısrarla söylüyorlar bunların yapıldığını ama şimdi benim yaklaşık bir yıllık bir vekil pratiğim var, bizim yaşadığımız pratik... Aslında gelen yasa tekliflerinin neredeyse tamamının aynı şekilde geçtiğine dair bir pratik yaşıyoruz. Yani vekillerin buradaki tartışması, emekleri, birikimleri, maalesef değerlendirilmiyor. Dolayısıyla toplum karşısında, bu vekillerin bu kadar emeklerinin, bu kadar harcanan emeğinin yok sayılma pratiğinin karşılığında, siz toplumla buluştuğunuzda, toplumda “Ya, siz orada ne yapıyorsunuz?” diye sorduklarında ne cevap veriyorsunuz? Mesela, ben bunun cevabına, kendi şahsım adına, sadece topluma kendi görüşlerimizi iletme vasıtası hâline gelmiş bir Meclis pratiğiyle karşı karşıya olduğumuzu gördüğümü söylüyorum. Bu acı bir şey aslına bakarsanız yani bu, yasama sürecine aslında ne iktidar vekillerinin ne muhalefet vekillerinin katılımcı olmadığını somut olarak gösteren durum.

Bakın, 3 tane soru önergesi verdim ben Yusuf Tekin’e. Yusuf Tekin öyle bir pratik içerisinde, ki araştırdık, kendi hayatında bence çok hızlı bir şekilde basamakları yükselerek akademik kariyerine ulaşmış bir vatandaş ama pratik olarak şu andaki durumu da onun pratiğini gösteriyor. Siz de Bakanlık yaptınız Başkan, şu andaki bizim yürüttüğümüz bu tartışma sırasında -vekilin söylediği- Millî Eğitim Bakanlığının sosyal medya grubunda tartışmalarımızın hepsi sayfa sayfa yayınlanmış durumda yani aslında bizim şu andaki tartışmalarımız, Komisyonun değerlendirmesi hikâye. Pratik olarak bu arkadaşımız önüne koyduğu işi yapmaya çalışıyor, hatta size şöyle söyleyeyim: Aslında yaptığı işi yasallaştırmamız için talimat verilmiş bir işi yapıyoruz gibi görünüyor.

Soru önergemizin bir tanesinde çok somut bir durum var. Bakın, bu ülkede yaşıyoruz, herkesin görüşüne saygımız var ama herkesin görüşüne saygımız olduğu gibi, bizim çocuklarımız için bize karşı düşmanlık siyaseti yapan bazılarının da temsilci olmasını kabul etmemiz mümkün değil. Bir öğretmen, özellikle son zamanlarda şaibeli hâle gelmiş bir Ülkü Ocakları Derneğinin Başkanı olması ve aynı yerde öğretmenlik yapması doğal mıdır, doğru mudur? Mümkün müdür böyle bir şey? İtiraz ediyoruz, böyle bir şey yapılamaz diyoruz, tarihte görülmemiştir diyoruz ve buna Millî Eğitim Bakanımız cevap vermiyor, savunuyor. Bakın, buradan da söylüyorum: Torbalı’da yani İzmir’in Torbalı’sında Ülkü Ocakları Başkanı vatandaş aynı zamanda bizim çocuklarımıza eğitim veren bir öğretmen. Buradan ısrarla söylüyorum, bunun kabul edilmesi mümkün değil. Şu anda bizim çocuklarımızın böylesi bir durum karşısında okula gitmeyi istemeleri de mümkün değil. Bu kadar açık, bu kadar siyasi bir tutum alınması bence kabul edilemez.

Zaten şu anda yapılmakta olan yasa teklifi de -bizim gördüğümüz- politik olarak analiz edildiğinde yirmi iki yıllık iktidar sürecinde kültürel olarak da eğitim olarak da başarılı olamamış bir iktidarın kendine yeni bir hamle hazırlamasının bir parçası olarak gözüküyor ve pratik olarak da şöyle geliyor durum: Yani bu yaşadığımız pratikten gördüğümüz kadarıyla mülakat sistemi de yeterli olmadı, tasnif etmek de ayıklamak da kendi kadrosunu yaratmak da yetmedi, artık şimdi akademi üzerinden yapılmaya çalışılıyor. Bu, önümüzdeki dönemde çok daha ciddi toplumsal yaraların oluşmasına ve bu toplumun birlikte yaşamasını sağlayacak öğretmenlerin verdiği uhrevi görevleri yerine getirememesine sebep

olacak bir durum. Öğretmenlik mesleği hakkında yapılan her türlü güzellemeler çok iyi olabilir ama bu güzellemeler hayatın pratiği içerisinde bu toplumu daha fazla ayırıştırıcı, daha fazla kutuplaştırıcı bir siyasal pratiğe doğru sürüklenmesine sebep oluyor.

İnanın, ülke ekonomik olarak da siyasal olarak da ve aynı zamanda her alanda da bir çürümeyle karşı karşıya, değerler anlamında da çürümeyle karşı karşıya. Bu çürümeyi önleyebilecek ortaklık sağlamadığı sürece hangi fikirde olursanız olun, birini yok sayarak, ötekini düşman ederek bu toplumu yönetemezsiniz ve Millî Eğitim de bunun başında gelir, öğretmenlik mesleği de bunun başında gelir. Eğer siz çocuklar üzerinde bu kadar ayrımcı siyaseti örgütlemeye kalkarsanız, çocukların başına eğitim bilimine sahip olan insanları değil din öğretmenlerini göndermeye kalkarsanız ve oraya siyasi kimliğiyle açık insanları göndermeye kalkarsanız orada zaten eğitim yapılamaz hâle gelir. O nedenle, bu yasa teklifi fiilen ortaklaşmadığı sürece, katılımcı olmadığı sürece, farklı görüşlerin ortaklaşmasını sağlamadığı sürece olmayacaktır; “olacaktır.” diyorsanız bu pratikte siz de Başkan olarak, bu Komisyon olarak bu yasa teklifi üzerindeki her türlü öneriyi dikkate alan, değerlendiren bir sonuç üretelim ve ilk kez Millî Eğitim Komisyonu toplandığına göre, burada eğer bir değişim yapmak istiyorsak yani o iddia edilen anormal hayatımızı kabul ediyor, normalleşmeye gitmek istiyorsanız önce millî eğitim yasasının düzenlenmesi için, eğitimle ilgili, öğretmenlik yasasıyla ilgili düzenleme için gerçekten karşılıklı görüşlerin dikkate alındığı, katılımcılığın sağlandığı bir süreçten geçelim. Aksi takdirde, bütün o güzel sözler hikâye hâline gelecektir, gerçeği yansıtmayacaktır; pratiğimiz aynamızdır, aynaya bakıp kendi durumumuzu görelim diye düşünüyorum. Bu konuyla ilgili gerçekten biraz daha açık, samimi olmakta fayda var. En azından, bırakın kişisel onurumuzu, aynı zamanda bir milletvekili olarak onurumuzu korumak istiyorsak ona uygun davranmakta fayda var diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Çok teşekkür ediyorum Kıymetli Vekilim.

Söz Veli Ağbaba'da.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Öncelikle ben bir teşekkürle başlamak istiyorum. Siz de ifade ettiniz, 6 Şubat depreminde birlikte sabah uçağıyla beraber Malatya'ya gittik. Siz de bütün Türkiye de şahit ki hakikaten böyle bir yıkımı hiç kimse beklemiyordu, insanlar yaşayınca ve görünce anlıyor o yıkımı. Malatya'yı da en çok bilen Bakan sizsiniz, öncelikle teşekkür ederim Malatya adına, hakikaten büyük emekler sarf ettiniz. Bir de bir şeyin altını çizerek söylemek istiyorum: Maalesef, görmeyenler Malatya'da bir deprem yaşandığı gerçeğinden habersiz. Hâlbuki Malatya -tabii ki birçok ilimiz etkilendi ama- şehir merkezi yerle bir olan, ilçe merkezi yerle bir olan -Doğanşehir gibi- illerin başında geliyor. Hâlâ şehirde, maalesef çarşıda bir hayat belirtisi gözüküyor. Bunu da size ifade etmek istiyorum, size tekrar teşekkür ediyorum.

Şimdi, müsaade ederseniz -siz de Malatya'yı biliyorsunuz ve Millî Eğitim Bakanlığı yaptınız- öncelikle Malatya'yla ilgili birkaç görüşümü sizlerle paylaşmak istiyorum. Şimdi, depremde yıkılan okullara gelmeden önce, şu anda aklıma hemen ilk gelen sorunlardan biri şu: Gittiğimiz bütün konteyner kentlerde velilerin en büyük taleplerinden biri servis çünkü işte, ne bileyim, Cemal Gürsel Mahallesi'nde oturuyor ya da Yeşiltepe Mahallesi'nde oturuyor ya da Zaviye Mahallesi'nde oturuyor, konteyner kent üniversitenin orada, o okula giderken insanlar servis anlamında çok büyük problemler yaşıyor. Evlerini kaybetmişler, araçlarını kaybetmişler, iş yerlerini kaybetmişler; bu insanlar için 2 bin lira, 3 bin lira servis parası vermek hakikaten büyük bir zorluk; bunun altını çizmek istiyorum.

Yine, gittiğimiz bütün konteyner kentlerde bir gerçeği de ifade etmek istiyorum. Eğer tedbir alınmaz ise konteyner kentlerde büyük sosyal patlamalar olacak gibi gözüküyor. Düşünün ki bazen bin, bazen 2 bin civarında konteynerin bulunduğu konteyner merkezlerinde maalesef çocukların zaman geçireceği bir alan yok, bir futbol sahası yok, basket sahası yok, ne bileyim, bir açık sinema yok yani bir açık sinema yapılabilir, çok masraflı bir şey değil. Yani çocukların, maalesef, davranış şekilleri bozulmaya başlamış. Bunu da sizin dikkatinize sunmak istiyorum, aslında bütün Türkiye'nin dikkatine sunmak istiyorum. Maalesef, düşünün ki üç ay değil, beş ay değil; 7x3=21 metrekaare konteynerde çocuklar, anneler uzunca süre kalıyor. Çocuklar millî eğitimle ilgili olduğu için bunu ifade etmek istiyorum ve maalesef internet bağlantıları yok. Çocukların, biliyorsunuz, her şeyi, dersleri internetten; internet bağlantıları yok, internete ulaşimleri çok zor; bunu bütün Türkiye'nin dikkatine sunmak istiyorum. Lütfen, bu konu ciddiye alınsın yoksa çocuklar için çok daha zor günler bizi bekliyor; bunu ifade etmek istiyorum.

Malatya deprem bölgesi, Hatay'dan sonra en büyük yıkım olan şehirlerimizden biri dedim biraz önce. TOKİ konutları sorunlu, yerinde dönüşüm sorunlu; buranın konusu değil ama Millî Eğitimin sorunu, bunu dikkatinize sunmak istiyorum. Depremın vurduğu okulların yerine yeni okulların yapılması lazım ancak Bakanlığın ek yatırım vermesi gerekiyor.

Bir şeyi daha söylemek istiyorum: Sizin emeğiniz varsa sizin, geçmiş Bakanın emeği varsa geçmiş Bakanın... Malatya'da merkezdeki yenilenen okullar yıkılmadı. Toplanma merkezlerinin ne olduğunu depremi yaşayanlar bilir. Ben de bilmiyordum toplanma merkezinin ne anlama geldiğini ama o soğukta, karda kışta, büyük soğukta -hatırlayın siz de müthiş bir kar yağıyordu- okullar olmasaydı çok daha büyük sorunlar yaşayabilirdik. Okullar toplanma merkezleri olarak kullanıldı. Hem toplanma merkezinin önemini vurgulamak istiyorum hem de yenilenen okulların önemini vurgulamak istiyorum. Burada Malatya'da geçtiğimiz dönem İl Millî Eğitim Müdürlüğü yapan Battal Kanbay'a da teşekkür etmek istiyorum. Tabii ki size, sizden önce emeği geçen kim varsa onlara da teşekkür etmek istiyorum Malatya'da yenilenen okullarla ilgili.

Şimdi, bizim Malatya'da 100'ün üzerinde okulda ikili eğitim yapılıyor, birden fazla okul tek okulu sabahçı-öğlenci diye kullanılıyor. Eğitim kalitesi siz de takdir edersiniz ki ciddi yara alıyor. Hâlen çok sayıda okul konteynerde eğitim veriyor, bu şekilde eğitim devam ederse özellikle kırsal bölgelerdeki okullar 2024-25 eğitim öğretim dönemini de konteynerde geçirecek ki konteyner okullarının da çok büyük problemleri var. Yeni bir problemle karşı karşıyayız. Hakikaten çok küçük alanlarda, 21 metrekaarelik alanlarda çocuklar eğitim görmeye çalışıyor.

Malatya'nın en eski okullarından Gazi Lisesi yıkıldı, okulun yerine yeni okul yapılması gerekiyor ama alınan bilgilere göre Gazi Lisesi yatırım programında görünmüyor. 45 anaokulunun daha önce yatırım programına alınıp daha sonra iptal edildiği belirtiliyor. "Deprem sonrası başlayacak." denilen okulların büyük bölümünde inşaat başlanmadı. Depremde yıkılıp, ağır hasar alıp yatırım programına alınmayan okulların da kısaca isimlerini söyleyeyim: Gazi Anadolu Lisesi, Cumhuriyet Anadolu Lisesi ve Spor Salonu, Şehit Kemal Özalper Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Yunus Emre Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Yeşilyurt İmam-Hatip Lisesi, Yeşilyurt Turgut Özal Anadolu Lisesi, Rahmi Akıncı Ortaokulu; Akçadağ, Ören Çok Programlı, Anadolu Lisesi, Songül Yakut İlkokulu ve Ortaokulu, Sümer Ortaokulu, Barguzu Ortaokulu, Doğanşehir Sürgü İlkokulu, Gazi İlkokulu, Barbaros Ortaokulu, 30 Ağustos Ortaokulu, Akçadağ Ziya Gökalp Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Farabi Anadolu İmam-Hatip Lisesi, Malatya Anadolu İmam-Hatip Lisesi pansiyonu, Darende Balaban İlkokulu.

Deprem bölgesine yatırım konusunda öncelik verilmesi beklenirken olan yatırımların iptal edilmesi de eğer doğru ise maalesef çok kötü. Öğretmenler hâlâ konteynerlerde kalıyor -bunu da ifade etmek istiyorum Sayın Bakan- öğretmenlerimiz hâlâ konteynerlerde kalıyor. Müteahhitler inşaatları yarım bırakıp kaçıyor. Bu şartlarda Malatya kan kaybetmeye devam ediyor.

Bir de Malatya'nın merkezinde eski cezaevinde bir öğretmenevimiz vardı. Siz de biliyorsunuz, öğretmenevi yıkıldı ve şu anda arazisine konteynerler konuldu. 6 Şubat depreminin ardından yıkılan polisevinin yerine Orduzu Pınarbaşı mevkinde yeni bir polisevi binası yapıldı, öğretmenevinin ne olacağı belli değil. Bakanlık 200 yataklı yeni öğretmenevinin Orduzu bölgesinde yapılacağını açıkladı ancak ortada bir ihale yok. Bu gidişle bu yıl da öğretmenevi hayal olacak. Malatya Öğretmenevi ne zaman yapılacak, bunu da öğrenmek istiyoruz çünkü bakın, öğretmenler orada anormal zor koşullarda görevlerini yapmaya çalışıyorlar, bence büyük bir fedakârlıkla görevlerini yapmaya çalışıyorlar. Sosyal tesislerinden faydalanabilmeleri için de bir an önce öğretmenevi yapılması lazım.

Bir diğer konu, Malatya'nın en eski ve en köklü okullarından biri olan, Malatya sanayisine elli yıldan beri çırak, kalfa, usta yetiştiren en büyük meslek lisesi olan Şehit Kemal Özalper Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi maalesef kapanmaya yüz tutmuş durumda. 6 Şubat depreminde bir binası hasar gördüğü için Yeşiltepe'ye taşınan Şehit Kemal Özalper Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin, eski adıyla Erkek Sanat Okulunun yerinin millet bahçesinin devamında bahçeye katılmak istenmesi Malatyalıların tepkisine sebep oluyor. Önemli bir okul. Yeşiltepe'nin uzak olması nedeniyle uygulamalı eğitimin yapılmaması gibi sebeplerden dolayı öğrenci sayısı yarıya düşmüş durumda, her geçen gün azalmaya devam ediyor. Bu okulda makine bölümü, torna, CNC tezgâhları, metal bölümü tezgâhları, mobilya ve dekorasyon bölümü tezgâhları ve diğer ekipmanlar eski sağlam yerlerinden taşınmadığı için atıl kalmış ve çürümeye terk edilmiş durumda. Maalesef Malatya'nın depremde hafızası yok oldu, hem de kentin en önemli eğitim kurumlarından biri kapatılmak isteniyor. Bunu da dikkatinize sunmak istiyorum.

Yine, eski Cumhurbaşkanlarından Özal Malatyalı, Recai Kutan Malatyalı; bunların okumuş olduğu Gazi İlkokulu var. Siz bilirsiniz Gazi İlkokulunu, çok tarihi bir okul. Buranın Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından bebek müzesi ve çocuk kütüphanesi olarak hizmet vermesi isteniyor. Kütüphane ve bebek müzesi yapılsın ama bu okulun hiç olmazsa kentin hafızası anlamında korunması lazım, ilkokul olarak korunması lazım ki çok güzel bir bina. Siz de biliyorsunuz, burada rahmetli Özal okumuş; Allah uzun ömür versin, Recai Kutan okumuş; Malatya'nın birçok siyasisi ve sanatçısı burada okumuş durumda. Bu nedenle, buna da dikkat edilmesini rica ediyoruz.

2023 yılında deprem bölgesinde LGS ve YKS sınavına girecek öğrencilere yüzde 25 ek kontenjan verilmişti. 2024 yılında yapılacak olan YKS sınavında yüzde 25 ek kontenjan verilmişken LGS'ye girecek öğrencilere yüzde 25 ek kontenjan hakkı verilmedi. Devlet, öğrenciler arasında ayırım yapmamalı. Talebimiz, deprem bölgesinde 2024 LGS sınavına girecek öğrencilere yüzde 25 ek kontenjan hakkının bu yıl da veriliyor olması lazım.

İlimizde 3.500 civarında öğretmen deprem dolayısıyla il dışına tayin olup gitti, yerine bin civarında öğretmen geldi. Bu nedenle bazı branşlarda Yeşilyurt ve Battalgazi gibi merkez ilçelerde dahi ücretli öğretmenler görevlendirilmekte. İlimizin öğretmen ihtiyacı karşılanmalı, yeni yıla en azından öğretmen açığıyla girilmemelidir.

Yine, Malatya'da görev yapan başta öğretmenler olmak üzere kamu görevlilerine deprem tazminatı ödenerek burada kalan personel için şehir cazip hâle getirilmelidir diye düşünüyorum.

Şimdi, bir de biraz önce arkadaşlarımız da söyledi, bu sözleşmeli öğretmenler meselesi önemli. Sözleşmeli öğretmenler kadroya geçişte üç artı bir yıl esasına bağlı olduğu için kadroya geçmeden, nakil ve tayin hakları yok. Sözleşmeli olduğu dönemde örneğin bir ceza aldı, kademe ilerleme cezası aldı diyelim, işten direkt atılıyor ancak kadrolu öğretmen olsa disiplin cezasıyla işten atılamaz. Sözleşmeli öğretmen atandığı okulda norm fazlası duruma düşerse sözleşmesi feshedilebilir, feshedilmese bile il millî eğitimin ona gösterdiği okulda öğretmenlik yapmak zorunda kalabilir, 70-100 kilometre uzakta bir okula verilebilir.

Bir de hakikaten kangren olmuş bir konu, ücretli öğretmenler konusu eğitim sistemimizin yüz karasıdır. Asgari ücret bile açlık sınırının altında kalmışken 100 bine yakın ücretli öğretmen asgari ücretten hep daha düşük maaş alıyor. Ücretli öğretmenler haftada 20-30 saat, kimisi daha az derse giriyor. Bu duruma göre ücretli öğretmenlerin aldığı maaşlar da farklılık gösteriyor. Haftada 30 saat derse girsene alacağın maaş 16.200 TL’de kalıyor. Bir öğretmene herhâlde bundan daha büyük hakaret edilemez. Ayrıca, sadece saat ücreti değil, sigorta prim gününde de mağduriyet yaşanıyor. Bir ay tam çalışmalarına rağmen on-on beş gün sigorta primleri yatırılıyor; yazın işten çıkarılıyorlar; ücret yok, sigorta primi yok. Bunlar herhâlde 150 yaşında emekli olabilirler. Resmî tatillerde ve bayramlarda kadrolu öğretmenler maaşlarını kesintisiz olarak alıyor ancak ücretli öğretmende herhangi bir sebepten dolayı okula gidemezse ücret kesintisi yapılıyor. Kar yağdı, valilik okulu tatil etti, ücret alamıyor, hiçbir statüye giremiyorlar. Okullarda çalışan yardımcı görevliler, hademeler asgari ücret alırken haftada 30 saat derse giren öğretmenin maaşı asgari ücretin altında kalıyor. Buna da dikkatinizi çekmek istiyorum.

Bir mesele de biraz önce sözlerimin başında söylemiştim, biriniz yapıyorsunuz, biriniz bozuyorsunuz. Arkadaşlar da övgüyle bahsettiler sizin bu yemek meselesinden, okullara ücretsiz yemek verilmesi meselesi önemli; siz getirdiniz, yeni gelen Bakan iptal etti.

Bir de bu mülakat meselesi... Sizin Bakanlığınız döneminde söz verildi, 11 Nisan 2023 tarihinde AK PARTİ’nin seçim beyannamesinde yer aldı, kamuda mülakatin kaldırılacağı söylendi. 14 Mayıs seçimlerinden sonra hemen Sayın Bakan bir açıklama yaptı, “Mülakat yapacağız.” dedi. Bu mülakat hakikaten çok kötü bir sistem. Yani biz, liyakat olsun diyoruz, mülakata hayır, liyakat olsun diyoruz. Yani kim hakkıyla giriyorsa, KPSS puanını kim alıyorsa mülakattan geçirilmeden mutlaka bu insanlar göreve başlatılmalıdır diyoruz. Tabii, birçok konuda mağduriyet var; 98 puan alıyor, atanamıyor; çok yüksek puan alıyor, atanamıyor. Bu konuda çok sıkıntı var.

Bir de bu atanamayan öğretmen meselesi de önemli bir mesele, kangren olmuş durumda bu mesele de.

Bir de Sayın Bakan, tabii, Türkiye, maalesef, tarikatlar arasında, cemaatler arasında pay edilmiş durumda. Yani eskiden şu tarikattan, bu tarikattan diye söyleniyordu, şimdi tarikatın kolu seçiliyor. Yani İsmailağa cemaatinin hangi kolundan, Hakyolun, Nakşibendinin hangi kolundan diye söyleniyor. Hakikaten ders almak lazım yani bir ders almak lazım. 15 Temmuz darbesini yaşayan Türkiye’nin bu konuda ders alması lazım. Devleti cemaatlara pay ederseniz o cemaatlerin yarın ne yapacağı belli olmaz. Dün Sağlık Bakanı atandı; işte giden Bakanın Nakşibendi tarikatının İskenderpaşa cemaatinden olduğu söyleniyor, yeni Sağlık Bakanının, Memişoğlu’nun ise Menzil cemaatine bağlı olduğu söyleniyor. Doğru mu, yalan mı bilmiyorum ama hakikaten devletin böyle bir şeyle anılması çok doğru değil. Devletin millî eğitimini tarikatlar değil Millî Eğitim yönetmeli, öğretmenler yönetmeli, eğitimciler yönetmeli. Devletin her ne sebeple olursa olsun tarikat ve cemaatle millî eğitimde bir bağı olmaması lazım. Bu sorun, sadece Cumhuriyet Halk Partililerin ya da sadece bizim sorunumuz değil, AK PARTİ’ye oy veren, MHP’ye oy veren, herkese oy veren insanların sorunu. Sonuçta bu çocuklar

hepimizin çocuğu. Bu çocuklar eğer kötü eğitim alırlarsa, bilimsel eğitim almazlarsa, maalesef, Türkiye'nin de hem gelişmesine hem çocuklarımızın gelişmesine katkıda bulunmaz. Bu konuda Sayın Özçağdaş partimizin gereken önerilerini söyledi, maddelerde de konuşacağız.

Ben teşekkür ediyorum hepinize dinlediğiniz için.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Çok teşekkür ederim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, tabii, konuşmalar girdi hep araya da çoğunlukla da Bakanlığı ilgilendiren millî eğitimin problemleriyle ilgili konuşmacılarımızın önerileri var ama Bakanlıktan gelen personeli tanımıyoruz yani iktidar partisi tanıyabilir ama biz tanımıyoruz. Kendilerini bir tanıtmalarını rica ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tabii.

Önce şunu söyleyeyim: Veli Bey Malatya'yla ilgili konuştu, gerçekten Malatya'da orada gece gündüz... Bu vesileyle Kültür Bakanımız Mehmet Nuri Ersoy'u da hayırla anıyorum, gerçekten o günler zor günlerdi ama Allah bize yani öyle bir hizmeti yapabilme imkânı nasip etti. Yani biz keyifle çalıştık gece gündüz demeden.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hem siz hem Sayın Bakanlarımız...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Gerçekten on gün, on beş gün banyo yapamadık ya! Yani çok zor günlerdi. O zamanki İl Millî Eğitim Müdürümüz Hatice Hanım'ı da hayırla yâd ediyorum. Gerçekten, eşi, ailesi yanında olmamasına rağmen sahayı terk etmeden gece gündüz o süreçlerde öğretmenlere mihmandarlık yaptı. Tabii, bu vesileyle Bakanlıktan herhangi bir talimat beklemeden sahada olan öğretmenlere de şükranlarımızı arz etmek istiyorum çünkü biz Malatya'da o kadar farklı manzaralarla karşılaştık ki biz aslında dertleşemedik yani neler yaşadığımızı anlatamadık. Ya, tuvalet temizleyen öğretmenler gördüm ben yani oradaki vatandaşın derdiyle hemhâl olup ona yardım etmek, öğününü paylaşmak, onun ihtiyacı olduğu malzemeleri götürmeyle ilgili fedakârca çalışan ama gözleri ıslıl ıslıl parlayan, gelecek vadeden, ülke için gelecek vadeden öğretmenler gördük. Hepsini hayırla yâd ediyorum. Tabii, orada Öznur Çalık'a da teşekkür ediyorum gerçekten; tabii, sen istemeyebilirsin de ama Öznur Çalık hakikaten gece gündüz bizimle birlikte çalıştı, emek verdi, kendisine de buradan şükranlarımızı arz ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yanlış anlaşılma oldu, emeği geçen herkes teşekkür ediyoruz. Çünkü Öznur Hanım burada yok, cevap hakkını kullanamaz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet ama şey yapalım yani siz mesela Battal'a teşekkür ettiniz ama depremde Hatice Özdemir vardı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yani yalnız hakikaten öğretmenler müthişti yani gayet iyiydi, UKOME...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yani tüm öğretmenler gayet iyiydi. Tabii, deprem döneminde siz konteynerlerle ilgili... Kemal Bey belki bu vesileyle tanışırken de bilgi verebilir. Normalde biz depremde konteynerleri taşınmalı eğitim kapsamına aldık. Ücretsiz bir şekilde taşıyıp ücretsiz bir şekilde yemek verildi -zaten depremde yemek ücretsiz verildi ama- hepsini ücretsiz taşınmalı eğitim kapsamına aldık ama bu uygulama devam ediyor mu etmiyor mu bilgim yok. Yani bunun etmesi lazım.

Bir de bu vesileyle Kemal Bey, Bakan Yardımcım; gerçekten Malatya'nın Öğretmenevi çok kritik yani yatırım planında olduğu söyleniyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Yatırım programına alındı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Alındı mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Tabii, alındı.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Oranın yapılması bir de bizim açımızdan... Ben orada Koordinatör Bakan olarak yer aldım. Yani onu mutlaka yapmamız lazım. Bugünün sevabı olsun, orayı gerçekleştirelim, biz de takipçisi olalım inşallah. Çünkü gerçekten öğretmenleri, o tip yerlerde öğretmenlerin sosyalleşmesiyle ilgili çok çok kritik işler görüyor. Bir de deprem mağduru olan bir ilde buna öncelik verilmesinde fayda var.

Tekrar depremde hayatını kaybeden tüm kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Kemal Bey, o uygulama devam ediyor mu?

Şimdi, bu vesileyle Şenol Hocam, sordunuz: Kemal Şamlıoğlu Millî Eğitim Bakan Yardımcısı, Haldun Gökteş YÖK Başkan Vekili.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Kemal Şamlıoğlu hangi birimlere bakıyor?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – O kadar teferruata girme Şenol Hocam.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Ama gerekli.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şunları, kurumlardan gelen arkadaşların isimlerinin olduğu listeleri hemen dağıtalım. Arkadaşlar, bir fotokopi çektirip tüm milletvekillerine verelim.

Buyurun Kemal Bey.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de toplantımızın, çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Kemal Şamlıoğlu, Millî Eğitim Bakan Yardımcısıyım; Strateji Başkanlığı, Öğretmen Yetiştirme, Mesleki Eğitim ve Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünden sorumlu ilgili Bakan Yardımcısıyım.

Sayın Başkanım, tabii, birçok konu var Meslek Kanunu'nun dışında malum, millî eğitime dair sorular da var, o hususlara ilişkin notlarımızı aldık ama az önce sizin yöneltmiş olduğunuz Malatya'yla ilgili şu hususu söyleyeyim: Vekilimiz konuşurken hemen ilgili arkadaşımıza sorduk, öğretmenevini yatırım programına aldık. Hatta orada ikili vize onayında da...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şöyle diyeceksin Kemal Şamlıoğlu: Yatırım programında değildi, bu vesileyle yatırım programına aldık.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Evet, yani 2024 Yatırım Programı'na aldık.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Malatya'ya müjdeler olsun, tamam mı Veli Bey.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İnşallah 2024'te olur.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamam, ya sen müjde ver, benim adıma verme.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hayır, ben sizin adınıza da diyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamam, tamam öyle de; böyle de yani.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Yani bu onay süreci açısından tabii bizim takip ettiğimiz il yapım programlarıyla ilgili hususlar da var. İl yapım programlarında da bahsetmiş olduğunuz okulların hemen hemen hepsi yatırım programı onayında. Açıkçası bizim açımızdan -Millî Eğitim Bakanlığı- onaylandı ama yine süreçte Strateji ve Bütçe Başkanlığımızın da bir onay süreci var orada ama yatırım programına alındı.

Bir diğerkonu, Sayın Başkanımın da bahsetmiş olduğu, yine Sayın Vekilimiz bahsetmişti, bu taşımayla ilgili mevzu. Millî Eğitim Bakanlığı aslında deprem bölgesinden gelen taşımayla ilgili yani konteyner kentlerin dışına taşımalarla ilgili hususlarda onayı veriyor hemen, hiç bakmadan. Fakat bölgedeki valilerimizin ortak bir kanaati oluştu İçişleri Bakanlığıyla da yapılan toplantılarda, konteyner kentlerinin çok dağılması arzu edilmiyor, o vesileyle oradaki okullarda eğitim süreçlerinin devam etmesi arzu ediliyor. Bu minvalde yönetmelik gereği yetki sayın valilerimizde. Sayın valilerimiz de o bölgede tutmaya çalışıyor ama çok özel bir durum varsa Bakanlığa geliyor, Bakanlıkta da anında arkadaşlarımız taşımayla ilgili bu onayı veriyorlar.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Bakan Yardımcımıza.

Evet, Malatya’ya da müjdeleri vermiş oluyoruz bu vesileyle.

Şimdi sırada Yılmaz Hun Milletvekilimiz var.

Buyurun...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Efendim, diğerk arkadaşlarımızı tanımadık.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Liste geliyor.

Katılımcılar kendilerini tanıtırlar.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sizi de öğrenmek istiyoruz, önemli...

YÖK BAŞKAN VEKİLİ HALDUN GÖKTAŞ – Haldun Göktaş, YÖK Başkan Vekili. Biz de burada 2 kişiyiz, Daire Başkanımız Sibel Hanım da burada.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Bakan niye yok? Başkanım, Bakan niye yok?

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Abi, Bakanın çok önemli işleri var(!)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Ha, meşgul, çok yoğun çünkü(!)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başkanım, şu sırayı da okursanız kaçınıcı sıradayız, kimler var?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şu anda Yılmaz Bey var, Okan Konuralp var, İsmet Güneşhan var buradaki sıraya göre.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – E, biz 14.00’ten beri bekliyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, ona da müdahale etmiyorum yani tamam ya! Yani konuşuyor birisi. Ya, sonuçta AK PARTİ milletvekillerine vermiyorum yani sırayı.

Buyurun Yılmaz Bey.

YILMAZ HUN (İğdır) – Teşekkür ediyorum.

Bu kanun teklifinin genel gerekçesi kanun teklifiyle birlikte değerdendiğinde birbiriyle örtüşmediğı açıktır. Teklifin hazırlık aşamasında, öğretmenlerin, eğitim ve bilim iş kolunda örgütlü sendikaların, meslek örgütlerinin teklif hazırlığı aşamasına dâhil edilmediğı, çalışmaların gizli yürütüldüğü görülmüştür. Biz böyle düşünüyoruz. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından tek taraflı hazırlanan teklif, 14/2/2022 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun bazı maddelerinin Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilmesi üzerine hazırlanmıştır. Teklif bir meslek kanunu niteliğini taşımamaktadır, meslek kanunu sistematığına uygun olarak hazırlanmıştır. Örneğın, kanun, mesleği icra eden öğretmenlerin tamamıyla ilgili bütünsel bir yaklaşım sergilememektedir. Özel öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlere birkaç yerde vurgu yapmış. Ders ücreti karşılığı

ders okutan öğretmenler hakları açısından yok sayılmış, 2 yerde kapsama dâhil edilmiştir. Bir bütün olarak hayatı bir kamusal hizmet eden öğretmen onuruna yakışır standart belirlenmemiş, sosyal ve mali hakları kapsam dışı tutulmuş; öğretmenliğe yeniden atanma, disiplin cezaları, aylık ve ödemeleri, ek ders ücretleri, lojman, kıyafet yardımı, hazırlık ödeneği, sicil ve özlük dosyası, görevlendirme, izinler, öğretmenler kurulu gibi temel hak ve güvencelere yer verilmemiştir. Genel olarak teklifin öğretmenlerin niteliklerini, atanmalarını, görev ve yetkilerini, haklarını ve yükümlülüklerini düzenlediğinden söz edilemez.

Öğretmenlik mesleğiyle ilgili uluslararası sözleşmeler, yol gösterici belgeler, ulusal ve uluslararası deneyimlerden yararlanılmamış; diğer meslek kanunları örnek alınmamıştır. Kanun teklifi hazırlanırken en çok gözetilmesi gereken 5 Ekim 1966'da Paris'te yapılan Hükümetlerarası Özel Konferans'ta oy birliğiyle kabul edilerek karara dönüştürülen, Türkiye tarafından da imzalanan 1966 ILO/UNESCO Ortak Belgesi olan Öğretmenlerin Statüsü Tavsiyesi'dir. Tavsiyede mesleki standardı korumaya yönelik temel ilkeler ortaya konulmuş, genel bir çerçeve çizilmiştir ancak önümüze gelen bu kanun teklifinde Öğretmenlerin Statüsü Tavsiyesi temel ilkelerinin yer almadığı aşikârdır. Ayrıca tavsiyenin "İlerleme ve Yükselme" başlıklı bölümünün 41'inci maddesinde "Müfettiş, okul yöneticisi, eğitim müdürü ya da özel işlevler içeren başka bir konum gibi öğretimde sorumluluk konumlarına deneyimlilerin atanması, olanaklar ölçüsünde, yerinde olacaktır." denilmektedir. Meslekte ilerleme ve yükselmenin başlıca ölçütü iş deneyimi olmalıyken Bakanlığın görmezden gelmesi uluslararası yükümlülüklerle bağdaştırılmaz.

İktidar "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" adını verdiği yeni müfredat modelini onaylamış, 2024-2025 eğitim-öğretim yılının başlayacağı 9 Eylül 2024'ten itibaren okul öncesi, ilköğretim 1'inci sınıf, ortaokul 5'inci sınıf ve lise 9'uncu sınıftan başlamak üzere kademeli şekilde uygulanacağını duyurmuştur. "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" adını verdikleri bu eğitim modelinin amacı nedir? İktidar ilk yola çıktığından beri nasıl dinsel değerleri araçsal kılıp dinsel popülizmi siyasetinin ana hattı yapıtıysa Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli de benzer şekilde yetkin, erdemli ve maneviyatı tam nesil yetiştirme amacı gütmektedir.

Teklifi topluma dayatmak adına bireysellik kavramını öne çıkaran Maarif Modeli aynı zamanda "vatanseverlik" adı altında tekçi, ırkçı bir nesil yaratmanın kuruluş amacını hâlen taşımaktadır. Bu modelin bireyi yeniden tasarlayan, sorgulamayan, eleştirmeyen, düşünmeyen, itaatkâr ve biat eden toplum yaratmaya yönelik olduğu açıktır. İktidar, bu modelle kendi parti programını eğitim programı olarak sunmuştur. Yeni eğitim müfredatı Türkçeye, Türklüğe indirgenmiş kendi Müslüman tanımını oluşturmaya yönelik, otoriteye ve muktedire biat edecek nesiller oluşturmaya yöneliktir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'yle kapitalist sistemin ihtiyaç duyduğu işçi yurttaşını sağlamak istenmektedir. "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" adını koyduğu biat eden, itaat eden, kendi ideolojisinde öğrenci yetiştirme modeli yetmezmiş gibi, şimdi de kendi müritlerini yetiştirecek öğretmenleri seçmek istemektedir.

Toplumsal geleceğini inşa eden öğretmenler hakkında olan bu teklifini sanki bir deneme tahtasıymış misali çabucak Meclisten geçirip kanunlaştırmak isteyen siyasi iktidar, tüm topluma karşı iyi niyetli değildir. İktidar, kendi Türkçü İslamcı eğitim sistemini topluma dayatmak istemektedir. Bu yasa teklifi de AKP iktidarının yaptığı diğer tüm yasalar gibi eksiklikler ve yanlışlıklarla doludur. Yıllardır öğretmenlik meslek ilkeleri üzerinde düzenleme yapmaya çalışan iktidar, bu meslek grubunun var olan sıkıntılarını gidermek yerine, daha kalıcı hâle getirmekten öteye geçmeyen bu kanun teklifiyle yeni mağduriyetler yaratmaktadır.

Eczacılık, doktorluk ve avukatlık meslek grupları gibi tek bir çatı altında toplanması gereken öğretmenlik mesleğini temelde 7 basamağa ayırarak öğretmenler arasında ekonomik ve sosyal bir statü kurmak istemektedir. Ücretli öğretmen, aday öğretmen, sözleşmeli öğretmen, öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen gibi mesleki basamaklara ayırarak, öğretmenleri parçalayarak yönetmeyi bir yenilik, bir reform olarak gören bir anlayışı bu meslek grubunda var etmek istemektedir.

Türkiye’de sahibi bir öğretmenlik meslek kanunu çıkarılacaksa Birleşmiş Milletler Öğretmenlerin Statüsü Tavsiyesi Belgesi dikkate alınabilir. Öğretmenlerin sendikal gruplarda birleştiği örgütlenmeler üzerinden ortak çalışmalar yapıp öğretmenlerin sorunlarına, sosyal ve mesleki statülerine dair onların meslek onuruna layık, eşitlikçi, demokratik ve özgürlükçü bir düzenleme yapılabilir.

Kanun teklifinin 10’uncu maddesinde öğretmen adayının 3 defa uygulamalı değerlendirmeye tabi tutulacağı, bu sınavların aritmetik ortalamasında 100 üzerinden 70 ve üzerinde puan alanların başarılı sayılacağı, 70’ten az puan alanların ise akademiyle ilişkilerinin kesileceği düzenlenmektedir. Eğitim fakültesinden mezun olmuş, ÖSYM’nin ilgili sınavlarından gerekli puanı almış bir öğretmenin, hazırlık eğitiminde bilimsel ve objektif kriterlerle yapılacağına dair derin şüphelerin olduğu sınavlarla elenmesinin ve kamuda öğretmen olarak istihdam edilmesinin önüne geçilmesi ihtimalinin ciddi mağduriyetlere sebep olacağı açıktır.

İktidarın geçmiş pratikleriyle uygulamalı derslerde puanlamanın objektif olmayan değerlendirmeler ortaya çıkaracağını anlamak güç değildir. Uygulamalı derslerle muhalif kesimlerin atanmasını engelleme amacı gütmektedir. Kişilerin takdir hakkı, kayırmacı davranmaları ihtimali yüksektir. Ayrıca, mevcut ekonomik kriz koşullarına nazaran son derece düşük bir ücret ve yalnızca genel sağlık sigortası karşılığında, öğretmen adaylarına hazırlık eğitimi döneminde yalnızca beş gün devamsızlık hakkı tanınarak devam etmesinin şart koşulması öğretmenleri güvencesiz çalışma ortamında çalışmaya zorlamaktadır. Ataması yapılmayan binlerce öğretmen bulunmaktadır ancak bu kanun teklifiyle, âdeta öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği nitelikleri taşımayan, güvenceli çalışma koşulları olmayan, ders saati karşılığı ders okutan ücretli öğretmenlerin güvencesiz çalışma ortamı yasalaştırılmak istenmektedir.

Geçtiğimiz beş yıl içinde ataması yapılan tüm öğretmenler sözleşmeli olarak atanmış, MEB bünyesinde toplamda 110 bin sözleşmeli öğretmen güvencesiz olarak istihdam edilmeye başlanmıştır. Sözleşmeli olarak atanan öğretmenler iktidara yakın sendikalara üye olmaya zorlanmaktadır. İş güvencelerinin pamuk ipliğine bağlı olduğu her fırsatta kendilerine hatırlatılmaktadır. Ayrıca, herhangi bir sendikada örgütlenme hakkı olmayan 69.326 ücretli öğretmen güvencesiz bir şekilde çalıştırılmaktadır.

Ayrıca, teklifin 34’üncü maddesinde geçen öğretmenlerin yeterliliği, Bakanlıkça belirlenecek 2 müfettişin inisiyatifine bırakılmaktadır. Bu durum, eğitim emekçileri için güvencesiz çalışma ortamı demektir. İktidara muhalif eğitim emekçileri üzerinde sürekli bir tehdit durumunu ortaya çıkarmaktadır. 2 müfettişin teftiş ve inceleme sonucu yetersizlik iddiasıyla eğitim emekçilerini geri hizmete alma durumunu doğurmaktadır. 2 müfettişin yetersizlik iddiasının keyfî uygulamalara, mobbinge, hukuksuz kararlara, istismara yol açacağı açık bir ifadedir.

15 Temmuz darbe girişimi sonrasında 64 özel eğitim kurumu, 360 özel kurs ve etüt merkezi, 847 özel öğrenci yurdu ve 15 vakıf üniversitesi kapatılmıştır. Bu süreçte 1.176’sı devlet, 401’i vakıf üniversitelerinde olmak üzere 1.577 dekanın istifası istenmiştir. Kamudan ihraç edilenlerin 41.705’i eğitim ve yükseköğretim kurumlarındadır; KHK’lerle MEB’den 34.393 kişi, yükseköğretim kurumlarından ise 7.312 kişi ihraç edilmiştir. 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında hakkında işlem yapılan öğretmen sayısı 3.854 iken bu rakam OHAL sürecinde 60 bini aşmıştır. İhraç edilen öğretmen ve eğitim emekçilerine âdeta sivil ölüm reva görüldü. İhraç edildikten sonra özel sektörde iş bulmaları,

banka hesabı açmaları, sosyal yardım almaları, yurt dışına gitmeleri engellendi. Bu durum çocuklarına da yansdı, ebeveynleri KHK’li diye birçok genç KPSS mülakatlarında, güvenlik soruşturamalarında elendi. Güvenlik soruşturmaları, kamu görevlerine atanacak kişilerin devletin güvenliğine ve anayasal düzene aykırı faaliyette bulunup bulunmadıklarının araştırılması amacıyla yapılan bir incelemedir. Ancak bu süreç son dönemde adil ve şeffaf olmaktan uzaklaşmış, öğretmenler üzerinde bir baskı aracına dönüşmüştür.

Bu uygulamalar yalnızca bireysel hak ve özgürlüklerimizi gasbetmekle kalmaz, aynı zamanda halkın eğitim hakkını da ihlal eder. Eğitimde yaratılan bu güvencesizlik ortamı sermayenin ve iktidarın çıkarlarını koruma amacı taşır. Emekçilerin haklarının budandığı, düşünce ve ifade özgürlüğünün kısıtlandığı bir ortamda gerçek bir eğitimden söz edilemez.

Öğretmenler, toplumun geleceğini inşa eden en değerli emekçilerdir. Onların emeği ve özverisi çocuklarımızın ve gençlerimizin aydınlanmasına, özgür bireyler olarak yetiştirilmesine katkı sağlar. Ancak bugün bu kutsal görevi üstlenen eğitim emekçileri gerekçesiz ve keyfi güvenlik soruşturmalarıyla karşı karşıya bırakılmakta, mesleklerinden alıkonulmaktadır.

Öğretmenlik Mesleği Kanun Teklifi’nde açıkça görülüyor ki yeni bir kadrolaşma zemini olarak Millî Eğitim Akademisinin kuruluşu, işe yeni başlayan öğretmenlerin “hazırlık eğitimi” adı altında seçimi ve yerli, millî olmayanların elenmesi, kendilerinin benzeri hatta kopyası olmayanların dışarıda bırakılmasıdır.

2022 yılından bu yana 17 defa eğitim politikalarında değişiklik yapan iktidar, eğitimdeki başarısızlıklarına yenilerini de eklemek için yeni değişikliklerle tekrar karşımıza çıkmıştır. Ana dilde eğitimin mümkün kılınmadığı, Türk-İslam senteziyle harmanlanmış Türkiye eğitim sistemi ideolojilerin kurbanı edilmemelidir. Bugün çocukların, gençlerin ve eğitimin tüm bileşenlerinin ihtiyacı; bilimsel, ana dilde ve demokratik eğitimi esas alan, toplumun inançlarına ve kimliklerine eşit mesafede yaklaşan, ekolojik ve bilim odaklı eğitim programıdır. Kürtçe, Lazca, Ermenice, Süryanice, Pomakça, Hemşince ve diğer dillerde ana dilde eğitim bugün de yasaktır. Dolayısıyla halk eğitim merkezlerinde ve okullarda sınırlı gün ve saatlerde verilen seçmeli dersler ana dilde eğitim talebini karşılamamaktadır. Eğitimin, bilimin en temel ilkelerinden biri olmasına rağmen ana dilde eğitim hakkının tanınmaması birçok pedagojik sorunu ortaya çıkarmaktadır. Özellikle eğitiminde ana dilini kullanmayan çocuklar okula başladıkları anda hem dersleri hem de Türkçeyi aynı anda öğrenmek zorunda kalmaktadırlar. Dolayısıyla kendini ifade edemeyen çocuklarda ortaya çıkan güven kaybı, zamanla çocukların eğitim sürecinden kopmasına neden olmaktadır. Ana dilinde eğitim almayan çocuklar ana dilinde eğitim alan çocuklara göre dezavantajlı duruma düşmektedirler.

Diğer taraftan, Türkçe bildiği hâlde ana dilinde eğitim alamayan çocuklar da doğal asimilasyona maruz kalarak kültürel ve kimliksel kayıp yaşayıp psikolojik sorunlarla karşı karşıya kalabilmektedirler. Sosyopolitik Saha Araştırmaları Merkezinin araştırmaları da ana dilde eğitim alınmadığında dil kaybının günden güne artacağını gösterirken araştırmada ana dilinde konuşamamanın nedeni konusunda görüşmecilerin yüzde 57,1’i “ana dilimi öğrenebileceğim bir okul veya kaynak olmaması” cevabını vermiştir.

Asimilasyonu yavaşlatacak kurum ve dernekler de iktidarın hedefi olmuştur. Bu nedenle, Kürtçe eğitim yapan Cizre’de Berivan Okulu, Ahmed’de Ferzad Kemanger ve Ali Erel, Yüksekova’da da Dayika Uveyş okulları, kayyum atanan belediyelerde Kürtçe hizmet veren kreşler, Kürtçe oyunlar sahneleyen şehir tiyatroları, Kürtçe üzerine çalışma yapan Kurdi-Der, İstanbul Kürt Enstitü gibi kurumlar kapatılmıştır.

Dolayısıyla bu yasanın geri çekmesini, yeniden düzenlenmesini istiyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

Şimdi, arkadaşlar, buradaki sisteme göre -elektronik sıralamaya baktık- çok sayıda milletvekilimizin görüş talebi var. İkideki toplantı başlangıcından şu ana kadar Komisyon üyesi veya Komisyon üyesi olmayan milletvekili ayrımı yapmadık ama bundan sonra ayrım yapacağız; önceliği Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu üyelerine vereceğiz, sonra diğer milletvekillerimize vereceğiz.

Bu kapsamda ilk sözü Hikmet Yalım Halıcı...

OKAN KONURALP (Ankara) – Sayın Bakanım, tam sıra bana gelmişti, karar değişti.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bazen oluyor böyle.

Sayın Halıcı, buyurun.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; teşekkür ediyorum.

Geçtiğimiz yıl Anayasa Mahkemesi Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun bazı maddelerini iptal etmişti çünkü hem o hem de şimdi görüşülmekte olan teklif, öğretmenin fikir ve taleplerinin yok sayıldığı, öğretmenlik mesleğine kariyer basamağı getirerek çalışma barışını bozan bir içeriğe sahip. Önceden de şu anda da öğretmenlik mesleğinin ne olduğunu bilmeden kanun yapıyor. Anayasa Mahkemesi kararı sonrası düzeltme yapıp uygun teklifle gelineceğine hâlen daha öğretmenlik mesleğinin doğasına saldırılmakta, öğretmenin kendini geliştirme hakkı baltalanmakta, eğitim hakkını kullanan kişilerin nitelikli eğitimden yararlanma hakkı sakatlanmaktadır yani kısaca, AKP, iktidarın yapmakla zorunlu olduğu devlet hizmetlerinden herkesi eşit biçimde yararlandırma görevinden vazgeçmiştir.

Değerli milletvekilleri, eğitim bir ülkenin en temel ve en önemli konusudur. Dünyada başarı sağlamış, toplumsal huzuru tesis etmiş, refahı halkıyla bölüşmüş bütün devletlere bakınız, hepsinde eğitimin ilercisi, çağdaş ve eşitlik üzerine kurulduğunu göreceksiniz yani bir ülkenin eğitim sistemi o ülkenin aynasıdır. Anayasa’da eğitim “Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır.” şeklinde hüküm altına alınmıştır. Oysa, 2012 yılında Millî Eğitim Bakanlığı 5+3 şeklinde uygulanan sekiz yıllık kesintisiz eğitimi 4+4+4 şeklinde kesintili hâle getirmiştir. Öğrencilerin dört yıl olan ilkökul öğreniminden sonra başka ortaokul ve liseye devam edebilecekleri bir sistem devreye sokulmuştur. Bu deneme yanılma anlayışı sonucunda öğrencilerimiz zaten kötü olan eğitim sistemi içerisinde tam bir açmaza itilmiş ve özellikle kız çocuklarımız devlet okullarından uzaklaştırılarak tarikat vakıf ve okullarına itilmiştir.

Şimdi, sayın milletvekilleri, iktidar partisinin temsilcileri az önce değişimi okuyabilmekten ve dünyada öğretmen yetiştirmede yeni yaklaşımlardan bahsettiler; çok güzel, fakat ne kadar okuyabilmişsiniz acaba? Şimdi, eğitim müfredatında bilim dışı müdahaleler devam etmekte; felsefe ve bilim dersleri azaltılmış, bunun yerine öğrencilere çağdaş eğitim normlarının içinde olmayan dersler verilmiştir. Örneğin, 13 Ocak 2017’de Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kamuoyuna sunulan yeni müfredat tavsiyesi içerisinde eskiden bulunan ve lise son sınıf düzeyinde okutulan “hayatın başlangıcı” ve “evrim” konusu kaldırıldı. Evrimi Suudi Arabistan’dan sonra kaldıran dünyada 2’nci ülke olduk; Mısır’da, Suriye’de, Pakistan’da evrim dersi var, hatta İran’da bile evrim var ama Türkiye’de yok.

Her bakan döneminde müfredat değişiyor. Bunun örneği var mı başka bir ülkede? Öğrencileri deneme yanılma tahtasına çevirdiniz. Cumhuriyet “fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller” diye yola çıktı ama iktidarınızda “kindar nesil” teorisini ortaya attınız. “Bizi kıskanıyor.” dediğiniz Almanya’da öğrenciler yüzme havuzundan çıkıp “Ne yesek?” diye soruyor, burada öğrenciler sınıfta yemek bulamadığı için aklıktan maalesef bayılıyorlar. Evet, Sayın Bakan döneminde bir öğün yemek uygulaması vardı, maalesef o uygulama da bu Bakan döneminde kaldırıldı. Amerika’da bir çocuk

astronot olup uzaya çıkma hayali kurarken buradaki öğrenciler daha küçük yaşta yurt dışına çıkma ve dönmeme hayalleri kuruyor. İngiltere’de öğrenci çocuklar dinlenmek için hafta sonu tatiline çıkıyor, Türkiye’de öğrenci çocuklar okul harçlığı için hafta sonu çalışmak zorunda kalıyor. Güney Kore’de öğrenciler hak ettiği yere yerleşiyor, Türkiye’de öğrenciler torpili varsa yerleştiriliyorlar. Neresinden tutarsanız elinizde kalan bir eğitim anlayışı.

Sizin müfredatlarla öğrenciler bir şey öğrenmediği gibi öğrendiklerini de maalesef unutuyorlar. “Dünya lideriyiz.” diyorsunuz, doğru; PISA ve UNICEF raporlarında en kötü eğitim listelerinde Türkiye hep ilk sıralarda. Dünya “genetik” “uzay” “yapay zekâ” diyor; AKP, ÇEDES’le takke ve mezar anlatıyor çocuklara. Hani, sakıncalı yayınlarda “Çocukları ekranlardan uzak tutunuz.” uyarısı olur ya, işte, AKP’nin eğitim anlayışına karşı “Çocukları uzak tutunuz.” tabelaları asılmalı.

Türkiye’nin 2018 yılında gerçekleştirilen PISA’da 466 olan ortalama okuma becerileri puanı 2022 yılında 456’ya düştü. PISA sonuçlarına göre okuma alanında Türkiye’deki 15 yaş grubu öğrencilerin yalnızca 1,9’u yüksek başarı seviyesini görebildi, 2018’de yüksek başarı gösterenlerin oranı ise 3,3’tü; OECD ortalaması 7,2. Bu iktidarın yanlış, gerici ve bilimsellikten uzak eğitim anlayışı nedeniyle öğrenciler artık okuduğunu bile anlamıyor. Bu tesadüf mü? Asla değil. Ne diyordu Enerji Bakanımız: “Eğitim seviyesi arttıkça AKP’nin oyları düşüyor.” Neresinden tutarsanız, evet, elinizde kalan bir sistemden bahsediyoruz. Rapordan devam edelim. Ülkedeki öğrenciler arasındaki sosyoekonomik eşitsizlik PISA sonuçlarına da yansdı. Sosyoekonomik olarak üst grupta yer alan öğrenciler alt gruptaki öğrencilerden matematikte 82, fende 73 ve okuma becerilerinde 69 puan daha fazla aldı.

Eğitimde yandaşlık aranır mı? Lütfen, bunu önce aklınıza, sonra vicdanınıza sorun. Cumhurbaşkanı, seçim öncesinde “Mülakat ucubesine son vereceğiz.” demedi mi? Şimdiki Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin “Mülakat yapacağız.” diyor. Siz, başarılı ve yetkin öğretmenlerimizden neden korkuyorsunuz? AKP iktidarının mülakat anlayışını hepimiz biliyoruz. Şimdi buradan soruyorum: Hangisi doğru, Sayın Cumhurbaşkanının söylediği mi, Sayın Millî Eğitim Bakanının söylediği mi?

Başka bir örnek: Sayın Başkan burada Mahmut Özer, siz Bakanken “100 öğrenci olan her okula 1 rehber öğretmen atayacağız, her okulda mutlaka 1 rehber öğretmen bulunacak.” açıklamasında ve vaadinde bulunmuştunuz ancak mevcut Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin bu atamalardan vazgeçti; biriniz AKP’nin Millî Eğitim Bakanı, diğeriniz Komisyon Başkanı. Siz Sayın Özer, Komisyon Başkanı ve eski Bakan olarak bu vaatten niye vazgeçtiğini mevcut Bakan Yusuf Tekin’e sordunuz mu? Yanıt bekliyoruz. Sorduysanız ne yanıt aldınız? Sormadıysanız neden sormadınız?

Bakın, Türkiye olarak çok büyük acılar ve felaketler yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz. Büyük depremler, ekonomik krizler, etrafımızda yaşanan savaş ve çatışmalar çocuklarımızı, öğrencilerimizi ve öğretmenlerimizi çok derinden etkiliyor. Bununla birlikte, yoksulluğun getirdiği çöküş en başta çocuklarımızı vurmakta ve bu nedenle çok olumsuz şekilde onların hayatlarında ve iç dünyalarında problemler oluşuyor. Son dönemde, kamuoyunda konuşulmaya başlanan ve maalesef yer yer öğrencilerimizin hayatlarını kaybetmesine neden olan “akran zorbalığı” “madde bağımlılığı” ve “cinsel istismar” başlıkları da yine gündemde tutulması ve önlemler alınması gereken başka konular olarak karşımızda. Burada siyaset üzeri bir konuyu görüşüyoruz dedik. Evet, her çocuk bizim evladımız, bütün çocukların, öğrencilerin, öğretmenlerimizin hakları için buradayız; tüm mücadelemiz de bunun içindir.

Yine, biraz önceki sorulara ek olarak birkaç soru daha sorup konuşmamı bitirmek isterim. Biraz önceki sorulardan birkaçı havada kaldı.

“YÖK’ten görüş alındı mı?” diye sorulmuştu, bu soruya herhangi bir cevap duyamadık biraz önce. Eğitim fakültesi dekanlarını topladınız mı; bu yasa tartışılırken, teklif tartışılırken Millî Eğitim Akademisi üzerine görüşlerini aldınız mı? ERG, TEDMEM gibi sivil toplum örgütlerinin görüşlerini aldınız mı? Evet, Millî Eğitim Akademisinden bahsediyoruz, o yüzden soruyorum bu soruyu aynı zamanda.

Diğer çok önemli konuları ve taleplerimizi de maddelere geçtikten sonra dile getirmeye devam edeceğiz.

Evet, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Başkanım, Komisyon üyeleriyle...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Komisyon üyeleriyle devam edeceğiz, onu konuştuk.

Önce bana soru yönelttiniz PDR’yle ilgili. Ben o kararımın arkasındayım. Ya, niye arkasındayım? Çünkü deprem bölgesinde o okullardaki öğrencilerin ihtiyacını gördük. Millî Eğitim Bakanlığının kademeleri vardı, 100 öğrenci, işte 300 öğrenci, farklı sınırlamaları vardı, dedik ki: Ya, niye bunu yapıyoruz; tüm okullarımıza mümkün olduğu kadar, 100 öğrenci olan okullarımıza psikolojik rehberlik ve danışmanlık hizmetini verelim. Bununla ilgili kararı açıkladığım gün yönetmelik değişikliğini hazırladık ve Bakanlıktan gönderdik ama yayınlanmadı. Yeni Bakan arkadaşımızın farklı yaklaşımı olabilir, ona ben bir şey diyemem yani ben Bakanken vermiş olduğum sözlerimin hep arkasındayım. Ama şu anda ben Bakan değilim, ben Ordu Milletvekiliyim ve sizlerin oylarıyla da Komisyon Başkanı olarak seçildim ve bu süreci yönetiyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ya, biz teklifi getiren milletvekilinin sizin görüşlerinize yer...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, kıymetli -Ordu deyince- Ordu Milletvekilimiz, Komisyon üyemiz Mustafa Adıgüzel’e sözü bırakıyoruz.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sevgili Başkan, Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım ve diğer milletvekilleri, bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, isterdik ki bu teklif, bütün kesimlerin fikirleri alınıp yapılsaydı, bütün STK’lerin, sendikaların, milletvekillerinin yani sadece AK PARTİ veya Cumhur İttifakı değil de bütün milletvekillerinin... Yeni sistemde, biliyorsunuz, iktidar partisi muhalefet partisi yok; birinci, ikinci parti var yani hepimizin aynı tarafta olması gerekiyor, takdim ettiğiniz şekilde. O yüzden bütün milletvekillerinden katkı alabilirdiniz.

Bizim yaptığımız çalışmalar var, 27’nci Dönemde çok kıymetli çalışmalarımız oldu, Millî Eğitim Komisyonunda yine görevliydim ben. Mesela 23 Kasım 2018’de Cumhuriyet Halk Partisi olarak bir öğretmenlik meslek kanunu teklifi verdik, raflarda duruyor. Faydalandınız mı? Hayır. 27’nci Dönemde 3 eğitim çalıştay yaptı Cumhuriyet Halk Partisi ve 3’ünü de raporla yayınladı; çok kıymetli bilgiler, fikirler var, orada akademisyenler var; bundan faydalandınız mı? Yok. Köy enstitüleriyle ilgili biz, 21 köy enstitüsüne gittik, oradaki tecrübeleri bir kitap hâline getirdik, çok önemli bir deneyimdi bu ülke için ondan faydalandınız mı? Yok. Biz Sayın Maviş’le komşuyuz bir de, yan yana odalarımız yani 2 milletvekili olarak, bizden bu çalışmaları istese biz seve seve katkı verirdik -hani bunu da öyle bir sempati olarak söyleyeyim- yani bu kadar yakinken bile 2 milletvekili olarak bunda ortaklaşamamışız, o yüzden birçok kesimin de burada olmamasını anlıyorum. Ne yaptınız siz? Sadece fikirdaş olduklarınızla yaptığınız bir metni, yine böyle, daha önceki kanunların üstünde bir yamalı bohça şeklinde Meclise

takdim ettiniz; onu söylüyorum. Burada, tabii, sadece milletvekilleri yok, sendikalar yok diyorum da burada öğretmenler de yok. Yani öğretmen kanunu getiriyorsunuz, öğretmenler yok; avukatlık kanunu getiriyorsunuz, avukatlar yok; doktorlara şiddetle ilgili kanun geliyor, doktorlar yok.

Başka ne yok? Başka, bakın, neler yok. Öğretmenin mali, sosyal, anayasal hakları yok. Engelli öğretmenler yok. Bakın, bunu bilerek söylüyorum çünkü 9’uncu madde (1)’inci fıkra (g) bendi eğer öyle geçerse “sağlık sorunu olan” diyor, oradan engelli öğretmenlere görev veremezsiniz. Orayı “akıl sağlığı olan” şeklinde değiştirmeniz lazım çünkü zaten sağlık sorunu vardır engellilerin. Mesela bu şekilde giderse engelli öğretmenler de yok. Ücretli öğretmenler yok, sözleşmeli öğretmenlerin sorunları yok, özel sektör öğretmenleri yok. Okullarda ücretsiz öğle yemeği ve beslenme yok. Temel ilkelere öğretmenlerin karar süreçlerine katılacağıyla ilgili bir giriş kısmı yapılmış ama geri kalan 38 maddede öğretmenlerin karar süreçlerine girdiğine dair herhangi bir ibare yok. E, mülakatsız atama yok. Burada çok tartışıldı yani sadece biz kendimiz söylemiyoruz, bakın, burada görselini göstereyim, burada AK PARTİ’nin seçim beyannamesinde ve Sayın Cumhurbaşkanının seçim vaadi “Mülakat kaldırılacak.” o çok açıkça yazıyor yani biz sadece kendi vaatlerimizi değil sizin vaatlerinizi de takip ediyoruz ne kadarını yaptınız, yapmadınız diye.

Şimdi, başka neler yok? Ben size yine başka örnek vereceğim. Bakın, başka neler yok? Şimdi, bu hak ve ödevler bölümünde, İkinci Bölümde 5’inci madde (1)’inci fıkra (a) bendinde yönetmelikler üzerinden bir açıklama yapılmış. Şimdi, bakın, burada 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 2’nci maddesiyle çelişki var. Burada, kanunda “Atatürk ilke ve inkılaplarına, Anayasa’nın başlangıç ilkelerine...” diye “...insan haklarına dayalı, bilimsel, demokratik, laik değerler ile toplumun cinsiyet eşitliğini esas almalı.” şeklinde çok geniş bir tanımlama var ama siz burayı çıkarmışsınız, neleri çıkarmışsınız biliyor musunuz? Atatürk ilkelerini çıkarmışsınız, Anayasa’nın başlangıç ilkelerini çıkarmışsınız, efendim, insan haklarını çıkarmışsınız, bilimselliği çıkarmışsınız, demokrasiyi çıkarmışsınız, laikliği çıkarmışsınız, toplumsal cinsiyet eşitliğini çıkarmışsınız. Ya, bunların hangisi sizi rahatsız etti, çok merak ediyorum. Yani Atatürk ilke ve inkılaplarına şurada kaç kişi, ne için karşı çıktığını bir söylerse sevinirim. Anayasa’nın başlangıç ilkeleri, tabii, değişmez ilk 4madde, hepimizin üstünde durduğumuz bir konu; bundan neden rahatsız olunur, onu merak ediyorum.

Şimdi, peki, ne var? Hani bunlar yok, ne var? Kadrolaşma var, ayırışma var, ayırıştırma var, kendine göre öğretmen ataması var, kendine göre olmayan öğretmeni ayırıp atma var, geri kalanı da bu disiplin vesaire zorlamalarıyla, mobbinge pasivize etme var; bazı tuzaklar var, kara delikler var; idari, siyasi baskı, düzmece disiplin süreçleri var; bunları zamanı gelince konuşuruz.

Şimdi, bakın, mesela bir mesleki yetersizlikle, 2 Bakanlık müfettişiyle akademiye havale ediyor ama bu akademideki değerlendirmede oradaki idari hizmetlerdeki memurlardan bile oluşabilecek bir komisyon karar veriyor yani Bakanlığın 2 müfettişi gibi çok önemli değerlendirmeyle oraya havale edilen şeyin asıl değerlendirmesini, orada ne kadar liyakatli olup olmadığı konusunda sorunlu olan bir grup yapıyor.

Şimdi, başka ne var? Bayağı bir kafa karışıklığımız var. Mesela metinde ücretli öğretmen yok ama 33’üncü madde (1)’inci fıkrada “ders ücreti karşılığı ders okutan” tanımı var. Mesela enteresan, böyle, bir yerde var, bir yerde yok.

Mesela proje okulları var, tüm öğretmenlerin neredeyse beşte 1’ini ve idarecilerini doğrudan Bakan atıyor yani bu aynen devam ediyor. Bakın, bu proje okulları ne demek? Yönetici ve öğretmen atamasını doğrudan bakanların yaptığı... Aslında illerdeki en güzel okullarımız proje okulu yapıldı. Nabi Avcı bunu yaparken “Üçü beşi geçmez.” demişti, 2 bini geçti değerli arkadaşlarım. Bu okullardaki öğretmenlerin tamamı başka okullara atandı. Şu anda mevcut öğretmenlerin neredeyse yüzde 90’ı,

yüzde 100'üne yakını belli yakın bir sendikaya bağlı. Yani burada Bakan 8 bin yönetici ve 68 bin öğretmeni tek başına atıyor, 72 bine yakın. Bunların hiçbir puan üstünlüğü yok, liyakat değerlendirmesi yok. Yani mesela iktidar buna istediği kişileri atayabildiği için bunların çoğu da zaten gidiyor AK PARTİ il teşkilatlarına, ilçe teşkilatlarına başvuruyorlar. Yani gelip de burada işte liyakatini öne alıp da Milli Eğitim Bakanlığına başvurmuyorlar çünkü bu listeler AK PARTİ teşkilatlarından geliyor.

İşte size bir öğretmenlik kanunu ve akademi diyorsunuz, değil mi; çok süslü bir kelime. O zaman gelin, hazır buradayken şöyle yapalım -devam ettirmişsiniz- bu kanunun içerisinde devam ettirmeyin, buradaki atamaları da belli kurala bağlayalım, bu Bakanlık yetkisinden çıkaralım. Eğer akademikse mesele, eğer liyakatse mesele böyle yapalım derim.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, işte, Sayın Maviş bunun uluslararası diğer örneklerle de değerlendirildiğini ve örnekler alındığını söylüyor ama 1966 yılındaki Öğretmenlerin Statüsü Tavsiyesi: ILO UNESCO Ortak Belgesi Türkiye'nin de imzaladığı bir şeydir fakat onunla da çalışmaktadır, 657'yle çalışmaktadır, Anayasa'yla çalışmaktadır. Anayasa 70'inci maddede, kamu hizmetine alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırımın gözetilemeyeceği çok açık bir şekilde yazılmıştır. Bu kural, sadece kamuya alınmada değil arkadaşlar, görevin devamında da geçerlidir yani göreve aldığınız bir öğretmeni çeşitli sebeplerle, belki de size göre birtakım disiplin süreçleriyle görevden atamazsınız başka bir saik uydurup çünkü burada Anayasa çok açık. Anayasa, onu göreve alırken, bir kamu görevlisinin sadece görevin gerektirdiği niteliklerini kıstas almıştır. O yüzden, bu Anayasa'ya aykırıdır. Bakın, bu şekilde görevden atmaya kadar giden süreç Anayasa'ya aykırıdır, bunu da ayrı bir yere not düşmekte fayda var

Şimdi, bir de bu hazırlık eğitimi süresince aday öğretmene her ay bir (18.650) gösterge üzerinden bugünkü parayla bir 14.190 lira ödeme yapıyorsunuz ya, anlaşılan, Milli Eğitim Bakanlığı daha adayken öğretmenleri ucuza çalışmaya alıştırmaya çalışıyor, o intibayı doğurdu bende.

Şimdi, TÜİK bugün enflasyon verilerini açıkladı biliyorsunuz. Bu enflasyon verilerine göre en büyük artış da eğitim giderlerinde oldu yani çok enteresan, yüzde 107... Yıllık enflasyonu yüzde 71 açıklayan TÜİK, eğitim giderlerini yüzde 107 açıkladı, bu da ayrı bir sorun olarak bir kenarda duruyor. Şimdi, öğretmen yetiştirme -1982 yani darbeden sonra-1982'ye kadar zaten Milli Eğitim Bakanlığı üzerinden yürüyordu, bu tarihten sonra eğitim fakültelerine devredilmişti, şimdi tekrar Bakanlık bünyesine alınıyor. Eğitim fakülteleri pasivize edilip sıradanlaştırılıyor, diğer fakültelerle yani öğretmen yetiştirmeye aday diğer fakültelerle neredeyse eşit hâle getiriliyor. Ben buradan tüm eğitim fakültesi dekanlarını ses çıkarmaya, bu konuyla ilgili açıklama yapmaya, taraf olmaya davet ediyorum. Yani çünkü burada doğrudan kendi fakültelerini pasivize eden bir durum var.

Şimdi, bir de enteresan bir durum var. Biz, atama bekleyen veya atanmayan bir öğretmen grubundan bahsediyorduk, 1 milyona yakın öğretmen. Bunun için de kesin bir çözüm bulmuşsunuz, çok dahiyane. Şimdi hepsi öğretmen olmaktan çıktığı için bu şekilde, artık atanamayan ya da atanmayan öğretmen kalmamış oluyor. Bir çırpıda, tek kalemde bu yasayla beraber atanamayan ya da atanmayan öğretmenlerin hepsi kaldırılmış oldu çünkü öğretmen kalmadı çünkü hepsi aday öğretmen durumuna düştü. Bir de tabii, bu bahsettiğim gibi, 14.190 lira sudan ucuz bir ücret de vererek.

Şimdi bütün kanunun, 39 maddenin dörtte 1'i disipline ayrılmış. Şimdi, burada da zaten ne amaçlandığı ortada yani çeyreği disipline ayrılmış. Şimdi, öğretmen adaylarını potansiyel suçlu mu görüyorsunuz, potansiyel iş birlikçi mi, potansiyel kitle olarak mı görüyorsunuz? Çok net konuşuyorum. Yani, burada, bu kadar, hani yaptıkları işin, neredeyse dörtte 1'i bu kanunun disiplin soruşturması olduğuna göre, bunların hepsi acaba bu işe, suça matuflar mı, yatkınlar mı yoksa bu disiplin cezaları ve kurallar üzerinden acaba onlara böyle bir alan mı daraltıyorsunuz? Bir baskı olup da sessiz bir

kitle hâline mi getirmeye çalışıyorsunuz? Mesela “Millî Eğitim Bakanlığı onayıyla eğitim ve öğretim uygulamalarına karşı çıkan” derken... Bir maddede öyle yazıyor diyor ki: Öğretmen için disiplin suçu “Millî Eğitim Bakanlığının öğretim uygulamalarına karşı çıkan, işte ayak direten...” falan. Mesela, bunda ÇEDES’e karşı çıkma eğitimciye bir ceza sebebi mi? Mesela ÇEDES’e karşı çıkanın asacak mıyız, kesecek miyiz? Mesela ne yapacağız?

Şimdi, bu eğitimde şiddet meselesine ben özel bir önem açmak istiyorum. Buraya kadar beni dikkatle dinleyen arkadaşlarımın, bir sağlıkçı olarak, sağlıkta şiddeti de iyi takip etmiş, bu konudaki eksiklikleri bilen bir arkadaşınız olarak biraz da eğitimde şiddet, sağlıkta şiddet benzerliği üzerinden burada konuştuklarımı biraz daha dikkate almalarını istiyorum. Şimdi, pek çok somut benzerlik var eğitim ve sağlık arasında. Mesela özel eğitim kurumu var, özel sağlık kurumu var. İşte, özel kurumlarda yani hem sağlık hem eğitim kurumlarında hem sağlık çalışanları hem de bu öğretmenler ücret politikası açısından kölelik düzeni içerisinde. Yine kurum sahiplerinde, hem özel sağlık hem de eğitim kurumu sahiplerinde birçok açıdan benzer, kâr amaçlı bir yönetim anlayışı var. Şimdi, örneğin, hasta yakını nasıl doktoru şikâyet ediyorsa veli de öğretmeni şikâyet ediyor yani süreçler hemen hemen benzer. Her ikisinde de hem sağlık çalışanı hem de öğretmen potansiyel suçlu arkadaşlar. Şimdi, dolayısıyla, bu konuda -ki bu kanunun dördte 1’i de disipline ayrıldığına göre- çok sıkıntı var demektir. Şimdi, buradaki eksikçe bir önermeyle devam etmek istiyorum. Nasıl ki sağlıkta şiddet yasasının eksik olan taraflarını söylediğimiz gibi, aynı önermeleri, oradaki eksik tarafları burada da önererek böyle bir düzenlemeyi burada acilen zaruri görüyorum. Nedir bunlar? Bir kere, burada bahsettiğiniz cezalarının 1,5 oranında artırılmasıyla ilgili diğer cezai tanımlamalar dâhil, bu kanun içerisinde değil de Türk Ceza Kanunu içerisine gönderilmelidir yani orada yer almalıdır.

İki, hükmün açıklanmasının geriye bırakılması işletilmemelidir yani hem eğitimde hem de sağlıkta. Bir de bir olay olduktan sonraki yasal süreçler değil arkadaşlar, bu olayı engellemeye yönelik tedbirler alınmalıdır yani bu kapıdaki x-ray’den tutun, efendim, oradaki emniyet güçlerine kadar. Hemen oradan bir konu açacağım: Okullara özel okul güvenlikleri. Yani biz öğretmenin güvenliğinden bahsediyoruz ama çocukların güvenliği yok, öğrencilerin güvenliği yok. Okulların çevresi tinerici dolu, işte çocuk tacizcisi dolu, uyuşturucu kaçakçıları dolu. Çocukların yandaki binalara, metruk binalara gidip sigara ve alkole alıştıklarını biliyoruz. Yani bu alanlarda çocuklarımızın diğer alandan korunması için ve öğretmenlerimizin de tabii korunması için okul güvenliğini neden işletmiyoruz? Bakın, daha önceki Ziya Selçuk’la da çalıştım, hem Sayın Mahmut Özer’in kendisi de burada; ben bir önceki dönemde de Millî Eğitim Komisyonu üyesi olduğum için kendisine, her 2’sine ve de son Bakana da önermede bulunmuştum. 3 kişiyi önemsedik okullarda; okul güvenliği, temizlik görevlisi, sağlık görevlisi. Maalesef, bunlar özel okullarda var fakat devlet okullarında yok arkadaşlarım.

Şimdi, burada bazı arkadaşlar işte “Özele mi gönderiyorsun, devlete mi gönderiyorsun?” Yahu, devlet okulunda güvenlik yok diyorum sana; sağlık yok, bir pandemi geçirdik, bir hemşire yok. Temizlik görevlilerini oradaki aile birliğinden falan yapıyorlar. Dolayısıyla, 34 bin okul güvenliği şu anda hazır ve atamayı bekliyor. Yani bu hangi harcamadan daha az kıymetlidir ya! Yani okullardaki yüzlerce çocuğumuzun güvenliği hangi güvenlikten daha geri plandadır değerli arkadaşlarım?

Şimdi, 3A var. Şimdi buraya enteresan bir şey açıyorum ben. 3A da kendi alanlarında maksada matuf düzenlemeler; iktidar tarafından, iktidar süresince yirmi yılda bunları gördük. 3A var arkadaşlar; biri alan başkanlıkları; Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı, Kapadokya Alan Başkanlığı; bir yerin alan başkanı, en son da bir Gaziantep’i yaptık. Bu alan başkanlıkları, o alanlarda birtakım rantie düzenlemelerinin, usulsüz işlemlerin, onların bir elden, bir merkezden çevrilmesinin bir uygulama alanı hâline geliyor.

İkinci “A” ne? Akademi uygulamaları. Buradaki akademi, Diyanet Akademisi. Bu da personel rejimiyle ilgili, kendine yönelik personel inşa etmek ve oradaki çalışan insanların üzerinde bir mobbing uygulamak için. Diğer “A” ise vakıflar değerli arkadaşlar. Bu “A”nın vakıfları nasıl? Şöyle arkadaşlar: Ak vakıflar. Ak vakıflar kimler arkadaşlar? Bu Millî Eğitime paralel olan, işte, TÜRGEV, TÜGVA, İlim Yayma Cemiyeti gibi birtakım vakıflar. Şimdi, bunların Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği protokollerini gördük. Şimdi, yaz okulları yaptılar, orada da bir okula ben gittim. Şimdi, yaptıkları protokole baktım. Ne yapacak bu arkadaşlar altı hafta içinde? Bakıyorum, din eğitimi, Kur’an kursu. Ya arkadaşlar, Kur’an kursu şu andaki yönetmeliklerimize göre sadece... Bakın, 2019 tarihli, geçerli yönergeye göre, Diyanet İşleri Başkanlığı Kur’an Eğitim ve Öğretimine Yönelik Kurslar ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönergesi 6’ncı madde (12)’nci fıkrada Diyanet İşleri Başkanlığı dışında, vakıf ve dernekler dâhil, hiçbir gerçek ya da tüzel kişi tarafından Kur’an kursu açılmaz. Şimdi, bu arkadaşlar Diyanet İşleri Başkanlığına paralel bir görev yapıyor ve de usulsüz, yasa dışı görev yapıyorlar. Başka ne yapıyor? Spor faaliyetleri. Ya, gençlik ve spor müdürlüklerimiz ne güne duruyor arkadaşlar? Yani Spor Totodan dolayı oldukça da yüksek, çok büyük gelirleri var. Bu, Komisyonun da konusu olacak ileride. Şimdi, orada da Gençlik ve Spor Bakanlığının yapması gereken bir işi yapıyorlar. Başka ne var? İşte, kitap okumayı sevdirmeye... E, Millî Eğitim Bakanlığı ne güne duruyor?

Şimdi, gördüğümüz şu: Bu yaz okulu dediğiniz şeylerde, bu vakıflara yaptırdığınız konular, tamamen Diyanetin, Millî Eğitimin ve Spor Bakanlığının zaten yapması gereken konular. Onların yapacağı işi ona görev vererek âdeti bu devlet kurumlarına paralel bir yapı oluşturmuşsunuz. Size buradan ifade ediyorum ve uyararak söylüyorum. Bunu bir eleştiri değil, lütfen bir uyarı olarak algılayın çünkü tarih tekrerrür etmez, hatalar tekrerrür eder. “Eğer ders alınsaydı tarih tekrerrür eder miydi?” der Mehmet Akif Ersoy.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu yaz okulları, bu vakıfların yaptığı yaz okulları daha önceki FETÖ’nün yaptığı Türkçe Olimpiyatları’nın bire bir kopyasıdır ve onun yerine ikame edilmiştir; bunu açık bir şekilde söylemek istiyorum. Hatta, bakın, kamu kaynaklarını kullanıyor bu vakıflar, kamu okullarını kullanıyorlar, devlet birimlerine eleman yerleştiriyorlar, adliye ve emniyetten destekleniyorlar. Hatta bazı il yöneticilerinin -mahkemeye de yansıdı- İstanbul il yöneticisinin bagajından da uzun namlulu silahlar çıktığıyla ilgili kayıtlar da var. Yani kendi kendimize, ayağımıza lütfen sıkmayın. Size bir şey çağırıştırıyor olması lazım bu çeşit çalışmaların. Bu, FETÖ’vari bir paralel yapıdır. Bu konunun özellikle millî eğitimle ilgili önümüzde size sıkıntı olacağını belirtmek isterim.

Şimdi, öğretim sistemi itibarıyla Çin oldukça hızlı gelişen, büyüyen bir ülke. Bir örnek vermek isterim. Onlar da temel eğitimin yanında; bu matematik, fen, biyoloji, tarih, Türkçe, temel eğitimin yanında temel becerilere dair eğitim de alıyorlar. Mesela kürek kullanıyorlar, sıra yapıyorlar, tuğla örüyorlar, inşaat bilgisi alıyorlar, yemek yapıyorlar, küçük iş becerileri alıyorlar. Akla aynen Köy Enstitüsü örneğini getiriyor. Peki, siz buna karşılık ne yapıyorsunuz? Alıp çocukları ÇEDES kapsamında camiye götürüp caminin içinin temizliğini, çevre temizliğini yaptırıyorsunuz.

Şimdi, ben başka bir örnek daha vereyim. Mesela Almanya’da bir eğitim sistemi var. Bu eğitim sistemi liberaller de başa gelse, sosyal demokratlar da gelse, kim gelirse gelsin değişmiyor, o aynen öyle devam ediyor çünkü ulusal bir mesele. Mesela biz niye böyle bir şeyde ortaklaşmıyoruz ülkemizin ali menfaatlerini düşünüp? Sayın Bakanınızın döneminde başlamıştı, okul öncesinde mesela bir öğün yemeği çok önemsedik. Ben bir hekim olarak söyleyeyim, hakikaten elimizde istatistikler var, hocamda da vardır yani gelişme geriliği var arkadaşlar çocuklarımızda.

Bakın, şartlı eğitim yardımı alan çocuk sayısını veriyorum. “Rakamla konuştum.” diyen bir arkadaşımız vardı biraz önce, rakamlarla konuşuyorum. 2021-2022 yıllarında, öğretim sezonunda 1 milyon 198 bin çocuğumuz şartlı eğitim yardımı almış. Bir sene sonra, 2022-2023’te o 1 milyon 198 bin, tam 2 milyon 357 bin olmuş arkadaşlar, tam 2 katına çıkmış. Yani bir yıldaki bu artış size bu ülkedeki ekonomik sıkıntıyı, tabloyu ortaya koymuyor mu? Ha, şimdi yardım verdik de hani çok büyük bir yardım zannetmeyin bunu. Şöyle hemen söyleyeyim size: Erkek öğrenciye ayda 90 lira, kız öğrenciye ayda 100 lira arkadaşlar, günlüğü 3 liraya geliyor. Hani, yardım dediğimizin de miktarını söylemek istiyorum. 2024’ün ilk dört ayında da bu 768 bin öğrenci olmuş. Bunun 3 milyona doğru gitmesi çok muhtemel.

Şimdi, yeni müfredatla ilgili buraya konu açmayacağım, açan arkadaşlarımız oldu çünkü bunu izah etmeye, buradaki sıkıntıları dile getirmeye on yıl yetmez. Çünkü arkadaşlarımız bu yeni müfredatı tam on yılda hazırladıkları için, bu on yıl içerisinde biriktirdikleri sorunları böyle bir on dakikada açıklama şansım yok ama şunu söyleyebilirim; bu müfredatla tüm millî eğitimin sorunları ikiye inmiştir: Bir, millî değil; ikincisi de içinde eğitim yok. O yüzden bunu baştan değerlendirmenizde fayda var.

Şimdi, arkadaşlar, Yusuf Tekin, Sayın Bakanımız eğitimci değil, kendisi siyaset bilimcidir. Yusuf Tekin iktisatçıdır yine yani yine eğitimci değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kanun teklif sahibi de aynı, canını sıkma.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Şimdi, Yusuf Tekin yine eğitimci değil, tarikatçıdır. Uygulamaları da aynı bu minvalde gitmektedir. Yani bu kanun...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Hangi tarikat mensubu?

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Şimdi hemen cevap vereceğim, Nazım Bey’e hemen cevap veriyorum. Şimdi, ben bu “Tarikatçıdır.” sözüne alındığı için hemen söyleyeyim. Kendisi söylemiş, 17 Aralık 2023 Pazar günü Türkiye Büyük Millet Meclisi 38’inci Birleşim, ben de oradaydım. Bakan kürsüde dedi ki, aynen okuyorum: “Sizin ‘tarikat ve cemaat’ dediğiniz, bizim ‘STK’ dediğimiz yapılarla...” Benim tarikat ve cemaat dediğimi kabul ederek “Siz öyle diyorsunuz, ben de onlara STK diyorum. Biz onlarla çalışmaya devam edeceğiz.” dedi. Ben de zaten onu diyorum, o da zaten kabul etmiş. “Sen ‘cemaat’ diyorsun, ben de ‘STK’ diyorum.” Yani dolayısıyla bunu kabul ediyor. Benim anlatmaya çalıştığım şu: Sayın Yusuf Tekin’in kimliği, kişiliği, yetişmesi aynı bu kanuna ve yönetim tarzına da sirayet ediyor. Bakın, siyaset bilimci, siyaset var işin içinde; iktisatçı, özel okul vesaire, birtakım finansman var ve biraz önce bahsettiğim vakıflarla ilişkilerde bu tarikatçılık var. O yüzden, Sayın Yusuf Tekin... Kocaeli’de, baloda bir sıkıntı yaşandı, öğrencilerimiz -bir yıl sonu balosu-hayatlarının en güzel gününde afişe oldular, rencide oldular, çok kötü bir anıyla ayrıldılar ama Sayın Tekin dedi ki: “Aslında ben orada öğrencilere değil de müdüre daha çok üzüldüm.” Vah vah! “Aslında müdür çok güzel başlangıç yaptı.” dedi ama finali öğrenciler için iyi olmamış değerli arkadaşlarım. O yüzden bu kafa yapısını, bu şekli şemai değiştirsek çok daha iyi yerlere gideceğiz.

Şimdi, bu kanun teklifi, millî eğitimde öğretmenin sorunlarını çözmek için değil, bu sorunlardan faydalanarak otoriteye uygun öğretmen tasarısıdır. Burada amaç, millete, devletine bağlı öğretmenler değil, Yusuf Tekin ve temsil ettiği iradeye bağlı öğretmenlerdir. Öğretmen meslek kanununda öğretmen olmaz mı arkadaşlar? Burada sosyal hakları yok, ücretleri yok, iş güvenliği yok.

Şimdi, sabahleyin basın mensubu bana sordu, dedi ki: “Yusuf Tekin’i istifaya davet edecek misiniz?” Şimdi bir düşündüm, etmemeye karar verdim; şundan dolayı: Şimdi, bu ara, biliyorsunuz, Kabinede birtakım görevden almalar falan var. Ben istifaya davet edersem -Cumhuriyet Halk Partililer de öyle- Sayın Erdoğan tersini yapıyor. Hani biz istifaya davet etmeyelim. Tersini yapacağı beklentisiyle biz Yusuf Tekin’in göreve devam etmesini istiyoruz, belki hayırlı bir işe vesile olur bu şekilde.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Vekilimize.

Şimdi sırada Hüsmen Kırkpınar, İYİ Parti İzmir Milletvekilimiz var.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri ve milletvekillerimiz, kıymetli hazırun; hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Millî Eğitim camiasının tüm muhatap ve bileşenlerini ilgilendiren çok önemli bir teklifin görüşmesini gerçekleştiriyoruz. Bu kanun, Öğretmen Meslek Kanunu değil, öğretmen ceza kanunu olmuş. Öğretmen ceza kanunu teklifi diyorum çünkü Sayın Bakanın ısrarı ve inadı yüzünden bu teklif öğretmenlik mesleğini bitirmeye hizmet ediyor. Öğretmenin itibarını ve statüsünü güçlendirmek, mesleki gelişimini desteklemek ve eğitim kalitesini artırmak için kanun çıkarmamız gerekiyor. Teklif bu hâliyle kalsa, herhangi bir değişiklik yapmasak daha az sorun yaşayacağımız kanaatindeyim.

Kanunun asıl muhatabı olan öğretmenlerimiz ve sendikalarımızın her ne kadar dinlendiği söylene de haklı talepleri dikkate alınmadan teklif önümüze getirildi. 1 milyonu aşkın öğretmenin mesleğini, çalışma koşullarını, ekonomik ve özlük haklarını dar bir çerçevede düzenleyemezsiniz. Bu kanun teklifi, gerçek ihtiyaçların ve beklentilerin neler olduğuna dair yeterince bakılmadan, sınırlı içeriği açısından meslek kanunu olmaktan uzak, oldukça yüzeysel olarak hazırlanmış ve detaylar, yönetmelikler ve diğer düzenleyici işlemlere bırakılmış. Mevcut kanun teklifinde muğlak, belirsiz, yoruma çok açık hükümler olduğunu görüyoruz. Oysa kanunilik ilkesinin tezahürü olan kanunların belirli olması anayasal bir esastır.

Özel okul ve kurslarda öğretmenlik yapan bütün çalışanların, başta taban ücret düzenlemesi olmak üzere temel ekonomik ve sosyal hakları, ücret ve çalışma koşullarıyla ilgili hiçbir düzenleme olmadığına şahit oluyoruz. Öğretmenlik Meslek Kanunu’nda madem bir değişiklik yapıyorsunuz, bir öğretmen adaylığından emekliliğine kadar geçen sürece ilişkin tüm aşamaları da bu teklife dâhil etmeliydiniz.

Teklifin ikinci bölümünde öğretmenlerin ve yöneticilerin ödev ve sorumluluklarına detaylı bir şekilde yer verilmişken hakları konusunda daha genel ifadeler kullanılmış. Bu durum, öğretmenlerin ve yöneticilerin haklarının korunmasında sorunlar yaşamasına neden olacaktır. Özellikle çalışma koşulları ve ekonomik haklar konusunda ciddi eksiklikler bulunuyor. Maaş ve özlük hakları mesleğin itibarına uygun şekilde belirlenmelidir.

Teklifte, öğretmen adaylarına disiplin cezaları ve bu cezaları gerektiren fiil ve davranışlara genişçe yer verilmiş, disiplin cezaları ayrıntılı bir şekilde belirtilmiş, bu durum öğretmen adaylarının iş güvencesine yönelik açık bir tehdit olarak kullanılabilir. Ayrıca, söz konusu cezaların uygulanmasında keyfî uygulamalara yol açabilecek açık noktalar bulunmaktadır.

Kanun teklifinin 14’üncü maddesinde “Öğretmen adaylarına, hazırlık eğitimi sürecinde her ay (18.650) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılır.” deniliyor. Bu durumu ancak merhum Necip Fazıl’ın şiirinden “Bu taksimi kurt yapmaz, kuzulara şah olsa.” sözleriyle izah edebiliriz. Daha önce açıklanan 23 bin lirayı bile az buluyorduk, bugünkü tutarla 14.190 lira olarak belirlenmiş oluyor. Bunu nasıl reva görüyorsunuz arkadaşlar, gerçekten inanmadım.

Aile birliği mazeretine dair hiçbir dzenleme yok bu teklifte. Sözleşmeli-kadrolu öğretmen ayrımı yapılmadan tüm öğretmenlerin, 657 sayılı Kanun'un 4/(A) maddesine göre öğretmenlerimizin kadrolu ve mülakatsız olarak atanmasını istiyoruz.

Kalkınmada öncelikli yörelerdeki yöneticilere, çalışanlara, öğretmenlere ilave mali haklar verilmesini bekliyoruz.

Mazeret tayinleri başta olmak üzere, tayinlerde yaşanan problemleri giderecek nakil sistemlerinin kurulmasını; hâlihazırda öğretmenlik zaten bir uzmanlık mesleğiyken öğretmenleri kariyer basamaklarına göre sınıflandırmanın, farklı ücret politikaları üzerinden ayırıştırmanın öğretmenler arasındaki ilişkilerin ve mesleki dayanışmanın bozulmasına neden olacağını hep dile getirdik.

Kariyer basamaklarındaki kriter kıdem, hizmet yılı olmalıdır. Uzman, başöğretmen ünvanına göre olmadan kıdemi dolan her bir öğretmenin ilgili tazminatlardan yararlanması mutlakdır. Teklifte, uzman ve başöğretmenliğe geçişte sınav kaldırılıyor ama verilen söze sadık kalınmamış. Sayın Başkan, 12 Mayıs 2023 tarihinde, seçimden hemen önce "Uzman öğretmen olabilmek için on yıllık kıdem şartının biraz daha düşürölmesi, beş yıla indirilmesiyle ilgili çalışmayı tamamladık. Uzman öğretmenler de artık on yıl değil, beş yıl içerisinde bu sürece tabi olacaklar." demiştiniz. Devlette devamlılık esastır. Şu anki Bakanımız -sizin partinizin Bakanı- "Uzmanlık tazminatı için beş, başöğretmenlik için tazminatı ise on yıl esas alınmalıdır." ifadesini kullanmıştır. Verilecek her türlü tazminat emekliliğe yansımalıdır. OECD'nin dünyadan örneklerle öğretmenlik mesleğinin geliştirilmesi üzerine hazırladığı bir raporda, öğretmenliği çekici bir meslek hâline getirmeyi başaran ölkelerin bunu genellikle ücret artışlarının yanında, öğretmenliğin statüsünü yükselterek, gerçek kariyer fırsatları sunarak ve öğretmenlere sorumluluk vererek başardıkları belirtilmektedir. Yüksek performans gösteren eğitim sistemleri, öğretmenlerin profesyonel gelişimlerini desteklerken onların kariyer ve ilerleme ücretlendirmeleri için adil ve şeffaf sistemler oluşturmuştur.

Liyakati esas alan, yazılı sınav esasına dayalı yönetici atama usulüne de teklifte yer verilmemiş. Hâlâ adil bir sistemde yönetici ataması yapılamıyor. Okul müdürlüğü ikincil görev olmamalı, aslı görev hâline getirilmelidir. Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Millî Eğitim müdür yardımcıları, ilçe Millî Eğitim müdürleri, şube müdürleri, eğitim müfettişleri ve yardımcılarının kapsam dışı bırakılmasını asla kabul etmiyoruz. Eğitim öğretim hizmetleri sınıfında öğretmen olarak görev yapan genel idari hizmetler sınıfına geçenler için uzman ve başöğretmenlik tazminatının eklenmesini istiyoruz.

"Öğretmenlere yönelik şiddeti bitireceğiz." dediniz, yeni meslek kanunuyla öğretmenliği bitirerek sorunu kökten çözmüş oldunuz. Öğretmene şiddetle ilgili caydırıcı hükme yer veriliyor ama yirmi iki yıldır iktidarsınız, bu konuda çok geç kaldınız.

Kanun teklifinin en rahatsız edici ve istismara açık maddesi, herkesin malumu olduğu üzere, 34'üncü maddeye göre mesleki yetersizliği 2 müfettiş raporuyla görölen öğretmenlerin akademiye alınması ve akademi eğitimi sonrasında da müfettişlerce başarısız görölmeleri hâlinde genel idari hizmetler sınıfında uygun olan yerlere memur olarak atanmaları dzenleniyor. Bu madde de öğretmenlerin iş güvencesi açısından büyük bir tehdittir, asla kabul etmiyoruz. Öğretmenlik meslek güvencesini korumak için elimizden gelen tüm çabayı göstereceğiz. Bu maddenin teklif metninden çıkarılmasını istiyoruz. Gerçek bir meslek kanunu yapmakta samimiyseniz atılması gereken ilk adım, öğretmenlik mesleği açısından uluslararası düzeyde kabul gören Öğretmenlerin Statüsü Tavsiyesi Belgesi'ne uygun bir dzenleme yapmak olacaktır.

Eğitim sistemimizin çok ciddi problemleri dururken bu sorunlara çözüm bulma çabasında olmak yerine neden hiç de önceliğimiz olmayan Millî Eğitim Akademisi gibi tali meselelerle uğraşıyorsunuz, anlamak mümkün değil. Türkiye'de öğretmen olmak için kişi üniversite sınavını kazanacak, eğitim

fakültesini bitirecek, KPSS sınavına girip başarılı olacak ama yetmeyecek, bir de akademide hazırlık eğitimi alacak. En az bir yıl sürecektir eğitim süresince büyük kısmı ikamet ettikleri şehir dışında hazırlık eğitimine alınacaklar ve bunun karşılığında 14.190 lira maaşa mahkûm edilecekler. Akademide öğretmenlere ders verecek olan bu akademisyenler neden üniversitede bu eğitimi vermiyorlar? Akademi binasında eğitim verince daha mı kaliteli oluyor? Geleceğimizin teminatı olan öğrencilerimize ders veren öğretmenlerimizin ek ders ücreti ise zaten çok düşük. Her öğretmenin statüsü kadrolu olmalıdır. En düşük öğretmen maaşı yoksulluk sınırından başlamalıdır. Ek ders ücretleri en az yüzde 100 artırılmalıdır. Görevde yükselme ve göreve başlamalarda sadece yazılı sınav esas alınmalıdır. Öğretmenlere 24 Kasım'da 1 maaş ikramiye verilmelidir. Öğretmenlere dört yıla bir yıl olacak şekilde yıpranma payı verilmelidir. Ne yazık ki bu sorunların hiçbirisi bu teklifte yok. Bunun Öğretmenlik Meslek Kanunu olduğundan emin misiniz? Maddelerde sırası geldikçe bahsedeceğim.

Konuşmamı burada sonlandırıyorum. Hepinize saygı ve hürmetlerimi sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın vekilimize teşekkür ediyoruz.

Şimdi sırada Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekilimiz Fethi Açıkel var.

Sayın Vekilim, buyurun.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekillerimiz, Komisyon üyeleri, Bakanlığın değerli bürokratları ve bizi takip eden kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin en yakıcı sorunlarından bir tanesi olan bir sorunla ilgili çok sayıda milletvekili çok değerli eleştirilerde ve önerilerde bulundu. Öğretmenlik Meslek Kanunu aracılığıyla aslında, biz, Türkiye gibi ülkelerin içine düştüğü geri kalmışlık, demokratik rejimden uzaklaşma, katma değer yaratamama, kalkınma hamlesi gerçekleştirilememesi, insan kaynaklarına yeterince yatırım yapamama, temel beceri ve yetenek setlerinde ülkenin çocuklarını gerekli donanımlarla teçhiz edememe ve en genel anlamda da demokratik bir kalkınma rotasına oturamama sorununu tartışıyoruz. Aslında Öğretmenlik Meslek Kanunu bize Türkiye gibi gerçekten çok önemli tarihsel birikimi olan bir ülkenin vasatizmin içinden nasıl çıkarılabileceğini bir tartışma imkânı sunuyor. Bunun yolunun bilim, evrensel değerler ve demokratik katılım olduğunu gösteriyor fakat biz Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun hazırlanma sürecinde, bir taraftan paydaşların yeterince bu sürece dâhil edilmemesi, diğer taraftan da Bakanlığın kendi içinde yıllara sâri, yıllara yayılan çelişkili ve birbirini yanlışlayıp bir yapboz politikasına dönen politikalarını da aynı anda deneyimliyoruz, gözlemliyoruz. Bu, aslında Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak sadece bizleri değil, bu ülkenin kalkınmasını, demokratikleşmesini ve muasır medeniyette yüz yıl önce büyük bir hamleyle ileri atıldığı bu mücadelesini daha iyi bir noktaya taşımalarını isteyen tüm vatanseverleri, demokratları düşündüren, düşünmeye sevk eden bir mesele.

Şimdi, Nazım Maviş Milletvekilimiz ve AK PARTİ sözcüsü, aynı zamanda kanun teklifinin de sunucusu sayın milletvekili yaptığı ilk genel gerekçe sunuşunda, Öğretmenlik Meslek Kanunu ve kalkınma arasında nasıl bir ilişki kurmamız gerektiğine ilişkin çok ders kitaplarından alınmış fakat Türkiye Cumhuriyeti'nin millî eğitim politikalarına yansıtılamamış birtakım noktalara değindi. Müsaade ederseniz bunlar üzerinden biraz ilerlemek, kitabın genel, yasanın, kanunun genel gerekçelerinin, kitabı sözcüklerle örülmüş genel gerekçelerinin Adalet ve Kalkınma Partisinin yirmi iki yıllık millî eğitim politikalarıyla nasıl çeliştiğini ve Türkiye'yi maalesef onlarca yıl yerinde saymaya, bazı noktalarda da çok daha gerilere götürmeye bir araç hâline geldiğini tartışmak isterim.

Şimdi, öncelikle şunu bir tespit edelim: Türkiye nasıl bir ülke? Türkiye ne tür bir potansiyeli olan bir ülke? Türkiye Kurtuluş Savaşı'nın en hararetli yıllarında bile -1921 yılında- cephede top atılırken, vatanseverler kurtuluş mücadelesi verirken, ülkenin yarı müstemele bir ülke hâline gelmesini sona erdirmeye çalışırken 1921 yılında Maarif Kongresi'ni Büyük Liderimiz, Cumhuriyetimizin kurucusu ve milletimizin Başöğretmeni Atatürk'ün öncülüğünde kurmuş bir ülke. Bu Maarif Kongresi'ni başlatmış ve bu Maarif Kongresi'nden ilham alması gereken Milli Eğitim Bakanlığının, bugün 9'uncu Bakanı olan ve son yirmi iki yılda 20'ye yakın kez eğitim ve sınav sistemini değiştirmiş bir Bakanlığın bu örneklerden ilham almamış olmasının, devlette ve uygarlıkta devamlılığı, sürekliliği gözetmemiş olmasının bunun bir sonucunu tartışıyoruz aslında. Neden bunu tartışıyoruz? Çünkü öğretmenlik gerçekten bir ülkenin demokrasiye, kalkınmaya, çoğulculuğa, kadın-erkek eşitliğine, refaha yürüyüşündeki en önemli kaldıracın, eğitim kaldıracının kurucu aktörü. Öğretmenlik öyle bir meslek ki bu meslek kanununda maalesef mesleki tanımı, mesleki içeriği eksik bırakılmış bir meslek. Meslekte disiplinle ilgili, atama, yükseltme ve terfilerle ilgili, hatta düşük ücretle çalıştırılma koşullarıyla ilgili, asgari ücretin bile altında çalıştırılma koşullarıyla ilgili detaylar var fakat mesleğin kendisinin bir tanımı yok.

Şimdi, Türkiye gibi bir ülkenin, Orta Doğu'nun radikal ve geri kalmış rejimleri ile Orta Asya'nın otoriter ve oligarşilerin teslim aldığı baskıcı rejimleriyle aynı lige düşmemek için çırpınan bir ülkenin gerçekten bakması gereken en önemli meslek gruplarından bir tanesi özlük hakları itibarıyla, mesleki formasyonları itibarıyla. Kanun, meslek kanunu fakat bizim bu meseleyi -değerli milletvekilleri de dile getirdi- ele alma biçimimiz yüz yıl önce bu meseleyi ele alan cumhuriyetimizin bile gerisinde. 1924'te Tevhid-i Tedrisat Kanunu'yla gerçek bir planlama için, eğitimde planlama için yol açan, yurttaşların eşit ve evrensel kurallara göre, dönemin ilkelerine ve prensiplerine, müfredatına göre eğitim almasına imkân tanıyan, özellikle kız çocuklarını öne çıkaran bir geleneğin bile gerisinde. Bu gelenek ki ziraat araştırma enstitüleri, sanat okulları, gezici köy kursları, köy enstitüleri, kız olgunlaşma enstitüleri kurmuş bir gelenek ve bunu kurarken de fedakâr öğretmenlerin, onların sadece ideallerinin, idealizminin değil, aynı zamanda onların özlük haklarının da kaldıkları lojmanların da aldıkları maaşların da ve her şeyden önemlisi toplumdaki saygınlıklarının da yükseltilmesi adına hamle yapmış bir gelenek. Şimdi, Hasan Âli Yücel'den, İsmail Hakkı Tonguç'tan ilham almış bir Bakanlığın bu Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu ele alma biçimini üzümlere hayal kırıklığı içerisinde izlediğimi, izlediğimizi ifade etmek isterim.

Şimdi, dünyada Endüstri 4.0 tartışılıyor, yeşil dönüşüm, enerji dönüşümü tartışılıyor, yapay zekâ devrimleri tartışılıyor, matematik ve temel bilimlerde yetkinlikler tartışılıyor; büyük bir kopuşun, teknolojik kopuşun gelişmiş ülkeler ile diğerleri arasında büyük bir fark yaratacağı tartışılıyor fakat biz yirmi iki yıllık Milli Eğitim Bakanlığı tecrübesi sonunda -yaklaşık çeyrek yüzyıl demek bu yani gerçekten büyük bir süre- yapboza dönmüş, yerinde sayan, kırsal kalkınmasını, kentsel kalkınmasını geride bırakan ve ekonomiyle, kalkınmayla eğitim arasındaki artık bağı koparmış, eğitimle istihdam arasındaki bağı kaybetmiş bir millî eğitimi, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'ni tartışıyoruz.

Şimdi, gerçekten, eğitim, çok büyük bir kaldıraç ve bir kalkınma kaldıracı, bir istihdam kaldıracı. Türkiye'de Milli Eğitim Bakanlığının izlediği politikalar, bize, bu mesleğin artık bir kaldıraç olmaktan çıktığını, bir eziyet, sürgün, politizasyon ve cezalandırma aracına dönüşme potasına, eşiğine geldiğini gösteriyor. Bunu nereden biliyoruz? Bunu özellikle AK PARTİ'nin, Milli Eğitim Akademisini, bir tür parti komiserleri yetiştirme, onların partili doktrinlerini ifade etme, gençlere buna göre bir formasyon verme, eğitim ve kültür alanında partinin bir siyasi komiserlik akademisi hâline dönüşme tehlikesini memleketimizin önüne koymasından anlıyoruz. Bunu nereden anlıyoruz? Gerçekten, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin uğraşması gereken öğretmenlerin özlük haklarıyla ilgili hiçbir iyileştirme yapılmamasından anlıyoruz. Ücretli öğretmen ayıbının devam etmesinden ve bu konuda sessiz kalınmasından anlıyoruz. Çok sayıda özel okul öğretmenin, Türkiye'de özelleştirmeler sonucu

sayıları toplam öğrenci nüfusunun yaklaşık yüzde 15'ini bulan, aileleri, öğretmenleri ve öğrencileri mağdur eden özel okul ayıbının devam ettirilmesinden ve özel okullarda çalışan öğretmenlerin bütün isyanlarına, bütün kulak kabartma taleplerine rağmen maaşlarında düzeltme, bir taban aylığı uygulamasının bu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nde geçirilmemesinden anlıyoruz.

Sayın Başkan, sizler de çok iyi biliyorsunuz, üniversitelerde, kamu üniversiteleri ile özel üniversiteler arasında bir ücret baremi, bir ücret denkliği gözetilmesi uygulaması her ne kadar yasal olarak telkin edilse de bir çıta olarak konulmuş durumda. Maalesef, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi, özel okul öğretmenlerinin böyle bir ücret denkliği noktasında eşit muameleye tutulmasını kayda dahi almıyor; buradan görüyoruz bu sıkıntıyı.

Şimdi, yirmi beş yıllık eğitim planlaması eksikliği Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi aracılığıyla bize şunu gösteriyor: Eğitim, sadece kalkınma kaldıracı olmaktan çıkmamıştır; aynı zamanda, YÖK'ün bir öğretmen yetiştirme ve yetkinlik geliştirme kurumu olarak tanımlanmış anayasal görevi yetersizdir. Bu yetersizliği nereden biliyoruz? Çünkü Millî Eğitim Akademisinin kuruluşunun arkasındaki mantık, yükseköğrenimin, YÖK'ün ve üniversite sisteminin âciz olduğunun, aciziyet içinde olduğunun aslında ön kabulü üzerine dayanmaktadır. Dolayısıyla Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi bize üç şeyi söylüyor: Bunlardan birincisi, Türkiye'de, gerçekten, öğretmenlikle birlikte bir kalkınma reformunun başlatılabileceğini söylüyor, bir yükseköğrenim reformunun başlatılması gerektiğini söylüyor ve aynı zamanda da öğretmenlik meslek reformunun yani Millî Eğitim Bakanlığı reformunun da bunun bir üçüncü ayağı olduğunu söylüyor. Fakat bunu söylerken karşı karşıya kaldığımız tablo nedir? Karşı karşıya kaldığımız tablo, Hükümetin bu üç alanda da yirmi beş yılda atması gereken hiçbir adımı atamayıp bunu sadece bir kitabı temenni olarak saymasıdır.

Bakın, Türkiye, kişi başına gelirden son elli yılda yerinde sayan, ihracatta kilogram değeri düşük olan, yüksek ve orta yüksek teknoloji imalat ve ihracatı içerisindeki payı düşen, Tayvan'ın, Kore'nin, Polonya'nın, İspanya'nın, Romanya'nın ve Macaristan'ın çok gerisinde kalan, yüksek teknolojiyi yakalayamadığı gibi düşük teknolojilerde de Mısır, Bangladeş, Tayland, Endonezya ve Fas'la yarışan bir ülke olmaktan kurtarılabileceği gerçekten Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin tüm branşlarıyla, meslek liseleri de dâhil olmak üzere bütün paydaşlarıyla, "Muhalefet bunu söyledi." demeksizin özlük haklarını da güvence altına alarak yeniden ele alınması gerekir; paydaşlarla birlikte, özellikle sendikalarla ve tüm sivil toplum bileşenleriyle birlikte muhalefet partilerinin önerileri çerçevesinde ele alınması gerekir. Aksi takdirde, biz, sadece bir bozuk personel rejimini ve mutsuz öğretmenler ordusunu üretmeye devam etmeyeceğiz; aynı zamanda, okul öncesi eğitim alan çocukların öğretmen açığını, meslek okullarında istihdam edilemeyen öğrencilerin, çocukların mesleki geleceklerini tehlike altına atmış olacağız. Dolayısıyla bu çerçevede, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin, KPSS sınavına giren 570 bin öğretmenin huzurunda hem statülerinin, mesleki itibarının hem özlük haklarının, bu mesleği bir daha asla yapmak istememe noktasına sürüklenmemeleri için geri çekilmesini ve geniş bir zaman çerçevesinde ele alınmasını doğru buluyoruz, bunu ifade etmek isterim.

Bu geri çekme bizim için ne anlama gelecek? Bakınız, alelacele getirilen tüm uygulamalar ya Anayasa Mahkemesinden ya da bir süre sonra kamuoyundan gelen baskılar nedeniyle değiştiriliyor, revize ediliyor. Daha kötüsü, Hükümetin kendi içindeki tutarsız politikaları nedeniyle bir bakanın yaptığı bir doğruyu geliyor bir başka bakan bozuyor; yanlışlar düzeltilmiyor, yanlışlar katlanıyor. Yanlışların katlandığını nereden görüyoruz? Yanlışların katlandığını, proje okulları gibi aslında Türkiye Cumhuriyeti'nin seçkin, liyakatlı öğretmenlerinin eğitim verdiği ve Türkiye'nin yüz akı olan, memleketin beyin göçüne zorlanan cerrahlarını, mimarlarını, mühendislerini, şehir plancılarını yetiştiren okullarına bile politik kararlarla, siyasi kararlarla öğretmen atamalarının yapılmasından görüyoruz. Bakın, 70 bin

küsür atama yapılıyor proje okullarına. Bu proje okullarına yapılan atamalar, aslında, AK PARTİ'nin, Hükümetin ve bakanlıkların bir eğitim modeli inşa edemediğini, bir öğretmenlik meslek modeli inşa edemediğini fakat cumhuriyetimizin başarılı modellerini yıkmak için bütün yaratıcılığını gösterdiğini bize delilleriyle ortaya koyuyor.

Şimdi, Türkiye, deprem geçiren ve sosyal rehabilitasyon ihtiyacı içerisinde olan milyonlarca çocuğumuza, maalesef, gerekli psikolojik danışmanlık, PDR danışmanlığı, psikolog desteği veremeyen bir ülke. Bu öğretmenlerimiz atanma bekliyor, bu öğretmenlerimiz nitelikli okullarından mezun olup deprem bölgelerinde görev almak istiyor.

Madde bağımlılığı, bu ülkenin en önemli sorunlarından bir tanesi. Türkiye'nin limanları, havaalanları, sınırları uyuşturucu kaçakçılarının, maalesef, geçiş alanına döndü. Gerçekten, madde bağımlılığıyla mücadele edecek en önemli, en önde gelen meslek gruplarının başında, okul aile birlikleriyle birlikte, yerel yönetimlerle birlikte, merkezi hükümetle birlikte gelen ilk meslek grubu öğretmenler çünkü bir öğretmen, çocuğun gözlerinden hem ailesindeki sorunu hem psikolojik durumunu hem de madde kullanıp kullanmadığını anlayabilecek yetkinlikte. Maalesef, siz, bu yasa teklifiyle, atama sözü verdiğiniz, atamadığınız öğretmenlere haksızlık ettiğiniz gibi, bu evlatlarımıza da gelecek kuşaklarımıza da hak ettikleri bir yasal düzenlemenin altyapısını veremiyorsunuz.

Şimdi, yoksulluk, Türkiye'de gerçekten çok derinleşti, özellikle okul öncesi eğitim veren okullarda verilen yemek bugün bizim Komisyonumuzda defalarca dile getirildi; aslında, bu, Türkiye'nin bir ayıbıdır, "Türkiye Yüzyılı kuruyoruz." diyenlerin bir ayıbıdır, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kuruyoruz." diyenlerin bir ayıbıdır. Bakın, biz, bugün beslenemeyen, barınamayan öğrencilerden, öğretmenlerden bahsediyoruz. Öğretmenler, kiralarla ve hayat pahalılığıyla baş edemedikleri için büyük kentlerden, metropollerden akın akın göç ediyorlar; yurt dışına gitmenin yollarını arıyorlar. 19.700 köy okulunu kapattı Adalet ve Kalkınma Partisi.

Kırsal kalkınma... Türkiye'yi tarımda tamamen dışa bağımlı bir hâle getirdi. Köy lojmanları, köy okulları artık metruk; Türkiye'nin köyleri Afgan çoban arıyor tarım yapсын diye ve "Kendimi şehre nasıl atarım?" diye işsiz güçsüz motokurye olarak istihdam edilmeyi bekleyen, kayıt dışı ekonomiye ya da bağımlılık ekonomisine sivrulan gençlere bir derman olamıyor; oysa böyle değildi. Bakın, 1930'larda biz sadece beyin göçünü durdurmakla, bugün uğraştığımız beyin göçünü Türkiye'ye doğru yönlendirmekle kalmamıştık, aynı zamanda köy okulları, köy enstitüleri açarak ülkenin tarımsal kalkınmasını ve kendine yeterliliğini belli bir noktaya getirmiştik. Bugün Türkiye, tarımsal üretimini gerçekleştiremeyen, dijital devrimlerini, dönüşümlerini sağlayamayan, eğitimini planlayamayan bir ülke konumundan çıkacaksa, OSB'lerine çırak arayan, kalfa arayan fakat OSB'lerde çalışırken hayatını kaybetmeden, iş güvenliği içerisinde, sosyal hakları tanınmış bir şekilde, mesleki ve teknik yetkinliklerle donatılmış bir biçimde kendini güvenle geleceğe taşıyabilecekse Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu farklı bir şekilde tasarlamak ve hayal etmek zorunda. Bunu yapamadığımız zaman ne oluyor? Bunu yapamadığımız zaman belediyelerimiz, İSMEK gibi meslek edindirme kurslarıyla gençlerimize organize sanayi bölgelerinde ya da farklı firmalarda... İstanbul Büyükşehir Belediyesi başta olmak üzere tüm büyükşehir belediyelerimizde mesleki kurslar açıyor, onları bir geleceğe kavuşturacak öğretmenleri yetiştiriyor. Tabii ki belediyelerin imkânları, kapasitesi ve kadroları kamunun kapasitesiyle kıyaslanamaz fakat bir model arıyorsanız İstanbul Büyükşehir Belediyesi modeli gibi başarılı belediyelerimizin modellerine bakabilirsiniz. Bakın, kreş açıyor büyükşehir belediyelerimiz Türkiye'nin bütün kentlerinde, kreş öncesi eğitim veriyor ve burada sıcak yemek veriyor çocuklarımıza.

Halk Süt veriyoruz, Halk Süt üretiyor. Her türlü Sayıştay soruşturmasına rağmen çocuklarımızın içebileceği sütü sağlamak, onların önüne koymak için bir model oluşturuyor. Kent lokantalarında çalışan ustalar, aşçıbaşları belediyelerimizin okullarında yetişiyor.

Şimdi, biz hem sosyal kalkınmayı hem sosyal refahı hem dijital kalkınmayı sağlamak istiyorsak değerli milletvekilleri, FATİH Projesi gibi batık, milyarlarca doları har vurup harman savurmuş projelere, şimdiki Öğretmenlik Meslek Kanunu gibi alelacele hazırlanmış projelere değil, gerçekten milletin gerçek ihtiyaçlarına hitap edecek projelere eğilmek zorundayız. Bu memleketin yoksul evlatları eğitim yoluyla kendi ailelerinden daha iyi duruma gelmek için umut besleyebilmek istiyorlar. Bu, taban maaş kriterine tabi tutularak beslenebilecek bir umut değil; bu, beyin göçü sırasına girerek beslenebilecek bir umut değil; bu, kız çocuklarının eğitime katılımının düşürülmesine göz yumarak büyütülebilecek bir umut değil. Öğretmenlerimizin gerçekten sayıca, imkân olarak özlük hakları itibarıyla desteklenmesi gerekiyor. Biz, Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun ve Millî Eğitim Akademisinin bu içerikte sunulmasının milletimizin kalkınma hamlesine hizmet etmeyeceğini düşünüyoruz. Cumhuriyetin 100’üncü yılını kutladık; “Türkiye Yüzyılı” diyoruz ama bu yüzyıl -Türkiye Yüzyılı- bu planlamayla, bu çelişkiler setiyle, demetiyle maalesef olamaz; olan şudur: Türkiye dış borcunu ödeyemeyen, dünyanın en yüksek hayat pahalılığıyla yaşayan; sınırları kontrolsüz, uyuşturucu, insan ve silah kaçakçısı şebekelerin eline düşmüş; öğretmenleri, hemşireleri, doktorları, mühendisleri yurt dışına kaçan bir ülkedir; bunu çevirmenin yolu ve kaldırıcı, doğrudur, öğretmenliktir, eğitimidir ama bu meslek kanunu teklifi değildir.

Heyeti saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin yüzüncü yılına yaklaşan, Başöğretmen Atatürk’ün cumhuriyetimizin idealleri ve hedefleri için çizdiği rotaya yaklaşan bir kanun teklifi için daha geniş bir zaman ve daha geniş katılımı bir tasarının gündeme getirilmesini yeniden teklif ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Hocam, bir şey söyleyebilir miyim, sadece akademik CV’nizi gördüğüm için?

Cumhuriyet tarihinde yüz yılda 65 Millî Eğitim Bakanı değişmiş. Cumhuriyetin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk’ün döneminde on beş yılda 17 Millî Eğitim Bakanı değişmiş. En uzun kalan Bakan, Hasan Âli Yücel, o da sekiz yıl kalmış; sonra Hüseyin Çelik, AK PARTİ döneminde, sonra da Ziya Selçuk; bir not olarak iletayım.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Tabii. Çok güzel.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Hani, cumhuriyet tarihinde bakanların görevde kalış süresi ortalama bir buçuk yıl. İsmet İnönü bir gün Bakanlık yapmış yani on beş yılda 17 bakan.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Şimdi... Tabii, tabii...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Yani bütün bunları söylerken bunu bir not olarak düşeyim yoksa cevap anlamında demedim, kitabı bilgiyi söyledim sadece. Rakama baktım, rakam bu.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Yok yok, çok güzel.

Bakın, şimdi, kitabı ve ansiklopedik bu hatırlatma için...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Tartışmamız bu değildi ama bunu ayrıca tartışalım yani.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Vekil, bakın, bu hatırlatma çok önemli. Cumhuriyet kurulduğunda kendi eczacısı olmayan, okuryazarlığı...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Bunu ayrıca tartışalım.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Müsaade edin de cevap vereyim.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Şimdi, Sayın Vekilim, daha çok konuşacak vekilimiz var.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Hayır ama ben şimdi konuşuyorum. Lütfen sözümü bölmeyin.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Ama söz yok, sadece bir sataşma yaptı.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Ama sözümü bölmeyin, bana cevap hakkı vereceksiniz, ben bunu açmak zorundayım.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – On beş yılda 17 bakan değişmiş yani.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Şimdi, bakın, cumhuriyet 1923’te kuruldu, Maarif Kongresi 1921 yılında yapıldı; cumhuriyetin ilk on beş yılında yapılan, atılan hamleler Türkiye’nin kalkınma, üniversite, millî eğitim, kırsal kalkınma...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Üniversite yapımız... Eğitim felsefesini John Dewey oturttu.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bakın ama lütfen...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Yani bunları bilgi olarak söylüyorum.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Ama bakın, müsaade edin.

Biliyorsunuz, çok güzel biliyorsunuz. John Dewey gelmiyor bugün Türkiye’ye. Bugün Türkiye’nin John Dewey’leri, hekimleri...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – John Dewey aynı zamanda Rusya’nın Marksist eğitimini de yapılandıran, felsefesini yapılandıran kişidir.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bakın, soru-cevapla ben devam ederim, benim için sorun değil.

Bakın, sorun milletvekili sayısı değil, sorun cumhuriyetin on beş yılda yaptığı eğitim, bakan sayısı değil; sorun cumhuriyetimizin on beş yılda gerçekleştirdiği eğitim...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Siz, bakan sayısını gündeme getirdiğiniz için söylüyorlar, bakan sayısı üzerine eleştiri yönelttiğiniz için.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, bir dinleyelim.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Hayır ama sadece bakan değil bakın, dikiş tutmayan bir Millî Eğitim Bakanlığı politikasından bahsediyoruz.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Ama ben cumhuriyetin başından itibaren rakam veriyorum.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Hayır, bakın, dikiş tutmayan bir Millî Eğitim politikasından bahsediyoruz. Adalet ve Kalkınma Partisi 2002’de iktidara geldiğinden beri hiçbir eğitim parametresinde, hiçbir göstergede Türkiye’yi daha ileri taşıyabilecek bir performans sergilememiştir. Bunu Bakanlığın bürokratları da biliyor, PISA skorları da biliyor, UNESCO’nun hazırladığı raporlar da biliyor; demin Türkiye’nin kişi başına gelir, ihracatın kilogram/dolar değeri, yüksek ve orta teknoloji ihracatının payı tartışmalarında gerçekleşen şeyler de biliyor; üniversitelere atanan rektörlerin nasıl atandığı ve üniversitelerin nasıl lig düştüğü gerçeği de ortaya koyuyor. Nereden tutarsanız tutun “Adalet ve Kalkınma Partisinin en başarısız olduğu üç alan sayın.” dersenez birincisi eğitimidir, ikincisi adalettir, üçüncüsü kalkınmadır.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Ama bu benim söylediğim konuyla ilgili bir şey değil.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı’nın yüz yıl önce bir yarı sömürge hâline geldiği gibi bugün bir bağımlı ekonomi hâline gelmiştir, bir göçmen kampı hâline gelmiştir; öğretmenlerin mutsuz olduğu, Meclisin kapısında yumruklandığı, itildiği bir ülke hâline gelmiştir.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Bunları söylediniz Sayın Vekil, ben bunlara bir şey demedim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İkili diyaloglara girmeyelim.

Fethi Bey...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bitireyim Sayın Bakan.

Öğrencilere, öğretmenlere, velilere sorun lütfen; hiçbir anket, hiçbir araştırma, Adalet ve Kalkınma Partisinin eğitim politikalarının en başarısız bakanlık politikalarından biri olduğu gerçeğini gizleyemez.

Bakın, doğru düzgün yapılan şeylerden bir tanesi mesleki eğitimle ilgili Sayın Başkanın döneminde başlatılan şeydir. “Meslek lisesi, memleket meselesi.” sözünü Mustafa Kemal Atatürk’ün cumhuriyetçiliğinde, kalkınmacılığında, Süleyman Demirel’den rahmetli Necmettin Erbakan’a kadar uzanan çizgisinde görürsünüz. Bugün meslek liselerinin yerini ÇEDES almıştır. Takkeli, külahlı, çocukları merdiven altı...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Nerede yani?

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Ben size söyleyeyim...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Tarikatlarda tacize zorlayan ve bu tarikatlarda “Bir defa, bu defadan bir şey denmez.” denilen bir noktayı göstermiştir.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Ben size bir bilgi notu aktardım, konuyu buraya getirdiniz... Bunu ayrıca tartışırız.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ama savaş sırasında olan bakanların...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Savaş sırasını...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, Suat Bey, şu karşılıklı şeyleri bırakalım.

Fethi Vekilim, siz konuşmanızı tamamlayın.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bitiriyorum; tamam, bitiriyorum.

Bakan sayısı değil, bakanlık performansı açısından ortaya koyduğumuzda Adalet ve Kalkınma Partisinin yirmi iki yıllık, yaklaşık çeyrek yüzyıllık eğitim politikaları, istihdam ve kalkınma ile eğitim arasındaki bağın kopmasına neden olmuştur. Bakın, bu yasa tasarısının Millî Eğitim Akademisi de dâhil olmak üzere bütün göstergelerde işaret ettiği gibi, PISA’dan okuryazarlık, temel beceri, buralarda...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Tamam da benim konumla ilgili değil yani... Bir soruya bir cevap verdim.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Buna işaret ediyor.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Bunu ayrıca tartışalım.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Hasan Âli Yücel ve Tonguç’un mirası...

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Biliyorsunuz, Mustafa Kemal Atatürk’ün ölümünden, vefatından sonra Millî Eğitim Bakanı oluyor.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Hiç önemli değil; bu, cumhuriyetçi geleneğin devamının bir işaretidir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İsmet Paşa yapıyor.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sonuçta sizin sevmediğiniz 2 milletvekili...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyoruz.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Siz kaçırdınız, son cümleyi size söyleyeyim Sayın Başkan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yok, ben kaçırmadım, kalbim ve ruhum burada.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Tamam, tartışmayı kaçırdınız.

Bu yasa, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi, genel gerekçede sunulan kalkınma, öğretmenlerin statüsü, özlük hakları ve hak ettikleri yer açısından, meslek kanunu açısından gerekli içeriğe ve paydaşların katılımına, partilerin görüşlerine açık hâle getirilebilecek bir şekilde geri çekilmelidir. Zaten bir kısmını Anayasa Mahkemesi iptal etti, tekrar edecektir. Bunun üzerinde düşünülmesini heyetin görüşümüz olarak takdirine sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, çok teşekkür ederiz.

Son Komisyon üyesi, söz isteyen, CHP Çanakkale Milletvekilimiz İsmet Güneşhan.

Buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, sivil toplum örgütlerimizin, sendikalarımızın çok değerli genel başkanları, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bugün Bakanımızın burada olmasını gerçekten çok isterdik. Bakanımızın burada olmamasını şiddetle kınadığımı söylüyorum çünkü 20 milyon yurttaşımızı bire bir ilgilendiren -velisiyle, öğrencisiyle, öğretmeniyle- bir yasa tasarısının yasa taslağının Komisyonunda görüşülmesi sırasında Bakanın mutlaka burada olması gerektiğini düşünüyorum. Herhâlde, burada olmadığına göre de çok haklı gerekçeleri vardır diye düşünüyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Tweet” atıyor, “tweet”; “tweet” atıyor şimdi.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – “Tweet” atıyor, ben biliyorum ne yaptığını da söylemiş olayım diye.

Evet, değerli arkadaşlar, şimdi, günümüzde tüm ülkelerde eğitim o kadar çok önemlidir ki ülkelerin gelişmesi ve her alanda kalkınma çabalarının başarıya ulaşması ancak iyi yetişmiş insan gücüne bağlıdır. İhtiyaç duyulan nitelikte insan gücü yetiştirilmesi ise eğitim sisteminin en temel görevidir. Eğitimin yürütülmesinde ve başarıya ulaşmasında başat konumundaki görev ise öğretmendedir. Öğretmenin sahip olduğu mesleki yeterlilik ve formasyonunun niteliği eğitimin kalitesiyle doğru orantılıdır değerli arkadaşlar.

Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’ni bugün itibarıyla Komisyonumuzda görüşmeye başladık. 2002 yılından beri bu ülkeyi AKP iktidarı tek başına yürütüyor. Bu dönem içerisinde -yine ben rakamları söyleyeceğim- başarısız oldukları için 8 bakan değişti, şimdi 9’uncu Bakan da Sayın Yusuf Tekin görevinin başında. Şimdi, bunları niye söylüyoruz? Keşke çok başarılı olsalar da 15 tane bakan değiştirseler, hiç fark etmez bizim için ama demin arkadaşlarımız da söyledi, şu anda Türkiye’de başarısız olan 3 Bakanlığın en başında Millî Eğitim Bakanlığı geliyor. Şimdi, bunu da nereden anlıyoruz? Çünkü bir bakan geldiği zaman bir sonraki bakanın yaptıklarının, ettiklerinin hiçbirisini yapmıyor, yok hükmünde kabul ediyor. İşte en son gördük, MESEM’de Sayın Bakanımızın kendi Bakanlığı döneminde 1,5 milyona yakın öğrenci vardı, daha sonra Yusuf Tekin döneminde 900 bine düştü. Şimdi, burada doğru olan hangisi? Yine Sayın Bakanımız, Sayın Başkanımız dedi ki: “Öğretmenlikte artık mülakat kalkacak.” Sayın Cumhurbaşkanımız aynı şeyi söyledi ama Sayın Yusuf Tekin ne söyledi: “Bunların söyledikleri beni hiç ilgilendirmez, beni bağlamaz. Ben mülakatı falan tanımıyorum.” diye açık, net bir şekilde söyledi. Yine, okul öncesi çocuklara, öğrencilerimize verilen bir öğünlük yemeğin kaldırılması da aynı şekildedir. Yani biri gidiyor, biri geliyor ve bir bakanı da itibarsızlaştırıyor, onun almış olduğu kararları yok hükmünde sayıyor.

Şimdi, devletin en önemli görevlerinden biri durumundaki eğitim hizmetlerini sunan öğretmenlerin bugüne kadar bir meslek kanununun olmaması bir eğitim kaybıdır. Bunda bizim de kabahatimiz vardır, hiç itiraz etmiyorum ama en büyük kabahat de yirmi iki yıldan beri bu iktidarı yöneten AKP iktidarınındır. Şimdi, 2022 yılında bu olay fark ediliyor ve 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu çıkarılıyor. İçerik olarak eksik olabilir, yetersiz olabilir ama en azından bir başlangıç oluyor. İşte bu noktada ben Sayın Bakanımıza da Sayın Başkanımıza da teşekkür ediyorum.

Şimdi, bir kere bu teklif hazırlanış itibarıyla son derece yanlış arkadaşlar. Bu teklif hepimiz çok iyi biliyoruz ki sarayda ve Külliye’de hazırlandı. Bunu Sayın Bakan da buradaki Komisyon üyelerinin hepsi de zaten kabul ediyor yani kanun yapıcı hepimizin bildiği gibi yasamadır ve yürütme buna karışamaz. Hazırlanış usulen yanlış ama madem hazırladınız, madem bunu sarayda, Külliye’de hazırlayacaksınız, o zaman ilgili paydaşları, sendikaları, eğitimcileri bir araya toplarsınız, adam gibi bir taslak hazırlanır, Komisyonun önüne gelir. Bu da neyi gösteriyor? İşte kendi kendinize bir teklif çıkarıyorsunuz, bu hazırlanan teklif de son derece acemi ve samimi de söyleyeyim, iyi niyetli değil değerli arkadaşlar.

Şimdi, kanun teklifine genel olarak baktığımızda “Öğretmenlik Mesleği Kanunu” adını taşımasına rağmen meslek kanunu olma özelliğini taşımadığını görüyoruz. Peki, neden böyle söylüyorum değerli arkadaşlar? Çünkü teklif öğretmenlik mesleğini tanımlamadığı gibi yani öğretmenlik mesleğini tanımlamadığı gibi öğretmenlerin yetiştirilmesinden istihdamlarına, görev başında gelişimlerine, göreve atanma, yönetici olma, örgütlenme, sosyal haklar ve emekliliğe kadar birçok konuyu kapsayıcı nitelikte değildir. Meslek kanunu olması için kod kanun özelliğini içermesi ve diğer kanunlarda yer alan hükümlerinin bu kanuna taşınması gerekirdi. Ne var ki bu yapılmamıştır, bunu bu taslak tasarıda göremiyoruz.

Teklifte Öğretmenlik Mesleği Kanunu ve Millî Eğitim Akademisinin kurulması; iki ayrı konu düzenlenmektedir, iki ayrı konu var. Aslında doğrusu, bunların ayrı ayrı bir yasa tasarısı olarak düzenlenmesi olurdu ama öncelik Öğretmenlik Mesleği Kanunu olmalıdır ve tüm yönleriyle iyi düşünülmüş, tartışılmış, eğitim sistemimizin ihtiyacı olan ve hepimizin hemfikir olduğu, işte bu diyebileceği ayrı ve kapsamlı bir kanunla çıkarılmalıydı. Millî Eğitim Akademisinin kurulması da detaylıca ayrı bir kanunla düzenlenmeliydi değerli arkadaşlar.

Şimdi, bu kanunun teklifi Öğretmenlik Mesleği Kanunu özelliği taşımaktan da öte “Millî Eğitim Akademisine nasıl öğretmen atarız, kimi öğretmen yaparız?” teklifidir açıkça değerli arkadaşlar. Şimdi, teklifin detaylarında ne var: Hepimizin malumu yani keşke Bakan burada olsaydı da onun yüzüne söyleseydik ama inanıyorum ki Meclise... Bir kere Bakan Yusuf Tekin’in Atatürk’le derdi var, Atatürk’le derdi var. Şimdi, teklif Atatürk’ü ve devrimlerini yok sayıyor. “Bunu nereden çıkarıyorsunuz?” diyeceksiniz. Bakın, 5’inci madde, taslaktaki 5’inci madde; öğretmenlerin sorumluluklarıyla ilgili bölümleri Millî Eğitim Temel Kanunu’ndan esinlenerek düzenlenmiş. Doğrusu bu, doğru, tamam, buna hiç itirazımız yok ancak Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 1’inci maddesinde Türk millî eğitiminin genel amacı ifade edilirken “Türk Milletinin bütün fertlerini, Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek.” ifadesi yer alıyor; bakın, bu ifade yer alıyor. Bu 1’inci maddede, Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 1’inci maddesinde bu yer alıyor.

Peki, gelen teklifte ne var? Gelen teklifte öğretmenlerin ödev ve sorumlulukları düzenlenirken “Anayasada ifadesini bulan temel ilkelere bağlı, Türk Milletinin millî, manevî, ahlaki ve kültürel değerlerini benimsemiş, ülkesine, içinde yaşadığı topluma ve insanlığa karşı sorumluluk hissederek erdemli insanlar olarak yetiştirir.” deniliyor. Bu söylenenlere itirazımız yok ama laiklik nerede? Demokrasi nerede? Yok. Temel hak ve özgürlükler nerede? Yok. Atatürk nerede? Yok.

Dolayısıyla teklifi hazırlayanlar bir cerrah titizliğiyle -Hocam, Vekilim, siz daha iyi bilirsiniz bir doktor olarak- Atatürk ilke ve inkılaplarını, Anayasa’da ifade edilen Atatürk milliyetçiliğini millî eğitimden ayıklamaya çalışmışlardır. Şimdi, teklifin Atatürk’e, onun ilke ve devrimlerine, milliyetçilik anlayışına yönelik bir alerjik reaksiyonla hazırlanmış olduğunu çok açık, net bir şekilde görüyoruz. Millî eğitimden ve müfredattan Atatürk’ü çıkarmaya yönelik önemli bir adım atılmak isteniyor. Ne kadar yapılmak istenirse istensin, müfredattan çıkarılmak da istense bizim insanlarımızın kalbinden, gönlünden Mustafa Kemal Atatürk’ü çıkarmanız mümkün değil.

Sayın Bakan, biz Sayın Bakanı yani çok iyi biliyoruz. Laik eğitim sisteminden, laik ve bilimsel eğitim sisteminden ne kadar rahatsız olduğunu hepimiz biliyoruz. Büyük Atatürk’ten rövanş alma isteğini de biz biliyoruz çünkü yapmış olduğu geçmişe yönelik birçok açıklamalar var, hatta Mecliste bile yaptığı açıklamalar var. Biz bunu bugün sadece alelacele önümüze getirilen bu teklifle değil, yıllar önce yapmış oldukları söyleşilerle, karnesiyle biliyoruz.

Teklif şöyle baktığımızda öğretmenlik meslek haklarıyla ilgili iyileştirme sayılacak pek bir şey göremiyoruz; değerli arkadaşlar, hiçbir şey göremiyoruz. Açıkça gördüğümüz, geriye doğru bir gidiş olduğu. Bırakın mesleki iyileştirmeyi, öğretmenlerimizin mesleğinden olabileceği riski ortaya çıkıyor.

Şimdi, yüz binlerce öğretmenimiz atama beklerken umutları bir kez daha yok edilmekte. Görevini yapmakta olan kadrolu öğretmenlerin hevesi kırılmakta ve onu sürekli başında bir sopayla hep tehdit altında hissederek görev yapma durumunda bırakacaksınız bu teklifle, bu yasa önerisiyle. Yüz binlerce mezun öğretmene aslında siz “Öğretmen değilsiniz.” diyeceksiniz ve diyeceksiniz ki: “Ben seni atamakla yükümlü değilim.”

Şimdi, çok tehlikeli bir konu daha var bu yasa taslağı içerisinde değerli arkadaşlar. Müfettiş raporuyla, müfettiş gelip bir rapor verdiği zaman ve yetersiz olduğu tespit edilen kadrolu öğretmen Millî Eğitim Akademisine yollanacak. Beş yıllık, on yıllık, on beş yıllık, yirmi yıllık bir öğretmen olabilir. Millî Eğitim Akademisinde yollanacak, bu eğitimden sonra da öğretmenliği sürdürmesi müfettiş raporuyla mümkün görülmeyen öğretmen görevden alınarak genel idari hizmetler sınıfında bir kadro açıklanacak. Yani öğretmenlik yapma yetkisi hiçbir yargı kararı olmadan elinden alınacak, yine genel idari hizmetler sınıfına atılacak.

Şimdi, şahsi çekişmeler nedeniyle şikâyet edilen bir öğretmenin öğretmen olma ihtimalinin nasıl yaratılabildiğini ben buradan size sormak istiyorum. Tamamen mevcut iktidarın istediği gibi hareket etmeyen, istediği gibi düşünmeyen bir öğretmen iktidara yakın olan müfettişler aracılığıyla... Nasıl ki yargıda bugün iktidarın kendi hâkim ve savcıları varsa yarın da kendi müfettişleri olup istemediği öğretmenin veya kendisine ters düşen öğretmenin mesleğini yapmasına engel olabilecektir.

Şimdi, bu teklifte de bir şeyi çok açık, net bir şekilde itiraf ediyorsunuz. Diyorsunuz ki: “Eğitim fakülteleri başarısız.” Şimdi, eğitim fakülteleri başarısızsa yirmi iki yıldan beri siz bu iktidardasınız, gereğini niye yerine getirmiyorsunuz? Aslında eğitim fakülteleri başarısız değil, başarısız olan yirmi iki yıldan beri bu ülkeyi tek başına yöneten AKP iktidarıdır. Eğitimden sağlığa, oradan sanayiye kadar her konuda başarısız olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. İyi bir eğitim sistemi yaratamadığımız için -bunun da temelinde tabii, başarısızlığının temelinde de iyi bir eğitim sisteminin olmamasından kaynaklanıyor- bugün donanımlı, öz güvenli çocuklar yetiştirmekte hep zorlanıyoruz. Ekonomik

karşılığını da maalesef alamıyoruz. Yapmamız gereken bir akademi kurmak yerine eğitim fakültelerinin niteliğini artırmak olmalıdır ya da akademiye atadığımız öğretmenlerin niteliklerini artırmak üzere formülize etmeliyiz. Öğretmen yetiştirmenin üniversitelerden alınıp Millî Eğitim Bakanlığına verilmesi, toplumsal politizasyonun bir hayli yüksek olduğu günümüzde ülkemiz ve eğitim yararına sonuçlar üretmeyecektir, bundan mutlak suretle kaçınmamız gerekiyor.

Millî Eğitim Bakanlığının her atama döneminde ilan ettiği öğretmen sayısının yüzde 95'i eğitim fakültelerinde zaten yeterli sayıda yetişmektedir. Eğitim fakültesinde yetişmeyen ve yeterli sayıda yetişmeyen öğretmen gereksinimini karşılamak için bir istisnai olarak da pedagojik formasyon vermek olmuştur. Ancak bu uygulama maalesef eğitimimize ve öğretmenlik mesleğine zarar vermeye başlamıştır, zarar vermiştir, dağ gibi büyüyen bir sorun hâline gelmiştir. Bugün ise Bakanlık tarafından belirlenecek başka kaynaklardan da öğretmen karşılama düzenlemesi olursa yeni bir sorun oluşacak ve bu kaynakların detaylıca belirlenmemiş olması da hukukun belirlilik ilkesine de ters düşecektir.

Şimdi, diyeceksiniz ki: “Bizim derdimiz nitelikli öğretmen yetiştirmek.” Derdiniz bu değil değerli arkadaşlar, eğer böyle olsaydı eğitim fakültesinden mezun olan öğretmeni olması gerektiği gibi öğretmen olarak atardınız, onu öğretmen olarak kabul ederdingiz, sonraki süreçte de eksik noktalarını iyileştirme eğitimleri verebilirdiniz. İlla “Akademi kuracağım.” diyorsanız atanmış olan kadrolu öğretmeni yine bu akademide daha nitelikli olarak eğitebilirsiniz. Bunu da eğitim fakülteleriyle iş birliği hâlinde yapabilirsiniz.

Şimdi, kırk yıldan beri bu ülkede öğretmeni yetiştiren eğitim fakülteleridir. Siz eğitim fakültelerini işlevsiz hâle getiriyorsunuz. “Dört yıllık eğitimini biz beğenmiyoruz, yetiştirdiğin kişiyi de öğretmen olarak kabul etmiyoruz.” diyorsunuz. Yapılması gereken, eğitim fakültelerinin niteliğini artırmak olmalıdır. Bugün Millî Eğitim Bakanlığı diyor ki: “Eğitim fakültesindeki öğretmenleri biz yeterli bulmuyoruz.” Yarın öbür gün Sağlık Bakanlığı “Tıp fakültelerinin yetiştirmiş olduğu, tıp fakültelerinden mezun olan doktorları biz yeterli bulmuyoruz. Akademi kuruyoruz, akademide eğitim yapacağız.” derse ne olacak? Aynı şeyi Adalet Bakanlığı derse ne olacak? Dolayısıyla burada çok dikkatli olmamız gerekiyor.

Burada garip bulduğumuz bir noktaya daha ben değinmek istiyorum değerli arkadaşlar. Devlet okuluna atanıp kadrolu öğretmen olmak isteyen öğretmeni öğretmen adayı kabul edip akademide eğitim ve sınav sistemine tabi tutuyorsunuz. Yani kamuda, Millî Eğitimde görev yapmak isteyen eğitim fakültesi mezunu öğretmeni siz sınava tabi tutuyorsunuz, onu öğretmen olarak kabul etmiyorsunuz. Peki, eğitim fakültesini bitiren, özel okul öğretmeni olarak devam etmek isteyen bir öğretmeni mezun olduğu andan itibaren öğretmen olarak kabul ediyorsunuz. Bu bir çifte standarttır yani “Özel sektöre gidersen tamam, öğretmensin ama bana gelersen öğretmen değilsin.” Böyle bir yaklaşım, böyle bir anlayış olmaz. Biraz önce bahsettiğimiz niyetlerinizi burada da açıkça görüyoruz. Öğretmen öğretmendir; özel okul öğretmeni, devlet okulu öğretmeni ayrımı kesinlikle yoktur.

Ayrıca, akademi kurup öğretmen adayı olan kişinin genel sağlık sigortasını sayacaksınız, bir de 14.190 liralık cep harçlığı vereceksiniz. Şimdi, bu temmuzdan sonra tahmin ediyorum 17 bin lira civarında olacak. Bakın, sigortasını da öğretmen olursa uzmanlık, öğretmenlik, başöğretmenlik gibi kademelere sayacaksınız ama emekliliğine saymayacaksınız. Tıpkı staj ve çıraklık mağdurları gibi ileride oluşacak bir mağdur yığını kendi ellerinizle yaratıyorsunuz.

Bir diğer konu, Türkiye’de yaklaşık 2 bin adet proje okulu var. Bu okullara öğretmen atamaları ve yönetici görevlendirmeleri de yine Bakan tarafından yapılabilecek. Yani bu proje okullarına atanacak olan öğretmenleri ve yöneticileri hiçbir şey olmadan atama yetkisi Bakana veriliyor. Bakan Bey’e sınırsız yetki verilmesi -kabul edilmesi mümkün değil- kabul edilemez.

Şimdi, teklifin bütününde gördüğümüz şu ki “meslek kanunu” diyebileceğimiz nitelikte bir teklif kesinlikle değildir ve o kadar laf, o kadar söylem, o kadar haber üzerine görüyoruz ki dağ fare doğurmuş. Bir ülkenin geleceğiyle de fütursuzca oynanmaktadır.

Ben hepinize teşekkür ediyorum. Zaten teklifin maddelerine geçildiği zaman orada da görüşlerimizi detaylı bir şekilde aktaracağız.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz Kıymeti Vekilim.

Şimdi, arkadaşlar, biraz önce her partinin temsilcileriyle süreçle ilgili bir müzakere yaptık. Sendika temsilcilerimiz çok bekledikleri için -Komisyon üyelerinden söz isteyip de konuşmayan şu an itibarıyla yok- dolayısıyla şimdi sendika temsilcilerine geçeceğiz ve beşer dakikalık süre içerisinde burada mevcut olan, görüşünü ifade etmek isteyen sendika temsilcilerine söz hakkı tanıyacağız.

İlk sözü EĞİTİM-BİR-SEN temsilcisine veriyoruz?

KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkan, ama bir haksızlık olmadı mı milletvekillerine? Saat 14.00’ten beri buradayız.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yani bakın, AK PARTİ, CHP, DEM, İYİ Parti, Saadet Partisi, burada bulunan tüm parti temsilcileriyle bu şekilde müzakere ettik. Mutlaka kararın olumsuz şeyleri de olabilir ama şu anda süreci böyle yöneteceğiz.

Evet, EĞİTİM-BİR-SEN temsilcisi, buyurun.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, değerli eğitim sendikası temsilcileri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, Öğretmen Meslek Kanunu’nu özellikle Anayasa Mahkemesinin iptal etmesinden sonra yaklaşık dokuz aydır bekliyorduk. Nihayet bugün Komisyona gelmiş olmasını biz kıymetli buluyoruz. Daha önce de, 2006 yılında yasal düzenleme yapılmıştı; şu anki Komisyon Başkanımız, daha önceki Millî Eğitim Bakanımız on altı yıl sonra raftan indirmişti ve düzenleme yapılmıştı. Bundan dolayı da yaklaşık 670 bin öğretmen bundan istifade etmiş oldu, özellikle ekonomik anlamda istifade etmiş oldu. Şimdi, Anayasa Mahkemesinin iptal kararından kısa bir süre sonra bu teklifin tekrar Meclise gelmiş olmasını biz son derece kıymetli buluyoruz. Özellikle bununla ilgili çalışma yürütenlere ve teklifi sunan milletvekillerimize çok teşekkür ediyoruz.

Bu teklifte özellikle rotasyonun olmamasını -kamuoyunda da uzun süre tartışılan rotasyonun- kıymetli buluyoruz. Uzman ve başöğretmenlikteki o sınav şartının kaldırılmasını da yine kıymetli buluyoruz. Yirmi yılını dolduran tüm öğretmenlere, on yıl uzman öğretmenlik şartı aranmaksızın başöğretmen olabilme imkânının getirilmiş olmasını da önemsiyoruz. Yaz tatiliyle ilgili tartışmaların teklife yansımamış olmasını da biz önemsiyoruz. Özellikle şiddetle ilgili tartışmalara, şiddetle ilgili caydırıcı hükümlere yer verilmiş olmasını da bizim burada kıymetli bulduğumuzu ifade etmek isterim.

Ancak, bu teklifte mutlaka olması gereken ve olmazsa Meslek Kanunu’nda eksiklik olarak göreceğimiz hususları da ben ifade etmek isterim. Öğretmenlikte beş hizmet yılını tamamlanmış olanların uzman öğretmen, on hizmet yılını tamamlamış olanların da başöğretmen olmasına teklifte yer verilmemiş olmasını bir eksiklik olarak görüyoruz. Komisyon Başkanımız, daha önce, Millî Eğitim Bakanlığı döneminde ifade etmişti, bir televizyon kanalın da ifade etmişti -“Mevcut kanuni düzenlemeye göre, uzman öğretmen olabilmek için on yıllık kıdem şartı bulunduğunu hatırlatan Özer...” şeklinde bir haberdi, şu an haber linkine de ulaşılabilir- Sayın Bakanın şöyle bir ifadesi olmuştu: Süreyi beş yıla indireceklerini, özellikle uzman öğretmenlik için beş yıllık hizmet süresini

esas gördüklerini, başöğretmenlik için de on hizmet yılı süresini esas alacaklarını ifade etmişlerdi. Komisyon Başkanımızın, bir önceki dönem Millî Eğitim Bakanımızın bu konuda daha önceki bu taahhüdün özellikle bu teklifte yer verilmesini biz arzu ediyoruz.

Yine, şube müdürleri, eğitim müfettişleri, eğitim uzmanları, araştırmacılar, il millî eğitim müdür yardımcıları, ilçe millî eğitim müdürlerinin özellikle idari hiyerarşideki görev ve sorumlulukları da dikkate alınarak uzman öğretmenlik ve başöğretmenlikle ilgili mali düzenlemelere özellikle yasa teklifinde yer verilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Yine, eğitim kurumları yöneticilerinin güvenceye kavuşturulması burada son derece önemli. Özellikle bu yeni teklifte şunu görmekteyiz: Eğitim kurumlarına yönetici atama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Süreniz doldu, toparlayalım.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI –

Bu konuda bir düzenleme yapılmasını talep ediyoruz.

Sözleşmeli öğretmenlik, ücretli öğretmenlik gibi uygulamaların kaldırılmasını... ve özellikle yer değiştirmede, bu yeni düzenlemeyle birlikte, aday öğretmenlerin Millî Eğitim Akademisindeki eğitim süreci ve daha sonra sözleşmeli öğretmenlikte geçen süreleri de dikkate alınarak beş yıl eşlerine uzak kalma gibi bir tehlikeyle karşı karşıya kaldıklarını görüyoruz. Bunun için, bu süreçle ilgili, bu süreçte bu düzenlemelerin yapılmasını talep ediyoruz. Ücretli öğretmenliğin, sözleşmeli öğretmenliğin mutlaka kaldırılmasını talep ediyoruz.

Yine, diğer taraftan, ek ders ücretleriyle ilgili artışların olması gerektiğini ifade ediyoruz.

Kalkınmada öncelikli bölgelerde çalışan öğretmenlere de ilave hizmet tazminatının verilmesini istiyoruz ki bu, daha önceki Millî Eğitim şûrasında karara bağlanmıştı. Şûrada karara bağlanan bu hususa özellikle teklifte yer verilmesini sendika olarak talep ediyoruz.

Yine, müfettiş raporlarıyla ilgili, bu müfettiş raporlarıyla yetersiz görülen öğretmenlerin memur kadrosuna atanması hususunda da sendikamızın itirazının olduğunu ifade etmek istiyorum.

Akademide öğretmen adayı hazırlık eğitimi dönemiyle ilgili bir belirsizlik var. Dönem hafta mı, ay mı? Bu konuda mutlaka bir düzenleme olması gerekiyor ve bu sürenin de dört dönemin toplamında hiçbir şekilde bir yılı geçmemesi gerekiyor.

Yine, verilen ücretle ilgili -özellikle daha önce kamuoyunda da ifade edilmişti- 30.000 gösterge rakamı esas alınıyorken bu teklifte de bu rakamın 18.650'ye düşürülmüş olmasının yetersiz olduğunu ifade ediyoruz. En az 9/1 derecede olan bir öğretmenin almış olduğu bir ücreti alması gerektiğini ifade ediyorum.

Son olarak da tüm öğretmenlere Öğretmenler Günü'nde bir ikramiye verilmesi hususunu da sendika olarak talep ediyoruz.

Ben bu vesileyle tekrar teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi sözü TÜRK EĞİTİM-SEN temsilcisi arkadaşımıza veriyoruz.

TÜRK EĞİTİM-SEN GENEL SEKRETERİ HAYDAR URFALI – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli hazırun; sizleri 255 bin Türkiye ve Türk milleti sevdalı üyemizle TÜRK EĞİTİM-SEN Genel Merkezi adına saygıyla selamlıyorum. Görüşülmekte olan Öğretmenlik Meslek Kanunu Teklifi üzerinde sendikamızın görüşlerini paylaşmak üzere söz almış bulunuyorum.

Geçmişte eksik de olsa öğretmenler için bir meslek kanunu çıkarılmasını olumlu bulduğumuzu ifade etmiştik, yine aynı ifadeyi tekrar kullanıyorum. Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun çıkarılmasını olumlu buluyoruz ancak toplumsal ve mesleki beklentilere cevap verebilecek yeterlilikteki Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda öğretmenlerin adaylık seçiminden emekliliğine varıncaya kadar olan süreci kapsayan tüm aşamaları somut, tutarlı ve bütüncül bir biçimde ortaya koyan ve düzenleyen maddelerin de bulunması gerekirdi. Bu konuda geçmişten bu yana çok ciddi gayret ve çalışmalar ortaya koyarak geldiğimiz nokta itibarıyla bu çalışmalarımızı ve gayretimizi de sürdürmekteyiz.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bu kanunun meslektaşlarımızın haklı taleplerine kulak vererek hayata geçirilmesi noktasında bizlere destek olmanızı istirham ediyoruz. Bu nedenle, kanunda yer almasını arzuladığımız düzenlemelere biz eğitimcilerle birlikte sahip çıkmamız en büyük temennimizdir. Şu anda görüşmekte olduğumuz teklifin 7 bölüm, 39 madde, 3 geçici maddeden oluştuğunu, bunlardan 7 maddenin doğrudan, 13 maddenin ise dolaylı olarak akademiyle ilgili olduğunu görmekteyiz. Bu açıdan değerlendirildiğinde Millî Eğitim Akademisi hakkındaki düzenleme Öğretmenlik Meslek Kanunu'ndan ayrı olarak, tıpkı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Adalet Akademisi Kanunu'nda olduğu gibi ayrı düzenlenmelidir.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifindeki maddelerle ilgili eleştirilerimizi şu şekilde sıralayabiliriz, iki grupta toplayacağım; teklifte yer alan ancak yanlış ve eksik bulduğumuz hususlar: Sözleşmeli öğretmenlik konusu tamamen karşı olduğumuz hususların başında gelmektedir çünkü kamuda aynı işi yapan çalışanların farklı statülerde istihdam edilmesi doğru değildir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesi uyarınca sözleşmeli personel geçici işlerde ve belli sürelerde istihdam edilebilir. Sözleşmeli öğretmen istihdamı sadece Millî Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucuna ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hâllerinde yapılabilir.

Özel program ve proje uygulayan eğitim kurumlarına yönetici ve öğretmen görevlendirilmesi konusu da zaten yıllardır eğitimde yaşanan en önemli problemlerdendir. Sınavla öğrenci alan ve akademik başarısı en yüksek öğrencilerimizin okuduğu bu okullara yönetici ve öğretmen atamalarındaki keyfiyete son vermek yerine keyfî tasarrufları kanuni güvenceye almak en büyük yanıştır.

Millî Eğitim Akademisinin öğretmen yetiştirme sürecinin bir parçası olarak düzenlenmesini doğru bulmuyoruz. Akademiye hazırlık eğitimine alınan öğretmen adaylarına eğitimleri süresince barınma ve iâşelerini sağlamak için ödenecek aylık ücret en az göreve yeni başlayan bir öğretmenin aylık ücreti kadar olmalıdır.

Öğretmenlikle ilgili mevzuatın tamamı veya büyük kısmı kanunda yer alması gerekirken bu hususta kapsam çok dar tutulmuştur.

Öğretmenler yapılan merkezî sınavlarda düşük ücret ödenmesi başta olmak üzere çeşitli nedenlerle görev almak istememektedir. İhtiyaç hâlinde, Millî Eğitim Bakanlığı sınavları dışında resen görev verilmemelidir.

Öğretmenlerin hak, ödev ve sorumlulukları ile yöneticilerin ödev ve sorumluluklarının düzenlenmesi konusunda da taslak yetersiz kalmıştır.

Öğretmenlerin mesleki gelişimine dair yasal zemin ihtiyaç ve beklentileri karşılayamayacaktır.

Öğretmenlerin yer değiştirmesine dair düzenlemeler de eksik kalmıştır.

Eğitim çalışanlarının şiddetten korunmasına dair yasal düzenlemeler sevindiricidir ancak şiddet hadiseleri vuku bulduğunda şikâyeteye bağlı kalmaksızın fail hakkında kamu davası açılması da sağlanmalıdır.

Hizmet puanlarının tespitine dair eksikler giderilmemiştir. Yönetici görevlendirme süreci mutlaka kanunda yer almalıdır. Keyfiyeti sonlandıran, liyakat ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli temsilcimiz, toparlayalım.

TÜRK EĞİTİM-SEN GENEL SEKRETERİ HAYDAR URFALI – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Öğretmenliğin sona erdirilmesi ve hizmet sınıfının değiştirilmesine dair düzenleme kişisel inisiyatiflere ve özellikle mobbinge meydan vermeyecek şekilde tedbirleri ihtiva etmelidir.

Sağlık kurulu raporu konusu mevzuatta mutlaka yer almalıdır.

Akademi süreci sonucunda sözleşmeli öğretmenlerden mazereti dışında atandığı göreve başlamayan veya göreve başlayıp ayrılanların tekrar akademide hazırlık eğitimine üç yıllık katılmama süresi bir yıla indirilmelidir.

Hiçbir öğretmen “başöğretmen” unvanı almadan emekli olmamalıdır. 2006 yılından bu yana görevde olan öğretmenler yirmi yıllık hizmet süresini tamamladığında başöğretmen olmalıdır.

Teklifte yer almayan ancak mutlaka olması gereken hususlar: Kamuda tüm öğretmenlerin sadece kadrolu istihdam edilmesi.

Özel sektörde çalışan öğretmenlerin aylık ücretlerinin kamudaki öğretmenlerle eş değer olması.

Öğretmen atamalarının mülakat olmadan ve KPSS başarısı esas alınarak yapılması.

Mazeret tayinleri başta olmak üzere tayinlerde yaşanan problemleri giderecek nakil sistemi kurulması.

Liyakati esas alan, adalet zemininde yürüten yönetici atama sisteminin yasal zeminde ihdas edilmesi.

Öğretmenlerin mesleki ve kişisel eğitimleri için tedbir ve teşviklerin hayata geçirilmesi.

Öğretmenlik mesleğine yönelik kaygıların ortadan kaldırılması.

Maaş ve özlük haklarının günümüz ekonomik koşullarına, öğretmenlik mesleğinin itibarına uygun şekilde belirlenmesi.

Türkiye’de öğretmen istihdamıyla ilgili ihtiyaç analizi yapılması, Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK koordinasyonu ile eğitim fakültelerinin sayısının ve kontenjanlarının buna göre belirlenmesi.

Sözleşmeli öğretmenlik ve ücretli öğretmenlik uygulamalarının kaldırılarak tüm öğretmenlerin kadrolu şekilde istihdam edilmesi.

Öğretmen liselerinin tekrar hayata geçirilmesi.

Zorunlu hizmet bölgelerinde çalışan öğretmenlere, ekonomik ve özlük hakları açısından teşvik edilerek 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi’nde vad edildiği üzere teşvik ödeneği verilmesi.

Öğrenim ömrünün kendi alanında ya da eğitim bilimleri alanında tezli yüksek lisans ve doktora öğrenimine devam edenler için geri getirilmesi.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli temsilcimiz, toparlayalım lütfen.

TÜRK EĞİTİM-SEN GENEL SEKRETERİ HAYDAR URFALI – Sayın Başkanım, tamamlayayım isterseniz, müsaadenizle.

Özellikle eş durumu atamalarında Anayasa’nın koruması altında olan aile bütünlüğünün sağlanması açısından toplumu oluşturan ailenin bir arada tutulmasını zamana ve şarta bağlamayarak özür grubu atamalarında kolaylık sağlanması.

Özel program ve proje uygulayan eğitim kurumları ile sınavla öğrenci kabul eden okullar başta olmak üzere Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tüm kurumlar için liyakati esas alan, yazılı sınav esasına dayalı yönetici atama sistemi kurulması.

Eğitim kurumu yöneticilerine yönetici olarak il dışına tayin hakkı verilmesi.

Eğitim kurumu müdürlüğü görevinin ikinci görev kapsamından çıkarılarak asli görev hâline getirilmesi.

Doğal afet durumlarında afete maruz kalan bölgelerdeki öğretmenleri teşvik edici tedbirlerin alınması.

Her yıl öğretmen atamalarının standart bir takvim doğrultusunda 1 Eylülde göreve başlayacak şekilde gerçekleştirilmesi.

Eğitim fakültesi son sınıfta yapılan öğretmenlik uygulaması stajı süresince öğretmen adaylarının sigortalanması ve asgari ücretin en az yarısı kadar ücret verilmesi.

Mesleki kıdemi beş yıl olan öğretmenlere “uzman”, beş yılını tamamlamış uzman öğretmenlere de “başöğretmen” ünvanının verilmesi, yüksek lisans ve doktora öğrenimi sürelerinin bu süreden düşürülmesi, öğretmenlik kariyer basamakları sisteminin getirmiş olduğu mali hakların emeklilik sistemine yansıtılması, görev ve sorumlulukları bağlamında ücret dengesizliğini önlemek için genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan yöneticilerin kıdemlerine bağlı olarak uzman öğretmen ve başöğretmen tazminat tutarlarının maaşlarına yansıtılması.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Haydar Bey, toparlayalım.

TÜRK EĞİTİM-SEN GENEL SEKRETERİ HAYDAR URFALI – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli milletvekilleri; daha önce de defalarca ifade ettiğimiz gibi, TÜRK EĞİTİM-SEN olarak Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun gerek kamuda gerekse özel sektörde öğretmenlik mesleğinin saygınlığını artıran ve mesleğin statüsünü sağlam bir zemine kavuşturacak şekilde düzenlenmesinin mesleki açıdan bir gereklilik olduğuna inanıyoruz. Ümit ediyoruz ki Öğretmenlik Meslek Kanunu’yla birlikte öğretmenlik mesleğinin muhatap olduğu mevzuat parçalı olmaktan kurtarılacak. Öğretmenlerimizin talep ve beklentilerinin kanun düzenlemesinde yer alması hususunda hassasiyet ve destekleriniz için şimdiden tüm meslektaşlarımız adına teşekkür ediyor, değerli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

Şimdi söz sırası EĞİTİM İŞ SENDİKASI temsilcisinde.

Buyurun

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Sayın Başkan, Komisyonun sayın üyeleri, sayın milletvekilleri, Milli Eğitim Bakanlığının sayın bürokratları ve tabii ki aslında bu mesleğin temsilcileri, sendikaların değerli temsilcileri; sizleri Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası adına, Genel Başkanı ama her şeyden önce öğretmen Kadem Özbay olarak selamlıyorum.

Şimdi, bir meslek kanunu konuşuluyor, öğretmenin adı var ama kendisi yok, talepleri yok, fikri yok. Bu bir Öğretmenlik Meslek Kanunu değil, öğretmeni mesleksizleştirme, öğretmenlik mesleğini bitirme kanunudur. Öğretmenin sadece adının olduğu, fikrinin ve taleplerinin dikkate alınmadığı bir kanundur. Anayasa’da açıkça yer almasına rağmen, Mecliste değil de Bakanın da ifade ettiği üzere, Külliye’de ve bakanlık koridorlarında eğitimin gerçek bileşenleriyle paylaşılmadan yapılmıştır. Tabii, burada müfredattan hemen sonra bunun gelmesi ve içerisindeki hükümlerden de anlaşılacağı

üzere, öğretmene müfredatın uygulanması ve hatta eğitim bilimine yakışmayan, eğitimin bileşeni olmayan ama Bakanın da itiraf ettiği üzere, tarikat ve cemaat olduğunu bildiğimiz yapılarla yapılan protokollerin öğretmenlere de uygulanması için bir dayatma hâline gelen bu sözde meslek kanunu, aslında aynı zamanda da yirmi iki yılın sonunda hâlâ sesi çıkan, sözünü söyleyen, ne yapılırsa yapılsın, ceza verilmeye kalkışılın ama Anayasa’dan yetkisini alan, cumhuriyetten yetkisini alan, temel hak ve özgürlüklerini korumaya çalışan ve büyüyen sendikalara, EĞİTİM-İŞ gibi sendikalara da aynı zamanda bir tehdit oluşturmak amacı gütmektedir çünkü burada siyasi iktidarın çok net bir şekilde “Üniversiteyi bitirmiş olabilirsiniz, diplomayı almış olabilirsiniz ama sizin öğretmen olup olmayacağınıza da biz karar veririz. Daha önce mülakatla yeteri kadar ayırtıramadık, ayıramadık, şimdi bununla daha da ayırtıracacağız.”ı ifade etmesidir. Âdeta aslında siyasi iktidar kendini devletin yerine koymaktadır ama cumhuriyetin en önemli felsefesi, cumhuriyetin kurumlarının hem herkese ait olmasıdır hem de hiç kimsenin olmasıdır yani hiç kimse bu kurumların sahibi değildir.

Bakın, daha önce yine bir Öğretmenlik Meslek Kanunu hazırlanmıştı, bugün Komisyonu yürüten Sayın Başkan o dönemde Millî Eğitim Bakanıydı; o zaman da bizim fikrimiz yoktu, taleplerimiz yoktu. Öğretmene saygı eylemleri başlatmıştık ve bir yıl boyunca alanlarda bunun yanlışlarını ifade etmiştik. Şimdi, yine görüşümüz alınmadan, apar topar hazırlanan ve bir şekilde, görüntüden anlaşıldığı üzere, Meclisten geçirilmesini sağlamayı amaçlayan bir kanunla karşı karşıyayız. Önceki mesleğe hakaret niteliği taşıyordu çünkü öğretmenleri sıralara oturtup -sorulan soruları da biliyorsunuz sonradan kamuoyunda da paylaşıldığından- birçok kişiyi maalesef öğretmenlik mesleği açısından da gerçekten düşündüren sorularla âdeta bir hakaret niteliği taşıyordu ama şimdiki tam anlamıyla mesleği bitirme ve “Bu mesleği kimin yapacağına ben karar veririm.” deme kanunudur yani daha önce “Mesleğe hakaret.” dediğimizde “Aslında siz tam olarak istediğinizi seçemiyorsunuz böyle, yapamıyorsunuz.” deyip şimdi, aslında kamu personel rejimindeki önemli bir değişikliğin pilot uygulamasının Millî Eğitim Bakanlığı üzerinden yapılmak istendiği kesindir.

Şimdi burada bu kanunda imzası olan 3 vekile sormak istiyorum: Türkiye’nin cumhuriyetten, emekten ve aydınlanmadan yana en büyük sendikası EĞİTİM-İŞ’in Genel Başkanımı; ben sizi hiç görmedim, hiçbir şekilde beni çağırmadınız. Millî Eğitim Bakanlığı yetkilileri de burada, ancak taslak hazırlandıktan sonra yansıttınız ve ekranda gösterdiniz yani sürecin hiçbir kısmında biz yoktuk, fikrimizi almadınız, yüz yüze görüşme gereği duymadınız. Bizi belki alanda mücadele ederken görmüşsünüzdür, takip etmişsinizdir ama şunu söyleyebilirim ki öğretmenler, belki de cumhuriyet tarihinin en büyük kıyımı özelliğini taşıyacak bu meslek kanununda sizi asla affetmeyecek çünkü burada gördüğümüz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, toparlayalım.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY –Öğretmenlik mesleğiyle ilgili, belki hiç öğretmenler odası görmemiş birçok kişinin söylemlerini saatlerce yerimden kalkmadan dinledim.

Bakın, burada 19 sayfadan oluşan bir metin var -daha önceki 3 sayfadan oluşuyor diye gösteriyordum- yürürlük atfı maddelerini çıkardığımızda, yalnızca bir sayfasında, onda da öğretmenleri ayırtıran hükümler vardı. Şimdi, bu 19 sayfaya çıkınca içinde gerçekten bir şeyler var zannedilebilir. 39 madde var, yarısına yakını disiplin hükümleri, geri kalan yarısına yakını Millî Eğitim Akademisi. Yani “Gireceğin kim olduğuna ben karar veririm. Eğer girdiysen de ondan sonra orada kalıp kalmayacağına da ben karar veririm.”

Peki, içerisinde gerçekten bir hak, bir talep var mı? İçerisinde yarım sayfa yer alan “Hak, Ödev, Sorumluluk” başlığı var, içerisinde bir tane hak, bir tane kazanım varsa lütfen gösterebilirler, bir tane varsa. Âdeta öğretmen sanki mesleğini bilmiyormuş gibi öğrenciye karşı sorumluluk yani tehdit var, disiplin hükümleri var “Mesleğini yapıp yapmayacağına ben karar veririm.” demek var ama hak yok. Peki, ne var içerisinde? Güya şiddet yasası var. Ne kadar yer tutuyor? Çeyrek sayfa. Yani öğretmeni fikrini almayacaksınız, öğretmene bir mesleki kanunu da aslında mesleğini bitirmek anlamında dayatacaksınız ama oraya yazdığınız metinlerle şiddeti engelleyeceksiniz; bunun olmayacağını siz de biliyorsunuz.

Metinde aslında öğretmeni koruyan hiçbir kazanım, hiçbir hak yok, sosyoekonomik haklarımız yok; sadece görev, sorumluluk, emir, tehdit ve ceza var. Bakın, Devlet Memurları Kanunu’nda yazılı disiplin hükümleri de yetmemiş. İnanın, burada öyle hükümler var ki... Yani mesela akademiye girdiniz, üniversiteyi bitirdiniz... Bakın, on iki yıl zorunlu eğitim, dört yıl da üniversiteyi geçeceksiniz, yetmeyecek; KPSS’ye geçeceksiniz, belki 1’inci olacaksınız; sizi akademiye alacaklar ama akademide ezkaza Millî Eğitim Bakanlığının -kim olduğunu da henüz bilmediğimiz- belirlediği yetkililere bir kaba söz kullanırsanız -ki o kaba söz nedir- oradan atılabilirsiniz, oradan disiplin cezaları alabilirsiniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kadem Bey, toparlayalım.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Hatta Devlet Memurları Kanunu’ndaki hükümler yetmemiş, öğretmenliğe son verme yetkisini de kendisine almış Millî Eğitim Bakanlığı. Yani demek ki hem atacaklar, yetmeyecek “Ben senin öğretmenliğine son verdim, hiçbir yerde de öğretmenlik yapamazsın.” diyecek. Bakın, şunun altını çizelim, buradaki amacı biliyoruz. Bir, içerisinde cumhuriyetin, Atatürk’ün, yurttaşlığın, bilimin olmadığı çağ dışı bir müfredatın... Aynı zamanda bugün sesini çıkaran, itaat etmeyen, sorgulayan, yetkisini, gücünü Anayasa’dan alan öğretmenleri kontrol altında tutmak istiyorsunuz ama öğretmenler tebliğci ve telkinci değildir, öğretmenler bir sanatçıdır. Öğretmenlerin sanatı da...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kadem Bey, toparlayalım.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım da diyebilirim aynı zamanda ama bizim meslek kanunumuz ve süre kısıtlaması...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamam da diğer sendikalar için ne yapıyorsak size de aynısını yapıyoruz. Yani EĞİTİM-BİR-SEN sekiz dakika konuştu, TÜRK EĞİTİM-SEN on dakika konuştu. Bunun spekülasyonunu yapmanın bir anlamı yok yani.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Burada da aynı üslupla devam ediyoruz. Daha önce de aynı şekildeydi Sayın Bakanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kadem Bey, toparlayalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sekiz saattir bekliyorlar.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli vekillerim, siz karışmayın.

Kadem Hocam, buyurun.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Bakın, Mustafa Kemal Atatürk dünyada “başöğretmen” unvanıyla tanınan tek lider, bir sözü var: “Bir toplumun uygarlık düzeyini öğretmene verdiği değer gösterir.” İşte görüyoruz öğretmene verilen değeri. Bizim kanunumuzu yapıyorsunuz, çağırın yok, fikrimizi alan yok. Burada saatlerdir bekliyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bunun lütfen spekülasyonunu yapmayın. Bu, bu Komisyona saygısızlıktır.

Kadem Bey, Sayın Sendika Başkanım, Kadem Hocam, bakın, ilave süre vereceğim, bana bakın, rahat olun siz ya, burada Komisyonu suçlamayın, Komisyonunda ikiden beri tüm arkadaşlar burada, sabırla bekliyorlar.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Biz de bekliyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, siz beklemiyorsunuz demedim ki niye spekülasyon yapıyorsunuz, niye spekülasyona girmek istiyorsunuz? Siz sendika olarak bu taslakla ilgili görüşlerinizi bildirin, milletvekilleriyle spekülasyona girmeyin, görüşlerinizi belirtin, diğer sendikalar gibi belirtin, biz de dinleyelim sizi ama sürenize riayet edin, hak var. Bakın, şu ana kadar dokuz dakika konuşunuz.

Bir dakika ilave süre veriyorum size.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Şimdi, tabii, bence eğer sayın bakanlar örnek almak istiyorlarsa bir Millî Eğitim Bakanı var bu ülkenin, adı da Mustafa Necati, bence onu örnek alabilirler. Bakın, 1928’de Türkiye Büyük Millet Meclisinde -tabii, o Birinci Meclisti, gerçekten ruhu farklıydı, sanırım bir kez daha o Mecliste emek verenleri özlemle, hasretle, saygıyla anmak lazım- şöyle bir ifade kullanıyor: “Hepiniz kabul edersiniz ki millî eğitim meselesi baştan sona dek bir bilim ve uzmanlık meselesidir. Millî eğitimde atılacak her adım incelemeyi, denemeyi ve ayırt etmeyi gerektirir. Onun için herhangi -altını çiziyorum- bir Millî Eğitim Bakanı böyle bir takıma dayanmadıkça başarılı olamaz. Genel eğitim sorunlarında danışmasız hiçbir karar vermemek gerekir ve her zaman en genç öğretmenden en büyük üstatlara dek bütün meslektaşlarımızın görüşlerini toplamak temel ilkelerimizdendir ve bu ilkeler ışığında yürümeliz.” diye altını çiziyor. Bakın, burada birkaç şeyi gösterelim, Öğretmenlik Meslek Kanunu’ndan somut belgelerle konuşalım, hiç kimse burada boş konuşmuyor, buna bir meslek kanunu denilemez.

Şimdi, bir Millî Eğitim Akademisi var, yarısı onunla dolu zaten. On haftadan az, on dört haftadan fazla olmayacakmış; kim eğitim verecek, kaç ders olacak, kaç dersten sınav yapılacak, bunları kim belirleyecek? Millî Eğitim Bakanlığı sonra yönetmelikle belirleyecekmiş, “6 ders diyebilir.” dersleri istediği gibi belirleyebilir, istediğiniz geçme kriterlerini koyabilir. Sonra bir de söylüyorum ya, müfredatın içinde cumhuriyet, Atatürk, yurttaşlık, bilim yoksa bu Türkiye Cumhuriyeti’nin müfredatı değildir diye. Bunda da aynısını söylüyorum. Neden? Çünkü bakın, 5’inci maddede şöyle bir ifade var: “...Anayasası’nda ifadesini bulan temel ilkelere bağlı, Türk milletinin millî, manevi, ahlaki ve kültürel değerlerini benimsemiş.” Sizce bu Anayasa’da ifadesini bulan temel ilkeler nedir? Buraya yazılmamaya imtina edilen şey cumhuriyettir, Atatürk’tür. Bunu çok net burada da anlatmak istiyorum.

Öğretmenlere bakın ne söylüyor? “Nöbet tutmak, öğrencilere yönelik düzenlenecek etkinlikler ile kulüp faaliyetlerine katılmak.” Ne bunlar? Hepinizin bildiği tarikat ve cemaatlerle yapılan protokollere katılma zorunluluğu. “Katılmazsan ceza veririm.” demek. Akademiyi bitireceğiz. “Hazırlık eğitiminde başarılı olmazsanız...” diyor.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kadem Bey, lütfen toparlayalım.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Yani bugün Türkiye’de diploması yok sayılan tek meslektir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kadem Hocam, lütfen toparlayalım.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Sayın Başkanım, peki, bir şey daha soralım o zaman burada: Şimdi, bu güvenlik ve arşiv soruşturması var. Sayın milletvekilleri, hepinize soruyorum: Biz öğretmen olacağız yani ben on iki yıl zorunlu eğitim; dört yıl da üniversiteyi tamamlayacağım; ailem cebinden parasını harcayacak; sonra da öğretmenlik belgesini alacağım; KPSS’yi geçeceğim, yetmeyecek; mülakat da yetmedi; şimdi akademiyle birileri benim hazır oluşumu

ölçecek. Yine yetiyor mu? Yetmiyor. Ne yapılacak benimle ilgili? Güvenlik ve arşiv soruşturması. Yani bir eyleme katılım ya da beni bırakın, belki ailemden birisi eyleme katılmıştır, o zaman ben öğretmen olamam. Peki soruyorum: Hadi Mecliste başlayalım mı arşiv soruşturmasına, başlayalım mı Mecliste? Bakanlıklarda, en üst makamlarda kimin kimlerle fotoğrafı çıkar ama bu ülkede öğretmen olup olamayacağınıza birileri “Karar verimiz.” diyor. Kimse veremez, Anayasa’da bunun çok net tarifi vardır; tüm yurttaşlar kamuda görev yapma hakkına sahiptir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Başkan, son bir dakika ve uzatmayacağım, kapatacağım mikrofonu.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Bu “başöğretmen” “uzman öğretmen” ve “öğretmen” kavramı Sayın Bakanım, sizinle beraber gelen bir kavram. Ya, aynı görev ve sorumluluğu yerine getiren kişileri farklı şekilde kategorize etmeye ne hakkınız var? Millî Eğitim Bakanlığı okulları “nitelikli” “nitelsiz” diye ayırdı, âdeta çocuklarına “Sen niteliklisin.” “Sen nitelsizsin.” dedi.

Şimdi, bir öğretmenler odasına giriyorsunuz, hiç öğretmenlerin gözüne baktınız mı öğretmenler odasında? Asgari ücretin altında ücretle çalıştırdığınız ücretli öğretmen var. Bugün devlet bir iş yerine gitse, sigortasız, asgari ücretin altında birisi çalışsa bu iş yeri kapatılır ama Millî Eğitim Bakanlığı 90 bine yakın, 100 bine yakın ücretli öğretmen çalıştırıyor, istihdam etmiyor.

Bunun yanında, öğretmen oldum diye sevinmeyin, önce sözleşmelisiniz, öyle haklarınızı hemen alamıyorsunuz -sözleşmeli öğretmenlik de bu siyasi iktidar döneminde geldi- sonra öğretmen olduğunuzda da yetmiyor, sizi yine, yeniden kategorize ediyorlar, eğitim barışını bozuyorlar.

Bakın, akademide aman kaba söz kullanırsınız, aman kaba bir harekette bulunursunuz, hemen ona göre sizin öğretmen olup olmayacağınıza karar verirler. O nedenle, buna bir meslek kanunu denilemez; bu, mesleği bitirme kanunudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Son cümlem, bitiriyorum.

Tüm milletvekillerimizi ve bakanlarımızı... Yarın itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin yanındaki yerde olacağız. Eğer gerçekten bir öğretmenler odası görmek istiyorsanız, öğretmenlerin sorununu dinlemek istiyorsanız yarın saat on birden itibaren EĞİTİM-İŞ meslek nöbetine başlamış olacaktır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İsterseniz biz çıkalım, siz devam edin!

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Eğer tüm taleplere rağmen dikkate almaz, geçirirseniz gerçek Meclise, Birinci Meclise gideceğiz. Eğer buraya gelenler yalnızca el kaldırılıp, indirilip uygulanacaksa o zaman bizlere hiç gerek yok.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, böyle bir usul yok yani Kadem Hocam, böyle bir usul yok.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Ben cumhuriyetin öğretmenlerine, eğitim emekçilerine sahip çıkmaya davet ediyorum herkesi.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kadem Bey, teşekkür ediyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer’in, EĞİTİM-İŞ Sendikası Genel Başkanı Kadem Özbay’ın (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sırada EĞİTİM-SEN sendika temsilcimiz var.

Ondan önce, Kadem Bey’in kullandığı bir ifadenin özellikle altını çizmem gerekiyor. “Sabahtan beri öğretmen odası görmeyen insanları dinledim.” dedi yani buradaki milletvekillerini töhmet altında bırakarak...

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Bunu kanun yapanlarla ilgili söyledim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Spekülasyon yapmayın kardeşim. Siz, Sendika Başkanı olarak buradaki milletvekillerini töhmet altında bırakamazsınız. Yetersizliğini veya yeterliliğini tespit eden akreditasyon kurumu değilsiniz siz. Onun için, bu ifadenizi size aynen iade ediyorum buradaki tüm milletvekilleri adına.

Lütfen, masadan da ayrılalım.

Çok teşekkür ederiz.

EĞİTİM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KADEM ÖZBAY – Buradan da ayrılalım, fazlayız zaten.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hiç spekülasyon yapmayın. Biz sabahtan beri herkese mümkün olduğu kadar söz hakkı verdik.

SEVDAKARACADEMİR (Gaziantep) – Sayın Başkan, sendika başkanları şu an Komisyonumuzun misafiri sayılır. Sizi gerçekten biraz misafirperverlik göstermeye davet ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Komisyonun misafiri sayılıyor ama Komisyon üyelerini öğretmen odasını bile hayatında görmemiş insanlar olarak töhmet altında bırakıyor, öyle mi!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Biraz tahammül edin, bir şey olmaz.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) (Devam)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın EĞİTİM SEN temsilcimiz, buyurun.

EĞİTİM SEN GENEL SEKRETERİ ZÜLKÜF GÜNEŞ – Sendikam adına hepinizi selamlıyorum.

Göreve geldiği günden bu yana her açıklama ve uygulaması eğitim emekçileri adına bir krize yol açan Sayın Bakan Yusuf Tekin’in öğretmen maaşlarıyla ilgili son talihsiz açıklamasını, fonlama açıklamasını kabul etmiyor ve bunu kınıyoruz; buradan ifade etmek istiyoruz.

Burada bugün Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi üzerine tartışma yürütüyoruz. Bu salonda görüşülen kanun teklifinin hazırlanma ve burada görüşülme şekli, öğretmenlik mesleği ve eğitime bakış açısının samimiyetsizliğini açığa çıkarıyor. Önceki kanunun hazırlanma sürecinde olduğu gibi bu tasarının da hazırlanma aşamasında görüşlerimiz alınmadı. 1 milyona yakın ataması yapılmayan öğretmen; 1,5 milyon eğitim emekçisi ve 20 milyona yakın öğrenciyi yakından ilgilendiren bu kadar hayati bir konunun hazırlık sürecine daha ciddi yaklaşılması gerektiğine inanıyoruz. Öğretmenlerin haklarını gasbettiği için, mesleğimizi itibarsızlaştırdığı için ve eğitim sistemini daha derin bir krize sürükleyeceği için bu teklifi kesinlikle kabul etmiyoruz; geri çekilmesini ve gerçek bir meslek kanunu hazırlamak için birlikte çalışmayı öneriyoruz. Dolayısıyla madde madde değerlendirme yapmayacağız, bütünü üzerinde eksik gördüğümüz ve olması gerektiğini düşündüğümüz durumlara ilişkin tespitler yapacağız.

Bu teklifle 100'ün üzerinde eğitim fakültesi ve buralarda eğitim alanların bu eğitimi yok sayılmakta. Bu fakültelerde alınan eğitimin yetersiz görülmesi sonucu, öğretmen olarak atanacakları Milli Eğitim Akademilerinde eğitime tabi tutmak ve göreve atamayı buradan başarılı olma koşuluna bağlamak atama önünde yeni bir barikattır; bunu ifade etmek istiyoruz.

Teklifte mesleki yetersizliği 2 müfettiş raporuyla tespit edilen öğretmenlerin akademiye alınması ve başarısızlığı durumunda genel idari hizmetler sınıfına memur olarak atanması öngörülmektedir. Bu madde, öğretmenlerin iş güvencesini ciddi şekilde tehdit eden ve kabul edilemez bir düzenlemedir. Ayrıca, geçmişteki mülakat uygulamalarındaki keyfi uygulamalar göz önüne alındığında bu sürecin ne kadar adil ve şeffaf olacağı bizim açısından büyük bir soru işaretidir.

Peki, eğitim sendikalarının ve öğretmenlerin görüşü alınmadan hazırlanan, eğitim emekçilerinin hiçbir sorununa çare üretmeyen bu kanun taslağında neler var, bir kez daha bakalım. Bu teklifte kadrolaşma var. Yerli ve millî söylemlerle süslenmiş, kendiniz gibi düşünmeyen KPSS puanıyla atanmış öğretmenleri eleme üzerine kurulu tuzaklar, biat etmeyen öğretmenlerin uydurma disiplin soruşturmalarıyla iş güvencelerinin ortadan kaldırılması var. Aynı işi yapan öğretmenlere apolet takarak farklı ücretler verilmesi yani eşit işe eşit ücret ilkesinin yok edilmesi var. “Ücretli öğretmenlik” adı altında emek sömürüsü var. Ayrıca, bu kanun taslağında öğretmenlerin itibarı yok, meslek onuru yok, liyakat yok, adalet ve eşitlik yok, can güvenliği ve meslek hastalığı yok, eğitim emekçilerinin uğradığı şiddet ve mobbinge çözüm yok, toplumsal cinsiyet eşitliği yok, iş güvencesi yok; eğitim bir ekip işi olmasına rağmen idari, teknik ve yardımcı personel yok, engelli öğretmenler yok, kırk gündür başta taban maaş hakkı olmak üzere özlük hakları için eylemde olan özel sektörde çalışan öğretmenlerin hakları ve çalışma koşulları konusunda hiçbir düzenleme yok; sayıları 1 milyona yaklaşan, ataması yapılmayan arkadaşlarımız yok. Peki, ne var? KHK rejiminin devamı olan güvenlik ve arşiv soruşturmaları var.

Bu kanunla nitelikli, niteliksiz öğretmen algısı yaratarak öğretmenlik mesleğinin saygınlığını ayaklar altına alacağınızı hatırlatmak isteriz. Mesleğin saygınlığını korumak ve artırmak istiyorsanız ekonomik, özlük ve sosyal haklarımızı insanca yaşayacak düzeye çekerek gıpta edilecek bir meslek grubu hâline getirmeniz gerekmektedir.

Barış akademisyenlerinin KHK'ler ve uydurma gerekçelerle üniversitelerden uzaklaşmasıyla akademiye nitelik sorunu başladı ve derinleşerek devam etmektedir. Millî Eğitim ve üniversitelerden KHK'lerle ihraç edilen eğitim ve bilim emekçilerinin hak arama mücadelesi 8'inci yılını girdi. AYM kararına rağmen hâlâ hukuksuzluk devam ediyor. Yakın zamanda Mecliste kabul edilen ve uygulamaya konulan Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi çerçevesinde emekli sayısı dışında öğretmen ataması yapılmayacak, yeni derslik yapılmayacak. Komisyon toplantısı süresince hep atıfta bulunduğumuz deprem bölgelerine ilişkin birçok sıkıntı giderilmeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

EĞİTİM SEN GENEL SEKRETERİ ZÜLKÜF GÜNEŞ – 100 bine yakın öğretmen açığının olduğu, sınıf mevcutlarının bazı il ve ilçelerde 50-60 bandına çıktığı bir yerde, okulların temizlik sorunu başta olmak üzere birçok soruna duyarsız kalınırken bu kanunla 30 ilde akademi kurulacak ve binlerce yandaş istihdam edilecek. “Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu?” demek istiyoruz.

Yine, aynı şekilde, kuracağınız akademilerin beş yıl sonra nitelik sorununu tartışıp bu defa yüksek öğretmen akademileri kurarak bu akademilerin kadrolarını nitelikli hâle getirmeyle ilgili şimdiden belki bir düşünce içerisine girebilirsiniz. Laik, bilimsel, demokratik ve ana dilde eğitimi yok sayan, ismi yeni

olsa da kendisi yüz yıl öncesinin kodlarına göre hazırlanarak uygulamaya konulan, yeni müfredata uygun öğretmen yetiştirmeyi hedefleyen bu tasarımı hazırlayıp ısrarla savunanlara söylüyorum: Yarın iktidar değişikliği durumunda en çok sizler karşı çıkacaksınız.

Şunu sormak istiyoruz: Yaklaşık iki yıldır bu kanunun bir kısmı uygulanıyor, kariyer basamakları bölümü uygulandı ve bugüne kadar eğitim sürecine katkısı ne oldu, elinizde bir veri var mı? Bunu da sormak isteriz.

Aynı zamanda, şu an Komisyon'da bu konuya ilişkin maddeler üzerinde değerlendirmeler yapacak, öneriler verecek olan arkadaşlarımıza ve Genel Kurul görüşmesi süresince oylamaya katılacak milletvekili arkadaşlarımıza, parlamenterlerimize şu çağırıyor yapıyoruz: Bizim açımızdan ucube olan bu kanun teklifinin geçmesine izin vermeyin. Gelin, hep beraber tarihe anlamlı bir miras bırakalım. Bu dönemden geleceğe bir anlamlı miras kalsın.

Bakın, burada çok kıymetli bir çalışma var. ILO ve UNESCO'nun ortak metni olan, Türkiye'nin de altında imzasının olduğu, 146 paragraftan oluşan ve gerçek bir meslek kanununda olması gereken kriterleri içerisinde barındıran -geçmiş dönemlerde de, Sayın Başkanın Bakan olduğu dönemde kendisine takdim etmiştik- bu çalışmanın esas alınarak bir meslek kanununun hazırlanmasını istiyoruz. Tüm eğitim emekçilerinin ekonomik, demokratik, özlük haklarını iyileştirmeyi amaçlayan; öğretmenlerin haklarını koruyacak, eşit işe eşit ücret ilkesine dayanan adil ve kapsayıcı bir meslek kanununu hep beraber hazırlayalım.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederiz.

Şimdi Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası temsilcisine söz vereceğim.

Buyurun.

ÖZEL SEKTÖR ÖĞRETMENLERİ SENDİKASI GENEL BAŞKANI EREN EDEBALI – Sayın Bakanım, Komisyon üyesi sayın vekiller, katılımcılar; hepinizi Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası adına selamlıyorum.

Sorunların çözümü noktasında eleştirilerimiz ve önerilerimiz var. Aynı zamanda, biz sürecin içerisindeyiz; bu süreci de aktarmak istiyoruz.

Öncelikle, kendi pozisyonumuzu anlatmak gerekiyor çünkü hem öğretmen hem işçi olmanın öğretmende de yarattığı belirsizlikler var, özel eğitim kurumları açısından da bu durumun yarattığı fırsatları değerlendirme ortamı söz konusu, Bakanlık nezdinde de özünde bir işveren pozisyonunda olmalarına rağmen alanın tümünü işverenlere bırakma durumu söz konusu. Biz 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na, 5580 sayılı Özel Eğitim Kurumları Kanunu'na ve aslında tüm güvencesizliğimizi ifade eden, sağlayan İş Kanunu'na bağlı çalışıyoruz. Tabii, bu arada, millî eğitim temel mevzuatı, yönetmelikler bizi bağlıyor yani biz Millî Eğitim Bakanlığının birer personeliyiz, sadece özel eğitim kurumlarını çalıştıran kurucu temsilcilerinin bir çalışanı değiliz.

Burada ciddi kafa karışıklıkları var, düzensizlik var, bir kargaşa var, denetimsizlik var, kontrolsüz bir büyüme var. Özel eğitim kurumları büyüyor, artıyor, arttıkça buralarda çalışan öğretmen sayısı da artıyor. Sayısı 400 bini bulan öğretmen bu güvencesiz çalışma koşulları altında patronların insafına terk edilmiş bir şekilde çalıştırılıyor. Özel eğitim kurumları faaliyet gösteriyor, aynı zamanda, tekelleşme büyüyor, özel eğitim kurumları patronları bu alana yayılıyor, kendi merkez şubeleri dışında bir çığ köfte dükkânı dağıtır gibi, A101 marketi dağıtır gibi isim hakları üzerinden gelirlerini artırıyorlar. Aynı zamanda, yayın gelirleriyle sektöre daha da fazla yayılıyorlar.

Özel öğretim kurumları sadece zengin ailelerin çocuklarının eğitim gördüğü yerler değil, özel öğretim kurumları artık İstanbul Tuzla’da, Şirinevler’de, Yenibosna’da ya da taşralarda, belki de kamudaki eğitimin yetersiz olduğunu düşünen ama aynı zamanda “Özel öğretim kurumu rahat açılabilir, bunun için bir denetimin olmadığını biliyoruz; bir bina tutarız, bir de isim hakkı alırız, öğretmen de zaten asgari ücretle çalıştırılabilir.” diyen inşaatçıların, çimentocuların, demircilerin yani eğitimle alakası olmayan kişilerin açtığı, işlettiği kurumlar ve buradaki rekabet, bu kişilerin 60 bin liraya, 70 bin liraya öğrenci kaydettiği bir sirkülasyon üzerinden zenginleştiği ama öğretmenleri de asgari ücretle çalıştırdığı bir ortamı var ediyor.

Neden taban maaş gerekli? Çünkü bizim için mesleki itibarı ve haysiyet mücadelemizi ifade ediyor. Asgari ücret koşulları var, yayılmış durumda, süreli iş sözleşmesi üzerinden çalışıyoruz. Bir takvimi var, mayıs, haziran aylarında sözleşmeyi imzalarız. Herhangi bir pazarlık hakkımız yok yani bir işveren bize “Sen 2024-2025 eğitim öğretim yılında 20 bin lira alacaksın.” dediğinde biz bunu kabul etmek zorundayız. Kabul etmediğimiz anda istifa etmiş oluyoruz, geriye dönük haklarımızı kaybediyoruz, tazminat hakkımızı kaybediyoruz. Bu anlamıyla, taban ücret uygulaması gerekli ve aynı zamanda, taban ücret uygulaması eğitim alanını kontrol altına almak için gerekli çünkü asgari ücretli öğretmen çalıştıracağını bilen girişimciler -tırnak içerisinde girişimciler- bu alana geliyorlar ve kurum açıyorlar. Taban ücret uygulaması gerekli çünkü işsiz öğretmen kitlesi artıyor, atama sayısı azaldı; tasarruf politikası gereği üç yıl boyunca emekli sayısı kadar kamuya atama olacak. Bununla birlikte, bunu fırsat bilen girişimciler –“girişimciler” diyorum, kibar olmaya çalışıyorum- alana gelecekler ve bu işsizlik ortamından, rıza mekanizması ortamından faydalanacaklar. Bu anlamıyla, biz, öğretmenlerin mutsuz olduğunu, derse odaklanamadıklarını, mobbing, baskı altında çalıştıklarını ifade ediyoruz.

Bakın, sendikanın üye sayısı birikiyor; sendikamız yeni bir sendika, iki buçuk senelik bir sendika. 13 bine yakın üyesi var, Çalışma Bakanlığı istatistiklerine göre en hızlı gelişen sendika ama buna rağmen iş kolu farklı olduğu için üye olamayan arkadaşlarımız var. Yaklaşık 20 bin kişiye sesleniyoruz. Üyeler iş yerlerinde, okullarda birikiyor; hâliyle, üye sayısının birikmesi çalışma koşullarının düzenlenmesiyle ilgili talepleri artırıyor.

Arkadaşlarımız korku ve kaygı ortamında, mail yoluyla, imza yoluyla demokratik modern bir iletişimin gereği görüşmek ve sorunlarını çözmek istiyor fakat işverenler süreli sözleşmenin arkasına saklanarak sene sonunda “Biz sizi işten çıkartmıyoruz, zaten sözleşmeniz bitti.” diyerek binlerce arkadaşımızı işten çıkarttı. Biz şunu açıkça ifade ediyoruz: Biz sorumlu davranıyoruz, çözüm odaklı davranıyoruz, bir eğitim ortamına yaraşır, bunun uygun örneklerini gösterebilecek bir ortamı sağlamak istiyoruz ama kriz ortamı yaygınlaşıyor.

Siz Bakanım, konuşmanızın bir bölümünde “Ben hakikatin ve doğrunun peşindeyim.” dediniz. Biz de haklarımızın peşindeyiz aynı zamanda. Kurumlar yani özel öğretim kurumları... Bize ilk önce “Merdiven altı kurumlarda sorun var.” dediler, daha sonra, eylemler -ne yazık ki “eylemler” diyoruz çünkü çocuklara yansıyor, eğitim ortamına yansıyor- İstek, Doğa Koleji, Hisar Okulları, Işık ve benzeri kalburüstü kurumlara yayılınca, buradaki öğretmenler siyah giyinince ve sembolik anlamda kalem bırakma eylemine başvurunca bir sorunun olduğu fark edildi. Fark edildikten sonra Sayın Bakanım, burada, biz 29 Ocakta Meclis önünde, özel öğretim kurumunda çalışan çok sayıda öğretmenle bir eylem yaptık ve bu eylemde bir istekte bulunduk, Sayın Bakanla görüşme istedik, saatlerce bekledik ve günün sonunda Sayın Kemal Şamlioğlu’yla bir görüşme alabildik; bunu değerli buluyoruz. Daha sonra, kendisi aracılığıyla 5 Şubatta Sayın Yusuf Tekin’le bir görüşme alabildik. Bu görüşmede kendileri -paralel olarak, ifade ettikleri şekilde söylüyorum- Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin Anayasa Mahkemesi kararı gereği revize edileceğini, bu kanun teklifiyle özel ve kamu fark etmeksizin

öğretmenliğin bir statüde eşitleneceğini ifade etti. Sadece bir ücret hakkında bahsediyorsunuz; yan hakların da bu yenilik çalışmaları içerisinde olduğunu, Maliye Bakanlığıyla görüşmeler içerisinde olduğunu, üst formül üzerinde çalıştıklarını ifade etti. Bu üst formülün bizim açımızdan karşılığı, işverenlere yönelik Maliye Bakanlığı üzerinden bir vergi indirimiydi ve biz buna uygun, esnek davranan bir ifadeyi de göstererek formüller ürettik fakat günün sonunda hayal kırıklığına uğradık. Söz tutulmadı, arkadaşlarımız bir daha ve bir kez daha kendilerini kötü hissettiler.

Biz 26 Mayıs günü yüzlerce öğretmenle tekrar Bakanlığın önüne geldik, oradan Meclisin önüne, parka geçtik ve bir eğitim nöbetine başladık. Bunun üzerine –“ne yazık ki” diyoruz yine, arkadaşlarımız büyük fedakârlık gösteriyorlar- eylemlerimizi devam ettirdik. Patron dernekleri bir açıklama yapmak zorunda kaldı ve bu açıklamada taban maaşı uygulamasının gerekli olduğunu ifade ettiler, bu sefer de kendi taleplerini ifade ettiler -farkındayım, süremi aşmış olabilirim ama lütfen anlayış bekliyoruz, otuz dokuz günden bu yana ailemizden uzaktayız- maliyette eşitlik talep ettiler. Bu, şu demekti: “Kamuda çalışan bir öğretmenin aldığı net ücretin karşılığı brüt olarak 40 bin lira, biz ise bunu 52 bin lira olarak ödemek zorunda kalacağız.” dediler. Biz araştırdık, maliyeden, iktisattan anlayan arkadaşlarımıza sorduk, danıştık, bir tablo çıkarttık ve bu talebi süreç açısından, Maliye Bakanlığının tasarruf politikası gereği de makul görerek kendi formüllerimizi ürettik. “Asgari ücret çarpı 2.” denildi, buna “Tamam.” dedik, bu da brüte takıldı. Arkadaşlarımızla tekrar konuştuk “Psikolojik eşik aşılsın yeter ki.” dedik, “Öğretmenler asgari ücretle çalışmasın.” dedik ve kendimizden de taviz vererek brüt ücretin karşılığı brüt ücrete “Tamam.” dedik. Bu, aylık ücret olarak öğretmenin net anlamda 28 bin lira alacağı bir ücret demektir.

Taban ücreti uygulaması aynı zamanda, asgari ücretin ocak ayında arttığını düşünerek, önümüzdeki dönemde 25 bin lira seviyelerine geldiğini düşünerek, şu anki teklifleri de hesaba katarak, yeni dönemde öğretmenin 25-30 bin lira alacağını düşünerek ve bunu da eylül ayından itibaren alacağını düşünerek tekrar asgari ücret koşullarında çalışılacağı anlamına geliyor.

Şunu söylemek istiyorum Sayın Bakanım: Bu formül, taban ücret uygulaması aynı zamanda işverenleri de rahatlatacak bir uygulama çünkü biz sürekli ve sürekli işverenlerden ücretlerimizin Artmasını, asgari ücret seviyesinin daha üstüne çıkmasını talep ediyoruz ve biz geçimimizi, kiramızı, bütün giderlerimizi, temel ihtiyaçlarımızı, aldığımız bu aylık ücret üzerinden karşılıyoruz. Bizim muhatabımız burada tabii ki işverenler ama biz bunu artık yaşamak istemiyoruz. Biz, taban ücreti uygulamasının geldiği koşullarda zaten senede 2 defa yapılacak olan değişikliğin bu sorunu çözeceğini düşünüyoruz ve yine, çağırılmadığımız -belki iş kolundan kaynaklı çünkü kamudaki eğitim iş kolunda bulunmuyoruz, özelde de bir eğitim iş kolu talep ediyoruz kendi özgünlüğümüzden kaynaklı- Gölbaşı’nda yapılan bir yemek organizasyonuna biz gittik, orada sözümüzü söyledik ve gün sonunda -yine teşekkür ediyoruz- gece on ikide Sayın Bakan, Bakan Yardımcılarıyla birlikte bizimle görüştiler. Arkadaşlarımız görüşmede patron derneklerinin, brüt ücret karşılığı brüt ücrete tamam dediklerini, bu sorunun bu şekilde çözülebileceğini ifade ettiler. Sayın Yusuf Tekin “Bu şu an için yasada olamaz ama yönetmeliğe yazılabilir.” dedi. Biz bunu makul gördük. Yönetmeliğe yazılabilecek olan bir uygulamayı konuşmak üzere Sayın Kemal Şamlıoğlu’yla geçen çarşamba günü görüştük fakat ne yazık ki o görüşmeden somut bir sonuç elde edemedik. Sadece çalışmaların olduğunu ve devam edeceğini ifade ettiler. Biz şunu ifade ediyoruz: Güven derin bir duygudur, güveni duymak için inşa edilmesi gerekir. İnşa karşılıklı anlayışa ve çalışmaya dayalıdır, bu anlamıyla biz, Millî Eğitim Bakanlığından bizim güvencelerimizi yasa altına alacak bir çalışmayı bekliyoruz.

Bakın, Çalışma Bakanlığı çalışma izni değerlendirme kriterleri, yabancı uyruklular için: “İşveren tarafından yabancıya ödeneceği beyan edilen aylık ücret miktarının yabancıların görev ve yetkinliğiyle bağdaşır seviyede ifade ediyorum tekrardan, görev ve yetkinliğiyle bağdaşır seviyede olması zorunludur.” Bu, şu an, yasa gereği asgari ücret çarpy 3’tür. Vakıf üniversitelerinde taban maaş uygulaması vardır, vakıf üniversiteleri özel üniversitelerdir. Çalışma Bakanlığı 2015 Aralık -Hulusi Ay imzalı- İş Teftiş Kurulu Başkanlığı raporu: “Özel Öğretim Kurumlarında Çalışan İşçilerin Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi Programlı Teftiş Sonuç Raporu. Bunu Çalışma Bakanlığı kendisi yazdı 2014 yılında, henüz bir sene üzerinden geçmiş, taban maaş uygulamasının kaldırılması söz konusuyken 5580 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesi ikinci fıkrasının kaldırılmış olması, bu kurumlarda çalışan öğretmen ve öğrenciler için belirlenen asgari ücretin kaldırılması sonucunu doğmuştur. Özel okul sayısının artmasına bağlı olarak bu kurumlarda ücret seviyesinin düşeceği, bu durumun da önümüzdeki süreçte ciddi uyumsuzluklara neden olacağı söylenebilir. Öğretmenler gibi nitelikli personelin asgari ücret alması hayatın olağan akışına aykırıdır, bu hayatın olağan akışına aykırı olma durumu şu an, bugün burada beni konuşturuyor. ÖMK’de varız, kapsamda varız, tanımda varız, öğretmen tanımında varız, münhasıran denen kısımlarla birlikte varız fakat şiddet kısmında da varız, sanırım öldükten sonra varız ya da şiddete uğradıktan sonra varız. Yaşamadığımız şeyler değil Sayın Bakanım, sürekli tehdit ediyoruz yani biz burada sızlanmak istemiyoruz. Ben gece ikide arkadaşlarla birlikte gözaltından bırakıldım Pursaklar’da. Biz yaşadıklarımızı dönem itibarıyla bir olgu olarak görüyoruz, olay olarak görüyoruz, bu anlamda çözülmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Yusuf Tekin, özel okul temsilcilerinden söz aldığını ifade etti. Bakanlığın ve eğitim alanının sözle yönetilemeyeceğini düşünüyoruz. Sayın Yusuf Tekin’den rica ediyoruz, bir kanun eliyle ya da bir yönetmelik üzerinden bu hakkın güvence altına alınması gerektiğini düşünüyoruz. Arkadaşlarımız mesleğe sahip çıkmak istiyor.

Sayın Nazım Maviş, sizinle görüşemedik, çok görüşmek istedik. Alanımızı biliyorsunuz, bu alanda yıllardan beri bulunuyorsunuz. “Öğretmenlik bir ihtisas mesleği, duygu mesleği.” dediniz. Duyguyu aktarmak için duyguyu aktarabilecek koşullar gerekiyor, net olarak gerekiyor. Biz duyguyu aktarmak istiyoruz, öğretmenler, öğretmenler odasında koşullarını konuşuyor, sigara molasında koşullarını konuşuyor. Biz bu koşullarda öğretmenlik mesleğinin yapılamayacağını biliyoruz ama mesleğe tutunmak istiyoruz. Sadece sendikamızın üyesi 1.500 öğretmen mesleği bıraktı, marketlerde çalışmayı düşünüyor. Arkadaşlarımız taksicilik yapıyor, şoförlük yapıyor, inşaatlarda çalışıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZEL SEKTÖR ÖĞRETMENLERİ SENDİKASI GENEL BAŞKANI EREN EDEBALI - Bu anlamıyla biz bu eğitim nöbetini sürdürürken artık bunun bir sonuca varmasını istiyoruz. Çözüm odaklıyız, gerilediğimiz yer kadar geriledik, bunun artık daha geri planı asgari ücret. Bu anlamıyla bir sendika yöneticisi olarak söylüyorum, işveren derneklerini anlıyoruz dönem itibarıyla ama bizim de anlaşılmanız gerektiğini düşünüyoruz, lütfen diyoruz.

Bakın, buraya baktığımda bazı siyasi partilerin Cumhuriyet Halk Partisinin, Emek Partisinin, DEM Partinin, Saadet Partisinin, İYİ Partinin kanun tekliflerini biliyoruz, artık Adalet ve Kalkınma Partisinden de kanun teklifi bekliyoruz. Biz, teşekkürleri o partilere ifade ediyoruz, size de teşekkür etmek istiyoruz siyasi parti fark etmeksizin, partilerüstü bir süreç olarak görüyoruz bunu, yüz binlerce arkadaşımız bunu bekliyor; mesleğin haysiyeti, onuru. Sayın Mahmut Özer 24 Kasım’da bizlere mesaj gönderiyordu, mutlu oluyorduk ama bunun bir karşılığı yok ki gerçekten karşılığı yok, bazı şeylerin karşılığı olması gerektiğini düşünüyoruz.

Çok zamanınızı aldım, kusura bakmayın, sürecimizin anlaşılır olması açısından bir şey söyleyeceğim sadece: Biz, dün yarım saat boyunca darbedildik. Arkadaşım hastaneye giderken bayıldı kafasına aldığı darbe yüzünden. Polis çok fütursuzca vurdu ama 2 genç komiser geldi öğretmenlik mezunu “Hocam, sonuç alamadınız mı?” dedi. Henüz alamadık, umuyoruz dedik. “Ben öğretmenlik mezunuyum, annem babam öğretmen, aradı beni ‘Öğretmenleri gözaltına alırken oğlum nasıl aldın, elin hiç geri gitmedi mi?’ diye sordu. Ben ‘Anne, emir.’ dedim. Şu koşullar değişse de keşke, ben de öğretmenlik yapabilecek koşullara sahip olsam ve geri dönsen.” dedi. Siz, şu an, bugünden itibaren alacağınız kararla yüz binlerce eğitim emekçisini mesleğe bağlayacaksınız. Siyaset yapmıyorum, politikadan bahsetmiyorum ama gelinen noktada koşulların da farkındayız, bu sorunun çözülmesini talep ediyoruz, rica ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Çok teşekkür ederiz.

Bakın, derdini güzel bir şekilde anlatmak isteyenlere kapımız her zaman açık, süreçle ilgili hiçbir sınırlama, hiçbir şey yapmadık.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Başkanım, hepsi güzel anlattı.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Bir saniye, bir dur ya; şimdi, Grup Başkan Vekili geldi, hemen kanatlandın, bir dur ya!

Eren Bey, ben çok teşekkür ederim. Hem derdinizi çok güzel anlattınız hem de çok duygu dolu bir şekilde derdinizi paylaşıyoruz, Komisyon olarak da paylaşıyoruz. Bu kanunun içerisinde olabilir veya olmayabilir ama gerçekten özel eğitim kurumlarındaki öğretmenlerimizin özlük hakkıyla ilgili bir düzenlemeyi biz de süreçte aktif olarak katılarak sizlerle birlikte, sendikamızla birlikte yapalım çünkü gerçekten eğer tasarruf tedbirleri kapsamında alınacak öğretmenle ilgili sınırlamalar önümüzdeki yıllarda olacaksa özel eğitim kurumlarının istihdam edeceği öğretmen havuzu genişliyor demektir. Bu da ücret politikalarıyla ilgili öğretmen adaylarıyla ilgili çok ciddi sıkıntılara yol açacak demektir. Onun için o kardeşlerimizi korumamız lazım. Bu şu demek değil: Özel eğitim kurumları kapitalist bir şekilde süreçler yönetiyor değil ama mümkün olduğu kadar işvereni de sürecin içerisine dâhil ederek ve özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmen kardeşlerimizi de koruyacak şekilde en azından küçük de olsa somut iyileştirmelerin başladığını onlara gösterecek, umutlarını artıracak şekilde inşallah bir görüşmeyi Komisyon olarak da yapalım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Komisyon önerge versin.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Niğdeli kardeşim, seni seviyoruz.

Çok teşekkür ederiz katkınız için.

Sırada HÜRRİYETÇİ EĞİTİM-SEN temsilcimiz, buyurun.

HÜRRİYETÇİ EĞİTİM-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI OĞUZ İDUĞ -Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, kıymetli hazırın; hepinizi saygıyla selamlıyorum. İsmim Oğuz İduğ, HÜRRİYETÇİ EĞİTİM-SEN adına söz aldım.

Hepinizin bildiği bir fotoğraf vardır, bir öğretmen masasında oturuyor, öğretmen tahtasının yanında bir kişi var ayakta bekliyor, o kişi Gazi Mustafa Kemal Atatürk, o resmi gördüğüm gün öğretmen olmaya karar vermiştim çünkü şöyle bir olay vardı: Bu ülkenin kurucusu öğretmenin karşısında ayakta bekliyordu, böyle saygın bir mesleği yapmam gerekiyordu ve öğretmen oldum ama maalesef, geldiğimiz süreçte özellikle kendi bakanlarımız tarafından fonlanan öğretmen olduk, çalışmayan öğretmen olduk, işe yaramayan insanlar olduk; bu bizleri derinden etkiledi. Bu anlamda Öğretmenlik Meslek Kanunu

bizim itibarımızın tekrar yerine getirilmesi açısından çok önemliydi. Sistematik bir şekilde okullarda şiddete uğradık, hakaretlere uğradık ve en sonunda 7 Mayıs'ta 75 yaşında bir öğretmen ağabeyimiz, emekliliği gelmiş biri okulunda şehit edildi.

Bu Öğretmenlik Meslek Kanunu gerçekten çok önemliydi. Buradan özür dilemek istiyorum, ilk Meslek Kanunu çıktığı zaman 12 madde çıkmıştı, o zaman şunu söylemiştim: 1 milyon 100 bin öğretmeni ilgilendiren meslek kanunu 12 madde olmamalıydı, en az yüzlerce madde olmalıydı. Göreve başladığı günden emekli olduğu güne kadar bütün hak, ödev, sorumlulukları içeren bir kanun olmalıydı. Bugün 39 madde gördük, Allah'tan 100 maddeye çıkmamış, 39 maddede kalmış, dua ediyoruz vallahi çünkü 39 maddede sadece 2 madde öğretmenlerin lehine, 6 maddeyi -tanımlar ve geçici maddeleri- çıkarırsak geri kalan 30 madde maalesef öğretmenin aleyhine çıkmış bir şekilde. Sahayı, öğretmen arkadaşlarımızı hiçbir şekilde tatmin etmemiştir. Özellikle 34'üncü madde ve 25'inci maddede öğretmenlerin 2 veya 3 müfettişin iki dudağı arasında bir alt makama, idari görev verilmesi ve 25'inci maddede muğlak olan ifadelerle meslekten atılması kesinlikle kabul edilebilir bir durum değildir.

Saha neler bekliyordu? Öğretmen arkadaşlarımız sizlerden şunu bekliyordu; birçok milletvekili söyledi, diğer sendika başkanlarımız da söylediği için çok fazla girmeyeceğim, taleplerimiz şunlardı bizim: Mali ve sosyal haklar olarak iki birime ayırırsak; bir, Eğitim Akademisi kesinlikle kaldırılmalı. Biz mülakata karşıyken bir de bir Eğitim Akademisi çıktı. Sayın Cumhurbaşkanımız seçim öncesinde mülakatın kamu kurumlarında olmayacağını beyan etmişti ama özellikle Millî Eğitim Bakanımız ısrarla mülakata yapacağını söyledi, arkasından. Eğitim Akademisinin tamamen kadrolaşmaya yönelik olduğunu düşünüyoruz biz.

Yine, uzman öğretmenlik süresi... Geçmiş Millî Eğitim Bakanımız seçim öncesinde -kendisi de burada- beş yıl uzman öğretmenlik, on yıl da başöğretmenlik olacağını söylemişti fakat herhâlde Millî Eğitim Bakanlığına farklı bir siyasi iktidardan biri atanmış olmalı ki on yıl, yirmi yıl kararı tekrar çıktı. Bizler uzman öğretmenlik zamanında geçen bu on yıllık sürecin ücretli öğretmenlik dönemini de kapsamasını istiyoruz. Özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerimizin sonra, Millî Eğitime atandıktan sonra özel eğitim kurumlarında çalıştığı sürenin de bu on yıllık sürenin içinde sayılmasını talep ediyoruz.

Yine, aynı şekilde, vatani hizmetlerini yapan, askerlik için izin alan öğretmen arkadaşlarımızın bir yıl süresi uzman öğretmenlikte geçen süreye sayılmamakta; vatani hizmetini yapan bütün öğretmenlerimizin de bir yıllık süresinin uzman öğretmenlikte geçen süreden sayılmasını istiyoruz. Sadece bir madde bizi tatmin etmişti, o da şu: Yirmi yılı dolduran öğretmenlere başöğretmen unvanı verilecek. Peki, on dokuz yılı olan öğretmenler ne olacak, onlar on yıl bekleyecek mi? Bu ifadeyi kademeli olarak "On beş yılını dolduran öğretmenlerden sonra, on sekiz yıllık öğretmenler iki yıl sonra başöğretmen olacak on yedinci yılını çalışan öğretmenler üç yıl sonra başöğretmen olacak." şekilde değiştirirseniz daha adil bir davranış olacaktır.

Yine, uzman öğretmenlik ve başöğretmenlikte kademe ilerlemesi cezası alan öğretmen arkadaşlarımıza bu unvanların verilmeyeceği dile getirilmiş fakat sicil affı getirilmesini talep ediyoruz biz bu konuda. En azından son on yıllık süre içinde kademe ilerlemesi alan öğretmen arkadaşlarımızın, meslektaşlarımızın bir kereye mahsus olarak affedilmesini, kanun olmasa bile kademe ilerleme cezasının bu kanundan çıkarılmasını talep ediyoruz HÜRRİYETÇİ EĞİTİM-SEN olarak.

26/1/2023 tarihinde yayınlanan 7433 sayılı Kanun'la sözleşmeli öğretmenlikten kadrolu öğretmenliğe geçen öğretmen arkadaşlarımıza maalesef mazeret tayin hakları verilmemektedir. Kadroya geçtiyse, kadrolu öğretmen olmuşsa neden kadrolu öğretmenlerin haklarından yararlanamamaktadır, neden hâlen 3+1'i beklemektedir? Bu durumda olan eğitim çalışanı arkadaşlarımıza ivedi bir şekilde mazeret haklarının verilmesini talep ediyoruz.

21'inci maddede müdür atamalarının yazılı ve sözlü sınavla yapılacağını ifade etmişsiniz. Biz sözlü sınavın kaldırılmasını istiyoruz çünkü mülakata karşıyız. Müdür atamaları yazılı sınavla yapılırken proje okula atanacak olan idarecilerin maalesef hiçbir sınava tabi tutulmadan Bakanlık tarafından atanacağı ifade edilmiştir, bu da bir çelişki oluşturmaktadır çünkü sınavla öğrenci alıyorsunuz, sınavla öğrenci aldığımız yere Bakanlık kendisi idareci atayacak ama diğer okullara sınavla idareci atıyorsunuz.

Meslek kanununa baktığımız zaman cezalar ön plana gelmiş ama hiçbir şekilde ödüllere yer verilmemiştir. Öğretmenlerimizin hangi şartlarda ödül alacağı belli değildir. Baktığımızda geçen sene TÜBİTAK yarışmasında Türkiye 1'inci olup Sayın Cumhurbaşkanımızdan hediye alan öğretmen arkadaşımız maalesef başarı belgesiyle ödüllendirilmemiştir, okul idaresi tarafından veya bulunduğu ilin millî eğitim müdürlükleri tarafından başarı belgesi verilmemiştir. Bunun bir standarda getirilmesini talep ediyoruz.

Zorunlu hizmet bölgesinde çalışan öğretmenlerimize mali olarak haklarının verilmesi ve bu şekilde zorunlu hizmet bölgesinde olan sirkülasyonun azaltılması gerekmektedir.

Yine, birçok ilimizde, büyükşehirlerde özellikle ilçede çalışan öğretmen arkadaşlarımız maalesef ile tayin olamamaktadır, ne mazeret tayiniyle ne de eş durumu tayiniyle sıra gelmemektedir. Eski sistemde olduğu gibi il içi tayinlerde sıra sisteminin getirilmesi bu anlamda bu arkadaşlarımız için de en azından bir umut olacaktır, il merkezine gelmeleri sağlanacaktır.

Şube müdürü, millî eğitim müdürü, uzman öğreticiler maalesef uzman öğretmenlik ve başöğretmenlikten yararlanamamaktadır. Onlara tekrar çalıştığı kıdem esas alınarak uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik ünvanları verilmeli. Okul idarecileri ikinci görevden çıkartılıp profesyonel olmalı, okul idarecilerinden ders yükü alınmalı, okul idarecileri okul idarecisi olarak iller arası tayin isteyebilmelidir.

Çok kısa mali haklara da gelirsek, uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik tazminatları emekliliğe yansıtılmalı; ek derslerden ve herhangi bir sınavda alınan ücretlerden nasıl vergi kesiliyorsa onların da emekliliğe yansıtılmasını talep ediyoruz. Yol, kira ve yemek yardımının eğitim çalışanlarına da ödenmesini istiyoruz. Eğitim öğretim ödeneğinin bütün çalışanlara verilmesini ve şu yetkili sendika ve Hükûmetin pazarlığından çıkartılarak kanunda yer almasını talep ediyoruz ve en az 9'un 1'i öğretmen maaşı kadar verilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Çok teşekkür ederiz katkılarınız ve önerileriniz için.

Şimdi Eğitim ve Bilim Gücü Sendikası temsilcimiz konuşacak.

EĞİTİM GÜCÜ SEN GENEL SEKRETERİ SİNEM AKŞEMSETTİNOĞLU - Komisyon Başkanım, sevgili Komisyon üyelerim, değerli milletvekillerim; hepinizi Eğitim ve Bilim Gücü Dayanışma Sendikası Genel Sekreteri Sinem Akşemsettinoğlu olarak, Genel Başkanımız ve sendikamız adına selamlıyorum.

Öncelikle şu konuya değinmek istiyorum: Sayın Bakanımızın ifade ettiği, kanunun tüm paydaşlarla ve sendikalarla paylaşıldığı ifadesi doğru değildir. Evet, bizler Bakanlığa bu kanun teklifinin konuşulması için davet edildik, ben de bizzat o kanun teklifinin paylaşıldığı paydaşlarından biriyim ancak bize,

belirtilen sunumda, yalnızca sunumun bazı maddeleri gösterilerek bir paylaşım yapıldı. “Öğretmenlik Meslek Kanunu tüm paydaşlarla paylaşıldı.” denildiğinde gerçekten tüm maddeleri kapsayacak şekilde paylaşılmalı. Sonrasında bizler görüşlerimizi bildirdik ve kamuoyuna yansıyan taslakta tekrar gördük ki hiçbir görüşümüze değer verilip belirtilmemiş; sadece bizim değil, tüm sendikaların kendilerinin de belirttiği hiçbir görüş ciddiye alınmamış. “Görüşüldü.” denilmek için maalesef böyle bir görüşme yapılmış. Burada bunu özellikle belirtmek istiyorum. Umarım bu kanun teklifinde gerçekten bizlerin de görüşlerine yer verilerek gerçek bir Öğretmenlik Meslek Kanunu taslağı ve teklifi hazırlanıp gerçek bir kanun elde ederiz.

Kanun taslağını incelediğimizde bizler genel olarak şu noktalara değindik: Öğretmenlik Meslek Kanunu, öğretmenlik hakları ve tanımlarından çok bir Milli Eğitim Bakanlığı personel kanunu hâlinde ne yazık ki. Öğretmenlik etik ilkeleri, öğretmenliği tanımlayan yeterlilikler, Aile, Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Diyanet İşleri, Türk Silahlı Kuvvetleri ve özel okul ve kurumlarda çalışan öğretmenler ve PIKTES öğretmenleri kapsam dışında bırakılmış. 15 sayfalık meslek kanununun tanımlar çıkarıldıktan sonra 13 sayfası; öğretmenin disiplin suçları, Eğitim Akademisinin yaptırımları ve akademiye kapsamakta; öğretmenlikle ilgili yalnızca 4 madde var. Bu 4 maddede “şiddet”in olması bizi sevindirmişti ancak görüyoruz ki “şiddet” maddesi konulurken okullara güvenlik personeli dahi atanmıyor. Biz öğretmenler artık kendimizden geçtik, öğrencilerimiz korunsun istiyoruz. Bizim can güvenliğimiz zaten sağlanamıyor. Bu meslek kanununda, bu meslek yasasında istedik ki itibarımız artsın, can güvenliğimiz sağlansın. Görüyoruz ki bunlar sağlamadığı gibi, artık şu seviyeye geldik biz sendikalar olarak: Ne olur, okullara güvenlik personeli atayın da öğrencilerimizin can güvenliğini sağlayabilelim.

Özellikle, 34’üncü maddenin meslek hakkını 2 müfettişin kararına bırakması kabul edilebilir değildir. Bu, meslek hakkına, iş güvenliğine aykırıdır; ayrıca, insan haklarına da uygun değildir. Bizler Öğretmenlik Meslek Kanunu’nu öğretmenliği güvenceye alsın diye isterken, şu an öyle bir madde konulmuştur ki öğretmenlerin iş güvenliği dâhil, maalesef, güvence dışında kalmıştır.

(Uğultular)

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Sayın Bakanım, bir kadın konuşuyor, bu kadar gürültü olmaz yani.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun, devam edin.

EĞİTİM GÜCÜ SEN GENEL SEKRETERİ SİNEM AKŞEMSETTİNOĞLU – 5’inci maddenin (2)’nci fıkrasında öğretmenlere merkezî sınavlarda resen görevlendirme verilmesi söz konusudur. Bu, öğretmenin anayasal hakkı, aynı zamanda da insan hakları olan tatil hakkının elinden alınmasıdır. Öğretmeni zorla merkezî sınava almak yerine, sınav ücretlerinin hakkaniyetli rakamlara yükseltilmesiyle çözümlenmelidir.

Eğitime ve eğitimle ilgili doğru yapılan hiçbir çalışmaya elbette karşı değiliz. Ancak müfettiş talebiyle, yetersiz görülen öğretmenlerin, idareciliğe başvuranların, 30 ilde açılacak akademide âdeta toplama kampına alınır gibi akademiye alınmasını da doğru bulmuyoruz. Yeni atanacak öğretmenlerin ataması yapılmadan yine, Eğitim Akademisine, farklı illerden çağrılarak 30 büyük şehirde 14 bin TL’ye bir yıl boyunca geçinmeleri mümkün değildir. Bu maddeye, Bakanlığa gittiğimizde yine, itiraz ettiğimizde -ki o zaman gösterge rakamı 30 bin olarak bize ifade edilmişti, yaklaşık 23 bindi; şimdi 14 bine düşürüldü- ifade ettiğimizde bize cevap olarak Genel Müdürlüğümüz dedi ki: “Birkaç kişi birleşip ev tutarlar, geçinirler.” Böyle bir şey söz konusu değil. 14 bin TL’lik ücretle 10 kişi de bir evde kalsa büyük şehirde geçinemeyiz, geçinemeyiz, hiç kimse geçinemez; bunu kabul etmiyoruz. Bu madde de yine, hem kadrolu olarak hem öğretmen maaşı verilecek şekilde tekrar düzenlenmelidir.

Sözleşmeden kadroya geçen öğretmenlere kadro hakkı yine verilmemiş, aile birliği yine sağlanamamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Toparlayalım, buyurun.

EĞİTİM GÜCÜ SEN GENEL SEKRETERİ SİNEM AKŞEMSETTİNOĞLU – Öğretmenlerimiz yıllardır ailelerinden, çocuklarından ayrı kalmaktadır. Artık bu yaranın bir an önce kapanması gerekmektedir. Öğretmen, sınıfa girdiğinde çocuğunu, eşini, karısını, kocasını düşünmeye değil, öğrencisine, sınıfına, derslerine odaklanabilmelidir. Ailesinden ayrı bir öğretmeni kabul etmiyoruz.

Engelli öğretmenlere dair hiçbir madde yer almamaktadır. Engelliler için ayrıcalık tanınmasını tabii ki istiyoruz, pozitif ayrıcalıklı maddelerin konulmasını istiyoruz. Konulmadığı gibi, özellikle 34'üncü madde gibi 2 müfettişin yetersiz gördüğü öğretmenin alınması gibi bazı maddelerimiz var, bu maddelerde engelli öğretmenler özellikle risk grubundadır. Yetersizlik neye göre görülecektir? Burada engelli öğretmenlerimizin de özellikle dikkate alınmasını istiyoruz.

Uzman, başöğretmenlik süreleri çok uzundur. Ünvan hakkı birçok müdürlüğe ve genel idare sınıfına tanınmamıştır. Söz verildiği gibi, uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik sürelerinin düşürülmesini talep ediyoruz.

Genel olarak baktığımızda, Öğretmenlik Meslek Kanunu taslağında çok eksiklik ve düzenlenmesi gereken maddeler vardır. Daha önce, eski Millî Eğitim Bakanımız Sayın Mahmut Özer'in zamanında çıkarılan ve henüz bir buçuk yıl önce Anayasa Mahkemesinden iptal alan bir Öğretmenlik Meslek Kanunu örneği önümüzdeyken o zaman yapıldığı gibi, yine, eğitim sendikalarına ve tüm paydaşlarına yeterince söz hakkı tanınmadan, üzerinde düşünülmeyen ve tüm paydaşlar sürece dâhil edilmeden kanunlaşan bir Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu kabul etmiyoruz.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Tabii, yine, bana, benim çıkardığım Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun... Ki ben çıkarmadım biliyorsunuz, onu Meclis çıkardı.

EĞİTİM GÜCÜ SEN GENEL SEKRETERİ SİNEM AKŞEMSETTİNOĞLU – “Sizin zamanınızda çıkan” diye belirttim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde bakanlıklar kanun çıkaramaz, süreçlere dâhil olur, katkı verir tıpkı sendikalar gibi.

EĞİTİM GÜCÜ SEN GENEL SEKRETERİ SİNEM AKŞEMSETTİNOĞLU – Evet “Sizin zamanınızda” derken onu kastettim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yani şu andaki Millî Eğitim Bakanlığımızın yaptığı da odur, usul olarak odur.

Bizim yaptığımız kanunda öğretmenlerin kariyer sistemiyle ilgili, süreçleriyle ilgili Anayasa Mahkemesi her şeyi iptal etmedi. Bakın, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği şeyler, bağlamından çıkarılıyor. Sanki bir yılda eskidi, başka bir şeye evrildi, yeniden güncellenmesi gerekti. Hayır, öyle bir şey yok. Orada kanun maddesinde esasla ilgili bir problem yok, sadece usulle ilgili problem var. Kanunla düzenlenmesi gereken şey, yönetmelikle düzenlenmeye kalkmış, özlük hakkıyla ilgili olduğu için de Anayasa Mahkemesi iptal etti. Yani, bizim hatamız o yani, anlatabildim mi?

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Yine, aynı şekilde iptale gidecek.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yani olay odur. Tabii ki her biri bir başlangıçtır, inşallah, yeni dönemde daha iyi noktaya doğru taşınır.

Şimdi, son sendikamız kaldı: ANADOLU EĞİTİM-SEN.

Buyurun.

ANADOLU EĞİTİM SENDİKASI GENEL BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET FATİH AKSOY – Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim, Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; hepinize iyi akşamlar diliyorum.

Ben aynı zamanda aktif olarak öğretmenim yani bundan birkaç hafta öncesinde, gerçekten derslerden çıkan, öğretmenler odasında gerçekten arkadaşlarıyla görüşen bir arkadaşınızm. Tabii, arkadaşlar kanun metni ortaya gelince sordular: “Hocam, nasıl durumlar? Ne var bizim için, güzel bir şeyler var mı?” diye. Aynı zamanda hukuk mezunuyum ben, hukukçuyum, metin okumayı severim. “Çok da detaylı okuduk ama arkadaşlar, açıkçası çok fazla bir şey bulamadık sizin için.” diye söylemek zorunda kaldık.

Şimdi, kanunun genel gerekçesinde -paragrafın tamamını okumayayım, süremiz kısıtlı- bir paragraf var, öğretmenler için şöyle söylüyor: “Her türlü maddi ve manevi sıkıntıdan uzak bir şekilde görev yapmalarını temin ettiğimiz ölçüde eğitimdeki başarımızın artacağı kuşkusuzdur.” Tabii, mevcut kanunumuzla maddi ve manevi olarak öğretmenlerin sorunları ne kadar giderilecek, açıkçası bu, biraz açıklanmaya muhtaç görünüyor

Şimdi ben biraz kısa konuşacağım. Yazılı olarak taleplerimize, beklentilerimize kısaca değinmek istiyorum. Tabii ki öğretmenlerin yetiştirilmesinden, çalışma şartlarından, görevde yükselmesinden emekliliğine kadar çok geniş bir kapsamda öğretmenlik mesleğini düzenleyen bir kanun teklifi olması gerekir. Biz böyle bekliyorduk fakat maalesef, beklentilerimizden uzak bir kanun teklifi karşımızda. Keşke bu kanun teklifinin yazımı aşamasında, öncesinde bütün paydaşların görüşlerine yer verilse tabii ki biz de bir şeyler söylemek isterdik fakat metin ortaya çıktıktan sonra, Genel Müdürümüz bize bir sunum yaptı, anlattı bazı şeyleri ama tabii ki artık şekillenmişti.

Bir sendika olarak bize göre bu kanun teklifinden çıkarılması ve değiştirilmesi gereken maddelerden şöyle kısaca bahsedeyim ben size. Öncelikle, biz akademiye tabii ki karşıyız. Dört yıl eğitim fakültesi okumuş, başarılı olmuş öğretmen adaylarının, aynı akademisyenlerden, eğitim fakültelerinden daha az fiziki imkânlarda, 14 bin TL gibi asgari ücretin dahi altında bir rakamla, 30 şehirde tekrar iki yıla yakın bir süre tutulmasını istemiyoruz.

34’üncü madde müfettişlerin elinde bir silaha dönüşmesin, yöneticiler için bir mobbing aracına dönüşmesin istiyoruz. Bu maddenin hangi maksatla konulduğunu... Hizmet sınıfının değiştirilmesiyle ilgili madde, hepimizin malumu. Yani, biz uzun süredir dinliyoruz, hemen herkesin ortaya koyduğu bir detay bu. Ne olur, Komisyon üyelerimiz bunu dikkate alsınlar.

21’inci maddede yönetici atamalarında yine, mülakatın önünü açmak için “yazılı ve/veya sözlü” gibi bir ifade var. Burada, tabii ki mülakatı getirebilecek bir ifade bu yani lafzi olarak küçük detaylar ama uygulamada birçok şeyi getirebilecek detaylar bunlar.

Proje okullarına öğretmen ve yönetici atamada hiçbir kriter olmamasına, tek kriterin Bakan onayı olmasına biz itiraz ediyoruz. Öğretmenlerin görevleri sayılırken zikredilen merkezî ve yerel sınavlarda görev alma kısmının çıkarılmasını talep ediyoruz çünkü merkezî sınavlarda yaşanan görevli bulma sıkıntısının çözüm yolu; öğretmenleri icbar etmek değil, görev ücretlerini iyileştirmektir diye düşünüyoruz.

Bir de geçici madde 3 var yani ben, dediğim gibi, bunu tekrar tekrar, tekrar tekrar okudum ama tam olarak ne demek istediğini çözemedim. Kanunun yürürlüğe girdiği anda yirmi... Şimdi orada “Görevde bulunan.” diyor, başka bir şart söylemiyor, devamında da yirmi yılını doldurması koşuluyla... Şimdi, bu daha sonra gerçekleşirse ne olacak Sayın Bakanım? Yani sorum şu aslında, çok basit: On dokuz yıllık bir öğretmen seneye bu hükümden faydalanabilecek mi?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet.

ANADOLU EĞİTİM SENDİKASI GENEL BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET FATİH AKSOY – Olacak, değil mi? O zaman sıkıntı yok. Ben de öyle yorumladım ama çok farklı söylentiler var, sanki metnin biraz netleştirilmesi gerekebilir.

Bunların yanında, eklenmesini istediğimiz şeyleri kısaca hemen söylemek istiyorum. Biz sendika olarak şunları düşünüyoruz: Her öğretmenin statüsü kadrolu olmalıdır. En düşük öğretmen maaşı yoksulluk sınırının üstünde olmalıdır. Ek ders ücretleri en az yüzde 100 artırılmalıdır. Şimdi, söylediğimiz tüm taleplerde hani işimiz gücümüz para gibi oluyor ama bakın, ben dedim ya, öğretmenim ben, daha iki hafta önce okulda ders anlatan bir arkadaşınızm. Şimdi, bakın, velilerin gözünde, öğrencinin gözünde biz bunları yaşadık. “Hocam, ben öğretmen olmam. Aç mı kalacağım?” diyor çocuk. Ben buna matematik öğretmeye çalışıyorum. Veli geliyor “Hocam, niye çocuğumu öğretmen yapayım ben?” diyor yani bunlarla biz inanın sürekli muhatap oluyoruz. Maalesef ama maalesef statü de biraz ekonomik güçten geçiyor, saygınlık ekonomik güçten geçiyor; bu da hepimizin malumu. Görevde yükselme ve göreve başlamalarda sadece yazılı sınavların esas alınmasını istiyoruz. Öğretmenler sadece eğitim fakültelerinden alınmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ANADOLU EĞİTİM SENDİKASI GENEL BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET FATİH AKSOY – Yani burada sonradan formasyon verilerek tabii ki eğitim fakültesi dışından da öğretmen ihtiyacı karşılanıyor, bunu biliyoruz ama en azından eğitim fakültelerinin yetiştirdiği öğretmenlik alanında başka alanlardan formasyon verilmesine itiraz ediyoruz. Uzman, başöğretmen gibi Ünvanlara gerek olmadan kıdemi dolan her öğretmen ilgili tazminatın faydalanmalıdır; buna bir isim vermemiz gerekmiyor ki bu tazminat vermek için. Bu tazminatlar bakımından uzmanlık için beş, başöğretmenlik için on yıl hizmet süresinin esas alınmasını diliyoruz ve verilecek her türlü tazminatın emekliliğe yansıtılması çok önemli. Hele de değişen kanun sonrasında, gerçekten öğretmenlerin emeklilik durumu oldukça vahim durumda. Bu tazminatların emekliliğe yansıtılması bizim için çok kıymetli. Öğretmenlere 24 Kasım'da bir maaş ikramiye, eğitim öğretime hazırlık ödeneği en az bir maaş tutarında olmalıdır çünkü enflasyon sonrasında çok eridi bu rakamlar, çok komik duruma düştü. Dört yıla bir yıl olacak şekilde yıpranma payı talep ediyoruz. İl ve ilçe müdürlerinin, müdür yardımcılarının, şube müdürleri ve eğitim müfettişlerinin de uzman ve başöğretmenlik tazminatlarından yararlanmalarının sağlanmasını talep ediyoruz. Çalışma güclüğü çekilen bölgelerde çalışan öğretmenlere teşvik verilmesi bizim için kıymetli. Eğitimciye karşı işlenen suçlarla ilgili düzenlemeler getirildi, minnettarız fakat burada CMK kapsamında katalog suçlar var, hani onların gerçekleşmesi sonucunda tutuklama sebebi varsayılan suçlar var; keşke eğitimciye karşı olan suçları da bu kapsama alabilirsek... Çünkü tutuklama çok caydırıcı Sayın Bakanım, bunun olması gerçekten önemli olur.

Meslek kanunuyla ilgili sendika olarak beklenti ve taleplerimiz bu şekildedir. Değerli Komisyon üyelerimizin bu talepleri incelemesi ve değerlendirmesi hususunu önemle arz ediyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederiz.

Tüm sendikalarımıza söz verdik.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Sayın Bakanım, Sayın Bakanım...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Daha uzatmıyoruz, ilave yapmıyoruz. Çok teşekkür ederiz.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Efendim, burada en yetkili sendika olarak...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya yetkili, yetkisiz diye bir ayrım yapmıyoruz.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Bize daha az süre vermiş oldunuz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – O zaman, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikasına en uzun süreyi verdim, on sekiz dakika, en uzun süreyi verdim.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI Ama hakikaten kısa konuştuk yani.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Doğru, doğru.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Yani beş dakika konuştuktan sonra sürekli kesildi.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Allah Allah yani!

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Konuşsun beş dakika, ne olacak, beş dakika daha verin.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli arkadaşlar, sevgili arkadaşlar; bakın, saat ikiden beri sabırla tüm sendika yöneticilerimize de sözümüzü verdik.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Efendim, burada ifade etmek istediğimiz başka hususlar var.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ben söz vermiyorum, tamam, söz vermiyorum.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Ama burada bir haksızlık var yani.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hak ile haksızlığa girsek başka şeylere gider, tamam mı, buna girmeyelim yani. Niye o zaman diğer sendikalar süreçlerde dâhil edilmedi?

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Hangi süreçlere dâhil edilmedi? Bizim de dâhil edildiğimiz belirli bir süreç mi oldu?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Olmadınız, öyle mi?

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Olmadık.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kayıtlara geçsin o zaman, EĞİTİM-BİR-SEN bu süreçlere hiç dâhil edilmemiş!

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Evet, dâhil edilmedik.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hiç dâhil edilmemiş!

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Hayır, olur mu ya, görüşmediniz mi?

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Biz diğer sendikalarla birlikte aynı şekilde davet edildik. O süreçte de...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamam, kayıtlara geçti, EĞİTİM-BİR-SEN sendika temsilcisi, bu süreçte hiçbir müzakereye katılmadığını ifade etti.

Evet, teşekkür ediyoruz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Ya, resimleriniz var.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Hangi resimleriniz?

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Kanun teklifiyle ilgili görüşlerinizi aktardığınız.

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN ÇAKIRCI – Biz elbette aktardık kanun süreciyle ilgili ama...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, tamam, ikili diyaloga girmeyelim, lütfen.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Diğer sendikalar sizin gibi görüşemedi, siz görüştünüz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Hocam, lütfen...

Şimdi, tüm partilerin...

(Uğultular)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, lütfen ikili diyaloga girmeyelim. Allah aşkına, bakın, saat on biri çeyrek geçiyor yani herkes sabırla... En fazla sabırla da biz buradayız yani çünkü biz ayrılanıyoruz, bekliyoruz suhuletli bir şekilde süreci yönetim diye.

Şimdi, biraz önce arada tüm parti temsilcileriyle konuştuk ki önce sendika temsilcilerine söz hakkı verelim çünkü çok beklediler, onları konuşturalım; en sonda da söz istemiş olan milletvekillerimize söz verip genel görüşmeleri nihayetlendirelim ve bir yemek arası verelim, sonra da maddelerin görüşülmesine geçelim, ne kadar ilerlersek, onu bilmiyoruz. Sayın Temsilcimiz Suat Hoca, Suat Bey burada söz isteyen bazı CHP’li milletvekillerinin şu anda burada olmadığını ve haklarını kullanmayacaklarını söyledi. Dolayısıyla geriye 2 milletvekilimiz kaldı; birisi Sibel Suiçmez, CHP Trabzon Milletvekilimiz; bir diğeri de Ömer Fethi Gürer, CHP Niğde Milletvekilimiz.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Ben de istiyorum söz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sizin isminiz yoktu.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Geldim “İsimler yazılmıyor.” denildi.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Onun için Sayın Milletvekilimiz Sibel Suiçmez Hanımefendi’ye söz veriyoruz.

Buyurun.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Sayın Bakanım, Sayın Komisyon Başkanım; sizin şahsınızda tüm Komisyon üyesi milletvekillerini, Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimizi, sendika temsilcilerimizi ve Bakanlık temsilcilerini sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle, sözlerime başlarken aslında bu çalışma sisteminin başlı başına insan haklarına aykırı olduğu olduğunu belirtmek isterim. Böyle bir çalışma sistemi yok yani -saat ikiden beri sizler de dâhil olmak üzere, ara sıra belki biz çıkıp geldik ama- böyle bir çalışma düzeninden verimli bir sonuç almamız mümkün değil. Şu anda herkesin sabrı tükendi, sizin de tükendiğini haklı olarak algılıyorum. Sayın Bakanım, dolayısıyla buradan sağlıklı sonuç çıkmaz, böyle de bir çalışma düzeni olmaz.

Şimdi, bunu böyle söylerken tabii, seçimler yapıldıktan sonra anladığım kadarıyla Komisyonunuz ilk kez toplanıyor. İlk kez toplanan bu Komisyonda çok uzunca bir süreyi sizinle birlikte geçirdiğimden duyduğum memnuniyeti de ayrıca ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, az önce bir sendika temsilcisi konuştu, benim ağlayasım geldi, eminim birçoğunuzun da öyle olmuştur. Çok farklı olmadığımızı düşünüyorum; hepimizde kalp var, hepimiz aslında Türkiye’de neyin ne olduğunu görüyoruz, ihtiyacın ne olduğunu görüyoruz ama siyasi duruşlar nedeniyle de burada inandığımız şekilde hareket etmemiz mümkün olmuyor. “Yüce Meclis” diyoruz, hepimiz konuşmaya başlarken böyle söylüyoruz ama ben diyorum ki “yüce Meclis” tanımını bize verecek olan kendi kendimiz değiliz; yaptığımız yasalar ne kadar nitelikliyse o kadar yüce Meclis oluruz.

Peki, biz bu sistem içerisinde nitelikli yasa yapabiliyor muyuz? Gerçekten az önce sendika temsilcilerini dinlerken ağlayasım geldi ama buradan çıkacak sonucu bilmeye, hatta buradan değil Meclisten çıkacak olan sonucu şimdiden bilmeye benim âdeta gülesim geliyor. Dolayısıyla çok çelişik duygular içerisindeyim. Birçok arkadaşım konuştu, bizim Grup Başkan Vekilimiz, sözcümüz, diğer arkadaşlarımız -hukuktan, genel siyasetten, bu yasa tasarısından- ve diğer siyasi parti temsilcileri de konuştu. Aslında, o anlamda söyleyecek fazla söz yok, ben bir hukukçu olarak farklı da konuşabilirim ama tam da halk gibi konuşmak istiyorum.

Şimdi, biz burada bir meslek kanununu görüşüyoruz. Yaptığımız ne meslek kanunu ne de görüşme. Burası aslında Meclisin mutfağı, burada bizler daha sağlıklı bir şekilde karşılıklı görüş alışverişinde bulunabilmeliyiz, ortak noktaları saptayabilmeliyiz, ortak nokta üzerinden ilerleyebilmeliyiz ama baştan beri “Bu yaptığımız, pişirdiğimiz -aslında dışarıda pişirilip de önümüze konulan- teklifi buradan kelimesi kelimesine nasıl çıkartırız?”ın mücadelesini veriyor iktidar. Biz de burada doğru olmadığını düşündüğümüz bu teklifin geçmemesi üzerine sanki bir cepheden bakış açısıyla karşı bir duruş sergiliyoruz, mücadele ediyoruz. Şimdi, buradan tekrar ediyorum: Böyle bir bakış açısıyla yani oturup da biz... Bir ihtiyaç mı meslek kanunu? Sendikalar da “ihtiyaç” diyor. Öyleyse biz bunun doğrusunu nasıl yapabiliriz, bunu tartışmıyoruz ki. Burada tartışamazsak Genel Kurulda zaten hiç tartışmıyoruz; biliyoruz ki eller, kollar inecek, kalkacak ve tek kelimesi değişmeden oradan çıkacak. Öyleyse hiç o “yüce” unvanını lütfen kendi kendimize vermeyelim.

Sorunları yaşayanlarla konuşmıyoruz, burada sendika temsilcileri var, belki de o yüzden Sayın Bakanım çok alındınız, size en yakın olduğunuz sendika temsilcisi bile dedi ki: “Taslak çıktı, bize gösteri sunuldu, hiçbir yerde yokuz, diğerleri de yok.” Bir katılımcı demokrasi örneğini hâlâ bu yüzyılda biz veremiyorsak yapacak bir şey yok. Sendikalarla konuşulmamış, taraflarla konuşulmamış, şimdi bir araya geliyoruz, neyi doğru yapmaya çalışıyoruz hiç anlamış değilim. Bir milletvekilimiz söyledi, dedi ki: “Aslında meslek sorunları bir bütünlük içinde çözülür.” Tamam, Sayın Başkanımız, Bakanımız da dedi ki: “Parça parça geliyoruz, bu daha başlangıç.” Sayın Başkanımızın neredeyse o sol sloganı atacağını düşündüm: “Bu daha başlangıç, mücadeleye devam!” Gerçekten bu anlayış üzerinden giden bir yasa yapma anlayışımız var.

O nedenle, bir; biz Anayasa’ya bağlılık üzerine yemin ettik. Bizim için, kanun yapacağız ama Anayasa’ya uygun kanun yapacağız. Yemin ediyoruz biz bu Anayasa üzerine yani böyle bir şey olabilir mi? Anayasa’ya uymamak gelenek hâline geldi bu Mecliste, böyle bir şey olamaz Sayın Başkanım. Bunu kabul etmememiz lazım. Siz diyorsunuz ki: “Bana düşen görevi yaptım, çok da memnun oldum.” İlgili, düşündüğünüz tali komisyonlara göndermişsiniz, Anayasa Komisyonuna, Plan ve Bütçe Komisyonuna, “Biz bunu görüşemeyiz.” demişler. Ne güzel ya, “Görüşemeyiz.” dediler ve biz de diyoruz ki: “Tamam, bu komisyonlar görüşemiyor.” En azından -bilmiyorum öyle bir şey, cevaplarsanız sevinirim- niye görüşemeyeceklerini iletmeleri gerekirdi. Bence sizin de tekrar onlara “Ya, niye görüşemiyorsunuz?” diye sormanız gerekirdi. “Tamam, bizim şeye göre ben görevimi yaptım.” Görevimizi yapmamış oluyoruz. Dolayısıyla bu geri çevirmeleri de Komisyon olarak kabul etmememiz gerekir. Bu şekilde

bir teklifin gelmesi ve bu teklifte açıkça Anayasa'ya aykırı maddelerin olması, belirsizliğin olması, hukuki güvenliğin olmaması bizim yasama yetkimizin devrinden başka bir şey değildir. Milletvekilleri olarak bizler diyoruz ki: “Biz kabataslak bir şey yapalım ama aslında bizim yapmamız gerekenleri de Bakanlık, kafasına göre yapsın.” Buna hep birlikte itiraz etmeliyiz.

Şimdi, Sayın Başkanım, millet “Mülakat kaldırılсын.” diye ayağa kalkmış, gösteriler yapıyor -hepimiz katılıyoruz buna, sizler defalarca söz verdiniz- “Torpil olmasın.” diyor, “Mobbing olmasın.” diyor. Öyle bir teklif geldi ki yani tamamıyla torpile açık, tamamıyla istenmeyenlerin diskalifiye edileceği, konuşmayan, sorgulamayan eğitimci modelini yaratacak bir sistemi getirmiş durumdasınız yani bunun kabul edilebilir hiçbir şeyi yok.

Şimdi, sözlerimi fazla uzatmayacağım, dediğim gibi, arkadaşlar teknik olarak çok güzel anlattılar. Sayın milletvekilimiz “Siyasi bir iş değildir.” dedi ta saat üçlerde, dörtlerde. Ben de diyorum ki Millî Eğitim Bakanlığı tam siyasetin göbeğindedir, aslında öyle de olmalıdır, bir devlet siyasetinin odağı olmalıdır çünkü Millî Eğitim Bakanlığı nasıl bir ülke istediğimizin planını yapacak Bakanlıktır. Nasıl bir ülke düşünüyoruz, nasıl bir nesil yetiştirmek istiyoruz? Peki, bunları kimler yapacak, hangi öğretmenler yapacak? Şimdi, bunları yapan bir Bakanlık, buna biz siyaset bundan uzak kalsın dersek ve kaldığını da düşünürsek herhâlde buna kargalar da güler.

Sayın Başkanım, benim gerçekten Sayın Millî Eğitim Bakanıyla ilgili endişelerim var. Hani “Gelen gideni arar.” diye bir deyişimiz var ama herhâlde gittiğinde hiç aranmayacak Bakan, bu Millî Eğitim Bakanı olacaktır çünkü tehlikenin farkındayız. Millî Eğitim Bakanlığı artık “millî” olmaktan çıkmış, “Eğitim Bakanlığı” olmaktan çıkmış bir Bakanlık hâlinindedir. Varın siz bunu Diyanet İşleri Başkanlığına bağlayın, herkes rahat etsin, herkes rahat etsin.

RUKİYE TOY (Sivas) – Ne alakası var?

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Söyleyeceğim ne alakası olduğunu.

Gerçekten, bu müfredat olayına da baktığınız zaman neyin nasıl yapılmak istendiğini çok iyi görüyoruz.

Şimdi, Sayın Millî Eğitim Bakanının özel seçilmiş kişi ya da seçtirilmiş kişi olduğunu düşünüyorum. Onun demokratik, laik, sosyal hukuk devletiyle direkt problemi olduğunu düşünüyorum. Aslında, problemi değil bir projesi olduğunu düşünüyorum, çok emin adımlarla birlikte ilerlediğini de hepimiz görüyoruz.

Dolayısıyla bugün burada yapacağımız, yarın yapacağımız, öbür gün yapacağımız, Mecliste yapacağımız çalışmalarda temel hedefimizin doğru dürüst bir meslek kanunu yapmak olması gerekir ama elimize gelecek olan yine tarikat ve cemaatlerin cirit attığı, onların istediği talepler doğrultusunda öğretmenlerin mesleğe kabul edileceği bir sistemin yaratılması oluyor. Bunu buradaki hiçbir milletvekilinin isteyeceğini düşünmüyorum, buna inanmıyorum. Dolayısıyla, hep birlikte, bu doğru olmayan, laik eğitime, sosyal hukuk devletine tamamen aykırı olan bu kanun teklifinin geri çekilmesini sağlayalım ve oturup, karşı cepheymiş gibi çalışmadan, ortak noktalarda buluşarak, gerçekten dışarıda açıklık sınıyan öğretmenleri, açıklık boğuşan velileri, aç giden öğrencileri düşünerek onların problemlerini çözecek bir kanun hazırlayabilelim. Ben, Meclisin bu yeterlilikte olduğunu düşünüyorum.

Sendika temsilcisi bir şey söyledi Sayın Başkanım, bu sizi de yaralamıştır. Öğretmenlerin şiddetle gözaltına alınıyor olması, hepimizi yaralayan bir durumdur. Lütfen siz de bu hukuka aykırı duruma el atın, Sayın İçişleri Bakanıyla konuşun. Devlet memurlarımızın, öğretmenlerimizin bizatihi devlet güçleriyle karşı karşıya getirilmesinin memleketimize getirecek hiçbir faydası yok.

Ben tekrar sabrınız için teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın vekilimize çok teşekkür ediyoruz.

Ve son sözü Ömer Fethi Gürer, CHP Niğde Milletvekilimize veriyoruz ve sabrından dolayı da teşekkür ederiz yani Sayın Vekilim çok gitti geldi.

Buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bugün burada konuştuğumuz kanun teklifi, 5 milyona yakın, aileleriyle birlikte öğretmen camiasını ilgilendiriyor. Biraz evvel kanunla ilgili farklı dünya görüşüne sahip öğretmen sendikaları ya da temsilcilerini dinlediğimizde hepsinin kanuna karşı olduğunu burada ifadelerinden anladım. Böyle olunca, bu kanun kimin talebi doğrultusunda çıkıyor, niye çıkıyor? Eğitim sistemi o hâle geldi ki öğretmeni, idarecisi, hizmetlisi sorunlu kılındı ve bugün eğitim alanlar, okullarını bitirip diploma sahibi olduklarında yalnız diplomadan ibaret duruma geldiler. Farklı bilgilere erişimde sıkıntı var, eğitimin kalitesi düştü.

Bakınız, bugün öğretmenlerle ilgili sorun konuşulurken okul bir bütünlüktür, idarecilerin sorunları ya da oradaki hizmetlinin sorunları çok gündeme gelmedi. Bugün okullarda artık bizim zamanımızda tanım olarak “hademe” denmesine rağmen, öğrencinin okul ilişkisinde önemli unsur olan hizmetliler ya Toplum Yararı Projesi kapsamında alınıp bir yıl sonra işten çıkarılıyor ya da on ay çalıştırılıp iki ay işsiz bırakılarak okulla bütünlüğü sağlanmıyor. Okulların bahçelerine gidin, bizim çocukluğumuz yıllarında çimlerin olduğu, ağaçların olduğu okullar kurumuş, bakımsız. Okulların bakımları belediyelere kalmış. Sistem olarak okullarda spor etkinliği, tiyatro, münazara, çocuğun gelişimine yönelik etkinlikler de önemli ölçüde ortadan kalkmış.

Öğretmenler odasına ben çok giderim, eşim de benim öğretmen olduğu için sorunlarını biliyorum. Bakın, öğretmenin tanımına kadrolu, vekil, ücretli, sözleşmeli, aday, geçici, atanamayan, PIKTES, usta öğretici, özel okul öğretmeni; hepsinde statü farklılığı var. Aldıkları ücrete göre giyimlerine bakarak, hangi öğretmenin kim olduğunu çıkarabilirsiniz. Böylesine parçalı bir yapıdan eğitimin bütünlüğü içinde onların iyi eğitim vermelerini sağlamanız da olası değil.

Öğretmenlik bir iş gibi görülmemeli. Öğretmen, o aldığı öğrenciyi geliştiren, yaşama hazırlayan ve aile saygınlığı içinde farklı boyutta konuları yorumlayarak örnek olan kişidir. Eski Türkiye’de öğretmene şiddeti konuşmak şöyle dursun, öğretmeni görünce “Hata yapar mıyım?” diye okul dışında dahi öğretmenin göremeyeceği yerlere çekilen nesilden geliyoruz biz. Öğretmenin saygınlığı bu hâle nasıl düşürüldü? Öğretmenin özlük haklarında bu kadar gerileme nasıl sağlandı? Öğretmenlerin kendi yaşamlarında sorunu bu hâle getirmeleri nasıl gerçekleşti?

Ben, bir okulun önünden geçiyordum, kapının önünde 15-20 kişi ellerinde sigara var, içiyorlar. “Herhâlde bir cenaze filan var. Hayrola, başınız sağ olsun, bir şey mi oldu?” dedim. “Okul içinde sigara içmek yasak, okul dışında içiyoruz.” dediler. Sigara savunulacak bir durum değil ama okulun önünde, kapı önünde 15-20 kişinin sigara içtiği bir eğitim anlayışı ve sistemine kadar olayı indirgemiş durumdayız. Bu, acı bir gerçek; bunları da değerlendirmek lazım.

Şimdi, köy okullarıyla ilgili, bakınız, Sayın Cumhurbaşkanı, 6 bin köy okulunun seçimlerden önce açılacağını söyledi. Biz, çünkü, kırsaldaki göçle Türkiye’nin geleceğini karartıyoruz, tarımı bitiriyoruz; bu anlamda büyük bir eksiklik var. Köy okullarının açılacağı söylendi çünkü Cumhuriyet Halk Partisi köy okullarını açacağını taahhüt etmişti. Sonra ne oldu? Köy okullarının açılacağını beklerken köy okulları geçen yıl... Bizim bölgemizde ortaokullar dâhil 10 okul kapandı, bu yıl da yeni tebliğler gitmiş, artık köyde okul yok.

Kırsalda okulların kapanması, sorunların farklı alanlarda da gerçekleşmesine neden oluyor. “Taşımali eğitim” diye bir sistem var, taşımali eğitimde çocuk erken saatte arabaya biniyor, başka okula gidiyor, yolda uyukluyor; oraya gidiyor, verimliliği yok; yemek, doğru dürüst beslenme sağlanmıyor ama bunun yanında ailenin okul ilişkisi de ortadan kalkıyor. Aile-okul ilişkisinin ortadan kalkması öğrencinin verimli bir eğitim almasının önünü kesiyor. Kesinlikle bu işten bir an önce vazgeçilip köy okullarında öğrenci 2’ye dahi o okul açılmalı ki oraya dönüşün yolu sağlansın.

Şimdi, öğretmenlerin içinde bulunduğu koşullarda aldıkları ücretle iyi bir yaşam sürdürmeleri olası değil ama Sayın Başkan, biraz evvel sizin ifadelerinizden de çıkardığım bir durum var. Mesela, rehber öğretmenlerle ilgili dediniz ki: “Benden sonra bu değişti.” Yani, siz de şunu kabul ediyorsunuz ki, sizden sonra, ondan sonra, her bakandan sonra değişen uygulamalar var. Bugün de buraya getirilen teklifte de sizin içinize bazı konuların sinmediğini ben sizin satır arası konuşmalarınızdan saptadım. Demek ki milletvekili arkadaşlarımız bakanlardan bilgi almışlar ama sizden bu konuda görüş almamışlar, ben öyle hissettim; belki yanlış, belki doğru, onu bilemiyorum.

Şimdi, öğretmen ve eğitim yöneticilerinin alan dışında farklı alanlarda göreve zorlanması insan haklarıyla ilgili de düşündüğümüz zaman bir olumsuzluk diye görüyorum; bu kanunda böyle bir düzenlemeye gidiliyor. Öğretmen çalışma saatlerinin belirlenirken alan branş özellikleri dikkate alınarak bu anlamda da çalışmalara ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Örneğin, ne olduğunu hâlâ çok kendimin de sorguladığım, öğretmenler yaz dönemlerinde okullara çağırılır, güya onlara yeni dönem için eğitimle ilgili çalışmalar verilir. Ama o çalışmaların alanda sürece ne kadar katkısı olduğu da tartışılır çünkü orası bir yerde okulda toplanma, sonra da işte, içerikle ilgili daha az düzenlemeyi getirdiğinin bizzat tanıklarından birisiyim.

Yardımlaşma sandıklarına katılımın isteğe bağlı olması sağlanmalı. Ayrıca okul aile birliği olmazsa çoğu okulda temizlikle ilgili, malzeme dahi alınamaz durumda bir sisteme dönüştü. Okulların hijyen yapılarının da problemli olduğunu belirtmekte yarar var.

Özel eğitimde görev alan öğretmenlerin mesleki riskleri, yıpranmaları, ücretleri, hakları ve sorumlulukları açısından güvence sağlanmasının ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Meslek kanunu emeklilik sonrasını da kapsamalı, bu anlamda düzenlemenin eksik olduğunu görüyoruz. Öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik bir düzenlemeden çok öğretmenleri zapturapt altına almayı, daha çok disiplini getirmeyi hedefleyen bir düzenleme.

PIKTES öğretmenlerini biraz evvel belirtmiştim. Şimdi, 657’ye tabi bunları çalıştırıyorsunuz. Proje elemanı olarak değerlendiriyorsunuz ama öğretmen işlevi gösteriyorsunuz. Sonra bunları yasal olarak cezada 657’ye tabi, uygulamada ise proje öğretmeni olarak değerlendiriyorsunuz ama tanımı öğretmen olan bunlara niye kadro verilmiyor? Gelin, bu kanunun içinde bunları da değerlendirin. PIKTES öğretmenlerinden 5 bin kişi civarında kadro bekleyenler var, kadro haklarını verin. Usta öğreticilerin bu konudaki serzenişlerini dikkate alın, onlarla ilgili düzenlemeleri gerçekleştirin. Öğretmenlik mesleğine girişten emekliliğe kadar ve emeklilik sonrasını da içerecek özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmaları gerçekleştirin.

Son olarak da şuna değinerek gecenin bu saatinde daha fazla sözü uzatmayacağım: Millî Eğitim Bakanlığında eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında öğretmen dışında il millî eğitim müdürü, şube müdürü, eğitim müfettişi ve eğitim uzmanları, memuriyette uzman öğretmen için öngörülen süreyi tamamlayanlara, uzman öğretmen için öngörülen hakları, tazminatları vermiyorsunuz. Bunların hepsini siz atadınız, çoğunluğu da sizlere yakın insanlar, bu insanların hakkını dahi korumuyorsunuz, bu mağduriyetin de ortadan kaldırılmasını sağlayın. Eğitimin kendi içindeki sorunları dışında burada

genelde bir özlük haklarına yönelik de bir düzenleme olmadığı için yasa teklifinin geri çekilip daha bütünleştirici, sendikaların, derneklerin, öğretmen örgütlerinin ve bu işe kafa yoranların da görüşleri alınarak düzenlenmesini sağlayın.

Son olarak bu akademi tutkusu da nasıl ortaya çıktı onu bilmiyorum. Adalet Akademisi, Millî Savunma Akademisi, Diyanet Akademisi derken bu işlerle ilgili işlevi olan kurumlar bir yerde devre dışı bırakılıp yeni bir akademi anlayışı geliştiriliyor. Öğretmen okulu varken öğretmen okulunda yetişen öğretmenlerin verimliliği ve başarısı sonraki süreçte gelen okullarda sağlanamadı. O anlamda bu değişkenliklerin de içerik olarak niye bu şekilde düzenlendiğini de birazcık düşünmek gerekiyor.

Siyaset Akademisi de var, bak doğru o da var.

O anlamda, bu yükseköğretim kurumlarında amaçlanan değişimlerin de amaca hizmet edecek, bilgi verebilir bütünsellikte olmasının gerekli olduğunu düşünüyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; bu son konuşmayla birlikte teklifin tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlamış bulunuyoruz. Katkılarınız için, eleştirileriniz için, sabrınız için her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyoruz. Gerçekten uzun bir süreç oldu, ikide başladık, saat on ikiye çeyrek var.

Şimdi, bir oylama yapacağız maddelere geçilmesiyle ilgili, sonra yarıma kadar mola vereceğiz ve maddelere başlayacağız. Nereye kadar gidebilirsek ona göre devam edeceğiz.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Saat yarımında buluşmak üzere her birinize sevgiler, saygılar sunuyoruz.

Kapanma Saati: 23.43

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 00.35****BAŞKAN: Mahmut ÖZER (Ordu)****BAŞKAN VEKİLİ: Filiz KILIÇ (Nevşehir)****SÖZCÜ: Nazım MAVİŞ (Sinop)****KÂTİP: Mehmet Emin ÖZ (Erzurum)**

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Değerli milletvekillerimiz, değerli katılımcılar; gündemimizde yer alan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

1’inci maddeyi okutuyorum:

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ KANUNU TEKLİFİ**BİRİNCİ BÖLÜM****Başlangıç Hükümleri****Amaç**

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; eğitim öğretim hizmetlerini yürüten öğretmenlerin seçilmelerini, yetiştirilmelerini, atanmalarını, haklarını, ödev ve sorumluluklarını, ödül ve cezalarını, kariyer basamaklarında ilerlemelerini ve öğretmenlik mesleğine ilişkin diğer hususlar ile Millî Eğitim Akademisinin kurulması, görevleri, teşkilat yapısı ve personeline ilişkin konuları düzenlemektir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, madde üzerinde söz almak isteyen kıymetli vekillerimiz...

Şimdi bir de hatırlatmada bulunayım. Bu şeyden önce yine parti temsilcileriyle yapmış olduğumuz müzakerelerde milletvekillerimize, ister Komisyon üyesi olsun ister Komisyon dışından olsun beşer dakika süre vereceğiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, milletvekilinin konuşma özgürlüğü nasıl kısıtlanıyor?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Artık gecenin geç saatleri oldu, onun için mümkün olduğu kadar kısa tutmaya çalışacağım.

Bugün, burada Öğretmenlik Meslek Kanunu Teklifi üzerinde konuşmak için toplandık. Bu teklifin öğretmenlerden, sivil toplum kuruluşlarından ve sendikalardan gelen tüm tepkilere rağmen, Millî Eğitim Bakanının “Ben yaptım, oldu.” mantığıyla önümüzde durduğunu görmek üzüntü ve endişe vericidir. Öncelikle bu kanun teklifi hazırlanırken Millî Eğitim Bakanlığının hiçbir kurumdan görüş almadığını belirtmek istiyorum. Öğretmenlerin, eğitim uzmanlarının ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının fikirlerine ve deneyimlerine başvurulmadan hazırlanan bu kanun teklifi, eğitim sistemimizin en önemli aktörlerinden birisi olan öğretmenlerin ihtiyaçlarını ve beklentilerini göz ardı etmektedir. Bu durum, eğitim politikalarının katılımcı, şeffaf bir şekilde oluşturulması gerekliliğine aykırıdır. Bu aceleci ve plansız yaklaşım, eğitimde kaliteyi artırma hedefiyle örtüşmemektedir. Öğretmenlerimizin iş yükü, çalışma koşulları ve mesleki gelişim imkânları gibi konularda ciddi iyileştirmeler yapılması gerekirken bu tür bir kanun teklifi sadece göstermelik bir adım olarak kalmıştır. Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun öğretmenlerimize herhangi bir değer katmaktan ziyade onların zor olan çalışma koşullarını daha da arttıracağı endişesini taşımaktayız. Bu kanun teklifinin öğretmenlerin maaş, çalışma saatleri, kariyer gelişimi gibi konularda somut ve sürdürülebilir çözümler sunmadığını görüyoruz. Öğretmenlerimizin

sesine kulak verilmemesi, onların meslek onurunu zedeleyen bir tutumdur. Öğretmenler, sadece bilgi aktaran kişiler değil, aynı zamanda geleceğimizi şekillendiren, çocuklarımızın ve gençlerimizin hayatlarında büyük etkisi olan rol modellerdir. Bu yüzden onların görüş ve önerileri dikkate alınmalı, mesleki saygınlıkları korunmalıdır.

Burada, bu teklife de baktığımız zaman fakülte eğitimi yok sayılmaktadır çünkü burada getirilen Millî Eğitim Akademisi uygulamasıyla bu akademiye geçenler bile sözleşmeli öğretmen olarak atanacaktır. Yine akademi döneminde verilecek olan 14.190 lira gibi ucuz bir hizmet alımı da sağlanmış olacaktır. Yine mesleki yetersizlik saptanan öğretmenler akademiye alınmakta ve başarısızlık olursa büro hizmetleri gibi bir kurumda istihdam edilecekleri söylenmektedir. AK PARTİ hükümetlerinin geçmişteki uygulamaları, bu sürecin şeffaf ve adil olmayacağı kanısına açıklık getirmektedir. Yine bu teklifte kadrolaşma vardır, kendisi gibi düşünmeyen öğretmeni eleme üzerine kurulmuş bir sistem olacağı endişesini taşımaktadır.

Bunun dışında, burada, özellikle özel okul öğretmenleri ile devlet okullarındaki öğretmenler arasındaki özlük haklarının eşit şekle getirilmesini talep ediyoruz. Özellikle okul öncesi öğretmenler de “Kesintisiz beş saat, teneffüssüz ve yardımcısız eğitim verilmesi; 36 aylıktan başlayıp 48, 60 aylık çocukların aynı sınıfta olması çok sıkıntılı.” diye taleplerini iletiler. Bu arada özel okul öğretmenleri biliyoruz ki Millî Eğitim Bakanlığının önünde yaklaşık otuz dokuz gündür mücadele ediyorlar, haklarını arıyorlar ve en son dün gözaltına alınarak eylemlerini sonlandırmak zorunda kaldı. Bakın, biraz önce özel okul öğretmeni arkadaşımız çok güzel anlattı sıkıntılarını. Bugün, özel okul öğretmenleri 28.200 lira ile 34 bin lira arasında maaş alıyorlar. Ayrıca geçen hafta bir genç kardeşimiz geldi beni ziyaret için ve ücretli öğretmenlerin de 9 bin lira maaş aldığını söyledi.

Evet, buna baktığımız zaman zaten yirmi iki yıllık AK PARTİ hükümetleri döneminde 17 kez eğitim sistemi değiştirilmiş, 9 kez Millî Eğitim Bakanı değişmiş, 6 kez LGS sınavı, 3 kez üniversite seçme sınavı değiştirilmiştir. Bugün LGS sınavı açıklandı, sınava giren öğrencilerden puanı yetmeyenler, özellikle parası olmayan, fakir fukara vatandaşların çocukları imam-hatip liselerine, varsa paraları özel okullara yönlendirilmektedir yani bugün hiçbir semtte herkesin çocuğunu gönderebileceği bir devlet kurumu genel lise yoktur.

Burada özel okullar ve dershanelerde çalışan öğretmenlerle ilgili olarak özellikle birkaç şey söylemek istiyorum: 180 bin öğretmen var bu durumda; sosyal ve ekonomik sıkıntıları, yaşanan mağduriyetleri çok önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayalım.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Bu değerli öğretmenlerimiz mesleklerini icra ederken birçok zorlukla karşı karşıya kalmıştır; güvencesiz iş koşulları, yetersiz ücretler, ağır çalışma saatleri onların hem mesleki hem de kişisel yaşamlarını olumsuz etkilemektedir.

Ben bugün Kocaeli’den size bir fotoğraf göstermek istiyorum. Bu fotoğrafta Derince Millî Eğitim Müdürlüğümüz bir sınava girmiş ve başarılı olmuş öğrencileri Twitter’da tanıtırken maalesef kız öğrencilerimizin yüzlerini kapatarak lanse etmiştir. Bunun dışında, geçen hafta Gebze Alaettin Kurt Lisesinde mezuniyet balosu yapmak isteyen öğrenciler, maalesef kıyafetleri nedeniyle mezuniyet balosuna alınmamış ve bu da büyük bir infiale neden olmuştur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Bir sonraki milletvekilimizin mikrofonunu açıyorum, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Teklifin 1'inci maddesinin amacı şuymuş: Öğretmenlerin seçilmeleri, yetiştirilmeleri, atanmaları, ödev ve sorumlulukları, mesleki gelişimleri ve meslek içinde ilerlemeleriyle ilgili konuları düzenlemek. Şimdi, burada, “öğretmenlerle ilgili görevler” dediğimiz zaman, yine bizim Tekirdağ'dan örnek vereceğim, sabah da Tekirdağ'ı verdim, artık Tekirdağ herhâlde herkesin belleğinde yer edecek. Kapaklı ilçemizdeki Karaağaç Mahallemizde Atatürk Ortaokulumuz var. Öğretmenimiz yılbaşında öğretmenler toplantısında destekleme ve yetiştirme kurs programından mutlu olmadığını, bu programın kendisi açısından değerli olmadığını, boş olduğunu ifade ediyor ve akabinde daha oradan çıkmadan ilçe milli eğitimle beraber kaymakamlık soruşturma açıyor.

Şimdi, ben merak ediyorum, birçok boş konularla ilgili programlar var. Yakın zamanda yine Kapaklı'da oldu, TÜRKPA'nın yarışmalarına öğrenci göndermedi diye 15 alanda 6 öğretmene soruşturma açıldı. Bunların her ikisini de ben Genel Kurulda gündeme getirdim, daha sonra öğretmenlerimiz yargı yoluyla aklandı. Şimdi, bu kanunla yine disiplin cezası getiriliyor; 5 kişiyle beraber... O 5 kişinin dudakları arasından çıkanla kalkıyorsunuz öğretmenlerimizi cezalandırıyorsunuz veya alakası olmayan konularla ilgili “Yarışma programı veya şu programa neden siz destek olmadınız, katılmadınız?” diye.

Arkadaşlar, geldiğim noktada, bu kadar işgüzarlık olmayacağı ortada ve iyi ki hâlâ daha yargıda akliselim hâkimler ve yargı mensupları var ki o arkadaşlarımız aklandılar. Aklanmasaydı aldıkları ceza maaş kesmeyle beraber disiplin cezası ve gittikçe de sıkıntılı sürece giriyordu ama bu konulara baktığınız zaman “Hangi sendikada?” diye sorarsanız tabii ki EĞİTİM-İŞ Sendikası temsilcileri hepsi. Nedense EĞİTİM-İŞ Sendikasındaki arkadaşlarımıza böyle bir kıyım uygulanıyor.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bakınız, 23 Nisan programıyla ilgili yine EĞİTİM-İŞ Tekirdağ temsilcisi, okulları geziyor ve okullarda bayraklama programıyla ilgili takvim gidiyor ve bazı okullarda bayrak asılmadığı için bunu gündeme getiren Sayın Barış Özer'e ceza çıkmıştı. Yine geldik, burada gündeme getirdik Genel Kurulda, yargıya gitti ama öğretmenlerimizin yargıya gidene kadar o süre içerisinde ne hâle geldiğini sizler de düşünebilirsiniz. Öğretmenlerimizin o çekmiş olduğu çilenin herhâlde sizler de farkındasınız diyorum.

Şimdi, geldiğiniz noktada işini yapmayan okul müdürüne soruşturma yok ama ona uyarısını gündeme getirilen öğretmene ise ceza verildi ama o EĞİTİM-İŞ Sendikası temsilcisi “Bizden değil.” İşte, ülke bu hâle getirildi; senden-benden veya ondan-bundan. Öğretmenleri de kategorize ettik, öğretmenleri de birbirine düşürdük. Şimdi, gittikçe de bu kanunla öğretmenlerimiz arasında bu kavgayı daha da büyüteceğiz ve öğretmenlerimizi itibarsızlaştırma konusunda ilerliyoruz. Asıl amaçları nedir? Çocuklarımıza eğitim vermek, en iyi şekilde onları topluma faydalı yapmak iken, olmayacak konular yüzünden disiplin cezaları alıyorlar ve bu bağlamda bu maddenin kanundan çıkarılması lazım. Öğretmenlerimizi kendi hâllerine bırakalım; ülke için, gelecek için hepimizi yetiştirenler onlar. Şu ana kadar ne kadar iyi nesiller yetiştirdi ortada.

Şimdi, bakınız, geldiğimiz noktada hepinizin herhâlde karşılaştığı bir sorun vardır Sayın Başkanım: Usta bulamıyoruz artık, ara eleman bulamıyoruz. Bizim burada tartışmamız gereken, Sayın Millî Eğitim Bakanlığının burada gündeme getirmesi gereken konu ara elemanlar yetiştiren o meslek liseleri. Yarın arabanız bozulduğunda veya evinizdeki musluk bozulduğunda nereden usta bulacaksınız? Bir bakın, bunu düşünün, bunlara çözüm bulalım. Gidip öğretmenlere ceza vermeyelim veya onları tekrar akademi gibi olmayacak, uyduruk sistemlere götürmeyelim.

Sayın Maviş, bunlar düşünseydiniz sizinle beraber sonuna kadar destek olurduk ve aslında ülkenin şu anda en büyük sorunu, teknik eleman yok ve meslek liselerini de maalesef yok ettik. Geldiğimiz noktada hepimizin bunu düşünmesi gerekiyor ve diyoruz ki “Teknoloji devrimi yapacağız.” ama fabrikalarda teknik ara elemanı bulamayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Toparlayın lütfen.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Toparlayacağım Başkanım, daha üç dakika oldu.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Beş dakika oldu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Üç dakika oldu Başkanım, neyse.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Neyse değil yani beş dakika oldu...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Değerli arkadaşlar, konu belli, dert belli. Biz, bu konularla uğraşmamız gerekirken gidiyoruz, boş konularla uğraşıyoruz. Bakınız, öğretmene “Ben bu programı uygulamaktan mutsuzum.” deyince disiplin cezası verip, onu orada öğrencilerin karşısında aşağılayan kadroları ben buradan kınıyorum ve aynı şekilde, EĞİTİM-İŞ temsilcisi Barış Özer “Neden bayrak asılmadı?” diye sorgulandı ve ceza almıştı. Şimdi soruyorum: Ya, adalet mi bu? Adalet mi bu? Öğretmenlerimiz Türkiye Cumhuriyetinin bayrağını asmayan o okul müdürünü şikâyet ediyor diye suçlu oluyor ama asmayan ise aklanıyor. Neden? “O benim sendikadan.” Böyle bir zihniyet her zaman bize zarar verir.

Yine, bakınız, buradan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Son cümlem, teknik liselerle ilgili. Değerli arkadaşlar, konuyu tartışalım, konuyu iyice irdeleyelim. Yarın hepimizin arabası bozulacak, evimizde musluklar patlayacak ama usta bulamayacağız. Yine, fabrikalarımızda “Teknolojiyle yarışacağız.” diyoruz ama o fabrikalarda o makinelerin başında duracak ara elemanlar yok. Herkese lisans eğitimi aldırıldı ve lisans eğitimi aldırıldığınız o çocuklarımızın o diplomalarını bile geçersiz kılıyorsunuz Sayın Maviş.

Teşekkür ediyorum.

Bir an evvel bu yanlıştan vazgeçin, bu kanunu geri çekin.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

LATİF SELVİ (Konya) – Sayın Başkanım, kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

LATİF SELVİ (Konya) – Şimdi, arkadaşlar, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’ni konuşuyoruz. Burada çok koyu bir ayrımcılık yaklaşımıyla, hasmane bir tutumla, bir yerde lokal yaşanmış bir şeyi genellemek suretiyle suçlamalar yapmak doğru değil. Bütün sendika başkanlarını bugün burada dinledik. Hepsinin tarzını, tavrını da kendileriyle birlikte değerlendiririz ama şöyle bir şey var: Hepsine saygımız var. Eğitim çalışanlarını temsilen sendikal görev yapıyorlar. Meseleyi getirip böyle lokalize ettiğimiz herhangi bir olay üzerinden... Çok haklı da olabilirsiniz. Biz bilmiyoruz mahiyetini de şu anda, bir manipölasyon mu var, onu da bilmiyoruz ama bildiğimiz bir şey var: Biz hiçbir sendikayı, eğitim çalışanlarını temsil eden diğerinden ayırarak konuşamayız, konuşmamalıyız.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yazıklar olsun ya, yazıklar olsun!

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, bir saniye, bir saniye...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ülkeyi ne hâle getirdiniz.

LATİF SELVİ (Konya) – Ülkeyi ne hâle getirdik? Nasıl bir hâle getirdik ya? Ne yaptık bu ülkeye ya, biz ne yaptık kardeşim bu ülkeye?

LATİF SELVİ (Konya) – Ya, arkadaşım...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sen konuşurken dinledik, siz de dinleyin Latif Bey’i.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ne diyorsun sen ya, ne diyorsun? Ne biçim konuşuyorsun sen ya?

LATİF SELVİ (Konya) – EĞİTİM-BİR-SEN de bu ülkenin öğretmenleri, bu ülkenin sendikası, yetkili sendika. Ya, bütün sendikalar, hepsi bizim, öğretmenler bizim ya!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – İlhami Bey, dinlemek zorundasınız, biz siz konuşurken dinliyoruz tamam mı?

ORHAN SÜMER (Adana) – Tüm sendikalara öyle mi yaklaşıyorsunuz gerçekten?

LATİF SELVİ (Konya) – Niye ayrımcı konuşalım?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, Latif Vekilimiz konuşsun, şey yaparsanız cevap verirsiniz.

Buyurun.

LATİF SELVİ (Konya) – Arkadaşlar, bakın, bütün bu sendikaların hepsiyle birlikte sendikacılık yaptık biz, hepsiyle hukukumuz var, hiçbirinin incinmesini de istemeyiz. Oturduk, konuştuk, tartıştık, her şeyi yaşadık ama böyle yaklaştığımız zaman biz bir “öteki” üretiyoruz, o öteki üzerinden düşmanlaştırma, şeytanlaştırma yapıyoruz. Sağlıklı bir şey değil. Burada değerlendireceğimiz kanunla ilgili değerlendirmenizi yaparsınız, bu çerçevede de yaptığınız değerlendirmeye uygun hareket ederiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Az önce konuşan konuşmacımız Derince’den örnek verdi. O da mı yanlıştı?

LATİF SELVİ (Konya) – Bak kardeşim, bir şey söylüyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – “Kardeşim” deme lütfen, kimse kimsenin kardeşi değil.

LATİF SELVİ (Konya) – Sayın Vekilim...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir saniye, bakın, böyle bir diyaloga girmeyelim. Latif Bey, siz...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sen oradan konuşurken üslubuna dikkat etmiyorsun ama “kardeşim”e bile tahammül edemiyorsun.

LATİF SELVİ (Konya) – Ya, ben ayrımcılığa karşıyım Sayın Başkanım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben “Sayın Vekilim” diyorum, iyi bakarsın tutanaklardan Sayın Maviş. Sayın Maviş diyorum, bakarsın oradan tutanaklara.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Latif Bey, siz devam edin.

LATİF SELVİ (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, lütfen, sakın.

Buyurun, siz tamamlayın, sonra Saadet Partisi Milletvekilimize söz vereceğiz, sonra Nazım Maviş’e vereceğiz.

LATİF SELVİ (Konya) – Benim söylemek istediğim şu: Ayrımcılık yapmayalım. Bu değerlendireceğimiz hadiseleri değerlendirelim. Ama şöyle bir şey var: Burada öğretmenlik meslek kanunuyla ilgili maddeler bazında da geneli içerisinde de görüşlerine katılalım katılmayalım, tüm

arkadaşlarımızı dinledik, hepsinin sözleri de saygıdeğerdir, yapmış olduğu açıklamalar da kıymetlidir. Biz katılmayabiliriz ama topyekûn, bütün olarak bu Meclisin bireyleri, bu Meclisin milletvekilleri, temsilcileri olarak bir kolektif anlayış içerisinde bakmalıyız. Ortaklaşmadan bahsediyoruz. Ötekileştirerek neyi ortaklaştırabiliriz? Yani ben bir hatırlatmada bulunmak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım, bu konuyla ilgili bir şey söylemek isterim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir saniye, şu insicama devam edelim. Sayın Vekilimize söz verelim.

Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Çalışan, atanamayan, evli bir öğretmen adayının durumunu anlatmak istiyorum. Bu kanunla, atama yapmadan atama bekleyen öğretmen sayısının azaltılması amaçlanıyor sanırım. Çok garip bir durumdur bu. Tekrar ediyorum: Atama yapmadığımız hâlde atama bekleyen öğretmen sayısını azaltmış olduk. Dikkatinizi çekerim, atama bekleyenlerin sayısı atama yapıldığı için azalmayacak. Öğretmenlerimiz artık o geminin gelmeyeceğini bildiği için beklemekten vazgeçecek. Peki, neden? Bakın, size bir manzara göstereceğim. Büyük umutlarla öğretmen olmak için eğitim fakültesine giden bir genç, atama sayısının az olması sebebiyle atanamadığı için hayata daha geç kalmamak için başka bir iş bularak evlenip aile kuruyor. Bu gencimiz gündüz çalışıp evine, çoluğuna çocuğuna ekmek götürüyor, akşam ise çocuklarına ayırması gereken zamanda hem hayali için hem de güvence sahibi olmak için KPSS'ye hazırlanmaya devam ediyor. Şu an, en azından KPSS'de iyi bir sonuç alınca atanacağı için bir meşakkate katlanıyor ancak şu an KPSS yetmiyor, sonrasında yaklaşık iki yıllık akademi var. Düşünsenize, eşiniz, çocuğunuz var ama siz iki yıl boyunca tek başına bile yetmeyecek bir cep harçlığıyla akademiye gidiyorsunuz, hem de muhtemelen başka bir şehre gidiyorsunuz. Bu manzaradaki genç, evini geçindirebilir mi?

Yani kıymetli arkadaşlar, kanun geçtikten sonraki ilk KPSS'ye başvuran sayısı açıklandığı an, bu dediğimiz ispatlanmış olacak. Millî Eğitim Bakanlığı da artık rahat rahat “Bakın, KPSS'ye giren şu kadar, demek ki atama bekleyen kişi bu kadar az.” diyebilecek. Bu yolla, atama bekleyen öğretmen sayısı azalacak. Artık özellikle evlenmiş, aile kurmuş gençlerimiz öğretmen olmaktan vazgeçecek. Bu hayalleri yıkanlar gün gelir kendi hayallerinden vurulur. Bunu bilersiniz.

Buna göre, elinizi vicdanınıza koyup tekrar düşünseniz diye bunları söylüyorum çünkü biz buna mecburuz. Gençlerimizin hayalleri, gençlerimizin geleceği her şeyden önemlidir. Bu yanıştan dönüleceğini, kanunun eksik yanlarını dile getiren biz muhalefeti dinleyip düzeltereğinizi umuyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

Nazım Maviş Vekilimiz...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sadece bir hususu ifade etmek için söz aldım. Şimdi, saat ikide biz çalışmalarımıza başladık, şu anda saat gecenin birine yaklaştı; yaklaşık on bir saattir çalışıyoruz. Çalışmaktan yana bir rahatsızlığımız yok. Masanın bu tarafında yer alan AK PARTİ'li ve Milliyetçi Hareket Partili milletvekillerimiz şu ana kadar söz almadılar, konuşmadılar, sabırla arkadaşlarımızı dinlediler ve şunu çok rahatlıkla ifade etmek istiyorum, her türlü eleştiriye açığız, hepimiz açığız, her türlü eleştiriye cevap verebilecek gücümüz de bilgimiz de yeteneğimiz de kapasitemiz de var; sadece, burada, Komisyonun çalışmasının suhuletine

katkı sağlamak için söz almak konusunda imtinayla davrandık şu ana kadar. Ancak arkadaşlarımız bizden herhangi birisi söz aldığı anda, ilk cümlesine başlar başlamaz bir refleksle davranıyorlar. Bunu kabul etmemiz mümkün değil. Eğer böyle bir üslupla davranmaya devam ederlerse bunun karşılığını alırlar arkadaşlar. Bunu da çok açık ve net bir şekilde söylüyorum. Yani burada sözlü...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ne demekmiş o ya! Şantaj mı yapıyorsunuz?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Hayır efendim, şunu söylemeye çalışıyorum: Siz nasıl burada buranın insicamını bozacak şekilde konuşuyorsanız, biz de size verilmesi gereken sözlü karşılığı veririz, bunu söylemeye çalışıyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Verebilirsen gel ver.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – O nedenle, sizden ricamız şu: Lütfen, konuşun, eleştirin ama bizden bir arkadaş söz aldığı anda biz sizi nasıl sonuna kadar dinliyorsak siz de aynı şekilde o hakkı bize teslim edeceksiniz ve sonuna kadar dinleyeceksiniz. Bunu söylemeye çalışıyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – EĞİTİM-BİR-SEN’de herhâlde ben görev yapmadım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim... Kıymetli Vekilim...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Beyefendi, ben herhangi bir içerikle ilgili bir şey söylemedim, üslupla ilgili söyledim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim... Sayın Vekilim...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben bunu söylemek istemedim ama EĞİTİM-İŞ’ten neden kurtuldunuz?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Siz Komisyon üyesi bile değilsiniz İlhami Bey, bu Komisyonun mehabetini de bozuyorsunuz şu anda.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kimin mehabeti bozduğu belli.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim... Sayın Vekilim...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kimin bozduğu belli.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

32’nci sıradaki Milletvekilimiz, buyurun.

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, milletvekillerimiz, Sayın Bakanlık temsilcileri; evet, saat ikiden beri hep birlikte buradayız. Her şeyden önce, tabii ki iktidarın muhalefete hoşgörüsü göstermesini beklemek çok doğal bir konu.

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) – Yapıyoruz ya, daha nasıl yapalım.

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) – Bir dakika... Lütfen... Şimdi bekleyin biraz, yine konuşalım karşılıklı.

Dolayısıyla, ikiden beri aslında 1.100 öğretmeni ilgilendiren, 5 milyon kişiyi dolaylı olarak -belki daha fazla kişiyi- ilgilendiren kanunla ilgili burada özellikle onların temsilcisi sendikaları hep birlikte saat on ikiye kadar dinledik. Ama görüyorum ki sadece dinledik, hiçbirimiz duymadık. Bu Komisyonun içerisinde birbirinden saygın, bu mesleği icra etmiş birçok insan var. Dolayısıyla söylenenleri duymadıktan sonra bu tartışmaların sonucunun gelmesini de beklemek bence çok anlamlı değil. Dolayısıyla bu, onların mesleği, onların ailelerini ve onların geleceğini ama aynı zamanda onların mesleğini icra ederken Türkiye Cumhuriyeti’nin geleceğini şekillendirecek öğretmenlerimizi ilgilendiren bir kanunla ilgili tüm sendikalardan “Biz dinlenilmedik yeterince, önerilerimiz dikkate alınmadı ve dolayısıyla bu önerilen kanun taslağı bizim için uygun değildir. Bu konuda ortak akla

ihtiyaç var, bunu hep beraber, birlikte inşa etmemiz gerekiyor. Yeterli çalışmayı yapmak için bunu geri çekin.” şeklinde bir öneri geldi ve Başkanımız, eski Bakanımız olmak üzere, Bakanlık temsilcileri ve kanunu sunan vekillerimiz olmak üzere hiç kimse duymadı. Sadece biz mi duyduk bunu, sadece biz mi duyuyoruz? Dolayısıyla bunları duymamız gerekiyor ve dediğiniz gibi ortak akı birlikte inşa etmemiz lazım ama ortak akı inşa ederken eğer biz bunları duymayarak gelen kanunu aynen geçirmek için buradaysak, bu konuşmaların da bu tartışmaların da bir anlamı ve kıymetiharbiyesi kalmıyor. O zaman, kendimize “Biz burada ne yapıyoruz?” sorusunu her vekilimizin sorması gerektiğini öncelikle ifade etmek istiyorum.

Kanun teklifine gelince, birçok kanunla ilgili -bugün Meclis çalışmalarımız da buna dâhil- burada birbirinden nitelikli birçok arkadaşımız var, emek ve çaba içerisinde öneriler ve gerekçeler sunuyorlar ancak önerge ve gerekçeler muhalefetin vekillerinden geldiği zaman veya muhalefet partisinden geldiği zaman duyulmadan reddedilmesini lütfen kendi vicdanlarınızda da sorgulayın ve ona göre, bu tartışmaların niye bu noktaya geldiği konusunda da bir öz eleştiriyi lütfen kendinize yapın.

Bugün, bu kanun teklifiyle, dört yıl eğitim fakültesinde okuyan öğretmenlerimizin, aslında okudukları eğitimin ve aldıkları eğitimin bir anlamı ve kıymetiharbiyesi olmadığını, kurdukları hayallerin aslında gerçekleşemeyeceğini ve bugün KPSS engeli ve mülakatla buna takılanların yeni gelen bu kanunla daha da zorlanacağını ve eğitim hayatına yani öğretmenlik hayatına atılmasının önüne iki yıl daha bir süre eklendiğini... Dolayısıyla, bu biriken 572 bin atanmayan öğretmene 700 bine yakın her yıl öğretmen olmak umuduyla üniversitelerimizin ilgili bölümlerinden mezun olan çocuklar da eklendiğinde aslında büyük bir hayal kırıklığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Bunu net bir şekilde görmemiz lazım.

Bu üniversitelerin, bu yükseköğrenimin ilgili bölümlerini, ilgili kontenjanlarını kim belirliyor? Neye göre belirliyor? Hangi ihtiyaca göre? Biz bu kadar zengin bir ülke miyiz? Bu kadar israf yapacak bir pozisyonda mıyız? Bu gençler nasıl yetişiyor? Ülke, devlet bu gençlerin yetişmesi için ne kadar kaynak ayırıyor? Aileler onların yetişmesi için ne kadar kaynak arıyor? Bu soruyu sormamız lazım. Hepimizin önünde yarattığımız bu eğitim modelinin, yarattığınız bu eğitim modelinin sonucu olarak konuştuğumuz bir beyin göçü var. Aslında beyin göçü değil, ülkenin geleceği göçüyor. Bugün bir mühendis, bugün bir doktor hangi maliyetlerle, ülkemize ödenen o vergilerle yetiştiriliyor, bunun hesabını yapıyor muyuz? Giden her bir doktorun tahmini belki 5 milyon bir maliyeti var bu ülkeye ve sadece o göçmüyor, o göçtüğü zaman aslında arkasından ailesi de göçüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamamlayın lütfen.

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) – Dolayısıyla, yaptıklarımızı ve yapacaklarımızı sorgulamamız gerekiyor. Hepimizin omuzlarında bu milletin sorumluluğu, bu ülkenin geleceğinin sorumluluğu var bilinciyle davranmalıyız. Tolerans her zaman yönetenden beklenir, dolayısıyla karşı tarafa toleransı olmayan bir iktidarın “Gelen geçsin, bizim amacımız, hayata geçirdiğimiz bu Maarif Modeli’ni bir an evvel uygulayacak öğretmenleri atama mekanizmalarını ve yetiştirme mekanizmalarını yaratmak.” diyorsanız benim diyecek bir şeyim yok ama bu kanun teklifi - tarafları itibarıyla da burada hep birlikte bizler duyduk- bir an evvel geri çekilmeli ve hep birlikte çalışarak gerçekten ortak akılla -ihtiyaç olduğu da ortada- tekrar gündeme getirilmeli diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

İBRAHİM AKIN (İzmir) – Tekrar ben de herkese merhaba diyorum.

Aslında, genel değerlendirmeler içerisinde söylemiştim ama 1'inci madde, tamamen yeni dönemde nasıl bir yapısal ilişki kurulmak istendiğinin ifadesini veriyor. Bu madde, aynı zamanda, gerçekten de öğretmenlik mesleğinin ve aynı zamanda millî eğitim sisteminin topyekûn yeniden yapılanmasını sağlamak üzere kurulmuş bir yapının ifadesi olarak değerlendiriliyor. Öğretmenlik meselesi aslında bir eğitim fakültesi meselesidir ve eğitim fakültelerinin yetiştirdiği öğretmenler vasıtasıyla okullarımızın bir faaliyetinin topyekûn değerlendirildiği, örgütlendiği bir yapıyı ifade ediyor. Ancak bu, bir anlamda eğitim fakültelerini yok sayan, eğitim fakültelerinde yetiştirilen öğretmenlerin de mevcut durumlarını ortadan kaldıran, genelgeçer akademiye bağlı olarak her fakülteden sanki eğitime ve aynı zamanda kadroya yetiştirilecek bir faaliyetin önünü açan bir durum. Bir anlamda -tabiri caizse- eğitim fakültelerinin varlığını baypas eden bir yöntem. Bunun kabul edilmesi mümkün değil. Mühendislikle ilgili, eğitimle ilgili ve başka faktörlerle ilgili hangi alanda, nasıl yetiştireceğine dair bir sistem kurulmuş; bu, aynı zamanda bunu da ortadan kaldıran bir durum. Genel olarak -daha önce arkadaşların söylediğine katılıyorum- gerçekten bu, eğitim barışını, eğitim alanında sürdürülen ilişkileri de bozacak ve insanları birbirine düşürecek bir durumdur. Bunun devam ettirilmesi hâli, aslına bakarsanız önümüzdeki dönemde çok daha karışık, karmaşık bir yapıyı inşa etmeye tekabül edecektir.

Ben de ısrarla uyarıyorum, eğitim alanında bulunan bütün arkadaşlarımız uyarıyorlar: Bu yasa teklifi bu koşullarda geçerse önümüzdeki eğitim döneminin çok daha kaotik bir sistem içerisine girme tehlikesi vardır, şimdiden bunların ipuçları görülmektedir. Gelin, bu yasa teklifinden ve çıkarılmak istenen şeyden vazgeçin, yeniden bu meseleyi konuşalım, değerlendirelim, ona göre birlikte ortak bir eğitim yönetmeliği hazırlayalım ve öğretmenlerimizi de yönetimlerimizi de ilişkilerimizi de ona göre değerlendirelim. Bu konuda atılacak her adımdaki zorlama, aslında katılımcılığı ortadan kaldıran, insanların görüşlerini dikkate almayan “Biz yaptık, oldu.” mantığıyla hareket etmeye çalışan ve tartışmadan, konuşmadan hazırlanmış olan yasa teklifini...

Tekrar söylüyorum, Millî Eğitim Bakanı bu tartışmaları yok sayarak fiilen aslında bu yasa teklifini uyguladığını ifade etmeye çalışıyor, Millî Eğitim Bakanlığı sosyal medya hesabında paylaştıklarında da şu andaki tartıştığımız bütün her şeyi sanki yürürlüğe sokmuş gibi bakıyor; bu, kabul edilecek bir şey değil. Yasamayı tasfiye etmeye çalışan, yürütmeyi erk olarak ortaya çıkaran bir anlayış var; bunu kabul etmiyoruz, geri alınmasını istiyoruz, mümkünse bu tartışmayı daha katılımcı olarak tekrar yapalım istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, öncelikle şunu söylemek gerekir: Bu, 1'inci madde. 1'inci maddeyle ilgili başka önergeler de var ama giriş maddesinde konuşmamız ve söylememiz gereken konular var. Biraz önce uzunca yaptığım değerlendirmede eğitim ekosisteminin yaşadığı sorunları dile getirmiştim çünkü Öğretmenlik Meslek Kanunu bunun için var aslına bakarsanız.

Şimdi, burada, Millî Eğitim Bakanlığının çok temel bir tespiti var. Millî Eğitim Bakanlığı -aslında bu kanun teklifinin içerisinde olan o- “Bir, eğitim fakültelerinden bana yeterli düzeyde öğretmen gelmiyor.” diyor; birinci söylediği bu.

Şimdi, bir muhalefet milletvekili olarak ve bu ülkenin bir milletvekili olarak söylemek isterim ki eğitim fakültelerinde bir sorun varsa, bütün eğitim fakültelerini yöneten yine iktidar olduğuna göre, örneğin jeoloji mühendisleri için ya da hekimler için ya da başka birileri için tek tek bakanlıklarda akademi kurulmayacağına göre, bütün meslek grupları için de gerekmeyeceğine göre, bir meslek

alanında yaşanan bir sorun varsa -ki ülkede 100'e yakın eğitim fakültesi var- sorunun o aşamada çözülmesi gerekir. Örneğin, stajlarla ilgili rakam doğru değildi, doksana altı saat değil yüz altmış sekiz saat ama yetmiyorsa siz bunu başka bir modele geçirebilirsiniz. 4'üncü sınıfın tamamını, olmuyorsa 5'inci sınıf ekleyerek -tıpta olduğu gibi, başka bölümlerde olduğu gibi- öğretmenleri böyle yetiştirebilirsiniz; olmadı, üstüne alabilirsiniz ve bir lisans üzerine yüksek lisans yaptırabilirsiniz.

Dolayısıyla, sorunu çözmek istiyorsanız sorunu çözmenin adresi belli. Yine, aynı iktidar tarafından... Yarın biz iktidar olursak bizim için de geçerli. Nereden yöneteceğiz? YÖK'ü de biz yöneteceğiz, değil mi, Millî Eğitim Bakanlığını da. Üstelik, kanun koyucu Millî Eğitim Bakanlığının 3 temsilcisini YÖK'ün içine göndermiş, bizzat 3 temsilci var YÖK'te, Millî Eğitim Bakanlığını temsil ediyor. Artı, 21 üyenin 21'i de aynı mevcut iktidar tarafından -geçenlerde Anayasa Mahkemesi kararı vardı- sadece Sayın Cumhurbaşkanı tarafından belirlendi uzun bir süre, fakülte dekanları oradan atandı. Dolayısıyla, oradaki sorunu çözmayıp "Ben burada birtakım enstrümanlarla çezeceğim." demek, aslında "Ben bu enstrümanlarla istediğim kişileri seçeceğim." demektir.

Millî Eğitim Akademisinin ki bu taslağın ilk adı "Öğretmenlik Mesleği ve Millî Eğitim Akademisi Kanunu"ydı, öyle anlatıldı sendikalara; sonradan içinden çıkarıldı, o isim oradan çıkarıldı. Dolayısıyla bu, başlı başına, aslına bakarsanız... Sizlerin şahsını tenzih ederim ama Bakanın kafasındaki model budur. Bunu nereden anlıyoruz? Cumhurbaşkanı "Mülakat yapmayacağız." demiş, bir önceki Bakan "Mülakat yapmayacağız." demiş, Bakan tutturmuş "Ben mülakat yapacağız." diyor.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – "Mülakatı da mülakat gibi yapacağız." diyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bence, bir önceki dönemi de kendisinden önceki tüm Adalet ve Kalkınma Partili Bakanları da suçlayacak şekilde "Mülakatı da mülakat gibi yapacağız." diyor ki bu bir itiraf demektir. Şimdi, ben orasında değilim.

Günün sonunda bu kanun teklifinin temel hedefi, öğretmen seçme sisteminin ve eğer aradan birileri de kaçmışsa, bütün o, akademide işte, kaba davranışta bulunmayacak, rencide edici laflar söylemeyecek, müstehcen giyinmeyecek -o ne demekse- vesaire gibi konular var. Şimdi, dolayısıyla, bu bir eleme kanun teklifidir.

Şimdi, bu kanun teklifi katılımcı bir şekilde hazırlanmamıştır. Buradaki sendikaların tamamı... Hatta çok şaşırdım, EĞİTİM-BİR-SEN temsilcisi bile -Sayın Bakanımız da kayıtlara geçirdi- "Biz de görüş vermedik, haberimiz yok." dedi. Latif Hocam, şaşırdım yani. Şimdi, diğer sendikalar zaten aynısını söylediler.

Şimdi, buraya dikkat edin yani hayatın gerçekleri var, çeşitli siyasal görüşler var, onlara yakın olan sendikalar, sivil toplum örgütleri var, bunlar hayatın gerçeği içerisinde. Doğaldır ki bazılarının etkileşimi fazladır, bazılarınıninki azdır, buna da bir itirazım yok; hayat böyle akıyor ama günün sonunda sendikaların tamamı "Bu kanun teklifi yanlış, bu kanun teklifinin birçok yanlış hükmü var." dedi açıkça, EĞİTİM-BİR-SEN bile, hatta yazısını istedim; hoşuma gitti söyledikleri, aldım yani buraya.

Şimdi, dolayısıyla sendikalar ağız birliği etmişler "Bu kanun teklifi yanlış." diyor, öğretmenler ağız birliği etmişler "Bu kanun teklifi yanlış." diyor, biz de söylüyoruz. Gelin, bu kanun teklifini beraber çalışalım, katılımcı bir şekilde hazırlanmadı bu kanun teklifi. Sabahki tartışmalarımızı tekrar temciti pilavı gibi anlatmak istemem ama bir kanun teklifi gibi gelmedi, kanun tasarısı gibi geldi. Bizzat Bakanın ağzından var -yeni gelenler memnun olsun diye tekrar okuyacak değilim- Bakan bizzat diyor ki: "Ben hazırladım ya! Külliye'de hazırladık, bitti bu iş. İmzalayacak arkadaşlar, getirecek." Olmaz böyle. Dolayısıyla, böyle devam edersek ki eder çünkü sizlere denilmiş ki: "Bu yasa teklifi geçsin." Şimdi, ederse o zaman bu yasa teklifi Genel Kurulda da böyle tartışılır, oradan da gider

Anayasa Mahkemesinden döner çünkü bu basılının içinde çok basit -sabah saatlerinde söyledim ama her maddede konuşacağız bunları tekrar- bakın, bir öğretmen yetiştirme paradigması var, öğretmen yetiştirme paradigmasının birkaç yolu var; bir, bütünlük bir yöntem var. Siz eğitirken de aynı kurum, seçerken de aynı kurum, görevlendirirken de aynı kurum; Türkiye bu paradigmayı 1982’de bir kararnameyle terk etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, aşmayacağım sözümü ama bu 1’inci madde için bir ufak şey rica ediyorum sizden, daha dikkatli olacağım bir dahaki seferde.

Şöyle: Bu paradigmayı değiştirdi, artık bizim paradigmamız -dünya da öyleydi- yüksekokullarda yetiştirmek üzerine. Siz, şimdi, burada, getirdiğiniz bununla “Her yerden mezun olan herkesi alırım.” diyorsunuz, hatta maddenin içinde konuşacağımız yerler de var “Eğitim fakültelerinden mezun” da demiyorsunuz “Üniversitelerden mezun” diyorsunuz yani bundan sonra yapacağınız iş aslında eğitim fakültelerini tamamen yararsız hâle getirmektir. Bakın, bunların hepsi bunun için tehliktir; beş sene bile, üç sene bile, iki sene bile -siyasi ömrünüz ne kadarsa- yapsanız bu ülkeye elli yıllık zarar verir bu hikâye. Dolayısıyla, bu yanlış, yasa teklifi bu anlamıyla bütün her şeyle yanlış. Bu, bir Millî Eğitim Akademisi kanun teklifidir, seçme ve sonrasında ayıklama kanun teklifidir bu hâliyle.

Komisyonlar çalışmamıştır -sabah konuştuk- başkalarının görüşleri alınamamıştır, usulen alınacaksa bile alınamamıştır, öğretmenlik mesleğine dair tüm konuları kapsamamaktadır. Hâlâ öğretmenlikle ilgili...

Şimdi, öğretmenlik mesleği kanunu gelmiş buraya. Sayın Başkanım, bu kanun teklifinden ne beklenir? 39 maddelik bir kanun teklifi... 1995’te 150 maddelik bir kanun hazırlanmış. 150 madde, 1995’te ya. O günküler Millî Eğitim Personel Kanunu taslağı, 150 madde hazırlamışlar, 150 madde. Şimdi, bu kanun teklifinde var mı her şey? Yok her şey burada. Bu kanun teklifi, o kadar eksik bir kanun teklifi ki -birazdan 2’nci maddede konuşacağız- özel okul öğretmenlerine her türlü görevi veriyor ama özlük haklarıyla ilgili hiçbir şey burada tanımlanmış değil. Şimdi, böyle bir kanun teklifinde ısrar etmenin gerekçesi nedir?

Herkesin karşı olduğu sözleşmeli, ücretli öğretmenlik... EĞİTİM-BİR-SEN’den EĞİTİM-İŞ’ine, EĞİTİM-SEN’inden HÜRRİYETÇİ-EĞİTİMSEN’ine kadar herkes “Sözleşmeli öğretmenliğe karşıyız, ücretli öğretmenliğe karşıyız.” diyor.

Şimdi, ben soruyorum Parlamentonun saygın üyelerine: Birbirimize bağarmayalım, birbirimize çağırmayalım; peki, çok güzel. Yahu, Türkiye Cumhuriyeti devletinde aynı dersi veren 2 öğretmen 1’i full-time çalışsa 16 bin lira alıyor ya! Allah, lillah aşkına ya! 16 bin lira alıyor ve böyle 85 bin insan var.

Peki, sizin getirdiğiniz bu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi ücretli öğretmenliği kaldırıyor mu? Rica ediyorum, aklınıza, vicdanınıza sesleniyorum: Kaldırıyor mu ya? 85 bin ücretli öğretmenlik demek; 85 bin köle demek, kölelik düzeni demek, bu insanlar emekli olamazlar.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Dolayısıyla, mülakatı kaldırmayan, mülakatın üstüne koyan, mülakat yetmediği hâlde üzerine devam ettiren bu kanun teklifi hiçbir sorunu çözmez, öğretmenlerin sorunlarını da çözmez. Biliyorum, siyasi partiler, örgütlü mekanizmalar... “Bu kanun teklifi çıkacak.” denilmiş; Yusuf Tekin orada “Kanun çıktı.” diye havai fişek patlatıyor, Twitter’den paylaşımlar yapıyor -yani Meclis için büyük bir hakaret- talimat veriliyor şube müdürlerine, millî eğitim müdürlerine.

Dolayısıyla, bu kanun teklifini bu şekilde çıkarmayınız. İktidar milletvekillerine rica ediyoruz: Bu kanun teklifi bu hâliyle çıkarsa öğretmenlerin hiçbir sorununu çözmeyeceği gibi, Türkiye’deki bütün tartışmaları daha da alevlendirecektir.

Saygılar sunuyoruz efendim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederim.

Buyurun.

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Maddeyle ilgili söyleyeceklerimi Suat Başkanım söyledi, ben sadece Latif Vekilimin söylediği “Biz tüm sendikalara eşit davranıyoruz.” demeyi... Ben Adana’dan bir örnek vereceğim. Daha üç-dört ay önce, ısrarla da takip ederek söyledim Millî Eğitime de şu ana kadar cevap vermedi. Mesela, Adana’da 3 tane Kız Meslek Lisesi ve başarılı Meslek Lisesi... Kadın müdiresini aldılar, meslekle hiç alakası olmayan, sendikanın baskısıyla müdür atadılar; erkek müdür. İsrarla bak, ısrarla biz Millî Eğitim Müdürüne söyledik. Siz diyorsunuz ya “Biz eşitiz tüm sendikalara.” bu konuyla da ilgili yarın atadığınız müdürlerin, atadığınız idarecilerin o okullarda eşit davranacağına emin misiniz siz? Adana’da 3 tane Kız Meslek Lisesi ve ben biliyorum ki EĞİTİM-BİR-SEN’in baskısıyla o müdürler atandı oraya.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Proje okulu mu, normal...

ORHAN SÜMER (Adana) – Proje okulu ve projeyle hiç de ilgisi olmayan ve birinde de özellikle Türkiye genelinde yaptığı işlerle o müdire hanımın Türkiye’de birçok başarılı plaketi var ama sendikanın baskısıyla ben biliyorum ki o kadın müdire oradan alındı, yerine hiç alakasız biri başka yerden getirildi, bir erkek müdür atandı. Lütfen...

LATİF SELVİ (Konya) – Ben lokal yaşamış şeyleri bilmem, bilmediğim için de değerlendirmek istemem ama şöyle bir şey var...

ORHAN SÜMER (Adana) – Lokal değil, 3 tane bak, ben 3 tane diyorum, 3 okul diyorum.

LATİF SELVİ (Konya) – Bir şey söyleyeyim ama eğer il içinde atamaysa puan üstünlüğüne göre yapılır.

ORHAN SÜMER (Adana) – Puan üstünlüğünü de ben araştırdım.

LATİF SELVİ (Konya) – Müsaade et, söyleyeyim. Puan üstünlüğüyle, eğer puanı 1 puan fazlaysa kimse atayamaz, İnsan Kaynakları Genel Müdürü burada ama proje okuluysa, proje okulu atamayıysa o da ilde yapılmaz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Proje okulu.

LATİF SELVİ (Konya) – Bakanlıkta yapılır. İnsan Kaynakları Müdürümüz de burada, değerlendirmesini yapar. Bir müdire görevden alınıp yerine bir müdür atanmaz. Eskiden atanırdı. Biz geçmişte CHP döneminde neler yaşandığını biliriz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Tarih veriyorum, üç ay içinde oldu diyorum.

LATİF SELVİ (Konya) – Müdür yardımcısı bile olmamız mümkün değildi, bunları biliriz ama...

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Vekilim, üç ay içinde oldu diyorum, üç ay içinde, tarih veriyorum yani Millî Eğitim Müdürü cevap vermedi.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Cumhuriyet Halk Partisi en son 1978’de iktidar oldu.

LATİF SELVİ (Konya) – Doğru Yol Partisi-Cumhuriyet Halk Partisi koalisyonunda da daha sonraki...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, Cumhuriyet Halk Partisi en son 1978’de iktidar olmuş.

LATİF SELVİ (Konya) – Eyvallah, tamam o zaman. Ya örnek... Ya, beni üzme ya! Bak, bir şey söyleyeceğim, bir şey söyleyeceğim ama...

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Milletvekilim... Tarih söylüyorum Sayın Vekilim.

LATİF SELVİ (Konya) – Bir saniye...

Çok teşekkür ederim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Biz 1978’de iktidar olmuşuz, gözünü seveyim...

LATİF SELVİ (Konya) – Bak, bir saniye, ben 78’deki CHP Hükûmetini takdir eden bir adamım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – E, o zaman?

LATİF SELVİ (Konya) – Bakın, o hükûmeti deklarasyonla yıktılar, o hükûmet millet için inisiyatif almıştı, ben onu takdir eden birisiyim. Onun için de Ecevit’e her zaman bundan dolayı çok özel bir değerlendirme yaptığımı söyleyeyim. Ancak bir şey söyleyeyim...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Lokal olmaması için kaç tane örnek olması lazım.

LATİF SELVİ (Konya) – Bir noktayı...

Ya, bir cümle söyleyeyim, ya, müsaade et de bir şey söyleyeyim.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Her şeye lokal diyorsunuz ya!

LATİF SELVİ (Konya) – Ya, bir şey söyleyeyim ama...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın vekillerimiz, lütfen...

LATİF SELVİ (Konya) – Bak, müdür atamasının usulü burada, İnsan Kaynakları Müdürü de burada ama sen alıp gelip...

Bakın arkadaşlar, benim eleştirdiğim şu: Bir sendikayı sevebilirsiniz, buna hiç itirazım yok, arkadaş da olabilirsiniz; bunlar hiç sıkıntı değil, bir şey yok. Benim söylediğim şu: Sayın Vekilim, eğer ben herhangi bir sendikayı, 50’nin üzerinde eğitim sendikası var, bunların bir üyesini dışlayan bir açıklama yapmışsam sen de beni aynı şekilde eleştir. Ben ötekileştirmeye karşıyım.

ORHAN SÜMER (Adana) – Bizim söylediğimiz şahsınla ilgili değil, yapılan uygulamalarla...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, konuyla ilgili...

LATİF SELVİ (Konya) – Benim uyarım o çerçevede. Bak, yanlış yapanın da yanlışın da yanında olmayız; mücadeleyi beraber verelim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, Sayın Adana Milletvekilimizin bahsettiği konuyla ilgili Millî Eğitim Bakan Yardımcımız burada, bir söz veriyorum, konuyu bir açıkla.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Sayın Başkanım, değerli milletvekilimizin bahsetmiş olduğu okulla ilgili Adana’dan hemen bilgi aldık. Proje kapsamında olmuş olsaydı Bakanlık olarak biz –malum- atıyoruz, okullarımız proje kapsamında olmadığı için tamamen hizmet puanı üstünlüğüne göre branş öncelikli olarak atama yapıyor. Yani biz...

ORHAN SÜMER (Adana) – Atatürk Kız Meslek Lisesi, proje okulu.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Şu anki almış olduğumuz bilgiler...

ORHAN SÜMER (Adana) – Bakın, size ismini veriyorum Atatürk Kız Meslek Lisesi, proje okulu.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Tamam, Atatürk’e de bakalım ama diğer okullarla ilgili aldığımız yerde Sayın Vekilim, proje okulu olmayan yerde puan üstünlüğüne göre atama yapılabilir; eğer proje okuluysa Bakanlık aynı kriterlerde öncelikli alan olmak üzere Sayın Vekilim, atama yapıyor.

ORHAN SÜMER (Adana) – Üstadım, birinin ismini söyleyeyim: Proje okulu Atatürk Kız Meslek Lisesi, ismini de veriyorum. Israrla üç ay Sayın Millî Eğitim Müdürünü aramama rağmen telefonlarımı çıkmıyor, bilgi istediğim hâlde.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Konuyu yani Öğretmenlik Mesleği Kanunu’ndan başka bir noktaya doğru taşımış oluyoruz.

Ya, şöyle yapalım, bakın...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bir soru soracağım.

Kemal Bey, bir soru sormak istiyorum. Şu anda cevabını vermek zorunda değiller.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir saniye... Ben de şunu istiyorum: Kemal Bey, kıymetli vekilimizin söylemiş olduğu okulla ilgili detayları siz çıkarın, biz zaten buradayız, sayın milletvekilimizle de mutabık kalın yani. Kafasındaki soru işaretleriyle ilgili şey gerçekten öyle mi oldu yoksa başka bir dinamik mi var veya resim başka bir şey mi? Onu netleştirelim.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Bakanım, 3 okul söyledim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederim.

ORHAN SÜMER (Adana) – Birinin ismini de söylüyorum, Atatürk Kız Meslek Lisesi proje okulu yani iyi bildiğim için söylüyorum.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bir soru soracağım. Bakanlıktan bir yazı hazırlamasını rica edeceğim. Bir soru soracağım sadece, müsaade eder misiniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bir ricam olacak. Biraz önce Latif Bey... Latif Bey EĞİTİM-BİR-SEN kökenli, doğaldır, ben de kökenli olduğum kurumu korurum, kollarım; hiçbir sorun yok.

Bir soru soruyorum Bakanlığa. Proje okullarına atanan müdürlerin sendikalara göre oranları nedir? EĞİTİM-BİR-SEN’li yüzde kaçır? TÜRK EĞİTİM-SEN’li yüzde kaçır? EĞİTİM-İŞ’li yüzde kaçır? EĞİTİMSEN’li yüzde kaçır? Proje okullara atanan. Bakın, hadi diğerlerini başka türlü bırakıyorum. İsterseniz, mümkünse bunu da rica ediyorum sizden.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz, sorunuzu aldık Sayın Milletvekilim.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyoruz.

Buyurun.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok teşekkürler.

Şimdi, on bir buçuk saattir dinliyoruz, rekor kırdık. Dinlemeyi bilmek önemli, konuşmak daha da önemli. On bir buçuk saattir dinliyoruz ve not alıyoruz, işimiz bu. Vekillikten önceki de işimiz buydu, şimdi de böyle. Epeyce not aldık.

Şimdi, bazı istekleri makul görüyoruz, muhalefetten gelen bazı istekler makul ama bu açıklamalar -ne dediğiniz değil, nasıl dediğiniz önemli ya- hiddet dolu söylendiği zaman kendi yarattıkları gürültünün içinde kendi anlamlarını yok ediyor; daha kibar, hakaret etmeden olursa not alırız.

Mesela, şimdi, bu kanunun amacı belli, hepimiz biliyoruz, bunu konuşuyoruz ama daha önemli bir meselemiz var bizim. Muhalefet ne düşünüyor, merak ediyorum. Çözüm önerisi ne? Şimdi, 1 milyonun üzerinde atanmayı bekleyen öğretmen varsa bu ülkede onlarca yıldır, muhalefet bunları istihdam etmek için ne düşünüyor? Söylesinler, dinleyelim, öğrenelim, birlikte çözelim.

Ayrıca, başka bir önerim var. Bizim, Sayın Bakanımızın, Millî Eğitim Bakanımızın muhalefet milletvekilleriyle, tıpkı Mehmet Şimşek ile Yalçın Karatepe'nin yaptığı toplantı gibi -dört saat on beş dakika sürmüştü- bir toplantı yapmasında fayda var. Şimdi, insanlar birbiriyle diyalog kuramadığı zaman aynı şeyi söylese de farklı söylüyormuş gibi oluyor. Birlikte düzelterebileceğimiz belki başka maddeler olabilir, ileride yapacaklarımız olabilir ama biz, şimdi, 20 bin öğretmen alacağız, 60 bin kişiyi KPSS'ye göre akademiye alacağız, sonra 20 bin kişiyi mezun edeceğiz ama biz 1 milyon üstündeki öğretmenden sorumluyuz. Bunu hep birlikte Meclis olarak çözmeliyiz. Hani “Yerelde iktidar olduk.” diyor arkadaşlar, yarın belki genelde de iktidar olacaksınız. Mesela, diyelim ki yarın iktidar oldunuz, çözüm öneriniz nedir? 1 milyon öğretmeni nasıl istihdam edeceksiniz? Biz bunu bilmiyoruz ki.

Burada her şeyi söylemek mümkün, saatlerce konuşmak da mümkün. Benim de mesai rekorum var, tek başıma yedi saat yirmi beş dakika susmadan konuştuğum program var. Ya, burada bir konuşmayı alıp da... Üslup bu mudur? Komisyonunun yabancıyız, yeni vekil olduk. AK PARTİ Grubunun yüzde 65'i yeni milletvekili. Bu güzel bir şey, demokrasi örneği ama şimdi, “Efendim, kurallara göre serbesttir.” Dersek, bir muhalefetten arkadaş veya birimiz başlarız konuşmaya, on saat konuşuruz; tıkarız burayı. Böyle bir şey olur mu! Burada hepimizin amacı...

Hakikaten çok değerli arkadaşlar var, öz geçmişlerini hepimiz biliyoruz. Ben konuşan arkadaşların öz geçmişlerine tekrar bakıyorum, çok değerli, hem bizden hem muhalefetten. Şimdi, hocalar var aramızda, yöneticiler var. Yani niye anlaşıyoruz? Yani biz bir holdingin genel kurulunda olsaydık kavga mı edecektik. Biz burada öğretmenlerimizin bir sorununu çözmeye çalışıyoruz; bir kısmını çözüyor, bir kısmını çözemiyor olabiliriz. Bunu, hep birlikte... Mesela muhalefetin bir konfor alanı var ya “Ya, bu böyledir.” Öyledir de ne istiyorsunuz? Burada okudum bütün hepsini, ayıkladım, şimdi beş dakikada okudum hepsini, değişiklik önerilerinde neler var? Bana göre üzerinde biraz durmamız gereken “Atatürk ne demiş?” Ya, Atatürk'le ilgili saatlerce konuşuruz maarif konusunda. “Maarif” denildiği zaman niye arkadaşların bir kısmı ayağa kalkıyor? Atatürk “maarif” demiyor muydu? Şimdi “maarif” denildiği zaman bu dönemde bazı arkadaşlarımızın aklına başka şeyler çağrışım yapıyor. Yani maarif, eğitim değil mi? Atatürk de öyle söylüyordu. Falan filan...

Yani çok konuşuruz ama ben yapıcı olmak için diyorum ki: Bütün değerli milletvekili arkadaşlarımız ve sendikacı arkadaşlardan çok güzel konuşanlar oldu, çözüm bulalım. 1 milyonundaki öğretmeni biz nasıl istihdam edeceğiz, birlikte oturalım, onu konuşalım, çözelim.

Şimdi, bu kanunun amacı başka; akademi kurulması. Biz bunu kendi aramızda da çok tartıştık. Ben de akademisyenim, burada pek çok akademisyen arkadaş var. Okulları biliyoruz, üniversiteleri biliyoruz, YÖK'ün durumunu biliyoruz, Millî Eğitimi biliyoruz, kendi çocuklarımız okudu, okullardan geçti.

Yani saatlerce konuşacak lafımız var bizim ama on bir buçuk saattir susmadan hep aynı arkadaşların konuşması, aynı şeyleri tekrar etmesi çözüme yönelik değil ki. Yani hangi arkadaş konuşmadan on bir buçuk saat durabilir? Yani rekor kırdık burada. Konuşmasını bilmediğimiz için değil. Vekilim 2 kere konuşmak istedi, susturulmaya çalışıldı. Yani çok teşekkür ederim ama meselemiz 1 milyonun üzerindeki öğretmeni nasıl istihdam edeceğiz?

Çok teşekkür ederim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ya, bu soruyu gerçekten soruyor musunuz?

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Ya, bu 1 milyonun üzerindeki öğretmen nasıl oldu?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, sevgili arkadaşlar, sayın milletvekilimize çok teşekkür ederiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cevap verelim bari.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Hani soru soruyorlarsa cevap verelim.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Sorunu siz yarattınız, sonra da çözmiyorsunuz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bu 1 milyon öğretmen nasıl oldu? Bundan sonra da 40, 50 bin öğretmeni yetiştiriyorsunuz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Nazım Hocam, bu soruyu soruyor musunuz?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, Nazım Bey Komisyon Başkanı değil.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Hayır, hayır, iktidar olarak soruyorsa cevap vereceğiz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yani Nazım Bey tüm süreçlere karar veren bir arkadaşımız da değil, burada AK PARTİ'nin tüm vekilleri de var, Nazım Bey kanun teklifine ilk imzayı atan arkadaşımız yani.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Hayır, iktidar olarak soruyorlarsa cevap vereyim. Ben bu grubun sözcüyüm yani. Birisi cevap verecek.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Bir sonraki milletvekilimize sözü bırakıyoruz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Soruyormuş gibi yapmayalım yani.

YILMAZ BÜYÜKAYDIN (Trabzon) – 1 kişi konuştu, 5 kişi cevap veriyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Cevap vermeyelim mi?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cevap hakkımızı kullanıyoruz.

YILMAZ BÜYÜKAYDIN (Trabzon) – Tamam üstadım, cevap hakkını verecek olan kişi Başkan. 5 kişi birden konuşuyorsunuz.

(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar...

Hulki Bey diyor ki... Türkçeye ben çevirmeyeyim yani. Hulki Bey diyor ki: Biz sadece her şeye rağmen negatif bir şekilde muhalefet etmeyelim, çözümler de üretelim, bir araya gelelim, daha fazla konuşalım. Bu demek değil ki Hulki Bey “Hadi, bunun cevabını verin. Tek tek milletvekillerine söz hakkı verelim.” diye bir şey söz konusu değil yani.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ama efendim, diyor ki: “Atanmayan öğretmenlere çözümünüz nedir, bunu konuşalım.” Burada tutanaklara girdi.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamam, sayın vekil böyle bir şey söyleyebilir, ben bununla ilgili, açıklama yapılmasıyla ilgili söz hakkı vermiyorum.

Bir sonraki milletvekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Herkese iyi geceler diliyorum.

Bütün konuşmamı John Cage’ın dört dakika otuz üç saniyesiyle bitireceğim, öyle düşünüyorum. Zira, müzik, ses çıkarmayı bilmek kadar suskunluğu bilmek ve sese bu yolla form verme etkinliğidir; tıpkı renk ve çizgilerle tuvale sınır koymak, hareketlere form vermek nasıl dansı tanımlamaksa öyle. Yani sınırsız bir konuşma olmaz, sınırsız özgürlük olamayacağı gibi, sınırsız eşitlik olamayacağı gibi, sınırsız kardeşlik olamayacağı gibi.

Yusuf Tekin ne yapmaya çalışıyor? “Öğretmenler, yeni nesil sizlerin eseri olacaktır.” diyen Gazi Mustafa Kemal’in geleceğimizi emanet ettiği öğretmenlerin itibarını yükseltmeye çalışıyor.

İtibar, “abara”, saygınlık. Saygınlık ekmekle elde edilmez; dikkat, ekmeğe yön vererek elde edilir; onun bir değer, bir fazilet, bir erdem olduğunu ve fakat bir ilah olmadığını bilerek elde edilir. Biz ekmeğe eğilmeyiz, ekmeği alır, ağızımıza götürürüz. Hayvanlar ile insanları en başta bu ayırır. Elbette ekmeğe hürmet ama onun değerini vererek. Bizler ekmeğin kulu değiliz, bizler Allah’ın kuluyuz. Bu itibar nasıl elde edilecek? Yani Atatürk’ün bahsettiği, öğretmeni saygın kılan yüksek idealin, yüksek devlet idesinin bir militanı, bir çalışanı, dava adamı olmasıyla. Cumhuriyetin başında yüksek idealle kendini kutsayan öğretmenleri hatırlayın; yüksek ideallerini kaybetmiş öğretmenleri parayla doyuramazsınız, ekmekle hiç.

Nedir yüksek ideal, bakın, ben size söyleyeyim: Türkiye Yüzyılı. Türkiye Yüzyılı nedir? Türkiye Yüzyılı zamana talip olmaktır, coğrafyaya değil, bir yere, bir mekâna talip olma işi değil Türkiye Yüzyılı, Türkiye Yüzyılı bir zamana talip olma. İlgi alanı sadece coğrafya değil, zaman. Gelişen, değişen ve aslında maruz kaldığımız zamanı tanımlamanın, ona yön vermenin, onu forma sokmanın, dolayısıyla bir anlam kazandırmanın adı, üst başlığıdır Türkiye Yüzyılı. Türkiye Yüzyılı, dijital devrim çağında, ikinci dünya paylaşım savaşı sonrası kurulan ve artık çatırdayan, biten, bitmesi de gereken siyasi, ekonomik, politik, kültürel ortama Türklerin yani bizim vaziyet etme ve dünyayı tanımlamasının adıdır Türkiye Yüzyılı. Türkler dünyanın kendisini beklediğini biliyor, bunun farkında. Sadece kendimizden ibaret olmadığımızı, dünyanın bütün mazlumlarının arzusu olduğumuzu biliyoruz artık. Bu bağlamda Türkiye Yüzyılı, vahşi kapitalizme karşı dünya mazlumlarının manifestosudur aslında.

Ne kadar büyük, itibarlı şeyler söylüyorum, değil mi? Hâl böyleyken bu arzu ve bu vaziyete, Türklerin tuttuğu bu nöbete saygısızlığı hoş görmez, bunu eleştiri olarak kabul edemeyiz. Dün akşam Türk Milli Takımı’nın galibiyetine sadece biz değil dünyanın her yerinden, Somali’den, Yemen’den, Azerbaycan’dan, Bosna’dan, dünyanın her yerinden yükselen seslerin adıdır Türkiye Yüzyılı. Maarif Mektebi esas itibarıyla bu itibara yönelik bir bağlamla düşünülmeli.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle bir hususu aydınlatmak için burada, özellikle Hulki Vekilin söylemleri üzerine söz alma ihtiyacı hissettim. Öncelikle, on bir buçuk saat rekor değil komisyonlarda, bu gibi önemli kanunlar zaten Türkiye Büyük Millet Meclisinde uzun uzadıya tartışılır, bu çok doğal bir yasama sürecidir.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Tartışma değil de konuşmama süresi.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Konuşmama süresiyle ilintili değil.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Konuşmama süresi.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Nasıl konuşmama? Konuşmama süresi sizin şahsınızla ilgili bir konudur ama burada her milletvekili... Şu anda toplantı saatimiz on bir buçuk saat oldu ve Adalet Komisyonunda, diğer komisyonlarda da 20 milyon öğrenciyi, 1 milyon öğretmeni ilgilendiren bir hususta ve geleceğimizi tesis edecek olan bu kadar önemli bir kanunun sürecini burada gerçekleştiriyoruz; on bir buçuk saat bana göre burada bir rekor değil, olması gereken ve işleyen bir süreç.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Konu o değil zaten.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Bir saniye...

Ben sizi kesmedim, siz de ifade edersiniz sonrasında.

Diğer ikinci husus... Bunu ifade etmek istedim. On bir buçuk saattir de birbirimizi dinliyoruz, bu da güzel bir şey, bunu ifade ettiniz; çok teşekkür ediyorum ama şunu kullandınız yine söyleminizde: “Burada çözüm önermiyorsunuz.” gibi bir cümle geçti. Ben şunu anlıyorum: On bir buçuk saattir birbirimizi dinlemişiz ama buradan anlamamışız. Niye? Zaten her maddeyle ilgili ya da geneli...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Benim üç dakikalık konuşmamı siz anlamamışsınız.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Tartışırız buradakileri de...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Diyorum ki: 1 milyon öğretmenin istihdamı konusu...

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Ona da geleceğim, izin verirsiniz...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Ama konu o.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Hulki Bey, biliyorum. Yedi buçuk saat konuşmuşsunuz ama şurada beş dakika müsaade edin, ben kendimi izah edeyim.

Şimdi, ikincisi de şu: Burada diyorsunuz ki... Bizi dinlemediğinizi niye düşündük? Bu kısma üzülüyorum açıkçası çünkü öncelikle, biz burada... Siz ne dediniz? “Usul esastan önce gelir.” dediniz.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Demedim.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Ya, o minvalde bir şey söylediniz.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – O minvalde...

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Usul önemlidir, “Usul ve üslup.” dediniz. Ben de bir hukukçu olarak diyorum ki evet, usul önce gelir. İşte, biz tam da Anayasa’ya aykırılık iddiamızda bunu ifade ediyorduk ve buraya, Sayın Başkanlığa biz önergelerimizi sunuyoruz, diğer siyasi partilerin grupları da sunuyor. Bu ne demek? Onların hepsinin birer gerekçesi var burada, o gerekçelerde bizim çözüm önerilerimiz de neden karşı olduğumuz da çok sarıh bir şekilde ifade ediliyor.

Diğer bir husus, dediniz ki: “Bugüne kadar muhalefet bunlarla ilgili her zaman eleştiri yapıyor ama çözüm önerisi ifade etmiyor.” Hayır, bunu kabul etmiyoruz. Biz sadece eleştirmiyoruz, aynı zamanda o sorunların çözüm önerilerini ve reçetelerini de ortaya koyuyoruz, sadece bu konularla ilgili değil. Bugün içine geldiğimiz sorunları tartışacak olursak aslında, “Bakın, bu kadar atanmayan öğretmen var, nasıl yapacaksınız?” diyorsunuz. Şu fikriniz de çok güzel: Gelin, ortaklaşalım. Gerçekten böyle

çözümleyebilesek, keşke buradan hep beraber burada oturup bunu nasıl çözebiliriz konusunda bir irade ortaya çıksa ve bunu gerçekleştirebilesek. Ama biz şunu söylüyoruz: Bugün değil, yıllardır zaten bu işleyişle ilgili eleştirilerimizi ortaya koyarken, işte, bugünü gördüğümüz için söyledik. İleride bu sorunlar ortaya çıkacak. Atanmayan öğretmen... Bunların hepsi planlamayla...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Atanmayan mühendis, mimar, veteriner var mı?

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Var, pek çok alan...

Hayır, onların atamayla ilgili bir süreçleri yok zaten Sayın Vekilim, lütfen. Bunu bir hukukçu için de söyleyemezsiniz yani onlar özel sektörde vesaire ama millî eğitim başka bir konu; şimdi, bunu burada tartışacak değiliz elbette ki.

Şunu ifade etmeye çalışıyorum: Bir planlama yapılmış olsaydı bunlarla ilgili... Ha, bu hatalar yapılmış, bundan sonra bunların yapılmaması için, işte, bugünkü itirazlarımızı dile getiriyoruz; bunun gerekçesi budur, kısaca bunu ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Atanamayan öğretmenlerle ilgili...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen ya, lütfen...

Sıradaki milletvekilimize söz veriyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Evet, teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, sürenizi tekrar başlatacağım başkan.

Bir de şunu söyleyeyim: Maddeyle ilgili görüşmeleri yapıyoruz ama bu maddeyle ilgili 3 tane önerge teklifi var yani söz haklarınızı orada da kullanabilirsiniz. Bitmeyecek, daha önergeler var, önergeleri görüşeceğiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Onlarda da konuşuruz Başkanım. Nasılsa arkadaşlar bizi dinlemekte zorlanıyor ama yapacak bir şey yok, vatandaş bize neden bir görev verdi gönderdi buraya? Bunun için gönderdi.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Lütfen, lütfen, lütfen... Sayın Vekilim, lütfen...

İsmet Bey, buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, şimdi, konuşmacı, Bakan Sayın Yusuf Tekin'in öğretmenlerin itibarını yükseltmek istediğini söyledi, bunun için çalıştığını söyledi. Vallahi, bu söylediğinize kargalar bile güler, şuradaki Komisyon üyelerinin hiçbirisi bu söylediğinize katılmaz. Neden? Çünkü Bakan Yusuf Tekin öğretmenlerin fonlandığını söyleyen kişi.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Benim adımlı dâhil etmeyin, benim adıma konuşmayın.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – E, itirazınız varsa siz öyle olduğunu söylersiniz, siz söylersiniz. (AK PARTİ milletvekillerinin laf atmaları)

Şimdi, bu Yusuf Tekin denilen Bakan, bu Bakan öğretmenlerin fonlandığını söyledi mi, söylemedi mi? Söyledi. Katılıyor musunuz, katılmıyor musunuz?

Şimdi, Yusuf Tekin kim? Kim bu Yusuf Tekin, kim? Şahsına özel yasa çıkarılan ve rektör olan bir şahıs, bir Bakan. Bundan bakan falan olmaz. Bakın, Türkiye'de şu anda insanlar, bakanlar değişiyor, ilk beklediği isim de bu; bunu söyleyeyim.

Şimdi, bakın...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Ya, bu olmaz Sayın Başkanım, “Bundan bakan olmaz.” diye bir ifade kullandı.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Yahu, kararını ben vermiyorum. Bunun kararını verecek olan Sayın Cumhurbaşkanını.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İsmet Bey, Kıymetli Vekilim, bakın...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Şimdi, söylüyorum...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Karar sizin kararınız.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Bak, ben vereceğim demiyorum. Çıkmadı mı bu yasa? Bu kanun teklifi çıkmadı mı?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, Sayın Vekilim, İsmet Bey, kıymetli kardeşim; şimdi gecenin bir buçuğu oldu, ikisine geliyor, bağlamından çıkan... Yusuf Tekin de burada değil.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Keşke olsaydı, olsun diye çok istedik.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yusuf Tekin, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Millî Eğitim Bakanı. Yani severseniz sevmesiniz, tamam mı? Şu anda gerilimi bu saatte artırmanın bir anlamı yok. Söyleyeceklerimizi söyleyelim.

Rica ediyorum yani.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Şimdi, arkadaşlar, burada sendika temsilcilerini dinledik, herhâlde yaklaşık 8-9 sendikanın temsilcisi konuştu, hiçbirisi bu yasa teklifinden memnun değil, bu yasa teklifinin geri çekilmesini istiyor. Öyle demediler mi? Hepsi öyle dedi.

Şimdi, muhalefet partileri aynı şekilde diyor ki: “Bu yasa teklifi geri çekilsin. Evet, bu yasaya ihtiyaç vardır ama oturalım, konuşalım.” Hepimiz bunu söylüyoruz burada.

Şimdi, öğretmenlerle konuşuyorsunuz, “Yasa teklifi geri çekilsin.” diyorlar; eğitim fakültesi dekanlarıyla görüşüyorsunuz, “Geri çekilsin.” diyorlar. Şu anda Türkiye’de eğitimle ilgilenen bütün kurum kuruluş, öğretmen, veli, öğrenci, herkes “Geri çekilsin -yapılmasın değil- bunu hep beraber, paydaşlar bir araya gelsin...”

Şimdi, siz, bakın, çoğunluğunuza güvenerek bu yasa teklifini buradan...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Ben her hafta öğretmenlerin yanındayım.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Arkadaşlar, bakın, sendika temsilcileri gelmedi mi buraya? Her görüşten sendika temsilcisi vardı, bunların hiçbirisi bu yasa teklifine kabul vermedi, “Geri çekilsin, hep beraber bir araya gelelim, Türkiye’nin hemfikir olduğu bir yasayı çıkaralım.” dediler ama göreceksiniz, bu kadar çok eleştiri, bu kadar çok şeye rağmen virgülüne bile dokunulmadan bu yasa teklifi hem Komisyondan hem Meclisten geçecek. Niye? Sadece bir tek güç bu yasayı değiştirebilir veya yasa teklifini geri çekebilir, o güç de sarayda, saray...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Hayır, millette.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Hayır, ne milleti Sayın Vekilim, ne ilgisi, alakası var ya! Hiç gerek yok.

Şimdi, tabii, ücretli öğretmen olarak 85 bin kişi şu anda görev yapıyor. Demek ki bugün Türkiye’de 85 bin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, süreniz doldu.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – AKP iktidara geldiğinde öğretmen fazlalığı ne kadardı? 22 bin. Yani 1 milyon öğretmen açığının sebebi bu iktidar. Bunun çözümü bulacak da bu. Millî Eğitim Akademisini kurarak bu öğretmenlerin öğretmenlik yapmasını engelleyemezsiniz; niyetiniz bu. Ne kadar öğretmen açığı var? 30 bin.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, süreniz tamamlandı, lütfen karşılıklı konuşmayalım, daha görüşecek çok maddemiz var.

Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, size olan saygımdan dolayı ben teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

Şimdi, bu 1’inci madde üzerinde 3 adet önerge var. Düşüncelerinizi orada da tekrar edebilirsiniz. İlk 2’si aynı mahiyettedir, önergeleri okutup işleme alacağız.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açikel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ - Buyurun Sayın Vekilim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Biz, aslında, teklifin tamamı üzerine de söz aldığımızda belirtmiştik. Özellikle, Öğretmenlik Mesleği Kanunu adı verilen kanunun öğretmenlerin tamamını kapsamadığı çok açık bir şekilde ortaya çıkıyor, zaten öğlen ikiden beri bunu konuşuyoruz. “Öğretmen” deyince öğretmen okullarını, fakültelerini bitirmiş “öğretmenlik” sıfatını almış bütün öğretmenleri kapsayan bir kanun olması gerekiyor. Burada “özelde çalışan” “kamuda çalışan” ayrımı yapılmamalı. Hatta bütün öğretmenlerin kamu güvencesi altında çalışması konusundaki fikirlerimizi de beyan ettik. Özelleştirmelerin son bulması, özellikle özel sektörün gitgide büyümesiyle açığa çıkan sorunların son bulması için yapmamız gereken çok fazla şey var. Ancak bu kanun teklifi bunları kapsamadığı gibi, amacı da öğretmenlerin özlük haklarını korumak değil, konuştuğumuz gibi bir akademi oluşturmak üzerinden var olan Maarif Modeli’nin uygulanması için öğretmen yetiştirme adına yapılmış bir yasa teklifi. Özellikle fakültelerde eğitim görmüş öğretmenlerin öğretmen olarak atanması engellenerek fakültelerin de baypas edilmesi gibi bir durumla karşı karşıya kalacağız. Kesinlikle bunun da karşısında olduğumuzu tekrar ifade etmek isterim.

Yani zaten bu iktidar boyunca yapılan pek çok şeyin bir çelişkiler yumağı hâlinde karşımıza çıktığını görüyoruz. Ne “Fakülteleri kapatacağız.” deniliyor ne de... Fakültelerden mezun olan kişiler “öğretmenlik” sıfatı alamayacaksa, görev yapamayacaksa fakülteler ne işe yarayacak?

“Atanmayan, ataması yapılmayan öğretmenlerin durumuyla ilgili çözüm öneriniz nedir?” diye... Gerçekten, gülüyorum bu saatte. Yani biz burada ikiden beri zaten konuşuyoruz. Ayrıyeten uzun yıllardır anlattığımız, anlatmaya çalıştığımız bir şey var ama bazen insan gerçekten şöyle düşünüyor: Algıların kapatıldığı bir noktada “Bu doğrudur.” diye kendimizi ikna ediyoruz herhâlde, sonra unutuyoruz tekrar; herhâlde bu “post truth” çağının bir sonucu. “Post truth” çağının Türkçesi “yalan dolan çağ” ve kendi uydurduğun yalan dolanlara inanman gerekir ki gelip burada savunabilesin. Ataması yapılmayan öğretmenlerin ataması yapılır, ücretli öğretmenlik statüsü kaldırılır, olay biter, bu kadar basittir bu. Daha nasıl iki kere iki dördtür diye anlatabiliriz. Gerçekten bu da inanılmaz bir şey.

Kesinlikle bu kanun teklifi çekilmeli; onun yerine, gerçekten, öğretmenlerin özlük hakkını koruyan, iş güvenliğini sağlayan, kamudaki istihdamı kesinlikle artıran, öğretmenler arasındaki statü farkını ortadan kaldıran -o statü farkını derinleştiren değil- bir kanun teklifini mutlaka çalışmamız gerekiyor hep birlikte.

Özel sektörde çalışan öğretmenlerin sorunlarını ortadan kaldırmanın aslında birinci yolu, eğitimin tamamen kamusal bir hizmet olduğunu tekrar hatırlayarak buraya dönüş yapmaktır ama bir ara formül olarak, arkadaşlarımızın talebi olduğu için ben tekrar dile getirmek istiyorum, onların taban maaş talebi karşılanmalı ve kamudaki istihdam artırılarak zamanla bu sorun da çözülmeli diye tekrar sözlerimi tamamlamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Vekilimize.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Önce önergeyle ilgili konuşacağım, sonra da Sayın Oturum Başkanımıza bir soru soracağım.

Önergeyle ilgili söyleyeceğim şey -1’inci maddeyle ilgili benzer bir önergemiz var- şu: İnsan bazen gerçekten hayret ediyor yani ben Hülki Bey’in sorusuna hayret ettim, vekilimizin isyanına hayret ettim. Tabii, aslında haklısınız yani 2002 yılında iktidar olduğumuzda, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak 2002 yılında iktidar olduk, o zaman 68 bin öğretmen açığı vardı; o kadar iyi yönettik ki ülkeyi, şimdi 1 milyon kişi atanmıyor, bir vekilim kalkıyor, diyor ki ““Atanmayan jeoloji mühendisi” diye bir sorun var mı?” Yani artık öğretmenlerin utanmaları gerekiyor, atanmayan öğretmen oldukları için utanacaklar; anlaşılan öyle gözüküyor. Bir vekilim soruyor -biraz espriyle, mübalağa ederek söylüyorum- diyor ki: “Çözüm öneriniz ne kardeşim?” Ya, arkadaş, yirmi iki yıldır bu ülkeyi Adalet ve Kalkınma Partisi tek başına yönetiyor, her istediği kararı alıyor. Cevabı çok basit: Siz dağda taşa, bayırda eğitim fakültesi açmasaydınız, eğitim fakültelerinin kontenjanlarını bu kadar yüksek yapmasaydınız -yetti, yetmedi- özel okullar, vakıf üniversiteleri para kazansın diye peynir ekmek gibi pedagojik formasyon dağıtmasaydınız -devrin iktidarını suçladığınız rakamdır 68 bin- o 68 bini 1 milyon yapmazdınız. 1 milyon yapmaktan hicap duymuyorsunuz, “Çözüm önerinizden bahsedin.” diyorsunuz. Şimdi, bu, akıl alacak bir şey değil. “Post truth” mudur, “pret truth” mudur ne “truth”tur bilemem yani bu, akıl alır bir şey değil.

1 milyon atanmayan öğretmen problemini yaratan sizsiniz, çözüm önerisini de söyleyelim madem öyle. Eğer bu çözüm önerisi isteniyorsa hemen alalım kararları -madem öyle alınabiliyorsa- eğitim fakültelerine gelecek birkaç yıl öğrenci almayalım, pedagojik formasyonla dışarıdan gelenleri almayalım, buralara harcayacağımız paraları var olan bu öğretmenlerimize, onları geliştirmek üzere harcayalım.

85 bin kölelik düzeninde çalışan öğretmen var. Burada “16 bin liraya, asgari ücretin altında öğretmen çalıştırılması normaldir.” diyen cesur bir vekil var mı, bir kişi? Yoksa ücretli öğretmenliği hemen kaldıralım. İşte, burada, hemen verelim bir önerge, ücretli öğretmenliği hemen kaldıralım, kölelik düzenine bu gece son verelim. Çok iyi bir şey olsun, muhalefet de size net bir önermede bulunsun. Siz 2016’dan bu yana Devlet Personel Kanunu’nu aşarak sözleşmeli alıyorsunuz personeli. Almayın. Biz mi alıyoruz sözleşmeli personel? Almayın ya! Niye alıyorsunuz? Devlet memuru olarak alınıyordu bunlar, size kadar bu insanlar devlet memuru olarak alınıyorlardı, siz icat ettiniz. Sözleşmeli personel niçin alınıyor? “Efendim, doğu, güneydoğu ve çeşitli mahrumiyet bölgelerinde gidenler çok kalmıyorlar, hemen geri geliyorlar, o yüzden sözleşmeli alalım.” Bu tezin doğru olduğunu kabul edelim. Peki, İzmir’dekini niye öyle alıyorsunuz? Konya’dakini niye öyle alıyorsunuz? Tekirdağ’dakini niye öyle alıyorsunuz? Ya, siz sözleşmeli personel rejimini öğretmenlik için normal rejim hâline getirdiniz. Şimdi, bunun hesabını ben mi vereyim sizin adınıza? Yirmi iki yıldır yöneten iktidar, ücretli öğretmenlikle 85 bine çıkarmış, sözleşmeli öğretmenliği 2016’dan bu yana gerçek personel rejimi hâline getirmiş, 68 binde aldığını 1 milyona çıkarmış, “Atanmayan öğretmeni mi konuşacağız? Atanmayan jeoloji öğretmeni yoktur.”a mı getireceğiz?

Şimdi, bakın, sevgili vekillerim, saygıdeğer vekillerim; biz bir sorunun çözümü için, elbette oluruz. Buyurun, şimdiden söylüyorum, sorunun biri oydu: “Gölge bakanla konuşmayı düşünür mü?” Elbette düşünürüm de kendisi basın üzerinden bana mesaj gönderiyor, “Ben öyle, gölge bakan gibi işlere karşıyım, vekil olarak gelecekse gelsin.” diyor. Ben onun gerdan kırmasına filan bakmam. Partim beni gölge bakan ilan etmiş, benimle görüşmek isterse bana o saygınlıkla konuşması gerekir. Eğer gerçekten çözmek mi istiyorsunuz, gerçekten söylüyorum? Sayın Recep Tayyip Erdoğan’la mı konuşursunuz, başkasıyla mı konuşursunuz; burada durduralım. Cumhuriyet Halk Partisi olarak kendi Genel Başkanına sormadan ve şimdi bütün vekillerim adına söylüyorum: Her türlü desteği vererek bu kanun teklifinin yeniden düzenlenmesi için hepsini yapacağım. Soru gerçekse burada irade gerçek. Her şeyi baştan konuşabiliriz, her şeyi; tek tek, madde madde konuşabiliriz ama çözeceksek konuşalım.

Biraz önce vekilim çok felsefi bir şey söyledi, siz de çok güzel bir konuşma yaptınız Türkiye Yüzyılı’yla ilgili, size katılmıyorum ama güzel bir konuşma. Sonuçta, Hasan Vekilim dedi ki: “Dinlediniz, dinlediniz; duydunuz mu?” Şimdi, ben size “Anayasa’ya aykırı.” diyorum, “Bir geçsin.” diyorsun. Anayasa’ya aykırı ya! Basit bir örnek veriyorum: 34’üncü maddede, husumeti olan iki sendika yarışması yapmış olan biri -ister o sendikada ister bu sendikada- diğerini uçurabilir ya, öğretmenliğini sonlandırabilir; şeytanın aklına gelmez böyle bir şey. Şimdi, bunlar sorun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, sözünüzü toparlayalım lütfen.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Dolayısıyla, diyoruz ki: Bakın, bu, bir Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi olarak elemeye tabi, elemeyi isteyen bir kanun teklifi.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Ama çarpıtıyorsunuz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, neyi çarpıtıyorum, gözünüzü seveyim.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Şu anki uygulamadan daha...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Böyle bir iddianız varsa saygı duyuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim... Kocaeli Milletvekilimiz... Bir saniye arkadaşlar, bir saniye... Ya, arkadaşlar, lütfen.

Mehmet Akif Bey, Sayın Vekilim, mikrofona basın, cevabınızı verin, hatta beş dakika kullanın yani. Ben size söz vereceğim, onu açıklayın.

Lütfen toparlayalım artık.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Başkanım, şudur: İktidar, kendi yarattığı sonuçların hesabını anlatmadan böyle bir yeni sorun yaratmak üzereyken bize hesap soruyorsa biz hesabını da veririz, birlikte çalışmak istiyorsa birlikte çalışmaya da varız. Durdurun, çekin kanun teklifini geri, gece gündüz çalışırım, arkadaşlarım da çalışır gece gündüz, kaç vekille çalışmamız gerekiyorsa, Saadet Partisinden anlıyorum ki “Çalışırım.” diyor, İYİ Parti de zannederim diyor.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Son olarak şunu söyleyeyim Sayın Başkanım: Biraz önce Sayın Nazım Maviş geldi, siz de çıktınız. Böyle bir usul var mıdır, bilmiyorum. Ben birinci dönem milletvekiliyim ama yani Komisyon Başkanını alıp dışarıda konuşmak doğru bir usul müdür, bilmiyorum; bunu da saygıyla sormak isterim. Yani Sayın Nazım Maviş’in bir itirazı varsa burada sorması gerekirdi.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Konu buradaki içerikle ilgili değildi.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Mantığım bana öyle söylüyor. Yani buranın gidişatından mutlu olmayabilirsiniz ama biz sadece... Büyük bir şey yaratmak istemiyoruz burada.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Özçağdaş, teşekkür ederim.

Ya ben, Nazım Maviş’le veya başka bir milletvekilimizle bir konu olur, çıkabilirim, Başkan Vekilim de Komisyona Başkanlık eder, ne konuştuğumuzu size açıklamak durumunda değilim, lütfen bağlamından çıkarmayın. Sizin arkanızdan bir şey falan da çekistirmiyoruz yani ve başlangıcından itibaren de ben bir gün öncesinden tüm parti temsilcileriyle bir araya geldim müzakereleri nasıl yönetelim diye ve her kararımızı şu yan taraftaki o küçük odada bir araya gelerek, karar vererek istişari bir şekilde götürüyoruz yani. Onu başka bir bağlamın içerisine lütfen çekmeyelim.

Çok teşekkür ederim.

Şimdi öncelikle Hulki Bey’e...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Devamlı manipüle ediyor.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, söz alın ve konuşun, niye konuşmuyorsunuz ben anlamıyorum ki. Hulki Bey’den sonra da size söz vereceğim.

Hulki Bey, buyurun.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) - Çok teşekkürler.

Sayın Sözcümüz, Sayın Vekilimiz; siyaset yapacaksa hepimiz yapıyoruz, siz de âlâsını yapıyorsunuz ama biraz bilimsel konuşursak eğitim konusunda, şimdi, ”Efendim, 1 milyon birikmiş öğretmen sorumlu tek parti, AK PARTİ değil mi?” diyorsunuz. Siz konuşurken baktım, 2002’de AK PARTİ iktidar olduğu zaman nüfusumuz 66 milyon, şu anda 86 milyon; nüfusumuz 20 milyon artmış. Şimdi, bu her meslekte böyle, yirmi sene sonra 20-25 milyon daha fazla olacağız; öğretmen sayısı da artacak, mühendis, politikacı sayısı da artacak, milletvekili sayısı azalır mı bilmem ama politikacı sayısı da her şey artıyor, büyüyor. İnsan nüfusunda da bir enflasyon var.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Korelasyon yapıyor musun 66 ile 86 arasında?

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) - Genel temayı bir söyleyeyim. Şimdi, 20 milyon nüfus artmış, sıkıntı olacak tabii, yüz sene sonra başka sıkıntı olacak. Biz bunu nasıl çözeceğiz, onu soruyorum. Siyaset yapacaksınız yaparız, niye şaştınız buna?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Şu anki uygulamayı diyorum.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Tamam, güzel, saygı duyarız. Mesela, “Üniversiteyi niye açtınız bu kadar?” Amerika’da 6 bin tane mi ne, Hindistan’da bilmem kaç bin tane üniversite var; olacak tabii. Biz üniversiteleri üniversiteye giren her çocuğumuz meslek sahibi olacak diye mi açıyoruz, bu doğru mudur? Üniversite eğitim yeridir, meslek yeri değildir ki. Ben de kaç tane doktora yaptım. Ya, mesleğe girmek için yapmıyoruz ki bunu, eğitim için, bilgi için yapıyoruz. Bir genel müdür gidiyor yüksek lisans yapıyor tezli veya tezsiz, doktora yapıyor, ya bunu bilgi sahibi olmak için... Sizin var mı bilmiyorum doktoranız, siz de yapın. Ben kaç yaşında üniversitelere yazıldım, neler yaptım, yapın. Yani bu meslek sahibi olmak için değil ki. Biz meslek sahibi yapabilmek ve istihdama yönelik çalışabilmek için hepimizin buradayız. Hepimizin amacı toplumun sorunlarını çözmek değil mi? Onun için buradayız, Meclisteyiz.

Peki, meslek yüksekokullarına önem verelim, bundan sonra onları artıralım çünkü hakikaten ara elemana çok ihtiyacımız var. Evimize tamirci çağırdığımız zaman sıkıntı var, arabamızı tamirciye götürdüğümüz zaman güvenemiyoruz, değil mi? Adam parçasını hakikaten değiştirdi mi falan, doğru yaptı mı, tekrar mı yapacak? Yani bunlar başka konular ama üniversite açmaktan gurur duymamız lazım. Kalitesi biraz farklı olabilir her üniversitenin ama ilk adım atılacak ki gide gide, tekrar ede ede... Tarih tekerrürdür. Bizim şairimizi çok severiz “Ders alınsaydı tarih tekerrür eder mi?” diyor ama ben ona katılmıyorum çok sevdiğim hâlde. Biz felsefe yapacaksak felsefe eğitimini de aldık, okuduk; yapalım. Hayatın tamamı tekerrürden ibaret. Bizden önce insanlar geldi, doğdu, büyüdü, yaşadı, öldü gitti; biz de aynı şekilde, bizden sonrakiler... Hayatın tamamı tekerrürden ibarettir, onun için ezber önemlidir, tecrübe önemlidir; tekrarlar, törenler -az önce İlyas Topsakal Vekilimiz de söyledi- bir toplumun toplum olması için çok önemlidir çünkü toplumsal belleğin korunmasını sağlar. Sizin parti törenleriniz, ulusal törenler, dinî tören, resmî tören bunların hepsi çok önemli. Yani sosyal antropoloji açısından da bakabiliriz buna, tekrarlar önemli.

Şimdi, üniversiteler tekrar ede ede daha kaliteli olacak ve daha kaliteli hocalar gelecek, öğrenciler daha iyi olacak. Yani bunu hep birlikte yapacağız, üniversite açmamızdan yakınmamıza gerek yok ki. Yani şaşıracağınız bir şey yok ama Freud diyor ki: “Uyuyan bir insanı uyandırmak zordur da şaşırma numarası yapanı uyandırmak zordur.” diyor. Şaşırma numarası yapmayacaksınız, niye şaşıyorsunuz, niye şaşıyorsunuz?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Eğitim fakültesi açmanızla ilgili problemler var, üniversite açmanızla ilgili değil. Eğitim fakültesi açtığınızda öğretmen yetiştiriyorsunuz, siz gençlere öğretmen olacaksınız dersiniz insanlar öğretmen olmak ister. Üniversite açmanızda problem yok.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Gazeteci de yetiştiriyoruz Sayın Vekilim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Eğer kaliteli üniversite açıyorsanız problem yok.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Sayın Vekilim, gazeteci de yetiştiriyoruz, onlar da işsiz kalabiliyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, demek ki siz bu ülkenin insanlarına kendini besleyecekleri bir ortam yaratamıyorsunuz demek.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Ama bir dakika, ben de sizi kesmedim, ben de sizi kesmemiştim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, bir saniye...

Kıymetli vekillerim, bakın, on iki saatten beri beraber süreci yönetmemize rağmen hâlâ birbirimize alışamadık. Yani bir vekil konuştuğu zaman 3 vekilin saldırmasına gerek yok. Yani bir yere gitmiyoruz, buradayız zaten. Yani söz istensin ve konuşulsun, hiç problem yok. Bakın, o kadar şeffaf

bir şekilde süreci yönettik. Yani sendikalara söz verdik mümkün olduğu kadar, elimizden geldiği kadar sürelerde hiçbir tahdit yapmadık yani maddelere geçene kadar. Yani onun için, lütfen, herkesin, tüm milletvekillerimizin konuşmasına fırsat verelim ve sataşma yerine söz istensin, burada istem üzerine sırayla söz veriyoruz yani.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Sayın Başkanım, söz veriyorsunuz ama hiçbir şey değişmiyor. Sendikacılar konuşuyor, siyasetçiler konuşuyor...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, o ayrı bir konu, o ayrı bir konu yani.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Ama o zaman bir ortak nokta bulamıyoruz işte, konuşmamızın bir anlamı olmuyor.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Şimdi Mehmet Akif Yılmaz Vekilimize söz veriyorum.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Saygılar sunuyorum bütün vekillerime. Öncelikle çok istifade ediyoruz, çok önemli teklifler de oluyor. Siz eksikleri kendi açınızdan söyleyeceksiniz, biz de teklifimize sahip çıkacağız. Öncelikle, siz en başta başlarken, Anayasa'ya aykırılıkla ilgili başlarken, teklifi Külliye'ye, oraya, buraya dayayarak, Komisyon sanki bu tekliften bihaber, bu teklife sahip çıkmadan direkt buraya gelmiş gibi bir algı oluşturdunuz ve bu algı devam etti.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Üç gün önce haberimiz oldu.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - Sizin için demiyorum, bizi itham ederek denildi bu. Biz bu teklifin sahibiyiz, bu teklifi Komisyondaki arkadaşlar olarak tartıştık, konuştuk; eksigiyle gediğiyle, bizim açımızdan eksik gördüğümüz yerlerin düzeltilmesi anlamında birçok bakanlıklarla da bu teklifle ilişkili... Yani sadece Mecliste çalışmamız yetmiyor, bu tekliflerin karşılığı olan meselelerde, Maliye boyutunda, her bakanlıkla bunun görüşleri alınıyor; bu kanun yöntemi, biliyorsunuz bunu ama bütün bunları bildiğiniz hâlde “Yeni sistemin getirisi bu, Meclis devre dışı, yasama devre dışı, biz kurşun asker, fikrimiz yok...” Böyle bir şey yok, bunu reddediyoruz. Bu teklifin her maddesi üzerinde biz tartıştık kendi içimizde çünkü teklif sahibi Cumhur İttifakı'yız. Doğru mu? Bu normal. Şimdi de muhalefetle birlikte tartışıyoruz, siz de değerli fikirlerinizi ifade ediyorsunuz, burada değerlendiriliyor, Başkanım yönetiyor. Önemli olan burada ölçülerini muhafaza edebilmek. Yani öyle bir kefeye koyduğunuzda... Hatta sendika başkanı o kadar ileri gitti ki öğretmenler odasıyla ilgili, vekillerimize “Hayatında öğretmenler odası...” Ben devlette öğretmenlik yaptım on iki yıl, öğretmenlikten istifa ederek milletvekili oldum. İşte, kendi açımızdan değerlendiriyoruz. Kendi çevrenizdeki tepkileri yansıtıyorsunuz, doğal karşılıyorum ama ben de öğretmen olarak -daha geçen hafta seminer dönemi idi okullarda- arkadaşlarımla yanındaydım, kahvelerini, çaylarını içtim, oturduk ve özellikle bu konuyu açtım çünkü yeni değil, Değerli Bakanımız getirdi ve değerli bir çalışmaydı bu. Yıllardır gelmemiş meslek kanunu öğretmenler açısından beklenen bir kanundu; geldi.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – İki yıl önce geldi.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – 3600 ek gösterge öğretmenler için bir kazanımı -değil mi- kazanım, bu değerliydi. Yani öyle bir hava oluşturuluyor ki Millî Eğitim üzerinde, Millî Eğitim her şeyi yıkıp dökmüş ve... Kazanım ortaya koymaya çalışıyoruz Bakanlığımız da vekillerimiz de hep birlikte.

Uzman öğretmen, başöğretmenlik müesseseleri kıdeme dayalı... İşte, geçen dönem sınav vardı, Bakanımızın döneminde gelen teklifle, bu dönem o sınav kaldırıldı fark olarak. O sınav da bir anlayışla geldi, bu dönemde de yine, baktık öğretmenler odasında olumlu karşılandı.

Öğretmenlere şiddet bizim en büyük can acımız. Birçok nahoş olay yaşadık. Geçmişte -geçen ay mı oldu en son- yaşadığımız bu olaylarda büyük bir beklenti oluşmuştu, şu anda bunu karşılıyoruz bu teklifle. Yani bu teklifi öyle yansıtmayı biz kabul etmiyoruz. Siz söyleyeceksiniz, işte “Bu bir disiplin kanunu, Öğretmenlik Meslek Kanunu değil.” diye, biz de bu teklifin her maddesi üzerinde buna cevap vereceğiz. Benim bildiğim, Anayasa Mahkemesi, Millî Eğitim Komisyonunda yaptığımız geçmiş çalışmalarında, defaatle, bu disiplin hükümlerinin, bunların yönetmelikle düzenlenmeyeceği kararını verip kanunda yer almasını istedi. O Anayasa’yı vurguladınız ya işin başında, Anayasa Mahkemesi geçmişte defaatle -tam hatırlamıyorum, yine, Millî Eğitim Komisyonunda yaptığımız çalışmalardan biriydi- o manada kanunen bu disiplin hükümlerinin belirlenmesi gerektiğini vazettiği için buraya konuldu; yoksa yönetmelikle belirlemek Bakanlığın o noktada daha işine gelen bir tutum olur ama burada kanunen Anayasa Mahkemesinin tavsiyeleri noktasında bu ortaya konuldu. Bu noktada, Millî Eğitim Komisyonu olarak birbirimizin bu iyi niyetlerine hassasiyet göstermemiz gerekir. Hem muhalefette hem iktidar kanadında geçmişten beri burada -ben üç dönemdir Millî Eğitim Komisyonundayım- saygın hocalarımız, profesörlerimiz, öğretmenlerimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Bu noktada, böyle bir taltifle, birbirimize ağır ithamlardan hep kaçındık, bu saygınlığı koruduk.

Tek bir şeyi hatırlatacağım: Tekirdağ Vekilimiz...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yarın belgeyi vereceğim.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Ben özellikle kendisine sordum çünkü bana çok ağır geldi. Millî Eğitimin böyle bir şeye engel olabileceğine ihtimal vermediğim için Bakanlıktan bilgi aldım, yazışmaları... Yani bir belediyemizin...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Hangi belediye olursa olsun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 2021, 6’nı ay...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Bir söyleyeyim, bir konuşayım.

Bir belediyenin -ister CHP ister başka- okul yapmak istediğinde -depremde dolayı yıkılan bir okul zannedersem- buna Millî Eğitimin “Sen yapma.” demesi benim ağıma giderdi; öğrendim, cevaben yazmış.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – TOKİ yapacaktı.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – “Bunun ihalesi yapıldı, TOKİ’ye verildi ama size başka okul gösterelim, okullarımız var depremde dolayı yıkılan.” diye cevap yazmış, cevabı da aldım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bende var.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Öyle yansıtıldı ki sanki Millî Eğitim okulu yapacak CHP Belediyesine engel oluyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet, aynen.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Bu değil. Bunun net yazılarını da aldım, bunu da kayda geçirdim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ben çok teşekkür ederim.

Şimdi YÖK Başkan Vekilimize, bir de Bakan Yardımcımıza söz vereceğim.

YÖK Başkan Vekilimiz, özellikle bu eğitim fakülteleriyle, öğretmenliğe potansiyel olan fakültelerle ilgili Millî Eğitim Bakanlığıyla süreçleri nasıl yönetiyorsunuz, nasıl planlamalar yapıyorsunuz, istihdamla ilgili, politikalarla ilgili genel kriterleriniz nedir; bir genel bilgi verebilirseniz Komisyonumuza seviniriz.

Buyurun.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HALİM HALDUN GÖKTAŞ – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, sözlerime başlamadan önce, ilk başlarda 6 tane tartışma vardı meslek alanıyla ilgili, Millî Eğitimdeki arkadaşlarımız da cevap verebilir ama öğretmenliğe kaynak teşkil eden alanların bir kısmı sadece eğitim fakültelerinden yetişiyor, bir kısmı hem eğitim fakültelerinden hem diğerlerinden geliyor, bir kısmı da eğitim fakülteleri dışından geliyor. Bu 6 öğretmenlikle ilgili tartışma konusu olan muhtemelen bir yanlış anlaşılma kaynaklanıyor. Sınıf öğretmenliği gibi, okul öncesi öğretmenliği gibi, özel eğitim gibi 6 tane alan sadece eğitim fakültesinde yetiştiği için bu 6 söz konusu; ya değilse, eğitim fakültelerinde 6'dan fazla branş söz konusu; tam sayısını ben bilmiyorum, arkadaşlar 26 diyor. Bunun bir yanlış anlaşılma olduğunu düşünüyorum, bugünkü konuşmalarda geçtiği için düzeltiyim.

Bizim Millî Eğitim Bakanlığıyla bir Öğretmen Yetiştirme Çalışma Grubu'muz var. Birincisi, bu konuda ortak teşriki mesai yapıyoruz. İkincisi, “Şu anki kontenjanlar fazla mı?” diye sorarsanız, ben de fazla olduğu kanaatindeyim, bunu da açık söyleyeyim. Ne yapmaya çalışıyoruz? Bunları bu yıl yüzde 20-25 civarında azalttık fakat bir anda daha da azaltabilir miyiz? Gelecek yıllarda daha da azaltılması beklenebilir, bunu da açık yüreklilikle ifade edeyim.

Bir de tabii, formasyon almış çok sayıda öğrenci var, belki fazlalık bundan yani bir kısmının eğitim fakültesi mezunu olmalarından kaynaklanıyor, bir kısmının da diğer fakültelerin formasyon alanlarının da burada kendini öğretmen adayı olarak görmelerinden kaynaklanıyor.

Tabii, Bakanlığın gerekçelerine girmem doğru olur mu bilmiyorum. Burada çok fazla...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bakanlığa girme.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HALİM HALDUN GÖKTAŞ – Girmeyeyim değil mi? Çünkü kendi şeyleridir yani ben...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Devam ediyor musunuz?

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HALİM HALDUN GÖKTAŞ – İsterseniz burada durayım ben.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Peki, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan Yardımcımıza söz vereyim.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; az önce bir milletvekilimiz, Mehmet Akif Bey “Bakanlıkta bu uygulama nasıl?” dediği için bilgi verme ihtiyacı hissettim. O da şu: Milletvekillerimize 34'üncü maddeyle ilgili, hizmet sınıfının değiştirilmesiyle ilgili malum uygulamadan bahsetmek istiyorum. Şu anda yürürlükte olan, aslında bugün değil yani uzun yıllardır Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 58'inci

maddesinin (1)'inci fıkrasında devam eden hizmet sınıfının değiştirilmesi uygulaması var. Bu nasıl oluyor? Bir öğretmen diyor ki: "Ben artık öğretmenlik yapamıyorum, ayakta duramıyorum, ders anlatamıyorum, çok sinirleniyorum. Bu vesileyle benim bu durumumu tespit edin ve benim hizmetimi değiştirin." Bu şekilde talep eden öğretmen arkadaşlarımız olduğu gibi, aynı zamanda bir şikâyet üzerine "Bu öğretmen bunları yapamıyor." şeklinde şikâyet üzerine Teftiş Kurulu Başkanlığımızın tespitiyle, tek bir müfettiş raporuyla bu öğretmenin hizmet sınıfı değiştiriliyor. Bu kapsamda, 2024 yılında 44 öğretmenimizin hizmet sınıfı değiştirildi. Sonuç itibarıyla, burada sayın vekillerimizin, Meclisimizin, AK PARTİ Grubunun hazırlamış olduğu kanun teklifinde öğretmenin lehine bir düzenleme var yani bu vurguyu ben yapmak isterim, o da şu: Bir kere, hizmet sınıfının değiştirilmesiyle ilgili mevzuda bir müfettiş şartı getiriyor. Akabinde, ondan sonra diyor ki: "Eğer problem varsa akademi eğitime alalım." Akademi eğitimi süresince de problem devam ederse 2'nci farklı bir müfettiş sonrasında hizmet sınıfı değiştiriliyor. Yani 34'üncü madde zaten on yıllardır devam eden bir uygulamanın öğretmen lehine yeniden kanunla düzenlenmesi şeklinde önümüze geldi.

Sayın Başkanım, burada da ayrıca değerli vekillerimizi bilgilendirmek istedim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederim Sayın Bakan Yardımcım.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Bir şey soracağım, bir ibare var da çok güzel bir yere geldi: "Akademi tarafından eğitime alınır." Bakanım, mevzu o galiba, onunla ilgili ne dersiniz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Kıymetli Vekilim, şöyle: Birinci tespitimizde yani öğrenci velisi veyahut da farklı bir öğretmenimiz veyahut da üçüncü bir şahıs şikâyetçi oldu ve öğretmen arkadaşımızla ilgili müfettiş bir tespit yaptı ve bu öğretmenimizin öğretmen formasyonu açısından verimli olmadığı tespit edildi yani sınıfta bu verimsizlik dolayısıyla bir sorun var. Bu sorunla bağlantılı öğretmen arkadaşımızı akademinin belirleyeceği bir programa alacak, bu iki aylık, üç aylık bir eğitim olabilir. Hangi anlamlarda sorunu var; işte, öğrenci tutumuyla ilgili, iletişim sorunuyla ilgili problemleri var veyahut da kendi alanıyla ilgili problemleri var, bu problemler netice itibarıyla tespit edilecek.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Sayın Bakanım, anayasa hukukçularına sordunuz mu, geriye işler mi? Yarın problem olmasın diye soruyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – "Geriye işler mi?" derken geriye doğru değil de bundan sonrası için.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Tamam.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Tabii, tabii, bundan sonra; geriye doğru bir süreç söz konusu değil.

Akademi eğitiminde bu iş tamamlandıktan sonra...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Eski memur oluyor ya, edinilmiş hak var, şimdi, bu kanun geçerse biz Anayasa'ya göre edinilmiş hakkı alıp...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Tabii, tabii, yürürlük bundan sonra başlamış olacak.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Evet ama geçmişe dair de bu işleyebilir, endişe orada, onun için söylüyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Geçmişteki uygulama yönetmelikle yapılan bu uygulama dolayısıyla bir hak telakki eder mi, hukukçularımız daha iyi değerlendirir.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Ona bakmak lazım çünkü bu ibare olarak yarın Anayasa’da şey yapabilir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli vekillerimiz, teşekkür ediyoruz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, bu açıklamayla ilgili Bakanlığın yönetmeliği farklı ama. Bakın, burada Bakanlığın yönetmeliğinde diyor ki: “Öğretmenlik görevini devamlı suretle yapamayacakları resmî ve özel eğitim ve araştırma hastaneleri veya üniversite hastanelerince düzenlenen sağlık kurulu raporunda belirtilenlerden...”

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Devam ediyor, yönetmelik devam ediyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Evet devam ediyor ama o bölümünü söylemiyorsunuz efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – O, sağlıkla ilgili bölüm.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – “...Sosyal Güvenlik Kurumunca raporu uygun bulunanlar ile haklarında yapılan denetim ve soruşturma sonucunda yetersizliği nedeniyle öğretmenlik görevini yapamayacağı tespit edilenler...”

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Evet, tam burası bizim bahsettiğimiz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bu zorlaştırılıyor şu anda Suat Bey, öğretmenin lehine zorlaştırılıyor bu.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – İyi de efendim, hastane raporu da var.

RUKİYE TOY (Sivas) – O sağlıkla ilgili.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – O sağlıkla ilgili, farklı.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Şimdi, aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Meslek Kanunu Teklifi’nin 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi arz ve teklif ederiz.

“MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; eğitim, öğretim hizmetlerini yürütmekle görevli öğretmenlerin seçilmelerini, yetiştirilme ve adaylık sürecini, atanmalarını ve koşullarını, haklarını, ödev ve sorumluluklarını, ödül ve disiplin işlemlerini, mesleki gelişimlerini, kariyer basamaklarında ilerlemelerini, yer değiştirmelerini ve nakil işlemlerini, mesleki ve etik standartlarını, yönetici atama ve seçim kriterlerini, mesleki gelişim ve özlük haklarını, denetçi atama ve seçim kriterlerine ilişkin hususlar ile Millî Eğitim Akademisinin kuruluşunu, görevlerini, teşkilat yapısını ve işleyişini, görevlendirilenleri, Akademi hizmetlerinden yararlananları ve personeline ilişkin konuları düzenlemektir.”

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Hüsmen Bey.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli hazırun, kanun teklifini gerekçeleriyle birlikte incelediğimizde Başöğretmenimizin “Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir, toplumun uygarlık düzeyi öğretmene verdiği değerle ölçülür.” sözünü hatırlatma ihtiyacı hasıl oluyor. Özellikle, teklifte yer alan öğretmen ve yöneticilerin niteliklerinin belirlenmesi, atama ve görevlendirmelerde liyakat ve kariyer esaslarına uyulması, disiplin cezalarının uygulanması ve mesleki gelişim faaliyetlerinin sürdürülebilirliği konularında yaşanabilecek sorunların öğretmenlerin motivasyonunu ve mesleki verimliliğini olumsuz etkileyeceği aşikârdır. Ülkemizde bu tür süreçlerin şeffaf ve adil bir şekilde yürütülmesinde yaşanan sıkıntıları hatırladığımızda, bu ilkenin uygulanması konusunda endişelerimiz oluyor. Sonunda söyleyeceğimi baştan söyleyeyim: Öğretmenin mutlu olmadığı bir sistemde eğitimde başarılı olmamız mümkün değil, beklenemez.

Merhum Nurettin Topçu “Maarif, muallim demektir. Millî Eğitim Bakanlığı sadece onu düzenleyici bir cihazdan başka bir şey değildir. Kitap, program, imtihan ve bütün öğretim meselelerini çözecek olan bir milletin muallim ordusudur. Muallimi bu karakteriyle tanımayıp onun millet ruhunun yapıcısı olduğuna inanmayan bir zihniyet, muallimi basit bir memur kadrosu hâline koyar ve her tarafından çiçeklenecek kültür ağacını kökünden baltalar.” demektedir. Biz de bu minvalde öğretmenimize sahip çıkma, refahını ve saygınlığını artırma ve onları koruma gayretine düşüyoruz.

Sadece öğretmenlerin değil, eğitim kurumlarında çalışan tüm eğitim ve bilim emekçilerinin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi gerektiğini savunuyoruz. Nitelikli eğitim için öğretmenler kadar emeği olan idari ve teknik personel, yardımcı hizmetler sınıfı ve 4/B statüsünde çalışan eğitim emekçilerinin hakları, talepleri de dikkate alınmalıdır.

Öğretmenler için düşünülen iyileştirmeler tüm eğitim ve bilim emekçisi arkadaşlarımızın çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesiyle birlikte ele alınmalıdır diyor, teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ediyorum Kıymetli Vekilim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Önerge reddedilmiştir.

1’inci maddeyle ilgili müzakereyi tamamladık.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddenin görüşmelerine geçiyoruz.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun;

a) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında görev yapan öğretmen ve yöneticileri,

b) Özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla 5 inci, 6 ncı, 20 nci, 24 üncü, 25 inci ve 33 üncü madde hükümleri bakımından özel öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler ile bu kurumlarda öğretmenliğe atanma şartını taşıyan yöneticileri,

c) 20 nci ve 33 üncü madde hükümleri bakımından Millî Eğitim Bakanlığı dışında diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan öğretmenleri,

ç) Millî Eğitim Akademisinin kuruluşu, organları, hizmet birimleri, görevleri ve personeline ilişkin hususları,

kapsar.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Söz isteyen?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, şimdi, az önce de ifade ediyorduk ama herhâlde tam anlatamadık. Sevgili vekilim dedi ki: “Jeolojiyle ilgili acaba boşta var mı? Atanamayan ziraat mühendisi var mı, veteriner var mı?” Sayın Vekilim, atanamayan ziraat mühendisleri, atanmayan ziraat mühendisleri sayısı da ordu gibi oldu aynı şekilde, veteriner hekimler de aynı şekilde, jeoloji mühendisleri de denizcilik mühendislerinden tut su ürünleri mühendisleri... Yani gelişigüzel her yere üniversite açarsak geleceği nokta buydu; kontrolsüz, planlamasız... Planlama yapmazsanız, ortaya çıkan tablo hepimizi şu anda düşündürüyor. Bu kadar genci... Sayın Hulki Bey de dedi ki işte “Üniversite meslek yeri değildir.” Bana göre tam tersi, üniversiteler meslek... Evet, üniversiteler meslek kazandıracak. Niçin okula gönderiyor anne-baba? Bitireyim. Anne-baba neden okula çocuğunu gönderiyor? Bir diploma alsın ve geleceğini garanti etsin yani kısacası, altın bileziği koluna alsın diye.

Sizin gibi ben de doktora yaptım. Şimdi doçentlikle ilgili de dokümanlarımı hazırlıyorum, çalışmalarımı sürdürüyorum, dışarıdan doçent olacağım. O ayrı bir konu, benimkisi tamamen kendime ait olan bir şey ama...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Tekirdağ’da üniversite var mı?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Nasıl?

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Tekirdağ’da üniversite var mı?

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Olmayan yer yok ki.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Olmayan yer var mı?

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Kötü mü?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bakınız...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – “Kötü.” mü diyorsun yani?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet. Bir şey söylemeye çalışıyorum, bakınız, başka bir şey söylemeye çalışıyorum, siz farklı yere gidiyorsunuz, ben farklı yere gidiyorum. Kırklareli Tıp Fakültesi açıldığında öğrencileri başka yere eğitime gönderdiler, öğretim görevlisi yoktu.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Tekirdağ’daki üniversitede var değil mi?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bakınız, siz yanlış yerden bakıyorsunuz. Saat gecenin 02.25’i. Size anlatmak istediğim cümleyi söylemeye çalışıyorum, bakınız, size anlatmak istediğim cümleyi net olarak söylüyorum: Planlama yapmazsanız, önünüze gelen her tarafa kara düzen üniversite açarsanız olacağı budur. O açtığınız üniversitelerde acaba kaç tane laboratuvar var, kaç tane öğretim görevlisi var?

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Sayın Vekilim, sizin şehrinizdeki üniversitede eksik mi var, kötü mü yaptık?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet, eksikimiz de var. Hukuk fakültesinde başka dekan var, veteriner fakültesinde meslekle ilgili olmayan dekanlar var, atanmış. Yani şimdi, veteriner fakültesinde, hukuk fakültesinde başka dekan olması acaba abesle iştigal değil mi? Evet, bakınız, işte nereye gidiyorum, siz başka yerden gidiyorsunuz, açılmayı söylüyorsunuz; ben de diyorum ki açılan okulların, üniversitelerin yeterli bir niteliği yok, nitelik, nitelik, içi dolu değil, boş. Sevgili Vekilim, bunu söylemeye çalışıyorum. Öğretim görevlisi olmadan siz oraya üniversite açsanız ne olacak ki? Normal asistan derse giriyorsa, profesör yoksa, doçent yoksa... İşte, Sayın Başkan profesör. Oralardaki okulların içerisinde etkin öğretmenlerimiz, hocalarımız, profesörlerimiz yoksa oraya açsanız neye

yarayacak? Çünkü çocuklar gidiyorlar geliyorlar, eğitim boş geçiyor. Siz bir fen fakültesine bir laboratuvar koyamazsanız, fizikle ilgili üniversitede siz laboratuvar koyamazsanız, kimya okunacak bölüme kimya laboratuvarı koyamazsınız neyi anlatıyorsunuz bana?

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – “Bunları yapalım.” demeniz gerekiyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bina yapmak önemli değil, bina yapmak önemli değil, önemli olan içini nasıl dolduracaksınız, ona bakmamız lazım.

YILMAZ BÜYÜKAYDIN (Trabzon) – Biraz önce de “Okul yapılmadı.” dediniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sevgili Vekilim, bakınız, “Üniversitelerden mezun neden bu kadar çok işsiz var veya mezun oluyorlar.” dedi ya işte, planlama yapmazsanız, kafanızı gömerseniz, önüne gelen her ilçeye, ile gelişigüzel üniversite açarsak... Az önce ÖSYM yetkilisi ne dedi? “Sayıyı azaltmaya ihtiyacımız var.” O zaman bizim ne yapmamız lazım? Teknik liselere yönlendirmemiz lazım. Herkesi üniversiteli yaparak bir sonuca varamayız. Bizim şu anda ülke olarak en önemli problemimiz, teknik liselerin, meslek liselerinin tekrar işlerlik kazanması lazım, ara eleman lazım. Herkes üniversiteye gittiği zaman mecbur iş arıyor. Size iş aramayla ilgili hiçbir talep gelmiyor mu, geliyor değil mi? Evet, işte sorun burada. Bu sorunu biz açtığımız için oturup hep beraber çözüm bulmamız gerekiyor. Bakınız, şimdi “Akademi eğitimi alacak.” diyorsunuz lisansüstü ve lisansı bitiren öğrencilere. Ya, asgari ücret 17.002 TL olan yerde siz akademiye götüreceğiniz öğretmenimize 14.190 lira maaş vereceksiniz yani her şeyiniz çelişkili.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Asgari ücrete denk geliyor, 15 Temmuzdaki memur zamlarıyla birlikte asgari ücrete denk gelmiş oluyor.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ - Sayın Vekilim, süreniz tamamlandı.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, bitireyim. Ama bakın, satışmadan sürekli şey aldım.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ - Satışma olmadı, gerçekten satışma olmadı.

Son cümlelerinizi alalım lütfen, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Değerli arkadaşlar, bakın, bu dert hepimizin derdi, bu çocuklar hepimizin çocuğu. Sizin de çocuğunuz orada üniversiteyi bitirmiş olabilirdi, fizik öğretmenliğini okumuş olabilirdi, kimya, matematik öğretmenliğini okumuş olabilirdi; şimdi, siz de anne baba olarak kendinizi onların yerine koyun, o velilerin yerine koyun, çocuğunuzu okuttunuz oralarda, diyorsunuz ki... Tam da öğretmen çıkacak, zaten atamalar sorun. Bir de çıkarıyorsunuz tekrar, o kadar okuduğu okulu siz yok sayıyorsunuz.

Şimdi, ben bir de başka bir şey söylüyorum, akademik kariyer yapan o hocalarımıza ben burada bir zul olduğunu düşünüyorum. Hocalarımızın yetersiz olduğunu ortaya koyuyorsunuz “Siz o çocukları eğitemediniz, biz bu çocukları tekrar alacağız, burada eğiteceğiz.” diyorsunuz. Vallahi böyle bir mantık yok arkadaşlar.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – ODTÜ Makine Mühendisliğinden mezun olan bir çocuğun işsiz kalma olasılığı var mı? Var. Dolayısıyla şöyle: Üniversiteler 1960 ya da 1970’lerdeki vaatlerini veremiyorlar artık, dünyanın en iyi okulları bile veremez, anlatabiliyor muyum?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Değerli Vekilim, şimdi, bakınız...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Yani eğitim bilimlerinden mezun olan bir çocuğun, bir daha...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Şimdi, sayın vekillerim, karşılıklı konuşmaya başlırsanız. Sayın vekillerim...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bakınız, siz farklı pencereden bakıyorsunuz, gerçek ortada. Ben vekillikte 6'ncı yılımı doldurdum, daha önce geldiğimde de ifade ediyordum, hâlâ aynı şeyi söylüyorum ama siz diyorsunuz ki: “Neden okula gönderdiniz, neden bu çocuklar üniversiteye gitti?”

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Diyelim mezun olan sayısı yılda 200 bin kişi, bunun 20 bini, 30 bini, 40 bini, kimisi gazetecilik yapar, kimisi babasının şirketini devralır, kimisi hiçbir şey yapmaz para yer falan, olabilir yani. Fakat sorun şu; herkes kabul ediyor aslında, YÖK de kabul ediyor. Öylesine bir fakülte, öğrenci enflasyonu yaratıldı ki bununla, sistem yetişemiyor yani sorun buradan kaynaklanıyor.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, siz de haklısınız ama şu andaki bizim tartışma konumuz üniversitelerdeki kontenjanların yüksekliği değil, onu inşallah bir başka Komisyon toplantısında tartışalım ama buna girersek buradan çıkamayız. Anladığım kadarıyla...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Başkanım, siz de rektörlük yaptınız...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Biliyorum, ben konuşmaya başlırsam yarın akşama kadar falan konuşabilirim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bir bölümde 100 kişi değil, 50 kişi olursa ona göre eğitim kalitesi olur.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Haklısınız da Sayın Vekilim, şimdi, biz bunları konuşmaya başlırsak yarın akşama kadar konuşmamız gerekir. Şu anda bizim konumuz o değil, onu anlatmaya çalışıyorum.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Oldubitti mi yapalım?

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Oldubitti yapmayalım ama bu kanun maddesinde bunlar yok ya da Millî Eğitim Bakanlığı bunun kontenjanını azaltın diyemeyecek. Burada YÖK Başkan Vekilimiz var, o da ifade etti, dedi ki: “Kontenjanların azaltılması gerekiyor.” YÖK böyle bir karar alır, YÖK yapacak, YÖK yapacak; o azaltır.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Vekilim, YÖK'e bu siyasi talimatı kim verecek?

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – İşte, oturur, Bakanlıkla konuşur.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bakın, burada bir sistem öneriliyor, sistem önerisinde şöyle bir sörf var; üniversite diyor ki: “Bana öğrenciler ilkokuldan, ortaokuldan iyi gelmiyorlar; derste kalmayı kaldırdınız, sınıfta kalmayı kaldırdınız.” Bizzat açıklaması var eğitim fakültesi dekanlarının. “Ya, dört işlem yapmayı bilseler iyi olur.” diyor. Şimdi, orası “Kötü geldi.” diyor, sonra burası “Kötü geldi.” diyor. Şimdi, bunların hepsi aynı siyasi otoriteye bağlı. Sonuçta YÖK'ün...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Aynı şey mühendislik fakültelerinde de söyleniyor “Dört işlemi bilmeyen öğrenci geliyor.” deniyor. İşte, onu YÖK artık...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Hepsi için. Onun için kaliteyi artırmaya uğraşmak lazım değil mi yani? Oradaki kaliteyi artırmamız lazım.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Sayın Vekilim, üniversitelerin kalitesi önemli de toplumun kalitesi de önemli. Şöyle düşünelim: Öğrencileri bu kadar planladık, bu kadar çok öğrenciyi üniversiteye almadığımızı varsayalım. Üniversiteye gidememiş işsiz sayısı da artacak. “tersini düşünelim, şimdi, toplumun okumuş ve üniversite mezunu olmuş veya yüksek lisans,” doktoralı insan sayısının çok olması iyi bir şey değil mi? Nüfusun genel kalitesini yükseltmez mi bu? Mutlaka her eğitime istihdam olarak mı bakacağız? İstihdamı çözelim, halledelim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, öğretmenlik adıyla yapmazsınız. Bakın, siz çok güzel söylüyorsunuz. O zaman öğretmenlik bölümü açmazsınız, eğitim bilimleri alanında bölümler açarsınız. Genel hizmetler olarak orada insanlar bilirler ki ben buradan mezun olduğumda öğretmen olmayacağım. Bunun bir örneğini şeyden vereyim size: İngilizce öğretmenliği bölümü var, İngiliz filolojisi var, Amerikan filolojisi var, Alman filolojisi var. Siz eğer şöyle bir karar vermişseniz... Biz zaten bunun derdindeyiz, bunları konuşalım diyorum. “Ya, ben bu kadar öğretmen çıkararak bunları istihdam edemem.” Ben yüzde yüz katılıyorum size. O zaman ne yapacağım? Kontenjanları azaltacağım ama aynı zamanda da üniversiteye gitmesini istediğim insanlar var. O zaman ne yapmam lazım? Bir, yeni bölümler açmam lazım. Bazı alanlarda okuyan öğrenci yok; yazılım, data yönetimine kadar...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Zaten şu anda YÖK de bunun çalışmalarını yapıyor, değil mi Sayın YÖK Başkan Vekilim?

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Öğretmen yetiştiren okul sayısı 469, öğrenci sayısı 7.019. Yani şimdi...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Peki, teşekkür ediyoruz.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Fen edebiyat fakültelerine öğretmenlik hakkı verirken Cumhuriyet Halk Partisi nasıl davrandı biliyor musunuz? Hatırlayın o tartışmayı. Herkes destek oldu buna, eğitim fakülteleri karşı geldi.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Biz buna destek veriyoruz diye 10 tane eğitim fakültesi...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – O zaman doğru...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Hayır, hayır, anlaşılmadığımız konu şu: Destek verdik diye, 10 tane ihtiyaç varsa...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Herkes istediğini yapsın.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Hocam, biz destek verdik diye, 10 tane ihtiyaç varsa 50 tane açılmasının anlamı yok.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, şimdi konumuz bu değil aslında.

İlyas Hocam, karşılıklı...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – O yüzden şimdi YÖK’e güvenelim. Hocam, aslında her şey söyleniyor. YÖK şimdi “Büyük Veri” diye programa başladı, YÖK Başkan Vekilimiz de burada...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – YÖK’e güvenecek miyiz?

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Güveneceğiz. Niye? Büyük bir veri yapıyorlar, yapay zekâyla bir çalışma olduğunu ben biliyorum.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Göreceksiniz, o fakültelerin yarısı kapanacak, öğrencilerin yarısı da üç yıl sonra...

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Neyse, bizim bu isteklerimizi...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, konuşma isteğiniz var mı, yoksa vekilimize söz vereceğim.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HALİM HALDUN GÖKTAŞ – Kusura bakmayın, özür diliyorum, aslında bence konu bu değil ama şunu söyleyeyim: Şu anda bilişim ve yapay zekâyla ilintili 71 program açtık bu sene. Bunların bir kısmı ön lisans, bir kısmı lisans. Onun haricinde organize sanayi bölgeleriyle meslek yüksekokulu kurulmasına çalışıyoruz çünkü bunlar bazı diğer programların üzerindeki baskıyı hafifletiyor. Geçen sene derin deniz sondaj teknolojisiyle ilgili yine Zonguldak

Bülent Ecevit Üniversitesinde program açıldı. Bu sene mesela su altı kaynakçılığı gibi yine meslek yüksekokulu programı açıldı iki yerde. Bunların hepsi sektörle iş birliği içerisinde gidiyor. Sağlıkla ilgili de Sağlık Bakanlığının projeksiyonlarını da biliyoruz, orada da öyle, hepsinde her şey mükemmel değil. Bazı alanlarda, örnek vereyim, diş hekimliğinde ve eczacılıkta şu anda kontenjanlar bir miktar fazla gibi duruyor. Mesela, bu sene eczacılığı bayağı bir azalttık yani onları yapıyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Diş hekimliğinin de azalması lazım. Ziraat fakültelerinin yarısının...

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. HALİM HALDUN GÖKTAŞ – Orman mühendisliğinde bir miktar revizyon oldu mesela. Bunlar böyle lokal, mikro mikro çalışılıyor. Yani bu şekilde -belki çok kısa söyleyebilirim ama- hem meslek liselerinin hem de meslek yüksekokullarının itibarının artması... Ve sektörle birlikte açılan programlar aslında dört yıllık programlardaki baskıyı azaltıyor. Bu bir gerçek ama bunun bir günde olmayacağı da bir gerçek, bunu da söylemek zorundayım.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın YÖK Başkan Vekilimize teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) – Ben tabii, laf atmadan, sabırla bekledim Başkanım, aslında aynı konuya yakın içerik olarak.

Şimdi, Sayın Cevizoğlu'nun üniversite eğitiminin temel anlamda sadece sanki meslek edindirme amacıyla hizmet veren bir kurum olmadığı yönündeki bir söylemi açıkçası hepimizi şaşırttı. Burada kimse doktor olup sonra başka bir meslek edinmek veya mühendis olup başka bir mesleğin peşinde koşmak gibi bir dert içinde değil. Özellikle lisans ve yükseköğrenimde hemen hemen her anne baba ve her öğrenci o mesleği icra etmek hayaliyle bu bölüme giriyor ve günün sonunda da o mesleğe atılarak hayatını kazanmak... Ama sonrasında farklı konular olabilir. Sabırla beklediğim için mikrofondan konuşuyorum Sayın Vekilim, sabrınızı bekliyorum. Dolayısıyla şimdi Amerika örneği var, Amerika'da evet, 2.100'ün üzerinde yükseköğrenim kurumu olabilir ama 14 milyon öğrenci var, 1 milyonu yabancı öğrenci. Türkiye'de de 7 milyon yükseköğrenim öğrencisi var, 350 bini yabancı. Üniversitelerin birçok yerde olması tabii ki önemli, tabii ki kıymetli ama burada okuyan öğrenci sayısının da Türkiye'nin özel sektörü ve kamusuyla birlikte ihtiyacı doğrultusunda planlanması da olmazsa olmaz bir konu. Bugün yaşadığımız, sizin de "1 milyon öğretmen adayını nasıl istihdam edeceğiz?" sorusunun kaynağı bu planlamanın yıllardır yapılmamış olması. Tüm mesleklerde yapılmalı. Az önce ilgili YÖK Başkan Vekilimiz de mesleğe yönelik ifadelerde bulundu. Ülkenin ve dünyanın geleceği ve dünyanın yönüne doğru meslekleri ve ilgili bölümleri dizayn etmek zorundayız. Bir bölümü açıp elli yıl, altmış yıl aynı bölümde öğrenci yetiştirmenin bu ülkeye faydası yok. ODTÜ Makineden mezun bir insanın iş bulamama ihtimali ile Hakkâri'den mezun olan veya Van Yüzüncü Yıldan mezun olanın oranını da vekilimizin kıyaslamasını kendisinden rica ediyorum. Dolayısıyla üniversitelere bölümleri açarken doğru kurguyu yapmak zorundayız. Amerika'da yükseköğrenim oranı yüzde 4 seviyesindeyken biz de yüzde 8 seviyesinde yani üniversite mezunu işçiler yaratıyoruz. Günün sonunda, lise mezunlarını ve teknik lise mezunlarını destekleme fonlarıyla, KOBİ'lerle KOSGEB'lerle desteklediğimizde "Biz lise mezunu işe alıyoruz." dediğimizde, o dört yıllık yükseköğrenimi alan çocuklar "Lütfen benim diplomamı silin, ben de işe gireyim." gibi cümleler kuruyorlar. Tabii ki yazık bu emeklere ve harcanan bu kaynaklara diyorum. Planlama olmazsa olmaz, özellikle gençlerin, yükseköğrenimin ve meslek dağılımının planlanması bu ülkenin birinci önceliği olmak zorunda. Yoksa, böyle çözilemeyen devasa problemlerle bu ülkeyi nereye götüreceğimiz de belli diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilimize teşekkür ediyoruz.

Şimdi sıradaki Vekilimiz, buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Özellikle eğitim çalışanlarının şiddetten korunması ve kariyer basamaklarında ilerleme konusunda özel öğretim kurumlarındaki öğretmenlerin de kapsama alınması önemli bir gelişmedir ancak özel öğretim kurumlarındaki öğretmenlerin sadece ilgili kariyer ünvanlarını alacak olmaları, buna karşın ünvanın getireceği özlük haklarını elde etmelerini sağlayacak bir düzenlemenin olmayışından hareketle kanunun kapsayıcılığının zayıf olduğu söylenebilir. Bununla birlikte, eğitim yöneticiliğinin profesyonel bir meslek olarak değerlendirilmesi konusunda kamuoyu beklentisinin de karşılanmadığını görmekteyiz. Özetle, ek maddeler ve geçici maddeler hariç 194 maddeden oluşan Avukatlık Kanunu ya da 122 maddeden oluşan Hâkimler ve Savcılar Kanunu’yla karşılaştırıldığında bu meslek kanununun meslek mensuplarının ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte olmadığı açıkça görülmektedir.

Ayrıca, kanun, Öğretmenlik Meslek Kanunu’yla özlük haklarının güvence altına alınmasını isteyen özel okul öğretmenlerinin beklentilerini de karşılamamaktadır. 2014 yılında değişen 5580 sayılı Kanun’a göre, özel öğretim kurumlarındaki öğretmenler asgari ücretle çalıştırılabilmektedir. Bu durum öğretmenlik mesleğinin toplumsal imajına zarar vermektedir. Öğretmen dahi olsalar İş Kanunu’na tabi olmalarının getirdiği birtakım problemlerin, sigorta, mesai ve çalışma saatleri, kurum içi görevlerinin belirsiz ve esnek olmasından dolayı bunun çözülmesi, bu kanun kapsamında ele alınarak çözülmesi gerekmektedir.

Diğer bir konu, teklifte ücretli öğretmenlerin durumlarıyla ilgili düzenlemeler yer almamaktadır. Devletin yirmi gün çalıştırdığı öğretmene on dört gün sigorta yapması öğretmenler için ciddi bir mağduriyete neden olmaktadır; diğer tüm sosyal hakları da verilmelidir.

Diğer bir konu, özel eğitimde görev alan öğretmenlerin mesleki riskleri, yıpranmaları haklar ve sorumluluk açısından yeniden ele alınmalıdır. Örneğin, bu öğretmenlere karşı karşıya oldukları riskler karşısında haklar tanınmalıdır. Özellikle orta ve ağır engelli bu otistik öğrencilere eğitim veren öğretmenler çok yıpranmaktadır; özel öğretim kurumlarındaki öğretmenlerin durumları da bu maddede ele alınmalıdır.

Diğer, son madde de müfettişlerin kadro karşılığı stratejik planlamalara uygun normları belirlenmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, bir sonraki vekilimiz.

Buyurun.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilleri, maddede “Kanun, devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin yanı sıra ödev ve sorumluluk, kariyer, disiplin, öğretmenliğin sona ermesi ve şiddetten koruma açısından özel okul öğretmenlerini de kapsıyor.” diyor fakat diyor da biraz önce burada Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası temsilcisini dinledik, hepimizin vicdanı sızladı. Özlük hakları ve taban maaşı açısından getirilen hiçbir şey yok dolayısıyla büyük bir emek sömürüsü var burada. Özel okul öğretmenlerinin yüzde 90’ı asgari ücret ve altında maaşla çalıştırılıyor. Peki, üzüldüğümüz bu duruma nasıl geldik? 2014 yılına kadar 5580 sayılı Kanun’da “Özel okullarda yöneticilik ve eğitim öğretim hizmeti

yapanlara kademelerine göre dengi resmî okullarda ödenen aylık ile sosyal yardım kapsamındaki ek ödeme tutarından az ücret ödenemez.” diyordu ama bir gece yarısı operasyonu ile iktidar partisi AKP bu maddeyi maalesef iptal etti ve şu andaki duruma geldik.

Şimdi, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası temsilcileri dün gözüaltına alındı. Neden? Taban maaş istedikleri için. Dün de gözüaltına alındılar ve aynı şekilde 5/10/2023 tarihinde de -5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü’nde- bu taleplerini dile getirdikleri için yine gözüaltına alınıyorlar. Şimdi, büyük bir emek sömürsüyle karşı karşıya olduğumuz çok açık. Neden biz bu insanları gözüaltına alıyoruz? Sorunlarına çözüm üretmek varken ve 2014 yılında 5500 sayılı Kanun’da da taban maaş uygulaması varken neden bunu kaldırdınız ve şu anda neden bir çözüm üretmiyorsunuz? En önemli talepleri, taban maaş hakkı ve on aylık süreli sözleşmenin kaldırılması. Dolayısıyla Komisyonun bu soruna mutlaka çözüm üretmesi gerekiyor; bu problemi görmezden gelemeyiz, gelemesiniz. 2014 yılında şu andaki Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin müsteşar ve bu kaldırılan maddenin de yine mimarı ve o zamanki eğitim politikalarının da mimarı yani aslında bugünlere nasıl geldiğimiz, nasıl getirildiğimiz çok açık.

Şimdi, kamuda atamaların azalmasıyla birlikte özel öğretim kurumları ve çalışanlarının sayısı günden güne artmaya başladı fakat güvencesiz şartlarda çalışmaya devam ediyorlar. Belli ki bu teklif eğer yasalaşırsa bu sorun daha da büyüyerek devam edecek. Şimdi, Sayın Hocam da bahsetmişti Amerika’daki özel okul oranlarından. Ben şöyle bir göz attım, merak ettim açıkçası, liberalizmin kalesi Amerika’da özel okul oranı yüzde 10, devlet okulları yüzde 90. Peki, Türkiye’de oran ne diye baktım, yüzde 19 özel okul oranı, yüzde 81 devlet okulları.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Tam tersi.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Ben biraz önce internette baktım, siz de bakabilirsiniz, bu oranlara.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – İlkokul oranı...

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Yine Avrupa’dan bir örneğe daha bakayım dedim, Almanya’da da yüzde 5 civarında gözüküyor benim baktığım internet sitelerinde. Dünyada özel okullaşma oranının en hızlı arttığı ülkeler Haiti ve Vietnam yani gelir seviyesi düştükçe özel okullaşma oranının arttığı ve gelişmiş ülkelerde de bunun tam tersine bir süreç işlediği aşikâr.

Yine bu maddedeki bir kapsamdan bahsedeceğim. Devlet Memurları Kanunu’nda yer alan ücretli öğretmen ve benzeri istihdam biçimleri bu kanun kapsamında yer almamakta. “Devlet Memurları Kanunu’nun 176’ncı maddesi kapsamında ders ücreti karşılığında görevlendirilenler, geçmişte öğretmen olarak yetiştirilmiş olmamalarına rağmen bu görevi üstlenmiş olsalar da günümüzde büyük ölçüde yükseköğretim kurumları tarafından öğretmen olarak yetiştirilmiş kimselerdir.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Toparlayalım.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Çok kısaca bitireceğim Sayın Başkanım.

Türkiye’de 85 bin ücretli öğretmen var fakat bu kanun kapsamında ücretli öğretmenler yer almıyor. Yani biz diyoruz ki: Siz öğretmen değilsiniz. Devlet Memurları Kanunu’nun 176’ncı maddesi kapsamında görevlendirilerek sınıfta öğrencilerin karşısına çıkarılan kişiye bu kanun teklifine göre “öğretmen” demek mümkün değil. Burada da bir yanlışlık olduğunu görüyoruz.

Teşekkür ediyorum, kolaylıklar diliyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

Tabii, düzeltme yapalım: Türkiye’deki temel ve ortaöğretimdeki öğrenci sayısının yüzde 10’un altında özel öğretim kurumlarında, öğrenci yükü olarak özel öğretim kurumlarının taşıdığı oran yüzde 10’un altında. Vakıf yükseköğretim kurumları da sayısı çok fazla olmasına rağmen, Türkiye’deki yükseköğretim sistemindeki öğrenci sayısının yüzde 8’i civarında öğrenci vakıf yükseköğretim kurumlarında. Dolayısıyla kurum sayılarından ziyade “Öğrenci sayısı nedir?”e bakmak lazım. Öğrenci sayısı yüzde 10’un altında, hatta her geçen gün de bu sayı azalıyor yani kurum sayısı artmasına rağmen...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, hiç araştırdınız mı?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şu anda konumuz bu değil yani konumuz bu değil. Ya şöyle, olay şudur: Yani tüm dünyada, tüm gelişmiş ülkelerde eğitim devletin yükümlülüğüdür ve devlet kamusal olarak bu yükü, eğitimde fırsat eşitliğini de merkeze koyarak, sosyoekonomik seviyesi ne olursa olsun herkese erişirmek zorundadır ama eriştirirken eriştiği şeyin de kalitesinin aynı şekilde olmasını sağlamakla yükümlüdür. Yani sadece “eğitimde erişim, eğitimde fırsat eşitliği” anlamına gelmez, eriştiği şeyin aynı nitelikte olup olmamasıdır önemli olan. İşte o da eğitimdeki fırsat eşitliğiyle bağlantılı bir şeydir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Bakanım, bir soru sorabilir miyim size?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yok, soru kabul etmiyorum.

Çok teşekkür ederim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Siz Bakanlık yaptınız, şu andaki...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sonra eğer benimle muhabbet etmek isterseniz kapım her zaman açık yani odama beklerim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Türkiye’deki eğitimin eşit olduğunu...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bakın, gerçekten bir şeyi hakkaniyetle teslim etmemiz lazım; vakit ilerledi ama konuşmakta fayda var. Bakın, son yirmi yılda öyle veya böyle -eleştirilebilir- üç önemli boyutta gelişim oldu. Birinci boyutu şu: Eğitime erişimde ciddi sıkıntı vardı. Ortaöğretim seviyesindeki okullaşma oranı yüzde 50’nin altındaydı, yüzde 44’ler civarında; rakamları Bakan Yardımcımız daha iyi verir. Yüzde 44 ne demek, biliyor musunuz? Lise çağı nüfusunun yarısından fazlası lisede ortaöğretim seviyesinde eğitime erişemiyor demektir. Yükseköğretimdeki net okullaşma oranı yüzde 10’un altındaydı; YÖK Başkan Vekilimiz burada. Şimdi, son yirmi yılda ne yapıldı? Fiziki yatırım yapıldı, derslik sayısı artırıldı. Bazen deniyor ya “Ya, ne yapıldı? İşte, bina yapıldı, okul yapıldı, derslik yapıldı, başka bir şey yapılmadı.” diye...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şu andaki o kampüsleri...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, lütfen, şu sözümü bir bitireyim sevgili kardeşim.

Kaliteden önce erişilebilirliği sağlaman lazım; adam erişemiyorsa yapacak hiçbir şey yok.

Derslik sayıları 300 binlerden 800 binlere çıkarıldı, okul sayıları artırıldı ve burada bölge ayrımı yapılmadı, mümkün olduğu kadar Türkiye’nin her noktasına, Şırnak’a da Cizre’ye de Silopi’ye de Trakya’ya da Edirne’ye de Rize’ye de Muğla’ya da mümkün olduğu kadar eşit bir şekilde kaynaklar transfer edildi; birinci boyut buydu.

İkinci boyut, eğitimin demokratikleştirilmesi yani toplumsal taleplere duyarlı bir şekilde eğitim sisteminin dizayn edilmesi. Bu ne demektir? Katsayı uygulamasının kaldırılması, imam-hatibi ve mesleki eğitimi tarumar eden bir uygulamanın, 1999’da yürürlüğe giren uygulamanın kaldırılması.

Nedir? Başörtüsünün eğitimde bir mânia olarak değerlendirilmesinin ortadan kaldırılması. Nedir? İmam-hatibin dışındaki eğitim sistemi içerisindeki öğrencilerimizin istemeleri durumunda dinle ilgili seçmeli derslere erişimlerinin artırılmasıdır.

Üçüncüsü de en önemlisidir; eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için sosyal politikaları devreye sokmaktır. Nedir bu? Ücretsiz kitaptır, ücretsiz yardımcı kaynaktır, ücretsiz yemekler, ücretsiz taşınmalı eğitimdir, az olduğunu kabul etsek bile şartlı eğitim desteğidir vesaire vesaire.

Tüm bu üç boyutlu yatırımın sonunda ne olmuştur? Ortaöğretim seviyesindeki okullaşma oranı yüzde 99'un üzerine çıkmıştır, yükseköğretimdeki net okullaşma oranları yüzde 46'nın üzerine çıkmıştır. Ha, şunu tartışabiliriz: “Evet, bunlar yapıldı, erişim sağlandı ama eğitimde fırsat eşitliği bağlamında okullar arası başarı farkları var.” Evet, var yani var; PISA sonuçları da bunu söylüyor, TIMSS sonuçları da bunu söylüyor; bölgeler arası farklılıklar var, okul türleri arasında farklılıklar var. Milli Eğitim Bakanlığının görevi de nedir? Onu her geçen gün iyileştirmektir, o farkları minimize etmektir yani erişim problemini çözmeden eğitimde kalite meselesini konuşamazsınız. Yani bazı insanlar aç, bazı insanlar tokken yediğimiz yemeğin kalitesini konuşamayız. Önce herkes yesin, sonra yediğimiz şeyler gerçekten kalori olarak aynı seviyede mi; onu konuşalım. İşte, şu anda geline nokta, son yirmi yılda bu sürece katkı veren, emek veren tüm Millî Eğitim Bakanlarına teşekkür ediyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımıza da çok teşekkür ediyoruz. Gerçekten eğitim, beşerî sermaye bu ülkenin en önemli sürdürülebilir kaynağı ise bunun niteliğini artırmadaki en önemli enstrüman eğitimdir. Eğitime devasa yatırım yapılmış. Eksiklikler var mıdır? Vardır elbette.

Bizim, zamana bir yatay bakmamız lazım, bir de dikey bakmamız lazım. Yatay bakmak vicdanla ilgilidir; nereden nereye geldi? Dikey bakmak ise Bulunduğumuz noktada sorunlar nelerdir? Bizimle rekabet eden ülkeler arasındaki farklılıklarımız nelerdir? Bu da akıldır. Bizde vicdanlar akılsız, akıllar vicdansız. Tam tersine, vektörde ortada olmamız lazım, hem akla tekabül eden boyutu olması lazım hem vicdana tekabül eden boyutu olması lazım. Hakkaniyetli olmamız lazım ama eleştirmemiz de lazım. Yani “Her şey iyi.” demek de doğru bir şey değil “Her şey kötü.” demek de doğru bir şey değil. Evet, iyi şeyler yapılmıştır ama eksiktir. YÖK Başkan Vekili diyor ki: “Eğitim fakülteleriyle ilgili planlamalarımız değişiyor.” Ben de sorarım, niye daha önceden buna girmediniz? Yanlışlıklar var, eksiklikleri var, iyileştirilmesi gereken alanlar var. Ama yükseköğretimde yapılan, atılan adımlarla ilgili yatırımları yok sayıp “Her şey kötü.” dersek işte o vicdanı, yatay eksenini ortadan kaldırmış oluruz yani. Onun için hem teşekkür etmeniz lazım katkı verenlere -çünkü bu ülkenin müktesebatıyla insan müktesebatıyla, ilgili bir şeydir- hem de eleştirmemiz lazım ama hakkaniyetli bir şekilde eleştirmemiz lazım.

Evet, teşekkür ediyorum.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bir cümle söyleyeceğim Sayın Başkanım, hemen...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Size ilave olarak sadece; siz sanırım, eğer eksik duymadıysam, kız çocuklarına dair bir şey söylemediniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, unuttum onu, doğru.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Son yirmi iki yılda ben de bir kadın olarak kız çocuklarının okullaşma oranının artık yüzde 100'lere yaklaştığını da bu süreçte ifade etmek istiyorum.

Bir de sadece şunu söylüyorum: Evet, dediniz ki demin de. Siz yoktunuz, “Siz rektörlük yaptınız, işte, bu işleri biliyorsunuz.” gibi bazı şeyler söylendi; doğrudur, ben 2008-2017 yılları arasında rektörlük yaptım. O dönemde şu çok tartışıldı -YÖK'te yapılan toplantıların hepsinde olduğum için-

işte, bazı yerlerde “Hakkârî’de üniversitenin ne işi var? Tekirdağ’da üniversitenin ne işi vardı?” denildi. Siz şimdi “Tekirdağ Milletvekiliyim.” diyorsunuz. Tekirdağ’a o gün üniversite açılmasa idi bence... Tabii, o zaman vekil değildiniz ama...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Trakya Üniversitesi hikâyemi anlatayım isterseniz.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Yok yok, ben onun için demiyorum. Şunu hemen söyleyecektiniz ya da o dönem vekili diyecekti ki: “Ya, Tekirdağ’ın diğer illerden ne farkı var -veya- ne günahı var? Benim seçmenim de buraya bir şey istiyor, mutlaka mutlaka benim de burada olmalı...” Ki biz bunları çok da duyduk. Ben bunları da -o zaman bir siyasetçi değildim- savunmak adına demiyorum ama doğru olan, o günkü şartlarda -az önce Bakanımız çok güzel ifade etti- her yere eşit muamele yapıp, her yere aynı şekilde yatırım yapıp oranın da halkına “Siz ikinci sınıf vatandaş değilsiniz bizim gözümüzde, her yere aynı yatırımı yapıyorum.” demesi gerekiyordu sosyal adalet açısından. Bazı olayları geçmişe baktığımızda o günkü konjonktürde değerlendirmemiz lazım. Ama süreç içerisinde yapılan yanlışları da hemen fark edip tedbir almak adına işte bu tür kanun değişikliklerini de bir an önce yapmamız gerekir diyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bize de sataşma oldu, bize de bir cevap...

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Yok, sataşma değil.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şimdi sıradaki milletvekiline söz veriyorum.

Buyurun.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Kıymetli Başkanım, kıymetli milletvekilleri; ben konuya başka bir yönden değinmek istiyorum. Aslında Hasan Öztürk Vekilim de demin değindi, planlamayla ilgili gerçekten ciddi bir sıkıntı olduğunu düşünüyorum. Demin Genel Kuruldaydık, Sivil Havacılık Yasası’yla ilgili konu konuşuluyordu, Balıkesir Milletvekilimiz havalimanıyla ilgili konuştu. Aynı sorun Kütahya’da var, aynı sorun Kocaeli’de var. Nereye gelmek istiyorum bu noktada? Planlama eksikimiz var bizim. Planlamayla ilgili ciddi problemimiz var yani bu her alana nüksediyor. Benim mesleğim peyzaj mimarlığı, kentsel tasarım ve planlama üzerine. Yani havalimanı açıyoruz, yolcusu yok.

Evet, okullar, üniversiteler kentlere gitmeli, kentlere gittiği yerde medeniyet geliyor, kültür değişiyor fakat üniversitelerimizin içini doldurmalyız. Dünyadaki üniversiteler arasında bizim üniversitelerimizin yeri nedir acaba? Yani bizim üniversitelerimiz tabii ki olmalı ama eğitim kalitesinin de mutlaka ve mutlaka yükselmesi gerekiyor.

Şimdi, Meclisin yanında, parkta öğretmenlerimiz, özel sektör öğretmenlerimiz duruyor; yaklaşık otuz beş, kırk gündür oradalar ve bu öğretmenler... Benim kendi yakınım, baldızım da orada, dün akşam gözaltına alındı ve gece serbest bırakıldı. Ne talepleri var bu öğretmenlerin? Ne istiyorlar? Unutmayın ki Cumhurbaşkanımız bile sınıfta öğretmenlerden sonra geliyor. Yani milletleri kurtaracak olanlar yalnız ve ancak öğretmenlerimizdir. Bizlerin, siyasetçilerin her şeyden çok dikkat etmemiz, özen göstermemiz gereken kesim öğretmenlerimizdir. Bizleri yetiştirdiler, buradaki bütün herkesin eğitiminde katkıları var.

Ne istiyor özel sektördeki öğretmenler? Kıymetli Başkanım, Genel Kurulda bir konuşma yaptım özel sektör öğretmenlerimizin sıkıntılarıyla ilgili, “Beyefendiler takımlarına yurt dışından teknik direktör getireceklerine okullarındaki öğretmenlerinin sorunlarını düşünsünler.” dedim. Hemen ertesi gün özel

okul sahipleri bir açıklama yaptı. Biz muhalefet milletvekilleri olarak bizleri yetiştiren, geliştiren öğretmenlerimizin tartaklanmasını istemiyoruz; bunlar hepimizin ortak kıymetleri ve değerleri. 17 bin liraya, 20 bin liraya bir öğretmen çalışır mı? Sayın Başkan, benim birinci derecede yakınım çalışıyor, birçok kişinin de burada birinci derecede öğretmen olarak çalışan... Bizlerin bunların hakkını mutlaka ve mutlaka muhafaza etmemiz gerekiyor. Ek ders ücretleri yok yani her şeyi tekrar etmenin de anlamı yok.

Bakın, bir örnekleme daha vereceğim meslek okullarının ihtiyaçları noktasında. Türkiye yaklaşık 250 ülkeden denizaltı yapan 12 ülke arasında tek ülke yani dünyada denizaltıyı 12 ülke yapıyor, bunlardan bir tanesi de Türkiye; 250 ülke arasında ama meslek liselerinin olmayışından dolayı Gölçük'teki tersanede mesela devamlı eleman ihtiyacı oluyor, gelen çalışmıyor. Meslek liseleri gerçekten önemli, etrafımızda da birçok... Kocaeli sanayi kenti, bu konuyla ilgili, sayın vekilim de buradadır...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – İlgili bölüm mü yok, yoksa...

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Meslek liselerinin ara eleman noktasında...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Denizaltıyla ilgili bölüm yok.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Tabii, ara eleman noktasında ciddi sıkıntılar var. Onun için, bunların iyi bir planlamadan geçmesi gerektiğini hepiniz takdir edeceksiniz diyorum.

Az buçuk da şu yan taraftaki, parktaki özel sektör öğretmenlerinin sorunlarına lütfen dikkat çekelim. Hiçbir öğretmenimizin tartaklanmasını kimsenin kabul edeceğini, buradaki hiçbir vekilimin kabul edeceğini düşünmüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Öğretmenlerin bizi yetiştirdiğini hiçbir zaman unutmamalıyız diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederim.

Bir sonraki milletvekilimize sözü veriyorum.

Ayşen Gürcan Vekilimiz, buyurun.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ben ilk kez söz alıyorum.

Usulle ilgili bir önerim var -geç bir saat oldu gerçi ama- geneli üzerine yapacağımız konuşmaları bitirdiğimizi düşünüyorum. Öneriler üzerinden gitmeliyiz, o zaman daha kolay olacak çünkü eğitim...

Ben Profesör Doktor Ayşen Gürcan. Yaklaşık otuz yıl eğitim fakültesinde bizzat öğretmen yetiştirdim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yetiştirememişsiniz Hocam, yetiştirseydiniz şimdi böyle bir karar çıkmazdı.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim, Allah aşkına ya!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Demek ki boşa yetiştirmişsiniz.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Estağfurullah, lütfen.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen...

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Ben sizi bu saate kadar dinledim ve notlarımı da aldım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun, siz devam edin.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Eğitim sorunlarıyla ilgili konuşacaksak bu konuda binlerce sayfa içeren sempozyumlar, tezler, doktora tezleri, yüksek lisans tezleri getirebiliriz size -sadece öğretmen sorunuyla ilgili değil, okullaşma oranı, eğitim düzeyi, eğitimdeki kalite ve nicel sorunlarla ilgili- ama bu Komisyonun şu an tartıştığı konu bu değil.

Bir kere, önce şu felsefesine bir bakmamız lazım yani neden bu kanunu çıkarıyoruz? Ki 2018 yılında Hükümet programına konulmuş bir hedefti bu. Nedir o? “Öğretmenlik” dediğiniz -ki hepimiz de kabul ettik, herkes de söyledi- bir kariyer uzmanlığı yani bir vasfı var fakat bu vasfı olan bir memurluğu biz 657’ye tabi bir kanunla ve de hizmet kanunuyla, Milli Eğitim Temel Kanunu’yla tanımlamışız ama öğretmen kimdir ve statüsü... Yücel Vekilim de söyledi, itibarını artıracak ve yapan ile yapmayanın ayırımına vardıracak bir şey getirmemiz gerekiyor. Sizler de biliyorsunuz, çocuklarınız varsa öğretmenlerini görmüşsünüzdür; bir yanda çok iyi, fedakâr ve gerçekten öğretmenliğini iyi yapan öğretmenler varken, bir yanda öğrencisini aşağılayan ya da uygun performans göstermeyen öğretmenler de var. Biz şu anda bu sistemde bu ikisini ayırt edebiliyor muyuz? Edemiyoruz. Edemediğimiz zaman ne oluyor? O çok kendini vererek çalışan öğretmenler ödül almadığı gibi belki diğer çalışmayan öğretmenler için yaptığımız bir şikâyet durumunda, işte, o yönetmeliklerle soruşturma açılıyor ama yine de nitel açıdan bunun değerlendirmesini yapmıyoruz. Bu kanunun temel felsefesi öğretmenin itibarını yükseltecek ve öğretmenin kendi öğrenme becerisini... Çünkü öğrenmeyen bir kişi öğretmez, öğrenme merakı olmayan öğrenme merakını oluşturamaz; öğretmenlik böyle bir meslektir. Dolayısıyla, öğrenmesini sağlayacak bir hizmet içi eğitim modelidir aslında buradaki yoksa meslek yetiştirme programı değildir çünkü Milli Eğitim Bakanlığı kendisinin istihdam ettiği öğretmeni kendisi yetiştirmek istiyor ki bunu Ziraat Bankasına gidin, orada da görürsünüz; eleman alır, onu kendi eğitim merkezinde yetiştirir, kendi istediği şekliyle yetiştirir ama yetiştirirken belli standartlarda mezun olunan okullardan seçer yani muhasebe mezunlarından veya bankacılık bölümü mezunlarından sınava alır, seçer, ondan sonra onları eğitir.

Benim buradaki asıl söylemek istediğim, yetiştirme şeklinin yani üniversitelerdeki eğitim fakültesinin... Ki bizzat eğitim fakültesinde öğretim teknolojileri alanında doktoram, yaptığım çalışmalardan eğitim fakültelerinin elinden geleni yaptığını düşünüyorum. Eğitim fakültelerinin kalitesinin düşüklüğüyle ilgili bu kanunda herhangi bir şey yok. Olay şu sadece: Milli Eğitim Bakanlığının bünyesinde öğretmenlerin vasıflarını tanımlayacak bir düzenlemeye ihtiyacımız var. Öğretmen kimdir? Nasıl seçilmelidir? Seçilen öğretmenler süreç içinde nasıl yetiştirilmelidir? Bu yetiştirmede de sorunlar varsa bunları çözecek bir sistem kurmak, bir akademiyle de bunu çözmek; derdimizin bu olduğunu düşünüyorum ve bu noktada da şimdi, ben usulde söylediğim öneriye geleceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, toparlayabilir misiniz.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Toparlıyorum, zaten sona geldim.

Öneri diyor ki: “Madde 2’yi tamamen çıkarın.” Ya, madde 2’yi çıkardığımızda kanunun kapsamı çıkıyor yani ben hukukçu değilim ama her kanunun bir çerçevesi vardır ve o çerçeveyi çıkardığımızda kime hitap ediyorsunuz belli değil. Ha, ekleme isteyebilirsiniz, işte “Özel okulların öğretmenlerini de kapsasın.” diyebilirsiniz ama bu, Milli Eğitim Bakanlığının kendisinin istihdam ettiği öğretmenleri yetiştirmek üzere hazırlandığı için de özel okullarda çalışan öğretmenleri bu anlamda yetiştiremeyeceği için de burada kapsam dışı tutulmuş. Bunu tartışabiliriz, bunun olması ya da olmaması noktasında ayırma varabiliriz ama buradaki kasıt, Milli Eğitim Bakanlığının kendisinin istihdam ettiği, kendi okullarında çalıştırmak istediği öğretmenlerin yetiştirme sürecini bir kanun düzenlemesiyle yapmak. Benim burada kastım -çok geç oldu- eğer buradan bir ilerlemek istiyorsak lütfen, gelen öneriler üzerinden gidelim

çünkü yaklaşık on saat zaten geneli üzerinde konuşuldu. Yani Türkiye'nin sorunlarını konuşmaya ben varım, her zaman varım, gelin oturalım, konuşalım ama burada zamanı etkili kullanmak adına usulle ilgili böyle bir önerim var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Şimdi, kıymetli arkadaşlar, madde üzerinde 3 adet önerge vardır, ilk 2'si aynı mahiyette, önergeleri okutup işleme alıyorum.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanak kale

Isparta

İstanbul

Fethi Açikel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Önerge üzerinde söz isteyen?

Buyurun.

YILMAZ HUN (Iğdır) – Teşekkür ediyorum.

Teklifin “Kapsam” başlıklı 2'nci maddesinde kanun kapsamına dâhil olan öğretmenler sayılmış, ücretli öğretmen yani ders ücreti karşılığı ders okutan öğretmen ile özel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kapsama dâhil edilmemiştir. Her alanda atanmayı bekleyen binlerce öğretmen adayı bulunmasına rağmen mesleğin gerektirdiği nitelikleri taşımayan, güvenceli çalışma koşulları olmadan görevlendirilen, ders ücreti karşılığı ders okutan “ücretli öğretmen” istihdamı doğru bir uygulama değildir. Ancak maddenin (1)'inci fıkrasının (b) bendinde atıfta bulunulan teklifin 33'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında “...ders ücreti karşılığı ders okutan...” biçimindeki ibareyle ücretli öğretmenlere de yer verilmiştir. Bu durum çelişkilidir. 657 sayılı Kanun'un 4/C maddesinin yürürlükten kalktığı, teklifin “Tanımlar” başlıklı 2'nci maddesindeki “öğretmen” tanımı da gözetilerek yasalarda karşılığı olmadığı hâlde fiilen uygulanan “ders ücreti karşılığı ders okutan” şeklinde tarif edilen ücretli öğretmen istihdamına son verilmelidir. Öğretmen ihtiyacı bu yöntemle karşılanmamalıdır. Hâlihazırda ücretli öğretmenlik yapanın eşit işe eşit ücret ilkesi gereği istihdamına dönük düzenlemeler yapılmalıdır. Özel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler de kapsama dâhil edilmeli, iş güvenceleri, taban ücretleri başta olmak üzere özlük, mali, sosyal hakları işverenin tek taraflı inisiyatifine bırakılmamalıdır. Temel standartlar bu vesileyle çizmelidir

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Başkanım, bu ücretli öğretmenlerle ilgili bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Ben son dört yılımda bir lisede müdürlük yaptım. “Ücretli öğretmen” dediğimiz aslında öğretmen değildir yani öğretmen vasfı yoktur.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – O zaman niye derse giriyor?

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Şöyle: Mesela, okulunda bir branşta hiç öğretmen yok...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – “Öğretmen vasfı yoktur.” dediğiniz zaman...

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Hayır, şöyle: Atanmamış.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Vekilim, o zaman niye derslere çağırıyorsunuz?

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Ama bakın, bakın, ben size bir olay anlatayım, ondan sonra bu soruyu sorun bana. (CHP milletvekillerinin laf atmaları)

Bakın, ben bir olayı anlatayım size, ondan sonra bana bu soruyu sorun.

Şimdi, bir dersiniz, bir şubeniz o öğretmenden mahrum yani o öğretmenden mahrum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ayşen Hocam, Ayşen hocam...

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Mesela matematik dersi diyelim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ayşen Hocam, bir saniye, bir saniye... Sayın Vekilim...

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Ya, ben olayın mantığını anlatmak istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şunu şey yapalım da... Bence o ifadeyi düzeltin. “Öğretmenlik vasfı yoktur.” dediniz.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Hayır, atanmamış bir öğretmen, KPSS’ye girmemiş...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – O ayrı bir konu, o ayrı bir konu ama “Öğretmenlik vasfı yoktur.” dediğiniz zaman “Derse niye giriyor o zaman? diye soru gelir.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Hayır, bakın...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Onu düzeltelim ama siz genel çerçevenizi açın.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Şimdi, bir ders boş geçecek tamam mı? Yani yaklaşık 30 öğrenciniz o dersten mahrum, başka da öğretmeniniz yok ve siz yapmanız gereken, o zümrede kayıtlı, kadrolu öğretmenlerin yanına diğer boş geçen derse sokacağınız bir kişi arıyorsunuz. Diyor ki kanun, yönetmelik size: Bu dersin boş geçmesi yerine, siz razı olan ve kabul eden kişilerden -bir dönemlik o da, sürekli alamazsınız, daim alamazsınız, sadece bir dönemlik- sözleşmeli öğretmen, onu da yine İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden onaylı yaparsınız.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Vekilim, bir şey sorabilir miyim? Bu ücretli öğretmenler arasında, geçmişte sizin ders verdiğiniz, mezun ettiğiniz; diplomasını, mezuniyetlerini de eline verdiğiniz fakat atanmadığı için derse giren arkadaşlar da oldu mu?

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Olmuştur, başlangıçlarda olmuştur.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sizin hocalığınız, verdiğiniz diploma, fakülte; yazık değil mi bu insanların emeğine, bu kadar şeye!

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Bakın, lütfen, ne olur söylemek istediğimi şöyle anlayın: Benim kastım, öğretmen olarak atanmamış...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Ama o öğretmenin yerine koysanıza kendinizi lütfen!

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Tamam, yani eğer haddini aştıysa onu şey yapayım ama şunu söylüyorum: Bakın, böyle görev verdiğim ücretli öğretmenler vardı ve çok başarılıydı ama atanamadığı için başka bir işe geçti ve biz onun yerine sistemden bir öğretmen almak durumunda kaldık yani bildiğim, bir anıdan bahsediyorum size.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Maalesef ki öyle anılar var.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Var.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Zaten onun için toplanıyoruz, itiraz ediyoruz Sayın Vekilim.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Bakın, Bakanlık verebilir, ücretli öğretmen oranı, kadrolu öğretmen oranının... Ne kadardır? Yüzde 1 bile değildir, değil mi?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Sayın Vekilim, maksat hasıl oldu, teşekkür ediyoruz.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Yani söylemek istediğim oydu.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Katkılarınızdan dolayı teşekkür ediyoruz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – CHP önergesi üzerine konuşmak istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tabii, buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Bakanım, çok teşekkür ederim.

Ayşen Hocam, siz çok kibar bir insansınız ama konuşmalarınızı tutanaktan okumanızı rica ederim sonra.

Sevgili Hocam, sorun zaten bu bakış açısı. Bakın, Türkiye Cumhuriyeti devletinin 1 milyon 154 bin öğretmeni var -146 bin, 154 bin; değişik rakamlar var- 85 bin ücretli öğretmen var Hocam. Siz, ücretli öğretmeni biraz önce kavramsallaştırırken şöyle kavramsallaştırıyorsunuz: “Öğretmenlik vasfı yok.” dediniz; bu, zaten başlı başına bir sıkıntı, Sayın Bakan hemen düzeltmek istedi. Bunlar öğretmen, ücretli öğretmen.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Kadrolu öğretmen değil Hocam.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, “Öğretmenlik vasfı yok.” demek başka bir şey.

İki: Bu öğretmenler neden istihdam ediliyorlar? Öğretmen açığı olduğu için istihdam ediliyorlar. Çok basit, yani bakın, bizden şunu istiyorsunuz iktidar olarak, ben de iktidar olsam onu isterim: Ya, muhalefet bizimle konuşsun, varsa bir eksiği gediği düzeltelim. Mesela, biraz önce bence çok doğru söylediniz: “Ya, bu 2’nci maddeyi toptan kaldıralım.” Biz de öyle önerge verdik. “Şimdi bunu kaldırırsak yasa olmaz.” Olmaz tabii, biz bilmiyoruz muyuz onu yani? Ama niye veriyoruz? Çünkü Mars’la Uranüs’ün yan yana gelmesi mümkün olmuyor.

Şimdi siz, ücretli öğretmenlik diye... Bu konuda anlaşabilirsek, mesela ben birkaç turdur söyledim, hiç “evet” “hayır” sözü çıkmıyor. 85 bin ücretli köle var, öğretmen falan yok, köle; bunlar hiçbir sosyal devlette çalışamazlar bu şekilde, ayrıca aslında Türkiye Cumhuriyeti devletinde de çalışamazlar. Çünkü 17 bin liranın altında, haftada kaç saat çalışıyor olursa olsun, sigortalı bir insan 17 bin liranın altında maaş alamaz değil mi; bu Türkiye gerçeği. Ya, 85 bin kişi maksimumda 16 bin lira alıyor. Efendim, siz istediğiniz tartışmaya girip istediğiniz tartışmaya girmeme özgürlüğüne elbette sahipsiniz ama bize lütfen uzaylı muamelesi yapmayın, biz ne anlattığımızı biliyoruz yani. 85 bin vatan evladı full çalışsa 16 bin lira alıyor, biraz az çalışırsa 12 bin, biraz çalışsa 8 bin. Siz şöyle yapıyor musunuz: Bir butikte çalışan herhangi bir insana “Hocam, sen kaç saat çalışıyorsun butikte; müşteri gelirse kaç saat, müşteri gelmezse kaç saat?” filan diye mi asgari ücreti belirliyorsunuz?

Sonuç itibarıyla, bir iş yerinde çalışan insan, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı açısından, herhangi bir iş yerinde çalışan sigortalı insan 17 bin lira alıyor; bu da yetmez de 17 bin lira alıyor. Ya, çok açık bir şey var.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Öneriniz, bunları iptal mi edelim?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, “ücretli öğretmenlik” diye bir şey söz konusu bile olamaz, tamamen kaldırılması gerekir.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Haklarını verelim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, şöyle, müsaade edin, müsaade edin arkadaşlar.

85 bin öğretmenin kadroya geçmesini söylemiyoruz çünkü bu öğretmenler kendi aralarındaki herhangi bir yarıştan ücretli öğretmen olmuyorlar. Söylediğimiz çok net: 85 bin öğretmen açığı var çünkü birilerini ücretli öğretmen yaptıysan açık var demektir. Şimdi, dolayısıyla, 85 bin kadro alacaksınız Sayın Maliye Bakanından rasyonel politikalar çerçevesinde çünkü siz 85 bin kadro bulamadığınız için bu insanları maksimumda 16 bin liraya çalıştırıyorsunuz. Ya, burada aramızda bir tartışma varsa burada birbirimizi duyma şansımız yok Hocam, bitmiş bu iş, hiçbir şey duymuyorsunuz demektir. Çünkü açıkça kaçak işçi, köle işçi çalıştırıyorsunuz; Afganlı muamelesi yapıyorsunuz. Bu doğru değil.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Ama siz de beni duymadınız, o sınıf da boş mu geçsin?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Hocam siz neyin peşindesiniz ya? Hocam, rica ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Biz bunu devam ettiremeyiz.

Lütfen artık sataşmayın, Suat Bey sözünü bitirsin, ondan sonra...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Bakin, hakikaten “Birbirimizi anlamıyoruz.” diyorsunuz ya anlamamız mümkün değil yani bir eğitim fakültesi profesörü hocam bana diyor ki: “Sınıf boş mu geçsin?” Ya tabii ki boş geçmeyecek, boş geçmemesi için gereken kadroyu alacaksınız, o kadroyu aldığınız zaman 85 bin kişi lazım diyor.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Hocam, norm fazlası var zaten, başka illerde, başka semtlerde var.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Norm fazlası yok, norm açığı var. Efendim, Ayşen Hocam, ben size çok saygıyla...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şimdi, eğer biz norm fazlasına, norm içine, ücretli öğretmenin felsefi temeline girersek çıkamayız.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Yani makro politikalar ile mikro çözümler arasında fark var.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Hocam, Sayın Hocam...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Suat Bey, toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Bakanım, çaresizliğimi anlıyorsunuz değil mi?

Sayın Hocam... Ayşen Hocam, siz İlhami ağabeye baka baka siz de İlhami ağabey oldunuz; iyi, güzel, sabahlarınız burada.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, bizim bari söylemler böyle değil ki.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Tabii.

Sayın Hocam... Sayın Hocam...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Allah aşkına, Suat Bey, toparlayın.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ağabey, konuşamıyorum ki nasıl yapacağız, İlhami ağabey oradan, Ayşen Hocam oradan...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ama işte yani başka tartışma çıkıyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bakın, ben partim adına grubumun önergesinin gerekçesini anlatmak durumundayım. Sonuçta benim görevim bu.

Bakın, Türkiye’de ücretli öğretmenlik diye bir düzen var; anlattım, bu olamaz, kapsama bunu koymanız lazım. Mesela diyeceksiniz ki: “Ücretli öğretmenlik olmayacak.” Siz sözleşmeli öğretmenliği -bugüne kadar böyle değildi- 2016’dan bu yana öğretmenliğin ana formu hâline getirdiniz diyorum. Tabii ki anlaşılamayız sizinle, bu usul Anayasa’ya uygun değil çünkü Anayasa açıkça diyor ki: “Devletin verdiği sürekli ve aslı görevler memurlar aracılığıyla gördürülür.” Bakın, ben sizin her şeyinize saygı duyuyorum, siz dönüp diyebilirsiniz ki: “Bu yanlış bir şey.” Olur, çoğunluğunuz var Cumhuriyet İttifakı olarak, gelirsiniz Anayasa maddesini değiştirirsiniz ama Anayasa’yı değiştirmedığınız sürece Anayasa’ya uymakla mükellefsiniz. Anayasa’da diyor ki: Bu hizmet memurla verilir, sözleşmeli öğretmenle falan verilmez. Siz sözleşmeli öğretmenliği de değiştirmelisiniz. Sonuçta bu istisnai bir durum yani mahrumiyet bölgeleri için olan istisnai durum bir genel uygulama hâline dönüştü.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ve şimdi siz çok masumane diyorsunuz ki: “Ya, biz işte bunları seçmek için bunu getirdik.” Ya, sizin getirdiğiniz bu akademi meselesi de sözleşmeliyi bir üst kötü duruma getirdi. Siz şimdi öyle bir disiplin hükümleri getiriyorsunuz ki bir kaba söz söylerse bile memur olamayacak, şimdiki sözleşmeli personel rejiminde en azından belli bir süre beklerse memur oluyor, bunda o da olamayacak, akademide olursa. Dolayısıyla bizim bu kapsamda sizinle anlaşmamız mümkün değil ama bizim önerilerimizi bu kapsama yedirirseniz vallahi biz sizinle anlaşırız. Bizim söylediklerimizde tuhaf bir şey olmadığını da ben de biliyorum, siz de biliyorsunuz, yurttaşlar da biliyorlar. Ha, siz şunu söyleyebilirsiniz, bence en doğrusu o olur, dersiniz ki: “Biz devletin bugünkü koşullarıyla 85 bin kişiyi iş alamayız kardeşim, alamıyoruz, bulduğumuz formül bu.” O zaman boşa kürek çekmeyiz burada, anlatabiliyor muyum? Sorun budur. Dolayısıyla Cumhuriyet Halk Partisi olarak diyoruz ki: Bu kapsamı getiriyorsanız bu kapsam doğru bir kapsam değildir çünkü bizim temelden karşıtlıklarımız var. Örneğin, bu kapsamın içerisinde asker öğretmenler yok, hâlbuki “asker öğretmen” diye bir şey var değil mi? Onlar bu kapsamda yoklar, kapsamda yazılmamışlar, bu maddenin dışında bırakılmışlar.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim, lütfen...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Son olarak söylüyorum: Haftalık ders saati, ek ders ücretleriyle ilgili hükümler, örgütlenmeyle ilgili hükümler buralarda yok. Dolayısıyla biz bu kapsamda sizinle hemfikir değiliz. Dolayısıyla bu maddenin çekilmesini öneriyoruz efendim.

Saygılarımla.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet çok teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergelerle ilgili müzakereleri tamamladık.

Aynı mahiyetteki 2 önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendinde yer alan “yöneticileri” ibaresinin “bu öğretmenlerden seçilen eğitim yöneticilerini ve müfettişleri” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kıymetli milletvekili arkadaşlarım, 2'nci madde “Kapsam” özel okul öğretmenlerinin taban maaş konusu.

Teklifte Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında görev yapan ve öğretmenlerden seçilen eğitim yöneticilerine ve müfettişlere yine yer verilmemiş, önceki teklife nazaran Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun kapsamının genişletildiği algısı oluşturulmuşsa da özel öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler ve yöneticilerin mali ve özlük haklarıyla ilgili de herhangi bir ifadeye rastlayamadık. Doktorluk, mühendislik, mimarlık, avukatlık ve eczacılık gibi özel kanunu olan mesleklerde kamuda ya da özelde çalıştığına bakılmaksızın çalışanların ilgili meslek kanununda yekpare bir yaklaşımla yer aldığını görüyoruz.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı faaliyet sürdüren, özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin düşük ücretlerle, güvencesiz koşullarda çalıştırılmasının önüne geçilebilmesi için 14/3/2014 tarihinde 6528 sayılı Kanun'la kaldırılan taban maaş uygulamasının geri getirilmesini istiyoruz. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı özel öğretim kurumlarında erken kayıt dönemi için istenen ücretlerin dudak uçuklattığını velilerden gelen şikâyetlerden ve basından takip ediyoruz. Kayıt ücretleri velilerin cebini yakarken mağdur olan diğer bir taraf da kolej, burs, kurs, rehabilitasyon merkezi, kişisel gelişim kursu, okul öncesi anaokulu, kreş ve motorlu sürücü kursu gibi özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenler olmuştur. Her geçen yıl ücretler artarken kurum sahipleri öğretmene asgari ücreti dahi çok görmekte ve asgari ücret altında maaşlarla öğretmenleri çalıştırarak açıkça suç işlemektedirler.

Okul ve kurs ücretleri her yıl yüksek rakamlarla belirlenirken öğretmen maaşları enflasyonun altında ezilmektedir. Barınma, beslenme, giyim ve ulaşım gibi temel ihtiyaçları bile karşılamakta güçlük çeken öğretmenlerin aldıkları aylık ücret insanca bir yaşam sürdürebilmelerine yetecek düzeyde değildir. Kurum sahipleri açısından düşük ücret politikası işletmenin kâr edebilmesi için temel prensip olarak görülürken, öğretmenlerden beklenen yoğun çalışma saatleri ciddi bir sömürü politikası ve kâr hırsının olduğunu ortaya koymaktadır.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 9'uncu maddesinin ikinci fıkrasında “Okullarda yöneticilik ve eğitim öğretim hizmeti yapanlara kıdemlerine göre -emekliler hariç- dengi resmî okullarda ödenen aylık ile sosyal yardım kapsamındaki ek ödeme tutarlarından az ücret verilemez.” hükmü yer almaktaydı. Bu hüküm 14/3/2014 tarihinde yürürlüğe giren 6528 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. 2014 yılında Özel Öğretim Kurumları Kanunu'ndan çıkarılan taban maaş uygulanması geri getirilmelidir. Taban maaş uygulamasının tüm özel öğretim kurumlarında uygulanabilmesi ve ekonomik güvence oluşturulabilmesi için, 5580 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde geçen en az bir yıllık yapılması söylenen belirli süreli sözleşmenin, belirsiz süreli sözleşmeye dönüştürülmesi önem arz etmektedir. Yasal düzenlemenin işlevsel olabilmesi için öğretmenlerin

meslekleri dışında unvanlarla ve sigortasız şekilde çalıştırılmaması, Millî Eğitim Bakanlığının denetimlerinin artırılması ve daha önemlisi, bu denetimlerin liyakat sahibi kişiler tarafından yapılması gerekmektedir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

2'nci maddeyle ilgili müzakereler tamamlandı.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçiyoruz, 3'üncü maddeye.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunda geçen;

a) Akademi: Millî Eğitim Akademisini,

b) Alan: Öğretmenlerin mezun oldukları öğretim programına bağlı olarak atandıkları öğretmenlik alanını,

c) Bakan: Millî Eğitim Bakanını,

ç) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

d) Ders yılı: Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî eğitim kurumlarında derslerin başladığı günden derslerin kesildiği güne kadar geçen süreyi,

e) Dönem: Programı ve takvimi Bakanlıkça belirlenen öğretmenliğe hazırlık eğitiminin 10 haftadan az 14 haftadan fazla olmayacak şekilde planlanan her bir bölümünü,

f) Eğitim kurumu: Bakanlığa bağlı her kademe ve türdeki resmî örgün ve yaygın eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü kurumlar ile bu kurumlarda yürütülen eğitim öğretim etkinlikleri için program hazırlama, eğitim araç ve gereci üretme, inceleme, değerlendirme, öğrenci ve öğrenci adaylarına uygulanacak seçme ve/veya yarışma sınavları için gerekli iş ve işlemleri yürütme, rehberlik ve sosyal hizmetler verme yoluyla yardımcı ve destek olan Bakanlığa bağlı resmî kurumları,

g) Eğitim öğretim yılı: Ders yılının başladığı tarihten, ertesi ders yılının başladığı tarihe kadar geçen süreyi,

ğ) Eğitim personeli: Millî Eğitim Akademisinin eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere bu Kanunun 30 uncu maddesi kapsamında istihdam edilenleri,

h) Eğitim ve uygulama merkezi: Akademinin görev alanına giren eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü merkezi,

ı) Hazırlık eğitimi: Millî Eğitim Akademisi tarafından teorik ve uygulamalı olarak verilen öğretmenlik mesleğine hazırlık amaçlı eğitimi,

i) İlçe grubu: İllerde coğrafi özellikler ve ulaşım imkânları dikkate alınarak iki veya daha fazla ilçenin bir araya getirilmesiyle oluşturulan grubu,

j) Kademe: Eğitim kurumlarının anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise şeklindeki düzeylerini,

k) Norm kadro: Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında bulunması gereken yönetici ve öğretmen sayısını,

l) Öğretmen: Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (A) ve (B) fıkraları kapsamında öğretmen kadro ve pozisyonlarında görev yapanlar ile bu Kanunda münhasıran belirtilen hükümler bakımından özel öğretim kurumlarında 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında görev yapan öğretmenleri, bu kurumlarda öğretmenliğe atanma şartlarını taşıyan yöneticileri ve Millî Eğitim Bakanlığı dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan öğretmenleri,

m) Öğretmen adayı: Akademide hazırlık eğitimine alınanları,

n) Tür: Aynı kademedeki eğitim kurumlarından farklı eğitim programı uygulayan eğitim kurumlarını,

o) Yönetici: Öğretmen kadro ve pozisyonlarında görev yapanlardan Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî eğitim kurumları ile Akademiye bağlı eğitim ve uygulama merkezlerinde müdürlük ve müdür yardımcılığı görevlerini ikinci görev kapsamında yürütenleri,

ifade eder.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Söz talebi var.

Buyurun.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili, özellikle ben kendim Hatay Milletvekiliyim ve deprem bölgesinin milletvekili olarak Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili birçok STK ve sendikalardan güçlü bir itiraz yükseliyor. Eğer bugün aşağıdaki Çankaya Parkı altında insanlar oturuyorsa, gözüne alınıyorsa ve bu konudaki iddialarını, bu konudaki görüşlerini ifade ediyorlarsa bir yerde bir sıkıntı var demektir. Dolayısıyla bunun daha kapsamlı bir şekilde tartışmaya açık müzakere edilmesinde fayda olduğunu düşünüyorum.

Kendi ilimle ilgili, deprem yaşamış bir il olarak birçok okulun yıkıldığı, birçok öğretmenin mağdur olduğu, birçok okulun birleştiği, taşıma sistemiyle ilgili birden fazla problemin olduğu bir kentte öğretmenlerin de özellikle özlük hakları ve çalışma hayatlarıyla alakalı ve gerçekten, ticari hayatın sürdürülebilirliği açısından zaten var olan çok büyük olumsuzluklar var. Bu sadece Hatay için değil, tüm deprem bölgelerinde ticari hayat, ekonomik hayat ve sosyal hayat maalesef belli bir noktaya, belli bir kıvama gelemedi. Doğal olarak eğitim camiası da sağlık camiası da aynı sorunları yaşıyor. Üstüne üstlük öğretmenlerle ilgili bu konuda atama, özellikle depremzede... Bakın, depremzede olup da ataması yapılmayan... Sizler atanmayan diyebilirsiniz ama ben mali müşavirim, gözlemlediğim... İyi bir STK'ci olduğumu düşünüyorum, ben bu atmosfere ataması yapılmayan öğretmenler olarak bakıyorum, bu kitleye, bu camiaya ve gerçekten, hele özel sektörde çalışan, çok cüzi miktarlara, 16-14-15 bin deniyor ama 8-9 bin liraya çalışıp da derse giren yurttaşlar var, öğretmenler var. Dolayısıyla öncelikle belki de yapılması gereken şey, bu ücretli dediğimiz, bu şekilde ders saati karşılığında derslere giren, ders anlatan, efor sarf eden yurttaşlarımızın atanması, kadro verilmesi olmalıdır.

Ben üniversiteyi bitireli yirmi beş sene oldu. Eğitim fakültesini bitiren bir kişi, bir birey doğal olarak ve yeni mevzuat gereğince işte KPSS'ye giriyor, yeterli puan, mülakat sistemi vesaire gibi koşullardan sonra, karşı tarafı dinlediğiniz zaman, o kadar kendilerini rencide edilmiş ve o kadar fazla itibar suikastı demeyelim ama itibardan yoksun bırakılmış hissediyor ki öğretmen camiası; o bakımdan, öğretmenler odasında bir bölünmeye sebebiyet vermeyecek şekilde ve çalışma hayatının barışını sağlayacak şekilde bu uygulamaların, yeniden bu mevzuatın düzenlenmesinde fayda olduğunu düşünüyorum.

Ve son olarak da şunu ifade etmek isterim ki bizler 1 öğün ücretsiz yemek, akran zorbalığının olmadığı, eğitim camiasında iştiğal eden öğretmenlerimizin şiddete maruz kalmadığı bir dünyayı hayal ederken bu Öğretmenlik Meslek Kanunu gibi bir kanunu getirmek... Ben olsam... Gerçekten, bakın, öğretmenleri dinleyin lütfen. Bana inanmak zorunda değilsiniz, Hatay’da -burada benim Hataylı arkadaşım da var, kendisi çok kıymetli bir arkadaşımız, Hatay Milletvekili- öğretmenlerin şu cümlesi beni çok üzüyor: “Diyoruz ki: ‘Çocuğum, oğlum; hadi açın bakalım öğlen yemeklerinizi yiyeceksiniz.’ Bir tanesinde bir avuç haşlanmış makarna, birisinde çeyrek ekmeğin içerisinde sadece domates...” Bu varken, çocukların beslenme çantasını çıkarıp birlikte yemek yemekten utandığı, üzüldüğü bir atmosfer varken gerçekten burada bu saatte bu kanunu bu şekilde düzenlemeye veya geçirmeye çalışmak beni insani olarak çok üzüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Dolayısıyla burada bizim esasen ücretsiz yemeği, akran zorbalığını ve şiddeti konuşmamızda fayda var diye düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, süreniz doldu, mikrofonunuz kapandı.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, biz çok teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Vekilim.

ORHAN SÜMER (Adana) – Evet, madde kanun teklifinde yer alan bazı kavramlar, tanımlar hakkında. “Tanımlar” bölümünde üzerinde durulması gereken ilk kavram (1)’inci fıkranın (e) bendinde yer alan “Dönem” kavramıdır. Bu kavram, kanun teklifinin öngördüğü Millî Eğitimde öğretmen istihdamına yönelik temel değişimin merkezinde yer almaktadır. Buna göre, lisanstan öğretmen yetiştirmeyi kabul etmeyen kanun teklifiyle, öğretmenlik, kurulacak olan akademinin vereceği eğitimle kazanacak bir ünvan hâline getirilmektedir. Bunun da süresini “Dönem” kavramıyla ifade etmektedir.

Tanımda geçen, öğretmenliğe hazırlık eğitimi ve adaylıktan aldıkları eğitime göre belirlenen süreler dikkat çekmektedir. “Dönem” kavramının tanımında yer aldığı biçimde öğretmenliğe hazırlık eğitimi kurulacak olan akademide verilecek olan on ya da on dört haftalık eğitim ise, öğretmenlerin eğitim fakültelerinin doğrudan öğretmen yetiştiren bölümlerinde aldıkları eğitim ile diğer fakültelerin mesleki lisans eğitimleri süresince veya lisans sonrasında aldıkları pedagojik formasyon eğitimi nedir? Bu tanıma göre öğretmenlerimizin aldığı bu eğitim, ne öğretmenlik ne de öğretmenliğe hazırlık eğitimidir.

Tanım, akademideki hazırlık eğitim süresinin on ya da on dört hafta olmasını belirtmekle birlikte bunun kimler için on hafta ya da on dört hafta olduğunu içermemektedir. Teklifin 8’inci maddesinin (3)’üncü fıkrasında ise “Hazırlık eğitiminin süresi dört dönemdir. Bu süre, öğretmen adayının mezun olduğu yükseköğretim programına göre üç dönem olarak uygulanabilir.” denilerek tanımdaki belirsizlik giderilmiş olmaktadır. 8’inci maddenin (4)’üncü fıkrasıyla belirsizlik yönetmeliğe havale edilmektedir.

Ayrıca, ders yılı ile eğitim öğretim yılı ayrımı... Kanun teklifinde yer alan ders yılı, eğitim öğretim yılı, birbirinden farklı iki ayrı kavram hâline getirilmiştir. Yürürlükteki kanunlarda ağırlıklı olarak “öğretim yılı” bazı kanunlarda ise “ders yılı” kavramı da kullanılır. Örneğin, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu’nun 47’nci maddesinde “Bir öğretim yılı, okulda, derslerin başlamasından bir hafta önceki tarihten, son sınıf sınavlarının bittiği güne kadarki süredir.” biçiminde tanımlanmıştır. 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu’nda “eğitim yılı” “eğitim öğretim yılı” kavramları birlikte aynı anlamı verir biçimde yer alır. 16/6/1983 tarihli Zorunlu İlköğrenim Çağı Dışında Kalmış Okuma-Yazma Bilmeyen Vatandaşların, Okur-Yazar Duruma Getirilmesi veya Bunlara İlkokul Düzeyinde Eğitim-

Öğretim Yaptırılması Hakkında Kanun’unda, Özel Öğretim Kurumları Kanunu’nun bazı maddelerinde yaptığı değişiklikte ise ders yılı kavramının kullanıldığı görülmektedir. Bu kanunda “İlköğretim ve ortaöğretim okulları için öğretim yılının 15’inci gününden sonra verilen öğretime başlama izinleri ertesi ders yılından itibaren geçerlidir.” denilmektedir. Aynı şekilde, İlköğretim ve Eğitim Kanunu’nun 1997 yılında eklenen geçici 10’uncu maddesinde “ders yılı” ibaresine yer verilmiştir.

Bu örnekler göstermektedir ki eğitim öğretim faaliyetlerine ister “ders yılı” ister “öğretim yılı” “okul yılı” “eğitim öğretim yılı” denilmiş olsun, bu kavramlarla asıl olarak; takvim yılı içinde öğrencilerin okula gittiği yaz tatili dışında okulların çalıştığı zaman dilimi ifade edilmiştir. Teklif, ders yılı-eğitim öğretim yılı ayrımı yaparak ve eğitim öğretim yılını yaz tatilini de içerecek biçimde tanımlayarak öğretmenlerin yaz tatilini ortadan kaldırıcı bir zemin yaratmış bulunmaktadır. Yürürlükte bulunan Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 50’nci maddesi öğretmenlerin yaz tatilini iki ay olarak tanımlamakla birlikte bir aya kadar indirmeyi içerir hâle getirmiştir. Gelecekte, bu teklifin verdiği, kullandığı anlamda ders yılı içinde okullar için verilen ara tatillerin çalışan bakımından ayrı biçimde tanımlanacağını bugünden tahmin etmek mümkündür. Dolayısıyla, bu ayrım bize masumca yapılmış bir ayrım olarak gelmemektedir çünkü bugüne kadar böyle bir ayrım gerektiren bir sorun da yaşanmış değildir.

Öğretmenlik değil, öğretmen tanımlanıyor. Tanımlar arasında öğretmenin görevleri üzerinde bir tanım yapılmıştır, oysa önce öğretmen değil öğretmenliğin tanımının yapılması gerekir. Teklifin aşağıdaki 7’nci maddesinin (1)’inci fıkrası meslek tanımı değil, maddenin başlığında da ifade edildiği gibi öğretmenliğin niteliğidir. Bu durumda “Öğretmenin tanımı var iken öğretmenlik mesleğinin tanımı zorunlu mudur?” diye sorulabilir. Bu soruyu soranlara önceki kanunları hatırlatabiliriz. Bu kanun teklifinin yürürlükten kaldırdığı 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun 3’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasında “Öğretmenlik eğitim ve öğretim ile bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir.” denilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, tamamlayalım.

ORHAN SÜMER (Adana) – Öğretmen, öğretmen adayları tanımlanıyor, (m) fıkrasında yapılan “öğretmen adayı” tanımı kanun teklifinin kamu personel rejimine getirdiği değişimi yansıtmaktadır. Sistemimizde öğretmen adayı, hizmet öncesi yetiştirilme süresinde bulunan kişiyi ifade eder. Bizde öğretmenler iki biçimde yetiştirilebilir: Birincisi, eğitim fakülteleri aracılığıyla doğrudan öğretmen olarak yetiştirilme; ikincisi ise mesleki eğitim sonrasında pedagojik formasyon eğitimi aracılığıyla yetiştirilme. Her iki yetiştirilme biçimi de bu öğretmen adayı için hizmet öncesi eğitimi içerir.

Teşekkür ederiz Başkanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde üzerinde 2 adet önerge var; aynı mahiyette olduğu için, önergeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas no.lu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşan
Çanakkale

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

Suat Özçağdaş
İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, buyurun Kezban Hanım.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Şimdi, şu konudaki ısrarımıza devam ettiğimizi ifade etmek istiyorum: Kanun teklifinin tamamen çekilip yeni bir düzenleme yapılması gerekiyor ancak 3’üncü maddeyle ilgili bazı meseleleri bizim için tartışılır hâle getirdiği için ifade etmek isteriz ki “Temel İlkeler” başlıklı 3’üncü maddenin 1’inci fıkrasının (c) bendinde “meslekleriyle ilgili kararlara katılımlarının teşvik edilmesi” biçiminde bir düzenlemeye yer verilmiş ancak teklifin devamında öğretmenlerin karar mekanizmalarına katılımına ilişkin hiçbir düzenlemeye yer verilmemiş, katılımcılık ilkesi somutlaştırılmamış. Bu nedenle, biz bu teklifin 3’üncü maddesinin çekilmesini öneriyoruz.

Bu meslekte, yaptığınız işte karar süreçlerine katılım meselesi çok kıymetlidir takdir edersiniz ki. Her insan yaptığı işiyle bir aidiyet duygusu kurmak ister, yaptığı işteki yetki ve sorumluluk dengesinin kurulmasını ister; bu, modern toplumlarda çok tartışılan ve belli noktaya getirilen konulardır. Biz ise nedense hep var olanın daha da gerisine gidiyoruz, çok fazla sorumluluk veriliyor ancak yetki verilmiyor; bu, öğretmenlik mesleği için de geçerli. Uzun yıllar mesleği yapmış biri olarak hem de kadrolu yapmış biri olarak... Ücretli çalışan arkadaşlarımızın durumunu zaten burada saatlerdir konuşuyoruz, onların hiçbir konuda yetkisi yok, çok fazla sorumluluğu olmasına rağmen. Bizlerin ise belli kurul toplantıları yapılır, oralarda söz hakkımız olurdu ancak karar süreçlerinde yine idarenin ciddi anlamda söz hakkının olduğu süreçler yaşandı, yaşanıyor. Bu kanun teklifiyle “katılım süreci” derken, “katılım” derken neyin kastedildiği tam olarak somutlaşmamış, eklektik bir düzenleme bu anlamda. Bu anlamda, biz kanun teklifinin tamamen çekilmesi önerimizi tekrarlıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir. 3’üncü maddeyle ilgili müzakereler nihayetlendi.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Bugünün son madde görüşmesine geçiyoruz.

4’üncü maddeyi okutuyorum:

Temel ilkeler

MADDE 4- (1) Öğretmen ve yöneticilerin;

a) Nitelikleri ile görev, yetki ve sorumluluklarının öğretmenlik mesleğinin gereklerine uygun olarak belirlenmesi,

b) Atama, görevlendirme ve meslek içinde ilerlemelerinde liyakat ve kariyer esaslarına uyulması,

c) Eğitim öğretim faaliyetleri ve meslekleriyle ilgili kararlara katılımlarının teşvik edilmesi ve bunun için uygun ortamların sağlanması,

ç) Mesleğe giriş öncesinde yetiştirilmelerinin ve meslek içinde sürekli gelişimlerinin sağlanması esastır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Söz isteyen? Yok.

Madde üzerinde 2 adet önerge var, aynı mahiyetteki önergeleri okutup birlikte işleme alıyorum.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas no.lu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Görüş bildirecek milletvekilimiz?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, bu önergeyle ilgili bir cümle ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tabii, buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, önergemizin gerekçesi şudur: Bu maddeyle Anayasa'nın 130'uncu maddesinin birinci fıkrası gereği öğretmen yetiştirme görevi yükseköğretim kurumlarına tanımlanmıştır.

İkinci nokta, öğretmenler açısından, mesleğe giriş öncesinde yetiştirilme düşünülse dahi, yöneticiler açısından böyle bir yetiştirme söz konusu değildir. Öğretmenler, öğretmenlik mesleğine başladıktan sonra öğretmenlik yanında yöneticilik görevi üstlenirler, yöneticilerin yetiştirilmesi ancak öğretmenler olarak göreve başladıktan sonra olabilir. Dolayısıyla, 4'üncü maddenin Anayasa'nın 130'uncu maddesine uygun olmadığını düşündüğümüzden kaldırılmasına yönelik bir teklif verdik.

Saygıyla sunarız.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeyle ilgili DEM PARTİ görüş istemedi, onun için gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddeyle getirilen liyakat ve kariyer esaslarına uyulması önemli bir ilke olmasına rağmen Türkiye'de bu tür süreçlerin şeffaf ve adil bir şekilde yürütülmesi konusunda geçmişte yaşanan sıkıntılar göz önüne alındığında, bu ilkenin uygulamada ne kadar etkili olacağı konusunda endişeler bulunmaktadır. Yine, maddenin getirdiği öğretmenlerin mesleğe girişleri öncesinde yetiştirilmeleri planlamasının yeni tür bir öğretmen yaratma gayesi taşıdığı şüpheleri göz önünde bulundurularak teklifin 4'üncü maddesi teklif metninden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

4'üncü maddeyle ilgili müzakereleri nihayetlendirdik.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Kıymetli Komisyonumuzun değerli üyeleri; ikiden itibaren başlamış olduğumuz süreci artık bundan sonra sağlıklı bir şekilde yürütmemiz gerçekten gecenin ilerleyen saatlerinde çok da mümkün değil. “Sabah oldu.” diyor Kıymetli bir vekilimiz.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Devam edelim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hulki Bey diyor ki: “Devam edelim.” Tamam, devam edelim.

Evet, katkılarınız için her birinize çok teşekkür ediyoruz. Millî Eğitim Bakanlığından, Maliye Bakanlığından, Çalışma Bakanlığından, Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığından gelen arkadaşlara da katkılarından dolayı teşekkür ediyoruz.

Yarın demiyorum, bugün saat ikide bu salonda görüşmek üzere kendinize iyi bakın, iyi geceler diliyoruz.

Kapanma Saati: 03.51

